

sariebat ɔditionē tūc nīhī pri⁹ vīsīcēt collatō
nō tenet qz cū daret nouaz formā mādati nō
liz omīssario egredi formam Rēpti qz secerit
ad⁹ est ipso iure nullus neqz tenet excoicatio
ab eo lata d.c.cū dilecta. de Bp. i.c. venerabī
li. d.offi. dele. nō enī hz p̄tāte anteqz purificet
ɔditio. vt. l. cedere diē. ff. de bō. fig. primū tñ
dīctū vñ Inno. hic līmitare nīhī collatō fiat sci
enter idigno. i nō dīctū singulariter B. sentie
enī qz collatio facta scienter indigo p execu
torē ē ipo iure nulla qd clari⁹ tenet idē Inno.
loquens exp̄sse i cōmissario pape i.c. inter dī
lectos. de excē. prela. ibi tñ loqñif d collatōe
facta scienter notorie idigno. hic aut nullam
mētionez facit d qualitate notoreitatis. In
strariū facit dīctū Cōpost. recitatū i nō ipu
gnacuz p Jo. an. in. c. caplī. de Bp. i pe. colū.
ppē finē. vbi dicit qz collatio facta crīminoso
nō ē ipso iure nulla b annullata. alf. bo. tex. i
dicto. c. inter dīlectos. Ego i hoc essē i opione
singulari distinguerem enī sic qz aut collatio
fit incapaci putā laycō semine ifanti vel sili.
iuxta nō. p Inno. i.c. cū nr̄is. de cōces. p̄ben. i
non tenet collatio qz papa p bā gñalia nō
intendebat secū dispensare cū ignoraret de
fectū. l. barbari⁹. ff. de offi. preto. i qd nō. in. c.
iij. de scisma. Aut si capaci l3 als indigno qz
minorī iuxta etatez requisita a canonib⁹ vel
als indigno ea indignite que reddit ipsaz
collationē ipso iure nulla iuxta ea que hñt i
nō. i.c. cū in cunctis. de elect. in fi. iūcto. c. qz qz.
in fi. eo. ti. li. vi. i tūc l3 collatio ordinarij vel
ip̄si⁹ omīssarij sit ipso iure nulla vt dīctis iu
rib⁹. iūcto. c. fi. opromissarius. eo. ti. li. vi. secus
puto p collationē factā per omīssarium pape
quia iura inducentia nullitatē sunt pena
lia i loquuntur in ordinariis i ideo nō debet
extendi ad papam vel ad suū omīssarium. l.
princeps. ff. de legi. i in. c. innotuit. de elect. B
enī nullo iure cauetur i pene non debent ex
tendi ad casus non expressos de peni. di. i. pe
ne. nō. glo. in. c. fi. de iūr. pa. pro hoc glo. nō. in
cle. fi. de beneficio. d. preben. in verbo cpi. que
dicit qz licet executor differat conferre benefi
cium vacans infra sex menses non p h̄ p̄t̄
ptātem offerendi. nam. c. n. de cōces. preben. lo
quitur in ordinario. Idem ergo dicenduz in
ppōsito qz ɔtulit indigno. fateor tñ qz ppter i
dignitatez ille poterit priuari seu collatō cas
sari vide ad hoc dīctuz. c. inter dīlectos. que
nō. nec obstat si dīctā qz papa mādauit con
ferri si est idone⁹. quia vt. S. dixi. illa clausu
la sapit monitionem i non ɔditionem.

De iureiurando. **Rēpti**

Quia in defectū probationum recurritur

ad iuramētū. j. eo. c. fi. i. S. de p̄cti. ex iñfinita
tione. Ideo post tractatū d p̄batōib⁹ tā i spē
qz in gñne. merito subdiuidit hec Rēpti. Est enī
iuramētū maximū lītiū exp̄diēdāz remedii
l. i. ff. eo. i alibi dī. qz ois strauerse finis ē iu
ramētū. j. eo. i si christ⁹. vide ad mām glo. nō.
exh. q. i. in sumā. que ponit quid sit iuramētū
quid iurare. que fuit cā institutōis iuramētī
Ite formā iurādi i pena plurī psequamur
hic p̄mū ne edificem⁹ sine fundamēto. nā igno
ratis principijs oz ignorare ea que sequunt
i. q. i. cū paulus. glo. p̄all. dicit qz iurare ē ali
quid deo teste dicere. iuramētū ē vot ip̄si⁹ in
rantis vel ad⁹ ip̄e vel ipsū quod iurat hosti.
in sumā. eo. ti. h. i. dicit qz ē assertio vel negatō
de aliq honesto līcito i possibili sacre rei atte
statōe firmata. Cy. in auč. sacramēta pubēp
T. h. aduer. ven. dicit qz ē affirmatō vel nega
tio verbis exp̄ssa cū vera religione. tñ postea
nō p̄sistit in eo quod dīxi de exp̄ssione verbo
rum ɔcludens qz exp̄ssio b̄balis nō est de sba
suramētī. nā rep̄it fm euiz strād⁹ aliquis ad
cui⁹ esse ve rba requirant vt strād⁹ stiplonis
l. i. ff. de b. obli. i q̄libet diffinīcio predictaruz
p̄t̄ tollerari. Ite scias qz iuramētū sacramē
tum iuslurandū sūt siuonima. i. idez significā
tia quo ad māz nr̄az de p̄o i z̄o p̄z h̄c i rubro
i nigro. nā in rubro ponit de iureiurādo. i i
nigro trādāt de iuramētū p̄z etiā clari⁹ in. l.
iuslurandū. ff. eo. De z̄o p̄z in dīcta auč. sacra
mēta. Qñq tñ aliter accipit sacramētū vt. S
de sacra. nō ite. p glo. in. c. veniēs. de transact
i. i. q. i. multi. quare aut appellat iuslurandū
dicunt quidā vt nō. in dīcta auč. sacra. qz ius
ponit pro expressione verboz quod nō plz
ibī pe. i dīcunt qz ponit quia multa sūt
necessaria vt iuridice iuret quasi sit sensus d
iureiurādo. i. de iurādo iure. i. iuramētū iu
re factō. i dīcit hosti. in d. h. i. qz melius dicere
tur de fado iurato vel de iure iurato. Si
aut queris de ethymologia noīs dīc qz dīcit
sacramētū quasi per sacra astringimētū. Ju
ramētū vero dīcūt quasi iuris astringimētū
super quo aut sit iurandū. i. sup qua mā. an
sup euangelijs. an sup reliquijs. an sup cor
pore christi. vide glo. nō. semp mēti tenēdā in
cle. i. de here. in b. tāda. i dīc qz ad sba iura
menti non requirit tactura vt patz ex diffini
tione i pbatur i.c. i si christ⁹. j. eo. h̄z qz fortius
stringit iuramētuz corpale ɔgit iura cōit exi
gunt corpale iuramētū. iij. q. ix. hortamur.
de elect. vt circa. li. vi. i dīcta cle. i. cum multis
filibus. Hinc dīcūt Aug⁹. nō. in. c. mouet. xij
q. i. quanto id p quod iurat magis sādāz est
tāto magis ē penale piuriū. i nō. Inno. in d
c. i si christ⁹. i hoc qz vñ magis ɔtēnere i trā
gressione. hinc ē qz qñq iurat p deū oipotētē

¶ quatuor sanda euāgelia vt in. c. quoties
cordis. i. q. viij. qñq sup altari. qñq sup san/
doꝝ reliquijs. vt in. c. habem⁹ xij. q. i. Itē sc̄
as q̄ vbi dispositio pro solēnitate adus req̄
rit iuramentū corpale seu cū tadura non est
iuri satisfactū ex solo verbalī iuramēto vt dī
cit glo. nō. in. c. vt circa. halle. De fide aut q̄lī
ter multipliciter sumat vide bo. gl. in. d. c. mo
uet. et an magis astringat iuramentū q̄ fidī
interpositio dico plene in. d. c. ad aures. quod
me. cā. vide archy. in. c. i. de sepul. li. vi.

A **E** **ad** **m** **in** **istrati** **onis**
Casus. Creditores cōpellunt re
laxare iuramentum de vsluris hib
soluendis h. d. quo ad l̄az. h quo ad intelle
ctum generalius sic. Agi pōt ad relaxatiōnē
iuramenti cui⁹ implementū turpitudinē cōtē
net ex pte suscipientis. et ē caus nō. ¶ Nō p̄
q̄ ex iuramēto p̄stito sup vsluris soluēdis ob
ligatio saltē secūdaria adquirit p̄i suscipie
ti cui⁹ strati tenuit do. an. in. c. debitores. ¶
e. b. ōtra eū iudicio meo ē casus hic. nā si nul
la obligatio adquireret p̄i nō op̄elleret ad
relaxationē iuramenti nam relaxatio presup
ponit vinculū. j. de despō. impu. ad dissoluē
dum. et l. decē. ff. de h. obl. nec eēt iste iurans
tutus ex relaxatione solius ptis cum nemo
dare possit qđ nō hz. i. q. viij. daibertū. et. c. qđ
aut. de iu. pa. ¶ Nō ex hoc et ex ter. q̄ ex furo
iuramento oritur parti suscipienti obligatio
saltē nālis nō enī hic ponderat pātū prece
dens et p̄supposito q̄ p̄cessisset nullā obliga
tionē induisset. j. eo. debitores. solū ergo iu
ramentū sūt hic obligatorū quod videt cō
tra Bar. in. l. si quis pro eo. ff. de fideiū. vbi
dicit q̄ ex iuramēto extrajudiciale nulla ob
ligatio etiā nālis p̄i adquirit per istū tex. h
l̄z forte pcedere possit de iure ciuili. secus de
iure canonico. ar. optimū hic et quia iurans
parti intēdit illi promittere l̄z ad confirmatiōnē
aducat religionē iuramēti et de h aliquid dī
cet. j. eo. cuz ḡtingat. habet enī iuramentū pa
tū interclusuz. ¶ Nō z° q̄ iuramentū ḡtinet
turpitudinē et peccatū et pte suscipientis est
obligatorū. satis enī est q̄ ex parte prestatis
turpitudinē nō ḡtinet als nō valeret. vt in. c.
si vero. j. eo. et. xiiij. q. iij. per to. ¶ Ex quo in
fero q̄ promittēs soluere vsluras non peccat
cordat. j. eo. debitores. sed tu hoc l̄mita et re
stringe prout nō. Inno. in. c. super eo. j. de vsl
ris. ¶ Nō z° iudicē ecclesiasticū habere iuris
dictionē in laicos rōne iuramēti non solum
qñ agit ad obseruātiaz ipius in. c. si. de fo. cō
pe. li. vi. et in. c. nouit. de iudi. b. etiā et op̄ellat
suscipientes ad relaxationē qñ turpiter rece
perūt. ¶ Nō vltimo q̄ l̄z iuramētu p̄ncipalē

obliget deo. j. eo. debitores. t̄ si ille in cui⁹ fa
uore iurat obligationē remittit non indiget
iurās alia absolutione q̄ de v̄r etiā remittē
cū ad utilitatē alteri⁹ iuramentū recepit. av
idē de spō. c. n. sec⁹ h̄ p̄ncipaliter iuraret otem
platiōe dei. nā tūc etiā papa nō remittit fine
cā ut dicet. j. eo. q̄to. Et v̄r mirabile q̄ deus
recipiat iuramentū in fauore facinorō h̄ ho
minis cū psalmista dicit. O disti oēs qui ope
rāt iniquitatez. et lex ciuilis dicat q̄ nemo
ex iprobitate sua v̄z actionē q̄sequi. l. itaq̄ ful
lo. ff. de fur. So. pōt vici q̄ de nō d̄siderat v̄t
lītate suscipiētis b̄ religionē et p̄missionē iu
rancis. ex quo enī assūptis religionē iuramēti
ad iplemētuz p̄missiōis quā pōt sine suo pec
cato exequi v̄z ob dei reuerētiā exequi. b̄ si
suscipieis remittit iuramētu etiā de remittit
q̄ p̄ iuramētu nō intēdebat placere deo h̄ sa
tissacere primo. ¶ Venio ad gl. Oppo. ōtra
ter. v̄r enī q̄ creditores nō debeant opelli ad
relaxationē iuramēti cū obligatio q̄sita eis
fit de iure nāli que per p̄ncipē tolli nō debet i
cle. pastoralis. de re iudi. p̄ Inno. in. c. que in
ecclesia. de osti. ¶ Hl. p̄ma metu ōstrari ut
arbitror dicit q̄ h̄ facit ecclesia rōe peēi q̄ si
ne eoꝝ peccato nō pōt iuramētu adimpleri.
ex hac solone nō q̄ iudex et officio suo pōt oc
currere peccato futuro et ipedire ne fiat. facit
qđ le. et nō. in. c. ex l̄ris. et in. c. ij. de despō. Itē
pōt op̄ellere laicū ad restituendā rē quā sine
suo peccaco retinere nō pōt. ¶ Hl. subsequēt
q̄rit quid si debitor soluisset vsluras et iuras
set nō repetere. B̄ndet vādo duo remedia.
Primū ut debitor denūciet h̄ ecclēsie q̄ ille
stat in peccato et sic idicēt op̄ellit restituere
vsluras officio iudicis. ¶ Z° ut petat absolu
tionē seu relaxationē huiusmōi iuramenti et
postea poterit repetere nec violat iuramētu
petēdo relaxationē iuramēti l̄z p̄ relaxatōez
gueniat postmodū ad repetitionē et h̄ ido q̄
cū hoc iuramētu sit odiosum nō v̄z extendi h̄
in p̄prias t̄minis obseruari. ar. bo. in. c. ad au
dientiā. qđ me. cā. facit qđ nō. Inno. in. c. sup
hac. de renū. ¶ Donit tertiu remediū in cāu
quo vslure nō eēt solute ut op̄ellat defistere
creditor officio iudicis ab eradiōe illaꝝ p. c.
cuas. j. de vslur. h̄z v̄t pleni⁹ q̄ alibi hēas hāc
mām hic vtile et quotidianā simul collectam
distinguo p̄ncipaliter in duo mēbra et in q̄lī
bet ponā duos casus ḡtingētes. aut enī vslu
re nondūz sunt solute aut sic. p̄ cāu aut iura
uit q̄s simpli soluere vsluras. et iurauit solue
t et nullā qđez et q̄rimoniaz mouere nec iudicē
denūciare. ¶ In z° cāu qñ vslure sunt solute et
iurauit debitor simpli nō repetere et iurauit
nō repetere et nullā qđem seu querimoniam
facere nec iudicē denūciare. ¶ Venio ad p̄

casū primi mēbrī. s. qn̄ simp̄r iurauit soluere
in quo dico multa remedia cōpetere iuranti
Primum facile ē. s. vt soluat & sic adimpleat iu
ramētum & postea repeatat vt. q. debitores. //
Secunduz remediu vt petat creditorē spelli
ad relaxatōez iuramēti vt h. h. hoc remediu
dico cōpetere h̄ nō instat termin' solois siende
nā si nō posset fieri hec spulso quo min' in
terim icideret i piuriū nō dēt iste audiri h̄ d̄z
pri' soluere ad h̄ rō. c. debitores. q. eo. & h̄ ibi
apte sentiūt Jo. an. & Ilicen. & idē cōfirmat
Jo. an. in addi. spe. e. ti. sup. Rca. in vltia qōe.
Ide dico vbi lapsus esset termin' solois siende
& sic incidisset i piuriū nō ei d̄z audiri vo
lēs attēptare remediu h̄. c. qz sic staret iteri i
peccato piuri. & peccata tāto sūt grauiora q̄
to diuiti' ifelicē aīaz detinet alligatā. in. c. fi
de consue. & h̄ apte sentit Fr. o. c. cclxxix. //
Tertiu remediu ē vt debitor petet absolutōz
ab epo. nā eps pōt absoluere a iuramento tur
piter suscep̄o vt nō. Inno. elegāter in. c. debi
tores. p. al. & i. c. ad aures qd me. cā. facit. c. i.
& qd ibi nō. d. voto. vbi dispensat ex cā super
voto qd ē de iure diuino sic iuramētu vt. c.
licet. & c. magne. de voto. qd tene mēti. //
H̄ dubiū ē nūq̄ p̄termissō fmedio h̄. c. poss̄ at
tēptari hoc remediu absolutōis petende an
vero sit stud subsidariū remediu. Inno. in. c.
debitores. v̄ velle q̄ pri' fint creditores cō
pellēdi iuxta formā h̄. c. & si sic nō p̄t induci
tūc eps ipē absoluere. nam eps ex cā absoluere
a iuramētis etiā licitū vt in. c. nos sāctoruz
& c. iuratos. xv. q. vi. & refert hic do. an. sic vi
disse alias osultuz h̄ ipē dicit l3 h̄ sit vrbani
ar. in. l. quid iber. ff. de serui. v2. pre. nō tñ ne
cessariū est qz ista sūt duo remedia equē prin
cipalia. q. eo. si vero. & S. qd me. cā. abbas. & c.
ad aures. h̄ reperio Jo. an. in dīta addi. sen
fisse opositū sequendo dīdam Inno. preal.
h̄ mihi plus placet dīdū do. anto. nam si eps
absoluere principaliter q̄ iuramētu est metu
prestitum nec ē necesse recurrere pri' ad iura
mēta suscipientis vt d. c. si vero. & nō. Inno. in
d. c. ad aures ergo fo. rtī in casu nō. na. z ex
his que sūt p̄ metū obligatio etiā primaria
adquirit p̄t vt nō. plene in. c. abbas. preal. &
nihilomin' eps principaliter absoluere ostento
de iusto metu. ergo forci' poterit in casu nō
in quo ex p̄missione nihil adquirit p̄t. vt d.
c. debitores. & iuramētu p̄ncipaliter dirigit i
deū vt ibi p̄t ergo & agruēti' M̄dhuc v̄ q̄
eps q̄ ē dei vicari' in sua dyoceſi absoluere vt
in. c. mulier. xxm. q. vi. // Tē vbi cunq̄ repiunt
a iure duo remedia p̄dita vidētur equē prin
cipaliter cōpetere nec vñ ē subsidariū ad re
liquuz. vt. l. quotiens. ff. de act. & obli. nec ob
stat h̄ dicatur q. c. si vero. loquit in papa qz

in hoc recitat factū. nā cū eps possit absoluē
ve. S. dixi. ergo p̄cedit etiā i epo. // In aut ī ab
solutōis actū debeat eps vocare prez aduer
sam dīca. q̄. Itē intelligo q̄ h̄ remediu operat
stelligēdo vt. S. dixi. in p̄cedēti remedio qn. s.
anteq̄ termin' solutōis siēde imineat actus
absolutōis posset expediri p. S. dīca rōnez &
p̄dictū remediu absolutōis apte sensit gl. i. c.
debitores. in v. cogēdi. // Quattu remediu
satis notabile si veritate fulcit ē vt debitor
ouētus rōe iura menti excipiat q̄ nō d̄z cogi
ad obseruatiāz iuramēti cū ipē creditor tene
at p̄pter suā turpitudinē illud relaxare & sic
illud sibi relaxari petit & q̄ hoc fieri possit v̄
velle fr. o. c. cclxxix. al. nō. p. gl. in. c. pastoral.
de cau. poss. & p̄pri. in gl. pe. & facit qz p̄ viā ex
ceptionis pōt peti restō in integrū. l. nā & p̄ ea
h̄ si mō. ff. de iureiu. & h̄c sūtia sequit hic
do. an. h̄ otra h̄c op̄i. adduco ea que i p̄cedē
tib̄ mēbris dīx & dīxit fr. o. c. cclxxix. vbi i
si. dicit q̄ petens absoluere a iuramento debet
preuenire terminū solonis faciēde nō enī dēt
audiri post terminū cū inciderit i piuriū qz
frustra auxiliū legis iuocat d̄ vslu. qz frustra
facit qd nō. Jo. an. q. eo. debitores. vbi vult q̄
instāte termino solutōis siende non pōt peti
relaxatio iuramēti ne interi icidat i piuriuz
Ideo i p̄missō articulo sic dicerē q̄ aut lapl̄
ē termin' anteq̄ oueniat debitor & nō pōt pre
dicto mō excipe ne p̄seueret i piuriō h̄ dēt sol
uere & postea repetē. ar. q. eo. c. debitores. aut
termin' non ē lapsus h̄ mora omittit ex sola
interpellatōe iuxta. l. scienduz. & l. mora. ff. de
vslu. & post interpellationē non poterit supra
dicto mō excipe ne incidat i piuriū ratione
predicta. Restat ergo dīcere q̄ solū poterit sic
excipe anteq̄ constituat in mora soluendi &
q̄ possit liquere de turpitudine recipiētis iu
ramētu anteq̄ inſet terminus adimplendi
iuramētu p̄ predīta & hec puto verissima
Quintum remediu vt iudex et officio suo
spellat creditorez deſttere ab exactōe vslu
rum vt in. c. tuas. & de vslu. & hoc remediu pro
verit qn̄ iurās non oſtitueret in mora ſine i
terpellatione creditorū. nam als nō eſſ ſutū
qz dies interpellaret p̄ hoīe in. c. potuit. d̄ lo
ca. // Wenio ad z. c. qn. s. iurauit soluere &
nullā qōnē mouere. & c. dico q̄ habz iſte p̄mu
remediu. l. ſoluendi & postea repetendi. nā nō
iurauit non repetere & hoc iuramētu ē ſtricte
intelligendū ar. in. c. ad aures. qd me. cā. z.
remediu vt denunciet eccleſie. nā nullū iura
mentum obligare pōlit quin possit q̄s dnū
ciare crōnosum eccleſie vt in. c. quēadmoduz
in ſi. q. eo. & nō. glo. in. c. ad n̄am. q. q. eo. & c. ve
niens. de regu. & i. c. auctoritez xv. q. vi. de
bet tñ denūcians ſe ſūdere ſup ſalute primi

¶ nō p̄ncipaliter sup̄ intereē suo qz tūc obsta
ret illi iuramētū vt nō hosti.in d.c. p̄admo^m
Dicit cū hic do.an. q̄ duplicitē pōt venire
iste denūciāns sc̄z p̄ viā denūciātionis euāge
lice v̄l iudicālis tūc haberz seruare formā
monitionis de qua in.c.nouit.de iudi.7.iij.q
i.si peccauerit. ¶ Itē p̄ viā cuiusdā intimati
onis vt iudex aūsatus instet circa correctio
nē peccati t̄ i hac nō credit monitiōez nc̄rī
am nūhil al'at h̄ ego allō bo.tex.1.c.p̄.iij. d de/
spō.vb̄ ca'de hac iūmatione q̄ fit iudicī ad
peēm obuiātū sine aliq̄ monitiōe.fcit.c.tercio
loco.de p̄sum.h̄ p̄m dēm do.an.vt h̄eat h̄ casu
locū denūciātio iudicālis mihi nō plz qz il
la fundat magis sup̄ intesse p̄prio quā sup̄ sa
lute primi. ¶ Terciū remediu vt petat debi
tor absolutionē a iuramēto absq̄ eo q̄ faciat
citarī creditorē t̄ h̄ remediu sentit Jo.an. in
p̄dicta addi.in si.dicēs q̄ p̄ ea nō detrahitur
multū iuri aduersarij h̄ile in liberto qui petit
veniā a iudice vt possit agere ōtra p̄onum.l
q̄sq̄.in p̄n.ff.de in ius vo.b̄ h̄ mihi non plz ex
duplici capite.p̄o qz satis erponit querelā de
aduersario p̄ponēdo q̄ illicite eū astrinxit iu
ramēto. ¶ Z̄ qz n̄ pōt negari qn ex relaxatio
ne iuramēti fiat p̄iudiciū creditori.ar.in.c.si
de fo.ope.li.vi.ergo n̄ dēt fieri absolutionē eo n̄
vocato t̄ vocari nō pōt qn aduersari⁹ incidz
in piuriū erponēdo querelā ōtra illū t̄ facit
qd̄.qz.in si.dicā. ¶ Quartū remediu vt iudex
ex officio suo ḡpellat creditores relaxare hoc
iuramēto vt hic v̄l ḡpellat eos desistere ab ex
actione in.c.tuas. de usuris. ¶ Lenio ad z̄
p̄ncipale mēbz qū sc̄z usure sunt solute t̄ pri
m̄cāus fuit q̄i iurauit nō repetere t̄ dico q̄
operunt ū remedia p̄ncipalia.p̄mū vt petat
absolutionē hui⁹ iuramēti ar.in.c.h̄.b̄.q̄.eo.
t̄ declara vt dixi i p̄cedēti mēbro.z̄ vt petat
creditorē ḡpelli ad ipius relaxationē vt hic.
Terciū ut denūciāt h̄ iudicī pōt addi q̄rtum
vt iudex ex officio ḡpellat ad restituendū vt
est cāus in d.c.tuas. t̄ declara hec oia fm p̄/
dīcta. ¶ Z̄ cāus qū soluit t̄ iurauit nō repe
te nec vllā queremoniā facere nec denūciare
dic q̄ h̄ remediu denūciādi itelligēdo vt.s.
dixi in alio mēbro. ¶ Itē iudex ex officio pote
rit creditorē ḡpellere ad restituendū t̄ decla
ra vt dixi in z̄cāu p̄mi membrī. ¶ Nūc extra
glo. quero qz.s. dixi iurantē soluere usuras
vel solutas nō repetere posse petere relaxati
onē seu absolutiōez iuramēti nūquid in hac
absolutionē debeat creditor vocari Jo.an.la
te p̄sequit in addi.p̄dicta in ultima q̄de t̄ tā
dem ocludit q̄ qñq̄ iuramentū ē temerariū
etiam ex p̄te iurantis t̄ tūc nō requiri p̄tis
vocatio vt in.c.ostitut⁹.de testi.p̄ hoc qz tūc
poti⁹ requiri denūciātio q̄ nō sit ligat⁹ q̄ re

laratio. t̄ intelligo h̄ qñ manifeste est at iuramē
tū nō ligare.nā in notorijs non est op̄ve
nire ad iudiciū vt in.c.qm̄.de si.pres. si at pos
set dubitari tūc puto aduersariū cui iuramē
tūm fuit p̄stitutum vocāduz qz cū sua int̄sit ne
relaret ergo v̄z vocari.ijj.q.ijx.omnia.7.c.caue
ant.de cā pos.7 ppri.c.i.7.l.de vnoq̄.ff.de re
iudi. ¶ Si vero iuramentū nō suit temerariū
ex p̄te p̄stantis vt in casib⁹ p̄missis tunc dicit
q̄ siue agat vt absoluat ab obligatiōe ōtra/
dūs quē dicit usurariū siue petat absolutōz
a iuramēto d̄ usuris infra certū diē soluendis
p̄stito siue de solutione nō repetēdis semp̄ est
ps aduersa vocāda nisi taliter iurasset q̄ vo
cari nō posset qn incideret in piuriū puta h̄z
euz si iurauit illū in iudicio nō vocare v̄l de
nunciare tūc enī poterit absoluī creditorē nō
vocato.hic enī nō detrahit iuri p̄tis sicut cū
libert⁹ petat veniā vt possit vocare dñm i ius
l. q̄sq̄.ff.de in ius vocā.hec sunt verba sua t̄
sub̄scit q̄ p̄cedet in h̄ articulo fm formaz cle
dispēdiosā.de iudi.idē.s. q̄ ps sit vocāda sen
tit idē Jo.an. p̄. ¶ Vincē.in.c.debitores pre
all.7 Fr.øsi.cclxxix.vb̄ dicit q̄ petēs abso
lutōz a iuramēto p̄tendēs ōtradū usurariū
debet p̄te vocata probare saltē semiplene cō/
tradicōz fore feneratīū t̄ valebit hec semiplē
na probatō ad obtinendum dumtaxat abso
lutionem a iuramento h̄ postmodū vt p̄nūci
etur ōtradū usurariū oportet q̄ plene fiat p̄
batio nec illa semiplena faciet fidē i hoc iudi
cio cum ad aliud agat nūc vt i.c. veniens.
n.de testi.7 plus dicit q̄ iudex ecclesiasticus
nō debet facere ihibitoriaz iudicii seculari ne
peedit ad executionē ōtradus q̄ p̄ia frōte
non apparet usurari⁹ nisi p̄te vocata sicut iu
der ad quem nō ihibet iudicī a quo nū vo
catis p̄ibus.vt i.c.romana. ¶ Si vero. d̄ appel
li.vi. dicit etiam ibi q̄ p̄dente q̄one an debe
at absoluī a iuramēto nō debet fieri ihibitio
iudicii seculari q̄ corā iudice seculari a gitur
de executionē instri t̄ coraz ecclesiastico agit
de facto absolutionē t̄ sic cessat.c.tuā.de or
ogni. ¶ Sub̄scit etiā ibi nōbile v̄bum q̄ p̄q̄
quis icidit in piuriū q̄ nō satisfecit in ter
mino prout iurauit nō audīt petens absolu
tionē h̄ ḡpellit satisfacere quia frustra legis
auxiliū inuocat. i.e. d̄ usur. q̄ frustra. sed re
spectu principalis questionis refert do.an.ij
eo.debitores. se audiuisse p̄pan.7 Cal.consu
luisse q̄ aut petat absolutio a iuramento fir
mante ōtradū t̄ debet ps citari cū er h̄ ōtin
gat recīsio ōtradū. t̄ sic agit d̄ p̄iudicio p̄tis
¶ Aut illud iuramētū nō firmat ōtradū sed
petat absolutio vt ap̄iat via ad rescindendū
ōtradū t̄ nō ē necesse p̄tem vocari qz n̄ pre
iudicat parti t̄ qz hec absolutō ē poti⁹ p̄nāl

q̄ iudicialeſ. Do.an.dic ſe putare q̄ aut iuramētū nō ē obligatorū ex pte iurantis & nō requirit vocatio pte ut ſ. dixi fm Jo.an. **N**ut est obligatorū ex pte iurantis h̄ otiue turpitudinē ex pte recipiētis & tūc aut nō eſt tāta turpitudo qn ſaltē ſibi adquirat ſecunda ria obligatio & dī pte vocari rōne ſui ierelle marie h̄ pcedit fm eū ſi iuramētū ſirmabat otradtū cū ex absolutoe ſequat reciſio cōtra/ dī. ſec⁹ diē vbi tāta turpitudo dī ſat ex pte recipiētis qz nulla obligatio ex iuramēto ſibi adquirit nec otradtū ſirmabat iuramento nā h̄ caſu cū nullū ierelle poſſit pte dī ſe cū obligatio adquirat ſoli deo nō ē neceſſe illū vocari ſatis enī ē q̄ abſolutio ſiat p̄ illū qui t̄ in h̄ caſu locū dei. ponit exēplū i iuramēto de vſuris ſoluendis vel n̄ reperēdīs preſtitō nullū enī ius agenti nascitur ex h̄ pte fm eū l̄ v̄ quilz ali⁹ poſſit iudici itimare q̄ iurā ſe peccat nō obſeruādo iuramētū. Et ſubſcie nōbile h̄ bū q̄ pſuſpoſito q̄ pte ſit vocāda t̄ t̄ ſolutio ea nō vocata ſicut dī i abſoluti one ab ercōe ut nō. i.c. qua frōte. de aſpel. Itē dicit ſibi nō placere pmissū dī ſre. q̄tenus dixit illū qui icidit in piuriū nō poſſe petere abſolutione; qz iurā erat obligat ad duo .l. ad ſoluēduz in termio & ad ſoluēdu ſimplr de do. & ſtu. cū dīcti. & l. celsus. ſf. de arbi. qz ſi nō ſoluit in termio icidit in piuriū. h̄ q̄ten⁹ remanet obligat p̄ terminū p̄t petere abſolutōe. do. Car. i d.c. debitores. ſimplr tenuit cū Jo.an. & fre. v̄t in abſolutōe ſit pte vocanda cū agat de ipſi p̄iudicio & ſic dicit ſe ſepi⁹ cō ſluuſſe. Quid dicēdū i tāta varietate. certe multa ex p̄dīcī ſi mihi nō placēt. & p̄ illud dīctū Jo.an. i addi. p̄dīcta q̄ten⁹ dīxit q̄ ſi q̄ ſi iurauit nō vocare aduersariū nec denūciare q̄ poterit abſolu abſite pte cū non poſſit vo cari vel denūciari ſine piurio. nā h̄ e falsū re ſpedu denūciatōis cū v̄ ſ. dīxi. nullum iuramētū p̄t ligare ad nō denūciādū cū ſit otratū p̄ceptū euāgelīcū ſi peccauerit in te ſr tu. &c. Item negari non p̄t qui p̄t iñferat p̄iudī ūtū er hac abſolutōe cū ſine ea nō poterat in iudicio moleſtar i p̄ aduersarium ergo dī ſo cari aſi abſolutōe v̄ ſuū ius deſēdat v̄ ſ. c. i. de cā poſſ. & p̄pri. cū alijs ſupius all. t̄ nō pl̄z dīctū ſpau. & Tal. quos ſequit do. An. in d.c. debitores in eo q̄ ſentī ſtradtū re ſcindī ſi tollit iuramētū quod firmauerat cō tradtū. nā cū otradtū ex interpoſitōe iuramētū habuerit ſuā firmitatē non debet corruere l̄ ſi nunc ceflet cā ſfirmā ſexquo nō ſupuenit cā anullā ſt p̄bat in rla factum ltie. de re. iur li. vi. facit quod nō. bar. in. l. ex ſeo. ſf. de vul. & pup. vbi poſt Ray. de forli. cōcludit q̄ ſi ha bēs filios nāles t̄ ſecit eos ltimari v̄ ſibi

ſuccederēt l̄ ſo ſte duxerit v̄orē & eſt ea ha buerit filios leios nihilomin⁹ ltimati ſucce dent vna cū ltis & nālib⁹ qz ex quo aſt' ltimati onis ē ſpler⁹ & ſumat⁹ nō dī ſtritari l̄ ſue nerit ad eū caſu & q̄ n̄ poſuit h̄rē p̄ncipiu⁹ v̄ ſi dīca rla. faſtū ltie. & ſic nō ſufficit āmō q̄ cel ſet cā ſcelliōis ſuilegi⁹ qd̄ ē nō. h̄ i v̄ ſe p̄p̄riſ ſtermis v̄ ſuolleſſe do. ang. de pufio i qd̄a dī ſputatōe q̄ incipit dīa Catheria. vbi inter ce tera dicit magnā eſſe v̄uaz an otradtū cōualideſ ſtramēto an v̄ ſo iurans ſit t̄m aſtrid⁹ ad obſeruātiā iuramētū vbi enī aſt' iuramento ſirmaſ l̄ ſe ſoluat a iuramēto non p̄ptēa p̄t venire otratū otradtū qz otradtū de ſe ē valēdū ſp̄ter ierpoſitōe iuramenti & abſolo h̄ ſolū opat v̄ ſtraueniēs n̄ iſcidat i piurium nō aut annullat otradtū. v̄ ſi null⁹ dīcat fm eū q̄ mīor q̄ iurauit ſup otradtū aut maior qui iurauit & ē dīcept⁹ v̄lra dīmidā iuſti ſchī ſi ſoluit a iuramēto p̄ ſupiorē poſſit p̄ptere a venire otratū otradtū qz otradtū ē valēdū & irrevocabilis. Si aut iuramētū n̄ valīdat otradtū h̄ ſolū obligat pſonaliter ad nō ſtraueniēdū ūtēdīate cū eſt abſolut⁹ p̄t venire otratū otradtū. nō eī obſtat iuramētū qz ē ab illo abſolutus p̄ ſupiorē non aſt' qz null⁹. v̄ ſi q̄ iurauit ſe ſolutu⁹ vſuras aut nō venire otratū aſtum pignoratitiū ſceptū i forma venditōis ūtēdīate cum ē abſolut⁹ pſequi p̄t ius ſuum qz tale iuramētū n̄ firmauit p̄miſſionē h̄ ſolum obligauit eum ad n̄ veniēdū otratū. qd̄ ē bñ nō. & d̄ hac mā an & q̄ ſi iuramentum valīdet otradtū dīctū plene. ſeo. cum contīngat. Concludo ergo otratū ſp̄dīcta ſopi. q̄ vbi iuramētū valīdat otradtū ſublatō iuramēto nō p̄ptere a reſcīdit otradtū. Qz nō pl̄z mihi ſopi. do. an. in q̄tū vult q̄ eſt iuramento preſtitō ſuper vſuris ſoluendis vel ſolutis nō repe/ tēdīis obligatio nō orī ſtē ſecūdaria nā otratū hoc v̄ ſe. hic v̄t lati⁹ ſ. in p̄n. dīxi. Itē vīdeo q̄ iuramētū v̄ extortōe obligat p̄t v̄t. ſeo. ſi vero. & ſ. quod me. cā. in. c. abbas. & in. c. ad audīcī. cum ſlib⁹. ergo ſorti⁹ i caſu n̄rō vbi iuramētū ſuit ſp̄tē ſtītū. de enī t̄ ſtītū vīcūlū ſp̄ter obligatōe queſita p̄t qd̄ p̄t eſt eo qz pte remittēt de remittēt ſine alia abſolutē v̄t hic. Qz nō pl̄z i vīſtīndē dīctū do. an. in q̄tū dīxit q̄ p̄ ſuſpoſito q̄ pte ſebeſt vocari t̄ ſi ſi non vocantur valet abſolo. dīco enī q̄ aut clarissime cōſtat iuramētū ſtrinere turpitudinē ex pte ſuſcipiēt & non erit op̄ pte ſebeſt vocare in abſolutionis aſtū v̄ ſi tenebat abſolutio pte nō ſebeſt. ar. i.c. cū olim. de re iudi. & lati⁹ dīctū. & hoc caſu poterit ſaluarī ſopi. do. anto. Nut aſtū ſup quo iuramentū ſuit ſtītū non apparet p̄tia fronte vītiosus & non tenebit abſolutio

140

pre nō vocata. Rō aptissima est qr a iuramēto pti p̄stito nō absoluīt eps imo nec papa si ne cā cū deus recepit obligationē in fauore ptis vt nō. gl. in. c. q̄to. j. eo. r Inno. i. c. cū int. P. de renū. Ante ergo q̄ sibi ɔstat cāz h̄eē n̄ h̄z p̄tātē absoluēdi p̄supposito q̄ s̄bit qr igno rat id qd̄ est fundamētu sue p̄tatis vt nō. bar in. l. iij. ff. de iudi. r. l. multū. ff. de ɔdi. r. de. facit qd̄ le. r nō. in. c. ex pte astenf. j. d. ocel. p̄bē. nec p̄t sibi de cā ɔtare pte nō vocata qr causa/ rū merita ptiuz assertione p̄tunt. l. fi. T. si p vīm vel alio mō. r in. c. tū er l̄is. d. i. int. re/ sti. Aliud ē in absolutione ab excōicatiōe qr illa semp p̄det a volūtate excōicatoꝝ valer enīz sp̄ s̄ue iusta s̄ue iniusta sit excōicatio vt p̄z i. c. venerabilibꝝ. vbi aut. de sentē. ex. li. vi r hec nō. qr sepe accidūt et puto verissima. r̄ n̄ placet rephatio do. an. ad dictū fr̄e. dū dū cit q̄ si ps icidit i piuriū qr nō soluit i termi no nō audit petēs absolutionē nā puto hoc dictū satis equū. Nec ob. rō dñi an. imo poti us facit p. nā si p̄ tēminū remanet obligat̄ et sic p̄seuerat i piurio ergo dēt opellī q̄citī p̄t vt ab illo peccato se absoluat i iuramen tuū adiplect vt h̄ si enī opellit instance termino vt soluat vt h̄. fortī dēt cōpellī p̄ terminū tū i odiū sui vt a peccato libereſ tū vt nō p̄seue ret i peccato vt S. dixi. puto tū q̄ si petē abso lutionē nō p̄seuearet i peccato q̄ poss3 petere absolutionē etiā p̄ terminū l̄z iciderit in piuriū semel ɔtraueniēdo. exemplū in eo q̄ p me tū rē vēdidit i iurauit nō ɔtrauenire licet ei de facto ɔtrauenir et sic iciderit i piuriuz n̄ hilomin⁹ poterit petē absolutionē postea vt sic licituū sit sibi venire ɔtra venditionē. h̄ enī casu cessat p̄seuerātia i peccato iponi sibi tū debet pñia d̄ piurio r in h̄ casu poss3 saluari dictū do. an. His aut̄ sic discussis venio ad principale q̄onē in qua breuiter pono hanc oclusionē q̄ vbiq̄ iuramentū ē obligatori um ex pte iurātis i aliquā vtilitatē ɔtinet ex pte recipiētis nūq̄ debet reuocari nisi voca ta pte. Rō h̄ oclusionis ē qr ex quo p̄ absolu tōis actū p̄iudiciuz irrogat pti i eo q̄ sibi vti litas admittit d̄z ps vocari qr nil d̄z fieri in p̄iudicium abūtis i. c. i. de cā poss. r p̄rie. r i. c. inter quatuor. de ma. r obe. iij. q. ix. caue ant. r. c. omnia. r. ff. de re iudi. l. d. vnoquoqz r. l. fi. T. si p vīm vel alio modo. partis aut̄ re cipiētis v̄r̄ quasi sp̄ ɔteresse qr vtile ē h̄re p̄te vinculatā iuramēto cū multa iuramētu ope tur i saltēz accumulet forum foro i. c. fi. de fo spe. li. vi. r quod ibi nō. facit. l. cū p̄. h̄ filius matrē. ff. d̄ leg. ij. r quod ibi nō. Item absolo nō debet fieri nisi cā ɔgnita vt nō. Inno. i. c. ad aures. quod me. causa. r spec. in ti. d. le. h̄. nūc ostendēdam. b. xxiiij. r se. nam vt S. dixi

nō p̄t eps absoluere cā nō assūtētē h̄ cē ɔḡ nitio. ad h̄iberi nō p̄t pte n̄ vocata. l. i. cause h̄. cā ɔgnita. r qd̄ ibi nō. ff. de mino. d. c. cū ex l̄is. de i. int. resti. r i. l. fi. T. si p vīl alio mō ethi aliter fit absolutio nō v̄z p ea que S. dixi hec puto vera nisi notorie ɔtēt iuramētu. cō tinere p̄titudinē ex pte recipiētis ita q̄ certū fit pti abūtis i h̄ nullā defensionē ɔpetere nā tūc puto absolutionē valere pre non vocata nā si h̄ caū valēt s̄ua sup̄ principalī vbi agit de maiori p̄iudicio. fortī valebit absolutio vbi nō agit de tāto p̄iudicio. ad h̄. c. bone. h̄. otra legati. de electi. r. c. q̄to. r qd̄ ibi nō. In no. de trāsla. p̄la. c. venerabilē. de elec. c. cū olī de re iudi. r qd̄ le. r nō. l. i. iij. ff. de admī. re. ad ci. perti. r pro h̄ optime facit palle. c. p tuas. d̄ v̄suris. vbi mandat iudici vt v̄surarios reci piētes iuramēta sup̄ v̄suris sibi soluēdis v̄l solutis nō repetēdis debeat ɔpellere aū solu tionē ab eaꝝ exactione defistere r p̄ solutōez illas restituere. si ergo qd̄ iuramēti ē corā eo r notorie ɔstat de illi p̄titudinē p̄t absoluere ab illo iuramēto absq̄ eo q̄ vocet prem r pro h̄ bo. ter. j. c. pri. Et p̄ hoc infero ad itel lectū. c. debitores. j. eo. vbi ɔpellit iurās solue re. debet enī intelligi qn̄ non ɔstat q̄ iurauit soluere v̄suras vt qr cōtract̄ erat s̄ formali cīta ɔcept̄ nō poterat ɔtare ante finez termi ni vel ppter abūtā ptis. vel qr termin⁹ insta bat vel pcedit qn̄ ps nō curabat petere abso lutionē vt ibi sentit glo. r qd̄. S. dixi. iurante posse petere absolutionē r relaxationē iura menti pcedit nō solū in terminis hui⁹. c. qn̄ iu rauit soluere v̄suras s̄ idē v̄bicūq̄ ps turp̄t recepit iuramētu vt ptz. j. c. pri. r. c. si v̄o. nō. Inno. in. c. ad aures. q̄ me. cā. latius per frē. q̄si. cclxiij. palle. qd̄ est nō. hēs nūc expedituz h̄c v̄tē r quotidianū arti. Lenio nūc ad glo. in. b. districtōne. que q̄rit quid comprehen datur hic appellatōe districtōis ecclesiastice Rndet q̄ suspensio vel excōicatio p. c. querēti de b. signi. h̄ glo. debuisset addere etiam inter dictū cum de his trib⁹ fit mentio in illo. c. vel dic aliter q̄ illd. c. loquit̄ de censura ecclēsia/ stica h̄ ter. iste loquitur de districtōe q̄ magis ɔgrue refertur ad penā tēporalē. cēsura vero ad spūalē l̄z qn̄q̄ capiāt pro eodē. Ultia glo. querit qua p̄tate isti ɔpellent creditores ad relaxanda hec iuramēta. Rndet dupl. p̄. q̄ vt delegati. z. q̄ vt ordinarij. r tene hoc v̄l timū ad hoc dictū. c. tuas. r qd̄ nō. Inno. in. b. c. debitores. Ordinarij ḡ hoc faciēt iure p̄prio. h̄ p̄ma expositio glo. fuit facta qr oliz i sup̄scriptione dicebat oib⁹ ch̄ristianis r sic v̄i debat q̄ deberent facere vt delegati. h̄ hodie illa sup̄scriptio fuit remota ad denotandum q̄ ordinarij hoc faciat iure p̄prio. facit qd̄ le.

r z

a nō.in.c. de voto. et c. ordinarij. de offi. ordi.
li.vi. // Abbas.

Deuuenit Legit duob' mōis
fuit p̄stitū sup reb' ecclie et fīm hūc
intellectū h. d. // Mō valet iuramētū p̄stitū a
plato de nō repetēdis reb' ecclie. z° mō intelli-
gitur q̄ fuit p̄stitū s̄r reb' p̄prijs et tē sūma sic
a iuramēto meticuloſo fit absolo p̄ iudicē ec-
clasticū. Cōis diuifio z° ibi ognita. // Mō p̄
q̄ l̄ iuramētuz possit seruari fine iterū salu-
tis eterne ex pte iurātis exq̄ tñ oīet turpitu
dīnē. ex pte exigēt. pōt dīrā via peti absolo
a supiore nec erigit ut p̄ cogat recipiens iu-
ramētū illō relaxare facit ad ea q̄ dīxi S. c. p
ximo. // Mō z° q̄ vbi supiori oīat d̄ turpitu
die recipiētis iuramētū nō ē ncē ut in abso-
lutōis adū voceſ aduersari' q̄d lati' dīxi. S
c. px. // Aliā veniūt exāanda cu gl. // Opp. v̄r
enī iste ter. sibi oīrari'. // Nā p̄ dicit istū epm̄ n̄
potuisse iuramento oīstringi. z° dicit q̄ papa
absoluūt eū. nā absolo p̄supponit vīculū d̄ de
spō. impu. ad dissoluēdū. et l. decē. de vbo. ob.
Hōlo tres intellectū colligūt et gl. p̄ma et z°
p̄m̄ q̄ nullū iuramētū metu extortuz obli-
gat et tē oī nos dicere q̄ verbū h̄ absoluim̄.
Stat h̄ in p̄prie Et hūc intellectū ponit glo. ij. in
principio q̄ tñ cōir nō tenet. Secūd' intellectū
q̄ met̄ nō impedit vires iuramēti ut in. c. li
ho. j. e. et in. c. ad aures. et c. ad audiētiā. quod
me. cā. iō necessaria h̄ fuit absolutio et dī ter.
dicit q̄ nō poterat astringi iuramēti dic in
effectu quo min̄ possit obtineri absolutō. //
Terti' intellectū q̄ iuramētū fuit h̄ interposi-
tum super rebus ecclie ideo ipso iure nulluz
et tūc verbū absoluim̄. stat in p̄prie ut in gl.
// Duerte q̄ hic sunt duo exāanda. Prīmuz
nūquid iuramētū metu extortum fit obliga-
toriū super reb' p̄uatis iphi' iurātis p̄stītū
fīm quid si fuit p̄stītū sup rebus ecclie in
dānū iphius ecclie. Ad prīmuz cōir tenet q̄
iuramētū fit obligatoriuz q̄ met̄ non exclu-
dit oīensū ut in. c. merito. xv. q. i. et l. si mulier.
ff. quod me. cā. nō. plene per glo. in. c. abbas.
quod me. cā. et in. c. auēte. xv. q. vi. et idem ibi
archy. pōt tñ peti absolutio a iuramento ve-
hic. et in. c. si vero. j. eo. et d. c. auēte. et dicit hic
Inno. nōbile verbum q̄ oīra propriū iura-
mentū non datur restō i integrū h̄ absolutio
tm̄. Cōtra iuramētuz vero ab alio p̄stītū bū
datur restō in integrū vbi causa exigit ut i. l.
nā et postea. h̄. si mīor. ff. de iureiu. et idem doc-
cōir hic glo. tñ in d. c. autoritate. videſ velle
q̄ iuramētū metu extortum possit rescidi per
exceptionē vel actionē quod met̄ cā. p̄ to. ti.
quod me. cā. nīhi plus plz prīmū dīctū p̄ ista
iura supius al. cū enī obligatō fit deo q̄fita

opoz̄ φ remittat p̄ eū q̄ tenet vices dei et si
p̄ actionez q̄d met̄ cā. et aduerte aut enī agit
ut q̄s absoluat a iuramēto et tē oī vt adeat
iudex ecclasticus ad hoc q̄d nō. Inno. j. eo. de/
bitores. et Spe. in ti. de lega. h̄. nūc ostendēdū
v. xxiiij. et se. facit. c. venerabilē. de elect. Aut
agit ut turpis recipiēt cogat relaxare iura/
mētū et poterit hāc opulīoz fac̄ iudex etiā se
cularis ut nō. fre. s̄i. ccxiiij. i. fi. hoc puto ve/
ruz q̄n nō dubitat de turpitudine recipiētis
ficut ei sp̄llit ad obseruatiā in. c. licet. j. eo. ti.
li. vi. meli. fac̄. c. fi. de fo. ope. li. vi. p̄ Jo. an. i
nouel. fac̄ etiā nō. fre. s̄i. ccxlv. i. fi. ita pōt cō
pellere ad relaxatōz. si dubitaret de virib'
iuramēti tē dīz adiūt iudex ecclasticus ut i. d. c.
venerabilē. Quis aut̄ sit i hoc sp̄tēs iudex
an. s. iudex rei vel actoris vide q̄d dīri in. c. si
q̄s oīra clericū. i. p̄u. de fo. ope. // Lenio ad
z° p̄cipiale mēbrū q̄n iuramētū fuit p̄stītūz
p̄ platū super reb' ecclie. Inno. velle v̄r q̄ sit
etiā obligatoriū. distīguit tñ q̄ aut p̄ violen-
tiā q̄s iurauit i dānū et absoluūt ut illas re/
petere poslit ut hic et j. eo. si vero. et c. vez. que
iura intelligūt ḡnaliter sive reb' p̄prijs sive
reb' ecclie q̄s sp̄liet. si vero iurauit sine vi-
olētia et dolo tūc dicit q̄ supior vel faciet ab
solui p̄platū qui iurauit vel dabit curatorem
bonis l̄ p̄uidabit aliter p̄t melius poterit
ut ecclie res suas recuperet ut iurās nō ve/
niat direkte oīra iuramētū ar. ff. de nego. gest
lat qui nā. s̄i. cuz me abn̄te. et j. eo. debitores.
Si aut̄ p̄ alii res ecclie recuperari nō possūt
q̄ p̄ iurante m̄ tūc etiā eidē dabit licentia re/
petēdi q̄ iuramētū hoc casu nō pōt obserua/
ri sine interitu salutis illi' qui iurauit j. eo. si
vero. et c. tua. hosti. v̄r velle q̄ talia iuramen/
ta non ligant que fiunt in dānū ecclie. sed
potius sunt piuria. j. eo. sicut n̄ris. v̄r tñ se re/
stringere in vltio casu Inno. q̄n. s. p̄ alii non
possūt res ecclie recuperari Jo. an. et suo sū/
mario v̄r velle q̄ iuramētū tale non fit obli/
gatoriū. h̄ aliter ipse distīguit in. c. cū venisset
de insti. ibi enī dicit q̄ aut alienans bona ec-
clie iurauit non oīrauenire. Aut nulluz iu-
ramētū p̄stītū p̄ casu subdistīguit aut in cō/
firmatione iurauit nō alienare et stat priori
iuramento ut in. c. intellectū. j. eo. Aut p̄ non
iurauit et tūc dēt iuramentū obseruare ut d.
c. cū venissent. si vero in alienatione non iu-
rauit non oīrauenire et tūc cōtra illam līcīte
pōt venire et sic intelligit. c. si quis presbitorū
d̄ re. ec. non ale. et xxxv. q. ix. q̄ quis. hosti. ibi
videſ velle iuramētū seruanduz sic q̄si aliter
pōt ecclie oīuli ut d. c. cum venissent. alias
secus ut in. c. sicut. j. e. Do. an. dicit se putare
q̄ si in alienatione tangit preiudiciuz solius
prelati quia segabile est p̄iudicium prelati a

piudicio ecclesie iuramentū obliget ut in d.c
cū venissent. h si nō est separabile a piudicio ec
clesie nō vī q̄ seruari possit absq; anime picu
lo ideo illū nō repellit nū aliud inducit. Ego
dico q̄ de hac sua distinctione ē gl.ordinaria
in d.c.cū venissent. i h. obn̄ciebat. Itez addu
co gl.n̄ d.in.c.i.de in int̄.resti.li.vi. q̄ dic̄t q̄
ecclesia in petēda restitutōe aduersus otradū
ecclesie dānosum est magis p̄uilegiata q̄ mī
nor q̄ si minor iurauit nō otrauenire nō p̄o
petere restitutōe in iteḡr vt in auē. sacra pu
berū. C.h aduer. v̄dī. h aut̄ p̄lat̄ iurauit nō
repetere vel otrauenire sic iurādo deier auit
ecclesia eodē petēde vel alio ex iudicis officō
restituit. xxv.q. ix. q̄ q̄s. t.c. sicut. q̄. eo. cū h. et
sic illa gl. nō distinguit an possit p̄ alii cōsuli
vel nō. nec requirit absolutiōe vt itez possit
otrauenire. t p̄ hec dico t p̄ rōe qm̄ q̄. b̄i. cī
nullū iuramentū ligare p̄latū in dānum ip̄i
ecclesie. pbo rōe. iuramentū nō d̄z eē vinculū
iniquitatis. q.e. q̄to. h si istud ligaret bñ esset
vinculū iniquitatis q̄ illaquearet ad rē illi
cītā obseruandā otra.c.cū quidā. t.c. sicut. q̄. e.
Ite p̄ iuramētū nō p̄o se quis librahē ab
onere publico. in.c. si diligēti. de fo. ope. h hoc
ē onus publicū q̄d incūbit p̄lato circa defen
sionē iuriū ecclesie. xlij. di. sit rector. t meli in
d.c. si quis p̄lboz ergo. z.c. t multū bene facit
d.c. si quis p̄lboz. nā ibi puni alienator nisi
sibi p̄ repetitionē p̄spexerit qm̄ ergo p̄ iuramētū
suū p̄o se liberare a p̄cepto iur. scit. l.
legat. t q̄d ibi nō. ff. de offi. ph.

Peruenit **Ca.** Non veie
rat qui iuramētū implemenū in meli' cōmutat. h
d.p. Nō astrigit q̄s iuramētū
ad implemenū q̄d iurauit si ab alia parte non
impleat cui' respectu p̄buit iuramētū. duo sūt
dicta. z. ibi nec tu. Nā q̄ alia attīngā que
ro de intellectu līe in vtroq; dīcto. solo Inno
vī intelligere p̄mū dīctū in votē ut nō dī
cat infringere votū si in meli' illud cōmutat. ī
telligit cū q̄ fiat cōmutatio auēte superioris. al
legati. c. ex multa. de vo. idē vī velle Jo. an. t
Hoff. qui dīctū q̄ si p̄mū votū eēt noriū t il
lud in q̄d cōmutat esset vtile tūc lic̄z p̄pria au
toritate cōmutare. v̄ in.c. mulier. xliij. q. iij. et
sic dīctū intelligēda oīa.c. illī' q̄onis. h certe
illī' nō est cōmutare ī meli' sicut loquit̄ iste ter
q̄. q̄ patiū p̄supponit positivū. l. vbi aut̄. ff. d
v. signi. h q̄n p̄mū votū fuit illicitū nō dī
mutari in melius. h poti' dīr deserit t h non so
lum est licētū īmo necessariū. hinc dīct canō
In p̄missis malis rescinde fidē. ī turpi vo
to muta decretuz. Impia ē p̄missio que scelē
re adimperit. xliij. q. iij. in p̄missis do. anto. dīc
q̄ vbi cadit dubiu an id ī quo fit cōmutatio

fit maius bonū p̄cedit dīctū Inno. vt ī com
mutatione habeat supioz auētas. idez dīct
si euidenter est mai' bonū. p̄t tū vtr̄q; adim
plere tunc enī cūz cōmutatio sic voluntaria nō
debet fieri sine superioris autoritate ad h.c.i.
de vo. Si vero nō p̄o adimplere p̄mū votū
sine desertione seu turbatione maioris boni
licet tutū fit habere superioris licētā cū etiaz
sine ea poterit ip̄e p̄missor cōmutatiōz facere
ad h q̄d nō. in.c. cōmissum. de spon. t de regu
licet h̄i euiz. Aduerter tū dēm do. an. ē h nō p
bat iurib' alle. p̄ euiz. nā ī.c. cōmissum fuit atū
tus superior. Itē cōsulit illi ut p̄us otrahat siē
iurauerat t postea religionē ingretiat. c. lic̄z
poti' p̄bat opositū. nā ibi dīct q̄ nō d̄z quis
itrare religionē strictiorē nisi p̄us petita licē
tia a supiore. h ego allego ter. h p̄bantē in.c.
scripture. de vo. t ibi a p̄tissime h̄ sensit Inno
in pn. Hinc ē q̄ si p̄us emisit votū nō cogit
post religionis ingressuz illud pficere vt nō.
gl. in.c. monachis. xx. q. iij. ad h.c. voluit. x/
xij. q. v. dīcto tū aduertendū q̄ istud. c. in pn.
loquit̄ in p̄posito t in p̄misso t pro p̄mo viō
bo. ter. in.c. qui. bona agunt. xvij. q. i. vbi p̄z
q̄ postq; quis in aio suo deliberauit aliqua
bona seu meliora facere si postea deliberata
nō facit peccat quasi ex p̄posito firmo oblige
tur quis deo t fortassis p̄pter h̄ dīxit iste ter
q̄ nō infringit quis p̄positū qui ī meli' illū
cōmutat t hāc cōmutationē ī melius puto q̄
possit q̄s sine alia superioris licētia facere cūz
nō fit obligat̄ ecclie exq̄ nō puenit ad exp̄ssi
onē iuxta nō. ī.c. litteraturā. de voto. vide tū
circa hoc oīo q̄d ibi nō. Jo. an p̄' beatū Tho
t archy. ī d.c. qui bona. quo ad z' si p̄missū
puto vt ter. faciat ad titulum q̄ debet intelli
gi de p̄missio iurato vt sic fit sensus q̄ non
dīctur trāsgredi iuramētū qui ī meli' illū
cōmutat quo casu dīcto q̄ aut iuramētū imple
mentū cernit honorē dei aut vtilitatē p̄ua
taz p̄ casu pl̄z vt req̄raf superioris autoritas
in cōmutatione. Si vtrūq; potest adimplerit q̄
iuramentū possit eīs cōmutare ī meli' sicut
votum allego Inno. ī.c. debitores. in fi. q. eo.
vbi dīct q̄ si quis iurasset ire ad sanduz Ja
cobū t nunc vellat facere mai' bonū poterit
eīs cōmutare illud iuramētū sicut dīctimus
in voto t ad h̄ allego istum ter. ī ar. quod ē
nō. Si autē nō posset seruare iuramētū sine
turbatione maioris boni t̄ simpl. Do. an.
vt. S. dīct q̄ non peccat cōmutationē facēdo
p̄pria autoritate quod ego ī distictē n̄ admī
terē pone enī q̄ quis iurauit seruire vni ho
spitali nunc vult seruire alteri hospitali ma
gis religioso t populoz dīctimus ne q̄ hoc
poterit sine superioris auēte. certe credo q̄ n̄
quia sic liberaret se propria autoritate ab

obligatōe et orariū restringerē nūmis. c. i. de
voto. si vellet capite obsequiū omittare in p-
petuā religionis obseruantiā tūc puto q̄ po-
terit et sic loquit d.c. scripture. et hui⁹ dicit du-
plex ē rō. p̄ fauore religionis. z⁹ qr̄ ip̄edit p-
egali obsequio ppetuū deo seruitū qd nō cō-
tingit qn̄ simpl̄ omittat in mai⁹ bonū et mi⁹
et hoc offēdit iuris rla. z⁹ casu qn̄ iuramētū
seu pmissū cernit vtilitatez p̄uata dico q̄ si
ne illi⁹ cui fit prestiū omensu omittari etiā in
meli⁹ n̄ pōt nec pdest in hoc superioris auctas
ad hoc qd nō. eo. q̄to. et Inn. i. c. cū inter p. d
renū. sentit Jo. an. in rla. in malis. de re. iur.
in mercuri. p̄ quo facit qr̄ debitor nō p̄t vna
rem etiā meliorez p̄ alia solue īvito creditore
vt in. l. iij. ff. si cer. pe. et insti. qui. mo. col. ob. in
prin. et p̄ hec ē expedita prima pars. c. // De
nīo ad secūdā pte. c. et quero d̄ intellectu ipsi⁹
solutio dic vt sentiūt doc. q̄ pōt intelligi qn̄
quis se obligauit sub certa oditōe vel respe-
ctu alicui⁹ rei osequende tacite vel exp̄isse. exē
plū obligauit me tibi seruire rōe feudi ī bello
qd mihi ccessisti. certe si aufers mihi feuduū
non teneor tibi ad seruitū ar. i. c. i. de feu. et d̄
loca. potuit. vel pmisi te nō expellere d̄ domo
tibi ccessa p̄ me ī ēphiteosim certe tacite sub
intelligit si solueris mihi canonē. al si nō sol-
uis possuiz te expellere qr̄ tu nō seruas id rōe
cui⁹ facta fuit pmissio. l. quero. s. inter locato-
rem. ff. loca. et pro predictis est illa iuris regu-
la frangenti fidē fides frangit eidez. vt in re-
gula frustra fidē. de regu. iu. li. vi. hec etiā p-
cedunt in promissione iurata vt hic eadē rōe
hosti. ponebat casuz ī eo qui iurauit alicui⁹
seruire usq̄ ad tempus pro certo salario sibi
quolibet mēle soluēdo cessatuū fuit ī solutōe
querebat an sine metu p̄iurij posset iste a ser-
uitio d̄stere et religionē intrare. Endetur q̄
sic dupliū rōne fm eu. et p̄ hoc sentit q̄ prin.
et finis. c. ponat vnu et idem factū. et licet hoc
posset admitti tū de modicuz deseruiret p̄ia
rō. c. qr̄ pōt iste venire otra pmisionē p̄m̄ hāc
casus positionē etiam nō facta omittatione ī
melius. et nō et hoc et ex ter. q̄ doctor qui pro-
misit legere pro certo salario sibi soluēdo cer-
tis temporib⁹ licite defistit a lectura si sibi nō
satissit in tēpore fm promissionē tempore ob-
ligationis factā et hoc habeo p̄ idubitato cū
nō possit oductor agere otra eū nī adimpleat
ostraduz ex parte sua. ar. in. l. iulian⁹. s. offerri
ff. loca. et l. ediles. in fi. ff. de edi. edict. et d. rla.
frustra fidem. h̄ dubitandū est an p̄ tpe quo
non legit et defecit solutōis non facie possit
petere salarium et v̄ q̄ non qr̄ ipse nō adiple-
uit ostraduz p̄ parte sua pro hoc iura p̄rie all
et maxime facit d. l. ediles. in fi. p̄ quē ter. au/
diui ita determinasse alber. de rosa. // Ego

hoc admitterē qn̄ potuit adimplere ostraduz
et nō adimpleuit. nā tūc v̄ voluisse recedere
a ostradu nā poterat agē otra oductorē actio
ne locati et sic osequi salariorū. si aut̄ n̄ legit q̄
pter pecunie defecit nō potuit stare in loco
et satis puto q̄ poterit agere ad iteresse exq
p̄ eū nō stetit p̄ h̄ bo. tex. in. l. si ī lege. s. colon⁹
ff. lo. ad idē. l. q̄ opas. eo. ti. // Sed otra p̄cā
et otra tex. op. v̄ enī q̄ nō seruāti fidē sit fides
seruāda. vt in. c. noli estimare xxij. q. i. vbi d̄r
q̄ hosti ē fides seruāda ad idē. c. qd deo pari.
xxij. q. v. vbi d̄r q̄ si marit⁹ et vxor pmiserūt
oūtūtētā l̄ alter non seruet reliqu⁹ tū seruare
tenet facit etiā. c. īnocēs. xxij. q. iij. vbi fides
fuit seruata illi qui fraudulēt illam accepit.
So. de his trib⁹ canonib⁹ gl. oponit et soluit
vt in ea pz. Sed tu dic clari⁹ qn̄q̄ enī due ob-
ligatōes respectiūt ad inuicē vt quia pmisi
tibi certū quid qr̄ tu pmisi mihi aliqd alii
uo et tūc si tu nō adimples ex pte tua non te
neor ego adimple ex pte mea et ita loquitur
iste tex. ad idē. c. oūtitut⁹. de penis. et l. cuj⁹ ppo
nas. ij. Et. de pacl. et d. rla. frustra fidē. Idē di-
co qn̄ ego sol⁹ me obligauit h̄ obligatio mea
fuit oūtōnata respectu alic⁹ adimplēdi p̄ te
puta pmisi pro te ire romā si dederis mihi x.
h̄ certe si nō des mihi non teneor qr̄ obligatō
mea nō purificat nisi a tpe extis oūtōnatis
vt l. cedere diē. ff. de b. fig. et insti. de b. obli. s.
et oūtōnali. et ita p̄prie loquitur iste tex. nā
bis hic repetitur verbū oūtōi. qn̄q̄ enī obli-
gatōes non respectiūt ad inuicē. i. nō resle-
ctunt ad idē factū h̄ ad diuersum. vtputa p-
misi tibi dare simplicē certum librū et iurauit
tu etiā postea iurasti aliquid facere. certe l̄
ego non ad impleā pro me promissionē meā
tu tū nō euitas p̄iurij si differs ad implē p-
missionē tuā qr̄ tu nō pmisi rōe pmisionis
mee. h̄ simpl̄ et de spē ad spēz nō admittit cō-
pēlatio ut nō. in. c. ij. de depo. et hāc oūtōnē
voluit Cy. i. l. cuj⁹ pponas. ij. p̄al. allegat. l. si. s.
pe. ff. de eo p̄ quē factū erit. sic pōt intelligi. c.
qd deo pari. all. in glo. pro otraria loquitur enī
de marito et vxore q̄ pmiserūt oūtētā deo
et sic quelz promissio fuit simplex respectu dei
licz ergo vñ non fuet nō tū p̄ h̄ alter liberaet
exquo pure et sine oūtōnē pmisit. nam que
sine oūtōnē promittūt sine oūtōnē exsolue-
ta sūt. vt i. c. vñico. xxij. q. viij. // Ad. c. noli
estimare. dic q̄ loquitur qn̄ hosti ad certū actū
fuit fides promissa que seruanda est exquo
hostis interi seruat fidē. Ad. c. īnocēs. dic q̄
multū facit loquitur ei quando quis extor-
sit iuramentum simplicē per fraudem ita
q̄ ipse nil promisit et loquitur de gabaoni-
tis et de intellectu illius. c. dic vt plene ibi
notatur maxime in. s. se. et ibi per archy.

H. N. Pro summario
ma iuramēti vñ.c. otinens f^m qm
iurāt pape epi q̄ sunt exempti nā alij non ex/
empti iurant suis archyepis. vt in.c. dilēi. s.
de ma. et obc. hodie vero oēs recipiētes dig/
nitatez a papa sibi iurāt vnde etiā abbates
prestāt h̄ iuramentū in benedictōne sicut epi
in d̄secratione. de iuramēto h̄o qd̄ p̄stat ipse/
rator dic vt in cle. romanī. j. eo. ti. de iuramen/
to qd̄ p̄stant inferiores clericī h̄es in. c. q̄q.
xxij. di. lati' p̄ hosti. r. Jo. an. j. eo. tua. de iura/
mento qd̄ p̄stant vasallus dñō seudi est tex.
in. c. de forma. xxij. q. v. r. ve multiplici iurām̄
to vide in spe. c. ti. h̄. i. v. illud aut. **A**lenio
nūc ad declarationē. c. attīngēdo quēlz arcū/
culū iuramēti de p̄ se h̄ic enī vt dixi sunt vij.
articuli seu capla iuramēti. z^m est ibi nō ero/
z^m ibi filiū. x^m ibi papatū. qntum ibi vocat^r.
sextū ibi legatū. septimū ibi aploz. Et p̄mo
nō q̄ eps iurat fidelitatē sandō Petro r ro/
mane ecclesie r pape tūc exēti suisq̄ successo/
rib. **Q**uero p̄ qualit̄ ista itelligant̄ cū be/
at̄ pe. beata p̄fia fruēs nō idigeat fidelitate
nra. **H**o. dic fm Jnno. q̄ seruat quis fidelita/
tem sancto Petro seruādo fidē quā beat^r spē
tr̄ huauit r docuit r sic vñ p̄ h̄ iuramentū se
astringere ad seruandā fidē catholicaz. huac
aut̄ fidelitatē romane ecclesie tenendo eā ma/
trem r mḡaz r pre cibis alijs excellentē et
dñaz r p̄ vñbū romane ecclesie dicūt cardina/
les fm Jo. an. q̄ etiā ad eos extēdit h̄ iuramē/
tu cū ipi cū papa ostiuit̄ ecclesia romanaz r
sint p̄s corporis pape ar. in. l. q̄ quis. **C**ad iul
maie. r. j. de his q̄ si. a. p̄la. c. nouit. r. c. q̄to. h̄
dicit Jo. andree. q̄ l̄a sequēs eis contradicit q̄
fm id fuerat p̄ponenda vult dicere q̄ cuz la/
tim fiat mētio specifica de papa nō vñ q̄ iclu/
dant̄ in h̄ vocabulo romane. r. c. nam; si in l̄a
voluisset p̄ h̄ vñbū itelligere papā r cardia/
les fecisset p̄us saltē mentionē de papa sicut
facit postea. h̄ tenēdo fmū p̄ q̄ adduco in fili
c. cū clericī. de v. sig. p̄tē dicere q̄ p̄ voluit co/
phendere totū collegiū romanū tanq̄ digni^r
cū papa icludat r postea ne videat papa ne/
glect^r vel transire s̄b gñalitate fit specifica mē/
tio de papa r pro h̄ facit qd̄ nō. archy. i. c. sūt
quidā. xxv. q. i. r. p̄ h̄ dico q̄ sic iurās nō astri/
git cuiq̄ cardinali in spe h̄ ipi collegio cardī/
nalū. sicut in fili dicit^r de obligato capitulo
vt nō sit astrid^r cuiq̄ canonico vt in. c. q̄ māu/
mittit. xij. q. ij. r. d. c. cū clericī. r. qd̄ ibi nō. sec^r
in papa cū specialit̄ hic exp̄mat qd̄ credo seri/
ose fuisse factū ppter causas p̄missas qñimo
pl̄ dicūt doct. p̄ istū tex. q̄ten^r spaliter etiā exp̄/
mit nomē p̄priū pape q̄ vasall^r ecclesie tenet
iurare epo etiā in factis p̄p̄ijs. viij. q. i. scire. h̄

canonic^r nō tenet iurare v. c. qui māumittit.
r p̄ hoc facit secūd^r articul^r iuramēti. **N**ō
etiā ex hoc p̄ articulo q̄ non tenet s̄bōt^r obe/
dire p̄lato canonice nō iuranti in ecclēsia etiā
h̄ iurasset obedire successori. facit. c. alienatio/
nes. xij. q. ij. **N**ō ex hoc z^r. articulo q̄ ad p̄
ditionez mēbri n̄ sequit p̄positio vite. quid aut̄
s̄phēdat appellatione mēbri vide ple p̄ Bar.
i. l. ij. ff. de pu. iudi. vbi cōcludit q̄ strīde illud
tr̄ corporis mēbri qd̄ h̄z officiū distictū r se/
patū ut pes man^r ocul^r r fi. p̄ qd̄ infert q̄ di/
git^r strīde non ē mēbri b̄ ps mēbri s. manus
q̄ man^r sit mēbrum p̄bat in auē. h̄ nouo iure
C. d. ser. fu. r ē tex. nō. r magis clar^r i. c. sicut
vigeri. i. q. i. vbi tr̄ q̄ etiā sit arīda vez qd̄ ē
mēbruz ē l̄z sit inefficax qd̄ nō qr facit ad mul/
ta adduco etiā p̄ oclūsionē bar. eex. nō. i. c. sin/
gula. lxxix. d. v. vbi clare innūt illud dici mē/
brū qd̄ h̄z certū officiū faciūt hec ad itellecū
cle. si furiosus. de homi. r ad statuta faciētia
mēcionē de mēbro. **N**ō. ex z^r. mēbro q̄ q̄s
declarat alteri voluntatē suā tr̄ib^r modis vo/
ce nūcio r l̄ris. **O**pp. etra tex. de icōgrūta
te locutōis nam. s. locutus ē in singulari ve/
pz ibi manifestabit. r postea loquitur in plu/
rali ibi ad eoz damnuz. r sic relatiuuz discor/
dat cum suo antedēti etra. c. ad audientiam
d R. **H**o. dic q̄ istud relatiuuz eoz refertur
ad p̄ncipium. c. vñ dic ad eorum damnum. i.
diminutionez fidei beati petri vel in deroga/
tionē honoris ecclēsiae vel in lesionem persōe
pape fm Jnno. vel cardinalium fm hosti. ar/
preal. l. quisquis. canonizata sub. h̄. verū. vi.
q. i. sed d̄ eis dico vt s. dī. **E**x q̄. arti. nō.
q̄ ep̄us tenetur ex iuramento defendere r ad
iurare papatum r regulas sandorū p̄m
r d̄ic papatum. i. p̄ncipatum. tā i spūlib^r q̄
in tēpalib^r fm Jnno. dic regulas. i. canones
sumorum p̄tificum r alioz sandorū patruz
p̄ ecclēsiā romanaz a p̄batos. iij. d. i. canon
xvij. d. p̄to. fm Jnno. hinc alibi dicit canon
q̄ ep̄scopi sunt debitores sacras regulas cu/
stodire. r sic p̄tē er ter. colligi dīctū satīs a
cerbū q̄ ep̄us nō seruans vel seruari nō faci
ens canones icidit i piurū cū iuret defendē
r retinere canones nō enī defendit nec retinet
qui non seruat nec seruari facit. pro hoc all.
glo. fin. in. c. sacerdotes. ij. q. viij. que dicit^r a
prelato non seruante canones potest recedi
sicut receditur ab ercōicato r ab alio preciso
ab ecclēsia r quoniā vtrūq̄ dīctū simplē in/
lectū satīs acerbū ē dicerem q̄ p̄cedūt vbi ex/
temptu quis nō seruat nec seruari facit ca/
nones tūc enī prelatus est piurus vt hīci li/
cite ab eo recedit vt i d. glo. est enī hereticus
vt in. c. alieni. ij. q. viij. r p̄ illum tex. restringo
illā gl. itelligo tñ q̄ est heretic^r si credit papā

nō h̄ē p̄tē ōdēdi. xix. vi. nulli fas als depo-
nit otēnens. iij. dī. h̄. hec i si legib⁹. de q̄ vide
bo. gl. in. c. ḡnali. de elect. li. vi. in b̄ inhibētes
Nō q̄ nō tenet ibdī? adiuuare plātu suū
etia papā ōtra ordinē suū q̄ intellige vt i gl
Nō ibi ōtra dēs hōes q̄ plāt̄ tenet ex ve-
bito iuramēti iurare papā etia ōtra principē
suū. p̄iur⁹ est ergo prelat⁹ qui timore sui prin-
cipis secularis n̄ adiuuat papā an teneatur
iuuare ōtra filios seu parentes p̄rios vide
bo. gl. in. c. de forma. preall. **E**x quīto. c. nō
q̄ platus n̄ tenet ire ad synodū seu ōciliū nisi
vocet i p̄ hoc dīc h̄. Jo. an. p̄. vīncē. q̄ si ep̄s
vider dēs alios ep̄os ire ad synodū n̄ tenet
ipse ire nisi fuerit vocat. vt h̄. i. c. si ep̄s. xvij.
dī. **N**ō z° q̄ dicit vocat. i nō p̄emptorie ci-
tat. ex hoc enī infert q̄ vna vocatio sufficit
fm̄. Jo. an. q̄d nō. i dic q̄ regl̄ ad actū ēxaudi-
cialē sufficit vñica requisitio vt ē gl. nō. in. d.
c. si ep̄s. i in. cle. i. de heretil. i b̄. requisierit.
Oppo. i vñ q̄ ter. debuisset dixisse ad ōciliū i
nō ad synodū q̄ ep̄i faciūt synodum. papa i
archyep̄i ōciliū. hosti. fatek ōtrariuz tū dicit
q̄ qñq̄ vñuz sumit p̄ reliq̄ xvij. dī. nec licuit.
xvij. dī. p̄. to. i cū h̄ dēo cōir trāseut hic doct.
Ego dico q̄ l̄ p̄ dīcō hosti. videat ter. in. c. si
cut olī. d̄ accu. vbi appellat synodus ep̄os. i
ōciliū archyep̄op̄. tū dico q̄ ōciliū etia ḡnale
rede p̄t appellari synod⁹ vt p̄z ex ethymolo-
gia vocabuli dī enī synodus grece. latine ve-
ro idē est q̄d comitat⁹ seu cetus. vt dicit ter.
in. c. i. xv. vi. vbi h̄ vñ dīcāt ōciliū. i vide. c. i.
d̄ sp̄o. **B**ed quero nūquid prelatus teneat
ire personaliter ad synoduz seu cōciliū dic
q̄ sic nisi infirmitate detent⁹ i tūc tenet mit-
tere legatū vt ē ter. nō. in. c. ep̄s ad synodum
xvij. dī. **E**t ex hoc i ex ter. nō q̄ prelatus qui
iurauit iuxta formā hui⁹. c. incidit in piuriū
si vocatus n̄ ōfert se ad ōciliū nisi fuerit ipē-
dimento ltio detentus vt hic. **E**t sexto. c.
nō. ar. q̄ is cui data est securitas veniēdi. vñ
data securitas redeūdi. non enī secure venit
qui tute redire non p̄t. q̄d t̄ bar. in. l. vtanc
ff. de sepul. vio. facit quod ip̄e nō. in. l. si cui. ff
ex qui. cau. ma. i in. l. i. ff. ad legem iul. ma. et
ibi format q̄onem. nūquid videatur data se-
curitas semel dumtaxat veniēdi an pluries
dic vt ibi. **N**ō q̄ ep̄i tenentur subuenire le-
gatis aplice sedis i suis necessitatib⁹. quero
de quo legato intelligitur iste ter. Solu. dicit
hosti q̄ tā de ḡnali q̄ de sp̄ali etiam si simplex
nūcius sit de prescrip. ad audientiā. i de cēli.
cū instantia. **E**x vltimo. c. nō q̄ ep̄i tenent
singulis annis visitare aplouz limina. aut
psonaliter aut p̄ nūciū. ter. tū in. c. iuxta. xcij.
dī. videat limitare istū. dicit enī q̄ ep̄i qui īme-
diata subsit pape debēt dī occasione remota

Appiqui sūt psonalit̄ visitare limina aploū
si remoti sūt tūc visitabūt p̄ cyrographū. pos-
set tū dici q̄ iuramēti nō astringit nisi p̄te h̄
dī q̄ nō det extendi iuramēti in. c. pe. f. eo. h̄. c.
illud p̄cedit sine iuramēto. **Q**uero quid i
telligit hic aploone liminū. Jo. an. dicit q̄ cu-
ria romana nā vbi ē papa ibi intelligit limi-
na aploz ipse enī fungit auēte ipsop̄ aploū
nō enī p̄t iste ter. intelligi de aplis mortuis
p̄ id quod seqt̄ in ter. ibi nisi eoz absoluar lu-
centia. **E**x hoc nō q̄ ibi censem̄ roma vbi ē
papa nō tū deb̄z papa sine cā transferre sedē
de ciuitate romana vt in c. subamēta d̄ elect
li. vi. i q̄d ibi nō. Jo. an. i fa. ter. i. c. q̄uis. xxi
dī. **Z**° quero q̄liter visitabit quis p̄ nūciuz
dicūt doct. q̄ mittet nūciu cū l̄ris patētib⁹ sta-
tū sue ecclie otinētib⁹. **A**n autē teneat pecu-
niā mittere ad papā seu curiā dicūt doct. q̄ n̄
nisi sit als obita vel nisi ecclie romana ege-
at. tūc enī ē illi subueniēdū q̄ fidelitatis de-
bītū hoc iportat vt p̄z de feudis. c. i. i d. c. de
forma. **I**te papa ē dñs oīm i vicari⁹ christi i
c. cūda p̄ mūduz. ix. q. iij. i de transla. pla. c. iij.
Ite cū in tali casu necessitatis sit subueniēdū
nūcijs aplicis. vt in p̄cedēti arti. i iferiorib⁹
ordinans. vt in. c. cū aploz. d̄ cēli. forti⁹ pape
subueniēdū ē de elec. licet. in. fi. fm̄ hosti. facit
quod ip̄e hosti. nō. in. c. iij. de deci. i quod le. i
nō. in. cle. iij. eo. ti. **E**t fine l̄re nō vñ modū
iurandi ex quo nō iuramēti prestari licet nō
exprimat verbū iuro sicut quidā voluerunt
quod non ē necessariū vt hic vides i. q̄. eo. eti
christ⁹. **A**n autē ep̄s prestet hoc iuramen-
tū corporaliter Jo. an. hic q̄ sic p̄ illud verbuz
hec ḡnalteri aut. an i qñ ep̄s in iurando te-
neatur tāgere dixi plene in. c. fi. de iura. calū.
An autē ep̄s iuret alia cap̄la vltra ista. Jo.
an. addit duo. primū h̄ i. c. n. de feu. z° in. c.
vt sup. de re. ec. non alie. **T**enio ad glo. et
nō p̄ tertia i eo qui vult hoc. c. debere iūgi
cū. c. de forma. ita vt vnum suppleat p̄ aliud
cū ambo tractent de forma iuramēti fidelita-
tis. i arguebat vīncē. per ea que dicuntur i
hac gl. vasallum nō posse testificari pro dño
de quo vide in spe. de ces. h̄. i. b̄. h̄ nūquam va-
sallus. i ea que nō. in. c. accedens. iij. vt li. nō
otels. **H**olo. iij. restringit ter. ad conciliū ho-
nestum. in honestū autē p̄t revelare ei qui p̄t
prodesse i non obesse ar. in. c. hoc videat. all. i
glo. dicit hosti. se nescire quid gl. intendat cuz
pape ōciliū presumenduz sit honestum. h̄ ego
miror de hosti. q̄ habuerit dictum gl. pro in-
conueniēti cū papa nedum possit peccare ex
fragilitate humana. iij. q. vñ. nos si incōpeten-
ter. h̄ etiam posset esse heretic⁹ vt in. c. si papa
rl. di. Et ego ideo nō. glo. sing. q̄ malum con-
ciliū non tenet platus seu vasallus celare

Ita q̄ iuramentū ad hūc casū nō extēvit. facit.e
i.eo.ti.li.vi. et dū reuelare ei q̄ pōt pdesse et nō
obesse. et facit hec gl. q̄ si iurauī non reuelare
secretū mihi p̄ te dicēdū q̄ dēt itelligi d̄ hōe/
sto et nō de altēi nocivo. et q̄ tūc possū reuela/
re h̄ nō tū dīb̄ h̄ illi qui pōt pdesse et nō obeē
vputa sacerdoti q̄ admoneat illuz vt oret p̄
illo.ar.in d.c.h̄ vñ qd̄ bñ nō. et p̄ hoc vide ter
iūcta.gl.sin.in.c.vñx.xij.dij.in.v. oragōe.
Ultio nō. q̄ gl.in.v. saluo. q̄ vult q̄ plāt nō
dū iuuare etiā papā cū armis. Jo.an.dicit h̄
esse verū in p̄sona p̄pria.xij.q.vij.h.i. et.c.se.
et patere.dicit j̄.de voto.er multa.h̄.d̄ clericis
tenet tñ fm̄ eūz mittere vel ducere militiaz.d̄
vila.c.si. Itēz pōt hortari ad pugnā milites.
vt in.c.hortamur. et.c.igif.xij.q.vij.fm̄ eūz
que vba nō. et vide ad p̄dicta bo.gl. i.c.sciscī/
taris.vij.q.i. que dicit q̄.i nullo casu licet cle/
ricis pugnare si p̄nt euadē.l.di. d̄ his clericis
p̄nt tñ alios hortari ad pugnā iustā et etiā in/
teresse d.c.igif. et.c.vt p̄dem.ea.cā. et q. Ad
uerte fateor que p̄dicta sunt nō interueniente
pape licentia q̄ clericat̄ reddit clericos iha/
biles ad pugnandū etiā cum ifidelib̄ vt i.d.
c.ex multa nisi pro defensione p̄prie persōe ve/
in cle. si furiosus.de homi. sed ego moueo du/
biū nūquid cum pape licentia possint clericī
vti armis etiā offensibilibus. et dico q̄ sic si ē
bellū iustum. h̄ enī ē clericis phibitū ex sola
ordinatione ecclesie. papa tñ nō debēt facere
q̄pter errore magna cā hec est a p̄ta sūnia
Jo.cal.in.c.petitio.de homi. vbi late p̄sequi
tur facit quod nō.hosti.in.c.sicut dignuz. de
homi.vbi t̄z papā posse d̄ispensare cū homicī/
da voluntario q̄r irregularitas ē de iure po/
nitio quod etiā sensit Inno.i.c.ad audiētiaz
c.ti.facie.c.is qui.de sen.er.li.vi. latius hanc
mām eraō in.c.clerici arma. de vi. et.ho.cle.
vbi videas et ibi tracto generalit̄ an et qñ li/
ceat clericis arma mouere tā pro se q̄ p̄ alio

N **A**llius **C**asus. Nō tenetur
obedientie iuramentum prestare nisi
ratione administrationis sibi cōcresse. hoc di/
cit. Nō. ibi clericos suos. q̄ hoc p̄nomen
sūus. non semper denotat dominū h̄ enī de/
notat iurisdictōnē et q̄dam prātem ad idē.c.
si tibi abūti.de preben.li.vi. et d̄ hoc in.l.qnt̄
mutius. ff.de au. et ar.le.per Bar.in prohe. ff.
noui. per gl.in.c.i.de po.prela. z°.nō vnum
casuz in quo licite iurat. s̄.pro obedientia pre/
standa alios casuz vide in gl.quā nō. et vide
glo.ij.q.v.c.i. H̄l.ij. oponit de.c. quāquaz
xij.q.i.vbi clericī prestant. ep̄o iuramentuz
obedientie. Endet q̄ loquit̄ de illis quib̄ cō/
mittit rex ecclesiasticz administratio istud
vero de clericis simplicib̄ ad h̄.c.legebatur

ve ma. et obe. Ego do solēnē limitationem
ad istū ter. q̄.c.istd p̄cedit q̄n simpler cleric̄
nō ē suspect̄ de iobedientia tūc ei data suspis/
tione pōt ḡpelli ad iurādū p̄ h̄ bo.ter.i.c.cuz
i ecclesias. d̄ ma. et obe. et d.c.legebatur. i fine pō/
verata ip̄i rōe voluit gl.nō.in d.c. q̄q̄.

D **E**bitorez **C**asus. Qui se ob/
ras soluendas soluere n̄ cogitur nisi
iurauerit quo casu cogit h̄ repetit. tria sūt di/
cta.z° ibi h̄ vñ. z° ibi et cuz. et. Nō p̄ ar.ex
ter. i prin. q̄ ex p̄missione d̄ soluendis v̄suris
nō nascit obligatō etiā nālis h̄ colligo ex eo
q̄r p̄mitēs n̄ cogit soluere. nam si nālis esset
orta cogeret rōe peccati vt in.c.i.d̄ pact. sicut
cogitur in casu iuramenti. probō alia rōe q̄r
vbiq̄ lex resistit ḡtrahētib̄ non nascit obli/
gatio etiā nālis vt in.l.cū lex. ff. de fideiuss. et
ibi p̄le p̄ Bar. quod p̄cedit etiā alteri ḡtra/
hēti tm̄ resistat vt ibi nō. bar. et hic probatur
apte nā lex non resistit recipienti ad v̄suram
ex quo necessitat̄ facit vt nō. Inno. i.c.super
eo.de v̄sur. h̄ ipsi mutuāti in.c.cōsuluit.e.c.i. et
tū nulla obligatio nascit. vt hic p̄z. Nō. z°
ar.optimuz q̄ vbi turpitudō versatur ex p̄te
recipiētis obligationē et n̄ ex p̄te se obligat̄is
promissio seu pactū non obligat̄ sine iuramē/
to h̄ secus cum iuramento. et sic habes casum
in q̄ ecclesia facit triaz iter p̄missionē et iura/
mentum d̄ q̄.j.latius. Nō ibi cogendi sunt
dño. q̄ iuramentū p̄ncipaliter dirigit i deū
et ei adquirit p̄ncipalis obligatio h̄ effodus
cernat vtilitātē priuatam. Nō vltimo q̄
soluens v̄suras nō videt h̄re animū donādi/
as non possz repeter. l.cāpan. ff. d̄ op.li.de q̄
aliquid. Menio ad gl.oppo. obligatō hic
non ḡtrahit sed iuramentū t̄z et sic valet acces/
soriū sine p̄ncipali ḡtra.c.si diligēti. d̄ fo.ope
et regulā accessoriū. de regu.ii.li.vi. et.l. n̄ v̄/
biū. C.de legi.cū multis si.fo.gl.i.sentie hoc
contrarium sed non soluit Jo.an. dicit q̄ in
padiis preter legem valz regulariter accesso/
rium sine p̄ncipali vnde cōmittitur p̄ea ap/
posita h̄z nō valeat act̄ p̄ncipalis vt nō. gl.
in.l.pacta que cōtra. C.de pact. et in d.regula
accessoriūz hoc tñ non soluit ḡtrariū quia sti/
pulatio v̄surārū est ḡtra legem dūlinam et ca/
nonicā. j.de v̄sur. per to. et sic etiam accessoriūz
deberet corruere iurta theoricaz gl. de qb. S
hosti. reddit hanc diuersitatis rōnem p̄ iura/
mentū potiū iurās obligat̄ deo q̄ h̄oi et ideo
als vanū et irritū solidat adiectio iuramenti
xij.q.i.c.i. et.c.habē. q̄si dicit per promissio/
nem obligatō adquirit h̄oi que hic ipeditur
et phibitione legis q̄pter turpitudinē cōtra/
hentis. s̄ iuramentū dirigit i deū apud quē
nulla reperit turpitudō vel prohibitio et hec

solutio sic declarata est satis bona. **T**er quis
solutio inferit qd ubi ca amullas principale no
ocurrat i accessorio annullato principali no an
nullat accessoriu ad h isti de iniuti. si qd
aliu que verba no. **B**ed extra p dita op de
us no facit d riaz inter simplicem loqlam et iura
metu xij. q. v. iuramenti. sicut ergo qd spellit
ad obseruatiu iuramenti ut hic ita v spelli
ad obseruatiu pmissionis seu pacti d.c. iura
meti. t.c.i. de pact. i. xij. dist. c. psalmista. Ho
dicit goff. et hosti. qd l deus no facit d riaz ec
elefia tñ facit. vnde plus peccat trans gressor
iuramenti qd p ex maiori penitentia. xij. q. i.
non afferam. file in voto soleni et simplici. qd
cle vel vo. rursus. t.c. soluit. **I** Jo. an. dicit i
vtrq casu p dito dicendum qd patatio sit i gne
no in determinata qtitate reat vult dicere qd
loqua simplex et iuramenti eqgant i gne qd
s. vterq peccat et transgressione quilibet e
dign pena eterna iuxta illa sapientie. xv. **I**s
qui metit occidit ai am et transi ptiue in d.c.
iuramenti. tñ in qtitate plus peccat transgre
dens iuramenti qd simplicem pmissionem ut pro
bat in. c. mouet. t.c. hemus. xij. q. i. t.c. i. ea.
ca. t. q. i. h originaliter voluit gl. in d.c. iura
meti. t.c. p. eo. h certe iste so. no placet qd ad
casu h. c. na si deus no facit d riaz nec ecclesia
facere v3 qd iudicium ecclesie det se confirmare in
qttu pte cu iudicio dei ut in. c. vt nrm. vt eccl
bisi. t.c. a nobis. h. de sen. ex. nec etiaz pcedit
dictu. **J**o. hic qd si iste qui pmisit vsuras pec
caret in no adimplendo pmissionem spelleretur
pmissionem seruare ut in. c. i. de pact. nec habe
retur respectus ad peccatum alteri. satis eni e
qd sine peccato iste posset suam pmissionem
adimplere sicut obseruat hic in adimplendo
iuramenti in quo no obliteratur qd alter ma
gis peccat et grauatur i recipiendo vsuras h
poti obliterat et h et resped ad iurates ut no
peccet qd min maluz e vt vn peccet qd duo.
nec v3 quis omittere peccatum etiam minimu
ut alter euictet maius ut dicit glo. no in. c. qd
aut ait. xij. di. dic ergo clari et melius qd illa
auetas preall. deus no facit d riaz. t. procedit
qd iuramenti et simplicis pmissionis da
tur validitas. h in casu no simplex pmissio
e nulla ppter turpitudinem recipietis. iuramen
tu vero valz qd deus turpiter no recepit nec
iurans peccauit vt s. lati diti. et hec breuis
so. sufficit no ea. **H**lo. ij. procedit multuz i
uolute imiscendo quatuor contraria qd veniunt
ad diversos effect. et scias qd prima duo ve
niunt contra creditorez in fauore debitoris re
liqua econtra capio prima duo v3 ei qd iurais
no det cogi ad soluendu qd cu habeat addez
ad vsuras repetendas ut hic ergo fortis h
exceptoz ne spella solue qd regulam iuris cui

dam addez fortis exceptione ut. l. iuit. h. cui
dam. ff. de re. iurl. i in rla qd ad agendum. de
re. iurl. li. vi. **I**tez et vbiq petit qd resti
cuere tenet p repellere p exceptione de dolo qd
dolose agit qui petit qd statim restitut e ut in
l. dolo. ff. de do. excep. et i rla dolo facit. de reg
iu. li. vi. h iste usurari tenet postea restituere
ergo pot nuc repellere mod p dito et hec snt in fa
uore debitoris extra eudez qd no audiat post
modu repetendo gl. arguit p. sic. **A**ut iste de
bitor soluit debitum et no audit repetens ut. l.
iulian. ff. de odi. id. t.c. fi. d. solu. **A**ut soluit
debitum et etiam no debet audiri. qd cu sciat in
debitum et soluit v3 donare. l. cui p error. ff. d
regu. iu. i no i d.c. fi. **I**tem et z. qui sic soluit
ut statiz repeat no v3 soluere ut in. l. qd sic sol
uit. ff. de solu. ergo iste repetendo n v3 a iura
mento absolut et sic iuramenti v3 obstat re
petioni et sic repetere non pot et sic silent prima
duo contraria qd fundat sup iure repetendi et p
hec hels clare mentem gl. vlgz ad h. ad h dicas
ibi gl. **S**edet no ad oia contraria h duxarat ad
illud de solutio idebiti scient facta dicit eni
factenduz qd si usure snt idebito et tach idebito
pnt repeti. nec ob. qd scient soluerit qd no aio
donadi h tio iuramenti fecit ideo excusat
sicut ille qd metu ducit et h voluit glo. vlgz ad
h. et sic. **A**nteq expediam illa pculam
eraiem contraria s. formata. ad pmu d regla
cui dam. ii. **S**edet gof. h. c. pcedere qd credi
tor no agit h spellit officio iudicis et sic n h
locu exceptio quasi contraria pcederet vbi cre
ditor ageret et sic vult gof. tacite qd contra agen
tem pot ille qui iurauit excipe et sic intelle
runt aliqui sine h glo. dū dicit qd debitor co
pellit solue nisi petat iuramenti relaxari. do
an. v3 distinguere inter mos excipiendi. aut ei
excipit de contratu usurario petendo absolu
tionem vel relaxationem iuramenti et auditur p
id quod no fre. o. c. cleiiij. **A**ut simpliciter exci
pit contratu esse usurari vel qd habet actionem
ad repetendum et no debet audiri nec ob. regla
preal. cui dam actionem. t. procedit eni qd
nihil best magis repellens exceptone qd adi
onem hic aut subest iuramenti quod obstat
exceptio h no repetitioni hec est bona solu. et
no ea pro limitatō ad illaz regulam. et vide
alia no. quam ponit Inn. in. c. inter dilectos
de excess. prela. h pmu membru distinctionis
no plz indistincte h o3 qd excipiat petendo re
laxationem vel absolutionem anteq stituat
in mora. nam excipiendo instante termo inci
deret in piurium qd est contra metu h decreta.
Item si dictu sui procederet indistincte illud
c. esset quasi sine effectu cu quilibet exciperet
petendo absolutionem ideo dic ut pleni dixi
s. c. i. vbi expediti magnā prez mae h. c. alij

170

Et refert goff. dixerūt dīctūz contrariū pcedere qn̄ creditorē direcēt ageret. h.c. istud proceditē creditore denunciante piuriū debitoris h̄ tñ hibi nō plz qr̄ creditorē dīz repellēt a denūciādo rōe sui criminis cū sit infamis saltē infamia canonica et qr̄ bono zelo nō denūciat nec caritatiue mouet. j. de symo. Iz hely. videam? latius in qb̄ casib̄ possz practicari dīspō h̄. c. Aut enī iudex vidēs hūc debitorē i pncipio deierādi vult ex officio suo eū spellere ad soluēdū et p̄t nec ille p̄t excipe nec absolvēt petē nisi iſra terminū solonis faciētē possit ostare contrāctū esse feneratīciuz vt sentit hic Inno. et latius dixi. S.c.i. et h̄ cāu clāe pcedit dīspō h̄. c. Aut creditorē denunciātē peccatū debitoris ita q̄ agit denūciātē euāgelica fundans se pncipl̄ sup̄ salutē proxī et dicit goff. q̄ nō dēt creditorē audiri qr̄ n̄ bono zelo venit Ego dico dīctūz Hoff. pcedere qn̄ notorie ostāet cōtrāctū esse vsurariū tūc ei ille repelleret a de nuclādo rōe crīs et maxīe qr̄ infamis eēt nō solū infamia canonica h̄ etiā ciūli vt in. l. p̄ bū fen. et qd̄ ibi nō. Bal. C. ex qui. cau. irro. infa. et iſj. q. vn. h̄ porro. Item iudex ex officio suo spelleret hūc creditorē ad relaxādū iuramentū vt in. c. i. S. eo. et si nō vult relaxare potēt ihe absolue. vt h̄ nō. Inn. v̄l ihe absolue pncipl̄ fm ea q̄ dixi i. c. i. S. eo. Itē possz spelle creditorem vt defistat ab actione vt in. c. tuas. j. de vsurl. Si aut̄ contrāct̄ non apparet vsurariū tunc posset creditorē venire ad denūciāndū peccatū illius i non obseruādo iuramenti et sic z̄ modo posset intelligi iste ter. z̄ modo posset intelligi iste ter. et practicari creditore direcēt agēdo. h̄ p̄ videam? vtruz pos sit direcēt agere dico sic q̄ aut̄ cōtrāctus non apparet vsurariū quia forte maliciose fuit oce p̄tus sub forma depositi vel mutui gratuiti. h̄ plus fuit scriptuz q̄ receptū fuit et tūc dico q̄ optie practicari p̄t hec l̄fa nō enī debet d̄bitor admitti ad excipiēdū ne incidat i periūriū debuisset ei esse vigilans p̄ pri? anteq̄ instaret termin? et ipetrare relaxationem iuramenti iuxta ea que dixi in d.c.i. nec habet h̄ locū officium iudicis. tū qr̄ nō oſtat de turpi crudine cōtrāct̄. tū qr̄ interē debitor incideret in piuriū et sic ppter timorē piuriū non habet locū regula. cui tam? actionez. et nec regula dolo facit. Aut conerāct̄ apte apparet vsurariū et videt q̄ tūc nō possit creditorē agere n̄ ei agit vigore pmissionis qr̄ nulla est vt i p̄n c. non vigore iuramenti qr̄ fm op̄i. do. anto. actio seu obligatio nō acquirēt p̄t suā turpitudinem et sine actōne nemo experit. l. si pupilli. ff. de nego. gest. hic autez deficit obligatio que ē m̄r actionis. l. licet. ff. de procu. h̄ ve dīxi in d.c.i. credo q̄ hec op̄i. do. an. in hoc

nō sit vera. et contrariū sentit hec gl. dum int̄lē creditorē possit agere p̄ vsuris soluēdis vbi interuenit iuramenti quare dico q̄ saltē secūva obligatio acquirēt p̄t vt dīxi in d.c.i. rōe cui? iste poterit agere. nam exq̄ ius p̄cipit ali quid fieri dat actio saltē ex illa lege. ff. de ḡvi ex lege. l. vna. et p̄ h̄ adduco. c. tuas. sepe all. p̄ de vsurl. vbi dicit q̄ iudex vēt cōpellere creditorēs q̄ receperūt iuramenti vt defistat ab exactō ergo p̄sumptōt q̄ actio sp̄petit als frusta fieret sp̄pulsio et hoc casu etiā possz practicari h̄. c. qn̄ s. creditorē sp̄paruit istāce termō ita q̄ ex dilatōne ille icurreret piuriū dīz enī iudex eligere vt poti? admittet istū cum peccato q̄ eū repellēdo patiat alii icidere i piuriū. Idē si ille creditorē cōparuit p̄ q̄ debitor icidit i p̄ iuramenti nō ei dīz iudex pati illū state i periurio nec dīz illū absoluere. tū qr̄ nō petit. tū qr̄ nūc nō ē dign? hoc remedio exq̄ legē sp̄cepit icidēdo i piuriuz. iuxta ea que dixi in d.c.i. // Et p̄dictis habes vltra alios varios mōs p̄dicādi h̄. c. et remanent soluta p̄ duo contraria que veniebat oſtra secūdā p̄tē. c. // Jeniam? nūc ad alia duo contraria que militat oſtra terciā p̄tē. c. in qua p̄mittit repetitio p̄ solutōez gl. ista vt. S. vidistis R̄ndet ad p̄mū q̄ timor iuramenti excludit p̄sumptionez donationis hosti. et Jo. an. vident h̄ dīctū ipugare. nā ex hoc sequeret q̄ si is qui n̄ iurauit soluit vsuras nō possit repetere cū in solutione cessat timor iuramenti quod tñ ē falsū fm̄ eos. nīhl al legāt ad h̄ s p̄ h̄ facit ter in. c. ad nr̄az. de ep. et vendi. et c. illo vos. de pigno. et clariss. j. de vsurl. qr̄ fruſtra. et c. Michael. Dicūt ḡ Inn. et hosti. q̄ hic admittit repetitio sciētia idēti non obstante in fauorez seruantis iuramenti vel pmissum et in odiū creditoris. Item fm̄ hosti. leges cōtrarie loquunt de solutione que non i p̄batur a lege de quo p̄ euz i summa de vsuris. h̄. fi. v. s qūo. // Itez et z̄ fm̄ eūdē hoc ē spāle in vsura vt repeatat non obstante q̄ scienter soluit indebitū et hoc ppter periculū aie ipsi? recipientis. // Quartā solutōez p̄tē do. an. dicēs q̄ aut̄ iteruenit iuramenti et tē i dubio excludit p̄sumptionis donationis ppter timorē piuriū vt hic. // Aut iteruenit simplex pmissio et tunc si constat q̄ voluit donare et casus ē clarus q̄ cessat repetitio. Aut oſtat oſtrario et tūc dat repetitio si sum? in dubio dicit adhuc dāndā repetitionē qr̄ exquo precessit cā presumit q̄ voluerit satisfacere pmissiōni saltē naturali et non donare et p̄ hoc v̄ velle do. an. q̄ in simplici pmissione vsurarū oritur obligatio naturalis quod puto falsū cū lex resistat vt. S. dīxi. // Dico ḡ q̄ presumptio donationis h̄ excludit qr̄ aut̄ a pncipio soluit et necessitat fecit cupiditate oſsequēdi

pecunia mutuo aut ex post facto et vir solvis
se ut pecte pudori suo ne notare de fracto p
missionis apud vulgum. ar. optimu in. l. quic
muti. ff. mada. et in. c. tua. q. eo. cu ibi no. neo
ei est ita supin et libenter soluat usuram. l. cu
de idebito. ff. de pba. No tñ ex gl. et ex pdi
atis et usura repetit ex quasi traditu et oporti
one idebiti de hoc remitto ad gl. et doct. i. d. c.
Michael. et p. h. rvi. q. viii. si epm. p. spe. in ti. de
acti. et peti. h. i. v. et aut dixi. ubi consulit et pe
tens se no artz ad odictonem idebiti dic ut i. d.
c. tua vero. Ad ultimum contrariu d. l. qui sic sol
uet. gl. hic no bendet h. hosti. dicit et qn ppter
iuramentu soluit usura ius no intendit vere
solui. h. poti numerari ita et ex sola numera
tione iuris interpretat de satis facit iuramentum ad
hoc insti. qui. mo. tol. obli. i. prin. Mel dic cla
rius q. l. qui sic soluit. loquit in obligacione
a iure non iprobata h. aut a iure iprobat nec per
creditor retinere suu peccato. vñ satis est ut int
ueniat numeratio ad satis factez iuramenti
ut sic soluat creditori et debitori. Mel dic ut
forte voluit glo. ista soluere in h. vel sic. et iste
pure soluit rore iuramenti. nec aposuit pactuz
de repetendo seu restituendo. h. alio iure repetit
l. q. soluit indebitu et q. ille peccat retinendo
fine iusta ca et otra legem diuinam et humanam.
Nuc venio ad ultiam partculam gl. in h. et sic h.
que sentit oposituz de. c. i. s. eo. ubi iuram no
spellit soluere. h. creditor spellit relaxare iu
ramentuz. gl. Bendet et debitor h. vtrumq reme
diu na si vult petere absolutoz audiet ut ibi
h. si no petit et cogit soluere h. remediu repe
tendi ut hic in si. h. certe fm. hoc vana esset h.
c. dispõ cu quilibet pt se petere absolui. ideo
dic ut late diti in. c. i. s. eo. per pdita habes
clare tria dicta h. quare. l. nulla nascitur ob
ligatio ex promissione usurap. Item quare
spellit iste adimplere iuramentum. Item et z.
de iure repetendi.

Honstram Casus. Si
ditorio iurauit rem pignoratam non
repetere nisi prius debitum soluat iuramen
tum seruare spellitur. sic. summat Jo. an. sed
hec summatio nullam dubitationem continet
sed forte ppter varietatem ledu. summat Jo
an. ita generaliter. ideo sumo sic. Debitor
qui iurauit creditori nullum grauamen super
re pignorata inferre donec soluerit debitum
non auditur repetens pignus volendo spē
sare fructus in sorte h. det prius debitum inte
graliter soluere et demum re cu fructib. ide pce
ptis exposcere. et est no. casus. Cdis diuino.
z. ibi ideo q. No et licite capit quis in pi
gnore possessiones et redditus. et no et v. pos
sessio. q. g. capit pro ppteritate rei. et no pro

nuda possessione oordat. c. qm frequenter. g.
q. si sup reb. vt li. non atel. No et creditos
deducit ast oia expetas q. fecit in re pigno
rata et fructu d. solu id q. suggest deducit
expensis. l. i. E. de fruct. et li. exp. et l. fruct. ff.
de ip. No et ubi est tenetio de obseruatio
iuramenti vel de fructib. in sorte oputadis pe
tendit iudex ecclesiasticus iter lapcos. No h.
coez intellectu et tene semper metu et iuramentu
est obseruandu in forma specifica nec sufficit
illud adimplere in effectu p. h. hic q. iuram prius
soluere tenet actualiter soluere nec sufficit eod
pensare q. q. opensatio fit facta solutio l. h. pe
culiu. h. i. ff. de sta. lib. de q. lati. No quem
posse spelli et ecclesiastici indicet ad restituendu
q. q. pcepit ex re pignorata q. q. con
tractu pignoratice et pcesserit quasi videatur
re ipsa usuram omittere retinendo sibi fructus
vel redditus occasione mutui pcedentis. No
ultio ex fi. l. re et absolutus ab excusat de cu so
lenitate debita de paredo mada iudicis et
recedit ipso facto in excusat de q. q. mada
ut pmiserit no pareat h. op. est ut d. nouo i illa
reducatur ad idem. c. questioni. de appell. fallit in
casib. otentis in. c. eos. de sen. et. li. vi. Ne
no ad gl. et p. q. hic papa mada recipi i ab
solutois actu sufficientez cauteloz. Quero
qualis d. esse hec cautio. gl. i. d. et pignora
titia vel fideiussoria exq. hic atq. qualitas
sufficientie. Sed otra h. et otra tex. Opp. v. ei
q. illa cautio erat h. psta q. ubi excusat
est iusta det relaxari sine aliquo grauamie ut i
c. i. de sen. et. li. vi. et. c. sacro. de sen. ex. h. h. fuit
iusta cu no teneret creditores restituere res pi
gnoratas ante solutionem sortis soluit hosti.
et otra pcedunt q. nulla ca expmit in sua
vel expmier manifeste falsa vel iniusta. vel
q. non fuit seruat ordo ut in d. c. sacro. h. in
casu no ordo fuit seruat et ca expressa q. no
fuit iniusta vel falsa h. dubia q. debitores di
cebant de fructib. satis factuz. creditores aut
negabant vñ q. no otabat adhuc de verita
te fit absolutio et rone dubitatis debet psta
ri sufficientis cautio. Et sic no. fm. Jo. an. q. l.
pro dubia ca non fit quis excidand. lata tñ
sua et simile i. q. vi. bidu. vel potest dici z.
fm. hosti. q. sufficientis cautio vocat hic iura
torio et no pignoratitiae vel fideiussoria prout
dit glo. q. obstante iuramento an solutoz
pecunie non poterat de fructibus q. referri.
et pro hoc inducit finem. c. ubi no mada credi
tor et istu distingi per cautionem pignoratitiae
vel fideiussoria h. solu eu. reducendu i priaz
sua. certe veraq. so. host. videtur mihi falsa
Prima eni est a pmissime otra tex. in d. c. sacro
h. caueat. ubi d. q. absq. manifesta et ratabili
ca no est excusat pferenda. q. si otra factu

171

fuerit ē talis sūnia sine aliquā grauamie reuocāda ad idē. c. nō e p̄s. n. q. i. r. c. graue. xi. q. iiij.
h̄ b̄ cā erat dubia fīm opī. hosti. ego sine aliquā
cautōe erat relaxāda. ✓ z̄. so. nō p̄cedit ex eo
qr si nō poterat referri qđ frūtuū aū solutōz
ergo excōicatio fuit iniusta et p̄ oīs sine gra/
uamine relaxāda ita vt iuramētū p̄stari nō
debeat Inno. dicit q̄ iste fuit excōicat̄ p̄ con/
tumacia et hoc fuit iustū et idcirco non absol/
uit nisi p̄stita cautōe et iuramento fatek tñ q̄
sūnia restōnis rez fuit iusta et ideo stra ipsā
mādat q̄ res creditorib̄ restituāt. h̄ dīctū n̄
plz hosti. qr aut iste fuit excōicat̄ pro strūma/
cia omīssa ī nō parēdo sūnie restōnis rez et ex/
cōicatio fuit iniusta cū nō teneret parere illi
sūnie vt iuste et sic p̄ oīs nō fuit strūmat ergo
sine cautōe vēit absoluēt. Aut fuit excōica/
tus p̄ strūmacia omīssa ī nō parēdo et ad/
huc iuste hic agit stra eū cū deberet suffice/
re iuratoria cautōe. de v. fig. et pre. r. c. cū olī
et sic nō p̄t dīctū Inno. saluari nī dicat fīm
hosti. q̄ creditor violenter restitit debitorū in/
occupatōne rez q̄ siebat iudicis autoritate
modū excedēdo et monit̄ noluit satissacē. pp̄
qd iuste fuit exēcat̄ et rōe h̄ offēle saltē dubie/
cavere debuit. vel fīm eū fuit iste excōicatus
pp̄ter strūmaciā et pp̄ter expēsas d̄ qb̄ aū oīa
cauendū fuit de iudi. c. i. hec due vltiē solu/
tis sunt vere in se l̄z nō multū dūniāt l̄re dī/
co ecīaz q̄ solo Inno. p̄t satis sustineri qr ex/
cōicat̄ p̄ strūmacia ī nō parēdo corā iudice
nō d̄z absoluī sine sufficiēti cautōe. nec suffi/
cit iuratoria. vt ē tex. iuncta gl. nō ī. c. q̄ frōte.
de ap. facit tex. in. c. i. d. do. et str. li. vi. Do. an/
dicit se putare q̄ iste id absoluīt cū cautione
quia serēcia fuit lata ex cā pbabiliter dubia
in iure ex quo perebat vt frūt̄ opensarentur
in sorte m̄t patebit ex his que dicā in se. gl.
et maxime retractato grauamie sūnie restabat
aliquid iplendum ex pre creditoris vt patet
in fi. c. hec sol. licet videatur aplaudere l̄re n̄
tñ puto eam veraz quia pbabilis error licet
habeat excusare iudicē vt n̄ dēnet excōica/
to ad iteresse nō tñ aggrouat excōicatū qui
insons ē vt p̄stet cautionez de parendo cum
illa exigat pp̄ter p̄sumptionē lobedientie cā/
tam et culpa stracta in excōicatōne et hec sa/
tis colligunt in d. c. sacro. Illa ergo Inno. so/
lutō iuuata vt. S. v̄ magis iuri oīona vt di/
camus istū fuisse excōicatū pp̄ter strūmaciāz
omīssam ī nō parēndo in iudicio moto ob/
cām in tex. strētā et hec sola solutio suffecissz
h̄ vt antiquorū dicta nō transīsent idiscussa/
istetī pl̄ q̄ oportuit. Oppo. z̄. et videtur q̄
n̄ teneatur debitor soluere priū integrā sorte
h̄ q̄ possit oīputare frūtus in sorte vt in. c. i.
z. n. j. de v̄surl. cui' strariuz innuit hec l̄ra. so.

er gl. ij. eliciūt duo icelleāt. pm̄ ut l̄ra intel/
ligat cū suppletione. s. vt sors priū soluaf vēre
vel q̄ iputationē frūtuūt in strario in hoc
tñ gl. nō p̄sistit h̄ transit ad z̄ icelleatum vt
spāle sic hic pp̄ter iuramētū p̄sticū d̄ nō mole/
stādo donec fuerit satissactū vñ oīz q̄ priū sol/
uatur vera sors et postea q̄cquid īde potuūt
creditor p̄cipere repetaf gl. habuit ī h̄ bonūz
icelleāt h̄ si ponit bonū exēpluz nā vt dicit h̄
Jo. an. et bñ si iurasset debitor non molestare
nī priū satissaceret nō p̄cederet dispō vel de/
cīcio l̄re qr ex quo satissactū esset de frūtibus
nō diceret venire stra iuramētū vñ potuissz
iuste repetere p̄gnora dicit ergo Jo. an. q̄ er/
forma iuramēti req̄rebat numeratō pecunie
et solutio q̄si dicat nō sufficere q̄ ex strūtibus
satissiat et dicit p̄ boā. q̄ cū h̄ si fuerit iuratū
de v̄sluris soluēdis nō ē loc̄ peritōi relaxatō
nis iuramēti d̄ quo. S. eo. c. i. Et h̄c icelleāt
agre sensit Inno. h̄ si. dices q̄ etiā creditor
ageret repetēdo pecunia nō possz debitor frū/
t̄ oīpēsare cū iurauerit n̄ molestare nī priū
sortē solueret n̄ oīputatis frūtib̄ h̄ ei actum
erat iter eos. et h̄ icelleāt cōit tenet fīm quem
elicit vt diri in vno nō. q̄ iuramētū d̄z ipleri
ī for specifica. nec sufficit q̄ ī effectu implet
Adverte aut frūt̄ sup̄lunt et idubio non p̄t
opponi oīpēsatio p̄ debitorē si creditor parat̄
est sibi eos reddere soluto sibi debito dupli/
rōe. p̄tia qr de spē ad quātitatē nō fit oīpēsatio
vt nō. in. c. si. de depo. et h̄ alio mō voluerunt
Inno. et quidā alī intelligē tex. istum. h̄ non ē
bon̄ intellect̄ in dīcio meo qr fīm hoc frūstra
p̄deraret hic iuramētū dīctū cū est verū ī se
Secūda rō quare nō posset opponi oīpēsatio
est qr frūtus reī p̄gnorate nō cōsumpti sunt
in cā p̄gnoy sicut ipsa res p̄ncipalis. l. q̄uis
in fi. et quod ibi nō. gl. C. ī qui. cau. pi. ca. cō/
tra. Aut frūt̄ n̄ sup̄lunt qr oīsumpti et sic
creditor obligatur in q̄rtitate vel recipit q̄rti/
tatez ex re p̄gnorata et tūc non interueniēte
iuramēto de quo hic ī dubio ē sienda oīpen/
satio et sic dēt intelligi. c. i. et. ij. de v̄surl. et. c. cū
stra. de pig. Aut interuenit iuramentum de
non inquietando nī priū soluatur debitū et
hic casus ē dubi. doct. nī cōit sequūtur qđ
p̄dixi vt non hēat locū oīpēsatio vt sic iura/
mētū impletatur ī forma specifica. h̄ strarium
reperio sensisse Bar. in. l. amplius. ff. rē. ra ha/
vbi ponit talē q̄onē. Quidaz promisit tibi
soluere certā q̄rtitatē et hoc iurauit postea cō/
pensat tecū nūquid per hoc sit giur̄ v̄r̄ tex. h̄
iūvere q̄ sic. Contrarium ipse determinat mo/
uet qr evidēta seu oīditōnes debēt ipleri ī for/
ma specifica sicut iuramētū vt in. l. qui he/
redi. ī. prin. et. l. meui. ff. de oīdi. et demon. sed
iūsus dare seu soluere implet conditionem.

spensando vt.l.si peculiuz. h.i.ff. de sta.lib.er
go. et. pretēa si ego impedior iusta de cā faere
qd pmissi nō sū piur. ve.l.fi. ff. qui satis.co. et
c. significāte. de pigno. h si ego nō soluo qn tu
debes mihi reddere ego spedior a te qr iō ti
bi nō soluo qr tu mihi nō soluis vq qn factō
tuo ipedit nō debedo esse piur hāc rōnē scit
ter. in.l.ij. circa prī. b. itē querit. ff. d. sta. libe
qd dicēdū pōt dici qn factū esset sequēta
opi. Jo.an. et Inno. h post factū quis excuset
a piurio sequēda ē opio bar. que pcedit gna
liter qn quis tenet soluere h opio nroz doct
pcedit in casu h. c. qn. s. cpe traditi pignoris
interuenit h iuramētu de nō molestando an
solutōne sortis nā tacite v̄ actū vt frudē nō
opēsent an solutionē als nihil oparet iura
mētu qr de iure ē vt S. dixi vt an opensatōez
fructui nō fiat opensatio. et hoc casu puto q
posset peti absolutō a iuramēto lz alr sēserit
Jo.an.p. Boa. nā lz hoc non sit usurariū tñ
turpiter tz istū viciatū iuramēto cū fine ali
qua iusta cā recuset opensare q̄titatē debitā
rōe frudēnū osuptoz. et posset attēptari h esse
usurariū cū velit interi p̄cipe vtilitatē h pe
cunie ōtra illud euāgelicuz. Mutuū dātes q
nihil inde sperātes. de usur. osuluit. et p̄ hoc
hēs intellectū h. c. obmissis qbusdū alijs le
duris q̄ magl. uoluuit q̄ declarāt. Op.z. et
v̄ q̄ debitores isti debuissēt et violētia illa
ta cadē a iure eorū vt.l.hi q̄s i tātā. C.vñ vi.
et xv. i. q. vi. placuit. Hlo. fi. ponit q̄tuor so
pria q̄ i causis ecclesiasticis rigor ille n̄ suaf
b certe hec so. ē falsa. tū qr cā nō erat hic eccl
esiastica nec rōe rep̄ nec persona p̄. tū qr etiam
inter personas ecclesiasticas dū agit de ea p
iure priuato pena illoz iuriū hēt locū vt p̄t
in.c.eū qui. de p̄ben.li.vi. z. so. q̄ hic nō fu
it adū ad hoc et hec est satis bona nam pena
illoz iuriū nō omittit ipso facto vt in eis nō
z. so. q̄ isti debitores excusat qr auēte in di
cis istū creditore expuleēt hec solutio mihi n̄
placet quia auēcas in iuste ipensa non excu
sat de quo vide per bar. in.l.iuste possidet. ff.
de adqui. poss. et vide qd dixi in.c. querēte. d
resti. spo. et so. q̄ de hoc agnoscere int̄ laycos
nō spectat ad papā et hoc placet.

Iuerso Casus. Si iuramentū
per metū extortum ser
vari potest sine interitu salutis eter
ne seruandum est. Ecclesia tamē romana cō
sueuit a tali iuramēto absoluere. Cōs dīu
hō z. ibi tibi. Nō p̄ regulam ad quam all
quotidie iste ter. q̄ iuramētu seruari nō pōt
sine interitu salutis eterne nō ē obligatorū
ita q̄ p̄pria auēte potest iurans strauenire.
et dic q̄ nō solū pōt h̄mo etiā debz. xxij.q.
iii. quasi per totū. A contrario collige q̄ vbi

seruari p̄t sū iteritu salutis eterne ē suandū
qd tñ ē falsū et i r̄la nō ē obligatorū de regu
iu.li.vi. et ibi bo. glo. et clari patebit ex. j. dicē
dis. nō enī valet arg. a contrario sensu vbi con
trariū rep̄t ex p̄ssuz. j. de sen. ex. a nobis. ij.
Nō z. q̄ valet renunciatio beneficij metu fa
cta ad hoc vide qd le. et nō. in.c. sup h̄ d renū.
et p̄ do. de rota decisi. ccclx. et in.c. solicite. d
resti. spo. et qd ibi dixi. Nō z. q̄ a iuramen
to turpiter recepto pōt ecclesia absoluere nec
ē necessē q̄ is qui turpiter recepit moueat p̄
ad illud relaxādū ad hoc qd plene dixi in. c. i
S. e. et lz h̄c dicit de ecclesia romana tñ idem
intelligas de ep̄o. vt nō. Inno. in.c. ad aures
qd me. cā. et c. debitores. S. eo. et d. romana ec
clesia d̄r cā exēpli seu qr sic factū esse repieba
tur. Nō vltio ar. optimū q̄ renuciās bene
ficio p̄ metuz nō indiget noua collatōe h̄ per
actōez qd me. cā. restituit in pr̄stīnū statū fa
cta absolone a iuramēto et credo q̄ dupl̄ p̄t
metū passus agere. p̄ itētando vtilē actōez i
rem qr p̄ resignationē metu factā solū p̄ditur
dirēta actio vt ē ter nō. in.l. metū. h. volēti. et l.
si mulier. in. fi. ff. qd me. cā. Itē et z. p̄ actionē
psonalē qd me. cā. p̄ quā oia dēnt reduci ad
statū p̄stīnū vt in iurib. p̄als. ad hoc adduco
istū ter. et c. ad audiētiā. et c. abbas. qd me. cā
vbi sū noua collatōe restitut̄ fuit renuciās
ad beneficij metu resignat̄. Sed cōtra p̄
dēa facit ter iste i. b. pmissi. qd verbū dnotat
dispōez. Sol. goff. vt arbitror metu contrarij ex
ponit pmissi. i. dimissi. qr fm eū p̄ absolutōz
nō requirit aliqua dispēsatio h̄ ius cōe ē qd
hic d̄r et hoc satis plz et apte p̄bat per d.c.ab
bas. et c. ad audiētiā. In. v̄ intelligere istū
ter. de pmissione que sequit ex absolutōe iu
ramēti quasi pmissio fuerit in eo q̄ sup̄or p̄
stitut̄ autētē in absolutōis actu. Do. an. dicit
q̄ si teneat opio q̄ renunciatio meticulosa q̄si
hās in se annexā voluntatē excludat ius be
neficij qd renunciavit oz q̄ vltra absolutōne
pmittatur ibidem celebrare et remittit ad nō
in d.c. abbas. Ego dico vt S. dixi q̄ licet renū
cians p̄dat ius et directaz actōez remanet tñ
sibi vtilis p̄ quā pōt fine noua collatione re
petere beneficij metu resignat̄ vt apte pro
bat in d.c. ad audiētiā. Itez dico q̄ per acti
onē quod me. cā. oia reducūtur in statū pr̄stī
nū. vt in d. h. volēti. et qd ibi nō bar. Oppo. z.
contra ter. de. c. ad audiētiā. preal. vbi sine ab
solutōe iuramēti fuit ille audīt̄ qr licet iu
rauerit resignare nō tñ iurauit nō reperere sol
intellige q̄ hic non soluz iurauit resignare h̄
etiā nō reperere als procederet contrariū cum
tūc nō veniret ōtra iuramentū repetēdo et h̄
credo voluisse hic gl. fi. que p̄ hec remanet d
clarata. Oppo. z. v̄ enī q̄ licet non vergat

in iteritu salutis eterne spūalis nihilomin⁹
iuramētū nō ē seruādum cū possit ḡ gē i pōv
tione vite corporalis vt in. h. si. xxij. q. iij. so. gl.
h. fatet ɔtrariū ⁊ sic ad ter. d. 3. baudīrī p. d. h.
⁊ p. hoc ego facio hāc rōnē; quādmodū eī nō
valet iuramētū tēdens i mortē alteri⁹. xxij.
q. iij. c. i. cū ɔtuor se. ita ⁊ fort⁹ nō dēt valere
si tendit i mortē p̄priā. vt in. c. si nō l. 3. xxij. q. v
intelligit tñ ista gl. quando direcē vergit i mortē. see⁹ si occasionaliter ponit exemplū in
vleramōtano q̄ iurauit trahere morā d mēse
augusti rome. nā sic iurās d̄ seruare iuramē
tūm fm glo. quasi velit glo. dicere p̄ l. aliquā
ex tali mora ppter itēpiē aeris ɔtigat ultra/
mōtāis mōs tñ hoc nō semp accidit ⁊ sic di/
recte nō tendit ad mortē h̄ occasiōaliter. b. Jo
an. dicit dīctū gl. vez nīf ex iminēte ifirmita
te vel ɔplerione iudicaret sic iurās moritur⁹
ex tali mora qđ ē valde nō. ⁊ probō rōe nā ex
hīs circūstātīs iuramētū apparet temerariū
nec ē vīsile p̄ de⁹ velit recipē tale iuramētū
p̄ quod creatura sua iurauit mortē quā ipse
tāta attentōe formauit. ⁊ p̄ hoc dicerē p̄ si a
peritis medicis dicēt frēz caruſēhīs ordinis
nō posse aliter mortē euadere nīf p̄ esum car
nīum p̄ nō obstante regula seu voto deberet
carnes comedere. sicut ei iuramētū nī ligat
pter pīculū mortis ita nec votū cuz parib⁹
passib⁹ ambulēt vt nō. in. c. i. ⁊ c. debitores. S
eo. ⁊ in. c. lic. ⁊ c. magne. d. voto. fertur tñ p̄
mḡ Ray. de villa noua sūm⁹ ⁊ quasi diuin⁹
medic⁹ fecit tractatū i quo ocludit vitā posse
restaurari sine esu carniū. dixit ei p̄ vinū me/
diocre maxīe aromaticuz ⁊ vitella ouoꝝ me/
diocriter mollia que acutissima digestiōe cō
uertant i laudabilē ⁊ multū sanguinē sunt
ad hoc magis ɔpetētia q̄ carnēs ⁊ certe si h̄
vez ē cessat primū dīctū. b. vbi ex circūstātīs
medici dicerēt ɔtrariuz certe pcederet dīctūz
meū. Itē posset ɔtingete p̄ infirmo oua sunt
fastidiosa ita p̄ nō pōt illa capē vt plures ex
istūt quo casu in dubio illud esset tenendum
nā necessitas excusat ab oī precepto vt in. c.
ij. de obser. ieū. oclusio ergo fit iuramētū nō
esse seruandū q̄ fine ieritū salutis corporalis
vel spūalis seruari nō pōt. // Oppo. Q. ⁊ alr
videt ei hoc non sufficere p. c. si aliquid. xxij.
q. iij. vbi iuramētū non seruaf si vergit i
deteriorē exitū seu in dispēdiū salutis licet
nō tendat i interitū so. hec gl. n. i. si. fatetur
ɔtrarium ⁊ facit hāc secūdaz suppletionē ad
ter. // Et aduerte vt intelligas q̄nq̄ iuramē
tū vergat i interitū salutis spūalis vel corp/
alis. q̄nq̄ i dispēdiū. q̄nq̄ i peiorē exitū tūc
vergit i interitū q̄nq̄ obligat ad peccatū mor
tale qđ ē mōs aīe. nam decedens i peccato
mortali punitur pena eterna. xxv. d. vnum

mortalīū ⁊ h̄ respēi salutis spūalis. vergit at
i interitū salutis corporalis q̄nq̄ obligat ad id
qd̄ ē mōs corporalis. dī at vergere i dispēdiū
q̄nq̄ obligat ad veniale. nā peccatum veniale
tēdit nō i interitū salutis qr̄ p̄ id nō p̄natur
quis vita eterna h̄ i dispēdiū. i. i. dīminutōz
qr̄ impedit vt nō cito pueniat ad vitā eternā
nā oī vt pri⁹ purget i purgatorio si in illo de
cedit vt in. c. qualis. xxv. dī. ad h. c. ij. ⁊ qđ ibi
nō. d. pac. li. vi. z° casu q̄nq̄ tēdit i peiorē exitū
attēde ē ei h̄ multū generale ⁊ pōt i se ɔphē/
dere peccatū mortale ⁊ veniale vñ tex. in. c. si
aliquid. p̄al. dicit tale iuramētū nō obseruā
dum dicit tñ ibi nō. archy. p̄ iuramētū ḡ git
i peiorez exitū ser modis. p̄ q̄nq̄ iurat aliquid
qđ ē mortale. z°. q̄nq̄ iurat qđ ē veniale i se. z°
cuz iurat aliquid qđ ē indīns tñ ex circūstā
tīs efficitur veniale v̄l mortale. pone ex⁹ vt
ipsemēt archy. nō i. c. a. aduertēdū. xxij. q. h. si
quis iurauerit p̄ nū q̄ erit negociator v̄l mā
less vel p̄ non recipiet seudū a tali vñ oī vel p̄
n̄ recipiet mutuū vel qđ hīle. certe si res venit
ad casū i quo nī pōt alr vñvire nīf veniat cō/
tra iuramētū n̄ tenet illd obseruare rō qr̄ si a
p̄ncipio fuissz iste cal⁹ iuramentū fuissz teme
rariū ⁊ ideo pōt p̄pria autoritate ɔtraueire
fm enī qđ ē nō. Q. cuz iuramētū excludit op̄
ex necessitate facientū vt q̄nq̄ iurat q̄s vt n̄ il
ex caritate dabit talī v̄l p̄ nō colet deū n̄ enī
ē verisile p̄ de⁹ recipiat talia iuramēta cū ip
se mādat opa caritatis exerceri ⁊ iuramētū
n̄ d̄ esse ūqtatis vīculū. j. eo. q̄jto. t̄. cū exclu
dit op̄ de genere bonop̄ vt cū quis iurat p̄
nunq̄ erit eīs vel cleric⁹ vel monachus. In
ɔtrariuz tñ facit ter. in. c. archydyaconuz. al
icīpit florentinū. lxxv. dī. vbi v̄l valere iura
mentū vt non accedat seu p̄moueat ad eīpa
tū idez sentit gl. in. c. inoccens. xxij. q. iij. i. p̄n.
vbi dicit p̄ si quis iurat p̄ nūq̄ erit clericus
vel regularis talia iuramēta sunt fuanda ⁊
generaliter fm enī oīa iuramēta qb⁹ iurat a
liquid qđ nec mortale ē nec veniale. Idez v̄l
sentire grānus in. h. si. xxij. q. iij. h̄ archy. post
Ray. sentit ɔtrarium in d. c. si aliquid. ⁊ in. c.
inoccens. dicens p̄ tale iuramētū ɔsiderat
in d. c. archydyaconū. nō p̄ fit obligatorū
h̄ qr̄ mortaliter peccat temere iurando nam
due sunt sp̄s ūjusticie. s. facere malum ⁊ decli
nare a bono. vñ sicut nō obligat iuramētū
ad facientū malū ita v̄l p̄ nō obligat ad
declinādū a bono cuz nulla sit vtilitas i ob/
fuatōe h̄ iuramēti. preterea cū vñs cōsulat
opa pfectōnīs ɔtrari⁹ quodāmō esset si vellz
p̄ occasione talis iuramēti abstinet a bono
Nec obstat dīctū. H̄ra. qr̄ fm archy. nō dīc
p̄ h̄modi iuramenta sint obligatoria sed p̄

nō p̄hibet obseruari h̄ vltimū mīhi non p̄z
cū vult strauenire ppter bonū publicā p̄mū
plz cū nītis ppter bonū priuatū. s. vt p̄fit & nō
p̄fit ad hoc. c. q̄ ep̄atū. viii. q. i. **S**exto dī h̄gē
in peiorē exitū cū excludit op̄ in dīns pīa in
tentōe p̄ deo aut proximo faciendū vt si q̄s
iurat vt nō loquāt martino vel q̄ non intra
bit domū el̄ vel quid file nō enī tenet iurās
ad obseruātiā talis iuramēti si vult strariū
facere pīa intentōe ppter deū vel salutez p̄xi
n̄ de h̄ vive qd̄ nō. j.e. cū quidā. **E**x his dīcīt
q̄o an valeat iuramētu qd̄ q̄s q̄nq̄ prestat
de nō fideiubendo pro alio. **L**au. tenuit q̄ sic
q̄r ficut p̄t q̄s iurare p̄ vtilitate p̄xi ita pro
vtilitate p̄pīa vt recitat archy. l.c. nō ē oīra
xxi. q. i. & Jo. an. in. c. li. de fo. spe. li. vi. h̄ idem
Jo. an. latius h̄ assumit in addi. spe. e. ti. sup
Rca & ibi cōcludit q̄ si sal̄ p̄xi pīlītaref nīlī
fideiuberet nō tenet ad obseruantia talis iu
ramēti q̄r iuramētu nō extēdit ad h̄c casuz
in cogitatū & si cogitauit h̄c casū iuramētu
fuit temerariū & sic nō obseruātū. simile h̄c
in. c. i. eo. ti. li. vi. **E**go hoc dīdū hēo pro indu
bitato q̄r in tāta necessitate tenet quilibet s̄b
uenire p̄xio. lxxvi dī. pasce. lxxvij. dī. c. i. & ij
& xluij. dī. c. sicut. vii n̄ potuit p̄ iuramētu suū
se subtrahere ab hoc onere ar. in. c. si diligēti
de fo. spe. h̄ plus ego sentio q̄ tale iuramētu
nō obliget vbiq̄ p̄xim̄ vere indīget tali si
diuissone l̄z nō pīlītēt sal̄ p̄pīa q̄r tenemur
ex p̄cepto dei diligere proxios sicut nosmet
ipsos de pe. di. ij. p̄xios. **I**deo tenemur eis s̄b
uenire in ip̄loz necessitatib̄ ergo p̄ iuramē
tu n̄m uon possim̄ nos s̄btrahē ab hac pie
tate ex necessitate fienda vt d. c. si diligēti. &
hoc procedit tenēdo q̄ teneamur s̄buenire p̄
xim̄ in suis necessitatib̄ ex p̄cepto h̄ si volu
mus tenere opī. beati **T**ho. z. z. q. xxij. arti.
v. vbi eraīans illū articulū an elimosina sit
in p̄cepto dicit duo s̄iderāda vnu ex pte dā
tis aliud ex parte recipientis. ex parte dātis
dicit s̄iderandū vt in elimosinaz eroget qd̄
ē dāti superflū vt h̄r **A**uce vi. qd̄ superest da
te elimosinaz & dī supesse nō solū respectu sui
met h̄ etiā respectu illoz quorum cura sibi in
cumbit p̄xi enī tenetur quis talib̄ s̄buenire
& postea alijs. ex parte aut̄ recipientis req̄rit
q̄ necessitatē hēat nec oīs ncēitas obligat
ad ei dāndū ex p̄cepto h̄ illa soluz sine qua
necessitate patiens nō p̄t aliter sustētari ve
d. c. pasce. & sic excluditur h̄z eū q̄ elimosina tē
est in p̄cepto cū quis hēt superflua mō pre
dicto & h̄z est in tāta necessitate q̄ nō p̄t aliter
sustētari als ē d̄ filio. & h̄ casu dīco q̄ ē ma
gis dubiuiz nūq̄d iuramētu obliget exq̄ p̄x
mus nō est in tali necessitate h̄ nihilominus
puto q̄ nō obliget tale iuramentū rō q̄r līcer

fīdeiussio nō sit h̄ casu in p̄cepto tā ē d̄ filio
& ē op̄ ex pītate faciēdū ppter deū & amore
proxī h̄ vt s̄. dīdū ē nō p̄t quis obligari vt
nō faciat opa pītatis & p̄fedōis q̄r nō ē h̄
simile q̄ deus recipiat talia iuramenta oīra
suū filiuz cū ipse dīxit. si vis p̄fed̄ esse vade
& vende oīa que hēs & da pauperib̄ vt hēt ī
euāgeliō. l̄t̄n̄ quis nō obseruat nō peccat ve
dit it. **H**ra. i. d. h̄. si. & idē p̄ oīa puto q̄i q̄s iu
rauit nō mutuare pecunia eadez rōe & h̄ nō
q̄r p̄t decīdī multe q̄ones & vide ad p̄ximū
dīctū qd̄ nō. **J**o. an. in. c. h̄. de solu. dīcit q̄ si ec
clesia hēt pecunia sup̄fluā illaz rede mutuac
cū enī teneat de sup̄fluo facere elimosinā. xij.
q. h̄. aurū. xvi. q. i. c. si. fortī tenet mutuare in
digētib̄. **N**ūc hēs ex p̄dictis multipliū li
mitatā illā regulā posītā in ter. vt dicām̄ iu
ramētu n̄ esse obseruātū si vergat i interituz
salutis eterne vt hic. idē si salutis corporalis.
vel si vergit i peiorē exitū idē dicās si ē oīra
bonos mores nāles v̄puta si p̄bz occasionē
delinquēoi vt in. c. q̄admodū. j. eo. & in rla nō
ē obligatorū. de regu. iu. li. vi. & ibi videbis
multa exēpla i gl. sec̄ si ē oīra bonos mores
cīles vt in. c. cū stīngat. j. e. & d. c. h̄. de pād. li.
vi. **N**ōde alia nō. limitatōez quā sentit Jo
an. j. eo. sicut ex l̄ris. s. cum temerarie & calore
iracūdie quis iurauit quasi non videat h̄re
osensu iurātis sicut in fili dīcit gl. nō in dīfī
one in. c. ex l̄ris. de dīvor. **D**o. an. in. d. c. sicut.
dīc̄ se putare q̄ si calor iracūdie fuit tāt̄ q̄ il
lud deliberate nō fecisset iuramētu nō ē obli
gatorū q̄r hec volūtas non ē discreta vel si
ē de facilī ē p̄ ep̄m omītāda de quo p̄ Ray. i
sumā e. circa prin. & hoc plz. & credo q̄ h̄ idem
voluit Jo. an. **Q**uid aut̄ d̄ eo qui iurauit
redire ad carcerē dīc q̄ tenet obseruare etiāz
si subsit pīculuz mortis dūmodo carcer non
sit iniuriosus de quo vide gl. nō. in cle. pasto
ralis. d̄ re iudi. in b̄. violentiaz. & p̄ Jo. an. in
addi. spe. eo. ti. super Rca. facit qd̄ nō. bar. i. l.
relegati. ff. de penis. **E**t̄ hos casus iuramen
tu regīt̄ est obseruātū l̄z sit temerariū. nā te
merariū ē q̄n necessitas nō ipellit ad iurātū
tū nihilominus ē obseruādū vt nō. gl. in. c.
archidyaconū. al florentinū. preal. nō. archy.
in d. c. aīa ducentum. **H**o. iii. colligit ar.
er ter. q̄ iuramentū metu ertorū obligat.
Oppo. in strariū de. c. abbas. & in. c. i. cum si.
quod me. cā. soluit ponendo tres opī. pīa q̄
n̄ ē obligatorū. z̄ distīguit an habuerit ani
mū obligādī se & obligat. an defuit animus
se obligandi & non obligat. z̄ opī. quam dīc
gl. coīzē ē vt obliget dūmō seruātū non
vergit i peiorē exitū vt hic probari v̄. & in
si. v̄ glo. velle facere dīaz inter iuramentuz
assertorū & p̄missorū & dīcit q̄ assertorū

ut cū est de pñti vel de pterito i istud non dñ
prestari otra veritatē p quēcūq metū grauis
simū qz poti' dñ oia mala pati. rē. qd me. cā sa
cris. **P**romissoriū ē de futuro cū quis pro
mittit se aliquid faciū vel dicū vel istud in
dubie nō est seruandū cū seruari nō pōt sine
peccato. si aut̄ cessat peccatū i obseruācia sūt
opi. vt. S. vidistis. nūquid met' ipediat obli
gatōz i gl. t̄z q̄ ē obligatoriū vt h̄ Jo. an. h̄
q. e. ver. i i. c. ad audiētiā. qd me. cā. v̄ velle
q̄ p̄dicta z̄ op̄i. posita in glo. h̄eat locū in fo
ro pñiali vbi de oib' credit' oſitenti. de homi.
significasti. vñ si nō habuit animū se obligā
di. b̄ solū voluit tēpus redimere i euadere n̄
obligat apud deuz qui solū respicit cor xiiij.
q. v. si quid inuenisti. h̄ in foro iudicāli sibi n̄
credit' vt in. c. tua. de spō. nō. Inno. q. e. venies
vñ h̄ cā ecclesia in reuerentia iuramēti sta
tuīt vt debeat obseruari achi obligatōz q̄i ve
lit in h̄ ostēdere foritudinē iuramēti vt hic.
i d. c. ver. i idē t̄z ibi hosti. idē. l. q̄ obliget in
foro iudicāli t̄z ibi Cal. i refert beatū Tho
hāc op̄i. tenere z̄ z. q. lxxix. arti. viij. i v̄ senti
re q̄ obliget etiā in foro oſcie qd intelligo b̄
distinctionē precedētē. hāc etiā op̄i. t̄z glo. i. c.
auētem. xv. q. vi. dicit tñ q̄ l̄ iuramēti metū
extortuz obliget ip̄o iure dat tñ exceptio vel
actio qd me. cā. ad rescindendū. ff. qd me. cā.
p. to. i nō hoc vltimū b̄ archy. dicit ibi i meli
us q̄ l̄ h̄eat exceptionē qd me. cā. i de iure
possit agentez repellere nō tñ pōt ea vti sine
peccato. si tñ velit ea vti repellit agēs et ille
vtēs est absoluētus a iudice h̄ vltimū ego i
telligerē b̄m ea que dixi in. c. i. S. e. h̄ dubiū ē
nūquid iuramēti metū extortū obliget otra
uenientē ad mortale an solū ad veniale ter.
in. c. ver. q. eo. v̄ q̄ tantū ad veniale i satis h̄
sentit ibi gl. Jo cal. sentit hic q̄ ad mortale i
ad. c. ver. h̄. ceterū. Rendet tripli p̄ q̄ loquit
p̄ absolute hec tñ solutio non pl̄z ibi Jo.
an. z̄. Rendet q̄ pcedit in foro iudicāli secus
in foro pñiali. z̄. q̄ ter. ibi soluz dicit contra
venientem nō puniēduz p mortali nō aut̄ dic
q̄ non peccat mortaliter archy. in. c. h̄emus.
xxij. q. i. p̄ beatū tho. tenet q̄ obliget ad mor
tale. dicit enī q̄ piuriū ex suo genere ē morta
le peccatuz q̄ iportat stēptū dei nec excusat
a peccato mortali nō iplēs qd coad' iurauit
h̄ gl. in. h̄. al. ea demū. xxvi. in. fi. clare non ape
rit intentum suū. b̄ referendo finem ad princi
piū videb sentire q̄ obliget soluz ad veniale
p illud. c. ver. i sic intellexit eā ibi Jo. de for.
vt ibi recitat archy. Ego oſpletendo hunc ar
ticulum i pcedentez distinguo sic q̄ aut̄ iste
metuz passus nō habuit animuz se obligādi
i nō indiget quo ad deū absoluzione q̄ de
recipit iuramēti prout ex corde pcedit vt in

c. h̄uane aures. xxij. q. v. peccauit tñ iurando
qz assūpfit nomē dei sine effectu. erit tñ pecca
tuī veniale i forte h̄ pcedit solū i hoie pfecto
h̄i alio nullū erit peccatū cuz excuseſt rōe me
tus p h̄ quod h̄ in fili in. c. nequis. xxij. q. ij
Aut habuit animuz se obligādi i tunc puto
q̄ oſtraueniendo peccat mortaliter q̄ affuit
oſensus b̄ rōe met' n̄ puniet ita acriter sicut
si venisset otra iuramēti libere pſtitū ar. i. v.
c. sacri s. q. i. i primis. i creverē q̄ vbi oſta
ret de h̄. l. q̄ habuit animuz se obligādi debe
ret puniri p mortali l̄z nō ita acriter. i sic re
strigo. c. ver. h̄. ceterū. q. eo. **A**ut sum' i dubio
vtrū. l. habuit animū se obligādi vel nō i di
co q̄ prie loquit v. c. ver. nā i dubio pſlumē
dum eēt q̄ nō hrēt animū se obligādi qz in. c.
sup hoc de renū. i. l. cū de indebito. ff. d. pba.
i ita sentit Jo. an. p̄ hosti. i. v. c. ver. i. c. ad
audiētiā. qd me. cā. h̄ qz posset accidere otra
riū. **N**te ne ecclesia sic daret mā deierandi
voluit q̄ in dubio obſuaret tale iuramentū
quasi voluerit se obligare h̄ p̄ factū respectu
pene que est reſtrigenda pſlumē in mitiore
p̄tem vt nō puniaſ tanq̄ p mortali. tuī i odi
um metū inferentes tū qz ex quo ecclesia pce
dit ex pſlumptione dñ in pena infligēta tēpe
rare ſuīaz vt nō. Inno. in. c. qz veriſile. de pre
sum. i h̄uc puto vez itellectū illi. c. p̄ quē ſal
uat dēm beati Tho. Archy. i alioz i ex his
pōt reddi rō de qua alz dubitauit quare vo
tum metū factū nō est obligatoriū vt nō. in. c.
abbas. palle. h̄ iuramentū ſic cū ſit quoddaz
vorū i iudicēt a pari vt nō. in. c. debitores
i. c. i. S. eo. **D**ico ei q̄ vt. S. dixi iuramētuī
n̄ debet eſſe obligatoriū ſi n̄ habuit animuz
obligādi i ſic deberet pſlumi. h̄ ecclesia alz ſta
tuīt ne det mā allegādi metū i ſic pierādi cū
frequēter iuramēti ierueniat i adibus ho
minū i vt habeat i maiori reuerētia dñ peti
absolutio q̄ rō cessat i voto qd raro emittit.

E **Rescripto** **C**asus
chi qui pro debito monasterij iu
rant ſtare in obſtaglo i fideiuttoſ
res qui iurauerūt creditorē i demnem ſerua
re iuramenta fuare cogunt. **C**ōis diuīſio. z̄
ibi i deoq. i pone caſum i termis. **Q**uidā
abbas p vtilitate monasterij certam quanti
tatem pecunie recepit mihiuo a quodam p. i
ouentum fuit iter eos vt certis loco i tēpore
ſolueret dicta pecunia per abbatez dīcto. p. i
p hac ouentōe obſuāda quodā ex ſuis mo
nachis obſides dedit qui de obſuanda ouē
tione iurauerunt. **I**tem pmihi dīct abbas
q̄i illi monachi dati p obſidib' aliquo cāu
deficerent alios i eorum loco ſbrogaret. iſup
ſi ſidem monachi non fuarent abbas dedit

fideiussores quēdā nobilē vīz et ei⁹ vrorez q
sub iureūrādo etiā se obligauerūt deniq⁹ oī
bus deficiētib⁹ i⁹ dicta quēcōe obfūāda iste
p. creditor oquest⁹ ē pape q̄ mādauit vt h̄r in
līra i⁹ h̄. ideoq⁹ mādam⁹. r̄c. // Nō abbatē pos/
se p vtilitate monasterī aliquā ex monachis
tenere extra monasterī etiā dādō eos i⁹ ob/
des. // Nō z⁹ q̄ clerici etiā religiosi possūt p
vtilitate ecclēsie se obligare ad stādū i⁹ ob/
gio. i⁹ ē obstagū quētio iurata vel als obno/
xia astrigēs quē ad nō exēdūm de certo lo/
co donec fuerit pncipali quētōi satisfadū et
ē fīm hosti. cōir vulgare lingue latīe maxime
in frācia lombardia ⁊ prouincia. i⁹ vtimur
hodie h̄ cōir i⁹ itālia. // Nō z⁹ q̄ monach⁹ p̄
p vtilitate monasterī se obligare psonaliter
etiā cū iuramēto. // Ex hoc ter. colligit hosti
ar. imo dicit exp̄ssū ex nāli obligatōe a dīonē
dari nā monachi nō poterāt obligari ciuitē
h̄ nālit̄ t̄m. // Auerte de dīcto pncipali dic vt
plene nō. in. c. i. de pāct. sed quo ad alia credo
dīctū hosti. h̄ nō colligi q̄ monachi se obliga
uerūt cū oſensu abbatis ⁊ p vtilitate mona/
sterī ⁊ sic puto q̄ etiā ciuitēter fuerit obligati
cū eoꝝ oſensus ⁊ volūtas depēdeat a volun/
tate abbatis vt in. c. si religiosus. d̄ elec. li. vi.
puto etiā q̄ sine oſensu abbatis monachus
nō obliget etiā nāliter q̄ ius resistit huic ob/
ligatōi vt in. c. nō dicatis. r̄j. q. i. ⁊ in. c. h̄. ve/
testa. li. vi. ergo nulla oīt obligatio vt i. l. cū
lex. ⁊ ibi p bar. ff. de fideiuss. qđ nō. sec⁹ dico i⁹
seruo ille enī obligat nālit̄. vt in. l. nālit̄. ff.
de dīct. id. ⁊ hoc ideo q̄ ius ciuile n̄ resistit
h̄ nec assūtit hīc forte dīxit ter. nō. in. c. mul/
tos. liij. vi. seruitutē istā spūalez que ē in mo/
nacho strīctorē fore seruitute hūana. ⁊ facit
ad hoc q̄ seruus nō renūciat p̄prie volūtati
h̄ monach⁹ sic vt i. d. c. nō dicat. // Ex hoc infe/
ro aliud nōbile q̄ in obligatōe monachi sine
cōsensu abbatis non p̄t accēdere fideiussor
l. i. ⁊ i. j. ff. de fideiuss. vide tamen de his oſtra/
dīb⁹ mōachorū eleganter in. c. cum oī. i. per
Inno. de priui. ⁊ c. q̄ quisbūdam. de fideiuss.
⁊ per bar. in. l. si cōis seruus. ff. d̄ stipu. ser.
Nō non ipobatū vt clericī etiā religiosi iu/
rent super oſradū obseruando. Itē nō q̄ lay
eūs iurans sup oſradū etiam tāq⁹ fideiussor
p̄t quenīri coram iudice ecclāstico facit. c.
fi. de fo. cōpe. li. vi. // In aut̄ fideiussor clericī
possit quenīri coram iudice seculari cū pnci/
palis ibi quenīri nō possit vide per spec. in ti/
de oīpe. iudī. adī. h̄. i. h̄. pono. ⁊ conclusio est
q̄ sic. // Nō mirabile q̄ tota terra p̄t subiīci
interdicto ex eo q̄ dñs nō seruat quētōne
iurata etiam si quētō occīnat omodū pecu/
niarū ⁊ priuatū interesse hodie vero ipso iu/
re ē nullū interdictū latū in aliquē locū pro

pecuniario debito de quo dīc vt h̄r in ekuā.
bonifa. que incipit pūide. // Opp. ⁊ vī ḡ isti
monachi nō poterāt detineri vt obfides ar. i
c. nūp. i. c. ōtingit. d̄ sen. ex. // Slo. i metu cō/
trarij vt arbitror dīcit q̄ isti fuerit datī volū/
tate eoꝝ als detineri nō possēt. hosti. dīcit h̄
nō p̄cedere in monachis q̄ nō h̄t velle q̄re
dīcit q̄ d̄ īmpio abbatis ⁊ p vtilitate mona/
sterī seu necessitate manebūt in obstagio de/
postu. c. ij. nec ob. fīm euꝝ q̄ stabilitas loci seu
claustri sit de regula. ⁊ eo. hicut ex līris. ⁊ q̄ mo/
nach⁹ fine clauſtro n̄ viuit. xvi. q. i. placuit. ⁊
q̄ abbas tenet reuocare vagantē de offi. or.
q̄to. ⁊ c. fi. de regu. ⁊ q̄ bñficiati vel exētes i
sacris nō sūt aduocādi a diuinis. vt in. c. fi.
lx. xxviiij. di. ⁊ ar. ff. de arbī. nō distinguem⁹. h̄.
sacerdotio. hec eī dīcit p̄cedere cū aduocaret
tot⁹ ouent⁹ etiā ad tēp⁹ vī de uno monacho
īngpetuū. h̄ p necessity vel p vtilitate mo/
nasterī hec tolerāt ad tēpus de abbatis ipe/
rio sicut aliquī manēt in alicui⁹ plati vel ma/
gnatis seruitō qđ fit nō fine vtilitate mona/
sterī cū p illuz negotia monasterī pmouēt
sicut in fili⁹ dī de cle. nō refi. cūz dīlect⁹. ⁊ facit
qđ nō. in. c. cū J ⁊ A. q̄. e. de re iudi. // Nō plu/
ra ex his dīctis hosti. p̄ q̄ tot⁹ ouent⁹ nō p̄t
subtrahi a monasterio p necessity vel vtili/
tate monasterī etiā ad tēp⁹. Ego distīguerez
cāz necessitatī ⁊ vtilitatī ar. in. c. fi canonī
ci de of. ord. li. vi. ⁊ c. ex pte. ⁊ de h̄. fig. ⁊ in. c. h̄
de iu. patro. vbi bonus ter. b̄ p leui cā nō eēt
fiendū ⁊ sic p̄cedit dīctūz hosti. // z⁹ nō abba/
tem non posse cōcedere vni monacho vt in p
petuū stet extra clauſtrum. In oſtrātiū addu/
co. c. insinuante. ne cle. vī mo. ⁊ qđ ibi nō. In
no. vbi dīcit q̄ licz abbas nō possit se ad hoc
obligare ar. c. cū ad monasterī. h̄. nec alicui⁹
d̄ sta. regu. // T̄n potest concedere monacho vt
stet in certo loco extra mōasterī i d. c. insinu/
ante. nam vt dīcit abbas in. c. cū illorū. de sē.
excō. vbi cūz fuerit mōach⁹ dūmodo fit sub/
obedientia abbatis semp singit esse in clau/
stro. h̄ pro dīcto hosti. adouco ter. nō. in. c. mo/
nachum. xx. q. iij. vbi dīcit q̄ etiam p̄prie ne/
cessitatē infirmitatī nō licet monachis re/
lēa ogregatōne eligē fībi cellulas solitarias
extra septa monasterī p̄t dīci q̄ sine cā vī ex/
leui non potest abbas hoc cōcedere b̄ ex cā vī/
genti ⁊ probalili hoc poterit facit qđ nō. idē
Inno. in. c. porredūz. de regu. // Nō z⁹ abba/
tem posse cōcedere monachuz vt fit in seruitō
alicui⁹ prelati vel alterius magnatī p hoc
ego allego. c. cū pastoralis. n. q. viij. vbi est tex
nō. pbans monachuz posse esse ep̄i cubicula/
rium ⁊ ibi gl. exāiat an ep̄us inuitō abbate
possit illum h̄re ⁊ facit hoc ad id qđ supīus
dīxi naz ibi depūat ad seruitō ep̄i sine t̄pis

prefinitione & vide q̄ nō. Inno. i.c. cū i. & a p̄
 all. // z°. hec gl.i.principis oppo. v̄r ei q̄ liberū
 homines nō p̄t obſides dari de pig. c.ij.7.l.
 qui filios. T. que res pig. ob. p̄t. in quib⁹ pa-
 tet q̄ liber hō nō p̄t dari i pignus & q̄ reci-
 pic punit ut i auč. vt nul. iudi. In strariū ar-
 guit gl. nā iura videtur h̄ pmittere ut i.c. vt
 pridē. i.l. obſides. all. i gl. Soluit gl. tripl. p̄
 q̄ liber hō nō p̄t detineri ut ius oſtituaf in
 eo tāq̄ i pignore nīl in casu. l.ij. T. de pa. qui
 filii. d. h̄ bñ p̄t tenēti nuda detetōe ut fiat qd
 ouenit iter ptes & p hac so. facit fm. Jo an.
 q̄ qñ q̄ tenet res pro ea pecunia p̄ q̄ obliga-
 ta nō fuit ut i.l. vna. T. etiā ob cyro. pecu. pi-
 gn⁹ accipi po. // z° so. gl. q̄ h̄ narrat faſtuz q̄lī
 dicat ius h̄ nō ponī. z° so. q̄ pro pecunia obli-
 gari n̄ p̄t h̄ p̄t ad ieuide pacis vel oſili ſic
 vt h̄ i.c. exposita. de arbi. gl. x. q. ij. h̄ ius i ver-
 bo oſlata. t̄z primā ſolutionē eā tñ reſtrigen-
 do per hāc vltmaz ut p̄ pecunia nō poffit. ita
 reſtringit. c. vt pridē. xij. q. viij. & v̄r ibi velle
 q̄ inuiti retineri p̄t iſti dati obſides qd tñ
 dicit nō procedere i clericis q̄ cleric⁹ nō p̄t
 renunciare bñficio canonis ſi quis ſuadēte
 vt i.c. cōtingit. ij. de ſen. ex. & ad. c. iſtud dicit q̄
 auditorate pape pro neceſſitate ecclie h̄ fu-
 it factum ſi certe hoc ē diuinare ad iſtum ter.
 & poti⁹ colligitur strariuz Inno. p̄ ponit ſo.
 glo. poſtea dicit q̄ obſides vocat eos qui iu-
 rant q̄ non recedēt de certo loco quo uolunt
 fuerit ſatiſfaſtū. nā ſi detinerent inuiti eſſent
 excoſcati detentores xvij. q. iiij. ſi quis ſuadē-
 te. etiamſi de eorum voluntate veſtineretur.
 d.c. cōtingit. & idem ſentit hosti. Jo. an. diſtin-
 guit modum tenendi ſi enī cleric⁹ promiſit ob-
 ſtagiū in caſtro vel palatio & ne dicatur fra-
 dor ſidei ſi ibi ſponte manet pudori ſuo par-
 cens ceſſat excoſcatio. ſi vero tenet in cōpedi-
 bus vel in carcē iuſt⁹ ut fugere nō poffit tūc
 eſt locus pene. Do. an. nil dicit hic de ſuo ſed
 ſola recitatione ſuit atēt⁹ h̄ pfecto articulus
 iſte nō eſt clarificat⁹ p̄ precedentia. H̄n cuž
 queritur an liber hō poffit dari i obſide facio-
 tria membra. Aut querit d̄ monachis. aut d̄ mo-
 načhiz. aut d̄ clericis ſecularibus p̄ caſu di-
 co q̄ ab impatore ſuis hostib⁹ & econtra p̄t
 dari & iſti obſides h̄ caſu ſunt quaſi ſerui. vñ
 non p̄t teſtarī ſine licentia p̄ncipis ut in. l.
 obſides. & quod ibi nō. ff. de teſta. Idez puto
 de alijs p̄ncipibus hñtib⁹ iura p̄ncipis ſeu
 ius iſdicēti bellum ad h̄ qd in fili i. nō. bar. ff.
 de pub. iudi. i.l. infamē. & iſti p̄rie dicuntur
 obſides veri. Aut queritur nunquid poffint
 dari ab iſerioribus & gl. i.l. ij. T. de pa. qui ſi.
 d. dixit q̄ non licet fateatur de faſto vſurpa-
 tum strarium. & idē do. Azo. in ſūma. d̄ teſta
 Bar. in. l. obſides. non eligit ſed remittit ad

iſtu ter. Ego credo q̄ n̄ p̄t dari ut h̄ p̄rie
 obſides ut ſic perdat quodāmō libertatē q̄
 imutare ſtatū hōis ē ſoli p̄ncipis ar. l. h̄ de q̄
 ff. de poſtu. & forte h̄ voluit Inno. h̄ic duz di-
 xit q̄ hic vocat obſides q̄ iurāt q̄ nō recedēt
 iſtē. quālī dicit iſtos nō eſſe p̄rie obſides. aut
 dat ut nō recedēt de loco donec ſiat qd inter
 partes ouenit ita q̄ alſi nō alterat iſtorū ſta-
 tus. & potest p̄babl ſi dubitari & credo q̄ ſi n̄
 interuenit iuramētū nō poffint ſaltē iter p̄ua-
 tos de iure dari q̄ v̄r quedaz ſpēs fuitutis
 nā vido q̄ obligat⁹ ad ſactū p̄cile nō ſpellit
 cuž vidoat quedā ſpēs ſeruitutl. ut le. & nō. i.l.
 ſtipulationes nō diuidūt. ff. de h̄. obli. l. ſi q̄s
 ab alio. ff. de re iudi. ſacit etiā qd nō. i.l. cum-
 tale. ff. de ſdi. & dem. ſi ſuccedit obligatō ad
 intereſſe. vt i iurib⁹ p̄al. nō. ergo forti⁹ dicētū
 in caſu n̄o ut nō valeat hec obligatio q̄tē
 teneat ſtare & nō recedere de certo loco. Idez
 h̄ v̄r quidā carcer priuat⁹ q̄ iura mīro mō d̄
 teſtatur vt. l. i. T. de priua. car. & ad iura que
 vident aliud velle & dicendū q̄ narrat faſtū
 & nō ponūt ius ſaltē inter p̄uatas pſonaz. ſi
 interuenit iuramentū puto q̄ is qui iura-
 uit p̄t ſpelli ad obſeruationez iſpius ut ſtet
 in loco donec ſiat qd ouenit non tñ aliter dz
 detineri inuit⁹ & ſic in telligerē iſtu ter. nō enī
 crederē valere iuramentū ut poffit inuit⁹ de
 tineri. q̄ eēt oſtra bonos mores oſtra. c. nō eſt
 obligatorū. d̄ reg. iul. li. vi. Wenio ad z⁹
 m̄brū v̄z quid d̄ monachis. & puto q̄ tā i eis
 q̄ i clericis ſecularib⁹ q̄ ſol⁹ papa poffit eos
 dare obſides ut p̄rie ſortiāt daturā obſiduz
 de quo. ſ. dixi ar. i.c. cūta p̄ mūdū. i.c. p̄ p̄n-
 cipalē. ix. q. ij. & ſic pcedit gl. i. d. c. vt pridem.
 Aut dāt nō ut p̄rie ſint obſides h̄ ut ſtet in
 certo loco. & vt ſ. et puto q̄ abbas poterit
 monachuz ſuū deputare p̄ neceſſitate vel vtili-
 tate monasterij etiā inuit⁹ q̄ monachus nō
 p̄t abbati reſtare cuž volūtas ſua depende-
 at a volūtate abbatis ut i iuribus preall. ex
 qua rōne puto q̄ eū d̄tinentes etiā inuit⁹ dū
 modo de volūtate abbatis nō ſint excoſca-
 ti ar. c. vt fame. de ſen. ex. ſi inuito abbate nō
 poterit retineri. tū q̄ habz bñficiū canōis ſi
 quis ſuadēte. & facie. c. nuper. q̄ de ſen. ex. tum
 q̄ eſſet quedā ſpēs ſeruitutis tenere hoſez i-
 uit⁹ ut ſ. dixi in laycī ſi aut ſi interuenit iu-
 ramētū ſerua qd. ſ. dixi in laycī ſi idem per
 oia dico i clericis ſecularib⁹ nī ſi poterunt
 p̄ epos deputari ſicut monachi cū nō ſint ita
 aſtridi nec poterūt inuiti teneri liž a p̄ncipio
 ſenſerit ſine excoſis pena. ar. preall. c. contein-
 git. nec epos i hoc p̄t diſpensare ar. c. ſi diligē-
 ti. de ſo. cōpe. Opp. contra ter. in eo q̄ man-
 dat v̄xoz ſpelli ad obſuantia ſidei uſſionis
 nā mulier iuſtetur bñficio veſleyani ut non

teneat obligans se p alienis debitis. ff. 7. Et ad velleya. p. to. nō. in. c. si diligēti. de fo. ope. So. gl. pe. dat tres so. pria q mulier audiet si excipit d suo beneficio. hec diuinat. Secūda q forte hec mulier renūciauit huic beneficio hec ei diuinat. et an q̄ valeat renūciatio dīxi plene in d. c. si diligēti. z. so. q h̄ obligat vīgore iuramēti. ar. c. cū stigat. de fo. ope. et hec mihi plz et ē valde nō. et notabis semp i hoc hunc tex. iūcta hac gl. q mulier obligat ex si deiuissone si iurauit et pl dicit bar. in. l. si q̄ p eo. ff. de fideiusslo. q̄ contradī fideiussionis firmat iuramento qd̄ bene nō. nā mulier pncipal iuuat in fauore sui merito strad̄ in cōtrariū firmat iuramēto. ar. in. c. ij. de pac. li. vi an aut posset petere relaxationē vel absolutiōne iuramēti vide qd̄ dicā i d. c. cū stigat. ¶ Ultimo op̄. vī enī q̄ ex alio capite hec mulier et marit̄ nō poterāt oueniri q̄ nō potuerit pmitē factū alienū insti. de iūti. si. q̄ quis aliū. soluit gl. si. q̄ isti solū spelleat ad dādum opā ut ouētio obfuet. z. c. Aduerte q̄ gl. vī se tire istos fuisse fideiussores obligatōis factū viz ut ouentio d obfudib̄ et alns obfuet q̄ ca su cū pmitē factū alienū tenet soluz pstante opā quā pñt et n̄ aliud. et fm hūc intellegēt collige vñ singlare q̄ l̄ als pmitēs factū alie nū ad nihil obligeat nisi specifice promiserit se curatuz et factuz ut in d. h. si pñs alium. tñ h̄ simpl̄ promisit factū alienum cum iuramento obligat ad opam prestādam sicut si se specifice obligasset ut sic valeat iuramentuz eo mō quo valere pōt ar. in. c. ad nostrā. j. e. et l. cū pater. h. fili. m̄rēz. ff. de lega. ij. ad hoc facit tex. cū glo. in. c. ex l̄ris. ij. de spō. ¶ I autem vis intelligere ter. q̄ isti obligauerūt se ut si deiuissores debiti p̄cipal tūc cessat motiū gl. et te poterūt oueniri iū ea q̄ hñt in auē. d fideiuss. in. prin. et ut nō. i. c. ij. de fideiuss.

Q **L**lerelam **C**asus Periur^o est et ab ecclēia remonēd̄ q̄ nō necessitate h̄ volūta te vēit oīra līcīū iuramēti. h. d. Pria pars ponit impetrantis querelam. z. d. dat iudices ibi qm̄. ¶ Nō p̄ q̄ non adimplens iuramen tum ex necessitate non incidit i periuriū de enī respicit animū xiiij. q. v. si quid inuenisti. vide de hoc quod dicetur. j. e. breui. ¶ Nō z. q̄ piuriū est rentē beneficij dignum et colligitur hoc intelligendo q̄ iste clericus habebat hanc ecclēia in titulū h̄ si hēbat ad p̄fionez respectu fructuum et erat vicarii t̄palis tunc istud nō colligit h̄ primū dictū est veruz imo plus dico q̄ ppter piuriuz pōt quis deponi ab ordine et beneficio ut pba in. c. cuz nō ab hoīe d iudi. facit. c. si quis ep̄s. l. di. et in dete statōez h̄ cr̄is vide bo. tex. in. c. si. xxij. q. i. et

ibi gl tractat cui sit maior pñia sponenda homicide adultero v̄l giuro ibi videas. ¶ Opp. vī enī q̄ iste clericus nō fuit obligat ex illo iuramēto q̄ sine auēte ep̄i nō potuit ecclēia cōstituere cēsualē ut i. c. phibem^o et. c. p̄terea. et significauit. d censi. nec ligat iuramēti oīra ius publicū p̄stum. d fo. ope. c. si diligēti. so. c. istud pōt intelligi dupl̄r ut sentit gl. si. et doct primo q̄ ecclēia ista erat annexa prebende illius canonici ad sustentationem illius iū ea q̄ hñt in. c. extirpande. h. q̄ vero. i. c. expo suisti. de p̄ben. z. pōt intelligi q̄ iste clericus erat vicarii t̄palis et oīuctor fructū illi et ecclēie et p̄sticit iuramēti d soluēdo ut p̄z i l̄ra et quilz intellegēt ē bon. prim̄ tñ melior cū l̄ra dicat q̄ dēbat soluē noīe ecclēie. ¶ Oppo. vī ei q̄ sola cēsatio bienni sufficiebat ad priuādū istū clericū sine delicto piuriū ut i. c. potuit i. c. ppter. j. de loca. So. gl. pria fateſ oīrariuz tu dic hoc pcedere fm illū intellegēt hñtēz q̄ iste erat oīuctor et vicarii t̄palis. h̄ intellegēdo q̄ erat rector v̄l vicarii perpetuā sola cēsatio solonis cēsus seu pensionis nō sufficit ad priuātēz ad hoc. c. oītitur. et qd̄ ibi nō. de relido. ideo forte pōderat h̄ piuriū et hūc intellegēt puto veriorē. nā fm p̄mū non oportebat adire papā cū ip̄o iure cecidisset a locatōe ut in dictis iurib̄. ¶ Itē iste potuisset istum remouere a vicario t̄palis ad libitū ut in. c. ad hec. de. offi. vica et sic frusta respectu removētōnis ab ecclēia fm p̄mū intellegēt ponderat piuriū. ¶ l. ij. querit quare piuriū nō merēt ecclēas regere. R̄ndet q̄ sūt infames et infamib̄ porte dignitatis. z. c. Ex hac gl. i. c. puenit. j. d fideiuss. quidā tenuerūt q̄ periuriū indistincte sunt infames fm canones. sed certe hoc non dicit glo. imo relata ad tex. non posset melius dicere cum enī iste clericus venerit contra pmissionem iurata fuit statū infamis non soluz infamia canonica h̄ etiam civili. nec respectu iuris canonici tantū h̄ etiam d iure civili ut in. l. si quis maior. C. de transac. fm omnes intellegēt qui ibi traditur de quo dixi sati plē in. c. testimonii. S. de testi. dic ut ibi. ¶ S̄ ego quero vltra glo. nūquid infamia priuer quem ipso facto titulo sui beneficij et alijs dignitatib̄ seu honorib̄. Ego semper de hoc dubitaui do. Car. vī tacite hic sentire q̄ non dicit enī hic casum q̄ piuriū non priuat ipso facto quem beneficij suo l̄ collatio facta per lūro n̄ teneat ut nō. fre. ḡsi. xlviij. adducit ip̄e nō. p. Inno. in. c. cum. nr̄is. de. oīces. preben. sed certe Inno. ibi nil specifice dicit de piuro sed apte hoc sentit iudicio meo in. c. iter dilectos. de exces. prela. p̄. p̄in. vbi dicit q̄ petenti beneficij suū non pōt opponi exceptio periuriū vel adulterij vel alterius cr̄is qd̄ nō iūcūt

ſuacionē ipſo factō nō tñ loq̄t de q̄libz periu-
rio nā possit intelligi de piurio qđ nō ifamat ī
famia ciuili vt si veit ḵtra iuramētū asserto-
riū iuxta ea q̄ nō. **A**rchy. in. c. auſtoritatē. xv.
q. vi. et diri in d. c. testimoniu. tñ quicqđ ſenti-
at nihil adducit ad h̄ p̄bādū. **S**ed icōtra/
rū ego adduco tex. nō. i. l. ij. f. miles. ff. de his
q̄ nō. infa. vbi apte v̄r iuere q̄ ifamia p̄uat
ip̄o factō quē milicia et gl. ſing. dicit ibi q̄ pa-
ri rōne p̄uat quē milicia celeſti et alh̄ ſigni-
tatib̄ et honorib̄. idē v̄r gl. velle i. l. fruſtra
C. de re mili. li. xij. ad idē. l. ifamia. **C**. de decu-
rio. li. x. vbi dicit r̄la q̄ ifamia q̄ſitū adducit
honorē et ſic loq̄t p̄ v̄ba p̄tū tēporis ex quo
v̄r q̄ ip̄o iure p̄uat honorib̄ q̄ſitū iuxta the-
oritā gl. i. r̄la. i. peiſ. de re. iur. li. vi. et eoꝝ que
vixi in. c. ſi diligētī. de fo. ope. et ſatis h̄ puto
pcedere i. dignitatib̄ et honorib̄ circa titu-
los bñficiales. h̄ i illis dubito q̄ nō reperio
tex. h̄ dicērem imo vido q̄ quātūcūq; q̄ ſic
criosus nō p̄dit ip̄o factō bñficiū acq̄ſitū per
prius etiam ſi eēt homicida vt p̄bat in. c. cle-
ricus. ne. cle. vel mo. et in. c. ex litter. de excel.
prela. et tñ homicida eſt detestabilior canonī
bus. eſt enim irregular. adeo vt dubiteſ an
papa p̄ſit cū eo diſpensare vt nō. in. c. ſicut
dignū. de homi. ſaltem negari nō p̄t qui diſ-
ſicilime diſpensare per. c. miror. l. dī. vbi tex.
nō. facit ut diſpensari nō p̄ſit. Iz quidā illū
referred ad difficultatez diſpensandi. facit pro
dicto principal. qđ nō. **I**nno. in. c. cū noſtris.
preall. et iſte tex. in. b. remouentes. licet p̄ſit
Renderi q̄ debeat referri ad remotionez facti
tñ ſatis eſt q̄ nō dī q̄ ip̄o iure. vnde nō debe-
mus iſponere hāc penā ſpūalē exquo de iure
canonico expreſſe non caueretur vt in ſili dicit
glo. in. c. fi. de. iu. pa. fateor tamē q̄ collatio fa-
cta infamia eſt ip̄o iure nulla vt in ſglia. infa-
mibus. de. re. iur. li. vi. et in. l. ij. **C**. de digni.
li. xij. facit quod nō. in. c. ſter dilectos. preall. et
vide quod ibi nō. et ad primū dicit facit glo.
ij. hic in. fi. que dicit q̄ merito iſte debuit pri-
uari cum eſſet infamia et ſic nō. b. priuari
Opo. vlt̄erius et v̄r q̄ iſte priuari nō debuit
ratioē piuriſ q̄ hic ciuilit̄ agebat de pēſio
ne et ſic etiā probato cr̄ie priuari nō debuit
vt in. c. ij. de. or. ognī. et in. c. ſuper hiſ. de accu-
et q̄ agebat hic ciuilit̄ probant **T**ā. et v̄n.
per b. querelā. poſtū in pri. c. et nō. bñ hoc b.
quia iſtud v̄bz querela. ex p̄prio ſignificato
conuenit cāe ciuilit̄ et nō cr̄ialiter intētate
et vide de hoc v̄bo qđ nō. gl. i. in. c. querelā. **S**.
de procu. et in. l. ij. **C**. quō et qñ iu. **G**o. glo. fi.
ponit duos iſtellecū. vt. **S**. dixi. prim̄ q̄ iſte
erat vicarius tgalis et ɔductor fructui et h̄
hunc iſtellecū cefat ḵtrariū q̄ nō p̄ncipalit̄
ratione piuriſ h̄ ob defecū pēſionis nō ſolute

ſ. biēniū iſte ſuit remot. **N**2° iſtellecū q̄ h̄eat
bñficiū in titulu et tūc ad ḵtrariū **R**endet q̄ p
modū denūciatoſ ſuit hic querela prolata et
ad hoc agebat vt ecclēſia p̄uaret et q̄q̄ doct.
cōir trāſeuū cū hoc iſtellecū mihi tñ nō ſatiffa-
cit q̄ denūciatiōis via nō admittit monicōe
trina nō pcedēt ut in. c. nouit. de iudi. et me-
lius in. c. cū dilect. de accusa. **J**tē denūciatiō
tēdit p̄ncipaliter in ſinē boni publici ut ania
fr̄is corrigat ut i. d. c. nouit hic at iſte canonī
cū ſūdabat ſe ſup iure p̄uato ut p̄z i. prin. ex
b. querelam. et ex fine vbi mādat papa huic ca-
nonico ecclēſia ſtituti q̄ p̄ter dico q̄ iſte cano-
nic̄ agebat ḵtra iſtū clericiū eū deferendo te-
cīe piuriſ ciuilit̄ nō ut deponeret ab ordine
h̄ ut ab administracōe ecclēſie tāq̄ iſign̄ ſmo-
uereſ q̄ fieri p̄t ut c. bo. tex. i. c. p̄ tuas. i. in. fi.
de ſymo. et h̄ p̄ ſuo iſteresse. tū q̄ nō ſoluebat
pēſionē ſibi ut iuramēto firmauerat. tū quia
cū ecclēſia eēt ſua vel ſibi ſbiec̄ta iſtererat ſua
ne iſte piur̄ et ifamia illā detineret et ſup h̄
iſpetrauit iudices delegatos a papa et ob h̄ i
fine papa mādat huic canonico ecclēſiam re-
ſtitui ſi ſticerit ita eſte ut narrabat vide pro
h̄ gl. in. c. ex pte. de testi i. gl. i. in. fi. et ibi p̄ doct
Ex hiſ tene vnu mēti fm hūc iſtellecū q̄ iſ
cū ecclēſia ſbiec̄ta vel alr̄ iſterest p̄t agere cō
tra rectorē ciuilit̄ de cr̄ine ut ſmoueat a bñ
ficio et vide qđ dixi ſup **R**ca. de iudi. **N**3°
timō gl. expedit. q̄ro **H**up vidim̄ q̄ ratione
piuriſ poteſt quis p̄uari bñficio ſuo. **N**4°
quero nūquid idem ſit ratione ſidei violate.
archy. in. c. iuramētī. xxij. q. v. refert ber. **J**o. et
hosti. teneret q̄ ſic in. c. querelam. ſe prela. vi.
ſu. ſed ipſe finaliter tenet ḵtrariū dicens q̄ licet
oia iſta poſſint dici iuramēta tñ quia graui
peccat veniens ḵtra iuramentū q̄ ſidei inter-
poſitionē nō debet iſte ſecūdū ita ſtrictē puni-
ri ſicut p̄muſ. ar. c. nō afferam̄. xxiiij. q. i. **E**x
quo iſpert q̄ non debet priuari bñficio ſicut
piurus. et idem v̄r velle idem archy. in. c. i.
de ſepul. li. vi. facit quod in ſili nō. glo. i. c. pe.
ſe et hanc op̄i. v̄r hic ſimpliciter ſequi do. an.
Sed tu aduerte lati' nam gal. de cal. in. c. ij.
de ſpō. p̄mo recitat rotā tenē illā op̄i. **A**rchy.
poſtmōdū videt ab illa decliare dicens q̄ oia
iſta ſunt iuramēta vt p̄ dixit archy. do. **T**ar
in. d. c. ij. et in. c. ad aures. quod me. cā. ſequit
primā op̄i. quia exquo hec pena p̄uacōis nō
repit ſi illa ḵtra violatore ſidei nō debet ad
euz extendi et videt ibi velle dare regulaz in
ognoscendo iuramētū a ſidei iſterpositiōe di-
cens nūq̄ eſſe iuramētu niſi exprimat v̄bz
iuro. **I**nno. vero circa hoc vlt̄imū alr̄ dixit
in. d. c. ad aures. dicit enī iuramentū eſſe qñ
ſit ſuper libro vel reliquijs vel alia re ſacra.
n p̄ h̄ vlt̄imū v̄r iſtellec̄te de libro euāgelioꝝ

seu missali qz alij libri n̄ bñdicūt. fidē āt itpō/ ficiōez dicit eē qñ pmissio ē fēa p deū v̄l fidē suā q̄ v̄ba ex toto mihi n̄ placēt nec aliq̄ iure pbāt. pmo ei dīctū Inno. pcedit dū tacite sen fit iuramentū nō eē si nō prestat sup aliq̄ re sa/ cra. h̄ ei ex p̄sse ē otra. c. etli xp̄s. q̄. eo. ti. et plene dixi. S. eo. sup. Rca. imo qd pl̄ ē iuramentū d̄r l̄z p̄stet p̄ creaturā l̄z sic iurari nō dēat vt i d. c. etli xp̄s. q̄. xxij. q. i. mouet. Theorica vero do Tar. c. apte otra c. ego ei in fi. S. eo. vbi nō ex p̄mit v̄bū iuro. r̄ tñ est iuramentū. ad idē. c. etli xp̄s. vbi ponūt multe forme iurāti absqz v̄m iuro. r̄ vide bo. gl. xxij. q. i. in lūma. r̄ p h̄ etiā dico dēa illoz q̄ volūt indistincte facē triam iter iuramentū r̄ fidei p̄stationē n̄ pcedere nā sic dice n̄do sic deus me adiuvet ē iuramen/ tū vt d. c. ego enī. vel testis ē mihi de⁹ v̄. vt d. c. etli xp̄s. multo fortius debet dīci iuramen/ tū si dico promitto p̄ fidē meā vel p̄ deūz pro hoc facit diffinitō iuramenti quā posui. S. sup. Rca. nā hoc casu adhibet ipse de⁹ seu ei⁹ fides ad confirmationē simplicis assertiōis nō ei de bent esse euangelia in maiori reuerētia q̄ ipē de⁹ seu ip̄i⁹ fides. imo p̄ euāgeliū iuratur per respectū ad ip̄z deū. q̄ obre puto q̄ oīs fidei p̄ statio ē iuramentū sed nō extra. vnde fidei p̄ statio p̄prie est qñ q̄s interponit fidem suam vt quia dicit promitto p̄ fidem meā vel p̄ deū. Iuramentū vero generaliter est qñ simplici assertioni interponit vinculuz religiōnis. r̄ sic p̄nt intelligi multa iura que ponut ista vt diuersa vt in. c. puenit. de fidei. et. c. querelā ne p̄la. vi. suas. et. c. ij. de sponsa. et p̄ hoc inse ro ad dubiū p̄cipiale. nūquid violator fidei veniat p̄uādus beneficio r̄ puto q̄ sic qr̄ p̄iurū cōittit vt. S. pbatū est r̄ iura volūt q̄ pro p̄iurio quis p̄iuēt vt hic et d. c. cū nō ab ho/ mine. nec est vez fūdamentū tenētiū otrariaz sūnam. s. q̄ minus peccat violator fidei qr̄ dīco posse otingere q̄ magis peccaret. qñ p̄iurū tāto graui⁹ est q̄zto sandā⁹ est id sup quo iurat. vt in d. c. mouet. r̄ nō. Inno. in d. c. etli xp̄s. h̄ posset otingere q̄ iuramentū ēēt p̄stituz p̄ aliquā creaturā quo casu nō est dubiū fidē īterposita ēēt magis sandā. Item iura nō pō derant q̄titatē delicti cū qñ qz minus qñqz plus deliquat vt. S. dīxi. sed simpliciter atē/ dit p̄iuriuz qd est grauissimū peccatū maxie in clericō v̄r enī nō obfūas deum otenere. et ideo gl. nō. dīxit in. c. ij. de spō. fidē p̄statōez et iuramentū eq̄pollere. Ide voluit glo. in. c. fi. ne p̄la. vi. su. r̄ in. c. ostitut⁹. de trāsalt. l̄z colle/ dari⁹ aliud ibi senserit dicēs q̄ violator fidei nō est ilamis sicut violator iuramenti. qd pu/ to falsū p̄ p̄dīta. facit. c. tua. q̄. eo. vbi fm cōem lecturā p̄ba. q̄ pro p̄iurio clericus vitari nō potest quo ad vulgi opinōne l̄z in veritate n̄

fit p̄iur⁹ qr̄ iuramentū nō erat licitū īponēt pena p̄uationis bñficij. ergo fortis hec pena ī ponenda vbi violauit fidem ltīme prestitam

Quidam nos frat p̄ntati de antiqui/ censu augendo r̄ postea otrariū iurat istituenti valet z̄. nō p̄tū ab ecclesia r̄mo uet. Cōis diuīlio. z̄ ibi tue igit. **N**ō p̄ re/ dorē ecclesie nō posse se obligare ad soluēdū cēsaz vel ad augendū solitū de redditib⁹ ec/ cleſie etiā ī vita sua qd v̄r clari⁹ p̄bari. j. de cē/ si. preterea. in fi. nam hoc possz esse ecclesie dā/ nosū in futurū arg. c. puenit. de arbī. et nō. q̄ etiam p̄ono sponte soluere noīe census nor/ p̄t. **N**ō z̄ casū nō. q̄ ostituēt se iter iuramē/ ta otraria tāq̄ p̄iur⁹ est p̄petuo ab oī officio remouendus. Et nō. bene ex hoc et ex fi. l̄fe q̄ ratione p̄iuriū etiā omissi respectu certi bñficij p̄uaq̄ quis nō solū ipso beneficio sed etiam oī/ nibus alijs et inhabilitat p̄petuo ad benefi/ cium suscipiēdū. **E**t nō bene hoc procedere etiā sit tale p̄iuriū qd infamia non irroget nam p̄iuriū de quo hic non irrogabat infamia qr̄ non est p̄prie p̄iuriū vt dīca statū cū gl̄ et pro hoc facit. c. cū nō ab hoīe. de iudi. vbi s̄/ pliciter p̄ p̄iurio statuit pena depositiōis. Opp. r̄ v̄r q̄ iste cleric⁹ nō omiserit p̄iuriū cūz p̄prie p̄iuriū sit trāgressio liciti iuramenti vbi āt quis transgredit iuramentū illicituz n̄ incidit in p̄iuriū imo mereat transgrediendo l̄z peccauerit in iurando vt probat xxij. q. iij. p̄to. r̄ in c. q̄zto. q̄. eo. qd aut̄ p̄mū iuramentuz fuerit illicituz p̄z ex nō. i prima gl. et ij. Solu/ tio glo. ij. metu otrarij exponit h̄. pro p̄iurio. i. pro temerario iuramento et nō. illam ex po/ fitionē. **S**ed tūc fortis oppo. vltra alios pro temerario iuramento non debet quis p̄iuari beneficio imo qd plus est non inhabilitatur ad p̄motionē vt in c. sicut q̄. eo. nō. glo. in. c. flo/ retinū. lxxxv. vi. et xxij. q. iij. diffinitio. et speci/ fice videtur probari quo ad casum n̄m in. c. significaluit. r̄. c. grauis. q̄. de censi. in quib⁹ cle/ ricus prestans temere tale iuramentū de sol/ uendo censum p̄ntatori fuit absolutus a talē iuramento īposita p̄nia p̄ temeritate iuran/ di. **H**o. quidaz senserūt q̄ rōne symonie iste cleric⁹ p̄iuat. ar. c. cū clericī. S. de paēt. qd nū hil est. cum l̄ra hic se fūdat sup p̄iurio. Alij dī/ terūt q̄ primū iuramentuz poterat esse licitū respectu clericī iuratis. valuisse enī. superio/ ris postmodū interueniente oī sensu. ideo nō debuit p̄pria autoritate otrauenire iurādo otrariū hoc etiā non placet. tū qr̄ nūquā val/ uit tale iuramentū etiā quo ad se p̄ d. c. sigilū/ cauit r̄. c. grauis. cū si. tū qr̄ n̄ iurauit otrariū spōte sed ex precepto supioris vt p̄z in tex. Ideo ego soluo alr et sic. qñqz q̄s promittit

126

vel iurat soluere vel augere cēsū. vt p̄stet ad ecclesiā ita q̄ p̄mitit ep̄ale pro sp̄uali ōsequēdo et tūc rōne symonie p̄uat bñficio ita loq̄t c. cū clerici. de pad. // Qñqz nō p̄misit seu iurauit soluere ex pacto h̄ simpl̄r. ita q̄ cessat sy monia. et tūc aut p̄stetit soluz vnu iuramētū et nō d̄z p̄uari. lz ōtraueniat. qr nō peccat in ōtraueniēdo sed p̄us peccauit temere iuran/ do. // Aut postea iurauit ōtrariū. et sic scienē ōstituit se inter duo iuramēta ōtraria. et ha/ ber locū pena h̄. c. vt iste p̄uet tanq̄ p̄iur. lz in dītate non fit piur. et h̄ ideo. qr quo ad se et quo ad vulgi op̄i. nō p̄t euadere p̄iuriū et hoc sensit h̄. Inno. qui dixit q̄ iste erat p̄ple xus inter duo iuramēta ōtraria vt si vnu ser uabat altez suare nō poterat. Sētit etiā. Jo an. dñ exponit ter. q̄ iste nō poterat vitare p̄ iuriū s̄m fatuā op̄ionē quorūdā v̄l ppter suā erroneā cōsciaz. Et et his h̄es casū sing. in q̄ q̄s p̄uak bñficijs ppter iuramētū temerariuz et puto q̄ tale p̄iuriū nō fit sufficiēs ad depo sitionē ab ordine. iurta nō. i. d. c. cū nō ab ho/ mine. cū debeat intelligi de strīto periurio. et habes nūc vltra allos detectū v̄x intellecū c. h̄. // z° principiū gl. tangit icidenter et iuo/ lute qualis peccet trāsgrediēs licitu iuramē/ tū vel temere iurās. et capiēdo mēte fac̄ tres casus. // Prīm° cū q̄s iurat licitu et scienter transgreditur. et talis peccat mortaliter. vt S eo. querelā. et vide bo. tex. in. c. ille qui. xxij. q. v. // z° cum quis iurat falsum credens illud fore v̄x et iste nullum peccatum incurrit ve in. c. homines. xxij. q. ij. Jo. an. p̄. Tān. dicit h̄ verū si adhibuit omnē diligentia als. est ve/ niale. vel si fuit in culpa. mortale. // z° casus quādo q̄s iurauit illicitū. q̄ casu. aut iurauit ex deliberaōne et p̄posito. et peccauit morta/ liter in iurādo h̄. eo. sicut. // Aut iocosa leuitate vel incaute et est veniale. xv. di. s. alias ea de mū. // Nel potest intelligi gl. vt ponat in hoc vltio duos casus. // Prīm° qñ sciēter iurauit illicitū et peccat mortaliter. // z° qñ iurauit ī discrete. vt quia inuanū assumpit iuramētū. iocose. vel leuitate quadā. et hoc casu peccat venialiter. et facit pro hoc. s. alias ea demū. i. si. et ibi gl. Sed aduerte latī post beatū tho. et archy. in. c. habemus. xxij. q. i. Aut enī quis transgredit iuramētū licitu sciēter et peccat mortaliter etiā si iocose vel intēliberare iura uerit quia p̄iuriū respicit dei ōtemptū. qui q̄ dem contempnus nō vitaē licet iocose quis tu ret quia nō debz nomen dei iocose assumere cū sit vnu de r. p̄ceptis diuinis. Nō assumes no men dei iuanū. ii. qñqz quis idelibeāte iuāt falsū tū scit se falsū iurare et nihilomin⁹ etiā peccat mortaliter ppter diuinū ōtemptū. qñqz quis iocosa leuitate aliquid iurat qđ p̄ ea

ex aliq̄ necessitate adimplere nō p̄t et peccat venialiter et hoc vltimo casu intelligo tex. cū gl. in d. s. alias ea demū. et vide ad mām tex. nō. in. c. i. xxij. q. ij. vbi ponūt et distiguūt octo gñia mēdaciōz. // Extra glo. q̄o qr iste clericius iurauit ep̄o q̄ solitā et antiquā p̄essionē nō augebit q̄le iuramētū p̄stat gñaliter clericus ep̄o intellige de bñficiato qr alij regulat riter nō iurāt S. eo. nullus. So. dicit hosti. q̄ lz diuersa forma iurādi p̄ rectores v̄l curatos s̄m diueritatē locoꝝ fuet hec tū v̄r ōgrua et p̄iura p̄bari. // Jurabit ei q̄ fidēl erit ep̄o et obediēs S. eo. nullus. s̄b quo intelligas q̄ suab̄ illi sentētias et p̄ posse faciet suari qđ tū ali qui exp̄mūt p̄ hoc S. de offi. or. cū ab eccliarū et. c. ad rep̄mēdā. // z° capl̄m q̄ mādata sua scā et honesta atipilebit. S. de offi. or. c. fi. Tertī um q̄ nihil alienabit sine ip̄i litētia xij. q. ij. abbatib⁹. xvij. q. iiii. in vēditioib⁹ Quarū no mine ecclēsie vltra certā sumaz q̄ arbitriarie deteriet mutuū nō ōtrahet. de fideiuss. q̄ q̄ busōā. // Quicū q̄ ecclēsia n̄ reliquet nec ad aliā se trāfferet sine ip̄i līcētia. S. de renū. ad monet. // Sextū q̄ iura ecclēsiae p̄ posse petz et defendz v̄tilia ei p̄curabit et nocuia vitabit qđ dicit intelligēdū etiā postpositis negotiis xpij p̄imonij arg. viij. q. i. p̄ntū et. c. placuit. et xvi. q. i. qui vere. et. c. nos āt. // Septi⁹ q̄ nil dedit vel dabit nec aliqd p̄actū fecit nec om̄is sit aliqd illicitū p̄ se vel aliū ip̄o sciente p̄ adi p̄iscenda ecclēsia. de pad. c. fi. de symo. nob. et q̄ q̄ cito hoc vtiū ad eū p̄uenerit insinuabit ep̄o et ad ip̄i volūratē r̄nūciabit. de elect. c. pe. // Octauū q̄ ordies suo tpe recipiet et hoc si ordinat nō ē. de eta et q̄li. q̄ris. // Nonū q̄ in ecclēsia p̄sonaliter r̄siderbit et defuiet in or dīne q̄ ip̄i cura requirit de cle. nō resi. qr nō nulli et. c. relatiū. // Decimū q̄ nō soluet vltra antiquā et solitā pensionē vt hic. et cū hac forma trāseūt hic cōir doc. sed certe lz ad oīa supiūs ōtentā obligēt promot⁹ tū iure nō p̄ bat vt ad oīa hec clericus debeat suo iuramēto obligari. vnde ego allego tex. et gl. vbi po nitur dīcā forma h̄ iuramētū nec inserūt tā ta siē hic. xxij. di. q̄q. vbi videoas et dic vt ibi

A **U**m quidam **E**lus Episcopē de periurio grauius q̄ alij sunt pu niēti. hoc p̄mo. // Illicitum est iuramētū de non p̄rebendo s̄b fidū oīucto. h̄ z°. et sunt duo dicta p̄ se patentia. // Nō. p̄ duo ratiōe quoꝝ maior p̄nia imponit pro delicto. p̄mo si deliq̄s est in dignitate et tāto maior ip̄oniatur q̄to in maiori dignitate est positus. vide bonū tex. in papa in. c. aliarum. ix. q. iiii. z° ex corruptiōe primi p̄t maluz etēplū v̄puta qr peccatū est palā om̄issuz et tāto graui⁹ ex h̄

est puniēdus. q̄to plures exemplo male vīte corruptit. vñ Gregorii scire plati debent q̄ si puersa vñq̄ ppetrant tot mortib⁹ digni sunt quot ad suos subditos p̄ditōis exēpla transmittūt vt.l.in.c.precipue.xi.q.iii. // Nō ex z⁹ pte non valere iuram ētū cōtra officiū pietatis caritatis i sp̄inquitatis rōnež. v̄idebis // Op̄.cōtra tex. in eo q̄ inuit dignitatez deli quētis aggrauare peccatū. v̄r enī q̄ acī sic puniēdus ignobilis q̄ in dignitate posīt⁹ vt in.l.ij. T. vt nemo.pri. et xiiij.q.i.contra pacez. So.glo.i.in h̄ instat et tandem v̄r cōclu vere q̄ aut q̄rit de q̄titate peccati quo ad penitētiaz inponēdaz in foro oscie. aut q̄ ad penaz fori oētētioſi. primo caū nō ōliverat imēdi ate dignitas delinquētis h̄ q̄titas oēptus vñ sicut q̄to q̄s magis seipſuz affligit tanto magis est iustus. viij.q.i. h̄ cū ergo. ita q̄to magis oēnēt cāto magis peccat. vñ possibile est q̄ in eadē spē peccati magis deliqueret rusticus q̄ magn⁹ p̄lat⁹ q̄ min⁹ oēp̄lit. h̄ in dubio vbi nō ōstat de oēptu maior p̄sumit magis oēnēre q̄ v̄r magis deo ingrat⁹. et sic rōne p̄sūptiōis magis punit⁹ et sic fm gl. dignitas n̄ aq̄grauat delidū h̄ magis ipsū delinq̄tē rōe p̄sūptiōis et sic iēlligat̄ tex iste. idē nō. gl.in.c. h̄o xpian⁹. xl. vi. // z⁹ mēbro. s. q̄ ad forū oēſi osū dicit q̄ in pena pecuniaria plus punit⁹ nobilis et in dignitate posīt⁹. h̄ in corpali magis punit⁹ p̄uat⁹ et ignobilis et sic reducit glo. ad dcor. iura pro et ōtra in ea alk. et hoc v̄ltimuz firmat hosti. in.c.ea que. de sta. regu. // Quid tu ad p̄m mēbz q̄d nō. Jo.an.p⁹ beatuz. Tho.in e. accusatus. de here. li. vi. vbi ōcludit q̄ i eo vē genere peccati min⁹ peccat religios⁹ q̄ laycus n̄i in tribus casib⁹. // Prim⁹ cū peccat ōtra votū religionis puta fornicādo ōtra pro missionē ōtinētie. // cū excedit p̄ oētū q̄ v̄r magis i grat⁹ cū ex dei bñficio eēt p̄duat⁹ ad p̄fētiōis statū fēit q̄d h̄r i auē. de mona. i p̄n et in.c.fi. xlviij. di. // z⁹ cū peccat publice ita q̄ p̄bz alijs scādalū nā tūc teneſ etiā de delido alioruz de voto. magne. et d.c.precipue. // Extra prediſtos casus leui⁹ peccat religiosus et hoc p̄pter merita precedētia et seq̄ tia iuxta il lud psal. Si ceciderit iustus nō collidetur q̄ dñs supponit manū suā. hic Jero. vt habetur de peni. di. iii. Septies in die cadit iustus et surgit et sic licet iustus cadit non tamē p̄dit nomē iusti ex quo p̄ bona opera illico resurg⁹. Ex quo iñfero ad questionē gl. q̄ posīt⁹ in dignitate vt eph̄s leui⁹ deliquid q̄ inferior cum dicat religiosissimus. vt in.c.ex multa. de vo. et sic in statu p̄fectionis in.c. licet. de regu. et in.c. n̄i cum p̄dē. de renū. n̄i peccat cōtra votum emissum in receptione ordinis vel ex oēptu vel publice in scādalū aliorū rōnib⁹ p̄al⁹

et in trib⁹ casib⁹ p̄al⁹. v̄l eoꝝ altero aggrauat⁹ peccatū ex dignitate et sic p̄t rē intelligi iste tex. et c. h̄o xpian⁹. p̄al⁹. als sec⁹ vt in d.c. septē es. et i dubio p̄sumit mag. oēnēre vt in gl. et i d.c. h̄o xpian⁹. et q̄d ibi nō. et de multis circū stantijs aggrauatib⁹ delidū vide bo. tex. cuz gl. in.c.i.de pe. di. v. et p̄ hoc p̄t deteriari q̄d gl in si. xiij. q. si. et tangit glo. in d.c.i. vtz magis peccet cū mulie pulchra q̄d cū deformi. credo p̄ p̄dicta q̄ p̄dēt attendi maior oēpt⁹ et in dubio magis excusat⁹ q̄ delidū cū pulchra q̄d magis p̄sumit tēptat⁹ facit de pe. di. ij. sciēdū // Itē faciūt hec ad alia q̄nē q̄s magis graueſ de peccatis an peccans occulte an publice de q̄ vide gl. in.c.de hoē. de cele. mis. et in.c. nemo. xxij. q. iij. et in.c.cleric⁹ sol⁹. lxxi. di. // Ja. bu. subtili⁹ distiguit i. l. ij. T. de su. tri. vbi dicit q̄ aut tractam⁹ de cā delidū aut de effētū. si de cā q̄ c̄ dol⁹. aut ōstat de dolo et nō facit drām inter claz et palā. aut dubitat et tūc si tractam⁹ de his que sūt in gñe prohibitoꝝ non est dñia q̄ semp p̄sumit dolus. l. i. T. de fīcca. et in.c.i.de presūp. et q̄d ibi nō. aut loqui mur de his que sūt in genere p̄missorum. in spēcie tñ sūt p̄hibita ut m̄rimoniū. et tūc aut fiunt clam et presūmīt dol⁹. aut palā et nō presūmīt dolus sed error. l. si. ff. de rit. nup. et hec faciūt ad q̄nē que fuit de facto. Quidam frater professus exiuit ordinem et accepit uxorem. querebat an iquisitor heretice prauitatis posset de hoc d̄gnoscere. // Aut. dicebat per p̄dicta q̄ aut accepit uxore clam et presūmīt i dolo et non errore ideo iquisitor nō poterat d̄gnoscere. Aut accepit palam et non p̄sumit in dolo sed errore et q̄ putet sibi licere et q̄ erret in fide et sic d̄gnitio p̄tinebit ad iniquitatem q̄d nō. predicta p̄cudit cū ōliveratur delidū ex parte cause. si autē ōliverat ex pte effētū et tūc potius est ōmittere delidū palā q̄d occulte ad hoc d. l. ij. T. de su. tri. et d.c.precipue et faciūt hec ad māz. S. radā. // Quis autē magis mereat ex eodē genere boni an r̄ligiosus an laycus. vide gl. nō. in cle. si dñnt de reli. et ve. san. vbi ōcludit̄ q̄ religiosus Quo ad z⁹ membruz glo. vide in fili q̄d le. et nō. in.l. desertorem. ff. de re mili. et.l. capitaliū. ff. i. et. ff. serui test. ff. de pe. vbi patet q̄ pro eōdem delido nō imponit pena ita ignominiosa nobilib⁹ militibus et alijs viris honestiorib⁹ sicut vīlibus et ribaldois. et facit pro ōsue tūdine hotierna vt viles tātū furcha suspectant̄ vt nō. bar. in d. l. desertore. Et qui dicāt ignobiles vide bo. gl. i. c. qui ōtra pacez. xiiij. q. i. et. l. ne quis. T. de digni. li. xij. et per bar. plenius in. l. i. eo. ti. // Wenio ad secundam partem de cre. et ōpo. videtur enim q̄ non sit necessaria absolo ab isto iuramēto cū illicitū

īuramētū non obligat ne sit vinculū īiq̄ta /
cis. xxij. q. iij. inter cetera. **S**o. gl. ij. metu con-
trarij intelligit q̄ hic sit absolutio ad cautelā
Inno. refert quosdā dicere q̄ aliter iurans n̄
debet loqui patri donec p̄ superiorē fuerit abso-
lutes. quia tale iuramētū p̄t obfueri absq;
detrimento salutis eterne. superior tñ potest
et deb̄z relaxare quo facto libere potest loqui
Do. an. dicit se credere q̄ inq̄tū iuramentuz
dirigit ad non loquētū patri ex indignatōe
vel qr̄ non velit prebere officiū caritatis. n̄
sit obligatorū nec eget absolutione. qr̄ mili-
tat ɔtra caritatē. **J**o. dicit si iuramētū sic pre-
staret de alio ɔsanguineo vel extraneo. qr̄ dʒ
fratri suo q̄ cītī p̄t recōciliari. si bō tale iu-
ramētū fuerit prestitū ex aliqua iusta causa.
vt qr̄ forte locutiones isti' erāt corruptibiles
iuramētū esset et obligatorū et non absoluereb
in dubio tñ tale iuramētū non h̄z bonū aspe-
ctū. et qr̄ posset esse obligatorū sit absolutio.
vt hic f^m eu. et sic v̄r̄ intelligere istū tex. in casu
dubij. h̄ certe ɔtra eu apte facit hec l̄ra q̄ asser-
tione dicit hoc iuramētū eē illicitū. et ɔtrariuz
rōni. et mandat isti' iponi pñia z de eo q̄ male
iurauerat vñ plz mihi itellec̄ glo. q̄ abiolu-
tio sit hic ad cautelā. **V**el intellige de abso-
lutio ne facti ne taliter iurās noteſ de facto
et trāgressione iuramēti et q̄ tale iuramētū ex i-
dignatōe p̄stū n̄ liget. bñ facit. c. q̄ sacramē-
to. xxij. q. iij. et de pe. vi. ij. primo s. et gñaliter
q̄ modis iuramētū dicat illicituz dixi in. c. si
vero. S. eo. et qui pñt a iuramēto absoluere.
n̄. in. c. i. et. c. debitores. S. eo. et j. eo. quāto.

Icūt ex litteris ^{Tas'}
Secundū ^{Mon} valet iuramētū monachi clauſtrū ab
iurātis et fibi de hoc graui' pñia iponit. **C**o-
munis diuifio. z. ibi Bendem'. **N**ō ibi prior
iuncto rex. ibi monacho. S. victo q̄ lz monach'
efficiat p̄or n̄ tñ per hoc definit eē monach'
facit. c. si. de symo. et q̄d ibi n̄. **E**x q̄ p̄t col-
ligi ar. q̄ prior vel abbas retinet ius mona-
char' et sic lz renūciet vel deponat ab abba-
tia vel p̄oratu remanet nihilomin' monach'
monasterij. **C**otrariū tñ sentit Jo. an. in. c. cuz
ad monasteriū. de sta. regu. et idē Fre. q̄ lati'
psequit̄. q̄. xix. et p̄. Jo. de lig. in cle. ne in ag.
de sta. regu. sed do. an. t̄z primū in d. c. cum ad
monasteriuz. q̄d pl̄. plz de eq̄rate et plenī dīc
vt ibi n̄. **Z**. n̄ ibi cū fidem. **N**ō. q̄ non valz
iuramentū monachi ɔtra suā professionez. et
sic arguo non valere iuramētū contra votuz
et est rō. quia hec non depēdet a volūtate iu-
rātis. vnde iuramētū n̄ posset fuardi sine dis-
pendio salutis eterne. **N**ō z. penitēciā in-
ūngendā ei qui temere iurauit illicitū nec ex-
cusat ppter calorem iracūdie. **E**x q̄ inserit q̄

calor iracūdie n̄ excusat a peccato q̄d n̄. p̄t
to tñ q̄ minuit culpaz lz eā totaliter n̄ erclu-
dat. ar. ij. q. iij. q̄ n̄ondū ad fi. et l. vna. **T**. si q̄s
impa. ma. et l. ōne delictū. ff. de re mili. facit. c.
iebriauerūt. xv. q. i. et vide glo. n̄. in. c. ex l̄ris
de diuoz. que dicit confessionē factā caloē iracū
die non p̄iudicare n̄ deē p̄seuerātia. et facit h̄
ad q̄stionē septē n̄quid iuramētū als licitu
obligat si emanauit calore iracūdie. **J**o. an. s̄e-
tit hic q̄ n̄ dicit enī q̄ iuramētū de q̄ h̄ non
obligat istū etiā n̄ fuisse p̄fessus exq̄ sic te-
merarie iurauit et calore iracūdie. sec' dicit si
ex cā et cū deliberatiōe iurassz. puta q̄ n̄quā
ineraret domū talis mulieris quā turpiē ad
amauit lz sit a talibus iuramētis abstinentiū
per id q̄d h̄et in. c. clericos. de coha. cle. et mu.
et. c. si. q̄d bñ n̄. **D**o. an. putat q̄ si calor ira-
cūdie fuit tāt̄ q̄ illud deliberate n̄ iurasset
tale iuramētū n̄ ē obligatorū. qr̄ hec volū-
tas n̄ est discreta. vel si sit de facilī p̄ ep̄m est
mutāda. de quo remittit ad Ray. in sumā.
de iureiurā. circa prīn. b̄ tu vide gl. n̄. i. c. du-
dū. de ouer. dīug. i. v. calore. q̄ vult votū emis-
sū calore iracūdie n̄ obligāe ar. illi'. c. et d. h. no-
tādū in fi. et **J**o. an. soluedo ibi ɔtrariū forma-
tū de. c. sūt qui opes. xvij. q. iij. q̄d v̄r̄ pbare ɔ/
trariū. dicit gl. illā pcedere qñ ē talis et tāta
turbatio q̄ sapit quādā mētis alienationē ex
multo fur ore als votū n̄ ipedit. qr̄ ea q̄ in se
bona sūt n̄ idigēt deliberatione. et sic itelli-
git d. c. sūt qui opes. vbi valet donatio ecclie
facta tumultuario mētis affectu. et sic idē erit
dicēdū in iuramēto cum procedant a pari vt
n̄. S. eo. c. i. et. c. debitores. **S**ed i. c. otrariū
adduco dicta beati Tho. z. z. q. lxxvij. arti.
p̄mo que recitat Jo. an. in. c. l̄faturam. de vo-
to. qui n̄. dīxit tria esse necessaria in voto. p̄
deliberatio. z. p̄positum voluntatis. z. pro/
missio. et satis bene facit. c. l̄faturam. et. c. nu/
ptiaz. in. prīn. xxvij. q. i. ergo idē in iuramēto
quod principiū dirigit in deū. deus enī respū-
cit cor. vt in. c. si quid iuensti. xij. q. v. et vult
militem volūtariū. xv. q. i. n̄ est. Item video
q̄ confessio n̄ p̄iudicat calore iracūdie fēa-
vt. S. dīxi. fortius nec iuramētuz. quare oclu-
derē iuramētuz non obligare ex arrupto fēz
qr̄ non habet i se q̄sensū ad h̄z q̄d n̄. Inno. in
d. c. l̄faturā. ad cautelā tñ poterit peti absolu-
tio que de. facili est indulgenda. **Z**. p̄ncip/
paliter quero iste monachus abiurauit clau-
strum n̄quid saltem p̄iudicauit fibi. v̄r̄ q̄
sic. ar. in. c. ex transmissa. de renū. et in. c. q̄d in
dubij. vbi p̄z q̄ renūcians bñficio in mani
bus n̄ sui superioris fibi p̄iudicat. lz non
valeat i p̄iudicū sui superioris. ita v̄r̄ dicēdū
hic vt iuramētuz p̄iudicet ip̄i monacho n̄
autē monasterio qui possit eū repeteret et hāc

opinione tenuerunt quodammodo Inno. et hosti. et trariorum. Nec ob iura superius all. loquitur ei in clericis secularibus qui sine ecclesiis esse pertinet. monachus vero non pertinet nec debet vivere sine claustro xvi. q. i. placuit. et c. si cupis. Mel dic melius ecclesie offerunt clericis secularibus aliquem propter utilitatem propriam ut habeant unde vivat de prebe. cum summa apostoli. Aliquem propter utilitatem ipsius et bonum publicum ideo si illas abiurant valorem iuramentum quantum eorum utilitati prouidetur ar. c. ad applicatur. de regule. sed monachus tenet stare in claustro ob propriam professionem quam facit. promisit ei stabilitatem loci et de hac professione facit mentionem hec lira a qua quodammodo obligatio non potuit se per propria iuramentum absoluere. ar. de fo. ope. si diligenter. et per hanc solutionem soluit trariorum quod formari possit de. c. ex Rupto. S. e. ti. et c. cum pastoris. n. q. viij. et de multis alijs iuribus. in quibus p. q. monachus quoniamque stant extra claustrum licite. nam procedunt quoniamque interuenient superioris auctoritas sed ipse proprius auctoritate hoc non posset. nam ut non dicit Inno. in. c. fi. de renuntia. monachus notaret apostasia si non esset sub obedientia superioris facit. l. sicut. Et de act. et obli.

Terita tis iurauit prelato successoribus iurare non cogit. In prima de causa consultatione. in. z. Rupto. ibi secundum. Non principium quod quotidie all. hinc deo qui vero dicit non laborat. et non. q. simplicitas omittat. alibi reprobat. unde repellit a promotione. xxix. di. p. etrus. So. simplicitas traria dolo omittat ut hic et in. c. si cupis. xvi. q. i. et deo tunc simplicitas quasi sine plena seu mixtura. Illa vero quod est distinctione traria reprobat ut in contrario. et diversum tunc simplicitas quasi sine mixtura distinctionis. et ita non. in d. c. petri. et c. si cupis. Non. q. papa huius iura imperij in loco licite recipit a subditis iuramenta homagium et fidelitas. facit ele. pastoralis. de re iudi. et ele. ne romani. de elect. vide bo. tex. cum gl. in. c. tibi domino. lxvij. vi. Item non iuncta glo. q. regnum Sicilia est. de capitulo iurisdictione ecclesie. unde rex iurat pape homagium et fidelitatem et per differentiationem inter homagium et fidelitatem videlicet glo. in d. cle. pastoralis. in. v. lignis. et ad primum dictum vide bo. tex. ibi et in c. ad apostolic. de re iudi. li. vi. Oppone. deo. in tex. q. si vasallus iurauit pape fidelitatem non tenet iuramentum iterare in plena successoris. unde ob. c. l. dominum. quietate. xij. q. ij. ubi deo liberti tenent professionem status sui facere successori non obstat et ea fecerit predecessor. ad idem. l. imperiale. Et preterea. de prohi. seu. ali. in li. seu. ubi dicit q. si maior xij. annis sua incuria vel negligencia inuestitur non petit a deo. q. annus diem potest feudum et reddit ad dominum. So. glo. fi. solvit

Hoc trariorum duplicit. p. q. hoc. c. ostineat in spale indulgentia h. hoe respectu hedum non colligitur ex lira. ideo transit ad secundum solutionem q. ubi quod iurauit deo et successoribus non appellat iurare successoribus quod ex parte iuratis iuramento est perpetuum et sic intelligat hoc. c. sentit glossa eae si simplicitus iuratus deo. Extra gloriam. doct. hic multum instantib. tamen in eadem sententia in effectu incidit. Ex dictis eiusdem. goff. et hosti. hec distinctione elicit q. aut quod iurauit alicui et successoribus et tunc non cogit apostoli iurare ibi teneat cognoscere libertum seu vasallum seu subditum et de hac recognitio loquitur. c. de logique. alii. p. contrario hoc ne logique tamen per memoriam originis. aut nullam mentionem fecit de successoribus in iuramento h. simplicitus iurauit personaliter et tunc iurare cogit cuiilibet successorum et sic intelligat deo. i. ipiale. Cetera hanc coem theorica facit iste tex. in eo q. dicit si iuratum est vobis vel alicui successori. et sic sufficit iuramento eae p. stitutum sine memoriam successorum. ideo diceret sic. q. aut in iuramento facta est mentione de successoribus et serua quod. S. dictum est. Aut simplicitus fuit p. stitutum et tunc aut p. stitutum sive nomine proprio vel fuit appositum aliquod ab eo personale reputata p. missa. si tamen iste cuius fuit iuratum remouere a dignitate non tenet iurans illi apostoli ad iuramentum observationem quod intelligit p. stitutum personale ratione dignitatis et deo elect. Aut fuit p. stitutus simplicitus sive nomine dignitatis et tunc dico q. transire ad successores quoniamque non fuerit facta mentione de successoribus ut si dixerit p. missio obediens episcopi senatus vel romano pontifici. et quod dignitas non varia est ex diversitate presidentium ut in c. liberti. xij. q. ij. et in. c. si grossa. de Rupto. li. vi. facit c. quoniam abbas. de offici. dele. et quod non bar. in. l. centesimus. ff. de v. obli. Et per h. potest instrui. tu scholaris an iuramentum semel redditori p. stitutum sit iterandum in personam successoris. consuluit tamen hosti. q. prelates iuramentum recipiens nullam facit mentionem de successoribus ut sic iuratus astringatur ad iterandum iuramentum successoribus. Quid at si post ea veritate in dubium an fuerit facta mentione successorum dicit hosti. q. ei qui dicit sic iuratum incumbit onus probandi. ff. de proba. ei qui dicit ex p. stitutis h. et an et quando iuramento sit real vel personale ex parte recipientis. Nunc quero an ex parte iurantis quoniamque sit realis ut sic iuramentum transeat in heredem vel successorum iurantis. So. hosti. et ceterum doct. dicit q. non. etiam si quod iurasset pro se et successoribus suis seu hereditibus quia ibi quis possit obligare heredem capitulo regulariter transit in eos. vt. l. veteris. Et de otra. et omittit. stip. s. p. ualit tamen non potest

qrlz sic honestū vt in spūalib⁹ obligatōibus
fili⁹ seqt̄ voluntatē p̄tis nō tñ est necessariuz
vt nō.i.c.i.de despō. impu. et i.c.ex l̄ris.de spō.
et in.c.vno.despō. ipu.li.vi.vnde fili⁹ vel hēs
nūqz esset piur⁹ ex iuramēto defūdi. ar.bonū
in.c.pej.eo. Sed dices tu quare quis p̄t se
obligari alicui et successorib⁹.nō aut obligāe
se et successores. Rendet p̄ casu agit de obliga
tōe p̄pria quā q̄s p̄t facere p̄t vult. z⁹ vero
casu agit de obligatōe aliena quā uō p̄t facē
i istis spūalib⁹ nisi iterueiat mādatuz spāle
de iura.calū.c.fī.li.vi. Ex his hēs nō. ocluſi
onē q̄l obligatio in epalib⁹ trāsmittat in he
redem. secus in spūalib⁹. Hō diuerſitatis p̄t
esse qr in istis spūalib⁹ ligat aia que sine pro
prio oſensu ligari nō p̄t vt in iurib⁹ supi⁹ alſ.
et facit xxx.q.iij.c.vno. et qd nō. glo.xxiiij.q.iij
in ſūma. et. i.q.iij.in ſūma. et hāc ocluſionem
firmat. Jo.an.in.c.fī.de ſepul. vbi plus vult
q̄ nō ſolu heres nō obligat ex turamento de
ſūdi. h̄ etiā q̄ rōne iuramēti defūdi nō poſſit
oueniri in foro ecclēſiastico. et ſic q̄.c.fī.de fo
ope.li.vi.nō habeat locū in herede. qd eſt nō.
et v̄d qd diri i.d.c.fī. Alia ocluſio eſt ex p̄
dictis q̄ iuramētu ex pte recipiētis. qñqz eſt
pſonale qñqz reale. ex pte vero iurātis ſemp
eſt pſonale. In aut ſemp obligat pſonā iurā
tis. dic q̄ aut fuit pſtitū ſimplr nō habito re
ſpectu ad dignitatē ei⁹ cui iurātū ē nec ad di
gnitatē iurātis et ſemp obligat ſi hoc p̄t im
portare vba iuramēti ar. xxij.q.vij.c.vno.
Aut fuit iurātū reſpedu alic⁹ dignitatē ſeu
alteri⁹ q̄litatis exūtis in pſona iurātis vel r̄
cipiētis. et tūc ceſſante illa q̄litate ceſſat iura
mētu. et iurauit tibi. qr eras eps ſi deponerit.
ab illa dignitatē non obligor tibi ampli⁹. vt
d.c.venerabilem. Ex pte iurantis pone ex⁹
iurauit ſeruare ſtatuta ecclē tāqz canonicus
ſi non ſū ampli⁹ canonic⁹ nō aſtrīngor iura
mētu. ar.d.c.venerabilē. et.c.cuz inter.p. et qd
ibi nō. de renūci. et t̄z fre. ſh.cclvi. Quero an
dispō h̄.c. vendicet ſibi locū i promiſiōe obe
dientie tex. in.c.olim.de reſti. ſpo.el.i. videtur
veſſe q̄ non vbi innuit. q̄ posſe p̄mittē obedī
entia pro ſe et ſuccessoribus et alijs fratrib⁹
Ho. ille tex. prima frōte hoc innue v̄. h̄ p̄ iſtuz
et rōne ſuperius allegatis oꝝ illuz reſtrīgē
vt ibi dicunt cōit doc. aſſerentes q̄ promiſiō
obedientie facta per vñ etiā prelatū alios n̄
obligat niſi de ipſoꝝ mādato promittat ſicut
nec votum nec iuramētu. h̄ dicit ſic ibi preſta
ri pro alijs in ſignū q̄ alijs debent obedire vñ
dicūt q̄ quilibet ſuccedens illam obedientiā
facere tenetur h̄ nō cuilz ſuccessori ut h̄. dicūt
etiā q̄ ſi alijs pro quibus etiam iuratur ſciunt
hanc obedietiā a ſuo prelato preſtarī vel eoꝝ
procuratore et hoc patiūt obligātur efficiat

er iuramēto vel obediētia ſic preſtitā. T. de
iura. calū.l.i. et iij. qd eſt nō. facit qd in fili nō.
Inno.in.c.ex pte decani. de Bp.

Terum Cas⁹. // In iuramento
p metū extorto ecclēſi
a ſolet abſoluere et ei⁹ trāgrelloēs
vt peccātē mortaliter nō puniūt
Pria ps ponit qſtione et ipſi⁹ Reuſiōne. z⁹ Re
uſiōne illationē ibi cetez // Nō p̄mo q̄ iura/
mentū metu mortis vel rerū amissionis pſti/
tuſ eſt obligatorū ſaltē quo ad ecclēſaz mīlī
tantē q̄ nō iudicat d̄ occultis. an. ſ. iurās ha
buerit ſe obligādi animuz an aut liget q̄ ad
deū dic vt plene dixi. ſ. eo. ſi vero. Nō. z⁹. q̄
iuramētu turpiter receptu v̄puta p metū p̄t
p ſupiōre remitti. nec eſt neceſſe vt recipiens
opellat p̄us remittere. ſ. p̄t reda via adiri ſu
perior vt ab illo tanqz turpiter recepto absol
uat et ſic v̄dēt via ordiaria de quo plene dū
xi in.c.i. ſ. e. et l̄z hic dicas de aſſolutione ſcā
p papā. idē tñ eſt de epo iuxta nō. p. Inno.in
c. debitores. ſ. e. ſ. hic ſaduſ narrat. Nō q̄
exēplis p̄ncipis iudicare poſſumus. ad ſ. c. in
cauſa. d̄ re iudi. et xx. di. c. fi. Nō q̄ trāgredi
ens iuramētu meticuloſe pſtitū n̄ puniūt q̄z
pro mortalī. An autē peccet mortaliter ſunt
opi. dic vt plene dixi in d.c. ſi vero. vbi exami
nauit intellegum h̄.c. Quero p̄ an proce
dat tex. in oī coaſtione. Sol. danſ limitatōes
prīma vt procedat in coaſtione conditiona/
li non i absoluſa qr tunc nō obligaret iuramē
tu et ſic non egeret aſſolutione. naꝝ vis ab
ſoluta non h̄z oſenſuz. et hō poti⁹ tūc dicitur
pati q̄ agere. quod me. cā. ſacrī. de bap. ma/
iores. l. di. prieſtros. ſm. goff. dicituz eſt verum
in ſe. ſ. dicit Jo.an. ſe non videre quō. q̄ ſ. poſ
ſit cogi aſſolute iurare v̄baliter cū n̄ poſſit q̄ſ
opelli precise ad loquēdū. vñ p̄hs. Qui ſeru⁹
vocabarur qui p̄ter caſuz matris pl̄ loqui
voledat adriano ſcripit. in tabla vocis mee
proferente nulla tibi p̄tā eſt. et Boe. de oſo.
narrat q̄ cum tyrannus quidā hoīem libez
ſupličijs puraret inducere vt proderet ſotios
iuratiōniſ ille lingū ſuaꝝ momordit atqz
abſcidit et in oſ tyranni ſeuenter abiec⁹. He
cūdam limitationē ſentit gl.hic⁹. dicens tex
non procedere intercedente vano metu. nam
tunc nō abſoluere iurans h̄ neceſſe haberet
ſtare iuramētu. ar.in. l. metū. ff. qd me. cā. vbi
patz q̄ nō excusat niſi met⁹ qui caderet i cō/
ſtantē. hoſt. t̄z. oſtarū dicas q̄ etiā ſi met⁹ fu
iprobabilſier abſolutō i oviū cogētiuz. ne ex
dolo ſuo alijs ſportet dānu ſi ipi ſmodū ſi hoc
n̄ plz. nā etiā de iure ciuili ſueit metū paſſo
ex iudic. officio. l̄z n̄ fuerit atror. vt. l. fi. ff. qd
me. cā. ita nō. gl. et bar. i. l. i. terpositas. T. d̄ trāſ
ac. M̄ ob. d. l. metū. ſi. qr pcedūt ſp̄ci edicti

qd me.cā.nō respectu officij.iudicis de q̄ vid
etiā bonū.gl.in.c.pe.qd me.cā.in b̄.nec metū
Itē satis ē q̄ ps curpiter iuramētū receperit
ar.c.i.S.eo. **¶** Itē q̄o an finis l̄e itelliga
tur q̄n nulla interuenit absolutio Jo.an.q̄ sic
l̄z qdā oīra. h̄ tu tene p̄mū qd etiā sentit gl.pe
si enī interueniret absolutio non iponit aliq
pnia.S.e.si vero.

Tene Ns. **C**as. Si is cui māda
mihī p̄cipit oīra iuramētū p̄ me p̄i
licite factū illud suare nō teneor. **H**d.in herē
do b̄bis l̄e. h̄ p̄t alr itelligi vt patebit ex. v̄
cēvis In p̄ma p̄t poī querela ip̄tātis In
z° p̄uīho .ibi vez. **¶** Nō. q̄ sup satisfactione
iuria p̄t p̄t p̄s p̄ponēdo iurare d̄ stando mā
dato tertij. Itē de stando mādato offensi vt.
c. quītaullis. p̄ hoc q̄ solū agit de p̄tū p̄i
dīcio. vnde gratis p̄t psalteri ignoscere vt i.c
si illic. xxij. q. iiiij. **H**inc dicit hosti. hic nō. b̄bū
q̄ p̄tūqz fit iuria iuter dz eē otent de sa
tisfactione de q̄ otentā iuria pass. nam p̄ nu
dū padū remittit iuria. ff.de pad. si tibi x. g.i.
d̄ pig. acti. si rem. **V**incen.tn i Inno. sentiū
alr dicūt eē hic hoc iuramētū sufficere p̄ sati
factione nisi tāta fit iuria q̄ fuerit maiori pe
na punienda qd arbitrio discreti iudicis est
fliquēdū. q̄ hoc dīctū ego approbo. pro q̄ alle
go casū in.l.licitatio. h̄ qd illicite. ff.de publi
vbi patet q̄ de eo qd fit oīra p̄uatū oritur rei
publice ius agenti ad vindictā. vñ l̄z ps pos
fit remittere quaten rāgit p̄iudiciū p̄priū nō
tñ i p̄iudiciū iuris reipublice quesiti et vide
ad hoc q̄tidianaz q̄nē qua ponit bar.in.l.in
ter omnes. g. recte. ff.de fur. facit. c.i. z. c. crīna d̄
collu. detergen. q̄d ibi nō. q̄ hec nō. **¶** z°. nō
q̄ l̄z vbi agitur de crīne crīnaliter non possit
p̄romitti i p̄iudiciū. de quo tñ dīc vt in c.pe
g.i. de in. int. resti. q̄. l. non distinguem. h̄ iūlī
anus. ff.de arbi. secus tñ vbi agit de crimine
civiliter vt hic. q̄. l. quid ergo. h̄ ex p̄missio.
ff.de his qui nō. infa. facit. c. quītaullis p̄al
z. c. l̄f. as. de presup. **¶** Nō z° p̄actā p̄cipien
di ei qui tenetur obedire virtute iuramenti
nam precipitur sub iuramenti debito. cō cor
z. c. pror. **¶** Nota vltimo q̄ iuramentum ge
neraliter p̄stū de parēdo alicuius māda
to non est ita interpretandū vt oīphendat oīa
q̄ ex b̄borum generalitate possz p̄prehendere
non enī dz extendi ad aliqd̄ oīrariū priori iu
ramento alteri p̄stito vt hic in si. nec veris/
militer ē cogitatū vt colligit ex narratiōe fa
di de q̄. l̄lati. vñ d̄ hic gl. i. quā nō. q̄ debz
intelligi de idoneo mandato ar. c. cāz. de elect
i. vt sit rōnabile q̄ honestum quod mādat fm
hosti. qd bñ nō. pro istis iuramentis genera
liter. p̄stūtis d̄ stando mādato seu arbitramē

to alie de q̄ aliqd. p̄t p̄ hoc fit expedītū p̄n. gl
i. **¶** Oppo. oīra hoe q̄ oīra tex. vñ enī q̄ stāvū
fit dicto istoꝝ etiāt fit iniquū. vt. l. dīc. g. starī.
ff. de arbi. R̄ndet gl. i. q̄ isti nō fuerūt meri ar
bitri de quib̄ loqtur oīrariū h̄ arbitratores
q̄ amicabiles oīpositores q̄p laudū reduci p̄t
ad arbitriū boni viri. l. si societatē h̄ arbitroꝝ
ff. p̄ folio. qd plz hosti. et dicit hoc probari iu
ter. i eo q̄ iurauit iste stare mādato q̄ nō snie
¶ Nō. bñ ex hoc dicto iuncto tex. q̄ si p̄mitto
stare mādato alie videoz illū elegisse vt bo
nū vñp q̄ amicabiliē oīpositorē nō āt vt arbitroꝝ
¶ h̄ egotūc vltra alios oppo. si āt isti fuerūt
arbitratores q̄re papa n̄ reduxit istoꝝ laudū
ad aliquā moderationē h̄ simplicitē mādatuz
p̄nūtiauit nō tenere puto posse dici qd totuz
mādatuz fuit iiquū q̄ sic nō erat aliqd̄ r̄ducibē
le. q̄ f̄m hoc nō bñ ad hoc istū tex. q̄ vbi iudex
adit sup iiquate laudi repit totū iiquū p̄t s̄t
plicif illud p̄nūtiare tenere vel ānullare nec
aliqd̄ eē nec in aliqd̄ p̄tē oīdenare vt papa fec
h̄. puto tñ q̄ iudex possz oīdenare l̄t̄me. p̄t ar
bitratores potuissent cū succedat in locū illo
rū q̄ sic p̄t facere qd illi facere debuissēt sicut
dicim⁹ in iudice applonis vt in.c.raynūt⁹. et
c.raynaldus. de testa. q̄ forte hic nō fuit aliqd̄
qui hoc petet nec oītit pape quid iste debu
isset pati pro illa offensa maxime cuꝝ alterna
ti conūtia sibi intulerunt. **¶** Hl. ij. p̄mo collig
it ar. iuramentū fore interpretandū fm in iu
tionez iurantis h̄ statū op. q̄ remittit ad. c. ex
l̄ris de sp̄o. sed dic q̄ hoc ar. solum colligitur
ex narratione partis sed ex dīfinitione pa
pe p̄t colligi arg. oīrariū cū papa fū det super
iuramento oīrario p̄t p̄stito de quo ps nul
lā fecerat mētionē. sed de h̄ vide tu bo. gl. in. c
querit xxij. q. v. q̄ aliquid statū dicā sed gl. trā
fit ad aliam q̄nēz in secunda parte q̄ querit
Mūquid vture huī generalis iuramenti po
tuisset sibi precipere vt cederet bonis v̄l vt eī
daret bona sua et R̄ndet q̄ nō q̄ non exten
ditur ad ea de quib̄ non fuit cogitatū. debz
eī iuramētū generale ciuili modo itelligi qd
bene nō. **¶** Et dīcis Inno. p̄t colligi hec dī
stūtio q̄ aut iuramētū fuerit generalitē p̄stū
tū de parēdo mādato alicui⁹ aut specifice et
deteriate. h̄ orīt ex postfacto dubitatio sup ip
suis intellegūt q̄ interpretatione. p̄o casu dicit q̄
iuramentū n̄ extēdit nisi ad ea de qb̄ cogita
tum est vel debuit merito cogitari. q̄. c. quītaullis
z. de deci. ex m̄t̄pli. cū filibus. refert a
lios dicere q̄ nō male fm eum non sufficere se
iurans dicat ego nō cogitai q̄ hoc mihi p̄
ciperes dūm̄ pena non excedat culpa. immo
osa p̄t precipere quaten culpa patitur nisi fit
oīra ius. g. eo. quītaullis. vel oīraria primo
iuramento vt hic vel nisi eēt tale q̄ fm cōent

reputationē nūq̄ iurasset si credoisset h̄ sibi
mādari ar.c.petitio ī eo et .C.que res pig. ob
poss.l.i.in si. et ff.de pig.l. obligatōe generali
et nō.bene hoc vltimū.z°. mēbro p̄cipali dī
cit q̄ in d̄ilio aīe sue fm intentionē iurātis est
iterptādū b̄ in iudicio recipit iterpretationez
fm ius ī e veniētes.qd̄ est nō. et semp hoc al/
legat q̄ iuramētū recipit iterpretationez fm ius
in iudicio d̄etētoso h̄ in p̄nali h̄ intentionē
iurātis.qliter at iudex iterptab̄ fm ius vi/
de gl.nō.i d̄y. q̄rī. xxij. q.v. et in.c.ex l̄fis ī de
spō. et respectu fori p̄nalis ut d̄idere t̄ intētio
iurātis. vide bo.tex.cū ibi nō.in.c.tua.de spō
scit.c. significasti.de homi. et p̄ hec deteriat qd̄
se. Quidā cleric⁹ iurauit stare mādato epi q̄
precepit ei vt beneficio renūciaret et q̄ nō ap/
pellaret certe ex quo hoc nō erat verihile pote/
rit p̄cepto nō obstante appellaē. et ita fuit deter/
miatū. vt h̄ in d̄nicali q̄one trvi. et p̄ h̄ dico
gl. sequētē nō pcedere in eo q̄ dic̄ si mādatū
istud nō repugnet p̄ori iuramēto h̄ als enor/
mem lesionem īfert in reb⁹ tpalib⁹ q̄ petēda
est relaxatio iuramēti. nā si verisiliter nō co/
gitauit istū casū nō video q̄ sit opus petere r̄/
laxationē iuramēti. cū iuramētū nō extendat
ultra d̄ensū iurātis. vt p̄z ex p̄dictis r̄ firmat
Jo an.in.c.vno.de omo.vbi dicit q̄ generalis
r̄nūciatio casū fortuitoru nō validat iurām̄
to et defectu d̄ensū. p̄ hoc etiam p̄t decidi
alia qd̄. Quid si mādatū istoꝝ nō fuiss̄ otrā
riū priori iuramēto b̄ obuiaret als solēniter
p̄ nō. so.dicit Inno. q̄ d̄z fuaē iurāntū seu
mādatū factū ī d̄tute iuramēti et de p̄missio
deb̄ aliter satissfacere qd̄ pbac̄ hec l̄ra fm eū
quia in decisione fundat se sup iuramento. et
tū. S. fuerat facta mentio de p̄missio. facit. c.
nōne. S. de presump. Hosti. ipugnat hoc dictū
qr̄ si p̄mo aliquid licitū p̄misserat ad illud ob/
seruādum obligat apud deū achi iurasset. xxij
q.v. iuramenti. mādatū ergo otrariū tanq̄ o/
tra deū et otrā ius n̄ ē huādū. Itē nō est presu/
mendū q̄ generaliter iurando hoc senserit vt
mādaret otrariū sue promotōi. ar. ex. S. dictis
Item et z°. nō vñ ocedēdū vt possit mādatum
fieri p̄ quod alieno iuri illi⁹. s. cui facta est p̄/
missio p̄iudicet. qr̄ nec mandatū pape ad ta/
lia se extēdit. S. de offi. dele. sup eo. facit. l.ij.
S. si quis a p̄cipiē. ff. ne quid ī lo. publi. Nec
videt procedere fm eū dictū Inno. in eo q̄ dī
cit q̄ de p̄missio debet aliter satissfacere quia n̄
potest in uito creditore aliud solui. l.ij. ff. si cer/
pe. et Insti. de adi. S. si quis generaliter. Item
quia p̄t otingere q̄ aliter satissfacere nō poss̄
nisi adimplendo qd̄ promisit. singe enī q̄ pro/
misit otrahere cum berta et nunc mādatur ne
otrāhat certe nō valet qr̄ p̄mā fidē nō iurata
seruare tenet. ī de spō. sicuc. et sunt iste ratiōes

multū vrgētes otrā Inno. do. an. dicit se pu/
tare q̄ si p̄ma p̄missio obligat p̄cise. vt qr̄ est
obligatio dādi nō artaret ad p̄ceptū secundū
iuramēti nisi p̄ de alio d̄tentaret. s. cui facta
fuit p̄missio h̄ si esset obligatio nō p̄cisa vt ē
obligatiōib⁹ facti ī quib⁹ q̄s p̄cise nō obligat
reū ad factū sed ad interesse tūc qr̄ p̄t īplere p̄/
mū et z° saltem specificū iuramētū ad h̄ obli/
gare īz nō forte generali. vt si vni p̄mo p̄mē
si tradē rē. p̄ ea p̄mitto alteriz iuro nā possit
suare iuramētū tradendo z°. et p̄missū satissa/
ciendo de iteresse et dicit se putatē hanc fuisse
mētē Inno. sec⁹ aut̄ est in iuramētis et dicit
hoc nō. in obligationib⁹ iuratis vt q̄s p̄cise
spellat ad factū maxie cū iuramentū habeat
vī illi⁹ cle si nō valz qd̄ ago vt ago valeat
meliori mō q̄ p̄t vt nō. in. l. cū p̄. s. fili⁹ matrez
ff. de le. n. i. c. ad nr̄am. el. iij. ī. e. ti. Etsi h̄ esz
vez multū lūmīcāret māz. l. stiploes n̄ diuīdī
tur. ff. d̄ v. obli. vult ergo in effectu do. An. q̄
p̄missio nō iurata nō obligat p̄cise ad factū
de iure canonico sicut nec de iure ciuili sec⁹ si
fuit iurata. Sed ego dubito an hec d̄clusio
sit vera et cōtra p̄mū mēbz facit mītū qr̄ ap̄d
deuz et respectu peccati parit̄ obligat simplex
p̄missio et iuramētū vt in d. c. iuramenti. l̄z n̄
ī q̄titate reat. vt nō. in. c. p̄. e. o. Item expres/
se vñ facere. c. i. de p̄act. et exp̄ssius. c. qliter. eo.
ti. vbi d̄r studiose agēdū ē vt ea que p̄mittū
opere p̄pleant. vñ p̄dōra illud v. generale x/
mittuntur. et illud opere p̄pleant et sic requir/
rit p̄lementū ī forma specifica et nō resp̄cīt
iteresse. Cōtra mēbz z° ī quo dicit̄ secus
in iuramento facit nō. dictum. Inno. in. c. per/
tuas. de arbī. vbi dicit q̄ l̄z iuramentū inter/
uenit ī p̄missio de seruando laudo nō tū
per hoc p̄cise cōpellitur ad ipsius obseruātiā
h̄ debet intelligi iuramētū qd̄ fuabit snīaz ar/
bitri sicut iurauit vel penā soluet vt sic iurā/
mētū intelligatur alternatiū sicut est mā h̄
iedā super qua fuit īterpositū. ergo idē esset
dictum ī p̄posito q̄ si iterpoit ī obligatiōib⁹
facti d̄z interptari fm māz illi⁹ obligatiōis vt
qr̄ faciat factū vel soluat interesse. in hac sat.
dubia questione ego putarē quez obligari p̄/
cise ad factū si illud adimplere p̄t dūmō nō
sit contra bonos mores siue p̄missio sit iurā/
ta siue simplex et loquor de iure diuino et ca/
nonico. moueoz p̄ d̄ctum. c. i. et. c. qualiter
de p̄act. et p̄alſ. c. iuramenti. et p̄ illud psalmū/
steque pcedunt de labijs meis nō faciā irri/
ta. xxij. dī. psalmista. facit. c. licet de voto. et de
spō. ex l̄fis. ij. et ī. e. et si xp̄s. et ī. c. p̄x. et bo. tex.
in. c. nouit. d̄ iudi. Nec ob. si dicatur qr̄ de na/
tura istius obligationis facti est vt sufficiat
dare interesse qr̄ hoc p̄mo poss̄ negari etiā d̄
iure ciuili. H̄t enī ī h̄ mīte op̄. aveo vt mītē

nō pte auctoritatis tenuerūt q̄ si q̄s p̄t ad s̄p̄le factū tenet p̄cise ad illud sed si culpa sua nō p̄t ad s̄p̄le vel p̄ morā iutile eēt alteri p̄ti factū ad s̄p̄le tūc succedit obligatō ad iter esse vt plene nō. in d.l. stipulationes nō diuīdūt. et in l. si q̄s ab alio. in f. ff. de re iudi. sed tenendo aliā op̄i. q̄ v̄ magis cōis et eā sequitur bar. in d.l. stipulationes. q̄ i obligeatione factū causata ex ouētiōe priū sufficiat soluere interesse adhuc dico q̄ nō pcedet de iure canonico vel diuino. rō qr̄ fūdamētu illi⁹ op̄i. ē q̄m stipulatio fuit inuenta a iure ciuili vt q̄s stipularet q̄ sua iteressz. satis est ergo q̄ hēat suū iteresse ita dicit bar. in d.l. stipulones. et sic illa op̄i. fūda⁹ sup nā stipulatiōis. h̄d iure diuino et canonico alia est ratio ppter quā q̄s tenet adimplere pmissū maxie iurātū ne. s. in currat peccatū veniēdo ōtra pmissionē sua⁹ et decipiat sic p̄imuz vt in d.c.i. et c. q̄liter. de pact. Itē iuramētu tendit in deū in. c. debito res. S. eo. et tenet q̄s ex dispōne legis diuine rōdere sua iuramenta dño. d.c. ethi xp̄s. nā et ip̄e Bar. vult q̄ vbi obligatio descendit a lege appellat q̄s p̄cise ad factū ar. in. l. q̄ liberos. ff. de ri. nup. cū h̄. Itē h̄ a testatore idem nisi iudicat spēz seruit. l. ticio. ḡticio. ff. de ōdi. et demō. Idē ergo debem⁹ dicere in obligatiōe cāta ex ouētiōe priū cū iura diuina et canonica mādat illā simplicē obseruari. nec ob. c. p tuas. de arbi. vbi v̄ p̄mittēs stare s̄nē arbitrii p̄cise nō cogit b̄ sufficit p̄stare interesse v̄ penā soluere vt ibi et in. c. dilecti. eo. t̄i. p̄t enī Bndri q̄ ibi p̄cise et dereriate se nō obligauit ad certū q̄d b̄ in genere vt staret laudo dicēdo vndēne arbiter possit ad libitū ledere iura statuerūt vt soluere penā sufficiat v̄ intellese qr̄ vt dīxi nō interuenit pur⁹ ōsensus sup laudatis. videm⁹ enī q̄ p̄ emolagationē nō p̄petit ali⁹ q̄d remediu. l. pe. T. de arbi. et d.c. p tuas. per quod puto q̄ si p̄ promittens aliquo mō cogētasse q̄ arbiter postmodū p̄nunciauit et habuit animum se obligandi ad illi⁹ obseruantia q̄ sine peccato non posset retrocedere ar. d.c. iuramenti. cessat enī hoc casu ratio pmissa et per hoc ōcludo cū preal. op̄i. hosti. q̄ sive sequatur iuramentuz generale vt in termis hui⁹. c. sive spāle vt in exemplo do. an. nūquā collit p̄cedēs ōtraria pmissio v̄ ei iuramento temerariū cōtra pmissionē suā ar. d.c. iura mēti et bo. ter. in. c. et l̄is. et c. sicut. S. e. et ip̄emet. Inno. ōtrariū v̄ sentire vt in. c. sive de spō vbi dicit q̄ si p̄mo ōtrari spōsalia cū vna sine iuramento deinde ōtrari cū alia cū iuramento valent priora l̄ sine iuramento quasi non valeat iuramenrū ōtra pmissionē alteri factam et ad istum ter. dicit q̄ narrat factuz nā iste obligauerat se istis ecclēsīs q̄ iuramētu

vñ expone ter. ex pmissio s̄iurato. et h̄ colligētur ex Bnfione pape qui simplicē fūdat se sup̄pōri iuramēto nec mādat ōditionalit iquirē si iurauit et sic habes hanc vtile māz dclara tā et decisionē ad mltas als ōsimiles q̄nes. Et faciūt h̄ ad illā q̄nē. qdā filiussa. vel clericus iurauit nō exire distritū senētē fine licētia creditor. demū reuocat p patrez vel ep̄m nūqđ licētia nō obtēta possit inde f̄cedē vide Jo. an. i rla in mal. de re. iu. li. vi. i mer. et fre. s̄i. clxxvi.

B Reui sciscitatus

Caf⁹. Qui iurauit ecclaz defēdē et r̄q̄ sie⁹ s̄i iusta cā r̄cusat piurē nec eū defēdit appellatio. et z̄ ibi Bndem⁹. Nō practicā p̄cēcipiēdi ei q̄ iurauit obedire p̄cipit ei sub iuramenti debito ōcor. S. e. c. pror. z̄ nō q̄ nō obediēs fm̄ iuramētu p̄priū icidit eo ip̄o i p̄iuriū nec reqr̄it aliq̄ s̄nia. Nō q̄ appellatio etiā fm̄ ista tpa nō suspēdit obligationē pue q̄litā et hodie hec decre. nō h̄z dubiū cū appellatione etiā extra iudicialis nihil valeat nisi sit rōnaliz. j̄ de appel. vt debit⁹. et. c. i. e. t̄i. li. vi. et ōz q̄ exp̄mat cāz vt ibi. b̄ ol̄ dubitabat ex eo qr̄ ōl̄ appellatio q̄ n̄ erat manifeste frustratoria deuoluebat cāz ad sup̄iorez. ij. q. vi. ad romanā. et nō. in. c. vt debit⁹. et p̄ gl. in d.c. ad romanā. h̄d decidēdi in ōtrariū fuit duplex f̄m Hoss. p̄ qr̄ p̄ appellationē nō p̄t ip̄edirī quod p̄petuo edicto fieri p̄cipit. ff. de appel. nō reci. l vlt. ij. q. vi. diffinitia. h̄ p̄petuo edicto precipit ne in vanum dei nomen assumatur. Itē ne violetur iuramentum. j̄. eo. ethi xp̄s. et xxij. q. v. q̄nūqz. z̄ ratio qr̄ l̄ fm̄ ista tpa appellatione fine expressione cē eximeret a iurisdictiōe non tñ ab obligatione. vt. S. dixi. Et ex hoc et ex ter. nō. contra religiosos appellates vt plurimū fine causa lt̄ia a precepto superioris. nō enim euadunt notam transgressionis obediētie vel iuramenti si pri⁹ iurauerit. Itē etiā op̄tie facit iste ter. ōtra istos q̄ appellat seu petūt laudū reduci ad arbitriū boni viri sine causa lt̄ia non obstante iuramēto prestito de statu do laudo. si enī postea declarat laudū nō redundēt p̄z eos esse piuros nisi probabiliter ror eos excusasset. ar. c. sacro. de sen. ex. et vīd q̄d vīco. j̄. eo. quītauallis. Ultimo nō. iurata gl. i. q̄ difficultas excusat a piurio sic et ne cessitas. S. co. querelam. et. l. fi. ff. qui satil. co. Sed ōtra hoc oppo. de. l. otinuus actus. h̄ illud qqz. ff. d̄ v̄. ob. obli. Po. gl. i. Bndz q̄ difficultas impevi piurium committi sed non liberat a pena ouentionali vt in contrario. Damasus in sua tertia q̄. dicit q̄ si impedimēt p̄uenit ex casu nō omittit pena. secus si p̄ hominē. ff. ad legē acq̄. proinde a māz quod

nō p dy. et Jo. an. in r̄a. peccatū. de re. iūr. lī.
 vi. vive tu lati^o p bar. in l. qd te. ff. si cer. pe. et
 in d. s. illud. vbi multa p sequit circa hāc māz
 et aliqd ponit in l. si deceſſero. ff. qui ſatis. co.
 et q̄tū ad ppoſitū ī effectu diē q̄ aut pena ve
 nit omittēda ex odiōis euētu. aut ex omissi
 one more. pmo. caſu difficultas pſationis n̄
 ipedit pena omitti ut pbaſ in l. in illa ſtiplo/
 ne ſi kalēdis. ff. de b. obli. ex^m ſi tibi n̄ deſ
 dero ſtichuz in kalendis marci pmitto dare. c.
 certe l̄ casu moriat ſtich^o. teneor nihilomin^o
 dare. c. vt in d. l. in illa ſtiplo. et hoc ido quia
 pena venit omittēda n̄ ex mora h̄ ex odiōis
 euētu. ſi ſi n̄ deſdero ſtichū l̄ gl. aliud dixerit
 in d. l. ſi deceſſero. // z°. caſu pone ex^m pmitto
 tibi dare ſtichū ethi n̄ deſdero pmitto tibi da
 re. c. ſubdiſtingue. aut in obligatōe eſt faſuz
 aut aliquid dari. pmo caſu difficultas iped^c
 morā omitti et p oñs pena ut i. l. ſi veſienda
 ſpe. ff. ad legē ro. de iac. veputa promiſi ſub
 certa pena certo tpe oducere res tuas ad cer
 tū locum certe ſi caſu ſui ipedit^c n̄ omittitur
 pena vt in d. ſpe. z° caſu etiā ſubdiſtingue q̄
 aut certā ſpēz dari eſt in obligatiōe. aut q̄ti
 ratē. pmo caſu pena euīta ex difficultate pre
 ſtandi vt ſi ſub certa pena pmisi dare ſtichuz
 qui caſu mortu^o eſt añ moram vt in d. l. qd te
 et. l. ſi hō mortu^o. ff. de b. obli. // z°. caſu dicit
 morā omitti et p oñs pena vt d. ſ. illud. nā ſi
 incēdū n̄ liberat ab obligatōe q̄titatis. ve
 l. incēdū. C. ſi cer. pe. forti^o nec difficultas. et
 p̄t eſſe rō h̄ diuerſitatis. q̄r vbi q̄titas eſt in
 obligatōe difficultas n̄ liberat. qm totū gel
 nus p̄re n̄ p̄t. obligatio vero eſt in ḡne cuž
 certa q̄titas pmitit. ve in. l. in rōne ſ. diligē
 ter. ff. ad le. fal. qd intellige niſi q̄titas debeat
 vt ſpēs. veputa pmitto. c. ex his q̄ ſunt in illa
 archa. tūc idez eſt dicēdū qd in obligatōe cer
 te ſpēi. vt nō. in d. ſ. diligēter. zin. l. tal ſcriptu/
 ra. ff. de. le. i. ſi tpa dīdū bar. Itē i. alio limē
 tarē ſuū vltimū mēbz. dicerē ei q̄ vbi q̄titas
 eſt in obligatōe et ex poſtaſo pmissor ſuit i/
 peditus per euz otra quē n̄ p̄t h̄re regressuz
 ſeu caſu fortuito q̄ tunc pena non omittitur
 vel ſaltē reſtituet ex cla generali ſi qua mihi
 iusta cā. ñ. ar. optimū in. c. ſigilicāte. de pigno
 et i. c. ij. de oſti. et in. c. ex l̄ris. de ſi ſt. reſti. et l.
 i. ff. ex qui. cau. ma. fateor tamē q̄ difficultas
 ſeu caſus n̄ liberat ab obligatiōe. et ſi loq
 tur. l. incēdū. et. l. ſtinu^o ſ. illud. piuriū aut
 ſemp impedit ex difficultate. q̄r iuramentum
 obligat data dūtaxat facultat. xxij. q. ij. bea
 tus. et. eo. ethi xp̄s. et. ſ. eo. querelam. // n̄ at
 impediaſ vinculū excōis ſi iuſſus aliquid fa
 cere mīme fecit ppter difficultatē faciendi vi
 de bo. gl. et qd ſup ea. dixi d. testi. cogē. in. c. ij.
 // M̄lterius querit teſ. loquit quando iſ q̄

iurauit ecclēſiā defendere fuit requiſite. dubi
 t. n̄quid ſine requiſitōe teneat illā defēdere
 gl. ij. arguit p̄ et otra et niſi ocluſit Jo. an.
 remittit ad ſpe. in ti. de aduo. ſi. b. h̄ n̄quid
 iſ qui iurauit. et dicit q̄ q̄cqd hic et ibi dica
 tur attēdēda ſūt vba iuramēti. // ouerte aut
 iſte iurauit defendere ecclēſiā req̄fitus et tūc
 n̄ tenet niſi reqrat. c. porro. de priuile. Aut iur
 auit ſimpliciter defēdere ecclēſiā et tūc tenet
 etiā ſine requiſitōe ſi ſciret ecclēſiā ſuo p̄ocu
 nio indigere vt in. c. de forma xxij. q. v. et ar. i.
 l. in illa ſtiplone ptis. ff. de ver. obli. ſic ſalua
 ſpe. in preall. loco et vide ad māz bo. gl. i. c. cu
 pientes yſi v̄o. de elec. li. vi. in b. ſt̄pſerit. //
 M̄lterio q̄rit gl. n̄quid iſte qui iurauit ecclēſiā ſ
 defendere incidat in diſtinde in piuriū ex n̄
 defenſione. et Rendet q̄ n̄. et ponit tres caſus
 in qb' n̄ tenet defēdere. // Prim^o ſi ecclēſia n̄
 hauit ei fidē in ſuis necessitatib^o. z^o ſi ecclēſia
 ei ſubtraxit ſalariū ſuetū. z^o ſi eū remov
 det oſcia de iuſticia cē. dicit tū gl. q̄ h̄ caſu l̄
 aduocatus vebeat ſequi ſuā oſciā. ecclēſia
 tū habebit eū pro piuro. erquo n̄ defēdit ec
 clēſia vt promiſit ar. c. l̄ras. de reſti. ſpo. // dñ/
 te pmo circa p̄mū caſu. ſi enī ecclēſia promiſit
 ſi bi aliqua in ſuis necessitatib^o et poſtea n̄
 ſeruauit. non v̄r iſte caſus in effectu diſſere
 a z^o. ideo tunc dicēdū vt ſup eo dicā. ſi v̄o gl.
 intellerit de fide tacite preſtitā fm̄ quodam
 qui dicūt q̄ ſicut vasall^o tenet adiuuare dñz
 in necessitatib^o. ita et dñs vasallū. ad hoc qd
 le. et nō. in. c. de forma. xxij. q. v. quaſi velit gl.
 q̄ ecclēſia etiā vltra expreſſe premoſſa teneat
 ſubuenire iſti qui iurauit defendere ecclēſiā
 in ſuis necessitatibus. // Certe glo. non bñ v̄i
 ceret ſatis enī eſt dñz teneri in hiſ que expreſſe
 promiſit. ar. in. l. ſicut. C. de ad. et ob. et forte
 ob hoc voluit. Huil. naſo. hic q̄ vasallus et
 netur iuuaře dñz l̄ dñs non iuuerit vasallū
 Rō. quia vasall^o tenet iuuaře dñz p̄ iuramēti
 ſi dñs tenet vasallo ex v̄banitate. et nlla pe
 na eſt non facienti id ad qd ſoluž quis teneat
 ex v̄banitate. vt nō. C. de p̄g. creditores. et.
 l. ciuile. C. de fur. et. ſ. de loca. potuit. et hoc cir
 ca p̄mū caſuz. // Menio ad z^m in quo gl. dic^c
 q̄ ſi ecclēſia illi ſubtraxit ſalariū ſuetum. //
 hosti. et Jo. an. dicūt dēm gl. pcedē q̄ ſi tota ec
 clēſia deliq̄t in ſtrahēdo ſibi ſalariū ſec^c ſi ſo
 l^c plaq^c als agat otra plaq^c. et iuuet ecclēſia.
 ar. i. r̄la deliq̄t. de reg. ii. li. vi. n̄ iſte ſb odiōne
 iurasset. ſi ſibi ſalariū ſolueret. ſ. e. pueit. q̄
 velit q̄ h̄ vltio caſu ſufficiat ad n̄ defēdēdū
 q̄ ſalariū ſibi n̄ ſoluīt. // Nō bñ ex hoc diſto
 q̄ ſactū ſoliuſ prelati ſufficit vt deficit odiō
 tio n̄ aut otrad^c modalis ſoluat. mō p̄ ipm̄
 prelatū non ſeruato. et de hoc vide qd nō. i. v.
 c. puenit. et iu. c. veruz. ſ. de odi. appo. // Et ratio

diversitatis. pr̄ eē qr̄ vt errad̄ oditional̄ dis-
soluaf sat̄ s̄ ditionē nō fuisse adipletā eti-
fine culpa hoc ḍtingit vt in l. illa stipulatiōe
si kalendis. ff. de b. obli. q̄d nō. bar. i. d. l. si de-
cessero. h̄ p̄ dissoluaf pp̄ modū nō seruatū ex-
igit mora. vt i. dicto c. vez. s̄ factū soli p̄lati n̄
sc̄it ecclesiā eē i. mora ar. xvi. q. vi. si ep̄z // **N**enio ad z̄ casū in q̄ gl. vult q̄ tra osciaꝝ non
tenet iste iuuare ecclesiā s̄ ecclesia h̄ebit eū p̄
piuro h̄ vltimū nō plz hosti. qr̄ sic daret mate-
ria cuiqz p̄ iuramentū astricto ad adiuuādā
ecclesiā auferēdo bñficiū seu salariū deputa-
tū tra. c. satis puerū. lvi. di. S. eo. querelā. et
sic iste pateret dānū vñ deberet p̄mū osequi
tra. c. sane. de renū. **N**ec ob. fm eū iura q̄ all.
gl. qr̄ loquūt in m̄rimonio vb̄ t̄met collusio
de eo qui d̄gno. o. san. v. ro. sue. sup eo. i. quo
x̄t̄ piculū incontinentie pr̄ p̄ alii licite defui-
re. sec̄ in officio aduocatiōi; q̄d p̄ alii expel-
tiri pr̄. **C**. de iudi. rē nō nouā. dabit ergo iste
substitutū bonū q̄d salua oscia facere poterit
ar. ff. de ne. gest. at qui nāz. s̄ cum me abſite. et
l. pretor. ff. de iuris. om. iu. et si non posset alii
inuenire non habebit statū pro periuro sed o/
fiderabitur arbitrio boni viri pondrata qua-
litate persone aduocati et cause an hoc faciat
fraudulenter eti apparent fraud procedatur o/
tra eum si bona fides absoluatur. ar. d. Bp. cū
d̄tingat. in dubio vero relinquat oscia sue. ar
j. e. m̄lieri. i. q. vii. sandim? **E**t certe hec tria
membra vltima suffecissent in hoc arti. p̄mis-
sis reſecatis nam si apparent de bona fide non
tenetur dare substitutū cum promissio gene-
ralis non se extendat ad istum casū. vt defē-
dat malam et iniquā causam. ar. in l. rem. nō
nouam. **C**. de iudi. et in. c. i. l. vi. de osti. et. l. si
procurator. ff. de osti. inde **T**deo dixit do. an.
i. bñ q̄ si certū ē ecclesiā fouere bonā cāz. p̄ce/
dit dictū gl. si certū ē q̄ fouet iniustam causā
nō erat piur nec r̄putabīt pro piuro si ē du/
biū exq̄ oſtat eū n̄ defēdīſſe cuſ ſudata ſit intē-
tio eccleſie allegātis piuriū h̄ebit p̄ piuro n̄
ſi oſtendat bonā cāz eē iniustā nec curabim?
de ſola osciecia iphi. et credo q̄ i. hoc caſu du/
biū. loqt glo. n̄ra ſacit. c. inqſitiōi. de ſen. ex.

Quanto cal. Princeps qui
monetā ſi ſciebat illaz ltiō p̄dē frau-
datā penitere dz de iuramēto q̄d fuit illicitū
et iō nō fuādū. ſi vero ignorabat tūc iuramē-
tu ſeruat ſi illā ſacit restaurari ſic cōir ſumā
h̄ ego ſumō generali? ophēdēdo etiā vltimū
dictū. c. et ſic iurans ſciēt illicitū nō idiget ab-
ſolutō ſi tenet illud fuāe. ſi bō iurauit igno-
ranter dz illud obſeruare ſi aliquo licito mō
eft obſernabile. **S**i aut̄ iurauit licitū q̄d pura
hat illicitym dz obſeruare iuramētum ſed de

alo depravato ager pñaz. h. d. p̄ ſultatēz
Bn̄io. ibi ſup quo. in q̄ tria mēbra d̄ſtinguit
z̄ ibi bō. z̄ ibi bō tñ. **N**ō p̄ q̄ ſi oſiliarij
p̄ncipis vel ciuitatis non recte ſulūt p̄dūt
nomē oſiliarioꝝ et appellat deceptores. et hoc
iō qr̄ officiū oſiliarioꝝ ē iuste ſulere. vñ ex o/
filio fraudulento q̄ ſtenet de q̄ in ſigula nul-
lus ex oſilio. de re. iurl. li. vi. et in. c. ſicut dignū
ſ. q̄ bō. de homi. **N**ō quē debere venire cō-
tra factū p̄priū in discrete gestū. dz tñ discrete
oſtrauenire q̄d itellige vt. le. et nō. in. c. q̄liter et
q̄. d. accu. et magne ſapietie ē ē. xxij. q. iij. ma-
gne // **N**ō z̄ q̄ ab illicito iuramento nō ē ab
ſolutio necessaria. rō qr̄ absolutō p̄ſuppoit vñ
culū de despō. ipu. ad diſſoluēdū. et. l. x. ff. d. b
obli. h̄. iuramētū illicitū nō ligat vt xxij. q. iij
q̄i p̄ tot. et rō est qr̄ iuramētū nō dz eē ūq̄tāt
eis vīculū. i. nō dz ligare ad ūq̄tātē. nā cū pre-
ſteſ p̄ncipaliſ deo vt i. c. debitoꝝ. S. eo. deus
non vult vīculare q̄ ad ūq̄tātē et de h̄. j. lati
Nō. q̄ ibi irreq̄ito ē. q̄ p̄nceps n̄ dz aliqd
agere in p̄iudicū p̄li ipſoꝝ assensu nō ūq̄ito
fm Jo. an. ad hoc. c. ad hec. de offi. archy. qd
nō. et facit tex. iſte in ar. fm hosti. q̄ princeps
p̄ ſe non p̄t ſponere de dāniſ p̄plo datis rōne
guerre de q̄ remittit ad ſumā de pe. ſi. bñ. ſed
pone q̄ guerra. **E**x his nō p̄ncipē. n̄ poſſe diſſi-
ponere ad libitū de ſubſtātia ſb̄ditoꝝ p̄ quo
facit q̄d nō. Inno. in. c. q̄ in ecclieiaꝝ. de oſtī.
et legiſte in. fi. **T**. ſi tra ius vel vti. pu. **N**ō
in b. ſi ver o. et tene menti q̄ ſi iuramētū ſeruā
ri non poſt in forma ſpecifica debet ſeruar
eo modo quo poſt. nam vt hic vīds iſte rex
iurauit ſeruare monetaꝝ p̄rī ſui et intellexit
d p̄nti tñ ſi illa rep̄it fraudata tenet facē alia
monetā cuſ ſub noīe p̄rī ſui ut ſic ſuet iuā
mentū eo mō q̄ p̄. **E**x hoc p̄z q̄ iuramentum
h̄ vīm cle. ſi nō vñ q̄d ago ut ago valeat ut
valere p̄t. ſcordat. c. ad n̄az. iij. j. e. et. l. cuſ pa-
trē. ſ. fili. m̄em. ff. de le. ij. et vide q̄d dixi. S. eo
ad n̄am. et p̄ hoc p̄z ter. ibi. vſquequaꝝ ſbe
re exponi. i. eo modo q̄ p̄ // **N**ō. vltio i. b. vez
tñ. intelligendo q̄ ponat tertiu caſu ut vñ pla-
cere Jo. an. et Cal. et cōir ſequētibꝝ ut ſic itel
ligaꝝ q̄ ſi credebat monetā fraudataſ ſed noī
erat et placet mihi iſte intelledus ut ſic diſſe-
rat a precedentibꝝ q̄ iurans licitū q̄d credat
illicitū peccat p̄ q̄d dicit Jo. cal. q̄ iurans ve-
rum q̄d credit falsū ē piur quo ad deū **T**deo
dicit in eo qui credit venire tra iuramentis
et non venit ut ſi credebat iuramento nō eſſe
ſatiffactum cui tamen erat ſatiffactū q̄d ſatif-
plz qr̄ de respicit animū hoī ſi ſadū. xij.
q. v. ſi quid inuenisti. et de pe. di. i. c. ſi p̄pter ea
et. c. ſi. cui. // **N**enio ad glo. et qr̄ hic trac-
tur de ſalla moneta quero qua pena punitur
falsariꝝ monete ſanteo assumēdo mēbra gl. i.

et declarando quod aut falsat quod monetā p̄ncipis intellige de novo eā adulterādo et cōburi dī l.ij. C. de. fal. mo. Aut falsat monetā ciuitatis seu alterius īferioris ab īpatore et capite punitur sic intelligit gl. l. i. C. e. Aut nō fabricat monetā de novo s̄ fabricatā radit. s. minuendo v̄stigat puta monetā creā ut appareat aurea et punit v̄lēmo supplicio vel dat ad bestias s̄m oditionē p̄sonē. vt in. l. q̄cūqz ff. de. fal. et nō. gl. q̄r p̄ hanc distinctionē ap̄t intellectū illaz triū legū et hunc intellectū sequit bar. i. d. l. quicūqz et gl. in. l. ij. preall. Alij ut Ja. de are. i. d. l. ij. dic̄ q̄ falsas monetā aureā principis s̄burif. et sic intelligat illa. l. ij. Aut eāt moneta ere tamiauta et pedit. l. i. et v̄terqz intellexit est bonus. Deinū gl. ponit tria spālia in hoc crīe. adde et q̄". q̄r accusatori prestat ip̄u- nitas et q̄libz falsariū capere p̄t vt in. d. l. i. Extra glo. q̄ro qd̄ de eo qui scienter expendit falsā monetaz. Ho. v̄r q̄ teneat pena. l. cornel. de. fal. que regl̄r ē deportatio et oīz bonorū publicatio seru' vero v̄lēmo supplicio afficit de quo dicēdū vt in. l. i. in. si. ff. de. fal. et q̄ tal expēditor teneat hac pena v̄r ter. i. l. hac lege ff. ad. le. cor. de. fal. h̄ Bar. ibi dicit hoc pcedē q̄n expendit nūmos plūbeos vel stāneos q̄r de eis tātū facit mētionē illa. l. als dī puniri pena extraordīaria. ar. l. saccularij. ff. de. exor. cri. et sic dicit se multos defendisse a pena le. cor. de. fal. qd̄ ē nō. etiā ī mā extēsiōis. Que ro z. q̄. gl. facit mētionē de moneta ciuitat. nūqd̄ liceat īferiori a p̄ncipe vel īpatoē cude monetā v̄r q̄ nō p̄ ter. in. l. i. et ij. C. de. fal. mo glo. hoc tāgit in. d. l. ij. et dubitare v̄r. tñ resōde v̄r ve nō liceat sine cōcessione p̄ncipis et hoc se quūt ibi h̄ Bar. et pe. et Ty. intellige nisi ciuitas vel p̄nceps īferior. h̄ p̄scrip̄issz p̄ tm. t̄ps de c̄ initio non extaret memoria. vt in. c. sup. q̄bus dam. de. b. sig. facit qd̄ nō. bar. in. l. vēdigalia ff. de. pub. vel nisi esset talis qui prescrip̄isset iura īperij vt nō. in. fili. Inno. in. c. cum p. ta bellio. de. fi. instr. et in. l. infamē. ff. de. pub. iu. p. bar. et sic salua istum rex. pro. q̄ glo. vide nō. i. c. adrianus. ij. lxiij. di. que dicit reges hispanie nō subiacere īperio qui regnū a fauciib̄ hostiū eruerunt de quo in. c. p. Venerabile. q̄. qui si. sūt le. // z. quero q̄r S. dixi. falsariū monete īferioris a p̄ncipe vel monete ere īp̄i p̄ncipis s̄m alii intellectū debere capite puniri nūquid debeat intelligi de pena mortis Ho. goff. et hosti. referunt. Jo. cremon. defen- disse quendā q̄ falsauerat monetaz ciuitatis bonoū. vt non puniret pena mortis nālis s̄ ciuilis. q̄r pena capitalis est tripler. vt in. l. ij. ff. de. pub. iudi. et nō. Inno. in. c. q̄liter et q̄n. de accu. dī ḡ intelligi de mitiori q̄r pene sunt restringende de pe. dī. i. s̄. pene. et in. rgl̄a ī penis

de re. iur. li. vi. 7. l. pe. ff. de pe. hodie tñ statuta terraz cōir puidēt et cū illa op̄i. Jo. an. cōir trāseūt hic doc. Reliq̄ circa fraudatiōis māz monete dicā p̄ gl. h̄z q̄r hic fuit adīr̄ pa- pa sup̄ absolutiōe iuramēti nūquid possit pp̄ absoluere a iura nēto gl. multū plene hic dis- putat quā. nō. q̄r q̄tide all. et in effectu v̄r o- cludere q̄r ex causa p̄t absoluē et in aliud qd̄ sit magis deo acceptū omittare sicut facit in voto sed sine cā nō p̄t exq̄ iuramētu ē licituz idē Inno. in. c. cū inter p. de renū et archy. in c. auctoritatē. xv. q. v. vbi gl. circa hoc multū laborat. Jō sentit gl. i. c. nō est. de vo. et l̄z lo quaf in voto. tñ īp̄i ratio ocludit etiā iuramētu. idē spe. in. ti. de. lega. s̄. nūc ostēdendum. x. xiiij. vbi plene eraiat istā māz iuramēti et p̄ Inno. in. c. venerabilē. de electi. in. v. colū. et o- cludēdo in. vnu māz istā dico sic. q̄ aut iuramētu ē tale qd̄ fūari non p̄t sine piculo aīe. vt si iurauit corrūpē monialē. v̄l. iugulare parētes vel qd̄ simile et tē nō req̄rit absolutio. h̄ aūda- te p̄pria p̄t otrauenire vt S. dixi. l̄z dēat peni- tere de temerario iuramēto. vt in. c. ad audie- tiā. in. si. de. spō. et xiiij. q. iij. c. i. et se. ita et Inno in. d. c. venerabilē et hosti. h̄. aut poterat fūari sine iteritu salutis eterne h̄ al erat temerarū et p̄niciōsū exēplo vel piculosū et nō dī oīz otrau- enire sine auctoritate sup̄ioris vt in. d. c. ve- nerabilē. et S. e. cū quidā. s̄. fi. et h̄ ē dīdū Inno in. d. c. venerabilē. qd̄ intelligerē in casu dubiū als aut nō obligat ex quo ē oīra bonos mo- res l̄z possit seruari sine piculo aīe. vt est tex. iūda gl. in. r̄gula. nō ē obligatorū. de re. iur. li. vi. de quo vide qd̄ dixi in. c. si vero. et d. c. cū quidā. S. e. e. limita vt ibi dixi. Aut iuramētu ē illicitū ex pte recipientis. h̄ ex pte pre- stantis licitū. et tunc nō l̄z otrauenire sine ab- solutione. vt in. c. si vero. et in. c. vez. S. e. et m̄- tofortiū s̄ q̄i ex v̄raqz p̄t est licitū vt in. d. c. venerabilē. Quis aut tunc poterit absoluere a tali iuramento. dic q̄ aut fuit prestitū per īferiorē ī mā spectante p̄ncipalit̄ ad papā vt si iurauerūt canonici nō recipere aliquem v̄lēra numerū. et p̄t papā etiā sine cā absoluē q̄r in tali iuramento intelligit excepta aūdas pape vt in. c. veniente s̄. e. qd̄ sic dī intelligi. qd̄ etiā voluit hosti. hic. Aut fuit prestitū in alia mā et tunc aut p̄ncipalit̄ ob dei reuel- rētiā et honorē et sine cā nullus p̄ter deū re- mittere p̄t sic intellige. Jo. an. p̄. Vincē. in. c. ij. de. spō. et spe. in. ti. de. lega. s̄. nūc ostēden- dum. b. hoc quoqz. vbi p̄lequit istā māz. vbi v̄l de. Dapa ei n̄ p̄t sine cā īmitē obligatōez do- cītā xiiij. q. i. manz. et xiiij. q. iij. i. c. si is q̄. Et q̄ īfero q̄ si papa nō p̄t absoluē alii m̄- tofortiū nec seiōz ar. i. c. fi. de. isti et c. p. v̄ras. de iūf. pa fac ad h̄ qd̄ nō Jo. an. i. c. significasti. d. so

spe. et do. ~~in~~. in. d. c. cuius iter. si tamē papa ali-
quē absoluīt plūmit in dubio cā q̄ ad ecclēsiā
militatē vt in sīli nō. glo. in d. c. nō est de. voto
et plegistas in. l. fi. C. si cōtra ius vel vti. pu.
~~N~~ut subest iusta cā et tūt papa p̄t a iuramēto
absoluere vt in. c. si vo. S. eo. et ē iusta cā si tur-
pitudinē otinet ex pte recipiētis vt ibi v̄l p̄t
scādalū euitādū vt nō. hic gl. et Inno. in d. c.
venerabilē. vel maior vtilitas iminet i omu-
tatione sicut dicim⁹ in voto vt nō. Inno. in. c
debitores. S. eo. v̄l subest aliq̄ alia iusta cā xv
q. vi. nos scōp. et c. auctoritatē. q̄nimo etiā ep̄s
poterit his casib⁹ absoluere sicut et votū omu-
tare vt nō. dicit Inno. in d. c. debitores. hec tñ
erit dñia inter papā et ep̄z qr̄ i factis magna p-
sonaz v̄l multū dubijs d̄z recurrī ad papā
sic potest intelligi. c. venerabilē. h̄ i alij poterit
etiā episcopus respectu sue dyocesis. b̄ papa re-
spectu toti⁹ orbis sic nō. sentit spe. in t̄. de lega
Synūc ostendendū. v. xxiiij. ibi tñ sentit q̄ sine
omnitione nō p̄t ep̄s dare licētiā contraveni-
endi qđ ego nō admīto q̄ si subest alia iusta
cā ar. in d. c. si vo. cñ si Ali⁹ at p̄lat⁹ citra ep̄m
qui n̄ h̄eat ep̄alē iurisdictiōez n̄ puto q̄ possit
absoluere a iuramento sic nec in voto dispē-
sare p̄t vt nō. in. c. i. de voto. li. vi. Aut iuramē-
tū respic̄t pncipaliter omodū hoīs et tūc sī cā
p̄p̄mittē nō p̄t h̄ cū cā sic. vt nō. spe. in d. v. h̄
quoq̄. et archy. in d. c. auctoritatē is tñ de cu-
ius omodo agit remittere p̄t vt in. c. i. de iure
iu. et c. significauit. de censi. et in. c. ij. de spō. et
ibi per. Jo. an. qđ pcedit etiāz si iuramētū cō-
cernat vtilitaez vtriusq̄ contrahētiū vt qr̄ aliq̄
iurāt sibi ad iuicez ad aliqđ facere vt i d. c. ij
sec⁹ puto vbi q̄s simpl̄ iuraret ad omodū su-
um nā nō poterit sibi p̄mittere iuramētum ne
autorizet in facto p̄prio nec ali⁹ poterit remit-
tere sine cā vt sentit spe. in d. g. h̄ quoq̄ ~~ad~~
ad p̄dicta nō. dicit Inno. in d. c. venerabilem
vbi dicit q̄ n̄ solū in temerarij s iuramētis s
etiam in licitis licet contravenire sine auto-
ritate superioris urgente necessitate si nō po-
test haberi supior a quo petatur absolutio xi
q. iij antecessor. et idēz dicit si forte magna v/
tilitas spiritualis hoc exigat. hoc vltimū nō
plz ibi hosti. qr̄ nō d̄z omitti piuriū ppter bo/
nū spūale contingens. ar. in. c. sicut nō sunt. xxij
q. iiij. et i. c. sup eo. de vsl. b̄ saluando Inno.
possz dici iudicio meo q̄ nō omittit piuriū
si omittat iuramentū in maius bonū i c. pue-
nit. S. e. d̄z tñ haberi auctoritas superioris si
haberi p̄t vt d. c. venerabilē. et predicta nō. bñ
Pop. in eo q̄ papa mandat cudi monetam
sub noīe patris si iste rex credebat tpe iuramē-
ti monetā eē ltiāz et rep̄t d̄fraudata nā ex h̄
v̄r rex omittere fassū. sicut ei i moneta tria de-
sba req̄rūt. s. mā metallicā. q̄titas pōderis et

publica forma. ff. de strahen. emp. l. i. ita q̄ in
q̄libet istoꝝ omittit falātas. Ho. glo. q̄ est i. v.
noīe q̄ inscriptiōi monete fides non adhibet
ū. quasi dicat falātate omitti in scriptuā que
pbat nō at in illa q̄ sitē nō facit nō. bñ h̄ dcm
q̄r facit ad multa. h̄ mihi hec so. nō satissacie
simplr itellecta q̄r imo inscriptio fit i moneta
ad pbātū publicā formā et auctorē ipiꝝ mone
te. vnde xps in euāgeliō interrogauit cuiꝝ essz
supscriptio illiꝝ monete et cū fuisset Bnsū q̄ ce
sarīs dixit reddite ergo q̄ sūt cesarīs cesariū
Hoff. soluebat obiectiōe pcedere si ille rex se
cīsꝝ cūdī moneta sub noīe p̄ris h̄ hoc nō faci
ebat h̄ solū vtebat veteri. hoc etiā n̄ satissacie
l̄e vt pz ibi cūdat. n̄. hosti. dicit q̄ iura stra
ria nō h̄nt locū in moneta h̄ in instris sic nam
dūmō nō faslet moneta nec alteri p̄iudicetur
nō refert an cūdat sub noīe p̄ris vel filij. v̄l q̄
figura ponat vt hic dicit patere sed certe sat.
falsificat exq̄ inscribit nomē illiꝝ qui non fuit
auctor de his q̄ si. a. pl. c. q̄to. dic ergo forma
liꝝ q̄ istud siebat ab habēte p̄tātē sine alicuiꝝ
p̄iudicio ad bonū finē. s. vt seruaret iuramen
tū eo mō q̄ fieri poteat. hec tū gl. postea oppo
d. c. sane. et nō soluit ibi ei īniuit q̄ inscriptiōi
libri statut. p̄ q̄ textuz colligit ibi glo. ar. q̄ si
in aliq̄ lapide vel colūna īueniat scriptura fi
des ē ei adhibēta. et facit ille rex. in strariuz
tenendo dītū gl. q̄ inscriptio monete nō pro
bat Jo. an. dicit q̄ ibi n̄ assertiue b̄ dubio for
te dicit per descriptionē libri de iphiꝝ auctore
ostare et facit xvii. dī. c. i. et c. clementis. sed tū
de his dic vt dixi in. c. cū causā. de proba. ¶
Hūc gl. declaratis attīgā aliqua circa mām
monete. et p̄mo q̄ro quot modis princeps seu
h̄ns ius cūdendi moneta dī eā fraudare In
no. ponit duos modos. p̄m̄ q̄n certū pond
pro quolibet denario a p̄cipio ordinatū dī
minuit de mandato p̄incipis mandantis il
lam sic diminutā postea recipi acsi primi pon
deris esset. z̄ cū ab initio cūdit moneta mul
to minoris ponderis vel valoris q̄ esse debe
ret deductis inde expēsis. vult ei Inno. q̄ mo
netā in forma debet t̄m valere q̄tum valet ī
mā deductis t̄n expēsis quas auctoritatē
prestans de suo facere nō tenet ex officio enī
non debet habere dānū. ff. ex qui. cau. ma. l.
i. et c. cum non deceat. de re. iur. li. vi. Inno.
immo pl̄ credit. q̄ si princeps indiget poterit
inde sentire aliquale lucp̄ vt sic min̄ valeat
q̄ valeret ī mā etiam deductis expēnis cū
ip̄e ex officio det auctoritatē monete hoc ver
nisi spargeret extra regnūz quasi cum dāno
non subditorum hoc facere nō possit Credit
etiā Inno. q̄ in p̄mo casu possit princeps cuꝝ
dēsensu poduli dīminuere moneta q̄r quilibet
p̄t renunciare iuriꝝ suo. vii. q. i. q̄ periculosoꝝ.

Et dicit sufficē osensū maioris p̄tis magna/ tū regni qr negotiū r̄gnī r̄putat negotiū vni/ ueritat.ar.i.l.n.**C.** de iura.calū. i fac̄ q̄ ipse/ met. Inno.nō.i.c.fi.de ma. i obe. h̄ ego de hoc/ dubito cū tradet de p̄uiditio singlop̄.ar.eoꝝ/ q̄ nō.i.c.cū oēs.de osti. i. **C.** q̄ sit lō. ōsuetu.su/ per B̄ca.fatet tū Inno.osensū p̄pli nō sufficē/ q̄ illa pecunia eēt expēdēta extra regnū et/ iōē hosti.ar.in.l.fi. ff. de iu. om.iudi.de osti.q̄/ in ecclesiā. et.c.ecclesia. h̄ circa dīctū p̄cedēs/ dicit bar.in.l.ij. q̄ mutui. ff. si cer. pe. et.l.paul/²/ de solu. q̄ pecunia debz tū valē q̄³ valz mā./ expēs āt debēt fieri de cōi vt.l.i. ff. de ōtrahc̄./ emptis fatet tū q̄ de ōsuetudie suat ōtrariū/ i dic q̄ suat dīctū Inno.tā in expensis q̄ in/ modico lucro. hosti.addit tertiu modū. fraw/ dādi extrinsec² vt qr p̄nceps bonā monetā re/ pb̄at et equinalētē vel min² valentē suscipit/ ad hoc vt de r̄drobā bonū forū habeat i illā/ conflari faciat et cudi. et in summa dic vt pre/ dīcti q̄ sicut in moneta sūt tria. ita circa q̄bū/ bet potest ōmitti falsitas. sed h̄ vltimū dīctū/ hosti.concernit vsum monete et ōpetit soluz/ p̄ncipi. **A**lterius quero de q̄stionē quorū/ diana tpe dispōnis seu contradi debiti curre/ bat certa moneta cursu t̄pis illa moneta est/ deteriorata seu diminuta. querit nūquid so/ lutio debeat fieri secūdū extimationē antiquā/ vel prout currit et maxime si rep̄t noua me/ lior hanc q̄stionē satis succinde tetigit glo. i/ c.olim.de censi. et in.c. quis ignoret. xxxii. q̄/ iūj. plen² per hosti.hic et Pau. i cle. ij. de dec̄/ per Cy. et Odo. in.l. in minorū. **C.** in qui cau/ in int̄. resti. non est necel. per bar. in.l. paulus/ alias incipit creditore. ff. de solu. et spe. ti. de/ solu. q̄. nunc aliqua. b̄si. pone. et ibi per Jo. an/ in addi. et do. anto. satis plene hic Sed expe/ diendo materiā clare et cōclusue ōsiderādū/ est q̄ duobus modis p̄ncipaliter p̄t pecunia/ seu moneta deteriorāti seu minui. s. resp̄ci cur/ sus quia stante eadē bonitate intrinseca non/ valet tātū sicut valere solebat. Itē ex defectu/ pecunie qr est diminuta in p̄odere vt qr fuit/ tonsa circū circa et p̄ lōgū vsum est effeta ero/ sa v̄puta qr erat de ere h̄ ilup̄ hēbat de argē/ to q̄ er longo v̄su corruit. p̄ casu distingue/ q̄ aut moneta est respectu cursus in totuz re/ probata v̄puta qr p̄nceps interditit in to/ tum illius vsum et tū si debitor nō fuit i mo/ ra tenuit pe. et sequit Cy. in d. l. in minorū q̄/ potest solui de antiqua qr satis est mutui re/ stitui in eadē soē et bonitate eadē intrinseca/ vt.l.cū quid. ff. si. cer. pe. Ōtrariū tenuerunt/ Ja. et Odo. et sequit Bar. in d. l. paulus. i do/ anto. hic et cōir hoc te ietur lic̄ hosti. hic v̄/ deatur sentire primū dīctum sed tu tene prece/ dens ar.in.l.elegāter. q̄. q̄ re p̄bos. ff. de pig.

actio. **N**ec ob. motiū tenētū ōtrariū qr nō ē/ vez q̄ moneta ista rep̄bata hēat eadē boni/ tate intrinsecā eū moneta magis ōsideretur/ respectu cursu q̄ respectu materie ad hoc bo/ nus ter. in.c.eiciēs. lxxix. dī. debz ergo solui/ h̄m extimationē antiquā. et de hoc v̄r ter. in/ d.c.olim. et ita tenet spe. et Jo.an.vbi S. **N**ut/ nō ē in totū rep̄bata h̄ tātū alterata in valo/ re qr nō v̄z tātū sic valere solebat et sb̄distin/ gue aut hec alteratio ōtingit in p̄petuū vt qr/ p̄nceps interditit ne tātū valeret sorte p̄pter/ lucp̄ vt possit f̄colligere pecunia et facere cō/ flari et de novo cudi et tenet h̄ hosti. q̄ dānu/ p̄tinet ad creditorē exq̄ debitor nō fuit i mo/ nae in aliq̄ culpa. et idē Ja. de are. et bar. in d/ l. paul² qr pecunia ista h̄z suā bonitatē intri/ secā. **S**z Odo. i dīcta.l. in minorū. et do. anto./ h̄c tenet ōppositū. l. q̄ dēat solui ad extimacō/ nem antiquā monete rōne S. dīcta. qr bonitas/ pecunie ē respectu v̄l p̄ncipli ideo debz i illa/ bonitate fieri restitutio dīcta.l. cū q̄d. ff. si. cer./ p̄era. Item si in totū v̄lus pecunie esset repro/ batus deberetur extimatio vt in precedenti membro dīctū est. ergo idē h̄ in pre ē diminu/ ta ar.l. que de tota. ff. de rei vendi. i.c.pastoā/ lis. q̄. item cū totū. de offi. dele. precerea hoc p̄/ bari v̄detur in.c.olim. de censi. p̄real. et hoc/ mihi placet ne iste creditor ex suo bñficio dā/ num sentiat **z**. casu quādo alteratio nō ē/ in p̄petuū sed ad temp² sicut ōtingit quotū/ die vñ florenū magis valē vno die q̄ alio/ ita q̄ crescit et decrescit valor h̄m tpa et cōir/ tenetur hāc variationē nō debere attēdi. ar./ optimū in.l.precia rerū. in. fi. ff. ad legem fal./ sicut enim creditor vellet vt sibi solueretur s̄/ plus nunc valeret ita debet recipere eadē/ monetā si minus valet cū sp̄reē augmentū/ sic voluit bar. in dīcta. l. paulus. et alijs in d.l./ in minorū. q̄d est satis equū. puto tū q̄ si non/ esset spes q̄ de proximo haberet augmentū/ q̄ deberet haberī ratio ad extimationēz que/ erat tpe mutui quia vez est dicere q̄ hodie n̄/ habet illam bonitatē respectu cursus quam/ tunc habebat i sic militat rō precedēs maxi/ me qr potest eē q̄ nūquā cresceret ar.i. l.iuris/ peritos. in.prin. ff. de excusa. tu. et eius. quod/ nō. glo. in cle. ij. de R̄p. **A**menio ad z^m casuz/ p̄ncipalem. l. q̄n ex defectu ipsius monete ō/ tingit deterioratio et cōir tenetur per canonē/ stas et legistas q̄ dānum pertinet ad debi/ torem quia moneta nō habet suā bonitatē/ intrinsecā quā habebat tpe ōtrātmutui vt/ d.l.cū quid. Itē scias predita procedere etiā/ si debitor nō fuit in mora. si autē fuit in mo/ ra tunc h̄m oēs omne periculū spectat ad ipsuz/ debitorē. debet enī reddere h̄m extimationem/ que erat tēge quo debebat soluere nisi suissē

spalis et monetaea ut. S. dixi. p hoc. l. vinū
et qd ibi nō. s. si cer. peta. H tñ limitavit Bartl.
vbi. S. qñ vñm ñtigit i pecuia grossa. sec' si i
minuta mouet qz grossa extimat p minutaz
et nō ecōtra nā vn' denari' nō p extimari p
solidū argēteū vel aureū. et ideo cū illa minu
ta nō capiat extimatioē nō possum' dicē q
deat attendi extimatio qz eāt tpe more stracto
vel postea usqz ad tps solutiōis sicut in alijs
spēbus cauet in d. l. vinū. hec rō bar. nō vide
tur multū placere do. Anto. hic qz fm euū sic
grossa extimat minutam ita minuta extimat
grossam. si forte minuta aliqd affert utilitatē
nā sic p puis emi floren' ita p floreno pnt el
mi pui si aliq necessitas hoc ifellat et hoc pl'
placet qz dīctum Bar. quod soluz consistit in
subtilitate licet enim vnus denarius nō pos
sit extimari tamen plures simul sic. vnde dice
rem q aut hec pecunia reprobata in totuz et n
potest de ea solui dīcto. si reprobos. Idē pu
to in alio dāno ñtingente post morā dūmō di
recte ipsa deterioratio ñtingat ipsam monetā
pariam ut quia fuit decretū ut duo valerēt
solum vnum de nouis. hec omnia procedūt
qsi pecunia est debita ratione stract'. Quid
autem si ex testamento ut quia tempore testa
menti plus vel minus valebat moneta qz ho
die valeat et intellige de ppetua alteratione
et dic q debet attendi valor existens tempore
testamenti quia d eo videtur testator sensisse
ut in. l. vxorem. s. testamento. ff. de leg. iij. et. l.
si. in. prīn. ff. de au. et argē. leg. tenet Jo. an. in
addi. spe. in dīcto. s. nunc aliqua. s. sed pone. et
ita consuluit Olra. ut recitat do. Ne. de an
cha. in dīcto. c. olim. idem dixit Olra. in pre
cepto arbitrorum et eadem ratione idem dic
in iudice ñdemnāte i certa. qzitate. Quid
autem in statuto pone cauet qz p tali delito
soluantur p. libre vel qz tot libre dentur offici
ali demū alteratur moneta ppetuo dicit no
tabilit. Spe. in loco preall. q debet solui d pe
cunia currenti quia de tali videtur statutū
sensisse vnde mutata pecunia videtur muta
tum statutū. argu. c. translato. de osti. de quo
ego multuz dubito. Quid eniz si tpe statutū
florenus valebat longe plus qz hodie dicem'
ne q debeat solui ita modicum cum statutuz
voluerit mensurare penam deliti quod fieri
debet ut in. c. non afferamus. xiiij. q. i. et. l.
respiciendum. ff. de penis. et idem dico in sala
rio ostiitudo officiali et casus iudicio meo vi
tur incōtrarium in dīcto. c. olim. de censi. Nec
obstat cle. iij. de deci. vbi solutio sit de pecuia
currenti quia ibi non alteratur dispositō. nā
solum ibi dicitur qz si alicui conceditur decia
beneficioz potest solui de pecunia currenti. n
enim est vis de qua soluatur dūmodo solua

tur decima. Quid at i mādato seu gratia
facta per aliquē dūm. vtputa quia ocessit p
ceps alicui centū florenos ānuati sup ceteris
redditib' demū alterat ppetuo valor floreni
dicit hic do. an. qd si ignorabat pnceps valo
re monete. debet intelligi q fiat solutio de mo
netā currenti qd dicit tenere glo. q. Huil. de
mōte lau in dicta cle. iij. sati s placet dū ponde
rat ignorantiam pncipis als puto securus ar.
in dicto c. olim. et in dicta. l. si. ff. de au. et argē.
lega. et per hec habes hunc articulum sati s
plene et clare pre ceteris expeditum. Ulti
mo hic subicio vnam questionem quotidias
nam. Autuauitibī centum in auro nūquid
teneor recipere in argento vel in pecunia mi
nuta vel econtra. Autuauitibī in argento
an possis soluere in auro me inuitō vel etiaz
in eadē materra sed alterius forme puta mu
tuauit florenos senenb vis restituere florenos
florentinos in eodem valore. Dic concludē
do mentem bar. in dicta. l. paulus. q aut mu
tuauit centum libras in florenis et tunc sati s
est restitui centum libras etiam in alia mone
ta qz vider extimādo illos florenos pro cētū
libris illos sic vendidisse. sicut dicimus in do
te cum traditū extimata in. l. cum votem. C.
de iure doti. et idem dic in deposito. Aut fuit
dictum mutuo vel depono centum libras in
florenis et volo mihi restituzionez fieri in flo
renis. et tunc periculum et omodum dīminuz
tionis vel augmenti pertinet ad debitorent
seu depositariū. vnde tenetur restituere in flo
renis fm extimationez exītez tempore soluti
onis siende ar. in d. l. cum votem. Aut fuit fīt
plicit factū mutuū. vtputa mutuo tibi. x. aut
centum florl. et tunc aut sum passurus aliqd
dānū recipiendo i alia forma et tūc nō teneor
recipere ut d. l. paul' Aut nullū dānū patiar
et tunc in alia mā nō teneor recipere puta ar
gētū p auro qz mutuū debet restitui in codē
genere et eadē boītate ut d. l. cū quid. et aliud
p alio iuitō creditoē solui n̄ pt. vt. l. iij. ff. si. cer
peta. Aut vult restiture in eadem materia s
in alia forma vtputa florentinos pro senenb
bus et cōit tenet q tenor recipere ut d. l. paul
lus. Cōsuetudo tñ est in mīlīs pībūs ut etiā
in alia materia possit restitui que seruanda
est quia tacite videt contrahi fm solutudinē
loci vt. l. q si nolit. s. q assidua. ff. de edi. edīt.
facit. Llabeo. ff. de suppē. lega. tenet Bar. vbi
S. et sic consuluit Olra. Quid autem in d
posito vide ter. notabilem et quod ibi nō. in
l. in naue. ff. loca et sati s videtur consideran
dum quid fuit tacite actum an scilicet pecunie
am depositam confunderet cum sua vel tene
ret separatam. Nicolaus sicutus doctor fa
mosissimus.

Enientes **C**al^o Judicis
infra certū tēp^o s̄nias exequi h̄ nō
obstante appellatōib^o ab eis iteratōis defer-
re tenent. h. d. **N**el aliter et generali^o non
valz iuramētū p̄stitū in p̄iudiciū iuris supio-
ri **D**ividit in quor in p̄ rephēnsio osulū **I**n
z. ibi vez ip̄oz excusatio **I**n z. ibi q̄ vez ip̄
soz excusatiois repbatio et ḡuale mādatū. in
z. ibi cū igit̄ mādatū spāle et cōminatio non
parent. **N**ō. p̄mo iūcta gl. quīta q̄ in terri.
subiectis tēpalis eccīe appellat a secularibus
iudic. ad papā obmissō alio medio de quo in
c. si duob^o. de appellat. **N**ō. z. q̄ ciuitates r̄
cognoscentes supiorē nō possūt appellationē
tollere nec sup eo aliquid statuere i p̄iudiciū
p̄eminēti supioris. lex ergo oēs p̄pli. ff. de iu-
sti. et iure q̄ dat licentiā b̄dīl. statuenti debz
intelligi dūmō nō statuāt contra ius et p̄emi-
nēti supioris de quo vide ibi latius p̄ bar.
et aliquid ad māz tetigi in. c. qd̄ clericis. d. so-
ope. **S**i vero ciuitas nō recognoscit supiores
pt tollere appellationē sicut p̄nceps. l. i. ff. a q̄
app. nō licet. tenet Bar. in dēa. l. oēs p̄pli. **I**n/
tellige in tēpalib^o **N**ā iſpūalib^o nemo pt p̄scrī
bere cōtra supmā p̄tētē pape vt nōnter dicit.
Inno. in. c. bōe. ij. d. postu. p̄la. fēit. c. n̄la. xcij
distin. **Q**uid at si in ciuitate nō est p̄uisuz de
iudice appellatōis. vel mortu^o ē ad q̄ debeat
tūc appellari si ciuitas nō recognoscit supio-
rē vide Bar. in. l. vbi absūt. ff. de tuto. et cura.
dat. ab his. **N**ō q̄ iudices dñt iuraē vt iu-
dicēt p̄m leges vt in auē. iūsurā. qd̄ p̄staēt ab
his erq̄ infert q̄ p̄m osciazz quā h̄nt vt de^o v̄
hō iudicare nō p̄nt de q̄ in. c. pastoral. q̄ vo-
de off. dele. **N**ō id ad qd̄ allegat q̄tide iste
ter. q̄ iuramētū nō obligat b̄dītū iurātē in p̄
iudiciū iurl. seu auctoritatis supioris et sic vi-
def supiorē posse iptiri b̄dīto facultatē veni-
endi otra p̄priū iuramētū **S**ed tu h̄ intellige i
iuramētō p̄stito i mā p̄tinēte ad supiorē vt h̄
alias see^o vt dixi. S. prio. c. **E**t facit h̄ ad q̄oēz
clericus iurauit in studio exūs nō exire distri-
dū senēlez aīquā suo creditori essz satissadū
ante solutionē reuocat ex iusta cā p̄ suū epi-
scopū querit nūquid iuramētō non obstante
teneatur parē mandato superioris **E**t videat
q̄ sic quia nō potuit iste clericus in p̄iudiciū
iuris et auctoritate supiori. se obligare vt hic
et ita post multa ocludit **J**o. an. in regla i ma-
lis. de re iurl. li. vi. in mercurialib^o. nisi de licē-
tia superioris seu epi suissz in studio et p̄ necel-
sitate studij otraxit videat enī tūc se obligasse
cū lnia epi qui dedit licentiā q̄ vno ocessō d̄
nia videtur ocessa sine qb^o illō explicari n̄ pt
vt l. c. p̄terea. q. c. p̄ iudētiā. de offi. dele. et. l. ad
rē mobile. et. l. ad legatiū. ff. d. p̄cura. et ibidē p̄

oia ocludit ibi i p̄c reuocatē s̄iliū q̄ p̄dē mō
iuraueat **E**t ego idē putarē i q̄libz b̄dīto **N**ā
ciuitas seu p̄nceps pt p̄cipē b̄dīto vt n̄ exeat
districtū vel vt nō vadat ad certa loca. l. fi. et
qd̄ ibi nō. ff. de decre. ab ordi. fac. et l. merca-
tores. **C**. de mercato. et merci. nō ergo potuit
b̄dītū se obligare ad manēdū et i p̄iudiciū
um illi^o iurl. supiori. n̄i superiori p̄us expresse
vel tacite dedissz licetiā qd̄ b̄n nōb^o p̄ doctori
b^o forēsib^o q̄ sine sui supioz lnia p̄mittūt legē
ad certū tēp̄ extra natale p̄priū. **P**reterea
p̄ hūc ter. deteriat qd̄ an eps possit statuē ve
ab iterlocutoria nō possit appellari n̄i in ca-
sibus in quib^o iura ciuilia appellationē admīt-
tūt et dicēdū q̄ nō q̄a nō lī. z. ep̄o violare ius
supiori. et otra canones statuē de quo ple-
ne per **J**o. an. in. c. fi. de appellat. li. vi. et i. c. vi
timo. de offi. archip̄. et p̄ do. de rota. decif. lxx
vij. et vide respectu laicoz qd̄ nō. **J**o. an. in
addi. spe. in. ti. de appella. in. h̄nūc tradem^o iu-
xta p̄ncipiū. **A**ltio opro. et videat q̄ ex alio
capite nō valebat statutū istoz disponēt vt
xxvij. dies iudicata mādarēt eructiōi **H**az
odēnatis. in actiōe psonali dāt q̄tuor mēses
vt i. c. q̄ ad oſultationē de re iudi. qd̄ qdē tēl
pus. l. z. cā ognita possit abbreviari. ff. d. re iu-
di. l. ij. n̄ tñ lñ cā alias qd̄ deē suppleat a lege. ff
de re iudi. l. iiii. q̄ si q̄s **S**ed p̄ istā oſuetudiez
seu statutū r̄strigebat tēp̄ indistincte i oī tali
cā etiā si n̄la cā ſeēt ergo talis oſuetudo vel
statutū nō debebat valere. **G**o. **H**of. fateat cō/
trariū h̄ p̄m **H**ost. p̄ n̄ reprobaunt ex isto ca/
p̄te ſ ex alio de q̄ in l̄a. m̄ nō plz dītū. **H**of.
l̄ ei iudex nō potuissz sine cā r̄strigere etiā p̄
viā statuti rōe p̄dēa et p̄ ea q̄ nō bar. in. l. oēs
populi. ff. de iusti. et iure populus tñ bene po-
tuisset hoc iūdere i ipsoz p̄iudiciū p̄ viā sta/
tuti vel oſuetudis ar. in d. l. oēs populi. cum
p̄ h̄ nullū ſiat p̄iudiciuz supiori. b̄ dūtaxat
i p̄is litigātib^o. **A**leio ad glo. ſaties
et faciles. Et qro q̄re appellatōe pendēte s̄nia
non pt executioni mandari glo. penl. r̄ndet q̄
p̄ appellationez extīguit p̄nūciatum. l. i. ff. ad
turpil. **E**t idem videat velle tex. in. l. i. ff. de pe/
nis. **N**ō. glo. in eo. q̄ dicit p̄nūciatum extin/
gui p̄ appellationē **J**o. an. dicit q̄ imo. suspen/
dit vt p̄tēt h̄ic in tex. do. an. dicit q̄ extinguit
de p̄nti ſed inspecto exitu futuro ſuspenditur
vt nō. in d. l. i. **S**ed cōtra hoc facit. c. si de ſeq/
stra. po. et fruc. intelligendo vt ibi dixi et dic
vt ibi et vide p̄ archy. de appella. nō ſolū. li. vi
In glo. fi. in. fi. dic. vt h̄ctur in. c. n̄ ſolū de ap/
pellatio. li. vi. **N**ico. abbas.

Do nostra in **P**er iudi/
cis officiū
subuenit illi qui propter iuramētū
tuoz usurpas repetere non potest ita
f i

sumat Jo. an. Et quod pcedit h̄ sumariuz fm
vnū icelleāū satis claz. Sz fm aliiū notabili
orē sūmo sic. Jurās vsluras nō repetere p̄t iu
ramēto nō obstante ex noua cā ūpetere. p̄mo
narrat factū z° puidet ibi mādam? // Nō. p̄
mo q̄ iuramentū de vsluris solut. nō repetē /
dīs nō operaē remissionē vsluraz, p̄sumitur
ei tale iuramētu extortū ar.c.sup. hoc d̄ renū
Nō. ibi secularē ar. q̄ nedū corā ecclesiasti
co sed etiā coraz seculari iudice vslure repetē
possit Sz Jo. an. dicit hoc n̄ pbari hic q̄ sūt
vba p̄tis ř remittit ad notata p̄ archy. in. c.
q̄o vīcā. xiiij. q. iiii. ř ad glo. in cle. dispendioſā
de iudi. Ego remitto ad pleni⁹ p̄ me tacta. S.
de fo. ope. cū sit generale // Nō bonā practicā
citādi testes q̄i ignorāt p̄sone vt fiat genera
le p̄ceptū ſb excōicatl. pena vt qui sup tali fa
do nouerit vīratē ſpareāt ad testimoniu p̄fe
rēdū Et quāq̄ iste tex. loq̄t ī mā peccati // idē
tū puto dicēdū vbiq̄z testes ſpelli possunt
q̄r tūc tacere vīratē est peccatū mortale i.c. q̄s
quis. xi. q. iij. in. c. i. de crīmīe falfi. de quo vīd
quod dixi i.c. i. ř fi. de testi. cogen. ř tene mēti
hāc vīlē practicā. ř exb̄ ř ex tex. nō q̄ rōe testi
monij ferēdi p̄t lati⁹ ſpelli a iudice ecclesiasti
co ř credo q̄ etiā in cā vertēte corā iudice se
culari poterit iuder ecclesiastic⁹ ad req̄ſitōeſ
iudicis seculari. hāc ſniāz excois generaliter
ſ in ſpē ferre ſi p̄sone ſciūt q̄r ſicut index ſecu
larl. ſpendit auxiliū iudici ecclesiastico. ita. eſ
tra debet facere ecclesiastic⁹ xvi. vi. cūz ad
verū. facit qd nō. Inno. in. c. l. ex ſuſcepto de
fo. ope. ř xiiij. q. ii. c. quāq̄. // Ultio nō caūm
in q̄ iuder ecclesiastic⁹ pcedit ex officio ad iq̄
rendū ſup vīratē infamia nō pcedēt. Cōtra
h̄ op. d. c. qualif ř q̄i. ij. de accusa. Soluto dic
fm Hosti. p̄ iſtud ē ſpāle vbi agi⁹ de correcti
one peccato p̄ vel vbi ſiminet periculū aīarū
ad idē. c. vnicū. vt ecclā. bñficia. d. cler icl. pere
grī. c. fi. et de preben. graue cū ſimilibus. E/
cus vbi fieret inq̄ſitio contra ſubditū ad deli
du puniendum vt in contrario. et vide p̄ eun
dem Hosti in. d. c. vnicō. quod nō // Vide alia
līmitationē quā ponit Inno. in. c. i. de postu.
pla. vbi dicit q̄ i inq̄ſitione que fit generaliter
ſ non de certo crīmīe nō req̄ſit infamia p̄ce
dēs vt ibi idē dic i inq̄ſitione generali pſonaz
vt in. c. i. d. offi. ordi. ř. !. ognit. ff. d. offi. ph. Et
ex iſto tex. ſupta occaſione tractat h̄ Inno. i q̄
b̄ casib⁹ ſit iudici pmissa inq̄ſitio ř in quibus
p̄hibita. que materia meli⁹ ř agricōtius expe
ditur in. c. qualiter et q̄i palle. ř p̄ Bar. in. l.
ij. ſi publico. ff. de adul. ř. l. iiii. ſi hoc aut iudi
cium. ff. de dā. infec. Sed nō vt defit hic vba
Inno. que ſolent multū allegari ř vt intelli
gas cū effeſtu illa h̄ ſubjicio. Doit enī alijs
casus i quibus iuder officio ſuo p̄t proceſe

re et aliquos p̄hibitos. p̄m⁹ de ocessu. eſt vbe
agit de restituſione vſuraꝝ q̄s debitores
iuraueſt ſi repetē vt exq̄ p̄s ipedit agere poſ
ſit iudex ex officio ſuo puidere. Hec⁹ dicit vbe
p̄s nō ſic ligauit ſe ex iuramento q̄r nō dēt iu
dex ſic pcedere ad vtilitatē ſuata exq̄ p̄s p̄t
agere et nō petit. fateſt tū poſtea q̄ eſt cōtra
eu quē ſuſpedū h̄t p̄t iqrere de vſura ſicut
et de alijs crīmib⁹ ſi ad ſuata ſuereſſe alicui⁹
ſuata pſone ſb ad penitētiā iponēdā et ſic loq̄
tur d̄ offici. ordi. c. i. d̄ tū Hosti. q̄ tūc p̄ ſuata
vba ſuata ſuereſſe q̄r ſruatō ſuereſſe ſuata
agere nō p̄t niſi reſtituat alienū xiiij. q. vi. c. i.
d̄ vſuri. cū tu. // Nō q̄ p̄ hoc videt ſetiē Inno
q̄ in p̄mo caſu q̄i iurauit non repetere p̄t iu
dex p̄ncipaliter pcedere ad vutilitatē ſuata
Et p̄ hoc induco talē rationē. vbiq̄z eſtas
ſuggerit et p̄ ſi nō p̄t agere. p̄t iudex ex officio
puidere p̄t. l. plane. ff. d̄ peti. here. // Nō bar
in l. i. ff. q̄ vi aut clā. facit. l. q̄neus muti⁹ in ſe
ff. d̄ ānu. lega. ř ad hoc facit iſte tex. q̄ nō. Nā
papa videt hic moueri nō ſolū ob ſalutem a
nime defūti ſb etiā ob vutilitatē iſtoꝝ qui iua
uerū nō repetere. Hec⁹ caſ⁹ nō dubitabilis
fm Inno. eſt q̄i eſt iqrere vult d̄ ſanguine
rate. inter ſuiges. de diuor. porro. xxv. q. vi.
ſi duo. et idez generaliter p̄t dīci ſm cū vbiq̄z
vult iqrere de alio ſpedimento canoico. Ea
dem enī eſt ratio fm Hosti. ergo idē ius p̄ h̄
c. i. et c. ſignificauit. d̄ offi. ordi. ř q̄ ſb pſit i ſ
trahendo eſt ex pſſuz in. c. fi. de clam. d̄ ſpō. ſed
idē dicēdū in oſtracu exq̄ nō agi⁹ ad penā ſb
ad pečm euītādū vt. ſ. nō. ř p̄ Inno. i. d. c. i. de
poſtu. pla. Terti⁹ caſ⁹ cū vult iqrere de iuri
bus p̄ncipis. C. de bonis va. l. penult. ř vlti.
li. x. De q̄ remittit Hosti. ad c. cūz dilecta. vbi.
nolētes. d̄ ſir. vti. vel inuti. reſpetu ſo pro
hibitiōis p̄t elici treſ regule ex dīciſ. Inno
p̄ ſp̄ regulariſ de crīmīe nō inq̄rit ex officio
Hec⁹ tu intellige q̄i p̄cedere vult ad penaz
non p̄cedente infamia alias ſec⁹ vt in d. c. q̄
liter ř q̄i. Et expediſ hanc regulam melius
vt ibi nō. et p̄ Bar. in. d. ſi publico. Hec⁹ ſig
la q̄ ſup iurib⁹ ecclie nō eſt p̄cedenduz ſp̄ p̄
iqritionē ſed ſeruato ordine iur. ſ. oblato li
bello noīe ecclie et alijs rite obſeruatis. fateſt
tū q̄ ſp̄ p̄t ex officio ſup ill p̄cedere d̄ ple
nitudine potestatis et ſic videt intelligere. c.
cū olim de testibus. Sed aduerte q̄r idē Inno
alr videt dicere vel ſaltem ſb līmitat in. c. q̄m
ſi ſunt ř alijs. vt li. ſi ſi. dicit ei q̄ ratione exces
sus p̄t eſt iuder ex officio ſuo p̄cedere ſup iu
rib⁹ ecclie occupatis vel male detētis allegat
d. c. cū olim et illū ſi ſunt ř alijs. et de accu. q̄
liter et q̄i. prealle. cū ſimilibus. dīci ſi ergo ſuū
hic oportet ſtelligere q̄i iuder vult procdere
ſup iurib⁹ ecclie nō occupatis vſ male detēt.

ita q̄ euītaſ exēſſ. Et vīde circa h̄ qd nō. idē Inno. in. c. epi. de re. eccl. nō alie. H̄z mihi pl̄z vt iūdīcē possit iūdex pcedē ex officio su per iurib⁹ ecclie qz ad vtilitatē publicam iūdex pcedēt ex officio. l. o gruit. ff. de offici. p̄si. et in auē. vt nulli iūdicū. h̄. i. et. h̄. qm nō. bar. in. l. iūj. h̄. hoc āt iūdicū. ff. de dā. infec. h̄. iūs pub licū. ſhīſtī ſacredo. ib⁹ et magistratibus. i. dist. iūs publicū. Itē ſi p̄t pcedēre ex officio ſup iurib⁹ pncipis t̄paliſ vt. ſ. f. Inno. fortius idē ē pmittēdū ſup iurib⁹ pncipis eter ni. Nā bona ecclie ſūt dei i. c. cū ex eo. d̄ elect. l. vi. dixi in. c. cū ſup. de cā poſſ. et p̄ſrieta. pro q̄ facit qd hētūr in auē. de eccl. ti. h̄. ſi q̄ ſe diſationē. vbi tā eccliaſtīc⁹ q̄ ſeculari. iūdex ex officio pcedēt in actu pio. quīmo etiā ad vtilitatē p̄uatā p̄t et debet iūdex pcedē qn̄ agitur de miferabilib⁹ pſonis et actu pio vt in. l. nec q̄c̄ ſy. aduocatos. ff. de offi. p̄cōſul nō. bar. in dīcto. h̄. hoc āt iūdicū. qd nō. z. ſ. gla q̄ ſup iu rib⁹ ſingulariū pſonaz nō ē pcedēdū iqrēdo vel extra ordinē. ſ. libello oblato et fuato iu rl. ordīe qd etiā ſeq̄t. Jo. an. in. c. ſi. de fo. ſpe. li vi. vbi h̄. approbat etiā ſaſū alleget notoriū. Ego ad h̄. allego. l. ad pēptorū. ff. d̄ iūdi. et l. pperādū. h̄. i. C. eo. et auē. qui ſemel. C. quō et qn̄. iūdex vbi p̄t q̄ iūdex n̄ debz citare abſtē niſi pte petente etiā alr̄ citet nō valz citatio vt dīcti in. c. i. ſ. de iūdi. Et nō. bar. in. d. l. ad pēptorū. hoc intellige vep niſi cā ſit mirabiluz pſonaz q̄ nō p̄nt ſe iūware vt in. c. i. ſ. lxxxvij. dīct. nō. bar. in. dīcto. h̄. hoc āt iūdicū. et Jo. an. poſt. Hosti. in. c. i. j. de resti. ſpo. vbi dicit q̄ de r̄ſtitutione miferabilis persone ſpoliate potest iūdex procedere inqrēdo ar. ibi. Quero nū quid per illa verba testoris vt restituerēt oībus qui probarent ū. videat iſtis debitorib⁹ remiſſum inramētū gl. in vbo omnib⁹. Fina liter ſcludit q̄ ſic qz in testis debemus facere largā interptatiōeſ in. c. cum dīcti. de dona. et. l. in testamentis ff. de reg. i. u. l. ſic iure legati potuerūt petere vſuras ſolutas hāc op̄ionē ſequūt. H̄oſ. et. Hosti. et. do. an. Nec ob ſtac. ſ. dīcaſ legatū inutile exquo legatur qd debetur vt iſtis. de legati. h̄. ecōtrario qz nō est ex toto inutile. Aut ei pecuia nō eāt ſoluta et videat legasse liberationē respectu p̄missionis et iuramenti. ff. de. l. i. l. i. j. Aut eāt ſoluta et intelligit legasse exceptionis remiſſionē. l. ſi. creditor eo. ti. Unde nō obſtantē iu ramēti exceptione poterūt impetrere vſuras. Nam p̄ ſi in cui vtilitatē iurat̄ potest iuramētū remittere vt in. c. i. ſ. eodē. et. c. i. j. de ſpon. et qd ibi nō. p. Jo. an. Non obſtat q̄ teſ. dicat q̄ repeteſ nō attēptabant ū. qz ſine cā time bāt ſm eū ſorte tenti ſtili ſuerēcia iuramēti. C. de fide iſtru. l. ſi. et. de ſymo. etiā qſtiones.

Nec obſtat ſi dīcaſ testatorē nihil iſtis ſliq̄ſſe cū tātis loq̄tū ſuis heredib⁹ qz vt dīcīt do. an. et bñ nō refert cū quo testator. d̄ ſua volūtate loquaſ vñ iſpiciſ ſotius effectū q̄ ſ. ba. l. miles ad ſororez. h̄. i. et. l. peto. et. l. cū p̄. ſ. ſurdo. ff. de. l. i. j. et p̄ hoc vīdeſ tolli opio. Inno. ſtraria qui dīcīt iuramētū iſtis obſtarē cum nihil fuerit eis remiſſū. Et aliq̄ ſequūt hanc opi. Inno. Aduerte qz iſte teſ. p̄ et oīra p̄. eī ſacit p̄ op̄ione Inno. in eo q̄ ip̄emet papa dīcīt q̄ timore iuramēti nō audebat vſuras reſpetere ſi enī iuramētū i veritate nō obſtitifſ. Dapa mādassz denūtiare eos iuramēto non teneri ſicut fecit ſi. eo. q̄ntauall. et pcedēt i cau ſa ad iſtorū iſtātiaz. Nec pcessiſſet ex officio ſuo. In ſtrariū ſacit qz vno oceſſo vident oīa oceſſa p̄ q̄ pueſt ad illō vt i. c. pterea. et. c. pri. dēciā. d̄ offi. de. l. ad. rē. mobilē. et. l. ad. lega". ff. d̄. pcurā. H̄z iſte mādauit vſuras reſtitui ſōnib⁹. q̄ pbarēt ū. ḡ. videat remiſſe ſe obſtaculū p̄ qd impediret pbatio. Sed hiſ nō obſtantē b⁹. diſtinguerē ſic q̄ aut debitor ſmiferant le beraliter vſuras creditori et p̄ illa ſ. ba. gene ralia n̄ puto vſuras legataſ quia in dubio n̄ videat ius ſuū iactare voluſſe maxie p̄ verba generalia de iſtis. cū veiſſent. et. l. cū de iſebūto. ff. d̄. pba. Aut nō ſmiferat ſaltē liberaliter et tunc cū testator ſit obligatus quo ad deuz ad illas reſtituentas debemus in dubio int̄ p̄tari q̄ illas legauerit vt. cū n̄ debēm̄ p̄ ſumē eū ſue ſalutis deceſſiſ ſimorē. i. q. vii. ſancē muſ ſacit. c. ſi. d̄ ſepul. et. hoc expedit ſaluti aī nīme ſue ſacit qd nō. in. c. vno. de ſcrū. verba enī dubia. dñt iſtelligi ciuilit̄ ſm ſbiedā ma teriā. ff. d̄. le. i. ſi. ſu. plurū. et. xi. q. iij. rogo. Ad hāc diſtictionē ſacit qd nō. Jo. an. in. addi. ſpe in. ti. de. vſur. in. iij. colū. vbi inter cetera dīcīt nōbile ſ. buz q̄ ſi debitor ſmiferit vſuras an va leat ſmiffio ſecturādū p̄ iūdīcīa an fuerit liberaliter facta an vero in fraudē ar. c. i. j. de ū. nū. li. vi. An aūt p̄ illa ſ. ba. testatoris poſita in teſ. v. ſimilia p̄betur testatorez ſuile vſura riū dīc q̄ nō cū ſimpliciter ſacat nō ſe vſura riū de quo vide nōter p̄. ſre. ſfilio. liij. ar. in. l. ſi. non designata. C. de ſal. cau. adiſ. le. et. c. ſi. ſapa. de ſuile. li. vi. Si aūt viſ tenere op̄i. Inno. et. queras de alio ſmedio repetendi v̄l poſito q̄ testator nihil dīxerit dīc vt in glo. i. j. et in iſta in ſi. quam nōbīs et plenius dīxi in c. ſ. eo. Opo. contra teſ. in eo. q̄ ſapa man dat testes recipi lite n̄ ſt. cōtra ti. ſ. vt lite nō ſt. Sed glo. vlti. dat tres ſolutiones p̄ma q̄ hic proceſſebat p̄ viā iñqſitionis. Ecda q̄ ſ. voluit extra ordīez pcedi. Sed hodie dīc vt i. c. diſpēdiosā de iūdi. vbi dīc ſi i. cau ſu rarū p̄ pcedi ſimpliciter ū. Tertia ſolutio q̄ hic agebat de executiōe vltiaruz volūtatu

a nō. bñ hāc solutionē t̄ pcedit fm ītellecūz
q̄ h̄ fuit facta remisso in testamēto t̄ ex ea no
tabis q̄ sup̄ executiōe vltimaz voluntatū p̄
pcedi ex officio in q̄sticōis qd̄ indubie pcedit
in pijs causis de testa.tua. ī auč. d̄ eccl. t̄.g.
si quis edificationē. **V**ltio extra glo. q̄o
h̄ sit edictū generale vt q̄ sup̄ eo nouerit vita
tē op̄areat ad testimoniuz pferendū. nūquid
ipi debitores poterūt ad h̄ op̄are iuramen
to nō obstante Hosti. dīc q̄ sic. q̄ h̄ nō est con
tra iuramētu p̄supposito q̄ nō fuissz remisuz
q̄nimo si ad hoc voluissz se astrigere nō vali
isset iuramētu tāq̄ temerariū xi. q. iij. q̄s q̄s. de
cri. fal. c. i. l̄ eī n̄ faciat p̄batiōez possz tñ eis iu
ramētu d̄ferri allat d̄ testi. c. i. oī. r. j. c. fi. **N**ō h̄
haba lic̄ s̄nt aliquāculū dubia h̄ intelligo q̄
non faciant probationē plenam cum agatur
de eoꝝ modo tñ admittentur iudice pcedē
te p̄ in q̄stionē ad aliqualē fidem facientam
cū agat p̄ncipaliter ad satissaciendū aīe defū
di ar. dīc. c. in omni. **E**t hoc habes q̄ in p̄
cessu generali cōtra vslurariū admittūt debi
tores q̄ soluerit vsluras in testes nō tñ ad ple
nam fidem faciendā de quo vide qd̄ nō. Fre
sfilio xvij. Quid aut̄ si debitor qui iurauit n̄
repeteret denūtiat an possit in cā denūtiat. te
stes p̄ducere De. q̄ sic. cū istud sit accessoriuž
ad ipsā denūtiatōez qd̄ plz Teneat eī dicē eccie
cū effecū p̄ h̄ bon̄ tex. in. c. plerūqz. ij. q. viij.

Ho nōstra m̄ Casus Ju
uit ī oī cā iudiciariū ordinē obfua
re in notorijs subtilitatē ordīs iudiciarijs. nō
fuabit **N**el generalius sumo sic. iuramentū
generale d̄z ita intelligi si fieri p̄t vt nō obui
et iuri alias tāq̄ temerariū nō obligat cōtra
iuris obseruantia. diuidit **N**ā in p̄ma p̄ re
citat tenorē iuramenti In z̄ ibi nos illud. ou
plicet interptat Et z̄ interptatio ibi. quāq̄ Et
vt clari h̄ēas intelledū pone sic casuz archy
ep̄s neapolitan̄ q̄ extorsione forte ad insta
tiā sui caplī vel populi p̄stitit generalitē iura
mētu vt ī oī cā obfuart ordīne iudiciariū
p̄cessu t̄pis cū occurreret facta notoria dubi
cauit an debēt in eis ordinē iudiciariū obser
uare. p̄ sup̄ hoc s̄ult̄ interptat̄ est h̄ iuramē
tu duplicit̄ **P**rimo vt extendaat ad cās noto
rijs **S**ed intelligat fm subiectā māz. s. vt ī cās
non notorijs obseruet ordīo iudiciarijs. In
notorijs vero nō seruet p̄ oīa q̄ ordo in noto
rijs est vt p̄ oīa nō fuet iuxta illud vulgatū
in extraordīarijs ordo est ordinē nō fuardi. z̄
dicit posse intelligi vt referat ad cās in q̄bus
ordo iudiciarī est seruād̄ dicit ei q̄ si iste ar
chyep̄s habuit in aio vt ordinē iudiciariū
in omni cā pariter seruaret et sic cesseret p̄dīa
interptatio tale iuramentū cū sit cōtra cano/

nicas sanctiones pot̄ est dicēdū p̄tiriū nec
aliq̄ rōe fuit. **N**ō p̄ q̄ iuramētu oīra ca
nonē p̄ditū in fauore publicā n̄ ligat facit. c.
fi diligenti. de fo. ope. r. S. eo. sicut. **N**ō z̄ q̄
iuramētu generale dēt restrigi t̄ intelligi fm
sbiectā materiā t̄ rōuci ad termios iur. cōis
q̄m fieri p̄t facit. c. i. eo. t̄. li. vi. **N**ō ibi n̄ per
oīa ū. q̄ ordo iudiciarī n̄ v̄ ex toto in notorijs
sblat̄ facit ad id qd̄ nō h̄ in gl. ii. **N**ō q̄
ordo q̄n̄q̄ s̄sistit in nō fuit ordinē solitum
Nō q̄ tela iudicij p̄t dīci ordo in eo q̄ ordi
nate pcedit. q̄n̄q̄ religio appellat̄ ordo q̄r d̄z
cē ordinata t̄ approbata vt legit et nō. in. c. n.
qui cle. vel. mo. **N**ūz appellat̄ ordo carader q̄
sprimis ī ordinatiōe clerici de q̄ vide xxxij. vis.
ī summa. **V**ltio nō q̄ dīci gnale n̄ sp̄ gnale
intelligit qd̄ pcedit q̄n̄ nō est eadez ratio oīm
otētoꝝ sb̄ gne alsec̄ t̄ sic rōucas ad cordiaz
iura allegata ī glo. si. q̄ p̄ hec remanz declarat̄
Op. t̄ v̄ q̄ exq̄ p̄ extorsioꝝ h̄ iuramētu fue
rat p̄stitū nō debebat ligare saltez effecū alit
ar. S. eo. si vero. r. c. ver. **S**ol. glo. p̄ma dicit q̄
ob hoc videbat nō tenē h̄ alr nō soluit cōtra
riū. dic tu simpl̄ p̄mo f̄m **J**o. an. q̄ hic nō fuit
vera extorsio **S**ecus in oīra ijs facit de elec.
qrūdā. li. vi. ī p̄ncipio t̄ oītitio **J**o. execrabili
s. ī p̄ncipio h̄ tex. dicit q̄i. exq̄ nota q̄ dīcio
q̄i diminuit t̄ rem ī p̄fectā significat vt nō. in. l
in factā. ff. de oī. r. demō. v̄bi tex. iūcta gl. t̄ i
l. ī p̄sonā. q̄ pecuniā. ff. de pac. vide gl. in. c. p̄
rochianos. de deci. r. c. put. d̄ do. r. oītū. **N**ū
exploit tex. **I**nno. q̄i p̄ extorsione. i. oīra oīliū
vel desideriū tuum non tñ fuit vera extorsio
fm eū. **Z** p̄t dīci q̄ p̄supposito q̄ h̄e fuisse
extortū per metū nihilomin̄ ligat d̄o ne sequit̄
absolutio p̄ sup̄eriorē vt in contrarijs et dic
vt ibi plenī notatū fuit. **S**ed hic aduerte ad
vnā q̄onez v̄ltra ibi tacta. pone q̄ p̄ metū q̄s
obligauit se per iuramentū ad id ad quod al
tenebatur de iure oīmuni **N**ūquid tale iura
mentum liget vt cōtraueniēs incidat in piu
riū dōt. hic instant. h̄ in dubio tene q̄ sic. naz
si tale iuramentū obligat ad indifferēs vt in
dīcto. c. si v̄o. sortius ad id quod est f̄m ius d̄v
cit tamē hic **J**o. and. q̄ per superiorez poterit
a tali iuramento absolui quod bene notabilis
ex quo habes q̄ licet quis sit obligatus ad
aliquid facientū de iure oīmuni **T**amen si p̄
metum iurat illud facere. potest perē absolut
tionez ne forte oīraueniēs incidat in piuriū
v̄bi als non incideret t̄ sic extendas. c. si vero
S. eo. t̄. **N**az iūuria sibi irrogat̄ ī eo q̄ illa q̄at̄
iuramento ad iuris obseruatiaz vt in. c. leget
batur. de ma. et obe. **O**ppo. z̄ in eo q̄ tex. d̄
cit in notorijs ordīne iuris non seruandum
q̄ imo fuardi d̄z. ij. q. i. de oīpotēs. et. c. porro
de diuor. **S**oluit gl. ij. supplēdo ad l̄az q̄ nō

est ordo suā sc̄ ex toto sed in pte sic d̄ fierē citatio & sūia ferri ut i otrarijs de hac mā dic vt plenissimē nō. in c.vrā. &c.tua de cohabī. cle & mulie do.an.dicit h̄c q̄ citatio exigit līc n̄ pemptoria.de sūia dicit q̄ exigit sed nō cū nō solemnitate vel scriptura dic q̄ respectu citationis varie sūt op̄iones Nā glo. i.c.porō. p̄ allegato sentit q̄ non.sit necessaria Inno. su it vari⁹ vt nō. i.p̄e in.c.tua palle. &. c.quāto. d̄ transla. p̄la. Et vide glo.ij.q. i.in sūma. &. in.c. q̄ lotari⁹. e.q. q̄ mihi semper placuit. q̄ vbi fa dū est ita notoriū vt inficiari nō possit nec re q̄ruī aliq̄ p̄sumptioēs n̄ eēt necessaria aliqua citatio Nec req̄rit solemnis. Sed sufficit qd̄ dā p̄ceptū sic possūt intelligi.c.cū olim. d̄ re iu di. et.c.quāto. de transla. p̄la. &c.bone. de elec alīs at p̄cedat dictū glo. b̄ p̄ qua optime facit iste ter. dum dicit nō p̄ oia ic. & ibi q̄ d̄ i alijs ic. q̄ clare inuuat q̄ aliqlis ordo est suādus & p̄ citatione facit.c.fi. de offi. dele. li. vi. iun/ do. c. i.e. ti. et li. Et hec oclusio videt de mente Jo.cal. in dicto. c.vrā. vbi pleiſime d̄ hac mā sic limita Inno. in.c.ex pte de v̄b. signi. vbi di cit in notorio iudicē p̄cedē poti⁹ exequēdo q̄ sententiando ad predīcta allego tex. gl. & bar. i.l.id⁹ fustiū. ff. de his q̄ notā. ifam. vbi p̄bat sūm vna lec. q̄ nō req̄rit i notorio cāe ɔgnitio nec solēnitatis sūie. sed sufficit iudicis p̄ceptuz de exequēdo ad idē. l.ij. q̄d̄ de frumētaria. ff de admi. rerū ad ci. p. vbi clare colligit maxie p̄ Bar. q̄ vbi oia iura p̄tis sūt nota iudicī vt q̄ pouxit libp̄ vbi sūt oēs rationes p̄t p̄nūtiare p̄t abūte & nō citata rōne notoriētatis & hoc voluit Inno. in d. c. quāto. Sed quero vt p̄ idifferēter in notorijs sit p̄mittend⁹ ordo iur. glo. ista z⁹. notabilitē distinguit q̄ aut sunt notoria in hac p̄uītia iudicī & alijs & p̄ced̄ qd̄ hic dicit Aut nō sūt notoria in hac p̄uītia. H̄ alibi vel si h̄ sūt notoria nō tñ iudicī sed alijs & tūc habet iudex duplētē modū p̄cedēdī vt p̄t in gl. quā singularitē notabili⁹ maxie in eo q̄ apte sentit q̄ d̄ eo qd̄ ē notū iudicī vt notoriū līc extra iudicū p̄t iudex iudicare & idē nō. gl. in. l. i. C. qui & aduer. q̄s et bñ facit iste tex. facit qd̄ nō. glo. &. Bar. in. l. id⁹ fustiū ff. de his qui nō. ifam. Et iq̄tū gl. exigit notoriētē in p̄uītia ego intelligo d̄ ea p̄uītia que habz vnu regimē sicut olim cū r̄gebatur vno p̄fide in.c. ij. de offi. lega. li. vi. Sed cū ho die singule ciuitates h̄ent sua regimē iuxta nō. in. l. fi. C. de p̄scrip. lon. tem & regrere notoriētē in ciuitate seu suo territorio Nā de eo qd̄ est extra territoriū iudex rede iſformari n̄ p̄t nisi p̄ p̄partioēs ar. in. l. fi. ff. d̄ iurisdict. om iudi. Et facit hec gl. ad qd̄. p̄ne quē notorie forte eēt excōicatū in vna p̄uītia In alia v̄o vbi gessit officium publicū hoc eāt occultū

nūquid tenebūt gesta habito respectu ad pro uintiā vbi gerūt vel nullo considerato q̄ semel iste fuit notorie excōicatus facit hec glo. q̄ de bēt tenere Idē t̄z pau. de liaza. & refert Jo. an sic sibi respondisse ita recitat do. In. in.c. sc̄is/ tat⁹ de rescrip. qui tamen oposit de dicto. Jo. an. in.c. inq̄fitioni de sen excōi. Mihi placz p̄m dictū qd̄ p̄bo ar. l. barbari⁹. ff. de offi. p̄li. et. l. ij. C. de sen. et iij. q. viij. s̄. tria v̄l. verū. nā in illis iurib⁹ dicit tenere gesta a suo tollerato rōne publici officij et . p̄fecto verisimiliter creden/ dū est q̄ in eo p̄tib⁹ notoriū erat illos eē ser uos Itē rō cōis erroris p̄cedit l̄ i alia puin/ cia factū sit notoriū Est ei p̄babilis ignoran/ tia respectu eo p̄ q̄ gerūt extra p̄uītia i. q̄ mā accu. po. i.c. fi. & i. aūc. vt fac. no. osti. ad dictū Jo. an. i.c. iquifiti ōis. dico q̄ nō obstat qr̄ so/ lum dicit q̄ notorie excōicat⁹ in vna p̄uītia p̄t tāq̄ notori⁹ vitari in alia p̄ scientes licet ibi nō sit notori⁹ & sic loq̄t respectu scientium Sed respectu ignoratiū poti⁹ sentit oposituz et hec nō. Sed circa H̄ q̄ro pone q̄ factū erat notoriū n̄ tñ ostabat iudicī nihilomin⁹ p̄ces/ fit tñ tāq̄ sup notorio nūqd̄ teneat p̄cess⁹ gl. H̄ nō ap̄it poti⁹ tñ videt sentire q̄ nō in eo p̄ dicit iudicē debē H̄ casu p̄cedere tāq̄ sup occ̄t eo vel p̄mitte cāe ɔgnicōez an factū sit notori/ um Sed Inno. in.c.tua i fi. de coha. cle. & mu/ t̄z otrariū. Ego sic distiguerē q̄ aut q̄litas no/ torietatis erat fundamētū iurisdictiōis. p̄e exemplū i.c.i. de offi. dele. li. vi. et in.c. accu/ satus. in. s̄. sane. de here. tūc process⁹ a iudice ignorāte notoriū ē nullar. in. l. q̄ro. ff. de eo q̄ p̄cu. & in.c. ex pte asten. & qd̄ ibi nō. de ces. p̄ben. ad hoc theorica Bar. in. l. ij. ff. de iudi. n. l. multū. de odi. et demō. &. Inno. i.c. cū ɔtin/ gat. de offi. dele vbi ginalit̄ voluit q̄ si iudex ignorat id qd̄ ē fundamētū sue iurisdictiōis n̄ valz p̄cess⁹ p̄supoito q̄ h̄eat iurisdictiōē p̄ H̄ dixit notāt̄ Bar. in. l. multū. et al!egat Inno i. d. c. cū ɔtigat q̄ si iudex multauit ɔtumacē de ɔtumatio p̄us sibi nō ɔtito nō valz sūia & idem tenet in. l. si finita s̄. iulianus. ff. de dā insec. qd̄ non Aut q̄litas notoriētati. non eāt fundamētū iurisdictiōis h̄ solū p̄stabat facul/ tamē respectu ordīs iudicarij non obfūadī et valer p̄cess⁹ et hoc casu p̄cedat op̄i. Inno. Rō est qr̄ error nō est in fundamento. sed inq̄ busdā accidentalib⁹ ad hoc. l. ij. ff. d̄ iudi. vbi tenz sūia līc iudex ignorat iurisdictiōē suā esse progatam ad idē qd̄ nō. Bar. ibi in dēa l. ij & in. l. fi. is ad quē. ff. de acqui. here. Et iō bō cautela est vt iudex s̄p̄ suam int̄locuto/ riā p̄nūtiet fēm eē notoriū & postea p̄cedat tāq̄ sup notorio & valebit hec p̄nūtatio i tā/ tū qr̄ etiā factū nō eēt notoriū valebit tamē p̄cessus ordīne n̄ fuato ad hoc qd̄ legit & nō

in ele.pastoralis.in. glo.in vbo declarato.de
re iudi.facit qd i simili nō. Inno.i.c.ij.de dila
Op.videtur enī iuramentū ecē licitum etiā
si extendat ad causas notorias qr in eis p̄t
iudex ad cautelā iudiciale ordinem ob suaē
vt in.c.bone.đ elec.gl.in vbo requirit.soluic
et bene q̄ iuramentū indifferen̄ p̄stū ex du
plici capite videt ūquū. p̄mo q̄ lederef nimi
um ius actoris cui icūberet on̄ pbādi z̄ qr
lederef disciplina iudiciale cū nō possēt pu
niri notoria n̄ pbarēt.ad.c.bone. Rdet vt ptz
in ea. Unde sepe crīmīa remanēt ipuuita cō
tra.c.vt fame.de sen.excōis. et sic tale iuramen
tū iouceret piculū salutis ar.xij.q.ij.cū deuo
tissimā.fm Jo.an. Ego latī in hac mā. sic di
stinguo q̄ aut iudex in causis sumarijs non
tū notorij vult pcedere iudicario ordie fua
to et p̄t etiā prib̄ tradicētib̄ qr h̄ subiçit ar
bitrio suo vt in ele. dispendiosā.de iudi. et ibi
p gl.nō tū puto cū se posse ad h̄ iuramentū li
gare qr l̄ h̄ possit ex libero arbitrio nō tamē
posset necessitatē. cū qñqz qlitas c̄pori.alius
suadeat nec debet posse a se abdicare faculta
tez a iure sibi ob bonū publicū ocessuz.simile
in teste qui nō opellit in cā crīmīali et tamen
illicitū est iuramentum de nō testificando vt
in.c.ōstitutus.de testi. et hoc intelligo quo ad
causas de quib̄ in d.cle.dispendiosā. Sed in
alijs cāis. q̄ sui nā sūt sumarie quas tetigī.in
c.i.de li.obla.nō puto q̄ iudex iūitis pribus
possit pcedere plenarie ad hoc.xi.q.i.h̄ q̄s cū
clericō. et i auē.de man. pncipū. h̄ sit tibi. Nec
vult iudex pcedere i notorij iurl.ordine ser
uato eti pres ōsentū potest. quia res defaci
li redit ad nām suam xxxv.dīl.ab exordio.bñ
facit tex.in d.cle.dispendiosā.in.fi. et vide ibi
bonā glo. Aut iūitis prib̄ et puto q̄ nō pos
sit qr lederef ius actoris vt dicit in glo. et be
ne facit dicta cle.sepe.in fi. Neutro tū casu po
terit iudex se astringere iuramento vt hic per
rōes p̄vidas et p̄ hoc potest dari alī itellec̄
ad.c.bone. q̄ ibi ps ōsēit vñ spōte adoz testes
p̄durit et d̄ itellec̄ illī. c.dic vt ibi plene nō.
Inno.in.c.nihil.de elec.facit.l.fi.merces. h̄ cul

Am te Casus Qui iurauit
beret iurare opellit vel summa genera
li sic Si vñ iuramentū vñ debitū alteri p̄stāt
illicitū est et eo nō obstante cui debet p̄stāduz
ē. p̄t exordiū z̄ narrationē ibi sane z̄. cō
clusionē ibi cū igit̄. Nō q̄ soluēt vñ qd al
teri ē debitū nō liberat. H̄ itellige qñ spōte sol
uit sec̄ autē si cōpulsus iuria ip̄i creditoris
vel aliter sine iuria debitoris tūc enim saltez
habet exceptionē otra vez creditorē ar.opti
mū in.l.nouissime. ff.qd cū sal.tu.de quo vi
plene p̄ bar.in tractatu de tyrāno. et aliqđ per

pa. ff.loca.qd nō facit enim p̄ istis q̄ soluine
alioꝝ credita tyrānis vel intrusis p̄lati.de q̄
plene p̄ bar.in loco p̄allegato. Nō.z̄ q̄ p̄
testatio nō excusat id qd i debite fit et h̄ qr v̄r
strariū fco de ap.solicitudinē. h̄ facit fm ho
sti.cōtra quēdā officiale q̄ fecit hoīez suspēdi
saluo uire suo Itē facit fm modernos vt non
min̄ teneat de iuraria q̄ vixit salua reuerētia
v̄ra vos mētimini p̄ gulā Nā v̄m iuriolum
pcedēt vel s̄sequēs declarat q̄ n̄ h̄t animū
saluādi sibi honorē ad h̄. l. si nō ouich. C.de i
iurijs. et l. h̄ q̄s extrane. ff.đ acq. here. et ibi h̄
nō. Bar.p̄ dy.qd nō. Nō ibi illicitū. et tene
menti q̄ si subdit̄ iurat obediētiā et fidilitatē
ei cui nō dēt in p̄iudiciū superioris seu dñi ta
le iuramentū ē illicitū et h̄ qr nō p̄t fuari sine sa
lut. piculo cū nō possit se obligare i p̄iudiciū
superiori. S.eo.veniētes.facit.c.cū ōtīgat i fi.đ eo.
et in.c.ij.de pac.li.vi. et qd nō. Inno.in.c.olim
de resti.spo. Opo.v̄r ei q̄ iuramentū p̄stū
archyepo semp̄ sit illicitū cū veniat otra ius
superiori debitū ar.in.c.itellec̄.đ eo. So.đ itel
ligi fm Inno.qñ iurass archyepo p̄ alio fei
do seu alia iusta cā et nō p̄ isto iudicatu tūc
ei valz v̄rūqz iuramentū Et sic habes q̄ q̄s
p̄t eē plurib̄ obligat̄ ad fidelitatem securis i li
gio p̄t.ei q̄s eē vasallus plurim h̄ nō liḡ.đ q̄
vide bonā gl.in ele.pastoralis.in vbo h̄olige
us.đ re iudi. Quero z̄ an iste q̄ iurauit ar
chīepo fidelitatem p̄ iudicatu sit p̄uatus feudo
Hosti.dicit q̄ sic qr quātū in ip̄o fuit feudu
alienauit recognoscendo aliū i dñz vt i li. fei
de feudo nō alie Impialis. et maxime si fiat
contra parta iurata. C.de transact. si q̄s mai
or Sed in strariū facit iste tex.in eo q̄ papa
exigebat iuramentuz ab isto p̄ illo iudicatu
Rdeo duplicit̄ p̄ saluādo dīcū Hosti. q̄ fei
dū ex hoc incidit i omīssū fāuore dñi Ideo p̄t
dñs tolerare illū si vult.ar.i.c.potuit.i fi. et qd
ibi.nō.de loca. Nel dic qr ex iusta ignorātia
iste fuit excusat̄ et forte ob h̄ dīcū saluo ho
nore sedis apostolice. Opo.z̄.videtur enī
q̄ ex solutione alteri facta non augeatur de
bitum cum nulla lege hoc caueatur Hatis ei
est q̄ soluaf̄ debituz cuī solutione ōtingit li
beratio.l.ij. ff. fi cer. peta. et insti. qui mo. tollit
obli.in principio. Soluit gl.i. et bene q̄ debi
tuſ augerur ratione diffīciliorl. solutiōis vñ
ex hoc grauat̄ ad soluēdū bis. Et p̄ hoc ūtere
gl.ij. q̄ peius seu. grauī est latroni q̄ p̄t̄ spo
lia cū socio q̄ si nō p̄t̄ Hosti post Hoff. dī
cit hoc verū qñ ūtē nō p̄t̄ qr peniter. de pec
cato et intendit vero dñō restituere securis qñ
fidem p̄missō dñō frāgit ad sui ōmoduz et sic
credo debere ūtē. ūtē. cū glo.i.c. ūtē ad pecca
tu.xxij.q.iiij. vbi glo.videt straria tex. et vi
quod nō. Jo.an.S.in p̄hemio sup glo. ūtē ūtē

✓ Quero hic dic^r tex. q^s soluēs alteri nō libe
 rat. sⁿ nūq^d recipiēs debitu alteri teneat ad a
 liq^d gl. z^r d^r q^s tenet furti n^r creditor ratū hēat
 all. ff. de furti. l. salsus. g. i. Atuerte qr gl. nūmis
 generaliter loq^r Nam pmo nō vīdet pcedē
 in caū nro qr in reb^r incorpalib^r nō omittit
 furtū sicut nec in alijs reb^r imobilib^r vt insti
 de vsluca. qd at nō. glo. in c. dudū. de elec^r. ij.
 Sed d^r gl. restringi ad res mobiles q^s qn alt
 reccepit sciēs debitu ad alii ptnē q^s simulauit
 se pcuratorē et sic loq^r. l. salsus. Nel qn reccep
 noīe pprio fine aliq^r iusta cā Secus at si crede
 bat debitu ad se ptnē tūc enī excusat a furto
 seu rapina insti. vi. bo. rap. q^s tñ. Idē si rece
 pit vt negocior^r gestor^r gestor. ar. l. pel. ff. d ne
 gl. ges. r. l. si pupilli. Nūquid at possuz soluere
 creditori creditoris mei ita vt otigat libera
 tio ipo iure qstio est vtilis q^s nō tacta p cano
 nistas. Dico q^s aut qrit nūq^d creditor meus
 ex illa solutō sit libeat^r q^s dico q^s sic etiā si eo i
 uito soluisset creditori suo vt. l. soluēdo. ff. de
 negl. gl. q^s insti. qui. mo. tol. obli. i. pncipio Aut
 qrit nūq^d ego sū liberat^r a credito meo Bar
 in l. solutū. g. solutā. ff. de pig. act. sic nōnter di
 stinguit. aut ego soluo creditori creditoris q^s
 hēt me vel bona mea obligata. pone ex^m si co
 duri hospitū ab eo q^s duxerat ab alio q libe
 ror ipo iure vt i. d. g. solutā. vbi tex. nō. nec mi
 rū cū ab illo cogi ad soluēdū vt. l. nomē. Et q
 res pig. ob po. r. ido soluēdo et. creditori meo
 iuito liberor. l. vtp. ff. de osti. pe. Qnqz ille cre
 ditor creditoris mei n^r habebat me vel bona
 mea obligata q^s tūc aut ideo ego teneor credi
 tori meo quia ipse alij tenetur et possum alij
 soluere vt. l. si liber hō. ff. de negl. gl. vbi patet
 q^s si tu gerendo negociū meū recepisti pecuni
 am mutuā liberor a te soluendo creditori tuo
 qr otmplatione mea tu es illi obligat^r. aut
 causa quare creditori meo teneor est oīno sep
 ata a pma. Et tūc aut soluo creditori credito
 ris creditore meo volente q^s in dubio contin
 git liberatio aut eo iuito et tūc nō cōtingit
 liberatio vt. l. iuito. de solu. et. l. f. C. de negl.
 gl. aut eo ignorāte q^s tūc liberatio ope ex
 ceptiōis. vt. l. si opa. ff. de dol. exceptiōe. et ibi
 bō. gl. Et ex his nōnter dicit Bar. q^s si p̄mūs
 creditor habet instrm. in quo teneat obligatio
 oīm bonor et p oīs iste debitor debitor. seu
 nomē ei^r est obligatiū poterit soluere illi credi
 tori creditor. qd est nōndū. Vide tñ gl. insti.
 q. mo. tol. obli. i. pncipio q^s sētit q^s cuilibet cre
 ditori creditoris p̄t solui etiā iuito creditore
 q^s tūc liberatio Sed p̄mū dēz credo veri^r
 p. d. l. si opa. et tenet etiā glo. ibi. q^s in. d. l. solu
 tum. g. solutā. r. hec nō. Ni.

Q **A**ntau alls. Tasus
 Qui iua

uit stare mādato alicui^r nō tenet parere si p
 cipit illicita vt q^s filiū exheredet vel vrorē ab
 iciat q^s e. c. famosū valde ppter māz arbitrop^r
 b hīc trāctaf. cōis diuīsio z^r ibi quo circa.
 Nō pmo q^s p satissadiōe iurie licite iuro staē
 mādato iuriati q^s sic possū valide me sbjicere
 iudicio aduersarij mei. Et quāqz pat^r hoc iu
 ramētū p̄stiterit occasione iurie illate p filias
 tñ eadē rō est in ipis filiab^r vt pbat. S. e. veni
 ens q^s facit. l. si libert^r. ff. de op. li. et et hoc et
 ex tex. infero q^s l^r nō possit p̄mitti cū agit
 de crīe crīaliter vt in. c. penl. de in. ite. resti. q. l.
 nō distiguem^r. g. Julian^r q. g. de liberali. d. arbī.
 Secus tñ est vbi agit d. crīmīne ciuiliē vt hīc
 z^r nō q^s in seminā p̄t p̄mitti tāqz in arbī
 trātricē Sec^r tñ tāqz in arbitrā. qr h vltimuz
 ē officiū virile cū hēat pcedere iudicialeē vt
 pbat in. c. dilecti. de arbī. r. l. fi. C. de arbī. qd
 intellige nīf semina ex dignitate hēat iuris
 dictiōe vt qr est regina vel comitissa vt d. c.
 dilecti. r. dic vt ibi nō. q^s p glo. q^s bar. in d. l. fi.
 ✓ z^r nō quē posse ad obliquā arbitramēti
 se obligare p̄ iuramētū Et nō. q^s hoc casu ar
 bitrator p̄cipit s^r debito p̄stiti iuramenti scit
 c. breui. qd ibi dixi. S. eo. // Nō & q^s arbitra
 tor p̄t p̄nūtiare s^r oītione decernēdo i futu
 rū vt patet ibi. si qn filie ī. Et p hoc qr dīdū
 arbitratori nō ē p̄prie sūia h poti^r qdā p̄ traē
 seu transactio vt in auē. vt differē. iudi. in. p̄n
 iūcta glo. r. in auē. si vbo otigerit. C. de iudic.
 Nō. q^s in iuramēto generali de obedieōo vel
 parendo mādato alicuius nō veniūt illicita
 p̄ hoc. c. veniens. S. eo. q. c. i. eo. ti. li. vi. // Nō
 vltimo q^s arbitramētu oītines rē illicitā q^s
 iure p̄hibitā est ipso iure nulluz vt pbat i fi.
 ibi denūties ī. nō enī mandat a iuramēto ab
 solui h denūciat nō teneri. is ei q^s denūciat nē
 hil agit. l. heredes palā. ff. de testa. // Ex hoc
 inserit q^s vbu p̄cedēs. ibi reuocet ī. debet ītel
 ligi de facto ppter op. vulgariū Ex quo vbo
 p̄t argui arbitratori posse suū p̄ceptū reuoca
 re qd p̄t admitti qn p̄nūtiavit contra formā
 p̄missi vel qn mandatū nō tenuit de q^s tñ
 remitto ad ea q^s leguntur q^s nō. in. l. dicere in
 fi. cum duabus se. legl. ff. e. q^s p̄t dicere tam in
 arbitro q^s in arbitratore q^s si ex toto p̄nūtia
 uit ita q^s finitū est officiū suū non p̄t illud re
 uocare. Secus si interlocutoriā p̄ quā non fi
 nitur p̄tā sua dic vt in dīctis iurib^r plenius
 nō. maxime p̄ bar. facit. c. si p̄missari^r. de e
 lec. li. vi. r. l. si cui. ff. de seruitu. r. c. in litterl. de
 offi. de. iste autē mulieres possunt reuocare
 mandatū qr hoc oīcernebat eoz psonas vnd
 reuocant ranqz p̄tes. Itē mādato fuit ipo in
 re nulluz q^s reuocatio potius referē ad adūz
 q^s ad ius vt. S. diri dic tñ de materia vt ple
 nius nō. bar. in dīcta. l. dicere. cu3 se. et p. Jo.

an. in additio. spe. in tū de arbitri. s. seqꝝ b. h. por
ne. **T**ōtra h. i. ɔtra tex. opono arbitramē
tū tenz mero iure q̄tūcū qz sit iiquū lez possit
peri r̄ductio ad arbitriū boni viri vt i. l. socie
tate h. arbitroꝝ. ff. p. socio. **S**o. intelligo istum
tex. qn arbitramētū ē ɔtra ius q̄ casu ē p̄s^o
nullū fine petitiōe r̄ductiōis ut in c. examīa
ta. de ɔfir. vt. vel iuti. h. ei. mādatū fuit nō so
lū ɔtra ius ciuile h. etiā ɔtra ius diuinū r̄ gē
tū ve lez filij fine cā sufficienti exheredare tūr
i. qm̄ fine cā formatiōis repelleret ut in auē
vt. cū de appellatiōne co. h. aliud qz capl. z. i. in
c. ij. de diuīgio leprof. **B**ec' āt vbi mādatū eē
siqū nō tū ɔtra ius r̄ ita pcedat strarīum
Op. z. i. v̄r. q̄ etiā h. mādatū nō eēt ɔtra ius
mō p̄dicto tū iuramētū nō astringebat istum
q̄ntauallez q̄ iuramētū nō extēdit ad h̄simi
lit. n̄ cogitata vt i. c. veniēs. et qd ibi nō. **S**. eo
i. qd nō. **J**o. an. in. c. vno. de ɔmo. h. h̄similiter
i. iuramētō generalit p̄stico nō v̄r. q̄s cogitas
se vt exheredet filios vel vt v̄xore a se abiciae
ergo ad h. nō tenebat. **H**o. gl. ij. v̄r. h. stare con
trario et bñ i. v̄r. diūgere duas cās p̄missas
fil. vt rōe illīcī mādati i. qz. h̄similiter hoc nō
cogitauit nō obligabat q̄ntauallis ad obfua
tiā isti mādati i. h̄c sūpta occasione enumē
rat h. glo. cās legitīmas exheredatiōis filio
rū q̄b. addūt. **P**e. i. **A**b. cū fili ē hereticus de
here. excōicam. q̄ credētes. et dicit **J**o. an. q̄ i
oib. casib. in q̄b. p̄ p̄ fil. u. exheredare forti
potest alimēta denegare de q̄ remittit ad spe.
qui si. sine. le. & si. quid si filia. et sequenti. **I**de
tenet bar. i. l. diuīus. ff. de parri. i. per l. si quis
a liberis. ff. de liberis agnoscend. **A**ddē tū
notabile dictum speci. in loco p̄allegato vbi
dicit q̄ si filia vult peccato de peccato que lu
xurie erat dedita pater debet eam alere ar. c.
ferruz. l. di. et perconsequens dico q̄ tenetur
eam dotare qz causa dotis nō minus fauāl
bilis est q̄ cā alimētoꝝ vt nō. **C**y. in. l. nō om
niū. **D**e admī. tu facit. l. i. ff. so. ma. et qd ibi
dixi in. c. cū hrēt. de eo qui durit in ma. et per
bar. in auē. ex op̄leru. **C**. d̄ īest. nup. **E**xpe
dit. glo. tractabo hic aliqua circa mām arbit
roꝝ quatenus ḡrūt materie hui c. ratiōe
glo. quā posuit hic **J**nno. que cotidie allega
tur reliqua refuando titulo de arbitris. vbi
melius tota materia caderet et vide in si. hu
ius tractat. vbi pono p̄ modū tabule ea que
tractabo h. sub ḡp̄dio et vt intrē māz. **O**p
sic hic fuit p̄stū iuramētū de parēdo manda
to istaz muliez. qbus iuria fuit irrogata et
ficerant iste arbitratrices in facto p̄prio con
tra. l. pel. ff. de arbi. vbi dicit q̄ in facto p̄prio
nemo p̄ esse arbiter sic nec iudex. **C**. ne q̄s in
sua cā. p̄ totū et iiii. q. iiii. c. i. et. xxiiii. q. iiii. iter
So. dic q̄ strariū loq̄t in mero arbitro tex. at

hic et in. c. veniēs. **S**. eo. pcedit in arbitratoꝝ
In facto ei p̄prio q̄s p̄t eē arbiterator vt h̄c i
l. si libertus. ff. de op. liber. **R**ō diuersitatis est
q̄ arbiter ē q̄ iudex et eligit vt pcedat. iur.
ordine fuato et fm ius. iō dīc lex q̄ arbitria
sūt redacta ad instar iudicioꝝ vt. l. i. ff. d̄ arbī
in fēo ei p̄prio q̄s n̄ p̄t eē iudex q̄ nēo p̄t sibi
sp̄i sp̄are vt i. iurib. p̄allegat. ita n̄c arbī. **S**z
arbiterator eligit vt qdā amicabil opositor et
vt pcedat ex iudiciū et oportit iter pres qd n̄ r̄
pugnat in facto p̄prio cū vidat sibi data p̄tā
tāq̄ bono viro dīcta. l. si libert. et. ff. de fidicō
mis. l. l. thais. h. soror. c. et de mā vide bonum
tex. cū glo. in. l. i. psonā. q̄ generalit. ff. d̄ re iur.
et in. l. in vendentis. **C**. de strahē. ep. Qua p
pter scias q̄ appellatiōe arbī generalit sūptē
veiat etiā arbiterator tū sp̄ecta vtriusqz nača
in multis diffēt vt ē originalit tex. nobilis et
p̄ncipal et clari i. tota ista mā in. l. si societ
tē h. arbitroꝝ. ff. p. socio. vbi v̄r. q̄ arbitrorum
duo sūt genera vñ h̄modi vt hue sit equum
sue iiquū parere debeam. qd obfuaſ cuſ ex
op̄missio ad arbitriū itū est alteꝝ h̄modi vt
ad boni viri arbitriū redigi dēat. **C**. vide glo
S. eo. veniēs. et in. c. cāz q̄. **S**. de elec. et l. qdaz
dixerūt vt **J**nno. h̄c et cōir doctores sequen
tes a bar. in dicto h. arbitroꝝ. dicāt arbitriuz
discerni i. cognosci ab arbiteratore in diuersi
tate nomis vnde si op̄mittitur in aliquem
tanq̄ in arbitz ille dicit arbiter si tanq̄ i. arb
itratore ille dicit arbiterator fm eos. mihi tū
plus placet vt nō ex diuersitate nois h. poti
ex mō assumendi i. p̄tate eis traditā dinoscāt
vnde vt nōnē dicit hic. **J**nno. arbiter dicit q̄
eligit vt iudex lez vt pcedat fuato in s̄balib.
ordine iudicario vt litem dirimat corā se ce
ptā vel corā alio ordine iudicario fuato lez
teneat ei. si iniq̄ dirimat. ff. de arbi. l. quale. i
l. diē p̄ferre h. starī. vnde arbitriū diffinit q̄ ē
finus actus psonaz q̄ iudicio ḡligentiu v̄l
cā in dicendo ius voluntarie poīta. **A**rbitra
tor āt est qui eligit vt aliquid extinet velut
p̄cium vel operas vel p̄tes societatis vel qd
simile et vt arbitret fm q̄ sibi videt sine ordī
ne iudicario insti. de em. i. ven. h. p̄ciū. ff. d̄ & b
obli. si quis arbitratuz. et qd nō fit coram eo
iudiciū patz h̄c. i. in. c. veniens. **S**. eo. i. dicta
l. si libertus. de op. li. **N**ā op̄mittitur in his
iurib. in p̄ncipalē aduersariū qd nō posset fe
eri si haberet pcedere vt iudex q̄ nullus i. re
sua p̄t esse arbiter vel iudex vt. **S**. dixi et ha
bet in dicta. l. pen. **I**dem p̄bat in. l. si de meis
q̄ recepisse. ff. de arbi. vbi h̄c q̄ coraz eo q̄ as
sūp̄it officiū inter p̄tes op̄nedi nō ē iudicū
nec in pcedendo nec in diffiniendo vt ibi per
Bar. Ex quib. p̄t inferri q̄ ille p̄rie est ar
biter qui eligit vt iudex arbiterator qui habz

aliquid arbitrii ex bono et equo extra iudicium de p[ro]ben. nisi. ubi p[ro] bono paci. pt de iure unius moderate tunc alteri dare ut in d.c. nisi. et non in dicta. si de meis h[ab]e recepisse. ff. d[icit] arbitrii. et p[ro] bar in d[icit] h[ab]e arbitrii. **Opinio** at Inno. et aliorum ut discernat vnu ab altero ex diversitate no[n] p[ro] saluari q[ui] simpliciter fuit dictum o(promitti m[od] in te ut in arbitrii aut o(promittim) in te ut in arbitrator[em] et non fuit aliqd additum p[ro] q[ui]d dis cernat vnu ab altero ex proprietate cuiusq[ue] p[ro] h[ab] tex. n[on]. iii. l. si de meis h[ab]e recepisse. ubi dicit q[ui] p[ro] p[ro]rie arbiter q[ui] assumit officium iudicis in p[ro]cendo et diffiniendo ille q[ui] assumit officium oponendi non p[ro]prie dicit arbiter h[ab] in dubio posset dici arbiter et melius iudicio meo q[ui] si fuit o(promissu) simili in aliq[ue] tamq[ue] in arbitrii nec fuit dictum ut p[ro]cederet iudicialiter nec aliqd aliud p[ro] q[ui]d possit magis o(d)eclurari de uno q[ue] de alio q[ui] tunc si fuerit assump[er]t sup[er] aliq[ue] discordia videtur electus ut arbiter. si sup[er] aliq[ue] stradu ad purificatio[n]em ipsi videtur assump[er]t ut arbitrator et hoc p[ro]prie videtur velle tex. in dicto h[ab]e arbitrii cum duab[us] ll. se. et sic limitare dictum. Inno. h[ab] et bar. in dicto h[ab]e arbitrii. et facit ad p[ro]dicta q[ui] non spe in t[er]tiis. de arbi. h[ab]i. b[ar]. arbitrator h[ab]. Ex p[ro]dictis collige aliq[ue] differencias iter arbitrii et arbitrator[em]. p[ro]ma ei et p[ri]ncipal est q[ui] arbitrator semper sumit circa stradu. arbiter h[ab] assumit in lite. ita dixit Ja. de are. ut refert Cy. in. l. si q[ui] ex o[ste] su C. d. epis. au. H[ab] istud p[ro]ma fratre videtur contra istum tex. ubi arbitrator fuit assump[er]t non sup stradu h[ab] sup[er] satissimam iurie. Itē stra. l. i. h[ab] ide q[ui]rit. ff. de no. op. nūcl. ubi assumit sup[er] lite idem et clari p[ro]bat in auē. si h[ab]o. strigerit. C. de iudi. et iō alijs dixerit ut refert bar. in dicto h[ab]e arbitrii. et Inno. h[ab] q[ui] arbiter est ille q[ui] h[ab] iudicat de iure fm[od] ordinē iudicio. Arbitrator h[ab] est ille qui assumit de iure et de facto. Bar. h[ab] in dicto h[ab]e arbitrii. dixit q[ui] si bene aduertant istos opiniones non discordant nam q[ui] assumunt sup[er] stradu sciz. siendo q[ui] arbitramentum est quedam transactio ut non in auē ut di. iudi. in pn. unde dicit assumit sup[er] contra stradu transactionis ineundo. vnd i effectu arbitrator sp[ec]t assumit sup[er] stradu. aut. s. splendo q[ui] fuerat a p[ro]tib[us] inchoato ut dicto h[ab]e preciu[m]. instide emp[er] et ven. Aut sup[er] ineundo et pficiendo ut q[ui] assumit sup[er] lite ut transfigat iter p[ro]tes nec ob. si diceres q[ui] fm[od] hoc nūq[ue] poterit arbitrator assumptus sup[er] lite in totu[m] absoluere vel in totu[m] odemnare cu[m] arbitramentum sit transactio ut dictum est. Transactio vero nullo dato vel retento non valet ut in. l. transactio. C. d[icit] transact. q[ui] c. sup[er] eo. S. e. ti. Nam resp[on]det fm[od] bar transactio est genus actionis in se o[mn]is modis per quem creditur a lite ut p[ro]bat i. l. ij. ff. de iure iuri. ubi dicitur q[ui] iuramentum delatum in iu-

dicio a parte p[ro]ti vicitur quedam transactio. unde intelligas q[ui] arbitramentum est quedam transactio in genere hoc est quedam ouentio per quam a lite creditur. Contrarium vero procedat in transactio in specie in qua creditur q[ui] aliqd detur vel retineatur. Ex q[ui]b[us] infert q[ui] arbitrator as sumptus sup[er] lite poterit in totu[m] absoluere vel credere p[ro] hoc iste tex. q[ui] S. e. venies. **C**oncludo ergo q[ui] p[ro]ma differencia p[ri]ncipalis est q[ui] arbiter assumit super lite arbitrator sup[er] stradu. aut pficiendo aut ieuendo ut p[ro]p[ter]ez et p[ro]dictis. Hecunda differencia est q[ui] arbiter eligit ut sit loco iudicis ita ut haberet procedere iuri. ordine suato dicta l. i. q[ui] l. si de meis h[ab]e recepisse. vni non debet procedere dieb[us] feriatis. nec iudex ut. l. o[ste]s. C. de arbi et pleni[us] dicendum in. l. si de meis h[ab]e si. et. l. si feriatis. ff. eo. d[icit] etiam iudicare fm[od] ius et non tollere vni ut det alteri sic facere d[icit] iudex tunc ex iunctate non restituit arbitriu ut. l. die p[ro]ferre h[ab]e staris et. l. q[ui]lez ff. de arbi. nisi interuenierit fraus seu p[ro]ctu de q[ui] in. l. ij. C. e. arbitrator vero ut. S. dixi assumit sup[er] stradu ut procedat extra iudicium. Est ei complicitor et mediator inter ipsas p[ro]tes. vni sic ipse p[ro]tes procedunt ad complicitem extra iudicialiter ita et arbitrator. hinc dicit notabilit[er] h[ab] Inno se non facere vim utz iste arbitrator secerit lit. attestari inter p[ro]tes vel si s[ci]nam in scriptis p[ro]nunciauerit vel simpliciter nudo verbo q[ui] sibi visu est dixit. q[ui] coram eo non est iudicium nec qui in dictum h[ab] totu[m] in sua positu[m] est voluntate et p[ro]dicta et solenitatu[m] obfutatio non est nisi coram iudice vel arbitro et ita non potest dici licet. o[ste]. v[er]o s[ci]na fm[od] eum que bona bene notabis. p[ro] hec enim dixi in. c. p[ro]sentata. S. de testi. q[ui] l[ittera] arbitrator recipiat testes soleniter non tunc p[ro] hoc attestaciones facient fidem coram iudice. q[ui] illa solenitas p[ro]inde habetur achi non interuenisset ratione p[ro]dicta et sic reperiunt omni cau[m] recepte sine licet. o[ste]. et alio ordine iudicario. **T**ertia differencia colligit etiam ex p[ro]dictis q[ui] in facto proprio quis non potest esse arbiter sed arbitrator sic ratione. S. tetig[it] **Quarta differentia** q[ui] arbiter non iurat nec p[ro]tes dicit iurare de obfuantia arbitrii ut hodie p[ro]uisu est de iure civili in auē. decernimus. C. de arbi. Sed in arbitratore non rep[ro]hibetur ut hic et. S. eo. veniens. facit. l. h[ab]e. vitali. C. de scdis nup. et h[ab] tenuerunt Bar. et bal. in dicta auē. decernimus. quid autem sit de iure canonico certe in arbitratore. casus est hic et. S. e. venies. in arbitrario dic ut legit et non in. c. ij. de arbi. ubi de hoc dicit tunc non teneret bal in dicta auē. q[ui] l[ittera] arbitrariu[m] non parat actiones quando fuit iuratus contra tenorem illius anē. tunc de iure canonico poterit iuratus ex officio iudicis. p[ro]pellit ad illius obfuantia ar. c. si vero. S. eo. dic ut non in d. c. ij. Bar. tunc tenet contrarium dicens q[ui] iurans peccauit in iurando. dictum

bal.pl' placz ar.eor q̄ dicit̄ eo.cū otin̄gat
z̄ qr arbiter recusat vt suspect'. ff.de arbi.l.n̄
distigem'. s̄.cū qdā. **H**ec in arbitrato re fm
do.an. h all. dc̄m. s̄.cū qdā. et dictū. s̄.arbitroruz
et dictū. s̄.recepisse. l.i.s̄. et post operis. ff.de no
op.nūcl. **H**z certe illa iura nō pbāt arbitrato
rē nō posse vt suspectū recusari. lz p̄ hac diuer
sitare possit induci hec rō. dicto arbitrī stat̄ oī/
no metu pene siue sit siquū siue equū vt i di
cto. s̄.stari. merito ius. puidz vt possit aī siuiaz
recusari itellige vt nō. i dicto. s̄.cū qdā. ex cā sup
ueniente p̄ promissū ar.c. i siuāte. de offi. de
le. **I**dē puto in cā p̄us orta nūc nouiter dete
cta vt est glo. nōbilis in s̄.exceptio. iij. q.vi. in
dicto. s̄.o arbitrator̄ est p̄ditū remedii qr p̄t
peti redudio av arbitriū boni viri dicto. s̄. ar
bitrop. i h. t. s̄.e. veniēs. **H**z hoc nō obstante
mihi illud dictū nō placz. Nā video q̄ in iudi
ce ē p̄ditū ūmedū appel. et tñ p̄t aī factū recu
sari qr p̄iculōsū est corā suspecto agere. iij. q.
v. qr suspecti. et de appel. cū spāli. p̄t enī saltē de
facto grauari et vexari in appellando et peten
do reductionē ad arbitriū boni viri. i. iudicis
et huic grauamini facti iura volūt obuiare d̄
arbi. puenit et qd̄ ibi nō. **I**dē video q̄ p̄cu
rator̄ p̄t vt suspect̄ remoueri. ff.de p̄cu. l. **I**dē
si suspect̄. lz ōtra eū possz agi si male versaret
in officio. ff.manda. p̄ totum. **I**dē in notorijs
iudex recusari p̄t si pena imponenda non est
expressa in iure. s̄. venit imponenda arbitrio
iudicis qr in arbitrādo possz grauare p̄t ve
nōt archi. in d.c. qr suspecti. et hosti. et Jo. and
in d.c. cū spāli. de appel. dixi in. c. cū venissz de
iudi ergo idē dicēdū in caū nō. **H**ed lz arbri
trator̄ p̄cedat iur. ordine nō seruato vt dicto
s̄.recepisse. tñ in arbitrādo possz excedere mo
dū et periclossimū est vt dicto aduersarij seu
suspecti se q̄s exponat. q̄re credo ip̄z vt suspe
ctū posse recusari p̄ hoc facit qr tex. in d. s̄.cū
qd̄. loq̄tūr indistincte in arbitro. **H**ed lar
go modo appellatione arbitrii veit arbitrator̄
vt in dicto. s̄.arbitrop. et nos non sum̄ in mā
odiosa vt d̄cat fieri restric̄tio s̄.faucorabili qr̄
cusatio admittit̄ ex quatā equitate vt i.c. cū
inter. de. excep. **H**ed rep̄i hanc opinionem do
an. fuisse originaliter. **H**uīl. de cu. et fran. de
aretio et ip̄emet do. an. i alia p̄tē hui. c. refert
mouent̄ isti q̄ a p̄sona arbitratoris asteq̄z ar
bitret̄ non recedit. l. si quis arbitratu. ff.de b
ob. et l. fi. **C**. de contrahen. ep̄. **H**z h̄ rō mihi n̄
satissfacit. qr̄ et a p̄sona arbitrii nō recedit̄ vt al
lī assumat̄ imo vno deficiēte et toto expirat
op̄missū vt in. c. vno delegator̄. de offi. de
n̄ nihilomin̄ p̄t recusari p̄pter suspitionez vt
d. s̄.cū quidā. ergo idē in arbitratore q̄nimo i
m̄ltis casib̄ p̄t recedi a p̄sona arbitrator̄. et
alī assumi iuxta nō. p̄ bar. i. l. si q̄s arbitratus

palle. qd̄ nō est in arbitrō. **H**ec a dr̄ia collē
git ex his q̄ dixi in nōbilis qr mulier p̄t esse
arbitratrī s̄. nō arbitrī vt h̄ iūcta. l. fi. **C**. de
arbi. et. c. dilecti. eo. ti. rōez diuerſitatis. S. dixi
Et ob h̄ dixerūt quidā vt nō. spe. et. Jo. an. in
addi. in. ti. d. arb̄i. s̄.sequit̄. h̄. qd̄ d. simplici. qd̄
idē est dicēdū de monacho vt nō possit esse ar
bit̄ qr nō d̄z eē disceptator̄ forēsū negotioruz
xvi. q. i. monachi. et. c. de p̄nū. **H**z arbitrator̄
sic qr̄ eō officiū pietatis reducere discordātes
ad concordiā vi d̄ bo. ter. l. c. iūstū. xi. q. in. d. ar
bitrl. **I**dē voluit gl. in. l. pedi. et. l. fi. ff. de arb̄
et q̄ possit eē arbitrator̄ t̄z pau. in cle. ij. de re
scrip. Reqr̄it tñ ln̄ia abbat. et idē dicit ad h̄
vt possit eē arbitrator̄ **E**t idez ibi. Jo. de lig. qr̄ n̄
habet velle vel nolle. lz oldra. nō reqr̄at ln̄ia
vt possit eē arbitrator̄ q̄ idē v̄r. Ja. de are. vt
recitat. Jo. an. vbi. s̄. ip̄e. s̄.o spe. velle v̄r q̄ n̄
possit esse arbitrator̄ sine utilitate monasterij suē
n̄ abbatē ipante ar. c. ij. de postu. et dicti. c. mo
nachi. **H**z arbitrator̄ p̄t eē ex sola ln̄ia abbat.
et h̄ mihi placz circa opinionez i. c. ij. de testa
li. vi. **N**ō ei p̄t eē executor̄ testamenti lz actus
fit fauorabilis s̄. sui sup̄ior. licentia ergo nec
arbitriū in se assumē. facit. xij. q. i. nō dicatis
et optime facit. l. illa. vba. ff. de vba. fi. vbi dicit
tur illa vba arbitratu. **L**ucen. Tich. significant
ius et n̄ cadūt i. fuū ergo nec in monachū qr̄
detinet̄ strictori fuitute. q̄ ad abdicatiōem p̄
prie voluntatis. liij. d. multos. et vide in fili
gl. nōbilē in cle. religios' de p̄cu. in vbo. s̄.b. s̄.t.
tuere. **E**t hanc ultimā op̄i. **B**al. sequit̄ in. l. fi.
q̄ ex ōsensu. **C**. de ep̄i. au. hoc tene. licet do. an.
hic instet. **H**eptima dr̄ia fm quoſdam qr̄ i
iudicē ordinariū subditi non p̄t̄ op̄mittē
vt in arbitrū s̄. vt in arbitratore sic. tu d̄ hoc
dic vt plene nō. in. l. h̄ et si fuū. s̄.h̄. et in. c. cum
tēpe de arbi. vbi ista declarant̄ et terminant̄.
Hoc dicit̄ in emol. gatione sententie. **N**ā siuia arbit̄ emologat̄. i.
aprobat̄ taciturnitatem. x. diez vt sic p̄mod det
actō et exceptio. l. penit. **C**. de arbi. intellige si
sine p̄ca fuit op̄missū v̄ ibi nō. et in. c. p̄ tu
as. de arb. dc̄m. arbitrator̄. nō emologat̄ p̄dū
actō mō. **H**z si illud exp̄sse firment̄ p̄tes parit̄
exceptionē q̄i trāſactiōis v̄l p̄acti imo h̄z hosti
si equū fit etiā vna p̄te ōtradicēte erit officio
iudicē. executiōi mādādū ar. ff. de re. iudi. si cō
uenerit et idē siquū sit postq̄ ad eq̄itatē fuerit
redactū ar. in. c. ij. de arbi. et adib̄i nō. remittit
hosti. **E**t aduerte qr̄ hic sūt duo eraianda p̄
an p̄ executiōe arbitramenti det̄ aliquā actō
n̄ que. **H**edo an et taciturnitatem tēpori. emol
loget arbitramentū adeo vt nō possit peti re
ducio ad arbitriū boni viri et d̄ v̄raq̄z q̄one
respetu siue arbitrii nō est mā n̄ra h̄ plene tra
ctat in. c. p̄ tuas. et. c. dilecti. de arbi. et in. d. l.

penul. **C.**e.ti.b at tractat de sua seu vco arbitriatoꝝ Et quo ad pmā. q. instat plurimū hic Inno. b i effectu ocludit q si fuit iuratu oris actio in factū ex iure iurando. Si vo n̄ fuit iuratu stare arbitrario arbitratoris tūc ex ipius sua nō oris actio nec prie dicit dictū ei? sua fuit arbitriū s̄ poti? qdā trāfactio. vt. S. dictū ē. Est tñ utilis arbitratio sine iuramento q si pcessit stipulatio aget ex ipso. Nel si i aliquo contratu electus est arbitrator pura vt arbitretur de p̄cio alicui? rei vendite tūc aget ad arbitratiū actio ex vēto vel ex alio contratu s̄ mili vt in ḡ p̄ciū Insti. de contrahēn. emp. qd̄ est intelligendū fm̄ eū si in stinēti post cōtractū vel stipulationē ouenit de stando dicto arb̄tratoris Secus si ex intervallo. tuic ei ex dicto talis arbitratoris nō dat actio h̄ tñ erce p̄cio si nec ex p̄co nudo. ff. de pac. l. iure gen tū. ḡ. q̄nimo & sequēti. r. ff. si cer. pe. lecta. ho/ sti. at aliter hic sentit vt. S. dixi videt at velle q sufficiat nuda ouentio & plus ē q̄ hm̄i dictum h̄eat exceptioneꝝ v̄l executiōem para tā bar. in dicto ḡ. arbitrōꝝ placz dictū. Inno. respectu stipulatiōis Tē & q̄ sup̄ aliq̄ otrādu arbitrator fuit assūpt & p̄ hoc vltio adi/ cit hāc rōneꝝ arbitramētu iplet otrādu ergo ex ipo otrādu oris actio vt dicto ḡ. arbitrōꝝ & l. vltia. de contrahēn. emp. r. l. si q̄s arbitratu. ff de b. ob. r. l. si libt? ff. d. op. li. Negat at q̄ ex iuramento operat actio l̄ si p̄stitū de arbitramēto obfūado q̄ b̄m̄ eū ex iuramento n̄ oris actio nisi q̄n ē decisoriū liel. vt ip̄e nō. i. l. ius iurātū qd̄ ex ouentioꝝ ff. de iure iurā. Sz iuramētu qd̄ aponit in opromissō veit ad ofirmatiōez otrātus merito actionē nō p̄ducit. Et ex hoc insert q̄ sua arbitratoris nō h̄ paratā execu tionē h̄ agendū est ex stipulatiōe p̄ posita v̄l ex otrādu p̄ambulo impleto p̄ arbitramētum nō autē debet iudex in stinēti exequi vt in l. nimis p̄pe. C. de exe. rei. iudi. r. l. si cū nulla. ff de re iudi. l̄ Hosti. videt inuere contrarium vt. S. dixi do. an. placz dictū bar. d̄ iure ciuili Sz de iure canonico t̄ cū Inno. vt ex tali iuramento. def̄ actio vel officio iudicis ip̄loratō. Idē si nō est iuratu vt dixit Hosti. q̄ negari non p̄t hic nō eē oſensū q̄ de iure canonico p̄ducit ius agenti vt nō. in. c. i. de pac. & per hosti. in. c. p̄ tuas. d̄ arb̄i. fateſ q̄ tale arbitrāmētu nō h̄t executionē parata Nec hosti. a/ perte videt hoc velle q̄ arbitramētu non h̄ v̄m adus iudicarij & mihi satis placet hec dicta nā iura canonica idistincte mādat iura mēta & pacta suarī etiāl̄ otrād̄ p̄cedēs essz null? vt in. c. debitoꝝ. S. eo. r. c. ethi xp̄s. ḡ. eo. r. S. de pac. c. i. r. ij. plene dixi. i. c. n̄ venisset de Insti. r. d. c. i. de pac. vbi plene vico de pacto nudo & de iuramento. Nec obstat si tu oppono

neres de. c. p̄ tuas. de arb̄i. vbi a ḡt ad itesse si arbitriū nō fuit emologatū q̄ dico illud p̄ cedere i sua arbitrii Cuius dicto p̄cile nō sta tur q̄ a iure fuit illi tradit̄ itellect̄ alternati uis vt sc̄z stetur arbitrario vel soluaf pena v̄l itereē vbi pena fuit appōta Et h̄ ideo q̄ cuz nō sit aduerso illi? iiquā sua de r̄medio p̄uī sū voluerē iura r̄frenare illi? ptatē vt ibi nō. Inno. Sz i sua arbitrator. h̄ nō caueſ q̄ p̄ uisū est de remedio reducōis ad arbitrium boni viri vt in dicto ḡ. arbitrōꝝ. Ideo p̄cile p̄t agi ad ipi? obfūatiā vt hic. r. S. eo. venies a contrario qd̄ ē notātū. Ideo ad sc̄daz qō nē an sc̄z ex taciturnitate epis emologet arb̄eramētu vt sic nō possit ap̄li? peti reducō ad arbitriuz boni viri vidisti qd̄. S. tenuit Inno. dicit ei q̄ nūq̄ emologat taciturnitate. r. die rū spe. in ti. de arb̄i. h̄ sc̄q̄. b. h̄. qd̄. tps. videſ dicere q̄ ista reducō d̄ fieri q̄x dies sic i ap/ pellatiōe q̄ ista ē qdā appellatio seu appella/ tiōis sp̄es. l. nō distiguem? ḡ. cū qdā. ff. de arb̄ et fm̄ hoc n̄ p̄cederet v̄ca drā inter arbitrum & arbitratorē. Sed bar. in. t. ḡ. arbitrōꝝ. non placet hec op̄io q̄ r̄ductio ad arbitriuz boni viri petiſ a iure actiōis a officio iudicij. a p̄xiā exceptionis vt. ḡ. b̄niciā. b̄ actiōib̄ v̄l exceptionib̄ nō p̄scribit tā modico tpe nec officio iudicis ad h̄. l. sic. C. de p̄scrip. xxx. annoꝝ r. l. qrelā. C de fal. egeret fm̄ eū p̄ncipis declaratiōe. h̄ d̄ rigore iuris fm̄ ea que scripta sunt dicit q̄ si p̄ annum r̄ceat q̄ videt arbitramētu appro/ bare p. l. qui se. grauatos. C. d̄ censi. & pequa/ li. xi. Si vero q̄nū oſestus est aut corā iu/ dice aut extra iudiciū ita q̄ appareat ex taciturnitate nō cōlensisse tunc eo caū. quo reducō petiſ iure actiōis vel officio iudicij. qd̄ lo/ co actiōis p̄pōit tunc tāto tempe durat ius petiſi quanto tempore durat illa actio qua petitur reducō. Sed quando officium iudi/ cis in petitione reducōis p̄ponit loco ex cep. durat tūc p̄petuo sicut exceptio. l. pure. ḡ. si. ff. de doli. excep. r. l. licet. C. de excep. Si vo poterat peti reducō ex officio iudicij. princi/ paliter intentato et non loco adiōnis vt in contractibus stridi iuri. vt. ḡ. patebit tunc de/ bet petiſ. q̄nū hodie q̄ regula est q̄ q̄nūq̄ officiū iudicis dat ad rescindētū id qd̄ de iu/ re cōi valet v̄tli āno finit̄ vt. l. in honorarijs b̄l. b̄ cū r̄scissa. ff. de actio & obli. hec dicta nō placet Fran. de aretio vt refert hic do. an. eū seḡdo. Nā dūs. b̄. h̄ cū r̄scissa loq̄t i r̄medio restitutorio & p̄torio qd̄ solū durat āno. q̄ r̄/ stringibile tāq̄ ſpetēs extraordinario modo h̄ ista reductionis. petitiō ſpetēt ex equitate ciuili. et iure oſultorū vt in dicto ḡ. arbitrōꝝ et materia est fauorabilis q̄ reducō ē iteg/ tio deceptiōis real. & purgatiō doli. Nō ob. l.

Sentia arbitrii

qui grauatos qr post casū specialez.loq̄t enī
de grauamie iūste adeq̄tiōis ad agnoscēdū
publicas fūctiōes et venit ibi otra actū fēm
ab h̄fite autoritatē de publico vñ p̄t ibi esse
fauor publice utilitatis ve post ānū q̄s si au
diat allegās grauamē iūste adeq̄tiōis ne il
li officiales viū sint in suspēso Ideo cū ille ca
sus exorbitet nō d̄ extēdi ad decūrādas a
ctiones exceptiones vel officiū iudicis in a
lia mā op̄tentī otra regularez nāz actionum
et exceptionū ad h̄.l.i. meminisse. ff. de ven
. inspi. Nā si secus dicere m̄ eadē ratione pos
set dici p̄ post.x.dies nō deberet autiri.ar. in
l.hi qui ad ciuilia. C. de appel. Tōcludunt
ergo ip̄i p̄ durat hec facultas petēdi reduci
onē fm̄ nāz remedior̄ q̄ op̄tūt ad eaz peren
dā vt si op̄tāt officiū iudic. expēdāt xx ānē
l.sicut. C. de p̄scrip. xxx. vel. xl. ānoz. Si v̄o p
viaz exceptiōis tūc p̄petuo.d.l. pure. Si petīt
actiōe ex eo ḡrādu tūc durabit tāto tpe q̄to
durat actiō et sic nō emologab̄t taciturnitā
te. x diez sicut dicim̄ i snia arbitrii. H̄z in plus
plac̄z opinio spe. vt post decēdū nō audiatur
moneor p̄mo p̄ d̄cāz.l.penultimā. C. de arbī.
q̄ l̄ loq̄t i arbitro tñ qr arbitrator largo mō
p̄t dici arbit̄ ut i dicto. h̄arbitroz. Et qr eadē
et fortior rō est i arbitratore dēt esse idē ius d
fir. v̄tli. cū dilecta. q̄ sit eadē et fortior rō p̄t
qr dictū arbitrii nō restrinquebat sed solum ex
gūntione releuabat et solū tenebat ad intēē
si stipulatio intercesserit vt nō. in d.c. p̄ tuas
dictū vero arbitrator̄ restringit p̄cile nisi pe
catur reduc̄tio nō reclamādo ergo v̄tēt fortī
us op̄sentire Item et scđo et nō appellatiōe ius
p̄sumit odēnatū op̄sentire et factō suo op̄firmaē
sn̄az in c. q̄ ad gūltationē de re iudica. et l.
fi. C. de sen. que fine certi. q̄t̄i. ergo a paritate
rōnis idē dicendū in odēnato p̄ arbitratorē
fortius enim ex taciturnitate dēt p̄sumi op̄sen
sus in casu n̄o q̄ in odēnato piudicē quia
iudiciū a p̄ncipio et expositō est necessarium
l. inter stipulantē. h̄.sacrā. de ver. obli. in c. icel
leximus. de iudi. Sed arbitrāmētū est volū
tarīu vnde min̄ p̄ queri de eo quē ipsemer
sua voluntate elegit vt dicit tex. in c. causaz d
re iudic. Si enim sibi arbitrāmentū displice
bat cur tam diu tacuit. vt in simili dicit tex. i
c. i. de frī. et male. Itē videm̄ q̄ si aliquis no
minaſ ad aliquod officiū publicū n̄i statim
saltem. x. dies p̄clamet postea nō audīt vt i
l.hi qui ad ciuilia. C. de appel. Nec obſtāt mo
tina istoꝝ dōctoꝝ Rēo enī vñco v̄bo p̄cedūt
enī q̄n̄ quis direc̄tē veller p̄scribere otra actō
nem vel iudicis officiū vel exceptionē. H̄z in
casu nostro ex taciturnitate non causat p̄scri
ptio si p̄sumit op̄sens̄ approbatorī sic in simili
atra dñm nō p̄scribit libertas n̄i spacio.xx.

ānoz de quo dicēdū vt in l.ij. C. de p̄scrip. Id
tēpo. q̄ p̄ libertate. et tñ si fū alicuī ordinat
eo p̄nre et nō stradicēt p̄sumit op̄sentire adeo
q̄ statim pdit dñiū vt in c. si fū sciēte. l.iiij. dis
Et ad hoc possēt adduci multa similia. et hec
op̄io h̄z magnā eftatē vt līcū mā auferatur
l. qdā estimauerēt. ff. si cer. pe. et c. finē. d̄ dolo et
cō. et hanc opinionē v̄r sentire. Ifre. licet non
m̄ltū firmet pedes filio. clxxv. Nūc incidē
ter p̄ declaratione p̄dictoꝝ q̄rit q̄ iure snia ar
bitrator̄. reducat ad arbitriū boni viri doc
h̄ic i. c. ij. de arbī. et spe. eo. ti. h̄.seq̄t b̄l. b̄ q̄ iure
dicūt q̄ officio iudicis ad h̄.c. ij. de ar. et c. ex
poſta. e. ti. Dar. in d. h̄arbitroꝝ dīc q̄ aut loq
mur in ḡrādu strīati iur. et tūc agit p̄ officiū
iudicis vt in l. si libert̄. ff. de op. li. et sic itellē
git opinionē p̄dictoꝝ. aut sumus in ḡrādu
boneſidei. et tūc aut ex eo ḡrādu orīt actiō ei
qui vult petere reduci et petīt actiōe ex eo cō
trādu vt d. h̄arbitroꝝ et in l. vñ si nerue. eo. tñ
Aut ex ei p̄te nō orīt actiō. Exemplū i ḡrādu
dotis fuit op̄missū in aliq̄ vt statueret do
cem alicuī mulieri q̄ grauando mulierez iūq̄
statuit. Certe ex p̄te mulier. nō orīt actiō ad r̄
petēdā votē oſtāte m̄rimoniō. l. q̄t̄iēs. ff. solu
ma. tunc recurrēt ad iudicis officiū. ar. d. l. si
libertus. p̄ hoc fm̄ eū si mulier oueniret a v̄
ro v̄gore illī arbitramētī mulier posset ex
cipere de eius ūquitate et sic p̄ officiū iudic.
mercenarij de eius ūq̄tate cognoscet. b̄ v̄b̄
op̄petit exceptio etiā si non oueniat p̄t iudicis
officio sup illa agi ne ab aduersario inq̄etet
l. si. ostendat. ff. de fideicō. et l. aurelius. h̄.cētū
et qd̄ ibi nō. ff. de lib. le. frā. de aretio vt resert
hic do. an. non placet illud v̄cm bar. vt i bōe
fidei iudicis agat actiōe ex eo ḡrādu. qr̄ il
la actiō nō extēdit ad in cogitata et nō op̄re
hensa in cōtrādu quia ibi nō est obligatio q̄
strahit ex op̄sensu ergo nec actiō. cū obligatio
fit mater actiōis. l. l. h̄.ea abligatio. ff. d̄ p̄cū
ratorib̄ q̄re dicit a genētū officio iudicis mer
cenario defūienti actiōi. ar. l.ij. C. de ac. ep.
Do. an. dicit tenendū qd̄ nō. in l.ij. C. de scin
ven. et sic sentit. q̄ agatur in boneſidei ḡrādu
bus actiōe ex eo contrādu sicut tenuit bar
nam in l.ij. nō. glo. et bar. q̄ ad rescindendam
venditionē agit actiōe ex eo cōtrādu qd̄ sa
tis mihi placet per. l. et ep̄to. h̄. si quis virginē
ff. de actiō emp. Tene ergo op̄i. bar in hoc
tamen non eēt maxima. v̄z tenendo q̄ ex ta
citurnitate. x. diez emologareſ arbitramētū
Nona dñia qr̄ op̄missū factū in arbitriū
soluit morte alterius op̄mittentium de
ar. c. fi. et. l. diez proferre. h̄. ff. eo. vnde nō trā
fit in heredes nisi spāliter d̄ eis in op̄missō
caueat secus. in arbitramētō quia illud est
pactuz seu translatiō que tranſeūt in heredes

l. si paciū. ff. de pba. **H**oc tenz hosti. et cōr doc
in dēo. c. fi. spe. i. ti. de arbī. s̄ finit. b. nūqđ ar/
bitrator. tenet etiā frān. de aretio in d. l. si q̄s
arbitratu. ff. de b. ob. etiā si sup ḡ trādu īneū/
do fuerit ḡ promissū qr spes ḡ ditōnal obliga/
tionis trāsmittit ad heredes. insti. de ver. ob.
s̄ ex ḡ ditōnal. nū si talis q̄ p̄lone cohereat
l. centēmis. ff. de ver. ob. nec videat quare cō/
trād̄ debeat dissolui cū si p̄fēct̄ ex pte vtr̄/
usqđ ḡ trahentium. l. potior. ff. qui. po. in. p̄ig.
ha. bar. in d. l. si q̄s arbitrator. distiguit q̄ aut
arbitrator fuit assūpt̄ sup ḡ trādu non p̄fēct̄
et ivē in eo qđ in arbitrō p. d. l. dīe p̄ferre. **N**ut
sup ḡ trādu p̄fēct̄ vt sup aliq̄ accessoriō. pōe
ex in h̄ p̄ciuz. insti. de ḡ trahē. emp. et tūc tran/
fit in heredes. l. fūdi. poss. ff. de acq. poss. mihi
pl̄ placz indistincte p̄cedēs opio p̄ dictū. s̄ ex
ḡ ditōnal. Et qr realiter oīs ḡ trād̄ est trāsmis/
sibilis in heredē. l. veterl. **C.** de ḡ trahē. et om̄
stipu. et i. ti. vt adio ab here. et ḡ tra. hē. p̄ totuz
¶ Quid si alter ex ḡ promittētib̄ bāniat við
bar. in d. l. si q̄s arbitratus. **D**ecima tria qr
attestatiōes et ḡfessio fēca et recepta corā arbī
tro faciūt fidē postea corā iudice. **H**ec i. h̄tis
corā arbitratore qr corā illo nō est iudicium
nec q̄i in hoc tñ sūt opiones et dic vt plenius
dixi in. c. p̄nitata. **S.** de testib̄. et. c. fi. de ḡfes. et p̄
Jo. an. in additio. spe. in ti. de ḡfess. at̄ viden/
dū b. quid de ḡfes. **¶** Undecima tria colligit
ex nō. p. Jo. an. in dicto b̄ficiu. qđ de cōfessione
vbi videtur velle q̄ ḡfessio facta corā arbitrō
potest reuocari post sūmaz antequā arbitriuz
sit emologatū qr aī emologatiōnē nō potest
dici finitū negotiū cū non ḡpetat ex eo actio
vel exceptio dēa. l. penul. **C.** de arbī. et sic debz
posse reuocari vt in. c. fi. de ḡfes. **B**ed confessio
facta corā arbitratore indistincte nō reuoca/
tur laudo secuto si est validū. qr negotiū við
tū finitū p̄ transactionē vt nō. in auī. vt diff.
iu. in p̄n. i. **S.** dixi. Duodecima tria qr līl. cōtes
coram arbitrō interrupit p̄scriptionē. l. penul
in fi. **C.** de arbī. **B**ecus in arbitratore qr corā
eo non est iudicium nec quasi et sic nō potest eē
līl. oēt. de quo p̄ Jo. an. in additio. spe. in ti. de
līl. oēt. s̄ effectus. in p̄ncipio vbi plenius de
b̄ et facit quod dixi in dicto. c. p̄nitata. Decima
tertia tria qr arbiter non p̄t p̄cedere diebus
feriatl. vt. **S.** dixi de quo dicendū vt in. l. si de
meis. s̄. vltl. et. l. si feriatl. ff. de arb. **B**ed arbitrā/
tor sic vt nō. bar. in locis p̄alle. qr arbitramē/
tū est quedam trāslatio et ad ḡcordiā et ad pa/
cem reduc̄to qđ cū ḡcernat p̄terat̄ potest ex/
plicari dieb̄ feriatis vt in. c. ij. de ferijs. **E**go
aliter dicerē q̄ aut querit nūquid gesta corā
arbitratore die feriato teneant dico q̄ sic qr
cū corā eo nō sit iudicium cessat dispō. c. finalis
de ferijs. facit qđ nō. glo. in cle. vñica. de offi/

cio delegati. **N**ut q̄rit nūqđ dēat arbitrator
vel possit sine peccato procedere et dico q̄ aut
sperat pax aut aliq̄s ad̄ p̄. et p̄t vt in dicto
c. i. **N**ut solū sperat ad ip̄lemētū alicui⁹ ōtra/
d̄. et tūc puto sec⁹ qr talib̄ dieb̄ nō dñt hoīes
intendere negotiatiōi et mercāc̄s vt in. c. i. p̄
alle. facit optime. c. q̄litas. d̄ pe. di. v. **Q**uid at̄
si titius h̄z arbitrari quātū fuit expensū i. tale
domo vel collectū ex tali agro. dicem⁹ ne lice
re huiusmō intendere certe nō cū hoīes dñc
tūc intendere dūrinis ar. c. licet eo. ti. cū filib⁹
vide ad māz qđ nō. spe. in ti. d̄ arbī. sequitur
b̄. h̄ nūqđ amicabilis ḡpoitor et sequēti vbi
vicit arbitrarez posse p̄cedere talib̄ dieb̄
h̄ n̄ posse ḡpellī etiā pres paciscāt qr tale pa/
ctum mō p̄dicto nō p̄iudicat arbitratori. **H**z
ego itelligo cū limitatiōē p̄dicto. **¶** **D**ecim⁹
q̄rta tria qr corā arbitratore nō est loc⁹ p̄em/
ptioni instātie p̄ lapsu triēnij qr eo vt. **S.** dixit
nō ē iudicium vel q̄i et sic cessat dispōitio. l. p̄p̄
rādū. **C.** de iudi. **H**z corā arbitrō multi tenui
rūt q̄ sic alij aliter cū nō hēat iurisdictionē d̄
quo vide p̄ spe. i. ti. de arbī. differt. b. p̄mo. idē
p̄ bar. in. l. si de meis. s̄. fi. ff. eo. p̄. Jo. an. in ad/
di. spe. in loco p̄allegato et p̄ **C**y. in d. l. p̄p̄rā
dū. **C**y. tñ et. Jo. an. mītis recitat̄ vidēt reli/
dere q̄ corā arbitrō nō sit istātia. **N**ihī tñ de
iure ciūli mītū placz ḡtraria opinio qr arbī
tria sūt. r̄oacta ad iistar. iudicioz. l. i. ff. d̄ ar. **E**
corā eo est quasi iudicium dēa. l. h̄ de meis. s̄. re
cepisse facit. l. oēs. **C.** de ferns et p̄ cōsequens
deberet habere locū dispō. l. p̄p̄rādū. **S**ed de
iure canonico vide qđ dixi in. c. penl. de iudi.
¶ Quintadecima tria qr arbiter ex quo semel
sup toto p̄nūtiauit suādo formā ḡ promissi se/
ue bene sūe male fund⁹ est officio suo. vnde
non potest apliū mutare sūmam suā. vt legit̄
et nō. in. l. dicere. in fi. cum sequēti. ff. de arbī.
et. **S.** tetigi. In arbitratore vero sūt opinionez
dicūt enī quidā q̄ cum corā eo non sit iudicium
vt. **S.** dixi non habet locū. c. in litteris. de
offi. dele. hanc materiā assumit plene **C**y. p̄
pe. in. l. fi. **C.** de ḡ trahē. emp. facit etiā ad ma/
teriā. c. fi. ḡ promissari⁹. de electione li. vi. et qđ
legit̄ et nō. in. c. cām q̄. et. c. nō. osti. de elect. et. c. fi.
quis p̄sbiteroz. de re. eccl. nō alie. cy. in dicta
l. fi. post pe. sic in effectu ḡcludit q̄ aut arbitri
um seu electio ḡpetit mihi iure meo. et possuz
b̄ male semel eligerim seu arbitrat̄ fueri itez
arbitrari ad hoc. l. hec ḡ ditio. ff. de ḡdi. et de
mon. vbi dicitur q̄ si testator legaū mihi cen/
tum si nupsero. si nup̄i inutiliter possū iteruz
ḡtrahere et legatū ḡsequi. **N**ut ḡpetit mihi sū
per iure alieno et tunc si nō suauī formā pos/
sum itez arbitrari dīta. l. quid tñ de arbitrīs
si enī suauī formā nō possū apli⁹ me intromit
tere qr sūe bene sūe male sūt sū officio meo

ut in dicto.c.si opromissari'.ad istū tex.dic vt
S.dixi.i sic vī q̄ nō sit dīa in hoc inter arbitri
ep̄ i arbitratorē.¶ Quid at si fuit dictū i cō/
promissō ut poss̄ plurī pñūtiare dic vt nō
bar.in d.l. qd tñ.¶ Decia sexta dīa qz arbitri
nō cogit laudare l̄ suscep̄t opromissū nisi
ibi sit pena vel pignora.¶ H̄ arbitrator sic si o/
promissū r̄cep̄t sic refert do.an.h modernos
tenere in.l.fi.¶ C.de oratione.emp.tra glo. fi.
illī. l.dicit etiā h̄ tenē spe. i. Jo.an.i ti.d arbitri
h̄ seq̄t h̄. h̄ nūquid arbitrator h̄ certe Jo.an
nō sic loq̄t nec cy.in dicta.l.fi.dū rephendit il/
lam glo.dixit enī ibi gl.tā in arbitro q̄ in ar/
bitratore q̄ nō cogit pñūtiare n̄si pena vel
pignora de stando s̄nie int̄uenerit.¶ Y. vo di/
cit q̄ gl.nescit qd dicat qz in v̄tro qz fac̄tis est
distinguere an acceptauerit i opellūt als se/
cūs i idem Jo.an.in loco palle.q̄ dicat q̄ vt
qz opellūt exq̄ acceptauit l̄ pena nō int̄uene/
rit i bñ loquunt. Satis ei est q̄ int̄uenerit
stipulatio de iure ciuili vel qd arbitrator fue/
rit assūpe sup̄ aliq̄ oratione vt. S.dixi v̄l q̄ de
iūe canonico fuerit simp̄l̄ opromissū d̄ statō
s̄nie. Nā tunc s̄nia nō p̄ esse frustratoria qz a/
gitur ad interesse respectu arbitri et respectu
arbitratorū potest agi ad ip̄i' executionez ve/
patet ex predictis. Nec obstat. l.nō distinguem'
h̄.i.vbi dicit q̄ n̄si pena sit adiecta i opromis/
so non opellūt arbitrator pñūtiare qz d̄ intelligi
qñ nudo verbo fuit opromissū. nā tunc s̄nia
possit esse frustratoria.de iure ciuili qz ex nu/
do pacto non agit. Tercius aut̄ si fuisset opro/
missū et p̄ stipulationez fuisset pmissū de stan/
do s̄nie. Nam tūc arbitrator opellūt vt in l.diem
pferre.in fine. ff.de arbitri. Et sic intelligit ibi.
Bar. quid aut̄ i hoc sentiat. Jo.an. i canonū
ste dic vt nō. p gl. i in.c. per tuas.de arbitri. qd
hic si examino qz non est materia nostra. Nā
hic solum intendō tradare mām arbitrator.
i non arbitrō. Cocludo ergo q̄ in hoc non
sit dīa in arbitri i arbitratorē. Sed soluz de/
bemus distinguere an acceptauerit arbitrator
vel nō i hec nō. Decia septima dīa qz
arbitri non potest s̄niaz ferre in eccīa sicut n̄
iudex i lata nō teneret de imunita.eccle. decz
li.vi. Hec in arbitratore.l.fi.¶ C.de serujs. Ita
tenz hic. Jo.an. fm Fran.de aretio. Aduerter
tamen ad hoc dictū Primo nō. qz voluit esse
dere.c. decet. ad arbitrōs. illud tñ. c.loquitur
solū in iudice. Sed placet mihi vt habeat lo/
cū in arbitro qz arbitrator largo mō dicit iudex
h̄.q.vi.a iudicib⁹. iundeo h̄.se. i. l. i. ff.de arbitri
i cū illud.c. venerit ad peccatum sp̄edēdū nō
deb̄ fieri strīcta. h̄ larga int̄ptatio vt nō. Jo.
an.in.c.ex tenore. qui si s̄nt.l. i in.c.h. d̄ diuīor
i facit glo.nōbilis in.c.sciant cuncti.de elec.
li.vi. i in.c.fi.eo.ti. i libro de quo tamē dubi

rari poss̄ circa nullitatē pcessus p̄ id qd nō.
ibi. gl.in dicto.c. decet. de dicto arbitratorum
seu pcessu i distincte teneo q̄ valz qz est qdām
orat̄ vt. S.dictū est. orat̄ at iñit̄ in eccīa
nō irritat̄ p illuz tex. vt ibi. dicit gl.nōbilis.¶ Nā
at peccet arbitrator ibi pcedendo distiguerē
vt. S.dixi in ea. q.an sit fibi licetū pcevere die
seriata i dic vt. S.in decimāt̄ia dīa dixi.
Decia octāua dīa arbitrator nō p̄ extēdere ma/
nus ad res extra opromissū vt in.c.cū dilect̄
de arbitri. i in.l.nō distinguem'. h̄.fi. ff.e. sed ar/
bitrator sic. vt nō. spe. in.ti. de arbitri h̄.excip̄itur
h̄. h̄ pōe i fecit qd ip̄e nō. eo. ti. h̄.h. arbitrator
do. Nō fm eū qz dictū arbitrator. l̄.z. siue fit ei/
quū siue iniquū. h̄ p iudicē r̄ducit ad eq̄itatē
ut dicto h̄. arbitrō.¶ Jo dicit q̄ si corā arbitrā/
tore a gebamus de certa re poterit arbitrator
illā vñi adiudicāe recepta q̄titate pecunie ab
alia pte. i p h̄. dō v̄r tex. i.c. n̄si. de p̄ben. i se/
cū vñi i collectū. Aduerter nā exēpluz spe. p
cedit de iure. h̄.vñi ē nūmis largū vt pos/
sit extēdere man' ad aliena d̄ q̄b' nō fuit cog/
itatū in opromissō. vnde in oratione facit. l.cū
acq̄iana. ff. de transactio. maxie iūda. l. vnde
si nerue. ff. p. lotio. l.cū aq̄iana. ff. d̄ trāslatō
Jo nōn dicit bar. in.l.cū aq̄iana. ff. d̄ trāslatō
q̄ si corā arbitratore est iudicē de uno fūdo
l̄.z opromissū sit generale. nō tñ p̄ arbitrator
odēnare alterā p̄tē vt r̄cipiat illū fūdū i dec/
aliam rem de qua nō fuit cogitatū. Secus at
si vult odēnare in pecunia quia pecunia nō
videtur alia res cū oīs res per eā estimet. l.i.
ff. de contrahē. emp. Nam i iudex adit̄ sup/
actione cōi diuidūdo hoc facit. vt insti. d offi/
iudi. h̄. officiū. et. l. ad officiū.¶ C. cōi. diuidūdo
p̄ hoc dico q̄ idē poterit arbitri sicut iudex. vñ
ocluderē q̄ i hoc nulla sit dīa inter arbitri
et arbitratorē ita q̄ nemo eoz poterit manus
extendere ad ea que sunt aliena. pr̄s' et i cog/
tata et sic non obstat. c. n̄si. i nō. p doc. in d.c.
ostitut̄. qz illa nō sūt aliena. pr̄s' a p̄ncipalit̄
petito cū in pecunia fuerit facta odēnatio qd
etiaz sentit hic do. an. licz nō ita clare.¶ De
cimanona dīa excōicatus nō potest cē arbitri
ter sicut nec iudex de re iudicata ad p̄baduz
intellige de notorio excōicato vt ibi ita affir/
mat spe. in. ti. de arbitri. differt h̄. Itē fm eum
et idem archi. ij. q. vi. a iudicib⁹ sup̄ pma gl
et ita refert sepe. in curia fuisse determinatuz
de mādato pape. In arbitratore sūt opiniōes
bar. sentit q̄ possit qz excōicatus eq̄patur d̄/
portato. deportatus aut̄ non p̄det ea que de/
pendent ex oīs. et sunt de iuregentium h̄
sentit in.l. cum pater. h̄. hereditatē. ff. de le. ij. i
in.l. ex facto. h̄. si quis rogatus. ff. ad treb. hāc
questionē plene disputat. Jo. and. in regula

dolo de re iur. li. vi. in mercu. et tandem ocludit
in contraria sive dicens. quod si est notorie excoicata
et non cadit in eo arbitramentum quod sit per modum
laudi vel sive allegat quod de promissariis da-
tis ad eligendum legit et non in causa de elec-
tione et quod non archi. iij. q. vi. a iudicibus. sup fma gl.
vbi dicit quod illa bona arbitratus Tichi. sicut non
cadit in hunc. l. illa. ff. de b. sig. ita nec in excoicata
tum quod est bonus peccati et extra conditione ecclesie. fecit
c. pia. de except. li. vi. cu filib? Quis autem dicat ex
coicata notorie habens glo. nobiliter in cle. i. de sepul-
chro et dic ut ibi. Si vero excoicata fuit simplex me-
diator et pleneta ita quod contradicatur firmata ex priu-
matione et non ex punctionatione excoicata tunc a
de tenz vni cattitudine videtur ocludere quod nec in lite nec
sup contradicatur excoicata notorie esse arbitrum vel
arbitrator enim contra sicut non valet arbitrii seu
arbitramentum hanc eadem sive sensit spe. in loco
palle. quod non dixerit specificum de arbitrato tunc
habet sensum ex ratione sua dum dixit quod excoicata
non potest contrahere per se. cu excoicato. xi. q. iii. et
videtur hoc per hanc rationem velle hoc. in causa veritatis
de dolo. et contradicutorum. vbi firmavit contradicturn initium cu
excoicato esse nullum et fma hoc dictum procedet quod
poterit sine scrupulo. sed tenendo opinionem contraria-
lia scilicet quod contradicturn initius per excoicatum valeat
quaenam tenuit Inno. et multi alii. ut plene dixi in
d. c. veritatis est maius dubium et tenet hic do. an.
op. bar. contra Jo. an. quod negari non potest fma eius
qui arbitramentum expeditum per viam contradicturn. Sed
contradicturn initius per excoicatum est secundum opinionem
quaenam. S. tetigisti fatebor tunc quod durante excoicatione
non potest arbitrator exercere arbitrii iuris per
eum quia non tenet sibi contraria. hec quod mihi videtur
satis dubia Sed potius tenerem tunc. Jo. an.
allego bonum tex. in causa post cessionem de proba
vbi patet quod excoicata non potest esse procurator
ita quod hoc officium non cadit in eum ut ibi notabili-
ter probatur quod pro facto suo possit esse in iudicio ut
in causa inrellerim. de iudicio fortius nec officium
arbitratoris assumetur cu hoc causa habeat arbitra-
rii tamquam bonum virum sed non potest dici vir bonum ex quo
pseuerat in excoicatione cu ex hoc reddatur
suspectus de heresi ut in causa de penitentia. Infamis
autem potius est procurator iniustus de exceptio. i. si. Unde
licet per se possit excoicata valide contrahere fma
illam opinionem non tamen assumere habet officium cuius-
le inter alios arbitrii. in dicto. c. p. c. pia
de except. li. vi. et fma hoc non erit dicta hoc casu
inter arbitrarium et arbitratorum. Necessaria dicta
est arbitrarius de iure vnicuique prius reddere quod sicut
est nec de tollere de iure vnius ut det alterius iuris
dicit lex arbitrii assumere partes iudicium. si de meis
recepisse. ff. de arbitrio. Fatendum est tamen quod si male
iudicatur statim sive et imputetur sibi qui talem e-
legit ut dicit tex. in. l. diem proferre arbitrii. ff.
de arbitrio. Arbitrator vero potest de iure vnius vel

alterius dare pro bono cordie ita notabiliter
dicit glo. i. l. s. eti in hunc. s. si quis inter. et l. si de
meis recepisse. ff. de arbitrio. et hic Inno. Ego ad
hoc adduco tex. nobiliter et aptum maxime iuncta gl
in causa nisi de pben. Nam ibi impossibile erat de iure
quod vnius habebat titulum in beneficio. et alterius debere
tur pessimo. Et tamen pro bono pacis ex parte ar-
bitraria fuit tolleratum quod intelligitur. bar. in de-
dicto. s. recipuisse quoniam modice ledit alias reduceret
ad arbitrium bonum. viri ut dicto arbitrii. et per
hoc puto male dixisse bal. in vnius seudo. in
titu. de lege coram. c. iij. vbi inter cetera dicit quod si
arbitrator ex certa sciencia de alieno largitur non
valet quod non est ei permisum dare de alieno. ff. quod
vnius aut claram. l. phibere. s. plane. immo fma eius est
spes furti quoniamque de alieno largiri hoc dictum
est falluum ex quo fecit per bono pacis et concordie et vnius
debet ad hoc habere mandatum dummodo enormiter non le-
dat ut. S. dixi. Si autem vis salvare Bal. intellige
quoniam facit sine causa vel quoniam in non modico ledit
Sed dices quod diversitatibus inter arbitrii et
arbitratorum video arbitrus eligitur loco iudicium. et
vnde de pcamitate et semitam iuris. procedere tribuendo
cuiusque quod sicut est ut in iuribus palliatis et S.
in pcamio gregoriano in b. Joculus lex potitur
arbitrator vero eligitur ut amicabilis apotitor
et transfigens inter pres ut in auctoritate vero ostige-
rit. C. de iudicio. Ex natura vero oppositio et trans-
actionis est ut possit per bono paci. de iure vnius
dare alterius sine magna alterius lesionem. Hatis enim
lucrat quod a lite recedit. l. Lutio et quod ibi non. ff. ad
treb. Necessaria prima dicta fma Inno. hic. dictum
arbitratorum. non mutatur vbi modice et non grauiter
ledit. all. ff. de op. li. si libertas Tu potes al-
legare quod in procedenti dicta dixi. dictum vero arbitrii
non mutatur etiam si grauit ledit. immo si pena pmissa
sit agitur ad penam. C. de arbitrio. l. i. ethi non sicut p
missa sed fma stipulatio intercessit agitur ad iterum
ff. de arbitrio. l. diem pferre. s. fina. et duabus l. sc. et l
ita demum. Nota quod dicit de stipulatione per
hunc que. S. dixi et non in causa arbitris
Si autem simpliciter compromissum sit et sive
per partes expresse emologata fuerit. et j. x. dies
nulla pars contradicturn oritur ex sive actio et exce-
ptio. l. penul. C. de arbitrio. et agitur tunc contradictione
ex illa. l. fma. Inno. et non quod sentit per arbitrii
penale non emologat taciturnitate decem diebus
de quo in d. l. p. et i. c. p. tuas. p. allegato. vult
ergo in effectu Inno. quod dictum arbitrari non redu-
citur ad arbitrium bonum viri etiam per extenuationem lesionis
enormis. sed dictum arbitratorum. sic ex quo enormiter
ledit primus probatur in d. s. stari. z. in palle-
gato arbitrii. Circa pcamum vide hosti.
in causa i. de arbitrio. qui dixit quod si arbitrium tinet
manifestam iniquitatem poterit superior ex suo
officio illud retractare arbitrii. illi. c. quod est nobiliter de
dictum limitans singulariter illuz. arbitrii. Sed ego

allego ad h̄ ordinariā gl̄. Mēti tenēdā ijs. q. vi
a iudicib⁹. et idē ibi archi. Et de h̄ ego remit/
to ad plen⁹. nō. in d. c. ijs. qr̄ h̄ vt dixi nō inten/
do tractare māz arbitror̄ cū ibi sit spālis titu/
l⁹. H̄ venio ad z⁹ dicū sc̄z respectu arbitra/
tor̄. Et qro de rōe isti⁹ diuersitatis q̄re snia
arbitri nō r̄ducit ad arbitriū boni viri salte
ad petitionē pris ⁊ dicū arbitratorl. sic. bar.
in d. s. arbitror̄. in vltia coll. dicit q̄ ido qr̄ ex
op̄missio in arbitr̄ fit iuria iudici. cui⁹ eāt
iurisdictio cuz adeatur arbiter vt pcedat iu/
dicialit̄ sic iudex merito iudex se nō ip̄edit de
iūgatate ad h̄. l. litigatores. ff. de arbitrl. H̄ qn̄
op̄mittit in arbitratorē tūc nulla iuria fit
iudici cū fiat sup̄ tractu vt. s. dīcī q̄ celebrač
ex p̄tū ouentiōe ⁊ nō iudic. auditoritate. Sed
cōtra h̄ facit. l. iij. ff. de arbī. vbi dicit q̄ arbī
eligit rāq̄ bon⁹ vir ⁊ sic v̄ electus vt arbitrator.
So. dicit ibi glo. nōb̄ilis q̄ arbī eligit vt
bon⁹ vir p̄cipue hoc est ip̄se fit bon⁹ vir. cuius
arbitrio pareat ita q̄ nō eligit op̄ando boni
ratē suā ad alterū. Sed h̄ est respečus ad psonā
suā t̄m. H̄ arbitrator eligit vt bon⁹ vir sim/
plicē. i. vt dicat id qd̄ diceret qlibz bonus vir
qd̄ si nō facit merito recurrit ad arbitriū boī
viri. i. iudecl. l. st̄in⁹. ff. de ver. ob. s⁹ bar. in d.
l. iij. ⁊ quāq̄ ista videat nōb̄ ilia. t̄n mihi et to
to nō satis faciūt qr̄ nō videat op̄mittendo
irrogare iuria iudici cū hoc fiat lege p̄mitte
te. C. de adul. l. grace⁹ ⁊ xxij. q. iij. q̄ peccat. ⁊
c. cū ecclia vultana. de elec. Itē si ista rō eēt suf
ficiēs pari mō iudex nō ip̄ediret se i. op̄pellēdo
arbitriū ad p̄nūciādū nec i. mādando executi
oni sniaz suā qd̄ t̄n facit vt. l. iij. ff. de arbī. et
l. a. diu. p̄io. ff. de re iudi. Ego dicerē hāc esse
rōnez. arbī n̄ eligit vt arbitratu suo decidiat
h̄ vt pcedat f⁹ ius dicō. h̄cepisse. Jo nō pōt
r̄duci ad arbitriū boni viri qr̄ si h̄ in eo locū
arbitrat⁹ appellari at nō p̄t qr̄ ex snia sua nō
dat adio iudicati ⁊ sic appellatio nō regit qd̄
suspendat vt legit ⁊ nō. in. l. i. C. de arbī. Cuz
ergo nō repiat op̄tentis remediu⁹ standū est
snie sue. ⁊ iputādū ē op̄ om̄tēti n̄iss iudex ex
officio suo corrigat mō p̄dicto. Arbitrator at
eligit vt arbitratu suo pcedat. merito dicūz
suū reducit ad arbitriū boni viri vt in dico
s. arbitror̄. Nūc circa ista r̄duktionē ad ar
bitriū boni viri qro de pluribus. Et p̄mo qd̄
si q̄s pm̄lit sub pena stare dicō arbitratorl.
nūq̄ possit. peri ista r̄ducio si arbitrator in
iq̄ p̄nūciauit s̄i metu. pene. Instat Inno. ⁊
candez ocludit q̄ nō incidit in penaz petēdo
reductionē iniq̄ arbitramēti. qr̄ iuramentū
est fortius q̄ pena. Sed iuramentū nō astri
git ip̄m ad parentū q̄usq̄ redactū sit ad arbri
riū boni viri vt h̄ p̄t. restat q̄ et pena minns
ip̄z astringere p̄ot. Hoc etiam tenet. Hosti. qn̄

generalit̄ est iuratiū de stādo dicō arbitratio
ris. Idē tenet spe. in ti. de arbī. s. i. v. s. pone p
istū tex. qd̄ mihi satis plz. nā vba generalia d
bent intelligi fm̄ subiectā māz. l. qro. s. inter lo/
catorē. ff. loca. ⁊ l. si vno. eo. ti. d̄ ergo pena ⁊
iuramētiū intelligi si enormis nō lesurit. sic i ar
bitro nō. dīc. Inno. i. c. p̄ tuas. de arbitr̄is. vt
iuramētiū de stādo ip̄i⁹ dicō. intelligat altna/
tiue. s. q̄ stabit vel soluet pena aut iterē ⁊ h̄
nō. H̄ mai⁹ dubiū ē si spālit et exp̄sse dictum
fuit q̄ arbitrator possit ius vni⁹ pris i totū
vel in p̄tē dare alteri. ⁊ qd̄ q̄tūcūqz iniq̄ pro
nūtiaret stādū n̄ihilomin⁹ ee. dicō arbitrato
rū. Nūq̄ possit peti r̄ducio ad arbitriū boī
ni viri marie si iterueit iuramētiū vel pena di
cīt. Hosti. q̄ n̄i arbitramētiū eēt otra deuz q̄
caū nullo mō eēt parēdū vt nō. in. c. ad aures
de tēp. ordi. meli⁹ in. c. iulian⁹. ⁊ c. dñs. ⁊ c. q̄ p̄
sistit. xi. q. iij. dñt p̄tes arbitramētiū obseruare
nec possent otrauenire sine metu pene siue p̄
iurni si pena vel iuramētiū iterueit. potuerit
ei p̄tes in hoc se ligare ⁊ iuri suo renūtiāe ad
hoc. c. i. ⁊ n. de pac. ⁊ vij. q. i. q̄ p̄iculosuz ⁊ l.
in re mandata. C. manda. i. c. d̄ his. de sepul.
dicit tamē q̄ forte ex eātate iudex drēt occur
rere iūgatati ex officio suo p̄salil. psonaz ⁊ cāe
q̄litatib⁹ de trāslac. c. si. qd̄ v̄m est valde nōndū
Et attēde qr̄ p̄dicto⁹ decisio depēdet a q̄one
iā multū trita q̄ adhuc sub iudice p̄cōz. Maz
p̄ q̄t ora discūrrit tot s̄nias r̄portat videlicet
nūq̄ possint p̄tes a p̄ncipio renūtiare r̄duci
onē ad arbitriū boni viri. Et p̄supposito q̄ va
leat r̄nūtiatō seu pādū nūq̄ extēdat ad oēz
lesionē marie si intēcūt iuramētiū vel pene ap
positio. Et qr̄ lōgissimū ⁊ fastidiosū eēt oēs o/
piniones ⁊ motiua narrare marie cū fiat dis
curs⁹ p̄ multa mēbra. ponā p̄ r̄missiones. secū
do ocludā māz sub qd̄ distictione inserendo.
doc. prestantior̄ opiniones. de hac iūt mate
ria videas p̄ Cy. in. l. penul. C. de arbī. et ibi
p̄ multos ⁊ maxime p̄ bal. p̄ fre. dñi. ccxx. p̄ spe
in ti. de arbī. s. i. v. quid si op̄missi. ⁊ ibi satis
per Jo. an. in addi. Disputauit Jo. cal. et dis/
putatio sua incipit. duo litigantes. tractauit
satis prolix originaliter dy. in r̄gula scienti
de re. iurl. li. vi. Ja. bu. in. l. si vnu. s. illud. ff. de
pactis. ⁊ in. d. l. penult. guil. in. l. si qui ex oſen
su. C. de epi. au. et aliquid p̄ do. Car. i. c. expo
sita de ar. p̄ do. an. hic. et bar. in d. l. penul. et i
l. qro. s. inter locatorē. ff. locati. et plen⁹ i. d. s.
arbitror̄. Et ocludo sic omnia. q̄ aut quis ab
lente p̄t et extra iudiciū r̄nūtiat petitiōi hui
ius r̄duciōis ⁊ nō valz qr̄ iurl. furti renūtiā
cio non tenet vt. l. ita si scriptū. s. i. ff. de le. ijs. nō
plene in. l. i. C. de pac. et. c. ex multipliciti. de de
ci. Aut̄ in uidicio vel extra in pris. p̄ntia in
quibus casibus tenet iuris furti r̄nūtiatō

qr hēt vīm pāti de nō petēdo iuxta. nō. i dīca l.i. C. de pātis. et marie p bar. et p glo. i. l. i. ff de cura. bo. dā. vel obligauit q̄s se p pātū ad nō petendū hāc reductionē et sum' i casu du bi. Dī. in dīca regula scienti. loq̄s i simplici re nūciatione seu pāto tenet q̄ hoc nō obstatē poterit rōne magne lesionis petere hāc redu cōtionē. qr illud pātū dī intelligi si vt bonus vir fuerit arbitrat' ar. i. d. l. q̄ro. s. inter locato rē vbi ter. nōbiliſ dicit q̄ si pm̄it locatorū n̄ expellere inq̄linū itelligit si ipse soluerit pēcio nē i idē per illū ter. confirmat ibi bar. i. Jo. an in dicta regula scienti dicēs illud etiā pcedē si iterueniſſ iuramētū seu pena. Idē bar. i. di do. s. arbitrop. dicēs q̄ iuramētū h̄z in se illā dītōez quā h̄z pātū pābulū sc̄z nō venire cō tra si eque fuerit arbitrat' allegat istū tex. et l. fi. C. de nō nu. pecunia. et. l. si. i. p̄n. ad muni ci. operat ei illud pātū seu r̄nūciatio resp̄ci modice lesionis. Et idē tenet hic do. an. i. vid tur q̄i cōis op̄io. Itē b̄m dy. in dicta r̄gula sci enti nō valet pātū qr p illud iūnūt̄ arbitre ad deliquēdū cōtra. l. ouenire. ff. de pātis. do i remittit dol' futurus ōtra. l. si. vñ. ff. de pāt. Et idē spe in loco pālegato ōtrariū tñ sensit Tre. i. dicto q̄si. ccr. dicēs q̄ pātū seu renūciatio iuramēto vallata strigit ad nō ōtraueniē dū resp̄ci cuiuslibz lesiois. H̄ tñ bñ nō pbat Ja. bu. idem sentit etiam sine iuramēto vt re fert bal. in dicta. l. penl. dicit etiā q̄ q̄cō dīcat dy. ipse non vīdet q̄re per pātū non possit remitti redūctio ad arbitrium boni viri nisi dōlus ex animo procedat. sed vbi lesio iterueit re ipsa debet pātū valere ex quo ōstat de intentione p̄tūz bal. dicit cōir obfūari q̄ non obstante quacunqz vboz cautela ppter enor mē lesionē potest peti redūctio ad arbitrium boni viri. quia non est verisimile q̄ p̄mitentes senserint q̄ arbitrator posset eos enor miter ledere. ar. i. l. cū aquiliana. ff. de trāsc. Ego dicerē q̄ aut deceptō iteruenit ex ppo fito i tunc respectu q̄teciūqz lesionis p̄t peti redūctio non obstante q̄cunqz pāto qr sicut expresse non p̄t renūciari dol' futurus ita fortius nec tacite i b̄ inuolutē vboz. Itē si arbitriū retractat ppter dolū. l. iij. C. d. arbī. i l. ita demū. ff. e. fortius arbitramētū et in hoc vīdet cōuenire cōter doc. et dicit iterueniē dōlus et p̄posito q̄si scienter p fraudē dolum v̄l ōtū seu gratiā ḡnau' alterā p̄tē aut deceptio iterueit re ipa. l. fine dolo arbitrator. et tūc si modice ledit nō sit redūctio vt nō. i. d. l. si de meis s. recepisse. ff. de ar. i. S. latius dīxi etiā r̄nūciatio nō iteruenisser vt. S. dīxi. et p̄t̄ in. c. nī. de p̄bē. Aut lexit nō modice i vi distis cōe in opinione q̄ possit peti redūctio. s. mihi nō placet qr b̄m hoc illa v̄ba renūciati

onis nihil operarentur contra. c. si papa de priuilegijs li. vi. et in. c. in his. eodē ti. l. si quā do. C. de inoffi testa. cum ibi nō. nam sine re nūciatione non potuisset peti ratione modice lesionis. dicamus ergo vt verba aliquid op̄arent q̄ ratione magne q̄titatis non poterit. Secus rōne marie seu enormis lesiois qr illa in dubio vīdet excepta. ar. in. l. oēs s. lutis. ff. de his q̄ i frau. credito. Nec obstat. l. q̄ ro. s. inter locatorem qr ibi v̄ba aliqd op̄ant vt ibi nō. p Bar. Sed b̄ nihil op̄aret. Et nō. qr dīxi posse peti redūctōez etiā si deceptio iteruenit re ipa p̄ hoc optie facit. l. si q̄s. cū aliter. ff. de vbo obli. Itē qr satis est q̄ nō fecit sic debuissz facē q̄libz bon' vir vt. l. si libertus ff. de op. li. hoc dico quia qdā suēt in opione q̄ nūq̄ sit redūctio nī deceptio iterueniat ex p̄posito arbitratoris b̄ p̄m dītū ē cōius. Ne nō ad z̄ mēbruz dītōez aut q̄s renūciavit seu fecit pātū de nō petēdo redūctōez etiā am p̄tertu magne lesionis i tūc si deceptio invenit ex p̄posito nihilomin' p̄t peti qr dolus futur' remitti nō p̄t vt p̄dixi. aut reip̄a i non poterit peti respectu magne q̄titatis qr potu p̄s sibi ex pāto p̄iudicare. l. i. s. si ouenerit. ff. depositi. et in rla ōtrad' et regula scienti. de re iur. l. vi. Sed respectu marie seu enormis lesionis sit ex q̄ de tali nō fuit exp̄ssū qr r̄nūciatō nō debz trahi extra intentionē agentis. l. q̄ i iurie. ff. de furtis et in. c. cū voluntate de sen ex. sentit Gal. in d. l. penl. et do. an. hic et dīc bal. q̄ magna q̄titas vel pua dīc̄ respectu psonaz i cause. allegat. l. cū sili. s. heres meus ff. de le. ij. vi de bonā glo. in. c. si. d. re iudi. l. vi aut renūciatio seu pātūz fuit multū ḡnale vt q̄ posset arbitrator altee et basse in totuz et in p̄tem de iure vñius tollere i dare alteri et tunc aut p̄ceptū arbitrator. fuit ōtra deū i n̄ ligat q̄tūcūqz sit iuratum vel pena sit appo sita b̄m hosti. hic et bene et pbat xi. q. in. q̄ refit. et. c. dīs. Idē puto vbi sit cōtra ius cōe nō remissibile p̄ p̄tes vt in. c. exāata de arbī. i. c. puenit eo. ti. et de fo. s. pe. si diligenti. Aut est contra ius p̄uatū i p̄ius p̄tis ethi deceptō strigit ex p̄posito i dolo arbitrī p̄t peti redūctio p̄ rationē sup̄dictā. Ita tenet Jo. cal. i sua disputatiōe et Jo. an. in. addi. p̄dicta i bar in dicto s. arbitrō. i est cōe dītū. Aut inter cessit sine dolo et valet ita q̄ nō p̄t peti redūctio ita tenuit Jo. cal. et. Jo. an. in. addit. p̄di da i ita r̄fere fuisse i quadā disputatiōe oclu sū. qr satis hic ōstat de intentionē renūciatis seu paciscentis. Sed tu aduerte latius. aut ei sum' ecriti q̄ nō iteruenit dol' aut sum' i cāu dubi. p̄mo caū tenuit do. pe. de ancha. dispu tando vt ipse refert in repetitiōe. c. canonum de ōsti. et p̄t peti redūctio p̄textu. enormissie

lesionis qr paria sūt dolū iterū tenere ex p̄fōl/ eo v̄l reīpa dīcta.l. si quis cū alit. ff. de ver. ob. / q. l. n. ff. de dolī. excep. H̄z cōis opio v̄r i oponitū vt sc̄tit Bar. i dīcto. f̄. arbitrop. et Jo. cal. / q. Jo. an. v̄bi sup. i do. an. hic et idēz resert te/ nūisse do. Frā. de are. Nō enī ē hic op̄ dīctu rare tacitā voluntatē exq̄ sum̄ certi de exp̄ssa ve in. c. ij. de re iudi. Quisqz enī pōt iuri suo re nūtiare de regu. ad applicā v̄ij. q. i. q̄ piculo/ sū. i ad. l. si quis cū alit. allegatā p̄ dictū petp̄ r̄ndeō q̄ loquit̄ qn̄ quis fuit decepe ignorat.

H̄z in caū nrō scient et appensate dedit illaz aplissimaz p̄tātez arbitratōi vnde de se que rat ar. in. l. cuz mādato. ff. de p̄ci. i ita volūt Hosti. i Jo. an. in. c. fi. de ma. et obe. et h̄c puto vera n̄si fuissz appositiū aliqđ v̄bū illi p̄tātis restrictiū v̄puta q̄ possz alte et basse. i. p̄tē fibi videbit̄ i placebit. Naz hec v̄ba videbit̄ et placebit iportant arbitrium boni viri vt. l. thais. f̄. sororē. ff. de fideicō. li. et. l. fideiōmissa. f̄. quāq. ff. de le. in. Nō. i. c. ij. de cor. vicia. i id dicēdū in filib. ad hoc qđ nō. bal. i. dīcto. c. n. d. le. cor. putat tñ do. an. q̄ si ex aliq̄ legitīa cā fuit arbitrator decept̄ de qua cōstaret q̄ tūc saltē ex clausula gnāli v̄l iudicō. officō. ibueni ret̄ lesō ar. in. l. in abīguo. ff. de reb. dubijs et nō. spe. i. t̄. de arbi. q̄ sequit̄. v̄li. qđ ergo si p̄p̄ suissz. et hoc caū puto posse p̄cedē illō nōbile v̄c̄m ho. p̄all. q̄ i marīa quātitate iuder possz ex officō suo occurre v̄l qn̄ dubitat̄ de dolo. vt in sequēti mēbro ibiāz als aut nō video quō possz le iuder ipedire ad v̄tilitatē p̄uatā ōtra pāctū exp̄ssū. ar. i. l. iij. f̄. hoc aut iudiciū ff. de dāp. infēct. I p̄e tñ do. an. i alia p̄te hui. c. v̄r velle q̄ p̄tētūq̄ v̄ba fint large concepta nihilom̄ data enormi lesionē etiāz reīpa dābīc reductioni remedii. Mōuet qr talia v̄ba in genere et cōfuso fmone prolata sunt sub cōfidentia discretionis i amicicie arbitrorum vt captent ipsorum benitōlentiam ad nō le/ vendum ideo non debet ita late intelligi sic verba sonant. quia ve verbis facile scrutur si ergo reperiunt se in hac cōfidentia deceptos debet eis succurri. ar. S. eo. q̄to. i. c. veniens i hic i si iuratiū fuit qr verba iuramēti obui ant absoluere vel iuder ex officio suo p̄uidebit. et sic resert de facto q̄suluisse et v̄r hec opinio ōcordare cū illa do. pe. de ancha. hec opinio habet equitatē i p̄ ea optime facit. c. cuz venissent de insti. i. l. si libert. ff. de op. lib. Alia tñ opinio videf̄ verior de iurl. subtilitate. ar. optimū in. c. q̄ periculosis. v̄ij. q. i. i. v. q. v. sed aliud Sed qr notarij ex cōsuetudine solēt apponere illa verba generalia satis p̄ teneri hec opinio do. an. vt n̄si aliter appareat non v̄r quis voluisse pati enō. mē vel saltem enō missimā lesionē ar. l. cū de idebito. ff. d. p̄bat.

q̄ facit qđ dicā p̄e. cū st̄igat v̄bi v̄de. n̄ aliud dīca fāuore litū dirimēdaz. In vltimo mē bro. l. cū dubitat̄ de dolo. tūc ratione enormis simē lesionis p̄t peti r̄ductio saltē officio iudi cīs. qr̄ plūmīt dol̄ in tāta lesionē vt. l. lutius f̄. creditor. ff. de his q̄ in frau. cre. tenet bar. in dīcto. f̄. arbitrop. i sic dicit posse saluari illud dīctū hosti. idē do. an. h̄ i frā. de are. Nam ex facti q̄litate plūmīt dol̄ in. c. ij. de r̄nū. l. i. vi i. l. dolū. C. de do. Quero sup̄ v̄sū cī q̄i cōpetat remedii reductionis facta renūtiatiōe Nūc q̄ro i q̄b̄ casib̄ operit v̄puta qr nullā int̄uenit r̄nūtiatio vel si iterueit nō ipedit re dūtionē vt in caib̄ p̄dītis p̄ q̄ta lesionē da bit. So. nō repit in h̄ specificē p̄uisū idō iisur gūt varie op̄iones. p̄ma fuit q̄rūdā q̄l̄ recitat̄ cy. in. l. fi. C. de ōtra h̄. emp. vt oporteat q̄ eē deceptū v̄lra dimidiā iusti p̄cij. sic i simili ha bec in. l. ij. C. de rescin. ven. et. c. cū dilecti. et. c. pens. de emp. i ven. q̄ opinio n̄ plz cy. i. pe. idō ponit ibi sc̄daz op̄ionē q̄ p̄tētūq̄ fuerit deceptō operit h̄ r̄medii qr̄ iua loquūt̄ idīstidē vt. d. l. si libert. ff. de op. li. et dīcto. f̄. arbitrop. A z̄ opinio q̄ sic p̄ modico nō dat restitutio in iteg. l. scio. ff. de mino. et in. c. i. de in. inte. resti. ita nec remedii r̄tūdiōis. hāc sentit spe in. ti. de ar. f̄. vt. at. v̄. h̄ quo iure. v̄r etiā de mē te Bar. et glo. in. l. si de meis. f̄. recepisse. l. sed eti in fūuz. q̄i quis. iudex. ff. de ar. v̄bi dicūt̄ arbitratorē posse de iure v̄nius dare alteri i bar. ibi dicit dūmō modice als fiat r̄ductio ad arbitriū boni viri. Quartā op̄inōnem ponit bar. i dīcto. f̄. arbitrop. v̄bi dīst̄iguit an arbitrator̄ fuerit assumpt̄ sup̄ ōtrādu an su per lite primo casu re q̄ritur excessus seu dece p̄tio saltē in sexta p̄te totius hoc nīt̄ p̄bare p̄ dictū. f̄. arbitrop. iuncta. l. vnd si nerue. ff. p̄ socio v̄bi dicit q̄ si v̄ni ex lotijs adiudicauit v̄nā p̄tem. alteri duas p̄t peti r̄ductio. Si vero fuit assūpt̄ sup̄ lite nō dīt̄ considerari sim p̄licit lesō respectu q̄titatis debite. S. dīt̄ etiā ponderari euent̄litis et status cause. vt probat̄ in. l. lutius. ff. ad trebel. v̄bi valz trāslactio in q̄rtā p̄te debiti. et sic ponderabit̄ q̄titas lesionis habito respectu ad q̄litatē cāe. et idē firmat in. l. ij. C. de rescin. ven. et ad illā. l. q̄i venditione requirit de cōp̄tione v̄lra dimidiā am iusti p̄cij. R̄det q̄ loq̄t̄ qn̄ quis ledit̄ i tax atiōe p̄cij. facta a se sec̄ in taxatione facta ab alio tūc ei sufficit excessus in sexta p̄te vt dīt̄ dūm est supra. Et p̄ hoc infert ad nōbile v̄c̄z sub dubio. forte q̄ si aliquis ē deceptus i alē quo contrādu p̄ p̄curatorem forte in sexta p̄te q̄ potert intentare remedii illi. l. C. de re/ scin. ven. Sed cōtra p̄curatorē nō p̄t habere regressum. ar. p̄dītōrum iurium Franc. de a/ retio. transit cū opinione illaz glo. vt h̄ ūfere

do.an qui in hoc articulo dicit sibi videri q
ter.i.d.l.vñ si nerue.cū sequēti pbat d dimidia
qz loqt qñ vñ ex socijs assignauit mille simū
alij duas mille simas. Ego tātoz patrū rūe
rētia sēp salua. dico tex.in d.l.vñ si nerue .cū
sequēti nō pbaē nec de sexta pte vt dixit bar.
nec de dimidia vt dixit do.an. Rō est in pm/
ptu.nā ibi fuerit facte tres mille sima et sic ptes
tres vñ ex socijs adiudicauit mille sima et sic
tertiā ptez.alij adiudicauit duas mille simas
et sic duas ptes exq euidēs resultat iniqtas
presupposita in sotqz paritate.fuit ergo alter
decept' nō in dimidia nec in sexta parte debi
ti h̄ solū in tertia pte portioz debite.debebat
ei ex trib⁹ mille simis h̄re mille et qngēta ergo
fuit solū decept' in qngētis q sūt tertia pars
mille et qngētoz lz esset sexta ps toti⁹ q̄titat.
Hed nō p̄t dicere in tota illa pte deceptuz qz
nō debebat sibi totū lucz h̄ dimidiuz h̄to g⁹
respēu ad partē sibi debitā fuit solū deceptus
in tertia parte portioz sibi debite.pbat ergo
singulariter ille tex.q̄ decept' seu lesus p ar/
bitrz in tertia pte.tot⁹ debiti p̄t dici arbitra/
metū iniqtū et petere reductionē ad arbitriū
boni viri dico etiā nō semper req̄ri lesionē in
fcia parte qz ille tex.nō facit in h̄ regulā. Ez il
lud dixit cā exēpli et ea q̄ dicitū cā exempli n̄
restrigūt regulā vt in c.i. et qd ibi nō. ne cle.vl
mo. Ez probat ibi q̄ ex euidēti iniqtate potest
peti reductionē Quādo at dicat euidēs iniqtas
non credo posse dari certā doctrinā sed ex
varijs circūstācijz bon⁹ vir.i.iudex arbitrabit
Nam facili⁹ debet arbitrator induci ad van
dū de iure vnius alteri qñ nō p̄t aliter sequi
bona pax.q̄ cessante hac rōne paci. sequēde
Item aliter qñ ius est dubiū obscurū et i vo
litū q̄ qñ est clarū. Itēz aliter qñ est diues q̄
pauper.et sic de ceteris circūstācijz.ar.in.l.
i.ff.de re.du. et in.c. d cāil.de offi.dele. et qd nō
gl.in.c.fi.de re iudi.li.vi. et qd. S. dixi f^m Bal
in alia qōne. Pro.hoc optime faciunt ea que
dixi circa cōpositionē fiendā i.c.i.de mu.peti
vbi vide. et hoc notabis. Ulterius quero an
petens reductionē ad arbitriū boni viri suc
cubens quia nō probauit iniqtatē evidentē
iurta superius dicta inciderit in penam opro
missi.cū promiserit sub pena stare arbitramē
to et nō contra venire de hoc per bar.i dicto
y arbitroz plenī in.l. qui. Rome.y duo fra
tres. ff.de ver. ob. et adhuc plenius in.l. Juli
anus. ff.de odi. inde. et originalitē in hac qōe
osuluit dy. qui renuit penā omitti maxie quā
do iurauit nō petere reductionē ad arbitriūz
boni viri et postea peti⁹ et succubuit et hoc o/
filii etiā refert Jo.an.in addi.spe.in ti.de ar
bitris y excipit v. qd si opromissū et ibi ūfert
Huil.de cu.hoc limitasse nih Huberit iustaz

causā petēdi reductionē vt qz p̄babilitē cre
debat arbitramētū iniqtū. all.l. si quis for
te. ff. de penis Ego allego tex.optimū in.c.sa/
cro. de sen. excō. et qd nō. in c. finē. de dolo et q/
tu. Sed adde a d hoc duas nōbiles limitatō
nes Bar. Oriā i dicto y. duo frātres. vbi dī
cīt q̄ incidit in penā etiā sīa per quā fuit
declaratū arbitramētū equuz fuisse iniusta.
et hoc per illū y. duo frātres. vbi videt tex. i
simili aliā limitatōnem pōt i dicta. l. iulian⁹
vbi distinguit q̄ aut iudex declarauit arbitra
metū equū et sic hac causa exp̄ssa absoluit
reum et incidit in penā Nec in hac qōne pene
admittit ps ad pbādū q̄ arbitramētū fuit
iniqtū vt i dicto y. duo frātres. et facit glo. nō
bilī dēa. l. iulian⁹ Aut p̄t fuit reus simplē ab
solut⁹ v̄l index absoluit qz nō fuit p̄batū inū
quū et tūc i qōne pene poterit de iniqtate pba
re. Nā p̄ hāc pbatōnez detegit iniqtas sīa q̄
trāsit i re iudicatā et sic nō obstabit exceptio
rei iudicatē. et vide pleni⁹ ad māz qd nō. in dē
da. l. iulian⁹. et intellige oīa p̄dā cū illa limita
cōe Huil. et Jo.an. p̄dicta Et ex istis inferit q̄
qui allegat iqtatē arbitramētī hēt hoc pbaē
als succubit qz p̄sumit p iusticia l. ab ea p/
te. ff. de appell. qd tenet Jo.an. in loco p̄allega
to. et Bar. in d. y arbitroz p̄babit aut ex ātū
quis actl. vel nouis pbatōib⁹ sicut in cā ap/
pellatioz obfusat vt in.c. Johānes. de fide ē
stru. et qd nō. i.c. i p̄ntia de reuū. et vide p̄fre
i filio cclxxv. vbi oīo vide i solutiōe Ez istud
du⁹ nōbile. p̄ istos doctores si tātū est. Quid
si p̄ pte obtinuit et p̄ pte succubuit. an incē
dat i penā i totū v̄l pte v̄l euitat ex toto quā
reperi tetigisse Bal. in extraneo loco sc̄z i v̄l/
b⁹ seu. in titulo de lege. cōra. c. ij. pone exēpli
arbitrator p̄epit q̄ daret dece. iudex i cā re/
duktionē statuit d̄ quiqz. bal. tñ vide hesita
se qd si ista qnqz nō soluūt uū qd omittat pēa
op̄missū saltē p̄ rata. et sīalit̄ oclusit q̄ nō qz
nūc agit n̄ ex op̄missō h̄ iudicis sīa. Tū
mutata p̄sona stipulatio pene n̄ omittit. l. cū
ap̄. ff. iudica. solui. et qd ibi nō. et sic f^m cū im
pune a pēa oūētōali sīa iudicis n̄ parebit
qz op̄missū seu pena i ea apposita ad p̄sonā
iudic. de q̄ n̄ fuit cogitatū se n̄ extēdit. l. i com
pmissū. ff. de arbi. et dicit h̄ placuisse bar. Nō
tamē sp̄cificē tāg⁹ qōne quā i p̄ncipio forma
ui. Ego p̄mo dubito de sua ocluſione etiam
in terminis suis qz iudicx aditus in casu ūd
ctionis succedit in locū p̄mi arbitratoz. vt nō
Inno. i.c. p̄nti hodie i cipit statutū de. rescrīp
li. vi. et bar. i.l. i. ff. de le. ij. ergo est eodem iure
censend⁹. cū p̄o nisi dicas q̄ iste canones et q/
pmissiones penales sūt stricti iur. vñ n̄ trāse/
unt etiā in iudicē appellatōis vt. d. l. cū ap̄
vñ variato tribunali vel etiā noīe iudic. nō

hunc locum ut plene per bar. i. dicta. I. cu apud pos-
tes ergo cludere q aut index simpliciter co-
firmat arbitramentum et hz locum pena sum disti-
ctione super in procedenti qdne posita. Aut index
reformat. q tunc pena cessat in reformat. qz n agit
apli ex promisso s ex iudic. s. nia. Hz q ad p
mā qdne quā ego super formaui nūqd eo ipso q
petit reductionē simplē et obtinuit i pte. omitt
eat pena in pre. Credo q nō qr iuste petit re
ductionē toti arbitramēti. pbo p. l. vnde si
nerue. cu se. ff. p. lotio iūdo. s. arbitrop. pall. vi
de qd in silī dixi in. c. fine. de do. et cōtu. Sed
bal. hāc qdne specificē tāg i. l. fi. C. de ar. vbi
pmo distiguit q aut caplī i q fuit lesus eāt
separatū ab alijs et omittit pena in totū. Se
cū si erat cōnexū vel vnitū ita q n capiebat
qgrā separationē. ar. i. l. etiā. ff. de mino. postea
vī velle q in pre omittat pena cu dēat daē et
separatū specificare grauamē ar. in. l. qui solidū
ff. de. le. ij. Hz vltimū vidē mihi sat. duꝝ et tra
illā. l. vñ si nerue. cu se. Hn indistincte tenerem
qd supra dixi ut indistincte euite pena qz cu
arbitramēti sit quedā trāslatio sup toto ut
in aut. si ho ottingit. C. de iudi. n potest iste di
cere se magis grauatum sup uno articulo qz
sup alio. sed grauamē resultat ex toto cōpro
misso simul cu sit vnicā transactio seu vnicus
contractus. pro hoc iura superius allegata.
Ex his potest instrui nūquid petens reduci
onē icidit in piuriū si iurauit laudū suare et
postmodū petit reductionē et nō obtinuit vī
saltē in pre. Quero infra quātū tps dēat ar
bitrator arbitramēti explicare spe. mouet
qdne in arbitro nō in arbitratore i. t. de arb
s. differt. Et i. qz infra trienniū et differt varias
opiniones nec firmat in aliqua pedes. Jo. an
ibi in addic. videt sentire cōpromiss. nō expi
rare triennio sicut quidā direct p auē. si tamē
C. de temp. app. et cle. qz diu. de app. bar. speci
fice in arbitratore tangit in. l. si quis arbitra
tu. ff. d. s. ob. et dicit q ista potestas finit eo no
lente arbitrari. vt in. le. si merces. ff. locati. et
in. s. preciū. insti. de emp. et ven. Sed dubiū est
qz dicit nolle arbitrari. ideo. in hoc distiguit
q aut arbitramēti fuit collati in aliquā ex
contrahētib aut in tertii. pmō casu si opro
missū cōsistit circa ea q sūt de substālibus
cōtrad. vt circa rem ipsam. tūc arbitrari. q. xl
dies vt in. l. q si nolit. s. si quid ita. ff. de edi
dic. si circa aliqua extrinsica tūc teneat arb
trari. qz pmuz poterit vt. l. hec oditio. ff. de cō
trahen. emp. Secūdo casu quādo cōferit in
tertiū tunc si infra annū nō arbitrat vī nolle
arbitrari. C. cōia de le. l. fi. s. H. etiā qz. nec di
cat aliquis sum eu q ibi sit spāle fauore vltie
voluntatis quia in eo solum est speciale qz
ceditur a persona. Bal. in. d. c. ij. de le. cor. d.

et sal. reuerētia. Bal. iura supi allegata non
pbare suā opinionē nā in. l. q si nolit erat col
latū arbitriū sup resolutione cōtradic. et nō tā
qz in bonū virū hz tāqz in volūtate ei cui arbitriū
nō poterat reduci ad arbitriū boni viri.
Nā ibi dicit q si res sit vendita cu pacto vt se
displicerit redibeat nec sit diffinitū tps ad
redibēdū qz infra. xl. dies p̄t rediberi et nō vltra
Ite dēa. l. fi. C. cōia delega. n̄ pbat id ad qd
bar. inducit qz ibi est cas spālis vt pfigat an
nus qz sperat q electio ouerat i aduersariū
ideo ipse dicit q termin' dū statui a iudice vt
ff. de iure deli. h curatores. Ite sine tāmini pre
fixione et q labit tāqz tps infra qd bonus vir
fuisz arbitrat expirat opromissū cu in eū fut
erit opromissū tāquā in bonū vir ar. in. l. i. ff.
si qz cau. Et vī fibi equū vt expectet pānum
oputāo ānū nō a die opromissi h a die qz pot
erit cognoscere p̄sentib p̄tibus vel aliter h
euz. Aut fuit opromissū sup lite aut super ne
gocio. primo casu arbitrator succedit loco ar
bitri ideo dabit trienniū. Secūdo casu vī as
signabit temp arbitrio iudic. vel per lapsum
annī inducit tacita renūtiatio opromissi tāz
partiū qz iphus arbitrator. ar. ff. de arb. Ite
si vnu s. si multo plus. simile de anno in. c. q
renti de offi. de. hec dicta. Bal. nō probantur
iure et maxime id quod sentit de arbitro vt
expiret iphus potestas p trienniū et alit ipse
met. Bal. notauit in. l. ij. s. sed etiā qz. C. cōia
d lega. Ego dico q aliuū est querē nunquid
triennio expiret instantia corā arbitro vī ar
bitrato et de hoc dixi. S. Aliud est qz quā
to tempore duret p̄tās et de hoc bī arbitrio dī
cerē q durat quāto tempore durat actio nisi
tacite vel expresse hec p̄tās ūocet a p̄tibus
hz vī probari in dēa aut. si tamen. ibi si decies
milies plus qz bienniū tempus. n̄. et in. d. cle.
qz diu. simile in iurisdictiōe delega. que nī ū
uocetur semp durat donec extinguat vt in. l.
falso. C. de diueris. rescrīp. et nō. in. c. si autē
i. c. plerūqz de rescrīp. in arbitratore est mai
dubiū et crederez idē dicēdū qd in arbitro. hz
pbat in dicta aut. si tamen. licet ei ibi tex. loqz
in arbitro tamen nō apponit aliquid p̄ quo
apparet q magl. lenserit de arbitro qz de ar
bitrato. Nā nomen arbiter est cōe ve i dī
s. arbitro. et supra dixi et nullus tex. specifice
facit mentionē de arbitratore. sed cōir loqui
tur de arbitro. vnde si materia nō est magis
p̄portionabilis arbitro qz arbitratori appella
tione arbitri debemus intelligere de vtroqz
vt in d. s. arbitro. Et pro hoc bonus ter. in. c.
exposita de arb. vbi arbiter appellat cui lau
dū reducit ad arbitriū boni viri. Nā et arb
trator qz assumit sup lite ventilata corā
iudice vt i aut. si ho otigerit. C. d iudi. h vez

vbi ipse arbitrator dixerit se nolle acceptare
opmissum quod statim expirat ut in d.l. si merces
ff.loca.ipse tunc ptes pnt post acceptationem sibi
puidere faciendo illum opelli per iudicem ut super
vixi.vel eodi sensu ab illo recedere.l.litigato
res de arbitri.alias atque non mutantur.quare stare
phibet.ut l.sandamus.T.de testa.z.l.pincipi/
mus.i.si.T.de apel.z facit cle.que diu vbi ter
loque simplicitate opmissum.z dicere que diu et sine
proposito report. opmissum at est esse arbitro et
arbitrorum d. autem si hoc otigerit **N**ero quod
est iste bonus vir ad cuius arbitrii recurrat per iniq
uite arbitramentum. Solu. eorum dicitur quod est iudex l.
ordinum. sed cum ita ff. dicitur obli. et l. quod si ephesi. ff. de
eo quod certo loco. et l. vir bonus. iudi. sol. ita non
hic et in dicto arbitrop. et vide bonum gl. in. c
potuit de loca. in hoc celeri. in si. quod generaliter dicitur
quod vbi fit mentio de arbitrio boni viri in genere
scilicet de iudice p. d. l. ordinum. Sed dubitat quod
iudex erit operatus an iudex arbitrator. an rei
an actor. et sepe potest hec quod otigere cum promissum
fit a clericis in laicis. vel a laicis in clericis. seu
cum opmittentes sunt laici et etiam arbitratoribus
sunt diversi fori. bar. in dicitur arbitrop. recitat
advocatos coiter tenere quod sit iudex competentis
iudex appellatorem cum ista reducio sit quedam
appellationis species l. non distinguemur. sed cum
quidam. ff. de arbitrii. Ipse vero tenet officium
scilicet quod sit iudex qui habet iudicare in principalium
causa ita quod si actor in causa originali petit reductionem
debet recurrere ad iudicem rei si ipse reus
petit hanc recurrere ad iudicem suum. Non quod siue pe
tit iure actionis siue officio iudicis semper ad
iure debet iudex rei. quod semper actor sequitur forum
rei in. c. cum sit. de fo. ope. cum hic non agatur ex
opmissu et sic non est auctor iudex arbitrator. Si autem reus ipse petit potest adire iudicem suum
quod quasi super exceptione sibi operenti pro
pet. et sic ad iudicem suum qui est iudex principalis
cause. provocare potest ad hoc. l. si. T. de vsu. publ
fim vna lec. Ad idem bonus tex. in. l. cum hic trans
actionem alimentorum. ff. de transact. vbi dicitur
quod ille iudex dicitur arbitrari super transactione quem
futurus iudex super lite. Ad hanc sententiam addu
cit. c. exposita. d. arbitrii. vbi papa agnoscit dicitur
arbitramento lato a duce venetorum. quod sibi non
sufficerat presens sibi sufficerat. hec conclusio. Bar. pla
hic. do. An. vbi laudum esset iuratum et dubitatur
super reductionem propter iuramentum. Nam
tunc dicitur iudex ecclesiasticus ut hic allego
est. tex. in. c. Venerabilez de elec. Id est si laudum
est in materia pertinente ad eccliam ar. hic. vel
si eidem nutritur pecunia de iudicio. nouit. Adver
te latius oculis quoniam videtur quod ad iudicem
arbitratorum non sit recurrendum cum ista reductionem non
sit proprium appellatorem quod etiam tenet collectum. in. c. cum
dilectus de ar. sentit fr. filio cclxxv. Sed ego

limito nisi ex forma statuti laudum haberet ex
executione parata. Tunc enim cum ps. operatur dicitur
de laudo dicitur iudex ipsius arbitrator. sicut
observatur in causa appellationis. ij. q. vi. anteriorum
z. c. romana. sed etiam de appell. li. vi. ad hanc allego
Bar. in. l. ij. T. vbi. et apud quod vbi aptissime hanc
tenet cessante hoc. d. l. nicipalium. l. coll. dicitur quod
petens debeat adire iudicem aduersarij. Tunc mihi
placit illa opinio procedens Bar. et facit quod non. ip
se fr. filio. ccxxxvij. vbi dicitur. quod si petit examina
tatio testimoniis ad perpetuam rei memoriam dicitur ad
iudex principalis causa siue petatur a reo siue ab
adore quod plenius dixi in d. c. cum sit generale. q. c. si
quis sit a clero. dicitur. ope. et tenet Bar. in. d. arbitrop.
et hoc ratione potest. Et quod causa naturalis vincit
accidentaliter. l. qui habebat. ff. dicitur inter. dicitur ergo
considerari origo causa. et non id quod nunc accidenta
liter petit. Ad dico etiam aliam limitationem quod vbi
cumque per processum ecclie petit redditio poterit ex specie
ali privilegio adire iudicem ecclesiasticum si aliquid
fraud vel minus legitimus tradidit ut non inter vo
luit in omni causa Inno. in. c. cum sit generale per
aliam. et vide quod ibi dixi. Nunc quo de nobiliori que
tidiana quod. S. dixi quod est iudex operatus ista
reductione ad arbitrii boni viri. Nunc quo an
a sua iudicis redditio arbitramentum ad eum
possit appellari dico. An. refertur hanc huius in dicto
arbitrop. tenuisse quod sua isti iudicis redditio
non possit reduci ad arbitrii boni viri quod
iudex non agnoscit ut arbitrator est ut iudex. Sed
appellari boni poterit quod ut iudex fecit Jo. an. i
ad dictum spe. in. ti. de appetibili quod. v. vi. recitat ru
sticanus doctor antiquus disputasse et tenuisse
quod a talis sua non appellatur motus quod ab arbitraria
mento non appellatur ergo nec a sua iudicis redditio
ceteris quod non agnoscit ut iudex est ut bonus vir. ff.
pro loco. si societatem in si. Subrogatum autem
assumit naturam eius in cuius locum subrogatur
in. c. ecclesia. ut licet. penitentia. sicut enim quando ar
bitrus agnoscit loco iudicis ab eius sua appellatur
de officio. dele. c. ab arbitrariis licet. vi. et l. apostoli
mi. T. de iudicio et l. arbitrator. ff. qui sada coguntur.
Ita non dicitur appellari a iudice qui cognoscit loco ar
bitratorum seu boni viri dico. An. sequitur hic bu
stum ut possit appellari quod in commissis ad arbitriis
iudicis appellatur ut non in. c. super his. de apel.
Iste quod hic non subrogatur. iudex in locum arbitrari
torum. per officia datur ut iudex iudicialiter corri
gatur quod extra iudicialiter est malefactum sicut in
simili non appellatur ab excommunicato et tam
appellatur a declaratione excommunicatis. adducit
non in. c. pastoralis de apel. ad. c. Ab arbitrariis
dicitur quod facit per quod ibi agnoscitur ut iudices idem
appellatur. dicit enim quod si tenet opinionem quod iudex
iste omnia ut arbitrator faceret posset saltem
ipsum sua reduci ad arbitrii boni viri allegat
gl. in dicto. c. super his. et sic ipse transit in arbitriis

sententiaz q̄ nec appellari possit nec reduci ad arbitriū boni viri. ego adduco. Bar. in. l. i. in ff. ff. de. le. ii. vbi h̄ apte tenet. allegat Inno. in c. p̄nti. de rescrip. li. vi. Hoc die icipit statutum vbi vult q̄ q̄n iudex cognoscit vt bon⁹ vir nō possit appellari sic nec ab ipso arbitratore Idē v̄ velle Bar. in. l. fi. C. de strahē. emp. vbi refert Bar. sic tenuisse ipso audiēte in. d. l. i. licet aliq̄ libri nō habeant Ego tñ habeo in meo. et vidi alia lec. illō dictū nō h̄nitez. Itē dīc q̄ n̄ p̄t peti reductio ad arbitriū boni viri vt tenz ibi bu. hāc opinione seq̄t dñs meus do. Tar. florentin⁹ in. c. exposita. de arbi. et refert Bar. de saliceto sic oculuisse Ego etiā sic ocului in q̄de fac̄. Nā ex strario seq̄ret q̄ p̄cederet in anfractus iudicioꝝ q̄s opromittēdo evita re voluerit. Itē iudex sup̄ reductioꝝ h̄ p̄cedē nō fm̄ meꝝ ius. sed eq̄tate p̄habita sic p̄cessis set arbitrator. seu p̄cedere debuissz bon⁹ vir vt. d. h. arbitrōꝝ et ibi p̄ Bar. ergo n̄ p̄cedit vt merus iudex Itē nō debet peti reductio ad arbitriū boni viri q̄r sic esset p̄cessus in iſinituz stra. l. t̄minato. C. de fruc. et litl. expen. et q̄r h̄ nullo iure cauet nō obstant nō. in. d̄co. c. sup̄ his. allegata p̄ do. An. q̄r itelligo illā gl. fm̄ gl ībi p̄cedentē sc̄z q̄r d̄z s̄nia reduci ad eq̄tate. l. p̄ viā appel. q̄n iudex p̄cessit vt iudex. nō loco arbitrator. Nā loq̄t q̄n venit pena iponēta arbitrōꝝ iudicis et sic loq̄tur quādo p̄cedit vt merus iudex quo casu appellari p̄t vt in. l. si qua pena iuncta glo. et Bar. ff. de b. fig. Nos autem loq̄mur q̄n iudex p̄cessit vt bon⁹ arbitrator. hec opinio habet equitatē vt cito finis litib⁹ iponaſ. Sed hic ānecto dubiū nōbile an p̄ petitionē isti⁹ reductioꝝ debeat suspēdi ex ecūtio istius arbitramenti Dñs Tar. in. d. c. exposita. de arbi. tenet q̄ non allegat nō in. c. ex litteris de in. inte. resti. in. glo. supplicauit sufficit fm̄ eū q̄r hoc iure nō p̄bat Nec obstat si dicat q̄r hec petitio habet vim appellatioꝝ d. l. non distinguemus. h̄ cū quidā de arbi. q̄r nō p̄ oia ut ibi nō. Nā iudex hoc casu aditur non p̄ viā appellatioꝝ h̄ p̄ querelaz et hec dis ferūt vt in. c. certationi. de appel. li. vi. Ego ī distinde tenerē strariū q̄r quo ad effectū dis ferēdi execuſioꝝ h̄ p̄ petitio effēz suspēſiuū et sic vim in hoc appellatioꝝ vt probat in. d. h̄ cū qdā. Item iura dicūt q̄r arbitramentum iniquū debeat reduci ad arbitriū boni viri. ergo non d̄z execuſionī mādarī ante reduci onē vt clare p̄bari videt in. d. h. arbitrōꝝ in si ſunda. l. vñ ſi nerue cū ſe. eo. ti. hoc etiāz videt velle. Inno. hic q̄r dicit ſi valere dictū arbitrator. niſi fit equū v̄l ad equitatē redactū et idē dicit glo. in. c. causāqz de elec. h̄z q̄r ſupra ta de ſunt multe dñe inter arbitrōꝝ et arbitratorē tā in modo p̄cedendi q̄r finiēdi. Itē habuifit

ſup̄ aliq̄s modos ognoscēdi et discernendi ar bitrōꝝ et arbitratorē. Quero nūc de aliq̄bus caſibus dubitabilib⁹ et q̄r p̄mo q̄d ſi fuit cō promissū in aliq̄ tāquā in arbitrōꝝ et arbitratorē erit ne iſte arbitrōꝝ vel arbitrator. So. Inno h̄c et Bar. in. d. h. arbitrōꝝ et cōdīcōdoctores di cūt q̄r ex mō p̄cedēdi et p̄nūtiādi p̄pendemus v̄t p̄ fecerit vt arbitrōꝝ vel vt arbitrator. ar. eoꝝ q̄r nōn. l. l. i. ff. d. iudi. r. l. episcopale. C. d. epi. au. Idē dicit Inno. ſi fuit opromissū i aliquē q̄r poſit p̄cedere ſeruato ordine iudiciario vel etiā nō ſeruato. nā illa v̄ba q̄r poſit p̄cedere non ſeruato ordine iudiciario iuūt q̄r opromittit in eū tāqz in arbitrōꝝ Alia vero v̄ba q̄r poſit p̄cedere nō ſuato ordine iur. iuūt q̄r tāquā in arbitratorē Ideo fm̄ eū ſi p̄cessit ſuato ordine iur. ſtabit dicto ſuo etiā iquo q̄r v̄r p̄cessiſſe vt arbitrōꝝ Si vero p̄cessit iur. ordine nō ſuato tūc nō valebit dēm ſuū niſi fit equū vel ad eq̄tate redactū q̄r v̄r p̄cessiſſe vt arbitrator Ego aut̄ cū reuerencia hec dēa nō ſequor q̄r licet poſit eligere alterā viā tñ in non eligen do p̄t et p̄cedere v̄r v̄traqz auēte ita nōn dīc̄t Inno. in habente delegatā et ordinariam in. c. cū ex offici. de p̄ſer. Ego all. ad hoc. c. niſi de p̄ben. vbi ſimpli probat q̄ ſi in aliq̄ dlegatū opromittit ille p̄t ſimul et ſemel i eadē cauſa p̄nūtiare vt arbitrator et vt dlegat. Itē dico q̄r ſi opromittit vt in arbitrōꝝ et arbitratorē vt pari rōe poſit p̄cedere et p̄nūtiare v̄tra q̄z p̄tā ſia p̄ncipio exp̄ſſe nō eligit etiā stra iuſticiā p̄d. in modico leſit poſterit peti reductō vt i dubio ex q̄litate facti p̄ſumit hoc feciſſe vt arbitrator vt p̄bat in dēco. c. niſi facit. l. cuz q̄rit. ff. de ſtatū ho. et h̄ bñ nō. q̄r quotidię ac ciūt et puto v̄ſſima et p̄ h̄ deſminat alia q̄o Done recētis terminis vt. ſ. dictū ē p̄cessit cō promissariū partim iuris ordine ſeruato et partim iuris ordine nō ſeruato v̄puta fecit libellum. dari litem ſtestari recepit tamen teſtes pribus nō vocatis et publicatis ſniāz ſine ſcriptis dedit. dicit hosti. in hac q̄de poſſe dīci q̄ ſniā non teneat quāli eligendo ab initio viā iudiciaria videat alij renūtiasse ar. d. ap̄e ſolitudinē et de p̄ſumptiō nōne. dicit tamē ip̄e melius eſſe vt dicamus ſniām valere ſi equaſſit alioquin ad arbitriū boni viri redigendā vt ſic inter p̄remur calem nō arbitrōꝝ h̄ arbitratorē h̄ ei ē fauoabiliſſe vt ceſſet litigia et h̄ mihi ſatis plz p̄ ſoicta. q̄r exq̄ habuit v̄trāqz poſte ſtati poſtuit p̄cedere ſuato ordine iudiciario et non ſuato ad hoc v̄ltra prediſta optime ſa cit ter. in. l. diem p̄ferre. h̄ ſi quis litigatorum ff. de arbi. vbi poſſunt p̄res a p̄ncipio paciſſi et arbi. p̄nūciet i absentia partii et ſie poſſūt in arbitrōꝝ ſmittere p̄ parte ordinē iudiciariū eadē ratione videat et in totum. Unde licet i

judice h̄ fieri nō p̄t luxia nō. in. c. si. d. re. iudi-
c. vi. et in. c. de causis. de offi. dele. Secus tñ i
arbitro. rō qz arbiter assumit p̄tātē a p̄tibus
nō sic at iudex. et hoc puto ver⁹ qd̄ qd̄ s̄c̄t̄ Bar
post Dy. in dicto h̄ arbitroz. millefies r̄memo
rato in hac decre. qntaual. et etiā r̄ouceſ i me
moriā vbi v̄ velle q̄ postq̄ elegit viā arbitri
nō poterit redire ad viā arbitrator. illud ei
pcederet iudicio meo vbi haberet necesse eli-
gere vna viā ar. l. si cui. ff d̄ fuitu. Sec⁹ si po-
tuit pcedere vtraqz via nec specifice pcedit
a p̄ncipio p̄ hoc etiaz p̄t solui alia qstio q̄tidi
ana. pone fuit d̄cm q̄ ō promissari possit pce-
dere de iure et de factō. p̄nūtiare tñ debet fm
ius an talis erit arbiter vel arbitrator Bar.
in dicto h̄ arbitroz dicit se credere q̄ ē arbiter
qz iudex quādo qz etiā ognoscit d̄ plano et su-
marie. l. nec quicqz h̄ d̄ plano. ff. de offi. p̄cōsu.
et ve h̄bo. fig. cle. sepe. Nec obstat fm eū si dice-
res ordinē iudiciariū nō posse remitti. l. ij. h̄
qz veremur. C. de iur. calup. qz illud est verū
qñ litigat corā iudice q̄ h̄ iurisditionē a su-
periore Secus si corā arbiter qui h̄ p̄tātem
a p̄tib⁹ qd̄ dīc nōndū. hoc vltimū mihi placz
vt sup̄ lati⁹ dixi h̄ circa p̄m̄ puto p̄ ea q̄ sup̄
diri q̄ iste erit arbitrator et arbiter in pcedē-
do sed in sententiādo ē solū arbiter vt patz ex
p̄tāte sibi tradita. et iōc dīcēduz in alijs simili-
bus qōibus. // h̄ circa hec cadit nobilis q̄
stio qd̄ si arbiter assūptus mō p̄dicto p̄nūtiac
iniuste nūq̄ teneat snia Bar. in d. l. diē p̄fer-
re. h̄stari. ff. de arbī. nōbilit̄ dicit q̄ nō qz p̄nū-
tiac ōtra formā ō promissi Fran. de aretio in
l. si quis arbitratu. ff. de v̄. obli. tenet v̄trariū
qz exp̄mit qd̄ inest et sic nō dat formā. Itē qz
non valet ō promissum in arbitrō si non rema-
neret sibi libera p̄tās valide eligendi qd̄ vel
let. ff. de arbī. l. qualē. facit ad h̄ qd̄ nō. Inno.
in. c. prudencia. de offi. dele. et qd̄ nō. doctores
in. c. ex insinuatione de rep̄. Do. an. putat h̄ nō
pcedere in arbitrō. sed in arbitratore sic vt te-
net bar. qz ille p̄t a iure recedere. et sic nō inest
illud a necessitate sicut in arbitrō. Ego i. c. cū
dilecta. de rep̄. saluo simpliciter illud dictum
Bar. qz licet insit d̄ iusticia vt arbiter pcedat
fm ius nō tñ de necessitate. nec inest sibi d̄ for-
ma nūc autē cū exp̄mit in ō promissō inest de
necessitate et de forma. De nō inēct de necessita-
te patet qz arbitrū iniuste latū valet. vbi autē
id quod iest d̄ iusticia exp̄mit in forma homi-
nis r̄oucit necessitatē vt pb̄t in. c. cū dilecta
preal. iūta glo. p̄ma. p̄terea vbi v̄ba possunt
aliqd̄ operari nō debet intelligi sine effectu. c.
si papa de p̄uis. li. vi. et l. si quādo. C. de inoff-
test. Sed in casu nō possunt v̄ba operari pm̄is-
sum effendum ergo ic̄. Nō ob. illud motuum
Fran. qz dico. l. qualē. pcedere qñ datur sibi

certa forma p̄nūtiandi ita qd̄ auſert sibi libe-
ra p̄tās h̄ i caū n̄o hoc n̄ fit s̄ dat sibi libes⁹
p̄tās p̄nūtiandi fm ius. nō at auſert libeā po-
testas si id qd̄ ierat de iusticia reducit in for-
mā hoīs. Et ad dictū Inno. respōde q̄ pcedit
qñ id qd̄ exp̄mit sapit instructionē cē Secus
si dat modū pcedēti et lacius dico in d. c. cuz
dilecta. // M̄tio ut nil boī ad māz desit. Que-
ro an arbitrator dēat p̄nūtiare p̄tib⁹ p̄nūtib⁹
Sol. C. in. l. ft. C. de ōstrahē. emp. tenet q̄ sic
alic̄ nō valebit snia fm eū. Mouet p̄ncipalit̄
per. l. si q̄s arbitratu. ff. de v̄. fig. vbi d̄r q̄ si p̄
ce stat q̄ min⁹ ō promissari⁹ arbitrē omittitur
pena. p̄ ptes at aliter stare nō posset nisi ip̄is
ab̄ntib⁹ possz arbitrari ex q̄ inſert q̄ p̄tibus
absentib⁹ nō p̄t p̄nūtiari Bar. in. d. l. si quis
arbitratu. refert quēdā solēnē aduocatū osu-
fulusse v̄trariū. ip̄e tñ satis pl̄re seq̄t p̄mā ō
p̄nionēt p̄ casu allegat. l. qd̄ si nolit. h̄ si qd̄. ff
de edi. edic. Itē licet arbitrator nō cognoscat
iudicialit̄ inter ptes d̄z tñ ptes itero gaē. l. i.
ff. vbi p̄i. educa. de. et ad h̄ allegat m̄tca filia
Fran. de aretio. quez seq̄t hic do. An. dicit q̄
si ptes sūt ptes in discussione iam facta non
est necessaria vocatio in arbitratore. ar. C. de
adul. l. q̄z n̄dubitat. Et h̄ t̄. C. p̄. Ja d̄ ra
et pe. q̄ plus est in arbitrō l. l. si qui ex ōsensu
C. de epi. au. Si v̄o ptes nō fuerit adhibite i
discussione vel nō ōstat dicit q̄ si ptes nō req̄
rūt nō p̄ hoc laudū erit nullū q̄ talis mod̄
pcedēdi nō rep̄it statut̄ a iure ip̄is arbitrā-
torib⁹ h̄nt ei p̄tātē equū arbitrādi sine obser-
vatione alicui⁹ forme. vñ eē d̄z in electiō ip̄,
sop̄ an hoc velint obſuare ad hoc. l. si defun-
cta h̄. ff. de v̄. fruc. ad hoc qd̄ in fili dicim⁹
de executorib⁹ in. c. si. de p̄suptōib⁹ et i cle. v̄ca
de offi. dele. de honestate tñ debet ptes voca-
ri. et si detracit venire nō cogit arbitrator iu-
dicare. qz p̄t sibi dicere nō liq̄re de cā. et h̄ mō
poterit stare p̄ nō venientē q̄ min⁹ arbieretur
et sic potest intelligi. l. si quis arbitratu. nō ob-
l. q̄ si nolit. qz ibi nō dicit q̄ in arbitrādo req̄/
rat partū p̄suptia s̄ excusat q̄s p̄t a otuma/
cia restituēdi p̄pter ab̄ntiā ei⁹ cui d̄z fieri re/
stitutō nō ob. iura allegatū p̄ Bar. qz loqui-
tur in actibus iudicialib⁹ vel q̄i sed nō loqui-
mur i actib⁹ mere ex iudicialib⁹ vt i ōstratib⁹ q̄
possunt ōpleri p̄nūtū et ep̄istolaz. l. consensu
C. de actio. et obli. facit. l. certū. h̄ si quis. ff. de
cōfes. iuncta. l. publia. ff. depo. hanc op̄i. ego
sequor et originaliter fuit hec opinio. Hui.
de cu. in. l. ep̄scopale. C. d̄ epi. au. seq̄t. Val
in. d. l. si qui et ōsensu. do. Car. in d. c. exposita
sentit hosti. hic i sup̄dicta qōne in eo q̄ sentit
arbitratorē posse testes recipere et publicare
et sniam ferre p̄tibus absentib⁹. Idem sentit
iudicio meo Inn. dū dicit q̄ corā arbitratore

nō est iudicium nec q̄i sed totū in sua positū est
voluntate. Nā solēnitatū obfusatio nō est nisi
corā iudice vel arbitro s̄m eū h̄ extra iudicium
ad sui iſtructionē laborat arbitrator ad veri-
tatem inq̄rendā. Et pro hac opinione adducit
ultra p̄dicta. ff. de. le. n. l. cū p̄r̄ ḡhereditatē. q. l.
ex facto ad trebel. vbi deportat in lōginquā
puincia remotis partib⁹ arbitrat⁹ ad idē. c. ij.
de arbitris vbi exul. et absens ḡpromisit. Itē
arbiteramentū nō est ad instar iudicioꝝ. h̄ cō/
tract⁹ vt. d. au. si vero ḡtigerit. ḡtract⁹ at p̄t
purificari etiā p̄tib⁹ absentib⁹ ex q̄d viderunt
peccatum mediatori ar. in. l. ij. ff. de. o. di. et demon.
facit etiā qd nō. Inno. in. c. fi. de. tālla. p̄la. S̄z
ad p̄dicta adde līmitatōez solēnē q̄ si arbitra-
tor p̄cessit ex arrupto pte nō audita nec req̄st
ca laudū est nullū et ita allegatū fuit defacto
et etiā p̄nūtiatū vt nōn refert. Bal. in. l. feu. i
ti. de. īuesti. in. maritū fāda. c. i. p̄e. finē et sc̄it
s̄m eū. d. l. q̄ si nolit ī fi. et qd nō. Inn. et Jo. an
in. c. ex ratione de app. Pro hoc facit quia bo-
nus vir debet audire p̄tes cum earum asser-
tione causarum merita pandūtur. l. fi. C. si p̄
vīm vel alio modo et c. tum ex litteris de ī ī
te. resti. et qd nō. Bar. in. l. cum prolatis. ff. de
re. iudi. et sic posses reducere ad cōcordiā op̄i-
niones contrarias et quia. S̄. incidenter viri
Jaco. de. ra. pe. et Ty. tenere in. l. si qui ex oſen-
su. Et. de. epi. au. valere s̄niaz arbitrii si p̄tes fu-
erunt presentes in discussione cause v̄sq̄ ad
conclusionem. Contrarium puto v̄x p. l. diē
p̄ferre. h̄ si quis litigatoriū. ff. de. arbi. vbi ter
singulariter dicit q̄ non p̄t p̄nūtiari partib⁹
absentib⁹ vel altera earum etiā data otuma-
tia n̄si fuerit hoc dictum in ḡpromisso. qd v̄
Bar. habuisse pro indubitate in. d. l. si quis
arbitratus. Et clariss. Bal. in. d. l. si qui ex oſen-
su. Sed ex otumatia omittit pena ḡpromisso
et expirat p̄tis arbitratoris s̄m eū vt ī dīdo
h̄ si quis qd nō. Ultimo nolo hic omittē
q̄d nōbilem et q̄dianam compromissum
fuit in duos et discordant nūquid īdex poss̄
elgere tertium seu eos ad electionē tertij cōpel-
lere. Hec questio fuit de facto et intellige de ar-
bitratoribus. Nā de arbitrīs non est dubius
vt ī. c. cum speciali. de app. et ī. l. idem si vñ
h̄ si in duos. ff. de. arbi. Bal. in. d. c. i. de īuesti
in ma. fac. recitat fuisse per quosdā sapientes
responsum q̄ non qz arbitratores sunt ad sili-
tudinem p̄sonæ. p. l. si de meis. h̄ recepisse. ff.
de arbitrīs sed certum ē q̄ in p̄sonetis nō est
tractandū de electione tertij. et hec opinio pla-
ceret ibi. Bal. etiā mihi qz a p̄sona non arbī-
trante non recedit vt. l. si q̄s arbitratus. ff. de
obli. et. l. si merces. ff. loca. Nūc ex p̄dictis sub
epilogo per modū tabule vt facilius inueni-
as materiā hēs vīgīnti et vñā differentias ī

ter arbitriū et arbitratorē ex q̄bus colligitur
maxime ex p̄ncipio modus cognoscendī et dis-
cernendī arbitriū ab arbitratore. Secūdo p̄nci-
palē habet multas q̄stiones ad materiā tres
habet incidentē postea. xviii. Prima est an
p̄ executō arbitramēti detur aliq̄ actio et q̄
Sc̄da an ex taciturnitate tēporis emolget
arbiteramentū ut sic nō possit peti redūctō ad
arbitriū boni viri. Tertia q̄ iure petitur re-
ductio ad arbitriū boni viri. Quarta q̄stio
post oēs differentias quare dictū arbitriū nō
reducit ad arbitriū boni viri sicut arbitrato-
ris. Quīta questio nūqd possit peti redūctō
arbiteramenti si partes promiserunt sub pēa
stare dictō arbitratoris et q̄uid si fuit iuratu
Sexta questio qd si fuit dictum q̄ possit al-
te et basse arbitrari et de iure vnius dare alte-
ri in totum vel etiam in partem et an valeat
renuntiatio seu pactū de non petendo redu-
ctionem. Septima questio pro quāta lesio-
ne potest peti arbiteramentū reduci ad arbitri-
um boni viri. Octava questio an petens re-
ductionē et succubens incidat in penam com-
promissi vel piuri⁹ si iurauerat et incidentē tā-
gitur quis habet p̄bare contra arbitramēti
Nona questio quid si petens p̄ parte succub-
bit et pro parte obtinet et quid si nō seruauit
pars arbiteramenti p̄ iudicē moderatū an in-
cidat in penam ḡpromisso. Decima questō
q̄d quātum temp⁹ debet arbitrator arbitrari.
Undecima questio quis est iste bonus vir
ad cui⁹ arbitrium recurrit ī cā reductionis
et an sit iudex arbitratoris an actoris vel rei
Duodecima qd an a s̄nia iudicis reducen-
tis arbiteramentū ad equitatē possit appellā-
ri vel salti peti vt reducat arbitriū alterius
iudicis. Tredecima q̄o est an p̄ petitione re-
ductionis suspendat executio arbiteramenti.
Decima q̄rta q̄o quid si fuit ḡpromisso in
aliquē tāquā in arbitriū et arbitratorē et qd
si fuit dictum q̄ possit procedere seruato ordine
iudiciario et non seruato. Decima q̄nta q̄o
quid si is in quē fuit ḡpromisso modo pre-
dicto processit partim seruato ordine iudicia-
rio et non seruato. Sextadecima q̄o quid si
fuit compromissum mō predictō vt compro-
missarius posset procedere de iure et de facto
et p̄nūtiare de iure ē. et nunqd hoc casu va-
leat s̄nia otra ius vel iusta. Decimasepti-
ma. q̄o an arbitrator possit p̄nūtiare et p̄ce-
dere p̄tib⁹ absentib⁹. Decima octava et
vltima q̄o nunquid duobus arbitratoribus
discordantib⁹ debeat deputari tertius tra-
dāt etiā in p̄ncipio. c. an arbitrator seu arbit-
possit mutare laudū et latius in. xv. dīa v̄bi
vide q̄stiones hō que eliciunt ex differentijs
S. positis poteris faciliter discurrendo vide

Tua nos Casus iudicis absumat. Ego sumo sic. Ex cā leui et te meraria iudicis etiā q̄ ad thoz et mutuaz co habitationē se separe nō pñt etiā cū iuramēti int̄positioē. h.d. In p̄ma oſultatio In scda responſio. Scda ibi nos igit. **N**ō q̄ dissolu tio nō dependz a voluntate iugū hue agatur ad dissolutionē q̄ ad substatiā vinculi. vt i.c. sup eo. de eo q̄ cognosc. oſang. vro. hue agat de dissolutione respectu mutue fuitutis et coha bitatiōis vt h̄ i.j. d̄ cōuer. oſtrauer. c. cuſ ſis. et q̄i p̄ totū. **N**ō z. q̄ ex cā oſtinentie fuande pñt iudicis licite separare domiciliū et coha bitationē. h̄ intellige niſi fint iuuenes et ſuſpe di de oſtinentia. tūc ei iudex v̄z ex officio ſuo occurrere et ipedire separationē. ar.in.c.vroa tus. i.c. cuſ ſis. de cōuer. oſiugator. et ſentit ho ſti. in.c. veniēs. d̄ reglarib. p̄. vbi dico. **N**ō z. q̄ p̄ iſta v̄ba moneas et inducas nō māda tur p̄cīa coadīo vide q̄d le. et nō in.c.i.j. d̄ ſpō ſa. **N**ō q̄rto iudicē eccl̄iasticuz poſſe et de bere oſpellē coniugē ad petitionē alteri cōl ſugis ad cohabitātum m̄rimonialit cū ſuo cōiugal. Et ſic eccl̄iasticus ē iudex nō ſoluz vbi agitur de ſubstantia vinculi m̄rimonial ut in.c.tuā. de or. cog. i.c. lator qui ſi. ſint legi. Sed etiā vbi agit de integratione m̄rimonij quo ad mutuā ſeruitutē. et in hoc poſſet etiā adiūti iudex ſecularis ut dico in.c.nō ē. de ſpō et ſic vterqz eſt oſpetens. Et nō. q̄ etiam eccl̄ia oſpellit vrore. ut redeat ad marituz etiam ſi p̄cīe reſiſtat. hic tū ſolū dīcat de cōpulfione per cenzuram eccl̄iasticam. An aut̄ poſſit p̄ cīe cōpellere puta p̄ familiā vide q̄d dīxi i.c. litteras. de resti. ſpo. **H**lo. i. querit quare h̄ iuramentū nō ſuit obligatorium. respondet quia ſuit temerariuz. vt in textu. Sed atuer te quia per hoc non ſatis fit questioni. Nā h̄ eſt repeterē ipm̄ quare ideo eſt vidēdū. Qua re hoc iuramentū ſuit temerariū. Ego respō deo q̄ ideo q̄r iudicis tenent ſibi ppter bonū m̄rimonij ad mutua ſeruicia et mutuo d̄bitū reddendū. nec licet dimittere vrore niſi ex cā fornicationis et ecōtra. nec vrori licet dimittere vīru ſuū. xxxij. q. viij. c. ap̄luz. et in.c. ſōnes cauſationes. Iſti aut̄ diuiferāt ſe ex quadaz leuitate et temeritate. **N**az vt patet ex fine līe vterqz p̄ ſepartionē cōmīſit adulteriū. Secus tū eſſet h̄ ex honesta cā hoc feciſſet puta ppter oſtinentia fuandā. vt in.c. q̄d deo pari. xxxij. q. v. et hoc eſt q̄d voluit. Inno. hic dicens hoc iuramentū fuille temerariū. q̄r nō ſuit p̄missa oſtinentia nec aīo oſcepta. quod intellige vt. ſ dīxi q̄n ſcilz nō eſſent de oſtinentia ſuſpedi. Sed tunc diceres quomō ppter fornicationis cāz vir dimittit vrore oſtra. c. i.j. de cōuer. ſiu.

cū ſilib. **R**ē q̄ nō dīmīttere h̄ potius ex cā honesta ppter deū ſeparāt cohabitationē ve facili vacēt oſonir ſeplationi. et eſt honestū vt h̄ faciūt auctē epi et ſic intellige ter. cuſ glo. i.c. ſi tu abſtines xxvij. q. i.j. et vide q̄d ſcriphi i.c. i.j. de cōuer. oſiug. **N**ō eſt tū hec audoritas de ſubſtantia vt hic i.c. q̄d dō pari. pall. Que rit ſecundario gl. q̄liter iſti punient p temera ſio iuramento. et eſt glo. clara. Inno. h̄ dīc q̄ punient p mortali. vide tu de h̄ bōm glo. et q̄d ibi dīxi i.c. tua nos. S. eo. **O**ppo. et vī q̄ vñ nō poſſit ſine altero oſmorari niſi vterqz iſtre religione. vt in.c. ad aplīca de cōuer. ſiu. vbe p̄z q̄ nō p̄mittit vñi iugū intrare religione niſi parit reliqū ingrediat. Soluit gl. i.j. q̄ dīva ſatēt oſtrariū h̄ ipa tenet q̄ etiā i ſeculo cā oſtinentia poſſut diuifim oſmorari p dīdū. c. q̄d deo pari. Sed si alter vellet religione intrare tūc oportet etiā alteqz ingredi ut in contrario Ratio aut̄ diuifit. poſſet eſſe ſin hosti. q̄ ſi poſſet vñi pſiteri altero iuuenie remanente in ſeculo poſſet absurdū hoc ſequi. quia iuuenie non oſtinente vel p̄fessus educeretur de monaſterio vel alter viueret ſemp in adulterio ad hoc de cōuer. cōiu. c. ex pte pmo. i.c. plz vbi vō ambo ſunt in ſeculo ſi nō oſtinerēt nil absurdū ſeq̄tur ſi alī cogit alteri adherere ut hic. Adverte bñ. Nā ſentit hosti. q̄ ſi cōiuges ſe ſeparāt cauſa oſtinentie. et eā nō ſeruāt dñe cōpelli ut ſimul cohabitant. et reddant ſibi d̄bitum. hoc dīctum poſſet ſatis admitti vbi ſi emiſerūt votum oſtinentie. Sed dixerunt ſim plici verbo epo q̄ eam vellent ſeruare et ſic iu dīcio meo poſſet intelligi iſte ter. a oſtrario dī dīc quā ſi promittere voluerint et ſeruare q̄ ſi promittūt et nō ſeruant nō deber epius eos pati diuifim habitare. Sed eſt dubiū q̄d ſi vo uiffent oſtinentia et poſtmodū alter lapsus eſt in adulteriuz an episcopus debet rediagraē ſaltem ex officio illud m̄rimonium vide de hoc q̄d nō i.c. dīdū. de cōuer. oſiuga. Inno. videt ibi velle. q̄ nō. imo dīc q̄ ſi iſti vouentes ſiu gerent carnaliter proles inde genita eſſz ille gitima. Et idem tenet glo. in.c. minūſter h̄. xxi. dīſ. ſentit etiā ho c. Inno. dum dīc q̄ ſi iſti iu rassent ſe mutuo non petiuros cauſa oſtinentie non poſſent ſe vlerius repetere. Sed glo. in.c. noſſe. xxx. q. i. et in.c. q̄d deo pari. xxxij. q. v. dīc q̄ licet alteri ſe repetere nō poſſit iudex tū ex officio ſuo rediagrabit m̄rimonium ar. d̄ diuor. ex litteris. Sed certe illud. c. hoc non pbat. loquitur enim in alio caſu. vt ibi nō. et in oſpofitum multū facit illud. c. q̄d deo pari vbi alter ſuit lapsus. et tū papa nō reſtituit eū alteri. h̄ hortatur ut fuerit cōtinentia. Item alter reportaret cōmodū de delicto ſuo et vo lens iudicēt repetē coniugem committeret

adulterium. **S**ed puto satis posse distinguere. quod aut altero elapsu non per hanc vehemens iuramentum surgit suspicio de preuerentia in peccato et non debet ministrum reintegrari et sic loquitur. quod deo parent aut est suspicio preuerentie ut quod est iuuenis et suspectus et tunc ex officio iudicis reintegrabit ministrum. **B**ut quod tale votum viri fuisse illicitum nec debebat a principio emitte. vel ab ecclesia recipi sicut enim unius non potest intrare religionem altero suspecto remanente in seculo propter timorem incertitudine ut in iuribus. **S**ed alii sunt ita non est permittendum ut voweatur et permaneat in seculo et si de facto voverunt episcopi ex officio suo prouidebit ne maius peccatum in te ostingat quod non. **T**unc propter gloriam ista queritur quod si iunges iuratum nonque diversitate ad iurice nonquid tale iuramentum oportet casu sit suaudetur primo arguitur secundo excludit quod si vellent intrare religionem possent quod tunc omnitem iuramentum in melius et sic viri velle et aliter non possent ad iurice diversitate obstante iuramento. **J**ohannes an. dicit quod si iusta causa subesse putatur sanguinitatis vel aliud perpetuum impedimentum tunc non obstante iuramento alter agere posset ad diuortium cum subauditum ibi nisi ex causa quod nec contra ius intelligitur iurasse. **S**ed c. prox. et c. ad normam. **T**unc aduerte quod in istis exemplis **J**ohannes quod non haberet dubium cum iuramento generali se non extendat ad casum nutrientem pecuniam ex tacita intentione iuratis et proposito quod habuerint illorum omnes tale iuramentum ut illicitum non ligaret ut probatur in c. i. de iure iuraria. li. vi. **B**ed dubium est quod si origine causa legitimam diuocem quam iurans posset remittere utputa iudicata in favorem suum ut si mulier omisisset fornicationem carnalem vel spiritualiter ut c. prox. vel non soluerit votum promissum iurata non. **I**c. p. v. r. s. d. doce post diuocem resti. vel quod simile quod possit diuocium petere non obstante tali iuramento generali videatur bonitas. **I**n ter. in simili in. l. quero. **H**inter locatores. ff. locati. ubi dic quod si locator promisit non expellere inquinum intelligitur si soluerit pensionem et sic si fecerit id ad quod tenetur ex natura contractus. **I**tē si promisi filium non exhereditationis dederit. l. quod cum filium. ff. de ver. obliga. **I**tē si promisi te non offendere intelligitur nisi causam offensionis commiseris. l. qui seruum ff. d. ver. obli. **E**t generaliter **F**ilius **G**ar. ibi facit ille. **H**ad oes tractum in quibus utro citroque aliquod promittit ut quis non teneat seruare quod promisit si per aduersam prem omnia seruare non sunt. facit. l. iulianus. **H**offerri. ff. de acti emp. debet ergo **F**ilius intelligi illud iuramentum de non diuertendo si alter legem ducit suauerit per hoc quod aliter ministrum non esse libera in dissoluendo ex iusta causa contra. l. libera. **C**ontra mutu. stip. p. et contra faciunt ea que dixi. **S**ed primo. c. quone illa. cum quod iuravit non petere re

ductionem ad arbitrium hominis viri vide et per prima pte optime facit. c. px. in principio. **T**unc **H**ab. p. q. ritus an haec mulier potuisse per sua auctoritate iuramento non obstante redire ad virum et dicit quod sic **I**udeus tenet hostem. **H**ab. et gos. contra. Dicit **J**ohannes an. quod hec ultima opinio possit procedere quod esset dubium an propter intentionem et ad lasciviam se abiurassent dic quod apud eam non possit cadere dubitatio. **N**on enim iuravit propter intentionem et non debet redire sine superioris auctoritate iuxta supius dicta. **N**on propter lasciviam et tenet redire cum iuramentum fuit temerarium ut in littera

Quidam modum. **T**asus **I**s. quod iuravit cum muliere strahere propter supervenientem fornicationem vel dissimilitatem eam repellere potest propter precedentem non. **H**. d. primo. **S**i vir iuravit non accusae vxore temerarium est iuramentum. **B**ed si specialiter de adulterio hoc iuravit denuntiare poterit. **H**ac easare non debet. **H**oc ultimum est sine dubio ut probetur. dividit in tres partes principales secunda ibi. illud autem. tertia ibi. quod si prima subdicitur. **N**on primo inducit simile consultationem si ende. **Z**. sol. ibi. ita si quis. **Z**. probat solutionem per evitacionem absurditatis et per rationem ibi. alioquin. **Z**. respondet oppositioni iuramenti ibi non obstante quod responsu probat per evitacionem absurditatis. ibi quod si probatur. Secunda pars principalis non subdivideatur. sed tertia pars sic. quod primo ponit causam. **Z**. allegat per negativam ibi cum in scripturam **Z**. per affirmativam ibi. sed nonquid. **Z**. solvit ibi tantum. **N**ota primo quod valit argumentum a simili data similitudine in eo ad quod offerit **I**hesus in aliis illa non sunt omnia similia ut per hoc in similitudine inducta inter ministrum stractum et strahendum quod non facit. c. cum dilecta est omnis. vt. vel iniuste vide **J**ohannes in c. non potest de proben. li. vi. ubi hoc firmat. **N**ota **Z**. argumentum quod per ista **A**ba probabo te pro legitima uxore contrahitur ministrum de presenti de quo videtur de bonum ter. cum ibi non. **I**. c. ex pte primo de sposo et facit quod in actibus pendentibus a mera dispositione disponentis paria sunt dicere volo quod si eius habeat per talis vel quod talis sit utputa quod sit eius. vel quod habeat per causam de quo per **G**ar. in l. si quis quod pro emperore. ff. de usufrui. **N**on **Z**. et tene mentem quod promittens et iuratas seruare alii quem stractum intelligitur se obligare inquit alius obseruat per parte sua alias non tenetur ad obseruantiam stractum. l. quero. **H**inter locatores. ff. loca. et facit iste ter. ad ea que dixi. **S**. c. px. et quod non. **G**ar. in l. cum pater. **H**. libertis. ff. de le. ij. ubi per illum ter. dicit quod si duo fecerint pacem et promiserint illam non rumpere si postea rumpunt quod rumpit secundo potest accusare primus sed primus non secundum quod secundum non erat obligatus ex quo

pmus nō suauit pacē. facit qd̄ ip̄e nō. in d. g. inter locatorē. et qd̄. le. et nō. s. e. puenit. **Nō** 2°. et menti tenete vos auditores seu legētes qd̄ alibi nō ita bñ pbaſ q̄ fornicatio ſeqñſ dissoluit ſpōſalia d̄ futuro etiā iurata. et licet iſte ter. loq̄e in ſponsa fornicatē. Idē tū dicen dū ē in ſponſo qr̄ q̄ ad iſta nō iudicat̄ ad ipa/ria ut in c. aplus. xxiiij. q. viij. et ea. cā. q. vi. n̄/ hil it̄que. et c. idignat̄. et ita in ſacto ſenſ ſuſ lui. et intelligo q̄ fornicatio dissoluit ſpōſalia ſc̄z in fauorē illi. q̄ nō peccauit. ille ei p̄t illaz nō ducere. ſed peccāt̄ nō abſoluīt alio volēte qr̄ delictū ſuū nō debet ei p̄ſtare iuvitatem et abſolutionē a otradiu ſuo ut in c. if. de trāſla. p̄la. facit. qd̄ ſ̄ fili habet i.c. de illis. et p̄mo p̄ de ſponsa. **Nō**. ibi p̄ſus abſurdouz. q̄ valz argumētu a vitatione abſurditatis oſordat e. et ore. de p̄uilegijs cū ſimilib⁹. **Nō** ibi tur pius ejc̄it q̄ nō admittit hospes. q̄ liuice alle gamus d̄ea poerarū. erq̄ iuri nō otradicunt Idē de puerbijs pbaſ in c. eſi ſudeoſ. de iu/ deſ. et q̄c̄die allegat̄ iſte ter. q̄ faciliſ ipedicitur m̄rimoniū otrahendū q̄ dirimat̄ otradiu qui cle. vo. c. rursus. **Nō** in b̄bo nō obſtant. et tene mēti q̄ iuramentū aſpoſitū in aliq̄ otradiu recipit oēs oditiones et ſubauitidēſ ſeu limitatiōes q̄s habet ille otradiu et idē dicit ſi aponit̄ in alia diſpositione ſeu obligatione ut regleſ ab illa p̄ h. l. ſi. **C.** de nō nu. pecu. et p̄ Inno. q̄ h̄tenet in c. p̄ tuas. de arbi. et Bar. l. ſi ſocietatē. q̄ arbitron. ſf. p̄ ſocio. Sup̄ dixi in c. quicauallis. l. mita cū ſm̄ nōta in c. debi/ tores. S. e. **Nō**. q̄ turpitudo ſeu diſformitas pcedens otradiu nō pōt̄ otrahētē allega ri. ſed ſubsequēt̄ ſic qd̄ optime facit. ut contra hens non poſſit allegare debitorē ſuſpedū p̄pter pauptrē pcedētē ſeu mores pcedentes. ad quod faciūt ter. in l. ſi creditores. ſf. de pri uile. crevi. et l. ſi. **C.** de ſpon. et ibi p̄ Bar. et c. p̄/ terea de testi. coq̄e. et c. ſi. de collu. detegē. et ex h̄ter. arguiſe hosti. plati ſpterru criminis pmo tionē ſuā pcedentis nō poſſe repelli de quo i d. c. pterea et c. ſi. de pur. ca. vbi d̄ hoc. **Nō** ex vltima pte q̄ pmittens ſeu iurās aliquē nō accuſare pōt̄. nihilomin⁹ illū denunciare ad penitētiā pagendam. Et nō er hoc et er ter. ſi nem denuntiationis euāgelice. fit enim non ut imponat pena ſed ut cogat penitē ex quo nōt̄ pe. q̄ pbatō crime alicui p̄ denūtiatōez ſuperior nō priuabit illū vel ſuſpendet eū offi cio ſuo vel bſſicio. ſed ſolum cogat penitē n̄ in caſibus de quibus in c. inq̄ſitiōis. d̄ accu ſa. qd̄ dicit alibi melius ſi pbari. Sed adduco bonū ter. in c. ſup̄ his de accu. vbi melius et generali p̄probaf. Sed quero quid ſi q̄s iuāt aliquē nō denūciare vide glo. in c. ad noſtrā h. ſ. e. que dīc̄ iuramētu nō eē obligatorū qd̄

et otrra pceptū xp̄i et bonū caritat. dēm ei eſt ſi peccauerit in te frater tu ſi. de iudi. nō uit. et iſi. q. i. ſi peccauerit et viō qd̄ dīri in c. ſ. e. dī eit tū nōn h̄ hosti. q̄ aut iurans vult venūti are pncipalē ppter piculū aie delinquentis et iuramētu nō ob. Aut mouet pncipalē ppter ierelle ſp̄riū et nō p̄ ſine metu p̄iurij qd̄ ſatis mihi placet. Nā iuramētu valeſ respectu inē elle p̄uati. ſi nō reſpectu inleſe publici. l. ſi vñ ſ-pada. ſf. d̄ partis facit qd̄ dīca ſup̄ gl. et hoc ſemp̄ nōb̄is. **N**eio ad gl. et nōb̄is gl. iſi. q̄ i effec̄tu facit tria. Nā p̄mo poit multas odirōnes generales q̄ ſubintelligūt de iuramēto et q̄ten⁹ dīc̄ q̄ intelligit odirō ſi placet pape ſteſſe q̄ ſtat in mā ſpedante ad papā ſic lo quiſ. c. veniēs. ſ. e. vbi plene dixi. alias ſecus ut pat̄ et nōt̄ ſ. e. quāto. Secūdo dīc̄ q̄ ſpe ciales oditiones nō intelligūt niſi exp̄mat̄. Tercio iſine dicit q̄ ppter oditiones ſbintellectas iuramentū nō dīr oditionale ſi nec alia diſpoſitio intellige etiā exp̄mat̄ ut in c. ſi gnificasti et qd̄ ibi nōt̄ de elec. **J**o. an. advit a/lias oditiones ſbintellectas. Nā ſi iuro tibi a/tem reddere intelligit niſi iuſter interdicat in telligo ex legitima cā de censi. ſignificavit et ſf. qui ſatifa. cogitatur. l. ſi. vñ ius cōe quia ex coicatus eſt. de quo in c. veritatis de doſo et cōtumacia. et ſ. e. debitoſ. **J**ē q̄n pater iu rat ſe daturum alicui filiam ſuam in uxorem intelligitur pmissa ſe factuſ ſi. de quo vide qd̄ dīri in c. et litteris de ſpon. vbi glo. **J**em intelligo ſalmo iure alceius. ſ. e. veniēs. **J**ē ſauditor qd̄ habes. ſ. e. quicauallis. **J**ē ſi iuāni alicui ab eo obdeo abſoluī ſ. e. quicauallis. et p̄ de ſpon. c. n. et vide ad materiā p̄ Hosti in ſumma. eo tiſ. et ſp̄es. **J**in glo. in verbo fortius in ſi. dicit **J**o. an. et meli. q̄ licet depoſitarius non poſſet obiſſere cōpensationē ut ut in iurib⁹ allegatis in fine glo. deponēs tū potest eā obiſſere cum in ſuū ſauorē ſi eā tradiūt̄ ut in depoſito nō ſiat cōpensationē ar. in c. ad apſicā. et c. ſtaruimus d̄ ſgla. **O**ppo/ videē q̄ ppter ſup̄venientē diſformitatē nō li beret̄ quis a ſponsalibus q̄ iuramētu eā ſuā dum exq̄ p̄ ſuari ſine interiū ſalutis eterne ut in c. ſi vero. ſ. e. Soluit glo. in verbo oculos. q̄ otrarium pcedat. niſi quis libereſ a iu ramēto p̄ exiſtentia oditionis ſubintellecte ut hic. qd̄ nō p̄ limitatione illius. c. ſi vero. et ibi plene dīxi. Secūdo glo. q̄rit ſi ſp̄oſa labereſ ſacultaibus. d. q̄ ppter hoc nō poſſe a ſponsa dūmitti hoc intelligit veruſ. **J**o. an. niſi certa quātitas pmissa fuſſet et tunc non poſt pmissionē adimplere. ſ. d̄ oditionib⁹ apōde illis. **Nō** hoc dītu. Nam illud. c. de illis lo quiſ q̄i iuramētu ſuit preſtituſ oditionaliſ non aut̄ hic loquimur q̄ ſimplicē. ſ. mulier

pmisit dare cereā rē vel q̄titatē & nō p̄e pmis
fionē adimplere. H̄z aduerte q̄r dubito etiā in
termīs gl. Nā erq̄ mulier straxit simplicē spō
salia nō pmittēdo certā dote v̄r pmisisse oia
sua bona in dote vt nōn le. & nō. in. l. mulier
bona. ff. de iur. do. & p̄ Bar. in. l. si cōstante. ff.
so. ma. ergo si labit facultatib⁹ & sic nō p̄t oia
q̄ habebat dare i dote nō d̄ spōsus obligari
ad strahēdū qr deficit aditio subitellecta sc̄
si res in eodē statu gmāst ut in tex. & in glo. ī
facit. c. p̄ nr̄as & qd ibi nō q̄ dote. post diuor
ciū resti. qd nō. T̄tē aduerte in eo q̄ glo. in. p̄
pte dicit q̄ iuramentū stra leges n̄ ligat. & d̄
cit nōn hosti. H̄z vez vbi iuramentū r̄probat
lege canonica sic de fo. ope. Si diligenti & q̄. e.
sicut simplicit ei in H̄z nō stat legi ciuili. qr nec
de foro suo est iuramentū de iudi. nouit. & de
elec. venerabile ad finē in aut. vt ele. apud p̄
prios epi. si vero ecclesiasticū coll. vi. & sic fa
cit q̄ statutum laicorū nō p̄t impeditre iura
menti absolutionem vide qd dico p̄ eo. cū cō
tigat. Quero qd si sponsa de futuro. forni
etur seu opprimat p̄ violentiā nunquid spō
sus possit eam dimittere glo. ista cōcludit in
fine q̄ non Et idem Jo. an. nō enī fm eum d̄
compelli strahere bigamia. Secus dicit si su
isser sponsa de p̄nti vt nō. glo. i. c. raptor. xxvij
q. ii. que etiā approbat p̄cedens dictū glo. & fa
cit qd habetur in. c. discretionem de eo qui co
gnouit vroris sue sanguineā. Quero qd
si sponsa de presenti fornicet vel incidat in ali
quam disformitatem. nūquid a sposo possit
ex toto dimitte. glo. in verbo tenet dicit q̄ nō
intellige p̄ ppter adulteriu. p̄t dimitte quo
ad thop. l. si. vror. s. diuus. ff. de adul. H̄z alij
disformitatibus nō obstantib⁹ teneat eam du
cere vt in. c. hi. qui. xxij. q. vij. qd nō. Nō ex
glo. in verbo q̄uis. q̄ dictō q̄uis regulariter
aduersat p̄cedentib⁹. qñqz tamen apponitur
cātive vt hic intellige vbi subiecta mā H̄z expo
skulat. Opp. & v̄r q̄ sicut nō valet padū etiā
iuratū de nō accusādo aliquē de q̄cūqz crimi
ne vt hic dicit H̄z illud autē eodē mō nō debz
valere si sit de certo criminē. nā vtroqz casu i
vitā q̄s ad delinquēdū & remittit dolus su
curus. stra. l. si v̄nus. H̄z illud. & H̄z p̄acta. ff. de
padis do. vbi habes ter exp̄sū ad idem
l. ouenire. ff. de pac. do. p̄ solutione capio glo.
in verbo criminē. & in v̄bo in hoc casu & in v̄bo
desistit que debent ad hoc dīūgī & tangūt
hoc contrariuz multū tacite & mens. glo. est q̄
circa crimen cōmittendū non valet padū &
sic loquit H̄z illud. & l. si v̄nus. sed circa omisū
valet vt hic & in dictō H̄z p̄acta & sic videt intel
ligere versi. q̄ si aliam solutionē sentit i dicta
gl. in v̄bo desistit q̄ padū de nō accusando de
certo criminē puta adulterij. valz q̄ten' tāgit i

teresse p̄uatū v̄puta vt nō possit accusare ad
diuortiū celebrantū. H̄z q̄ten' tangit publicū
nō valet vt in strario ex ista solutione inferat
q̄ si iste maritus vellet accusare de adulterio
criminalit ad vindictā publiciā valz iuramē
to nō obstante. Aduerte Inn. v̄r sentire istas
solutiones gl. & Jo. an. p̄ eu recitando. dixit
enī sup̄ verbo diuorchij seruādū eē iuramentū
in eo q̄ tangit rem vel iurā familiarem & est
padū radū de p̄terito adulterio nō accusādo
In his atque respiciunt animā suādū non est
Et ideo p̄ denūtiare adulteriū omisū p̄ quā
denūtiationē p̄cipiet iudex marito q̄ nō coha
bitet vrori. donec peniteat qr nō iurauit non
cohabitare H̄z nō accusare Si atq̄ vrori adulter
nō penitenti cohabitare surasset nō esset iura
mentū seruantū ar. xxij. q. i. c. i. i. mo si nec per
preces nec p̄ denūtiationē ad penitentiā pos
set obtinere p̄ iudicē vel vroris omisū q̄ cessa
ret ab ei cohabitatiō posset tunc eam accu
sare de adulterio fm eum & Inn. atēdo con
tra p̄mā solutionē glo. quā etiā sentit Inn. vt
intelligat tex. de adulterio iā omisso multum
facit iste tex. in v̄. q̄ si expresse q̄ venit aduersi
tive ad illū. H̄z tamē cū ibi loq̄t tex. de nō accu
sando de q̄cūqz criminē omittendo. ergo ver
q̄ si expresse qui cātū aduersat p̄cedentib⁹ qr
loquit de certo criminē debet intelligi de crī
mine cōmittendo. Item si loqueretur d̄ criminē
iam omisso res non fuisse dubia per. d. l. si
vnus. H̄z p̄acta. T̄tē cessaret ar. littere q̄tenus
arguit padū nō valere. qr p̄bere libera pec
candi facultas cessat enī hec ratio in criminē
omisso. qr respectu cōmittendi iā p̄mpta
esset accusatio stra secundā solutionē glo. vt
intelligatur non respectu adulteriū omittēdi
sed q̄tenus tangit spāle interesse quaz etiam
solutionē non apte sed tacite sentit. Inn. fa
cit muleū tex. in. d. l. si vnus. H̄z p̄acta vbi diec
q̄ non valet a principio vt non agatur inter
dicto vnde vi. Nā licet respectu restitutionis
verset v̄tilitas privato cū q̄tenus p̄stat certo
mō impunitas inuitatur quis ad delinquē
dū qd est stra publicā v̄tilitatem vt in. c. vt
fame de sen. ex & melius in. l. licitatio. H̄z qd il
licite. ff. d. publi. & vediga. Sed non ei dubiū
est qn vror fiat liberior ad fornicādū cum
scit se a marito de adulterio saltez respectu di
uorchij accusare non posset. Cum ergo hoc iurā
mentū sit stra bonos mores valere nō debet
vt in fūgula non ē obligatorū de re. iur. l. vi
Et ob hoc intellectus hui. c. visus est sp̄ mihi
difficilis et male per doc. declarat forte et p̄
pter ista dīri H̄z. H̄z. na. q̄ verbū tutius posi
tum in tex. stat cōparatiue. designat enim q̄
marcius non obstante iuramento possit vro
rem accusare H̄z tūc est vt n̄ accusat & forte

hec lectura n̄ eēt mala. s̄c̄it tñ ī otrariū q̄ ī dñ
 bijs eligimus qđ est tuti' vt in.c. iuuensis. de
 spōsalib'. ergo semp erit eligenda ista via ve
 si fiat accusatio. **E**ccludo sic totā māz q̄ aut
 intelligim' de omisso. et cas' ē clar'. d. g. p̄da. et
 c. veniēs de accusa. i. **A**ut de omittēdor tūc r̄
 spectu accusatiōis criminalis. nō valz padū
 nec iuramētū. q̄ p̄stat māz peccādi. vt in. d. g.
 illud. et g. p̄da. **A**ut respectu accusatiōis ciui
 lis. sc̄z ad diuocīi celebrādū at om̄odū ma
 rit̄i. **E**t ē cas' dubi' credo q̄ simplicē padū n̄
 valeret. sed si interuenit iuramētū est dubiuz
Jo. l̄ra arguit p̄ et otr̄a ocluēs tñ tuti' esse.
 vt nō accusat. h̄ denūtiet cū p̄ h̄c viā p̄uide
 bit circa delictū. **E**t iste obfūabit iuramentū
 et p̄ hoc daf nōbilis limitatio ad. d. l. si vñus
 et sic magis strīngit iuramentū q̄ simplex pa
 dū. ar. c. debitores. s. e. t̄. facit qđ nōt. **J**o. an
 in spe. de dona. s. i. b. quid si ađū. credo etiā q̄
 poterit accusare criminalē q̄ in hoc nō v̄lāt
 om̄odū p̄uatū vt. s. dixi. et ideo nō sine minū
 sterio dixit l̄ra q̄ v̄z distere eā accusare ad di
 uocīi celebrādū. **E**t ex his habes clarū itel
 lectū h̄. c. **H**lo. vltia q̄rit qđ si ista mulier
 nollet cōrigi ad denūtiationē ecclesie. **H**o. **J**o
 an. dixit q̄ tūc vir p̄t eā deserere q̄ v̄ q̄i hereti
 ca. **T**an. fuit ī otraria op̄ione. vt dicit ī si. gl.
 q̄ nō debet eā deserere sed debet eā corrigerē
 et in vinculis tenere et castigare etiā mariti
 sui vite iſidiare. induc iura ī eo allata. **N**ō ī
 glo. q̄ marit̄ p̄t līcite ex cā mulierez castigaē
 et iuinculare et tenere menti hoc vltimum q̄
 tex. in. c. placuit. per quem se fundat hic gl. lo
 quitur de vxoribus clericor̄ adeo q̄ glo. ibi
 dixit illud non extendendū ad vxores laicor̄
Sed glo. in. c. sicut. vij. q. i. dixit marituz posse
 castigare vxorem suā. h̄ nō de vxoribus affi
 cere q̄ aliena illa esse debet ab ingenuis. vt
 l. osensu. **C**. de repu. **H**of. et. **H**ost. hic dicit q̄
 illa. l. osensu. pcedit nisi ex causa magna fiat ve
 in exēplo glo. et nisi verbera sint leuia. illa ei
 vidēt marito ex cā pmissa. ar. in. l. preceptor. l.
 ff. av. l. acqui. et de homi. ad audientiā. alias
 maritus puniret si sine cā vel enormē hoc n̄
 faciat. **C**. de repu. autētica h̄ nouo iure. **E**c
 cludo ergo q̄ fm quātitatē culpe p̄t maritus
 corrigerē vxorē ita q̄ nō pcedat ad seuia. illa
 enī sunt iudicii relinquenda etiā in seruis p̄
 prijs vt insti. de his qui sūt sui vel alieni iu
 ris. h̄ sed hot tpe. **H**ecūdo nō. ex gl. q̄ vxor
 est relinquenda marito. l̄z iſidiēt vite ip̄ius
 hoc puto v̄p̄ si ūt p̄uideri aduersus iſidiās
 alias nō tenet se exponere piculo mortis vt
 in. c. litteras in fine de resti. spo. sic intellige ea
 que legunt̄ et nōntur p̄ doc. in. c. i. de diuor. et
 in. c. gaudemus. l̄z glo. aliter. dixerit i. c. q̄cqd
 mulier. xxxij. q. v. **T**ercio q̄ ad p̄ncipale q̄si

tū gl. puto q̄ si mulier p̄t op̄esci et castigari
 ab insolertia sua. pcedat vltima opinio glo.
 alias pcedat p̄ma opinio p̄ illud qđ. s. dixi
 p̄ Inno. **U**ltimo oponit glo. p̄pe mediuz
 in eo. qđ h̄c denegat accusatio. et pmissa est d
 nūtiatio et sic qđ vna via denegat alia occidi
 tur otr̄a iura allata in glo. de hoc brocardo
 vide qđ nō. glo. ī fgula cū qđ. li. vi. et dic q̄ ad
 aliū effectū pmissit h̄ denūtiatio et ad aliū de
 negat accusatio. **N**ā accusatio denegat q̄ a
 git ad diuocīi dñūtiatio pmissit q̄ agitur
 ad penitentiam.

Et si christus **C**as'. **M**ona
chi et ouerhi
 iurare possūt p̄ testimonio ferēdo in
 cā monasterij sui. **I**ta cōir sūmaſ **H**z hec sum
 matio nimis restringit l̄ra. id sūmo sic **L**ici
 te ex cā necessaria etiā p̄ religiosos iurat. h. d
 diuidit in qnqz pres. **In** p̄ma r̄spōdet aucto
 ritati euangelice q̄ videbat phibitū iuramē
 tū. z̄ ibi **J**a. respōdet auctoritati aplice. z̄ ibi
 agelus pbat multis auctoritaib' noui et ve
 teris testamēti q̄ licitu ē iurare **Q**uarta ibi
 qđā. dīc q̄re simplicē phibet iuramētū. **Q**ui
 ea ibi l̄z dat petētib' licētiā iurādī. **N**ō q̄ n̄
 credere simplicē assertiōi p̄ximi pcedit ex pēa
 pccī p̄ioꝝ parētū idē ora sūt obliuio. ira in
 credulitas et similia **C**aro ei tūc corrupta et
 titit **E**x cui' corruptione pcessit aīe et corpīs
 iſirmitas. de q̄ vide bōz glo. xv. q. i. in sumar
 ter. in. c. ita ergo. xiiij. q. i. **N**ō z̄. nō ēē iurā
 dū p̄ creaturā **H**z p̄ creatorē. qđā ei honor ex
 hibet illi p̄ quē iurāt cū assumat ad ſirma
 tōnē ad q̄ ſoli creatori vt ipſe ſol' ſcognoscat
 i ſupiorē tribuendo ē. **N**ō tñ q̄ si d̄ factō iur
 rat p̄ creaturā ligat nihilomin' tale iuramē
 tū. q̄ iurādo p̄ creaturā v̄ hrē quēdā ſpectū
 ad creatorē vide bonā gl. in. c. q̄tēns. i. q. vij
 ī glo. que ē ſup verbo ſal'. **E**t ex hoc er extu
 nō. q̄ verba legis licet phibitua diriganē
 in pſonam nō tñ p̄ hoc iuramentū in cōtrari
 um ſemp inualidat otr̄actus **W**ar. in. l. fiqz
 p̄ eo. ff. de fideiſ. et in autentica sacramēta
 puberum. **C**. si aduersus vendi. patet ex illis
 h̄b̄is h̄ nolite iurare it. et iurās ī otrariū pec
 cat. q̄ venit otr̄a p̄ceptum dei. et nihilomin'
 tenet ad obfūtiā iuramenti ex quo ipſū qđ
 iurāt potest seruare fine periculo aīe. vide qđ
 dīcā in. c. cū ſtingat. s. e. et p̄ archy. in. c. nō ē
 otr̄a. xiiij. q. i. **N**ō z̄. duo ſq̄ſita ad h̄ vt iu
 metuz fiat fine culpa. p̄mo q̄ ex necessitate iu
 ret. z̄. q̄ iuramētū hēat illos tres comites h̄
 etatē iudiciū et iusticiā. et aduerte q̄ v̄m necessi
 tat. capiēt hic in tex. late vt ſphēdat etiā vtē
 litatē. v̄ enī largo mō necessitat' ad iurāduz
 q̄n instat utilitas et ſibi nō credit fine iuramē
 to. vnde non ſolum ppter utilitatē propriam

Hec etiā primi p̄t quī s. līcīte iūrare si aliter sibi non credit̄ ut probatur in c. ita ergo. xxij. q. i. Et ibi bonā gl. i p̄ archi. i. c. nō ē ōtra ea. cā i deſtōde etiā ad p̄dīta gl. nōbile i. c. florētinū lxxxv. dīs. q̄ p̄ istū tex. dicit̄ dīe iūramētū fōē te merariū cū ad iūrāduz nō impellit necessitas q̄d intellige largo mō vt. S. dīxī. // Nō 2°. ibi oīs ōtrouerſia ū. q̄ līcīte iūrat̄ vt recedaſ a li te q̄d est ōtra illos q̄ verenf subire iūramētū a iūdice vel a pte delatū i ifert̄ ex hoc q̄ exce ptio q̄ cā fuit iūramēto finita ip̄edit lītis cō testationē. hīc q̄libz alia exceptō lītis. finite cū iūramētū dēat esse finis oīs ōtrouerſie de q̄ vide bonā glo. in. c. de līl. ōtes. li. vi. p̄ Bar. in. l. dīrebāt. iūdi. sol. // Nō 3° p̄ quē sit iūrāduz n̄ q̄re sit iūrāduz est enī p̄ solū deū iūrādum et nūq̄ p̄ creaturā nīf in casib. i iure exp̄ssis vt nōn̄ dicit̄ hīc gl. iiii. Et āt iūrāduz ad finē ō trouerſie. intellige nō solū iūdīcialis hīc etiā ex/tra iūdīcialis. l. hīc. hīc. āt heredītātē. ff. de pe here. p̄ Bar. in. l. apli. ff. rē. ra. ha. vbi p̄ p̄ ō trouerſia dī ante lītis ōtes. i largo mō ad ex/cusandū iūrāmentū dī ōtrouerſia q̄n̄ subest necessitas vel vtilitas i mīhi non credit̄ fine iūramēto vt p̄z ex p̄dītis // Nō q̄ p̄ ista vba in vītate dīco vobis ū. iūrat̄ q̄i in p̄ponat ip̄z deūm q̄ est veritas ad ōfīrmationē actus p̄ hīc. in qdā de cele. missa vbi dī p̄ xps̄ est veritas id xps̄ in t̄rogatus a pilato q̄d esset veritas nō r̄n̄dit ne videret̄ seip̄su iātare vt ibi nota tur i de multiplīci forma iūrāmenti tā in p̄ mītīua ecclīa q̄j in hōdierna vide bonā gl. hīc. xxij. q. i. in līma. // Nō q̄ p̄ illa verba mori or p̄ glōriā vestrā ū. apostol̄ iūrāuit et ōstat iūrāmentū ex illis verbis p̄ glōriā vīaz ū. et est sens̄ fm̄ Jo. an. morior. i. pericula mortis b̄ eo v̄l parat̄ sū mori. p̄ glōriā vīaz. i. p̄ eternā glōriā ad quā spero sic assero cū quo affīrmō scriptor // Ex alijs i ex predītis iñferō q̄ ad substātiā iūrāmenti nō est necesse q̄ exprīmat verbū iūro. sed satis est q̄ ad ōfīrmationē ve ritatis q̄s in p̄ponat ipsum deū explicitē vel i plīcite de q̄ vide vt dīxi in. c. q̄relā. S. e. // Nō ibi revōde deo etiā q̄ iūrāmentū tenemur sua re ex precepto iūr. dīni. Ex quo iñferō q̄ papa potest sine cā illud relaxare de q̄ plene dīri. S. e. q̄to Nō ibi cū sit ōfīrmatio ū. q̄ iūrāmentuz in p̄ponit ad ōfīrmationē vītatis id est simpli cīs assertiōis Addītur enī simplici assertiōi flīgionis vinculū. vnde vide ad hīc q̄d dīxi. S. sup̄ Rīca. // Nō in v. quedā. quare fuit iūamētū cum cessante necessitate phībitū non enī phībetur q̄ in se malum fit sed p̄pter piuriuz q̄d sepe ex incauta iūratione orīt idē dicunt ne dei nōmen inuanuz assumat Nō ibi modico viuo iūanda gl. q̄ aliquāt̄ indulgentū est cor pori vt sit p̄mpetuz ad exētīcū vītatis. xlīii.

dis. quiuiā Et nō ōtra istos qui p̄pter abstīnē cīā nīmīā incurrit egritudīnes. incīdūt enim in peccatū nō modicum i fm̄ iheronimū offe rūt isti rapinā in holocaustū dū nīmīa cīboz egestate vel somni penuria corpus suuz imo derate affligūt q̄d dīns odīo habebat de quo i. c. nō mediocrit̄ dīse. di. v. vbi tex. nōbilez Nō in fine ibi nos i ōuerſi. iūda sup̄scriptiōe in q̄ loq̄t abbatī i caplo q̄ cōuersi monasterij nō sunt de capitulo. al frustra dīxīt de cō uerſ. de q̄ vide q̄d legīt i nōt i. c. ex eo q̄ i fīe de elec. li. vi. i p̄ Jnno. in. c. ij. dī institu. i nō q̄ nō solū monachi hīc etiā ōuerſi p̄fit testificari i cā monasterij facit. c. nuper. S. de testi. // Ad uerte tñ qr̄ tex. hīc defīcientib. alijs ū. q̄ sic vī inuere q̄ in defectū dūtaxat isti admītrāt S. Hosti. i Pe. simplicit̄ sup̄plēt ad tex. marī me q̄i etiā alijs testib. exītib. possūt exhibē testimonīū Nā q̄n̄qz q̄s estimat se habere de cem bonos testes i nō hīc nīf vñū q̄d nō. sed vide latī de hīc in spe. de teste. hīc. v. nūqd i ple ne dīri in. c. insup̄ in. iij. colūna. S. de testib. i dīc ut ibi ad istū tex. p̄t dīc q̄ iō papa dīc defīcientib. ū. ne isti iūrādo venīrēt cōtra osciāz nā dubitat̄ iūrare iđeo dīxit iđulge mus. // Genio ad gl. i p̄mo op̄. vī. n. q̄ vo lēs aliq̄d negare nō dī gēmīare negationem q̄ due negationes faciūt vñā affirmationēz vt i. l. duob. v̄bis. ff. de v. ob. Cuī ōtrariū in nūt ista līa. dū dīc est ē nō nō. Solu. colligīt ex gl. ij. i. iij. vītelīc q̄ q̄n̄ due negationes refe rūt ad idē faciūt vñā affirmationēz vt i ōtrai rīo. sec̄ si referūt ad diuersa vt hīc. sit ēi gemīa tīo vt vna referat̄ ad cor. alia ad os q̄d nō. Idē vbi referēt ad diuersa in eadē ōrōe ōtēta vt nō in. d. l. duob. Itē hīc limita nīf seq̄t ōtra riūt i abson̄ itellec̄ tūc enī due negationes nō faciūt vñā affirmationē sed vna negatō stat̄. alie sup̄habūdat i plerūqz enim ex habūdāntia cordis quis gēminat negationēs vt colligīt ex nōtis in. l. i. S. de fūis fūgi. vbi p̄ Cy. facit. l. fūminū in prīn. ff. de damno iſe do. Sed quid si aponūt tres negationes con cernentes idē neqz resultat̄ ōtrariū seu abso n̄ sensus dīc q̄ due faciūt vñā affirmationē i tertia stat̄ proprie. l. i. de here. iſi. ff. nōt Bar in. d. l. duob. i hīc nō i mēti tene bene. // Op̄. 2° vīdetur enī q̄ līcītū sit iūrare p̄ creatuās vt p̄ crucem p̄ euangeliū p̄ ordinē per salutēz p̄ncipīs vt in iūrib. p̄allegat̄ in glo. iij. So dicunt iste glo. q̄ non līcītū iūrare nīf vbi in iure exprīmīt sed atuerte q̄ glo. nō tēdīc rōnē quare in istis līcītū iūrare i non in alijs creaturis. dicerē q̄ in istis habet respectus ad ipsū creatorē nō sic faciliter in alijs. vnde gl. notabilis in. c. quotiēs. i. q. vii. diē q̄ iūrāns p̄ salutē p̄ncipīs vīdet̄ iūrare p̄ eum. cuius

judicio sal' pncipis dñstie & sic iurās nō pec-
cat. Secus si haberef respect' ad ipaz creatu-
rā dūtarat intendēs illā iuocaē ī testimoniuū
seu ad affirmationē act' tūc ei honorē deo dñi
eū ipēderet creature & sic om̄iteret idolatriaz
de oſeratō. di. iij. c. platiū &c. venerabilis. vbi
tex. cū glo. & p h̄ arguit hosti. otra illos q̄ pl'
hoies q̄ deū honorāt. dū ei corā altare transe-
unt. nullā etiā inclinationē reverētiā exhibent
& qn̄ corā dñō veniūt q̄i iolū colūt in iūgen-
do man' vtrūqz genu flectendo nō solū pilleū
b clamidē & zonā rmouendo otra id qd̄ legit
apcl. xix. vbi āgel' dixit btō Johāni cadē vo-
lenti ad pedes ip̄hi' vide ne feceris. oſu' enī
eu' ſū. & l̄ reuerētiā sit exhibenda ſupioribus
de ma. & obe. ſup his. q̄re iſti ſupiores dñt r̄ci
pere ne videāt oſeni. l. obſuādū. ff. de offi. p̄fi.
& in.c. quō necessitas. lxxvi. di. hec tñ idola/
tria eſſet corrigeā & q̄ exhibet & recipit debz
exhiberis recipi iurta illud v̄bū. Impatoris
frederici flectētis pape q̄ viri nō cibis h̄ petro
Et dicit q̄ maxie platiū dñt a talib' abſtinere
ne videant ut dominātes in clero. de quo vi-
de bonū tex. cū glo. in.c. esto ſubiectus. xcv. di
& in.c. eſs cū.c. ſequēti ea. diſ. & idē qd̄ iſta gl.
nō uit gl. in.c. ſi aliq. xxij. q.i. Opp z'. in eo q̄
in tex. dicit Nolite iurare oīno. & tñ in multl.
caſibus eſt licitum iurare vt nō. S.eo. nullus.
Ho. glo. in verbo oīno. diē q̄ illud v̄bū oīno
nō ſtat vniuersaliter. ſed exponit oīno. i. ex le/
ui cauſa. adducit ſimile in.l. grece. ff. d. fideiū
ſorib' hosti. reprehendit gl. q̄r iſtu oīno ſtat
ibi pro nullo mō. & ſic non eſt ſimile Ego dico
etiā q̄ hic ſtat p nullo mō. Nā iſta dīctio oīno
nō qualificat v̄bū iurare h̄ v̄ba ſubsequētiā
ſez neqz p celū neqz p terrā. neqz p caput vel
capillos v̄. quaſi dicat Nolite oīno iurare p
creature & tūc ſtat prie. Opp. q̄ iuramentū
interpoſitum p creature non ſit ſeruādū cum
iure etiā diuino phibeat ar x. di. c. vides. & l.
nō dubiū. C. de legib⁹ Ho. dicit. gl. i. verbo
ſeruandū q̄ ex quo illud qd̄ iuratur eſt licitū
ſeruandū eſt iuramentū qualitūqz iuretur
multa eī fieri phibēt que ſi facta ſunt obtinēt
roboris firmitatē. Etiā dat ſimile iudex vltia
die ſue iurisdictionis iudicare nō debet. l. cū q̄
ff. de iur. om. iudi. ſi tñ iudicat ſnia tenz. l. me
miniffe. ff. de offi. pcōſu. Nō bene hoc vlti-
mum pro intellegā illarum legum & hanc. gl
allegat Bar. in. d. l. eū qui Sed intellige q̄ nō
debet vltima die iudicare ſez poſt aduentuz
ſuccesoris. erubescit enī pote abdicationem
iuri dictionis an eī aduetū iurisdictionis ſuc-
cessoris licite iudicat dīcta. l. meminiffe. Itēz
intellige glo. in ordinario ſecus in delegato
nā ille iudicat etiā vltima die iurisdictionis
ſue vt in.c. cōſuluit de offi. dele. vbi p. Jo. an.

2 vide q̄ h̄fit in autē. de admī. tu. ſillō. coll. vij
1 H̄z q̄ ad pncipale dīctū gl. dīc q̄ nō ē ſuffi-
cient respōſū ad otrariū ego dico p. l. phibēt
q̄ l. phibet iurare p creature nō q̄ ipm iurat
mentū in ſe fit malū h̄ vt reuerentia exhibeat
pncipalit ip̄hi dō. H̄i at otra fit valz nihilomē
nus iuramētū. q̄ ſaltē in ſequētiā iurat per
creatorē honor. n. exhibitus creature redun-
dat etiā ſequēt in honorē creatoris h̄ pbat
hic tex. in v. qr testante. & ſic lex. phibitiua n̄
h̄ ſpetuāt purā cāz phibitiōis. & ſic ceſſat oſ-
trariū. facit qd̄ nōt glo. in.c. tua. de ſpō. duoz
H̄lo. in v̄bo neceſſitas. ē facil. & nō. eā & dīc vt
ſup̄ dīxi in nob̄libus. Quero text' h̄ & clat-
ri' in.c. aiaaduertendū. xxij. q. ij. dīc q̄ iuramētū
tū d3 habere tres comites. ſez v̄tate. iudici-
um. & iuſticiā. alias ſi aliqđ iſtoz defuerit po-
tius eſt piuriū q̄ iuramētū Qualit at iſta in-
telligat. Ho. glo. in v̄bo in veritate cū duab'
ſequētib' ad h̄ tendūt & expone fm̄ eās veri-
tate ſez ſc̄ ſez q̄ id qd̄ iurat d3 q̄ ſe putaē ve-
ruz in oſcia Nō ſufficit ei q̄ in ſe eſt vez niſi
iurā ſcredat illud vez. al illicite & otra oſciaz
iuat. xxij. q. ij. homines nō gl. i. v. c. aiaaduertē
dū. Et eſt tex. fm̄ vñ intellectū in.c. quāto in-
ſi. ſ.e. dīct iudiciū id eſt diſcretionē vel deli-
berationē debz eī iuramētū eē diſcretū & dīc
q̄ dī diſcretū ex mō iurādi & ex cā ſp̄t quā iu-
rat. H̄i eī iurat p deū & ex cā neceſſaria ſeu vi-
tili ſatis eſt diſcretū vt. ſ. dīxi. alias ſec' vt h̄
pbat in tex. & ſ. dīxi. & eſt tex. xxij. q. iij. ſ. illici-
tū cū ſe dīc iuſticiā id ē q̄ iuſtū ſit q̄ iuſet. vt
in.c. quāto. ſ.e. Si eī iſta vel aliqđ iſtoz deſtr
erit nō iuramētū ſe piuriū ē cēſendū fm̄ glo. h̄
& ſit v̄. tex. vt. d. c. aiaaduertēdū. Sed otra h̄
ego fortiter opono Juramentū interpoſituz
ſug creature non h̄ ſe comitē iudicij. q̄ ſe
eſt diſcretū cum ſit otra pceptū dñi. & tñ pre-
pitur illud obſeruari. vt hic ergo eſt iuramē-
tū & non piuriuz Item ſi quis iuſcrete nul-
la neceſſitate vel vtilitate ſuadente iurat ali-
qd̄ qd̄ in ſe nō malū tenet ad ip̄hi ſe obſeruā-
tiā vt in.c. cū quis. & quod ibi nō. ſ.e. & in di-
do ſ. illicitū ergo ad eſſe iuramenti nō requi-
rit iudiciū Ho. dico q̄ qn̄qz iuramentū ē ioi-
ſcretū ex pte eius qd̄ iurat vt q̄ illud illicitū
tergens ad interitū vel diſpendium ſalutis
eterne. et ſeruari tale nō debet. xxij. q. iij. p. to-
tum. Qn̄qz iuſcrete eſt ex mō iurādi. vt q̄
iurat p creature vel fine diſliberatione ſeu ces-
ſante neceſſitate vel vtilitate & tūc dīc q̄ iu-
mentum obliget vt h̄ et in iuriſtib' ſup̄i' alſa-
tis et ad tex. c. aiaaduertendū. dū dīc q̄ ē po-
tius piuriū q̄ iuramentū dīc q̄ nō eſt iuramē-
tū ſe ſequēt ſine peccato ſe eſt piuriū id ē illici-
tū et incauta iuratio. capiſ ſi piuriuz largo
mō p ſeaua iuratione. non p transgressione

liciti iuramenti. **T**o cludit ergo qz gl. et doc
h nō declarat q ad h ut qz iuret sine peccato
et iuramentū ex oī sua p̄ficit lictū debet habē
illoz tres comites si tñ aliquid illoz defuerit.
dūmō qd iurat sit lictū et honestū ē fūadūm
et iuramentū ē lñ nō fuerit lictū et peccauerit
iurādo nō tñ talis semp peccat mortalit h qn
qz venialit fm quātitatē culpe vt nō. archi. i
d.c.a.iatuerendū. Hoc vñ pbari h et clariss
in.d.h. illictū et nō in.d.h. aiauertēdū. vide si
mille in eo qui straxit m̄rimoniū cōtra votuz
castitatis. tenet enī m̄rimoniū licet ille pecca
uerit in strahendo vt i.c. uno de voto et voti
redēp. li. vi. **Q**uero quid est dicere amē. glo
in b. amē exponit id ē sine defectu et fm hugl.
vt hic refert Jo.an. est hec dicitio oposita ab a
qd est sine et mene qd est defectus. vide. c. reue
ra. in fine de cōse. di. ii. vbi exponit amē. i. vez
est. p hoc est tex. hic vbi capit amē p vitate et
in effectu idē est qd sine defectu. Aliqñ exponi
tur amen id est fiat. **E**t sic capit cōiter in offi
cijs vñnis. Nā clericī respondēt amen id est fi
at qd petītū ē in orōne hic iheronim⁹ ad me
delā dīc qd septuagita iterptes qd in hebrai
cis legit amē amen trāstulerūt fiat fiat. et de
vbo qd dīc kirieleysōn dic qd due sunt partes
et dīc kirie id ē domine leysōn. i. miserere. vt
nōt Jo.an. in adōi. spe. in tī. de sen. plā. h. vt at
Hlo. in vbo testis. post formas iurādi i ve
teri testamento et tpe ḡe scz in p̄mitiva eccl
eia p̄ aduētū xp̄i. et in ecclia hodierna. **E**t qua
maisteste colligit qd. S. dīc videlicz qd ad esse
iuramentū nō req̄rit qd iuret exp̄sse p vbo iuro.
Et vide de his pleniorē glo. xxij. q. i. i. sūma
et in eo qd ē sine dicit gl. hodie iurare p deū
et euāgeliū. In strariū facit qd habet. S. in gl
iiij. vbi etiaz hodie ponūt alij modi iurandi.
Nd idē. ii. q. v. c. fi. quis presbyter. Tē ex osue
tudine hodierna saltē apud italicos sufficit
tangere quālibet scripturā vt est glo. nōbilib
in ele. i. de heret. Ideo quero qualit sit hodie
in dubio iurādū. Hlo. dic oprehendo gl. i. dīda
cle. i. in vbo tacta et hosti. hic. qd aut ius expres
se in illo casu puidet puta vt in teste qd debet
iurare tactis euāgelijs et tunc oportet sic iua
re nec sufficit illam scripturā tangere. iiij. q. ix.
hortamur. **E**t cōiter iuramenta qd deferūtur
a iure a iudice et a pribus er necessitate p̄stat
predicō mō. i. q. viij. quotiens. xi. q. i. testimoni
um de iuramento calūnie. c. pe. et sup. c. ego. n
Si at iuraret alij licet illud eēt iuramentū et
obligaret iurātē nō tñ esset satissadū iuri. cū
p forma exigat tacturā euāgelijs vide bonā
glo. in. c. vt circa d. elec. li. vi. Ego puto h vez
nisi osuetudo cessat in contrarium in. c. fi. de o
sueendine qñqz iuramentuz defertur volun
tarie a parte parti. et tunc iurandū est fm vo

luntatē deferentis. Intelligentio tamen qd il
lud sit pmisū. l. iiij. cū. l. se. ff. eo. ti. qñqz ptes o
uenēt de iurādo nō exp̄ssa certa forma et dīc
hic nōnē hosti. iurādū esse mō p̄dicto. scz sup
euāgelijs qd placz vt in dubio videat aduz
fm qd iura deferūt cōir. ar. ff. de edi. edic. l. qd si
nolit h. qz assidua. **E**t vñ tex. cū ibi notatis p
Hlo. in. l. qui p salutē. ff. eo. ti. **E**t vide dī ma
teria p hosti. i. sūma. e. ti. h. quomō sub h. p qd
Hlo. in vbo mala ponit vñū simile ad tex.
nā qdā sūt symoīaca ipso iure vt vendē spūa
lia. qdā p ostitionē ecclesie vt dare aliquid
p bñdītōe nubētū vñ p baptismō. ista duo
exēpla reprobat Jo.an. qz certū ē p baptism⁹
est sacramētū et bñdītōe nubētū ē sacre rei
signū. et sic p illa oferit et augēt ḡra sp̄irīt san
di. ergo phibitū est aliqd vari qz symoniācl.
Hed forte iudicio meo saluando gl. possz dīc
qd vendere ipsa spūalia est symoniāclū i se. Nā
symōmag⁹ a qdīta est symonia voluit emere
grām sp̄irīt scī. vt nō. i. q. i. in sūma fm archi.
haliqd p ipfis dare vel accipe nō tñ aio ven
tendi vel emendi h remunerāti platiū nō est
in se symoniāclū. **E**z dīc symoniāclū qz a iure p
hibitū facit bon⁹ tex. cū. glo. i. q. i. emendari
Et circa h cogitabis qz essz nōbilib līmitatō
ad māz symonie et vñ de mā gl. i. c. cū p̄idē d
pac. i. c. saluator. i. q. iii. vbi p gl. **Q**uero qd
te tertio exēplo gl. scz cū dāpponēdis. platiū
i sede Jo.an. approbat dēm gl. vt illd sit symo
niāclū qz phibitū h cōsidera qz gl. n̄ aperit an
velit intelligere de nuda iūtūde corpali an
etiā de collatoria tituli vide circa h qdīxi in
c. i. de symonia et in repetitione h. qz vñ de pbē.
errirande. **H**lo. in verbo sequūt colligit a
liquid phibitū ppter malum quod inde p̄t se
qui et oþo. in strariū d. l. fi. ff. q. et aq̄ ma. li. ii
fi. vbi dicitur qd licet stipulari operas vel mer
cedem a liberto licet stipulari non liceat sim
pliciter mercedē. ad idē. l. fi. qd in stipulatione alterna
tiua non est phibitum qd solutio fiat volun
tarie cum optio detur iphi liberto vt in regu
la i alēnatīs. li. vi ad. l. fi. vñ. dic qd p̄t pacisci
ne agat depositi scz respectu dolī de p̄terito et
dic plenius vt ibi nō. **H**lo. penultia instat
an. et qñ cessante cā cesserat effectus et videt ap
pellare causam finalem p̄t quā excludendā
cām impulsiua ppter quā habendaz et mens
glo. est qd cessante cā finali cessat effectus. Se
cū si cessat causa impulsiua et inuoluit se mō
tum. In hoc tñ dic vt plene et clare nō. in. c. p
trāslationē de renū. in glo. in. b. cessante et sup
ea. **H**lo. finali tacite opponit illi d collegio

indistincte admittunt in ea ecclesie ad testificā
dū ut in.c.sup prudētiā.xiiij.q.n.7 in.c.insup
de testi.ergo frustra papa h̄ dīc indulgemus
frustra enī indulget qđ cōi iure ocedit.l.i.**C.**
de thesau.li.x. Hlo.meteu otrarij expoit id est
indultū eē ostendim⁹. Idē Inn.vel. f^m Hosti
hoc fecit p̄ ad saluādas istoꝝ oscias q̄ aliter
se securos eē nō putabāt.7 facit hec l̄fa in ar.
q̄ reglaris in alia cā q̄ eccl̄sie nō p̄t cē testis
aliter tñ dīc accur. **C.** de testi.au.7 si dicatur.7
pleni⁹ in spe.e.ti.5.i.v. iteꝝ excipit q̄ est mona
chus.7 in v. qđ de monachis.dixi in.d.c.insu
per. **X** Extra glo. q̄ro an indistincte sit phibit
tū iurare cessante necessitate vel utilitate dīc
Inno. q̄ sic nulla ei vel modica est differētia
fīm eū an q̄s iuret sup euāgelia vel f̄liquias
sue dicat tātū p̄mitto h̄ in fide mea qz nō so
lū p̄creata sed etiā p̄increata phibet iurare
nisi necessitas vel utilitas hoc exposcat vt h̄
7 qđ met⁹ ca.c.ad aures.7 de arbi.c.puenit.
Itē iuramētū est qñ quis dīc sub pīculo aie
sue d̄ frī.frateritatis.dicit tñ q̄ maior ē ōtem
ptus 7 maius ē p̄cēz fallere iuramētū factuz
p̄increata vel supiores creaturas q̄ p̄ min⁹
scās. **P**ro h̄ ego allego tex.expressū in.c.mo/
uet.xxij.q.i.vbi etiā q̄rit q̄l magl.peccet an iu
rans p̄creatūrā vel p̄ falsos deos 7 trāsgrel
diens an transgrediens iuramētū factū per
deū. **R**atio dubitādī est. qz p̄m⁹ peccauit bīs
s.iurando et transgrediendo.ipse q̄ iurat p̄
deū peccat solū in transgrediendo. sed dīc q̄
istud vnicū peccatū p̄sonderat illis duobus
vt ibi. **E**x his decidit alia qđ an sit p̄cēm xp̄i/
ano iurare p̄ deos aliēos et an teneat illud
iuramētū adimplere. Inno.vi.c. q̄ peccauit i
iurādo vt hic 7 tenet adimplere vt d.c.mouet.
Nā q̄ iurat p̄ creaturā iurat qđāmō p̄ creato
rē q̄ creatuā ē testis creatoris. Et creator ho
norat i creatura l̄z nō p̄ncipalit̄. **U**ltorius
querit an peccet xp̄ian⁹ recipiendo iuramen
tū ab infidelib⁹ fīm religionē ipsoꝝ. **I**nno. q̄
nō p̄ hoc vide⁹ tex.in d.c.mouet. **U**ltimo
querit qualiter peccet iurans sine causa vel
sōcōse. vide qđ legitur 7 nota. xv dis.5.alias
ea demū.7.c.florentinū.lxxxv.di.p archi.in.c
nō est otrā xxij.q.i.7 qđ nō.5.e.tua. **N**ico ab.

Nicut nostris **T**al⁹ Juā/
utilitatē eccl̄asticā p̄stitū nō tenet.
diuīdīt in tres p̄tes. In p̄ma pot̄ iuramētū
temerarij. In scda punit iurantem ibi p̄ iu/
ratione. In tercia omittit inquirenda 7 f̄tra
dāda ibi qz. **N**ō p̄ argumētū q̄ vacāte ec/
cl̄ia p̄st canonici facē statuta dūmō non sīc
otra utilitatē eccl̄ie. **A**n āt durent creato epi/
scopo v̄l possint p̄ episcopū reuocari v̄d. **I**re
philio.xvi. **N**ō z°.ibī i minorib⁹ ordib⁹ ar.

Sīm Jo.an.canonicos nō cogēdos v̄pmoue
ant. p̄t tñ h̄ intelligi de minorib⁹ p̄ respectum
ad etatē seu ordinē episcopalē.7 sic nō colligē
tur argumentū.7 de hoc dīcētū vt legit̄ 7 nō
etur in.c. q̄ris.de era.7 q̄li.7 in ele. vt h̄. qui.e.
ti. **N**ō q̄ iurās an suā pmotionē i p̄iudicū
um dignitatis nō tenet ad obfuantā p̄ p̄
motionē. **I**sti ei canonici forte statuerat q̄ q̄
cūqz ex illis fieret episcopus huaret qđā q̄ tē
debāt in p̄iudicū eccl̄ie seu p̄tiscalis digi
tatis. **E**x h̄ habes qđ dīcētū cū cardiales an
creationē sumi p̄tificis aliq̄ statuūt 7 p̄mit/
tūt etiā cū iuramento illa huare si otīgat ali
quē eoꝝ pmoueri ad sumū p̄tificatū. nā pu/
to iuramentū nō astringere si iuramētū tēdit
in p̄iudicū dignitatis p̄tiscalis ar.h. **N**ō
illicitē 7 temere iurati penitētā iponēdā lic̄z
nī astrigat iuramētō et v̄r q̄ sit iponēda p̄nia
vnius anni vt in.c. qui sacramēto.xxij.q.iii.
vbi bon⁹ ter.cū glo.7 vide glo.5.e.tua. **N**ō
q̄ illicitū iuramentū largo mō p̄ dici p̄iuriū
7 dic p̄iuriū. i.idiscretū 7 illicitū iuramētū
Nō ei capit h̄ p̄iuriū p̄ trāsgressionē iuramē
ti lic̄tī simile in.c. aīaduertēduz.xxij.q.ij.dixi
sup.c. px. **N**ō ei peccat q̄s nō huādo illicitū
iuramētū. **H**z peccat temere iurādo.5.e.quan
to.7.xxij.q.iii.p totū. **N**ō vltio ad utilita/
tē eccl̄ie posse fieri in q̄sitionē etiā nulla p̄ce
dente ifamia. facit qđ nō i.l.iiij.5. h̄ āt iudicū
ff.de dam.insec. **H**z otrā h̄ 7 otrā tex.op.v̄r
ei q̄ nō esset h̄ necessaria i quisitio cū ostaēt d̄
delicto episcopi ex oſſessione. **H**o. dicit Jo.an.
q̄ isti epo credidit papa in suū p̄iudicū. ideo
sibi mādat penitētā iponi sed in p̄iudicū ca/
nonicoꝝ noluit credere sicut nec debuit ideo
mādat illoꝝ respedū inquiri.7 p̄ hoc allego
tex.vi.q.ij.placuit.7.c.si tātū.vbi patet epo so
li nō eē credētū in p̄iudicū subditoꝝ. **H**lo
i.colligit ex tex. q̄ si existēs in mortali p̄cō p̄
mouet non tñ ex hoc debet fmoueri. sed peni
tentia de peccato ē sibi iponēda sicut hic fēm
fuit in otrarij arguit de.c. quicūqz.lxxi-dis.
7.xxij. dis.c.vlt.7.l.di.ex penitētib⁹. **H**oluit
in effetu q̄ leuia p̄cā nō deſciūt iā promō
tūm vt hic. securis in grauibus vt in otrarijs
hoc enī peccatū temerarij iuramenti est leue
qđ p̄t̄ ex eo q̄ solū iponēt penitētia vni⁹ āni
vt d.c. q̄ sac̄to. p̄ alijs āt mortalibus iponēt
vij.ānoꝝ.xxij.q.ij.hoc ipsū 7 idē tenet Inn.
que aut̄ crimina īducāt depositionē dīcī ple/
nissime vt in.c. aīi clerici. d̄ īndī. **E**t nō ex gl.
q̄ temere iurās peccat mortalit̄.7 idē sentit
hic Inn. **S**ed tu intellige qñ iurauit illicitū
vt hic 7 in d.c. q̄ sac̄mto. securis si iurasset te
mere. id est sine necessitate vel utilitate seu io
cose. nā tūc peccaēt venialit̄. xv. di.5.alias ea
demū. notat glo.in.c.florentinum.lxxxv.dis.

An autem temerarii iuramentum repellat ab electione vel testimonio. vide glo. in. d. c. florenti nū. terigi aliquid i. c. intimauit. et c. testimonium. S. de testi. vide etiā nota. gl. xxij. q. iiiij. diffinitō que oculū iuramenti illicitū et temerariū nō infamare nec impedire electioēs factas vel facienda q̄ten⁹ dicit de facta placet q̄r tex est h̄ q̄ten⁹ dicit de facienda. **T**redo q̄ male dicat nisi prius facta penitentia ar. c. fi. de. cle. ex co. minis. sentit glo. in. c. florentinū. S. dicto. **D**ro opinione tñ illius glo. induco bonū ter. in. c. i. lxxi. vi. vbi graue pccm dūtarat repellit ab electione h̄ istud non p̄t dici graue ut p̄t ex im positione penitentie. pmū dictū puto tutius q̄r oē mortale p̄t dici graue cū p̄uet vita eterna xv. dis. h. alias ea demū. quid de eo qui iurauit non episcopari an ex hoc repellat. **J**o. an. remittit ad. c. archidiaconū al florentinū pall ego remitto ad. h. illicita. xxij. q. iiiij. et plenius dixi. in. c. si vero. S. e. dic. ve ibi. **H**lo. z⁹ colligit q̄ sede vacante etiā canonici nihil possunt disponere in iphus p̄iudiciū. vide. c. q̄r sepe. d. elec. li. vi. iūda cle. statutū. eo. ti. et. xij. q. iiij. si q̄ d. reb⁹. **O**ppo. et v̄r q̄ ex dupliciti capite istem est episcop⁹ poterat revocare attemptata in dānu ecclesie. pmo. p. c. qd̄ q̄s omisit. xxv. q. ix. et. c. fi. q̄s p̄sbyterop. de re. ecc. n̄ alie. vbi dicit q̄ etiā ipsemer q̄ idebite alienauit bona ecclesie p̄t revocationē facere seu bona repetē. **I**tē quia iste iurauit vt canonic⁹. nūc at erat episcopus p̄ h̄ c. venerabilē de elec. **H**lo. si. fatek cōtra riū dīc. **J**o. an. h̄ v̄p si iūtu dignitatis vulc venire ōra. **E**cus si. iūtu p̄sone q̄r tūc necessaria est superioris autoritas ar. in. c. h̄dicto venerabilē. **H**ec limitatio p̄cedit respectu prīmi capitul. h̄ respectu se. iūti dīc. q̄ etiā iste iurasset tāq̄ episcopus nō tñ astringet eū iūmentū q̄r erq̄ iuramentū est illicitū et in dānu ecclesie nō ffort an iurauerit vt canonic⁹ an vt ep̄s q̄r neutro casu valet iuramenti tāq̄ indiscretū et iniustū vt h̄ et. c. puenit. S. e. **B**z si iūmentū al fuisset licitum bene ffort an iurassz vt canonicus an vt episcopus vt dicto. c. ve nerabilem tene ergo in h̄ glo. **A**ltimo ista littera facit ad q̄onē an donatio facta p̄ ep̄m capitulo suo de bonis sue mense p̄iudicet successori videtur q̄ non. ar. hic vbi factum capitulo non p̄iudicat futuro ep̄o. iste tñ ter. facit multū a remotis q̄r hic factū sūt illicitū nec int̄ueuit autoritas episcopi cū iste tūc ep̄s esset canonicus dictū tñ est in se v̄p. **E**t illud tenet **J**o. an. et vñ. l. hic mouent ea rōne quia capitulū et. on potuit autorizare in facto p̄prio p̄ ea que habent in simili in cle. h̄. de rebus. ecc. n̄ alie. et ibi gl. format ista questionē et p̄ hāc rōne oculdebat hic. **J**o. alternatiue tñ nullaz ecclesiā posse aliquid dare ecclesie cathedra

li autoritate episcopi. xvij. q. iiiij. q̄stī. et ita cō munis trāseūt h̄ doctores h̄ vltimū ego puto q̄m q̄n vellet donare cōi mense ep̄i et capituli qr̄tūc ep̄s audiorizaret de facto p̄prio. **E**cus si vellet donare īp̄i capitulo vel ad fabricam ecclesie cathedralis qr̄tūc ep̄s nō audiorizat in facto p̄prio in alienatiōe quā facit iūt nō. **p** **J**o. an. in. c. si p̄f tua debita de rescrisp. li. vi. et in. c. vt n̄m in si. ve ecclesia benefi. nec ep̄s dīsentire in facto p̄prio qr̄ in alienatione quā fecit ecclesia iſerior nō req̄rit nisi auētas ep̄i xij. q. ij. abbatis⁹ et. c. placuit nō. in. c. i. d. his que sūt a plato h̄ dubitabile mag. est pmū dictuz vin. et **J**o. et vide **H**ost. i. c. nouit d. his q̄ sūt a plato sine osensu capitulo vbi tenet ep̄m in digēti capitulo posse aliq̄ de p̄tinētib⁹ ad mē sā suā donaē qr̄ nō dī p̄prie alienare cū oia r̄ maneāt in dñio ecclesie. l. vñ ex familia. ff. d. le. ii. **H**z tene qd̄ valz tātū i vita ep̄i successor at p̄t revocare qr̄ cū in alienatiōe etiā irretractabili reqr̄at osensu capitulo vt in c. sine exceptione. xij. q. ii. capitulū tñ iure hodierno n̄ p̄t osensu ad sui omodū vt est ex p̄ssum i cle. ij. de reb⁹ ec. le. nō alienādis et h̄ tenet spe. et **J**o. an. in. advi. spe. in. ti. de his q̄ sūt a plato in vltima advi. hic nec tutor audiorizet ad sui cōmodū in factis pupilli. l. i. et. l. pupillus. ff. de suito. tuto. p. qd̄ dīrit **Bar.** in. d. l. i. q̄ si statuto cauet q̄ mulier nō possit obligari sine osensu duoz cognatorū nō poterat isti agnati osentire ad eorum omodū qd̄ nō. puto tñ q̄ fieri cā fieret vēditio rex ep̄i poss̄ capl̄z palā et publice sine fraude emē qr̄ tūc nō dī osentire ad sui omodū cū ille otrāct̄ fiat p̄ncipalit ad vtilitatē ep̄i sic tutor emit palā rē pupilli ipso osentiente vt nōnt p̄bat in. d. l. pupill⁹ et sequēti. et capitulū otrahēdo v̄r osentire vt nō **J**o. an. in. simili in regula q̄ tacet. d. regl. iur. li. vi. in. mercu. et. **Bar.** in. l. cū patre. s. libert. ff. de. le. ii. et **Bar.** in. l. si filius. **C**. de petitione here. fēit quod nō. **Olda.** oſilio. c. xvij. et sic potest restringi. et limitari. dicta cle. si vna de rebus eccliesie non alienandis. **N**bb.

C **A** **M** **contingat** sus Non auditur mulier contra alienatiōem rei totalis cui sponte consentit et non oculū iurauit sic sumatur cōiter. **E**z ego generalius sic sumo. iuramentū p̄stitum sup adū a lege iſfirmato p̄ncipalit fatore iuratis l. s. secūdario in fauorem publicū necessario ē obseruandū si nō vi. nec volo fuit p̄stitū et in alterius p̄iudicū p̄ncipalit nō redūdat. h. d. multū singularis ſiderata medulla capituli. In p̄ma pte poſt osulatio. In ſecūda responſio ibi nos. **N**ō ex p̄cipio iūdo fine q̄ mulier consentiens alienationi facit p̄ maritum

de re totali vel donata ppter nuptias idem
et fortius de re veriusqz cōi nō plūmīt vi. aut
dolo inducta nisi pber vñ reuerentia marita
lis dūrāxat ipsā nō excusat qd bñ nōbis. vñ
oz q pber vbera vel mine sufficentes ad i/
curiēdū iustū timorē ad h̄ qd nōt **Jnn.**i.c.āz
m̄rimonij.de offi.dele. et **Bar.**in.l.ad inuidiā
C.qd me.ca. et vrobiqz facit tex.ad idem.c.
accedēs de ouer.siuagatorz. et sic limita qd le/
git et nōt in.l.i.y-q onerāte.ss. qz rex adio nō
dat. **I**de dic in clericō osentiente epo et filibz
psois. **H**ecūdo nō. q circūscripto iuramen
to osensus mulieris.sup alienatiōe rei total
vel donatiōis ppter nuptias nullā obligatiōē
stante m̄rimonio inducit et sic vñ q etiā nāl
obligatio nō orit. **E**t nimip qz ex contractu q
sic lege resistente nulla orit obligatio.vt in.l.
cū ler.ss. d fideius. et ibi nōt. **Bar.**lex ei huic
alienatiōi resistit.vt ss. de sūdo votali p totū.
n in auē.sue a me. **C.**ad vellei. et p h̄ vñ solui
h̄ qd quā ponit hic do. anto. an fideiussor acce
des huic vctidōni teneat de euictōe et ponit
multas opinōes.de hoc vide ple.p **Bar.**i.
d.l.cū ler.vbī.tādē vñ ocludere q si mulier vñ
vñit nō tenet ipa nec fideiussor dīda. l.cū ler
Sed si vendidit maritus vel alius tenetur
ipser fideiussor.ar.i.l.etc. **C.**de predijs milē
sue de nō li. Ratio qz lex nō resistit venditio
ni. et sic actioni psonali.sev alienationi domi
nij.vnde vxor nō obligat.qz tenetur av trāl
atiōez dominij.l. exempto. **S**.d acci emp. et qd
dixi in.c.cuz **J**o.de fi.instru.nec fideiussor.qz
haberet regressū contra mulierem. **S**ed alius
vendens et fideiussor tenetur qz nemo phibe
tur rem alienā vendere cū solū obligetur per
sonaliter ad tradendū rem vel interesse. vt i
l.rez alienā.ss. de otrahē.emp. et h̄ teneat omis
sis varijs opinōibz recitatiss p **J**o.an. et do.
an. **N**ō z. q iuramentū dolo vel metu pre
sticū nō ē obligatoriū. **A**duerte respectu doli
casus est clar' qñ fuit talis qz habuit auferre
osensuz iuxta nōta p **J**o.an.in.c.vno.d cōmo
Sed dubiū est respectu metus p.c.vez. et c.s
vero. **S**.e.vbī patet qz tale iuramentū est ob
ligatoriū licet posset peti absolutio a iuramē
to. vt hic et ibi et hoc cōter tenet et quo ad ca
sum nostrū vñ expresse tenere archi.in.c.ij.de
pactis.li.vi. **E**t multi tenuerūt hic dicentes
ad istū tex.a otrario qz iuramētu metu extor
tu nō obligat. s̄z in effectu. qz potest peti absolu
lutio. **H**ecerte hec ē iprietatio. et marie qz sic
loquit dīdū.c.ij. et c.licz. **J**eo.li.vi. **I**deo dicen
dū et melius. qz aut iuramētu est metu extor
tum in caū a lege nō phibito et est obligato
riū et sic loqtur.c.vez. et c.si vero. **S**.eo.aut in
casu a lege phibito. et tūc nō obligat ipso iūē
qz ppter legis resiliētiā opoz qz fit spōte pte

tū et iste ē ppter casus isti'.c.7.c.13.7.c.ij.pall.
et optime facit auē sacra pubex. **C**.si aduers
ven.vbī dī q nullū est momenti iterueniente
metu. et est singularis limitatio ad iura in o
trariū allegata. et hāc opinōē ppter tenuis
se dominū vicē. mediolanē eximiū canonis
stā. et hāc opinōē sp tenui et sic intellige. et lu
mita glo.in.d.c.ij. **A**lia nō colligo. qz veniūt
jeraīanda. h̄ astiqz descendā ad gl.formo vni
cā opositōez otra lraz. vñ ei q respectu dona
tionis ppter nuptias frustra querit de valli
ditate iuramenti mulieris. qz soluto m̄imo
nio dos redit ad mulierē et donatio ppter nu
ptias ad vñz ve in.c.fi.de dote p' di. resti. **H**o
lutiō duplex est forte ex forma statuti vel pa
tri mulier supueniens lucrabat donationez
pter nuptias. ideo volebat nūc venire otra
illā alienationē. vel dic q dicebat illam rem
sibi obligatā p restitutione dotis et sic agebat
ypotecaria et dicebat alienationē nullā p illā
auē.sue a me. replicabat de iuramento et re
spondet vt in lra. **T**ūc attingēdo gl. et iſrī
secā māz h̄.c.oppo otra tex. **J**uramētu otra
legē int̄positū ē nullū. vt in.l.nō dubiū. **C**.de
legi. et c.s. diligenti. de fo.opc. **S**z lex phibet
fūdi. dotalis et rei donate ppter nuptias alie
nationē vt. **S**.dixi. **E**rgo et alienatio et iura
mētu nullū sūt momēti. et cor. obora otrariū
h̄ vt i pncipio gl. et ex q in effectu colligūtur
tres solutiōes **P**rīma qz lex ciuilis irritauit ta
lē otradiū oſiderādo id qd erat veile et hone
stū corporz et oſuatiōez p̄rimonij. lex at ca
nonica nō vult resistere iuramēto ne ppter bo
na epalīa def̄ via p̄lurijs. hec solutio l̄z i se sit
bō vt p̄dīri nō tū formalit̄ evacuat otrariuz
cum hoc iuramentū sit prestiū otra legē fun
datā sup bona equitate.l.i.ss.ma. **H**ecū
da solutio qz aut mulier p̄t sibi oſulere ex alijs
bonis mariti vsqz ad qzitatem dotis et tūc iu
ramentū p̄iudicat mulieri. et ita loqz h̄. alias
secus vt in d.auē.sue a me. et fm hoc canon
nō corrigit legem h̄ reducit ad termīos illius
auē.sue a me. hec solutō nō videtur placere
glo. et bñ. qz littera loqz i distinde. **I**te con
tra hāc solutionē facit tex.in.c.n.de pactis li.
vi vbī tex. dicit qz oino debet hmōi iuramen
tu obfūari. ad idē.c.13.e.ti.li.vi.vbī. extus lo
quitur i distinde et tenet archi.in.d.c.ij.
Tercia solutio qz aut lex phibens habet per
petuā causam phibitiōis et iuariabile vtpu
ta qz phibet ea qz in se turpia sūt. et iuramētu
nihil opatur vt in otrarijs. **A**ut non habet

ppetua causam phibitionis et pcedat iste tex.
Na phibitio huius alienatiois no est ppetua
quia si mulier cōsensit iterū p' bienniū etiam
fīne iuramento tenet alienatio vt dicta auē.
sue a me. **J**uramentū h̄ igit̄ habet vim secūdi
cōsensus. **N**ō singularit̄ istā solutionem in
se ex qua habes q̄ vbi ad validitatē ad' req/
rit geminatus cōsensus sufficit vnicus cū iu
ramento tñ no satissacit hec solutio ad tex. no
strum pcedit enī solū respectu donatōis ppter
nuptias i sic loqtur illa auē. sue a me. no at
respectu fūdi totalis. et q̄q̄ gl. hic in fine ad/
ducit vnu simile scz in paō. l. omissione qd ē
in pignoribus reprobatur et tñ si int̄uenit iua
mentū no audit volēs contrariare ut i.c. signi
ficāte de pig. attamē in vitate no est simile re
spectu isti vltime solutionis s̄ poti' otra qr illa
phibitio h̄ cāz ppetua phibitionis et nihil
min' iuramentū incōtrariū ē suandū. **H**z p̄t
dici simile respectu h̄ tex. generalit̄ intelligēdo
sic enī h̄c valz iuramentū cōtra legē. ita et ibi.
Sz p̄ hoc no soluit formalit̄ contrariū h̄ m̄lci
plicare incōueniens dy. in regula no est obli
gatorium de re. iurl. li. vi. archi. in. c. q̄uis de
paōis li. vi. et multi alij dicunt q̄ otraria pce
dūt vbi iuramentuz int̄poit otra ius cōe istud
c. et dictū. c. q̄uis et auē. sacra pubez pcedunt
vbi iuramentū int̄poit otra ius singulare ei
ditū fauore certaz psonaz. hec solutio v̄ ml
tū colorata et exq̄sita. **H**z incōtrariū facit. c. si/
gnificāte de pigl. vbi valz iuramentū otra ius
cōe. **N**a paōi. l. omissione de quo ibi iprobaſ
si fauore certe psonē h̄ generalit̄ iprobaſ q̄ ad
oēs. Alij dicit q̄ alid d̄ iure cili' alid de iure ca
nonico. et hec solutio icidit i idē cū pma h̄ no
pcedit q̄ auē. sacra pubez. **C**. si aduersus vē.
vbi valz iuramentū otra legē vnde formalis
et clariss soluendo. contrariū dico q̄ q̄q̄ lex
aliquid phibet ppter bonos mores seruan
dos et iuramentū in contrariuz nil valet vt i re
gula no est obligatorium de re. iurl. li. vi. **R**atō
qr talis lex est fūdata sup equitate nāli q̄ est
indispensabilis et incōmutabilis marie p istū
iurantem cū sit psona p̄uata. v. dis. in pncipio
viiij. dis. que otra mores et intelligo de bonis
moribus naturalib'. no at de ciuilibus tātū
qr ois lex est fūdata sup bonis moribus ciui
libus et equitate ciuili. i. vi. oluetudo. hec aut̄
equitate ciuili est variabilis in. c. no debet
de oīan. et affi. **N**emo at dubitat quin. l. re
pbās paōi. l. omissione in pignoribus sit fun
data sup bonis moribus ciuibus et tñ iua
mentū incōtrariū valz vt in. d. c. significāte et i
h̄ casu p̄t pcedere contrariū. q̄q̄ lex fūdat sup
bono publico pncipalit̄ et idē dicēdū qd. **S**. qr
paōis et iuramentū p̄uatorū ius publicū fūt
ti no p̄t. **R**o nālis qr q̄s no p̄t ei renūtiaē qd

p se no est introducū in. c. at apostolicā de re
gula. et hoc casu possunt intelligi iura in oīa
riū allata av hoc. l. ius publicū. s. de paōis et
in. c. contingat de sen. ex. **Q**ñq̄ lex est fundata
no sup bonis morib' nālib' nec sup publica
utilitate pncipalit̄ sed in oīi aliquoꝝ et tūc
cū nulla turpitudo repit i iurāte ita q̄ p̄t vñ
exat cū dispēndio rex tpalium iuramentū ad
implere oīa legem obligat iurantem ad im
plētū et iste est p̄pri' casus. c. significāte de pig
et facit. c. debitores. **S**. e. h̄ no firmat oīadū
fm Bar. et bene in. d. l. si q̄s pro eo vbi taliter
iurās h̄ oīa r̄media operētia ei q̄ iurat soluē
vsurā p̄t enī a pncipio aī solutionē petere ab
solutionē a iuramento vel instare vt creditor
pellat relaxare iuramentū vt plene dixi in. c
i. S. e. vel p' solutionē repetē dicto. c. debitores
et h̄ in oīi ipsius creditoris ar. c. si vero. **S**. e
et h̄ est de mente Bar. in. d. l. si q̄s p̄ eo. **Q**ñq̄
lex est fundata pncipaliter sup fauore p̄uati
l̄z in oīceptiā et secūdario sit fūdata sup publi
ca utilitate vt in casu n̄o et casu. c. iij. de paō
li. vi. et auē. sacra pubez et iuramentū in oīa
riū obligat iurāte et est iste p̄pri' casus. c. n̄i
et iurū prime allegatoꝝ nec h̄ caū pcedit cō
trarium. **R**o ē hec qr cū lex si sit fundata sup
fauore publico nec iuramentuz stineat in se
aliquā turpitudieꝝ ex pte iurantiz vel ex pte
materie sup q̄ fuit p̄stitū no p̄t. l. impediē quo
min' quis se obliget deo. **N**a iuramentuz pnc
palit̄ dirigit in deum vt in. d. c. debitores et
deus p̄cepit. redde deo iuramenta tua in. c. ethi
xps. **S**. e. p̄t enī ler ad oīmodum subiectoz
ipeditre obligationē q̄rēdā hoī l. cū. ler. s. d. si
deiuss. h̄ no obligationē querēdā dō. cum lex
subiectat deo. ad hoc. xxin. q. iij. si has et xi. q.
iij. iulian' et c. si vñs et c. q̄ resistit q̄nimo etiaz
l. canonica no posset in fauore p̄uati ipeditre
obligationē querendam deo h̄ pbo p. c. ad a/
plicā. de regu. no solū cā regula monachorū
sed etiā statutum gregorij solēniter interdicēt
vt ante annum pbatiōis quis no suscipiat
ad p̄fessionē et hoc fauore ingredi volētis et
monasterij vt. d. c. ad applicā. xix. q. iij. monaste
rij et nihilominus si antea sit p̄fessio tenet
qr obligatio querit deo et respectu dei potuit
iste renuntiare fauori suo no obstante iurisdi
ctione legis. **A**d idē bon' tex. i simili in. c. q̄ p̄
votum de regula. li. vi. **A**d idē. c. debitores. **S**.
e. lex ei canoīca et dīna interdicunt oīadū
vsurarium de vsur. sup eo. **A**d de q̄ ex talī oī
adū nulla orī obligatio dicto. c. debitores
et tñ iuramentum de vsuris soluendis valet
exq̄ et pte iurantiz nullum subest p̄cēm dicto
c. debitores. **N**nde ler humana nec vult nec
p̄t et solo fauore p̄uato vel odio ipeditre ob/
ligationē q̄rendā de eo exquo nec ex persona

suratis nec ex parte materie regit aliquis curpietudo nostra bonos mores naturales. seu nostra bonum publicum principali. Ex his habes clarum et verum intellectum huius. c. i. c. ii. et autem sacra pubez. oia ei veniunt nostra ius singulare et utrum fauore hominum. Sed circa intellectum istopum dubitam principali de duobus. primo an in distinctione valeat iuramentum nostra. l. humana sumaturum principali super fauore quanto seu odio. secundum an in casibus in quibus valz firmet nostra pro iuramento. Circa primum. Bar. fuit in singulari opinione in. d. l. si quis pro eo. et auctoritate sacra pubez. et. l. sepus et augerius. ff. ad. l. fal. dices quod aut lex non dirigit uba sua ad personam sed ad nostrandum ut quod prohibet alienationem fundi dotalis seu rei donante propter nuptias seu rerum minorum et iuramentum valet et in hoc casu intelligit istum tex. et c. ii. et auctoritate sacra pubez pallia. hoc si lex potest personam dicendo quod mulier non alienet vel quod minor non vendat. seu quod aliquid non emat tunc iuramentum inpositum in contrario nullum est mortale. Mouet quod sic iuratis facit nostra perceptum legis factae ab habente potestate ergo peccat mortaliter cum scriptum sit quod non obedierit principi moriatur morte de causa. et ob. c. ii. Juramentum atque super oblatione peccati mortalium est nullum quod ita de munere obfuaris si fuitum non vergit in dispendium salutis. eternae. per hoc adducitur dictum Jo. an. et hosti in. c. l. e. o. i. l. vi. ubi dicitur ei quod ubi mulier primo iurauit se non alienatur fundum dotalem si postea alienat et iurat de non straueniendo non valet secunda alienatio. et hoc dicitur in loco notandum propter statuta diuersa que sunt per mundum. ut semper inspiciat an statutum prohibeat personam contrahendere an nostrandum fieri enim Ego in hac materia feci solene disputacionem quod intercepit stante statuto non. inter cetera actigil hanc differentiam. Bar. que contigit non placet canonistis de ea enim non videt curasse. Frede. de senis con filio clerici. imo in casu sentit quod agens contra legem seu statutum est transgressor legis. et quod iuramentum est obligatorium. licet contrahens secum quod peccat contrahendo nostra legem teneat ad regulacionem iuramenti hoc enim ultimum infra plenius discutiatur. Hac etiam differentiam. Bar. ipugnat B. Jo. de lingl. et vo. epus vincen. quod quod. l. p. obiectus simplicitatem contrahens transgreditur legem licet uba non dirigant ad personam dictam. l. non dubium. nec est verum factum. Jo. de lig. quod quilibet faciens nostra l. peccat mortaliter etiam licet sit prohibita nisi sit causa perpetue prohibitionis cum ali. lex in casibus permittatur sic non potest esse mortale. Sed circa hoc plenius dico in. c. Nam seu piscatoria. de osti. do. an. i. effectu. Bar. ipugnat cocludens quod si statutum seu lex est fundata principaliter super fauore soli iurantis iuramentum semper obligat etiam in consequentias remotas

assis prohibitioni fauor publicus velut quod libertate preceant vel quod ciues divites maneat et non debet pauperem. quod in quantum perceptum dirigatur ad personam fauore personam sapit nam filii. ff. m. a. l. i. et l. cu parer. s. mando. ff. de lega. ij. et l. titio in principio. ff. de codi. et dem. cu similibus. Nam percepta intelliguntur cum materie subiecte nam. xi. q. iii. rogo. Ide voluit do. pe. de anchora. in sua soleni repetitione. c. canonum de consti. dicens hanc distinctionem. Bar. esse verbaliter quam statutum annullando contrandum satius videtur prohibere contrahendum. ne acceptat contrahere. c. q. nostra iura. de re. iu. li. vi. Et verba collata in rebus discernunt portio personas quod res de excelsum. plena. certa. et non refertur cu quod quod loquitur. cum prius. donationis. ff. de le. ij. Unde excludit iuramentum esse obligatorium siue lex in prohibitione discernat personam siue rem. hanc opinionem semper tenui et secundum eam decidit. Iz. vo. agl. d. pu. in quod suo filio quod icipit Domina Catharina. fuerit secundum Bar. Moreo primo in finibus ista quod si res prohibet alienari personam intelligitur prohibita. quod res seipso alienare non potest. non ei dicitur inspici cu quod quis loquitur in quod dispositionis esse deus dirigatur. ut dicitur tex. in. l. cu prius. donationis de le. ij. Sic enim uno prohibito vendit aliud tacite videtur prohiberi emere propter nam correlatio propter quod vnu non potest esse sine reliquo ut. i. C. de cyparis ex luco. li. xi. no. Bar. in. l. penul. C. de iudi. et. l. si. de except. factus quod non glosa. C. ne fideiussor dotis dicitur. ita re prohibita alienari personam videtur prohibita cum sine eis non fiat alienatio. lex enim est imposita non verbis sed rebus de elec. commissa. li. vi. Idem in simili si locus interdictus ne in eo celebretur clericus videtur interdictus in eo loco celebrare a deo quod celebrans ibi durante interdicto incurrit irregularitate ut in. c. is quod de sen. ex. li. vi. et dicitur violare sanctitudinem interdicti ut in. c. i. de postu. prela. et despice petri claves et ecclesiasticas levare potestate ut in. c. si. de excelsis. plena. et quibus patet quod interdicta re inacta iterum dirigatur in effectu ad ipsos homines rem interdicta agitantes. Ad idem illud c. ii. de ma. et obe. quod allegat Bar. p. se. Nam ibi non fit difference tia an ubi legis dirigatur ad personam an ad rem sed simplicitate dicitur qui venerit contra decretum episcopi ab ecclesia abjectus et qui non obedierit principi morte moriat. non enim obfuerat decretum principis qui alienat rem a principe prohibitam alienari imo omittit nostra legem et perceptum principis ut patet ex predictis. et. xi. q. iii. si omnis et. c. iulianus et. c. qui resistit. et eidemius p. b. sic. lex dirigatur perceptum ad rem quod res minoris non alienetur sine iudicis decreto. C. de predictis misericordiis de non alienando totum. Tum si minor alienatus sine decreto dicitur. l. quod est factum nostra l. prohibitiorem. et. l. non solus. et. l. si quod. et. l. ad resoluendum. C. e. ti. hic est quod nulla origine obligatio. nec naturalis nec

civilis ut nōt Bar. in. d. l. cū lex. ff. de fideiū. ergo sequit̄ q̄ si minor facit ōtra legez peccat mortalit̄ & sic nō teneret ad obfuantia iura/ mēti qd̄ ē falsū vt i. pallata auē. sacra pubez Ad idē. c. ij. de padis li. vi. vbi d̄ p̄ lex civilis īprobat padū factuz a filia vt dote ōreta nul lum regressū h̄ ad bona paterna vt h̄ēt in. l. padū. C. de colla. & de pad. l. padū ergo filia paciscens venit ōtra ius civile cū veiat ōtra vetitū p̄ supiorē & sic fm opionē Bar. pecca/ ret mortaliter. & nō deberet ōpelli ad obfuan/ tiam iuramēti qd̄ est falsū vt in. d. c. ij. Ad idē facit optime & clarissime tex. i. l. qui ōtra sena/ tus ōsultū. ff. de fideiū. vbi v̄ p̄ mutuās filiofamilias facit ōtra senatus ōsultuz & tū ūba senat̄ ōsulti macedoniani nō drigūt p̄ce p̄tive vel phibitine ad psonā b̄ tm dicit̄ q̄ illi nō det actio. l. i. ff. ad macedo. ergo apte ptz p̄ exq̄ simplr̄ aliquid phibet ne fiat lat̄is v̄ p̄ hibita psona ne faciat ethi facit v̄ facere ōtra l. ethi creditor phibet mutuare ergo fili⁹ fa. p̄ hibet accipere q̄ dispositum in vno ex corre/ latiūs extendit ad reliquū vt. S. dixi & tamē si minor accipit. & iurat reddē obligat ex suo iuramento vt ipsem̄ Bar. vult in. d. l. si q̄ p̄ eo. & l. seyus & augerī ad. l. fal. Ex qb̄ vi/ tur ōcludendū q̄ istud. c. pcedat indistincte vt exq̄ lex aliquid phibet p̄ncipalit̄ fauore p̄sonae iurantis l̄ in ōseptiā & secūdario in fauorez publicū iuramēti in ōtrariū p̄stū est obser/ uandū vt h̄ & i. d. c. ij. & auē. sacra pubez. & ita S. sumauī & posset attēptari q̄ si iste d̄ cui⁹ fa/ uore p̄ncipalit̄ agit iurauit ōtrariū si peccat ethi in aliq̄ peccat iurādo nō peccat obfuantō īmo peccaret in ōtraueniendo pbač q̄ cū lex phibuerit p̄mū p̄ncipalit̄ i fauore p̄sōe & ei⁹ omotū nō intendit ipaz psonā illaqueare ex trāgressione ad peccatū h̄ poti⁹ ipam p̄uilegi/ are ne qd̄ statutū ē i fauore & ōfuationē rerū tpaliū tendat in dānū & interitū vite etne cō/ tra legem qd̄ fauore. C. de legib⁹ & regulā p̄ ob gratiā d̄ re. iur. l. i. vi. Cuiqz. n. l̄ renūtiaē p̄uilegio suo. C. de pac. l. fid̄s in ōscribendo & d. c. ad aplicā nec ex h̄ dicit̄ in effectu contem/ nere p̄ncipē p̄uilegiantē vel ōsulec̄. iij. dī. H̄. hec ethi legibus ad hoc ter. optimus in. l. i. H̄. ide querit̄ ff. de no. ope. nū. vbi dicit̄ q̄ si p̄ nouū opus nūtiatū oueniat quis cū aduer/ sario vt opus fiat valer ōuentio nec p̄iculuz est ne pacto priuatoz iussu pretoris anteposi/ ta videat quid enī aliud agebat pretor q̄ h̄ vt ōtrouerias eoz dirimēt a quibus si spō te recesserūt debet pretor hoc ratum habere. Ex qb̄ verbis lat̄is luculent̄ pbač q̄ veiens ōtra ius suū seu p̄ceptū factū fauore sui non peccat hoc idem & clarius v̄ p̄bari in. d. c. ad aplicā inducendo vt. S. ptz q̄ ūba dirigebat

ad psonā tū si ōtra fit tenet q̄ vident̄ fnūcias se eoꝝ fauori Itē posito q̄ in h̄ repiret aliquid peccatum nō tū d̄ p̄mitti vt veniat iste ōtra p̄ priū iuramentū exq̄ in ei⁹ obfuantia peccatum aliter nō ōmitit ne itez peccet ōtraueiendo ut apte pbač i. c. ethi xp̄s. S. eo. t. c. mouet. xxij q. i. vbi ptz q̄ p̄ceptū est diuinū & relatū ad psonā nequis iuret p̄ creaturā & tū d̄ p̄ q̄ si iu/ rat l̄ iurās peccauēit nihilomin⁹ tenet ad obfuantia iuramenti erq̄ p̄t obfuarī sū peccato Idē v̄ in alijs iuramenti temerarijs n̄ h̄nti bus comitē discretiōis. obligat̄ eī iurantem exq̄ p̄t obfuarī sine peccato l̄ temere iurās peccauerit in iurando vt pbač in. d. c. ethi xp̄s iuncto. h̄. illiciū. xxij. q. iij. Ex qb̄ p̄t dari hec theorica p̄ q̄tū q̄z iuramentū fit temerariū seu illiciū exquo tū nō est ōtra bonos mores nāles nec in ei⁹ obfuantia īminet peccatum semper est obfuantū vt pbač in iurib⁹. S. alle/ gal. Juramentuz eī d̄z habere tres comites sc̄z vt ōino sit licitu nō āt vt sine eis nō obligz iurantē vt plene dixi. S. e. ethi xp̄s & hec sufficiant q̄ ad p̄mā q̄onē. Menio ad secūdā sc̄z an ōtrād̄ talis firmet iuramento an solū obligeat ex suo iuramento & nō ex ōtrādū ē subtilissim⁹ p̄ūd̄ & etiā magni effect⁹ fm̄ Bar. i. l. h̄ q̄s p̄ eo. & cal. iter v̄trūqz casū. Nā si ōtra dūs firmatur iuramento non licet apli⁹ ōtra uenire p̄ se vel successorē secus āt si nō firmat nā hoc casu statim cū obfuarī ego possū repetere cū sine cā incipiat eē apud creditore Itē possū a p̄ncipio petere absolutionē a iuāmento vt in. c. i. t. c. debitores. S. eo. Itē. heres iurātis poterit ōtrauenire cū iuramentū fit psonale & nō transeat in heredem seu aliuz suc/ cessorē. S. e. c. vitatis Bar. tenz p̄ hoc caū. sc̄z cū. l. phibet p̄ncipalit̄ fauore psonae seu fauore rei publice secūdario iuramēti firmet ōtrādū q̄ iurādo l̄ alienare vt h̄ic & dīcta auē. sacra in gl. sup̄ ūbo obfuarī do. an. tenet ōtrādū nō firmari iuramento nisi vbi lex canonica vel ciuilis h̄ exph̄mit q̄ potuit. l. ex cā. phibere ōtrādū & sic īpetire obligationē nālez & ciuīlem. lex autē canonica fm̄ euz nihil dicit̄ d̄ ōtrādū h̄ dicit̄ iuramēti iuila bilit̄ obfuantū xp̄t peccata. vnde nihil cogit vt ōtrādū va/ lideat nō obstat absurditates que possent seq̄ fm̄ illā differentiā Bar. & cal. de qua. S. quia fm̄ euz exq̄ nulla arguit turpitudō ex pte te/ nentis nō habet locuz. c. debitores Nec ob si dicatur p̄ adest turpitudō exq̄ ōtrahit ōtra l. q̄ ex hoc nihil peccat in deum licet temere agat & sufficit si adest pena nullitat̄ ōtrād̄ Itē recipiens iuramēti nō peccat q̄ ad. l. dei q̄ p̄mittit illuz fauore tpali xp̄t votuz renun/ ciare. nec ob. p̄ p̄q̄ iuramentuz ē īpletuz te/ near sine cā q̄ cām habet a iurante respedu

secundarie obligatiois ex iuramento qd ad euz
dirigit vñ hz ius tenet nec ob. qd nō trāsear
iuramentū ad heredes qd lz psonalit si obligē
tur ad piuriū fuare tñ tenet ne letat aiaz d;
fūdi de sepul.c.fi.de rapto.in lris. Nō ob. qd
cessionari poterit o:raueire qd nō poterit ha
bens cāz lucratiuā vel vbi cesso fiat cū frau
de.vbi vñ hz onerosā tñ nō apparet fraus di
cit qd lz o:tractd nō validec iuramento surgit tñ
obligatio qd p:rendit vinculū in pte sup obser
uantia o:tractd qd p:duceret obligationē simili
lē tñ illi nature cui est o:tractd tñ obligatio et
p:ficit oibz qbus obstarer tñ p:ficeret o:tractus
tñ sic firmiter tñ iuiolabilit obfuarī iuramē
tñ. vult ergo in effectu qd o:tractd nō firmatur
iuramento tñ iuramentū hz illi effectu i:rtē
tione rei quā p:ducet o:tractd. vñ putat qd ad
uersus iuramentū nisi alia arguat deceptio si
dabit remedium do. Tar. dicit tutius tenet
vt hcasu o:tractd firmet iuramento. tñ sic vita
būt p:dicte difficultates. tñ tenendo qd nō fir
mef tenet qd heres nō poterit o:raueire tñ mli
to fortis nec ille qd iurauit lz semel adimpe leue
rit Fr. filio. clxxi. tenet qd firmef iuramento
i casu hui c. t. c. n. d pac. li. vi. t auē. sacra pu
berū. tñ sic qd heredes nō poterit o:rauenire. qd
lz iuramentū nō extendit ad heredes. vt eos
obliget ad piuriū tñ o:tractd extēdit cū fit va
lidatus iuramento. ad hoc ter. cū gl. in dicta
auē sacramenta. al. fm eū phiberet lex. t deci
peret o:rahenit cū interpositione iuramenti.
Ide archi. in d. c. ij. t Cal. hic dices qd sic iurās
nō p: o:raueire ita nec eius heres. qd ius qd
q: s nō hz nō p: in aliū ti. auferre. vt in regula
nemo p: de re. iu. li. vi. t o:cludit qd in casu hu
ius. c. t filibus in qb solo iure ciuili o:tractus
iprobaf heres vel successor nō p: o:rauenire
aduocat dīdū. c. n. Itē qd hoc iuramentū nul
la o:rinet turpitudinē et ē p:restitū de eo quo d
spēdat ad iurātē. ergo dīz adū validaē scit. S.
c. si vero. t. l. cū qd decedens. f. codicillus. f. d
le. ij. t. j. d insti. c. cū venissent. p que iura pro
bat qd vbi quis renūciat iuri suo lz ex causa
possit o:rauenire tamē si iuramentū interces
sic qd factū est amplius rescindi nō p: Cōclu
dit ergo iuramentū validare o:tractū. t ita re
fert Jo. mo. archi. et. Jo. an. in d. c. ij. et sic hec
opinio qd in casu hui c. t similibus o:tractus
validec iuramento est cōis. t eā semp secut
sum Et videt de hoc casus in d. c. ij. vbi exp̄
se dicit illud padū iuramento firmari. Und
sicut in casu illius. c. firmat pari rōne i casu
hui c. t auē. sacra puberū. cū eadē sit vrobi
qz rō ar. c. cū delicta. de cōfir. vti. vel iuti. Itē
facit rō do. an. quā retuli in p:cedēti qone. scz
qd cū l. pncipali cōcernit fauo:em iuratis vi
det potius o:sultoria qd p:ceptoria t obligato

ria. Inde cū l. hcasu nō resistat nec resistere
possit iuramento vt dixi in p:cedēti qone vñ
supueniēte iuramento tollere p:hibitionē suā
vt expresse colligit et vbi illi auē. vbi man
dat iuramēta iuiolabilit obfuarī qd nō fa
ceret si staret in p:hibitionē sua ar. i d. l. si quis
p eo. t qd ibi nō Dar. t sic qualitat o:tractd
cū nō reperiatur resistentiā Insup adduco alia
rōne fere o:cludētē. si iuramentū nō firmaret
o:tractū in casu auē. sacramenta pubez t simi
lū Impator nō mādaret iuramentū fuari. qd
iuramentū extra iudiciale nō inducit obliga
tionē de iure ciuili fm opinonē legislaturz p
l. si qd p eo. de fideiul. vbi per Dar. loq̄ ergo
auē. sacra puberū. de iuramento o:firmatorio
plz tñ mihi opio do. an. qd p:supposito qd cōtra
dus nō firmaret tñ heres vñ successor singula
ris nō poterit o:rauenire t multo fortius nec
ipse iurās p: adiplementū p d. c. ij. vbi vñ o:io es
se fuādū dīctū iuramentū. vñ p illā dīctōez
olno voluit excludere o:ez questionē vt sētit
ibi archi. Ad idē ter. in dicta auē. sacra pube
rū in fi. dū dicit iuiolabilit Itē facit istud. c. t
c. l. j. e. t. l. vi. vbi nulla fit mentio de recepti
one alicui. sicut fit i casu. c. debitores. S. e. Se
cū tñ puto vbi. l. inhibet o:tractū odio credi
toris. vt in. c. debitores Hecus vt in. c. signi
cante de pig. vt dīxi pleni. S. qd in odiū ipius
stabō c. debitores. t. c. i. S. eo. c. l. z. Fr. d. i. dīcto
filio. clxxij. sentiat idez qd in casu h. c. h. mi
nus bene p ea qd vñ diri Hz vñtra p:vidita aduer
te ad illā difficultatē qd oris an o:tractd firmet
ur iuramento vel ne. dīc ei Ange. de p:usio in
d. filio qd vbi actd firmat lz quis
absoluat a iuramento nō p:terea p: venire cō
tra actū qd actd est valido de se p:ter iuramēti
interpositionē t absolutio hz solū opat vt o:ra
uenies nō icidat in piuriū nō at annulat con
tractū Hz nullus diceret fm eū qd minor qd
iurat sup o:tractu Aut minor qd iurat t fuit d
ceptvñtra dimidiā iusti p:cijs. si absoluat a iu
mento p superiorē possit p:terea venire o:ra
actū qd o:tractd est alijs t irreocabilis. vbi
vero actd nō firmat iuramento. hz solū iurās
astringit ad nō veniendū o:ra iuramentum
immediate cū est absolutus obtinet. nō ei obstat
iuramentū. qd est absolutus a superiorē. non
actus qd nullus Inde qd iurat se soluturuz
vsluras aut nō venire o:ra actū pignoraticū
factū in forma venditionis immediate cū ē ab
solutus p:sequi p: ius suū. qd tale iuramēti
nō firmat p:missionē sed solū obligat eū ad nō
o:raueniendū qd est notabile dīctū t meti o:
mentādū p:petuo Hed. Jo. cal. t pau. in qdā
cōfilio vident sentire cōtrariuz in eo qd dīcat
qd petens ad solutionē a iuramento o:firmant
te o:tractū debz facere citare pte qd tractatur

de eius p̄iudicio cū sublato iuramēto seq̄tur
recisio ḥtrat̄? H̄z mihi plus placet h̄ dicātuz
ange. q̄r vt. S. dīxi p̄ interpositionē iuramēti
lex collit phibitionē q̄ sic ḥtrat̄ remanet va
lidus sine alia phibitionē. nō ergo d̄z rescindī
p̄ absolutōez iuramēti q̄r ḥtrat̄ assūpt̄ vi
res ex ōsensu p̄tū iuramento vallato. vñ nō
cessat nūc ex tota cā d̄firmār. C. q̄ndo li. ab
empti. disce. t. f. p̄ totum t. l. nihil cā nāle. f. d
re. iu. t. i. c. i. e. ti. t. h̄ teneas vnde merito dixit
tex. in. d. aūc. uiolabilit̄. t. in. dīcto. c. i. j. dīno
huandū. t. q̄i decetero tebeat valere vt ḥtra
dus i ḥtrariū cū faciūt m̄la q̄ sequūt. Itē f̄m
opinionē ange. iutilis esset semp̄ hec absolu
tio si ḥtrat̄ p̄modū foret irreuocabilis ḥtra
c. si vero. S. e. vbi bon̄ tet. vñ p̄t sic distigui
q̄ aut ḥtractus sustinebat solo iuramento t
tūc eo sublato dūmō legitime tollit ḥtractus
q̄r tollit illō vinculū q̄ solo sustinebat ar. op
l. stichū. h̄. natural. f. de solu. t. c. cū cessante p̄
de app̄e. Aut sustinebat etiā alio iure t tunc
sublato iuramento dāt facultas iterpellādi
aliud remediu prius op̄tens ad rescissionez
ᬁtrat̄. Exemplū q̄i q̄s i ḥtractu fuit deceptus
ultra dimidiā iusti precij q̄ casu ḥtract̄ nō est
ipso iure nullus h̄ sublato iuramento p̄t agi
dīct. l. i. j. C. de resci. v̄c. penult. t. c. cū dilecti
de emp. t ven. vel q̄i in contrac̄tu inīto p̄ me
tū interuenit iuramētu sic p̄t itelligī. c. si vo
preall. t hoc ve secūda q̄one Nūc ad predicta
applico duo dubia q̄tidiana t multū nōbilia
que disputauit t ḥtinent in preall. disputatio
ne t veniūt ad limitationē predictoz hic enī
p̄z et in iuribus preall. valere iuramētu ḥtra
legem ciuilē emanantē p̄ncipalit̄ in fauorē p̄/
uatū. H̄de enī q̄ lex seu statutū irriter etiā iu
ramētu vel forma non seruata dispōit q̄ iu
ramētu ḥtrat̄ habeat pro fido t similato.
Ecce in terminis. statutū disponit nō valere
ᬁtrat̄ minoris vel mulier. sine ōsensu duoz
agnator̄ etiā interponat iuramentū vel di
cit q̄ talis ḥtrat̄ habeat p̄ fido t similato.
nūquid iuramentū forma statuti nō seruata p̄
stuti obliget iurātē t ad hoz duos articulos
multuz adduxi p̄ t ḥtra in dīcta disputatiō
q̄ cā breuitatis omittā t solūmō veniā ad dī
cītionē. Et p̄mo p̄mittā opinōnes p̄ncipalio
res quas in materia rep̄o. Et p̄mo sc̄edū
q̄ Jaco de belui. tā in filiofamilias q̄j i mīno
re phibito ḥtrahē sine certa solēnitate dispu
tat vñ q̄onē qđ iuris si ḥtraxit cū iuramen
to nō seruata solēnitate statuti t ḥcludit i filio
sa. q̄ iuramentū dīcto casu non dat robur cō
tractui. tū q̄r est accessoriū ad ḥtractu nullum
ergo nihil valz dīcta. l. nō dubium. C. de legi
bus tū. q̄r ḥtra bonos mores Nā talis ḥtra
dus p̄bet cām delinquēdi t parentes dep̄e

dādī. l. i. ff. ad macedo. t regula nō est obliga
torū pall. De minore dicit idē de iure cili h̄
de iure canonico dicit eum obligari p̄ istum
ter. t. d. c. i. j. t incipit q̄. l. pusina caueſ quā eti
am incitat Jo. an. i. addi. spe. i. titu. d. sen. pla
h̄. ut āt v. h̄ pone t filii trāfit fre. de seis 26.
clxxij. tangit p̄mū articulū seq̄ qñ lex irritat
ᬁtrat̄ t ḥcludit iuramentū t loquit in filio
fa. t ḥcludit iuramentū valē q̄r obligat i caū
fortiori vt in aūc. sacra pubez t h̄ in. c. signi
ficante de p̄gnorib̄ t. d. c. i. j. de pac. l. vi. Nec
obstat q̄ statutū ḥnuller iuramentū q̄r h̄ nō
p̄t facere cū nō p̄tineat ad forz suū sed ecclēsie
vt in. c. venerabilē d̄ elec. Bar. in. l. ōcs popu
lī. f. d̄ iusti. t iu. i. iii. viij. seu. ix. colūna dicit q̄
aut statutū simpliciter ḥnullat iuramentū non
seruata solēnitate t nō valet. Aut disposit p̄ ḥ
tratus alit celebratus p̄sumit dolus seu p̄
minores dolo p̄sumat induit t valet. mouet
q̄r statutū p̄sumē p̄t dolū h̄ iuramentū dolo
extortū n̄ v̄z vt h̄ cū simi. do. Val. tāgit i aūc
sacra t dicit q̄ etiā statuta nō singat doluz
t simulationē tū si h̄n̄ rōez t equitatē. Puta
q̄r malicia illi loci erat multū prōpta ad dīcī
piendū mōres talia statuta ḥnullantia iura
mentū valet nec iuramentū est obligatorium
Nā cū habeat equitatē t rōnē nālem nō p̄t
dici iuri ḥtraria. Fatef tū bonā esse cautelaz
q̄ in multis locis seruāt vt ḥtrat̄ ḥtra statu
ta gesti. p̄sumat dolo seu metu extorti. h̄ idez
Val. in. l. nō dubiū. C. de legib̄. v̄r aliā theo
ricā tradere dicit ei de iure canonico eē dīcedū
q̄ intōu iuramentū collit cāz phibitionē iure
fictiōis t tūc seruata est iuramentū. h̄bi ḡra
si cā phibitionē est minor etas iuramentum
singat maiorē t ideo tenz ḥtrat̄ secus si non
collit cāz phibitionē. Exempluz statutū phib
be minorē ḥtrahere q̄r singat doluz certe f̄m
enū iuramentū nō collit cāz dolī p̄sumpti t ido
nihil op̄at iuramētum ar. l. si q̄s inq̄liones. ff
de le. i. tm̄ ergo iuramentū op̄at in causato
q̄tū op̄ari p̄t in cā et nō plus nec obstat f̄m
eum. c. i. j. de pac. l. vi. et. c. l. j. eo. ti. et. li. t istd
c. quia in istis cā phibitionē erat de iusticia
potitua et mutabili et non de imutabili et iō
in istis p̄t iuramētu op̄ari. illa autē iusticia
est mutabilis. cui trāgressio nō inducit pec
catum de iure dīno illa vero est iusticia imu
tabilis cuius trāgressio inducit pez quia
ius dīnum ē imutable et i hoc fundat f̄m enū
regula nō est obligatorium l. vi. hec sunt vba
f̄m enū q̄n̄ agit de efficacia iuramenti respe
ctu iurantis. H̄z q̄n̄ phibitionē discernit aliuz q̄
iurātē iuramentum vñ alteri obeē nō p̄t vt
nō. C. de bo. q̄ li. l. f. h̄. fili? autē. Et ex p̄dīctis
breuiter ḥcludit q̄ aut iurāt contra ius iurā
tis aut contra ius tertij. Primo casu aut

rō phibitionis fūdat sup eq̄tate nāli q̄ nō valēt iuramētū. aut fūdat sup qdā eq̄tate positiua i tūc valz iuramentū. **T**ercio casu n̄ valz iuramētū q̄ oia dicit bñ nōndā. ad. c. debito res. Sedet q̄ iuramētū sup vsluris ē phibituz altero extremo. sc̄z i recipiente h̄ nō ē phibitū in pmitente. **E**t ideo pmitens dz ofuare iuramentū nō in fauore hois h̄ respectu diuini noīs q̄ dō iurat. p̄t peti tñ absolutio vt ibi i c.i. S.e. i. hec bal. i de hac mā aliqd p eundez in.l. si. **T**. de nō nu. pe. i in.l. padū qd̄ dotali. **C**. d collat. i in.l. sepus i augerū. ff. ad.l. fal. to. an. hic tenz iuramētū in caū n̄rō valē lic̄ statuta ānullēt iuramēta vel phibeāt q̄ phibere iuramentū nō spēdat ad iudices seculares nec ad.l. ciuile. vt nōt hosti. in.c. quēad/ mod. S. eo. vbi diri Fr. vbi. S. **I**de dicit si ā nullarēt istrumenta vel fraudem psumerent alia nō apparēt cā psumendi. vel si iponenter penā veniētib̄ ad stradū. q̄ oia talia ofingi possent ad excludētā iuramentalē obligatio nē via indirecta vbi directa fieri nō p̄t stra r̄ gulā cū qd̄. li. vi. d.c. quāto d̄ p̄uile. **N**ec ob. s̄m cū qd̄ dicit de voto. l. ij. ff. de polici. vbi ius ci uile dispoit sup voto. q̄ nō valent leges ille iqueū iſringūt votū. ad h̄ qd̄ nōt gl. i. c. mulier xxij. q. ii. i. h̄ ē dīctū Fr. in dicto osilio. cclxxij. **S**z ego intelligo s̄m nō p Inno. in.c. scriptuē de voto. nō ei drogaēt et toto illis legibus. vt ibi sentit Inno. i p̄ hoc putat q̄ alio extrīsec̄ nō apparente iuramentū obliget pdigū dum tñ sit oſens̄ capar Iz aliud voluerit Fr. osilio xxi. i Bar. in.l. is cui. ff. de b. ob. ad h̄ q̄ inq̄ redō equipat pupillo pubertati p̄ximo. vt nō in.d. l. is cui. i ex delicto obligat. vt ibi nōt ergo ex iuramento de delictis puto. c. i. et ij. nec fm eum ob. q̄ interdicta sit ei admīstratio q̄ p̄ hoc nō est ei interdictū iuramentuz nec int̄ dīci notuit. **N**ec ob. q̄ lex eſparet eum furioso q̄ nō attendit in hoc eſpatio legis. et q̄ totū hoc sit fauore suo. **N**ec ob. q̄ legis resistētia ineditat naturalē obligationē. ff. d̄ fideiū l. cū. l. i. si nō sortē. S. i. ff. de ord. id. ergo parī rōne iuramentū. xxij. q. v. iuramenti. q̄ illud v̄p qñ illi phibitioni oſonat ius dīnum vt vsluris. **I**te licet possit iſringere naturalē obligationē inq̄tū obligat p̄ti. et etiā iuramētalez quo ad secundariā obligationē que dīrigit in p̄tē nō tñ iſringit nec iſringere p̄tē obligationē iuramenti inq̄tū p̄ncipalē dīrigit in deum. nec in h̄ tūc sunt paria ſimpler loqua iuramentum. q̄ iuramētū p̄ncipa lice dirigit in deum. loqua in p̄tem. **W**idē ergo in effectu oſcludere do. an. quo ad vtrū q̄ arti ulū q̄ iuramētū obliget i ſic ofuandū n̄iſi qñ. l. ſeu statutū psumit dolū ſeu fidō nē i habuit legitimā cāz hoc psumendi. **S**ec̄

h̄ ſecit mero fauore minoris do. **T**ar. refert h̄ ſe oſluisse statutū valere i ſpedire iuramentū cum psumit dolū ſeu alia iustā cām i q̄ tūc oſrahēt ſatis v̄t i dolo eē. hec ſūt p̄ncipaliores opiones q̄s in mā reperire potui. et vt h̄ ſas rem clariorē ſbjciā p̄ bimēbrē distin dītionē qd̄ mihi ī hac mā v̄t. **E**t dico ſic. aut ſtatutū ſine alia psumptiōne fraudis phibz obli gationē ſeu aliu adū etiā ānullādo iuramen tū n̄iſi certa ſolēnitate ſeruata. **A**ut psumie fraudē deceptionē dolū metū vel qd̄ ſimile. p̄mo catū dico iuramentū ofuandū exq̄ p̄ncipalē ſauore iphius iurātis emanat ſtatutuz vt pbaē h̄ic i in.c. ij. i. in.c. licet i in.auc. ſacra pubez ſall. nec facio vim an ſtatutū dīrigat ſhaba phibitiua in pſonā aut ad rem vt. S. ple nissime dīxi. hec p̄ ſatis. S. p̄bata eſt in itelle dītu h̄. c. **N**ō reſtat respondere niſi ad iuramētū ipugnatū p ſtatutū. dico eī vt S. dīxi ſatis dīcē ſtatutū nō poſſe ſpedire ex mero fauore alicui ſobligationē iuramentalē q̄ adq̄riur deo q̄ inſerior nō p̄t iponere legē ſupiori in ele. ne romani de ele. i ſup lati dīri. **I**te ſacie dīctū Inno. in.c. ij. de ſigula. vbi dicit q̄ i iſtis ſpūalib̄ ius naturale pſerit poſitivo. **W**n̄ cō eludit q̄ q̄ ad offerendū filiuz monaſterio nō eſt differentia inē patrē i matrē. ſacit. c. ſi ānū de iudi. li. vi. vñ cū oſradē minoris vel mulie rīs habeat ſuū eſſe fm naturalem equitez i fm ius gentiū i inſuenit iuramentum n̄ ē curādum de omiſſiōe ſolēnitatis iuris ciuiliſ ſtū vt pbaē in.l. i. eo. ti. i dīcta au. ſacra pubez. **A**d idē ſacit qd̄ legit i nōt in.l. i. **T**. d ſa cro ſanc. eccl. vbi oſcludit q̄ in oſcerntib̄ aiaz attendim̄ ſolū ſolēnitatē ſi ſurgentiū i non iuris ciuiliſ i nō in.c. relatiū de testa. **N**ec po tuit ius ciuile ſeu ſtatutuz ſprobare iuramētū etiā ſi minores erāt ſoliti i tali loco de ip̄i q̄d̄ dīcat. **W**al. in dīcta au. ſacra q̄ h̄ nōt ſedat ad legē ciuilez ſtū ad papā. vt in.c. vene rabilez. de elec. ad idē. xvi. dī. ſi ipator. vbi ex pſſe dī ſi in iſtis ſpūalib̄ etiā ipator dz habē recursum ad ecclēſiā. i ſacit qd̄ ponit Fr. o/ ſilio. xciiij. vbi dicit nō valere ſtatutū laicoz q̄ ex aliquo facto ſue gēto psumat oſraduz vſurarium puta ſi apparet ſolutio de minori ſobligationē q̄ ſtineat in iſtrumento intelligat oſradus vſurarius i habeat p pleno pbatē one mouet. q̄ ognitio v̄p̄ debeat censeri cō ſtrādē vſurari ſobligatio ſtagit ſpiritualitatē. **I**deo nō poſſunt laici ſup hoc conſtituere. c. ſi. de re. eccl. non alie. i. c. ecclie ſancte marie. d̄ ſtī. i. c. tuā. de ordi. ſo. q. i. c. lator qui fili ſine legitimi. et qd̄ notat Jo. an. in.c. ſtatutum. de here. li. vi. vbi oſlud ſimile ſtatutū nō valēt etiā ſpeciū pene ut ſi apponat pena oſrahen ti m̄rimoniuz ſine oſensi parentuz ſi dico in

posito q̄ licet statutū laicorum possit prohibē cō tractū nō tñ pōt decernere iuridicitatē iuram̄ti exq̄ nō p̄stat sup re turpi qz nō est de foro se culari h̄ ecclasiastico. d̄ iudi. nouit. cū alijs su perius allegat. Nec in h̄ h̄ autoritatē apostolicā imo mitteret falcē in messem alienam nec deceptionē seu lesionē minoris curat impiator ut i.d. auē sacra pubez. nec papa i.c. ij. de pacis. li. vi. et h̄c Nā p̄pt̄ fragilitatē sexus et etatis multis deceptiōib⁹ expedita emana uerit illa iura in fauorē minoris et mulier. vt. ff de mino. l.i. et ad velley. p̄ totū et tñ iuramentū cōcontrariū valet qz habet potius respectus ad aiām q̄ ad fauorē rex tpalii ut h̄c et simili. et hoc q̄ ad p̄mū mēbz. Sedo mēbro p̄ncipali quādo statutū n̄ seruata solēnitate p̄sumit volū vel aliā illicitā cāz dico q̄ aut nulla aparet specifica et verisimilis p̄dictura p̄sumendi fraudem et nō sufficit q̄ ad euacuādū iuramentuz qz nō apparēte cā vgente non vñ nec p̄est impediri obligatio obrenda deo. ar. xxv q.i. sūt quidā et qd̄ nōt. Inn. i.c. q̄ in eccliarū de osti. et melius i.c. qz pleriqz i.s. de īmu. eccl et p̄ legistas in. l.s. Et si otrā ius. vel vti publi esset ei tale statutū cā p̄stdie et p̄iurij. cōtra. l.i. Et si adue. ven. et istū ter. cū similib⁹. Aut sub est cā p̄lumentī ut qz cōiter in loco minores decipiebāt et inducebāt dolo ad otrahēdū et sepe singebāt otrād̄ obligatori⁹ otrā minores vñ statutū arguento a cōiter accidentib⁹ qd̄. I3 in. c.i. de cleri. nō resi. vbi p̄ Tali. et Cy i.l. ne qz nāles. Et de pba. itrodurit qd̄a solnēnita tē q̄ omissa p̄sumit simulatū otrā tractuz sine dolosū Et tūc otrat in foro aīe p̄ ipm̄ minorē otrāctū eē vez et nō fidū. Aut dolosū et puto ipm̄ astridū av obfūatiā iuramenti qz in foro aīe credit oſſirent in p̄iudiciū sui de homici. significasti. Nō i.cle. i.de pe. et cessat rō statuti nā exq̄ statutū est otrā obligationē diuinā cesante cā statuēdi cessat dispō vt nōt sentit Inn. i.c. qz pleriqz d̄ īmu. eccl. i.s. facit qd̄ nō gl. in. c. nō est de vo. Et idē opinor dicendum q̄ ad foro orentiosū ut si apto ore postmodū oſſitek otrāctū vez eē et nō simulatū sine dolosū q̄ teneat ad obfūatiā eū cessat rō cā statuēdi Nā et otrā p̄lumptionē iur. et de iure admittat pbato incōtrariū p̄ oſſionē ei⁹ de cui⁹ fauorē agit ut pbaf̄ i.auc. h̄ia necesse. Et d̄ dona. an. nup. et i.c. is qui fidē. de spō. et i.d. c. qz pleriqz de īmu. eccl. p̄ Inn. vbi singularit̄ dicit q̄ etiā postquā sūia trāſtūt in rem iudicatā si cōstat de eius iniquitate p̄ oſſionē partis pro qua lata fuit d̄z renocari qz cessat p̄lumptionē iusticie q̄ opabaf̄ trāſtūt in rem iudicatā multo ergo fortius d̄z hoc dicit in iuramento qd̄ p̄ncipaliter obligat deo ut in. c. debitores. et c. et si xp̄s S. eo et h̄ intelligo qn̄ oſſio h̄c suas solnēnita

tes req̄itas et p̄ h̄ habes bonā practicā in locis vbi sūt talia statuta ut facias iurantem interrogari iure iurando an int̄cesserit simulatō vel dol⁹ qd̄ bñ nō. aut minor seu mulier alleget fraude p̄lumptionē p̄ statutū seu nō dicit otrā dū licitū et poterit suari opinio War. et Bal. et alioz ut iuramentū tūc nō sit obligatoriū qz nō tollit p̄lumptionē statuti legitime idūdā ad h̄ ter. singulari. l.s. Et de nō nu. p̄ vbi p̄z q̄ simili oſſitens se r̄cepisse mutuū tñ infra bē enīū excipe p̄ oſſionē emanasse spe future numeratiois etiā iuramentū a p̄ncipio suis sit interpositū. vñ p̄lumptionē iuris nō opaſt effel dū suū etiā iintercessit iuramentū vñ singulatō ibi pba p̄ oīs p̄lumptionē in otrāctū vñ oſſitio tacita intelligit in iuramento sup eo p̄stīto qd̄ etiā nōt ibi Bal et p̄ Inn. in. c. veniens S. eo. et in. c. p̄ tuas. S. de arbī. et S. dixi in. c. qn̄ tauall̄ i h̄ d. z. Quidū tñ nō omitto qd̄ ē in hac mā singulare q̄ in illis caib⁹ ī qb⁹ dixi iuramentū ligare nō d̄z index secularis dicens otrāctū de h̄ ognoscere qz cū ex rationī et optōnō ōliū ōddā ōsaltē pbabile dubiū d̄ validitate iuramentī nō p̄t iuder secularis de h̄ ognoscē h̄ dēt referre ad iudicē ecclasiasticū d̄ ordi. Ogni. tua. de sen. ex. si iuder laicus. li. vi. de iudi. nouit nōt de foro ope. cū sit generale et p̄ Jo. an. eo. tī. c. s. l. i. vi. et p̄ War. in. l. ticia. ff. foli. ma. z. l. i. ff. de iur. om. iudi. Et vñ apte p̄ bare ter. in. c. venerabilē de elec. q̄ sol⁹ p̄ de h̄ ognoscat Et q̄ oriz pbabile dubiū h̄ spe. in tē de lega. h̄ nūc de epoꝝ. h̄. itē p̄ singulatē dīc q̄ etiā iſferior a p̄ p̄t interpretari iuramentū qn̄ dubitata de ei⁹ validitate Ad. c. venerabilem r̄ndet duplicitē. Primo q̄ pcedit in negotio ar duo et int̄ ploras magnas vel qn̄ vult dare lnīaz otrāueniēdi sine p̄mutatiō et otrātiōne aliq. et h̄ dīctū spe. se q̄t do. an. S. e. q̄tō Ego ad duco ad h̄ dīctū Inn. S. e. debitores vbi tens ipm̄ posse sup iuramento dispēsaē. et sic fortis iterp̄tarī. qn̄mo etiā de iterp̄tiōne sentit i erēplis p̄ eū ibi posil. et p̄ h̄ habes decisionē illo rū dubioꝝ in eo tñ q̄ do. An. p̄probauit opio nē Fre. in. pligo pl̄ m̄ placz opio Fre. duplicitē rōe. qz exq̄ erat sibi iterdīcta admīstratō iuramentū n̄ poterat habē efficaciā ar. S. e. sīc et iuteris. Itē et meli⁹ iuder int̄coēdo admīstrationē tāz pdigo vñ er iusta cā p̄sumē dolum et fraudē ōciū ōtrahētis ḡ iuramentū n̄ obligatōe ōfradiſ ōlumptionē ar. h̄ et ex ōp̄dīctis et hāc opinionē sequit Bal. in. l. i. Et de sacro sānd. eccl. dīcēs q̄ ex otrario iterdīcto eēt frustētoria. Et hanc opinionē dīc etiā tenere Ja. d̄ are. in. l. qui habebat. ff. de tutelis Et ōp̄dīctis p̄t ōferrī ad decisionē talis qd̄nis an donatio facta vltra legitimū modū sine legitima iſſuptione ōſſirēt iuramento vel ōsaltē tale

iuramentū sit obſkuādū. Val. in. l. id qđ pau-
peribus. T. de epi. et cle. tenet qđ nō qr ppter frau-
dem talis donatio sine iñſinuatione ē a iure
phibita. vt. l. data. T. de dona. vide latius p
Jo. an. in addi. spe. in ti. de instru. edic. & porro
qđ. si itē. Nā ibi sentit ḡrariū et post multa vī
ſcludere iuramentū fuādū nīſi dolo vel me-
tu fuerit pſtitū qđ mīhi plus placet. qr. l. ciuit
lis nō pſumit ſirmiter dolū in tali donatione
bā induxit illā puiſionē ut vitaret fraus que
poſſet iñtuenire ſine iñſinuatione. vt. l. ſtriget
l. d. l. data. de dona. Emanauit ergo puiſio il-
la ut ſbueniret deceptōib⁹ p̄uatoꝝ. ergo valz
iuramētū in ḡrariū qr qđ pſumit informat⁹
veniēs ad iuramētū. facit. c. iij. de pac. l. vi. iū
do eo qđ nō. bar. in. l. si qđ p̄ eo. ff. de fideiuſſ.
ad idē. c. iſtud. r. c. l. z. eo. ti. l. vi. et auč. ſacramē-
ta pubez. T. si aduer. ven. ppter vitādā deceptō
nē et leſionē ſuit iñtroducū. vt in ḡractū mi-
noris iñterueniret aučtas tutoris ſeu pſivis.
T. de p̄di. minor. ſine declinō alie. p̄ totū. iūdā
l. i. ff. de mino. et tñ iuramētū a minore pſtitū
ſupplet deſectū olyz ſolēnitatuꝝ. vt in. d. auč.
ſacra pubez. Preterea raro ḡtingit qđ in do-
natiōe pſertim a minore ſada iñtueniat dol⁹
ergo dup⁹ ē indiſtincte ſpediri iuramenti obli-
gationē odi nicolai abba. / Annecto nūc et.
aliud dubiū qđidianū et difficile qđ etiaꝝ diſ-
putauit. pone recentis ſupdictis termis qđ is
qđ iurat ſuare ḡractū maxie ſi iurat oia et ſin-
gula fore vera vult p̄bare ſimulatiōe veraz
ḡract⁹ et ſic ḡrauenire iſtrumento iurato nū
qđ poſſit nō peccata p̄us abſolutiōe a iuramē-
to et hāc qđonē ſatis arduā vidi iſ factō et qđ de-
beat audiri. pbaetur ſic. Juramentū obligat
iurantem ex intentione iſpius iuratis. xxii. q.
v. humane aure. et. h. ſi ergo. et. h. ex his. r. S. e
ctio. H̄z qui ſimulate ḡrahēt in bītate nihil
agit qr deſicit ibi ſha ḡract⁹. ſcz oſen⁹ vnde p
ſinde et achi nihil fuīz actū vt. l. emptor. et qđ
ibi nō. ff. d. aqua plu. arcen. r. c. illo vob. d. p̄
gno. r. c. ad nrāz de emp. et ven. l. ſi ancilla cū
ſequē. T. de ḡrahēn emp. ergo et iuramento
ſup eo pſtitō nō obligat p̄ hoc ter. in. d. l. ſi. T
de nō nu. pe. invuendo. vt. S. induxi et qđ nō
Juno. in. d. c. p̄ tuas. de arbī. Sedo ad idē in-
ducit qđ nō. bar. in. l. nemo. ff. de le. i. i. illa qđ
ne an renūtiatio exceptiōis ſimulatiōis et ſi
diſtis valeat et ſcludit qđ nō. qđ iter eos adū
et ſic nō et ḡract⁹. l. imaginaria. ff. de re. iur.
et l. ſimilate. ff. de ritu. nupil. et ſi renūtiatio
ſimulationis in eodē ḡractū ſada valeret. idem
eſſet dicere qđ eſſi ſimulatus et nō ſimulat⁹ qđ
eſſe nō dēt ar. in. l. nemo p̄allegata. r. c. cū ſup
de offi. deſele. r. c. ſoliciitudinē. de. app. vna enī
et eadē res nō dī parere ḡrarios effedus de

bap. maiores. p̄terea ſm eū qr ſic cōtrac⁹ ip̄e
fuit ſimulat⁹ ita ſnūtiatio ſuit ſimulata. ergo
nō est renūtiatio. oponet ergo exceptio. qđ cō
trac⁹ eoc⁹ ſuit ſimulat⁹. et qđqđ ſtinet in illo
iſtrumento ſuit ſimulat⁹. Ad idē qđ nō eſſi. in. l.
ſi. ex cautiōe. T. de nō nu. pe. vbi ſcludit non
valere renūtiatio exceptiōis nō numerate
pecunie in eodē iſtrumento factā. qr ſic induci
eur an ſitēdū ſic ad ſnūtiādū ar. l. ſi mulier.
T. av. velley. et idē dic in oī p̄uilegio iñvulto
alicui ppter ei⁹ fragilitatē al defacili tollereſ
puiſio. l. ſm eū nec p̄ ſplicari qđ e renūtiat⁹
exceptiō ſimulationis qr oia iſta fuerū ſimula-
ta. Sec⁹ tñ ſm bar. ſi talis ſimulatione vel ſnū-
tiatio fieret ex interuallo ar. in. l. iij. T. qđ me
cā. Ita dico in p̄poſito qđ exqđ actū ſuit ut ḡra-
dū ſit ſimulat⁹. ergo iuramētū et qđqđ ſe. u-
tū ſit iſ cōtinēti ſuit ſimulat⁹. Nō ergo ē dīcē
dū qđ voluerit valere et nō valere iſ cōtinēti. ar
in. l. Nā ad ea. ff. de odi. et demō. nō ei pſumit
qđ ſelle iſ cōtinēti ſceverere a p̄poſito ſuo. vt ibi
et in. c. maiores. de bap. Tertio iñvoco. c. evā
de ſpō. vbi pater qđ etiā in m̄imonio qđ eſſt fa-
vorabile. et iſ multis p̄uilegiatis de odi. ap̄oſi
c. ſi. ſimulatione etiā ex vna pte qđ plus ē et do-
loſa et deceptoria ſpedit vires m̄imonij exqđ
oſtare p̄t oſ ſimulatione. ergo idē. et ſorti⁹ iſ cau-
nō. In ḡrariū facit qr ſlate ḡrahēs et reci-
piens iuramentū a ḡrahente de nō veniēdo
ḡra intendit iuratē illaqueare ut ſaltē ḡra
apparētiā et aſpectū ḡract⁹ nō veniat ne dete-
gaſt vitiū ſimulationis ar. i. c. illo vob. ſigno
et. c. ad nrām. de emp. et ven. et etiā iſtendet
bat ſe ad hoc obligare ergo nō debet autiri
allegādo ſimulatione qr detegit vitiū ḡract⁹
ḡra intentionē ip̄oꝝ ḡrahentiū qđ eē nō oſ
ſtante iuramento ar. in. c. quacūqđ arte. xxii.
q. v. Id. et ſcdo allegās turpitudinē ſuaz nō ē
audient⁹ maxime in eluſionē reꝝ ſpiritualiū
de ocess. pben. cū ſup. de dona. inter dilectos
plene p̄ bar. in. l. poſt morteſ. ff. de adop. Sed
iſte allegando qđ ſimulate iurauerit allegat
turpitudinē ſuā videlicet qđ dei nomen et eius
religionē inuanū et deceptorie aſſūperit. ttij.
q. v. qacūqđ ergo non eſſt autidentus maxime
cū iuāuerit oia in ḡractū ſenta eſſe vera nā
allegat p̄riū p̄iuriū allegando ſimulatione
et ſic autidentus. ar. c. cū ipoſitiōib⁹ qđ. eo. ti. l.
vi. multa alia aduixi in dīcta diſputatione h̄z
cā breuitatis omitto. retuli enim predicta ut
apparet diſcultas qſtioniꝝ. nunc veniens
ad ſolutionē ſcientū qđ repit glo. in. l. éptione
T. plus vale. qđ agi. firmā ſuramētū nō ob-
ſtare qđ poſſit. oponi de ſimulatione qđ ſi actum
ſit ḡra. l. T. de legi. l. non dubiū. et. l. ſi ancillā
T. de ḡrahēn. ep. ex qđ gl. colligit ibi cy. qđ pēa
adieda ſimulato ḡractū ex ḡrayētiōe non

nō omittit qd dicit peculubio ee verū cū in
lo cū reprobati stradū veri agit ali⁹ similat⁹
vñ ang. de pūsio in dicto filio qd icipit do
mina Katherina vñ sentire simplē qd qn iura
tuz est sup stradū simulato dū p⁹ peti absolu
tio. loq̄ tū qn vñ stradū filat loco alterius
dicit ei qd qui iurauit se soluturū vsluras aut
nō venire otra stradū pignoraticū factū in
forma venditiois imediate cū ē absolut⁹ pseq̄
pt ius suū qr tale iuramentū nō firmat pmiss
ione. **I**dē sentit Fr. filio. clxxix. dō. an. loq̄
tur hic multū intricate ⁊ vir pōt elici pfectus
sen⁹. **H**expediendo oia clare pcedā p enumera
tionē casuū qd pnt in mā otingere. **D**rīm⁹ cas⁹
ē qn intercessit simulato ex pte vtrūsqz contra
hentis ⁊ actū fuit inter ptes vt tā stradū qd
iuramētū ēētē simulata ⁊ incessit filatio ex iu
sta cā puta xp̄ iustū timorē vel debitor axiū
iueniēti mutuū ocepit pign⁹ in forma vēditi
ois ⁊ creditor lucraret fruct⁹. ⁊ tūc siue sbroge
tur i locū alterius stradū siue nō iuramētū
nō obligat qr deficit oſensus ⁊ fuit iusta cā si
mulādi ad h.c.i. qd me.ca. q.l. fi. T. d nō nu. pe.
Sedus cas⁹ qn inſueniūt oia qd ponūt i pcedē
ti casu. **H**z cā filandi fuit iusta ⁊ prava puta
vt fraudat⁹ gabella fixerūt alii stradū ⁊ iua
uerūt vel ad deceptionē alteri⁹ ⁊ tūc est mai⁹
dubiu. **H**dico h̄ caū aduertēdū ad formam iu
randi. **A**ut enī iurat singula otenetā in instru
mento esse ha ⁊ tūc in corinētē fuit piur⁹ licz
in mente ocepit illa esse falsa qr simulatio itē
tionis ex iusta cā nō excusat vt nō. in.c. qd i
terrogasti. xxvij. dis. sicut otingit in illo qui pce
vel p̄cio corruptus depositus falsū de cri. fal. c.
i. vñ nō dū audiri allegās simulationē cū fa
teat turpitudinē suā. s. piuriū p̄priū. d. c. inter
dilectos. cū h̄. **S**i vero iurauit nō venire otra
illū stradū quē simulabat. ⁊ tūc puto qd licz
grauiēt peccet quo ad deum assumendo reli
gionē iuramenti iuanū maxime ad decepti
onē alterius. tū si trāsgredit⁹ nō incidit i piu
riū quia non affuit intentio se obligādi. vnd
respectu dei nō exigit absolutō ar. in. d. c. tua d
spō. ⁊ qd nō. gl. i. c. tua. p̄. de p̄. uile. ⁊ archi. i. d. c
qd interrogasti. **H**z quo ad for⁹ otentiosū cō
pellit iste fuare iuramentū quaten⁹ venit in
sui p̄iudicium ⁊ nō iminet aie p̄iculū qr non
debuit oſudere ordinē rex marie spiritualiūz
⁊ abuti iuramento maxie ad alterius deceptio
nez. **M**n̄ nō debet audiri hāc turpitudinē al
legās ad h̄ optime dictum. c. qd interrogasti. ⁊
qd ibi nō. ⁊ p glo. in. d. c. tua. **T**ertius cas⁹ qn
simulatio stradū iteruenit ex pte vtrūsqz
⁊ iuramētū fuit p̄stitū sup tali stradū ⁊ actū
fuit tacite vel expresse vt nō veniret otra ap
parentē stradū. **E**od i veritate oſuare otra
d⁹ ver⁹ puta pignoratic⁹ ⁊ tūc absqz dubio

si p̄t oſraueire nō petita absolutiōe. ⁊ h̄ casu
itelligo dictū ang. ⁊ Fr. h̄ enī iuramētū fm̄ i
tentionē vtrūsqz obligat vt si detegat simu
latio ⁊ vt refuet ver⁹ stradū pignoratic⁹ for
te vt sub iusto velamine accipiat fructus loco
vſure. vñ pinde est achi iurasset soluere vſuas
qd caū nō l̄ strauenire nō petita absolutiōe
vt i. c. i. i. c. debitores. S. e. ⁊ iste casus iudicio
meo nō h̄ dubiu qn oſtat qd iuramentū ad h̄
fuit int̄poſitū vt stradū filat⁹ fuit qd ad apa
rētā. ⁊ sic vt nō detegat simulatio. **S**z dubiu
est qd si iuramētū fuit simplē p̄stitūz ⁊ nō ap
paret qd senserit oſrahētes circa iuramētū
⁊ nō. de h̄ i sequēti caū. **Q**uare cas⁹ qn oſra
dus fuit filat⁹ ⁊ iuramentū fuit sup eo p̄stitū
⁊ quāqz possit oſtare de simulationē iuramētū
⁊ h̄c casu reputo dubiu puto tū dicēdū qd q
ad totale obſuātiā. stradū simulati nō obliga
tur ex iuramētū qr nō est p̄sumēdū qd in otū
nenti ex int̄poſitione iuramētū voluerit oſra
dus valē d qd actū erat vt nō teneret nisi ex i
teruallo iurasset vt in simili dixi post bar. S. i
argumentis. **S**z qd ad obſuātiā stradū in ap
parenti donec fuit qd tacite fuit int̄ oſrahētes
actū puto in foro anime stādū intentionē
iurāl. p̄ ea qd nō. In. in. c. veniens. S. eo. facit
c. significasti. de homi. in foro vo oſtētōlo vbi
fit int̄pretatio fm̄ ius ⁊ ex varijs circūstatijs
vt nō. In. in. d. c. veniens arbitror iuramen
tuſ ligare qd debem⁹ p̄sumē qd voluerit abuti
iuramētū ar. c. estote. i. de re. iur. **I**tē iuām
tū hēt vī clausule si n̄ valz qd ago vt ago va
leret vt valere pōt in. c. ad nrām. el. iij. S. eo. q. l
cū p̄. h̄. fili⁹ m̄fem. ff. de le. iij. ⁊ v̄robiqz bñ fa
cit qd nō. cp. in d. l. fi et canticō. T. de nō nu
pe. vbi ocludit qd iurās nō oponere exceptio
nez nō numerate pecunie obligat licz simplex
renūtiatio nō valeat. ergo in p̄poito si iuramētū
nō obligat ad totale obſuātiā stradū filat⁹
i p̄t oſtētōz als oſtētōz qd i de oſtēt sal
tē obliget qd ad obſuātiā apparētis stradū et
marie qr h̄ tenere tuti⁹ est ⁊ v̄simili⁹ ⁊ hunc
caūz nō. qr oſtigit qd idem caūz itelligo
qn ex iusta cā ⁊ nō ad vecipētū tertū facta
fuit filatio als fuit qd. S. dixi. **I**dem nisi alie
circūstatijs suadeat oſpoitū. **Q**uit⁹ caūs qn si
mulatio ē de vno stradū ad alii stradū qd n̄
p̄t fuari s̄i iteritu aie. vel ē oſtra bonos moēs
puta agit stradū symoniae. **H**alid scipitur ⁊
iurat et tūc ex tali iuramētū nō tenet. nec ad
obſuātiā totalis stradū nec qd ad apparētiaz
ex quo in obſuātione iminet peccati. Iz ei pec
cauerit tūc iurādo. nō tū peccat oſraueniēdo
vt. xxij. q. iij. p̄. totū facit. c. fi de pac. **S**extus ⁊
vltimus cas⁹ est qn simulatio intercessit ex pte
iurantis tūc vt qr gerebat aliud in corde et
aliud in ore vel vſus est verbis duplicitibus

callide iurando. et tunc iurantū intelligit s^m intentionē recipientis et sic de^r vī recipere ut ē rex. xxij. q. v. c. quacūqz arte et f^g his oīb^y. Ex p^dicit remanet clare dubiu. S. formatū decū sū. Et sequentib^z s^m hincio qōnē q^tidianā et valde utile nūqz in caū h^o. c. et similiū vbi iuramen tu astrigit otra legis vel statuti dispositōem interpolitū autia^r petens ab illo se absoluī. hūc etiā articulū disputauī in. c. p^{al}e. et omis siis ar. q^t formaui ad vtrāqz p^te solū inserā lolutionē et p^mo sciēdū q^t fre. de senis dicto o/ filio cclxxij. formās pūdū qī in termis nostris q^t statuto ciuitatis caueba^r q^t certa confessio si ue pmissio fada a filiosfamilias sine cōsensu patris nō valz ipo iure etiā iurantū fuerit. et qdā filiusfa. h^o nō obstante pmissit et iurauit cōclusit iurantū fore obligatoriu. Sed q^t iura mētū recipiēs fecit otra formā statuti ciuitatis ex cā edicti cui obtēpare debuerat et non strauenire. vī dīl. q^t otra. et xi. q. iij. q^t refūst nec ex transgressione dīz reportare omodū sed poti^r puniri q^t pōt spelli ad relaxatū iurantū nec in h^o venit iurās otra iuramentū smo petendo relaxationē iuramenti fate^r se eē ob ligatū iuramento siē accidit i eo qui fatetur se iurasse soluere usuras qui obliga^r iuramēto et tñ p^t petere relaxationē iuramenti. S. c. i. sicut ergo ibi recipiens iuramentū sup re illi cīta q^t ad se cogit relaxare iuramentū. ita hic scdm eu iuramentū erat illicitū ex pte recipi entis ppter prohibitioēz legis mūicipalis cui d^b bet obtēpare idem vī tenere hic Inno. et vī. dicēs q^t i termino h^o. c. iurantū obligat mulierē ad obfuantia otrād^r h^o dīz instare ut ab solua^r otrariū tz archy. in. c. quāuis. de pac. li. vi. p^t vbi oīno ibi positiū. do. an. h. al. t. sentit dicit. n. q^t si nō arguit aliq^r deceptio q^t nō hēt i se dolū anexū saltē pslūpū nullū operit reme diū otra iuramentū p^t q^tūqz vba loq^r statu tū. Et vbi deceptio argueret ex otrādū tunc habet r̄media si deceptio eēt enormis ad h^o q^t nō. gl. S. in. c. veniēs cū iurib^r ibi allegat. et h^o q^t in enormis pslumis dol^r et best cā sic pslumē di vī l. oēs. h̄lucīff. de his q^t in frau. cre. et l. qui testamentū. de pba. et q^t ibi nō. et idē dīcāt si otrād^r fieret cū bīsimilit^r olsupturo vbi h^o ostaret euidentia facti q^t notorie eēt p^tdig^r vel fibi ut p^tdig^r bonis eēt int̄ditū q^t h^o alī q^tlis est turpitudo ex pte otrahētis qui māz dat olsupturo ad p^triū olsumentū et lex ex cā legitima fraudē in talē pslumit. vt. ff. p^t ep. l. si quis cū sciret et ff. de mino. l. q^t minor. f. fi. et ff. mandati. l. si vero nō remuerandi. f. adole scens idē dicit si mutuaret vel otrahēt cū pa to ad ludū vel corrupto notorie i actu ludi. et in vanitatib^r muliez. tūc enī foret remedū aduersos hmōi iuramenta p^t iura supi alle

gata et hec vba satīs placēt vt. f. latius dicaz do. pe. de ancha. in dicta repetitōe. c. canonū de osti. apte nō ex p^tmit qd sentiat in caū q^t mi nor seu iurās nō esset lesus h^o attingit caūz in quo iteruenit deceptō et clutit illud qd do. an. Et q^t est caūs q^tidian^r recitabo p^tus vba sua. format ei pūdū sup q^t olsuluit in hac ciuitate senaz. Taceat ei hic statuto q^t null^r otra dīus finis et q^tratio si fieret p^t minorē. xv. an nīs valeat nec de eo ius reddat nisi int̄cedēt circa solēnitas h^o statuto pmissō otingit q^t par tru^r tradidit nuptiū neptē suā datis sibi i do tem quīgentis et ipa neptl. mīor r̄nūtiauit dīto patruo omni iuri sibi operenti in paēna hereditate q^t valebat p^t in qdruplū et iura uit nō otrauenire crebat ne esset aliquod remediū recissiū h^o otrād^r finis et eq^tationis olsuluit ipē q^t poterat peti absolutio iurantī siue relaxatio ad h^o p^mo iducebat regulam q^t iurantū nō dēt cē ūq^tatis vinculū. c. inē cetera. xxij. q. iij. q^t vbu ūq^tatis multū pōde rabat. Itē iuramentū dēt h^o tres comites. vi tate iudiciū et iusticiā in. c. aiaduertēdū. xxij. q. iij. et c. ethi xps supi^r allegatū i qōne at p^tdicta euīdēs patz ūq^tas. vt cū p^t modico q^ts re nūtiet hereditati paēne et ita locupletari p^tria ei sūt in dispositione dolū adepē ex p^tposito vel re ipa vt in. l. si q^ts cū aliter ff. de v. ob. et l. iij. ff. de doli exceptione hic ei iherebat dolus re ipa ad qdruplū. Et vlera dimidiā vere estē matiōis iura ūbueniūt deceptis etiā maioribus. l. iij. L. de rescin. ven. et c. cū dilecti. de ép. et vē. In casu at p^tposito cū enormi deceptō ūnūda minor etas et serus fragilitas qbus iura multiplicit ūbueniūt et vident ppter nālē equitarē deceptionē bīsimiliē tā in cōtrahēdo q^t in solēnitatibus adhibendis. l. i. ff. de mēno. Ex q^tlitate at psonap et ipius facti arguit otrahēs cū tali sua nepte de dolo ad h. l. i. et q^t ibi nō ff. de doli. ercep. Non ergo euidentis ūq^taris. et doli saltē re ipa iherētis illi re nūtiationē videbat fm cū iurantū ūlaxāduz sic cū p metū q^ts ūnūtiait boīs suis cū iurantō. S. e. si vero Maria sunt ista quo ad ūcīdēs otratus dolus et met. c. abbas. et c. pe. q^t me. cā. ad hoc etiā avducit palle. dēm vīnci. si enī in casu huius. c. pōt mulier petere absolutio, nē g^t mīto fortī in casu p^tposito vbi occurunt ser^r fragilitas et minor etas et enormis lesio et etiā reuerētia q^t puella seu semīa dīz habē ad patruū suū. in cui^r dominio et s^r cuius gubernatione ūmanseat post mortē patris ad h. l. i. h. q^t honerande. ff. q^t rez actio non datur et q^t nō. xxij. q. iij. vnuſq^r ūlaxāduz et fm p^tdicta dicit debere limitari auē. sacramenta pubez. vt nō hēt locuz in casib^r in qb^r p^t otrād^r seu distra dus argui de euidenti ūq^tate et dolo re ipsa

ex pspicuis indicis. I. dolo. T. de dolu. hec sunt
vba sua q̄ satis placet id seriatim recitauit. et ad
uertetum q̄ inq̄tu. s. recitauit opinionem vñ. videtur
eā approbare et p̄sequēs sentire q̄ etiam
nl̄ia data lesionē ex q̄ straxit straxit. I. p̄t petere
absolutionē et idē sentit etiā r̄citādo palle. d̄z
I. Fre. et cū eo trāseūdo. H̄z q̄ten⁹ dixit auē. sac̄a
mēta pubez. limitatā qñ stract⁹ nō p̄t argui
de euidenti uīquate ic̄. apte sentit q̄ in caū illi⁹
auē. nō operit absolutio. alias nō eēt limita-
tio. et p̄sequēs vñ idē sentire i caū h̄. c. vt n̄
comperat absolutio non data enōmē lesionē
in stractu et sic vñ recedere a dicto vñ. et vide
q̄i similē q̄nē p̄ I. Fre. filio crevi⁹. D̄ Bar. i. d
l. si q̄s p̄ eo. ff. d̄ fideiuss. satis sentit l̄z nō ap̄re
q̄ ex solo stractu stracta. l. si operit absolutō. d̄
icit enī p̄mo q̄ qñ stract⁹ reprobat odio credi-
toris n̄ firmat iuramēto h̄ ip̄z iuramētu ē huā
dū operit enī absolutō. H̄z qñ stract⁹ r̄probat
fauore debitoris tūc dicit q̄ firmat iuramen-
to et nihil dicit de absolutiōe vñ sentit q̄ hoc
caū n̄ operit absolutio. Ego at ad totale mate-
riā euacuandā p̄cedā p̄ casuū enumerationē
sic ut feci in p̄ceptu q̄nē et p̄mo ponā casus
min⁹ dubitabiles. Pr̄m⁹ ergo cas⁹ sit qñ iuā-
mentū oī ex pte est līcītu tā scz ex pte iurantū
q̄ etiā recipiētis q̄ ex pte māe sup q̄ prestat et
tūc absolutō nō est ipendenda h̄ sp̄pellendus
est iurās ad ei⁹ obfuationē. S. eo. ethi xp̄s q. c.
ad nr̄az el. p̄mo. q̄nō nulla cā iuriseca appa-
rente etiā q̄p a tali iuramento absoluere non
posset de q̄ tūc dīcētū ut plene dixi in. c. quāto
n. c. i. i. c. debitores. S. eo. Q̄dous cas⁹ qñ iu-
ramētu ex pte iurantis p̄t seruari sine interi-
tu salutis eterne seu dispēdīo et tūc nulla cō/
petit absolutio. p̄cēm enī fuit in iurādo nō in
straueniendo. S. eo. q̄sto i. xxij. q. iiii. p̄ totū
Terti⁹ cas⁹ qñ p̄ pte iuramētu p̄t fūari sine i/
teritu seu dispēdīo salutis eterne sed est cōtra
bonos mores tūc etiā nulla reqr̄it absolutio
vt i fūula n̄ ē obligatorū d̄ re iur. li. vi. et itel
lige de boīs morib⁹ nālib⁹ vt S. dixi. Quār̄t⁹
casus est qñ iuramētu p̄cessit a calore iracū
die posset tūc fūari sine dispēdīo aīe et de h̄ dic
vt dixi. S. in. c. siē ex literis. Quintus casus
quādo iuramētu est a p̄ncipio sup materia
indifferenti sed postea deuenit ad casum de q̄
si cogitasset a p̄ncipio non suisset licitū seu n̄
iurasset tūc nōbūlītē dicit archi. in dicto. c.
aiaduertendū. xxij. q. ii. q̄ p̄t xp̄ia auēte stra-
uenire nec requirit absolutō puta si iurauī n̄
negociari vñ nō recipere feudum a tali domi-
no et deuenit cas⁹ q̄ n̄i negotiator him vel re-
cipiā feudū aliter vñuere nō possū. Et vide
in hoc qđ plene dixi in. c. dalle. si vero. S. eo.
Sext⁹ cas⁹ qñ iuramentū fuit dolo aduersarij
extortū et tūc sfidera q̄ si stract⁹ sup q̄ p̄statuz

est a lege r̄probat⁹. fauore ip̄i⁹ iurātis tale iu-
ramētu nō est obligatorū cas⁹ est h̄ a strario
litere vt. S. dixi. in vltimo nobili⁹ Nā ter. h̄ i
e. ij. de pac. li. vi. i. c. l. i. eo. ti. i. li. et i auē. sac̄a
pubez. cōiter excipit cas⁹ i qb⁹ dol⁹ int̄uenit et
idē qñ int̄uenit met⁹ ex q̄ enī talia iuramenta
sunt stra legē nō ligāt nisi sunt oīno volūtaria
qđ sentit etiā bar. in dicta auē. sac̄a pubez in
fi. fateor tuti⁹ eē q̄ his casib⁹ p̄etaſ absoluto
vt sentiūt multi doc. h̄ pmū veri⁹ et nobilius
Si vo inramētu nō veit stra dispositū a iure
n̄ int̄uenit dol⁹ et tūc sd̄stinguē q̄ aut tātūs
est dolus q̄ excludit metē iurācl. v̄puta q̄ ceſ
sante dolo nullo mō se obligassz et iuramētu
nō ligat et p̄t strauenire nulla petita absolutio-
tione ar. op. in. l. tres fratres. ff. d̄ pac. et in. l. si
soror. T. de colla. et qđ nō. Jo. an. i. c. i. de oīmo
et hic intelligo I. Fre. d̄ se. filio. crevi. vbi exp̄sse h̄
sentit ponendo terios in minore. xv. aānis. q̄
seducta a fr̄ib⁹ herevitati pfne renuntiauit q̄
valebat lōge pl̄q̄ habuit in dotē qđ est nō
dū p̄ limitatiōe. c. ij. d̄ pac li. vi. qđ nō p̄cevat
qñ dol⁹ dedit cāz stractui Nā vbi dol⁹ ibi ex-
cludit volūtas. l. i. ff. de dolo. et iuramētu non
obligat v̄tra int̄entiōez iurātis vt. c. veniēs
q. c. q̄ntauallis. S. e. H̄z vbi dol⁹ non excludit
oīsensum vt q̄ non dat stractui cāz et tūc exē-
git absolutio que d̄ p̄starī nō obstante aduer-
sarij stractiōe p̄t eius turpitudinē et dolū
Et idē intelligo vbi int̄uenit met⁹ vt requiā
tur absolutio q̄ d̄ impēdi sine difficultate et
odiu aduersarij metē inferentis. S. e. si vero et
c. vez. et dic vt ibi dixi pleniū. Septim⁹ ca-
sus. qñ iuramentū stinet turpitudinē ex pte
recipientis et maxie occurrente turpitudinē etiā
et pte materie sup qua p̄statur h̄ ex pte iuran-
tis. nullū iminet peccatū et tūc iuramentū ob-
ligat h̄ p̄t peti absolutio nō obstante stracti-
ōne aduersarij et iste est xp̄ius cas⁹. c. i. i. c.
debitores. S. e. et p̄ istū casū p̄t decidi qđ de-
cendū in filiofa. renūtiantē macedonianō. et
iurāte nō strauenire bar. in. d. l. si quis p̄ eo
decidit h̄m casū p̄dīez vt iuramentū obligāz
h̄ operat absolutio Jo. an. post Ja. de bel. plus
sentit in addicōne spe. in titulo de sen. pla. h̄.
vt autē h̄. sed pone scz q̄ tale iuramētu non
teneat q̄ stra bonos mores est do. an. hic de-
cīt q̄ si lex esset in loco vbi frequētare et q̄ filij
sa. inducāt ad parentes occidentos. q̄ talia
iuramenta turpit p̄stata et stra bonos mores
non obligaret iurātē salte respectu secūdarie
obligationis que dirigit in pte et aequā sol-
ueret posset peti absolutō. qr̄ inq̄tūz creditoz
peteret turpiter peteret. vbi at essemus ī loco
in quo cōir nō inducerent ad tātūm malum
vt in xp̄ianis hodie q̄ talia valde abhorrent
tūc iuramētu obligāt nec possz peti absolutō

182

ad h^o qd nō. Inno.in.c.qz pleriqz.in si. v̄ in eccl. i hāc opinionē vt tūtiorē fui sequetus in dicta disputatiōe h̄ de iuris libilitate alia opio quā Ja.de bel. i Jo.an.sentuit i loco p̄ alle. v̄ verior qz negari nō p̄t. qn filijfa .i du/cāt ex hoc ad depoātū p̄tēt vel alios vt ha beant. vñ faciliat ne cogāt stare in carceri b^o vel cedere boīs. vñ si bñ ponderef. l.i. ff. ad macedo. illa puish emanat nō solū in otium creditoris. s̄ pncipali ad spesēdā libidinez peccatiū q̄ sic ppter bonū publicū corpīs q̄ a/nime otra qd iuramētū p̄uatoꝝ nullū ē dīcto c. si diligēti. i.c. dīctit de sen. ex q.d.l. ius pu blicū. **I**tē iuramētū r̄probat nō solū qn i se cō tinet peccatiū. h̄ eti. si pōt eē occasio peccati ar. c. cū ab omni. de vita i ho. cle. i.c. nā occupicē tiā. de osti. facit. c. sicut ex litter. S.e. // **O**ctau^eas est qn nulla alia turpitudō repit in iuramento nisi qz est p̄stītū otra legē i in h̄ distin guo aut. n. lex resistit in fauore reipublice p̄n cipaliter i nō est necessaria absolutio qz iuramētū nō valuit vt in. c. si diligēti de fo. ope **M**ut p̄ncipali in fauore iuratis l̄ scđario in fauore publicū. vt i muliere i in minore i tūc sumus p̄prie in caū. c. nři. i.c. iſ. de pac. l. vi. i auč. sacra pubez. i puto q̄ absolutio sit dene gāda. p̄mo facit ad h̄ regula generalis q̄ iuramentū est obfūandū vbi p̄t obfūari s̄ p̄ culo aīe. S.e. si v̄ o cū sy. **I**tē hic nulla r̄pitur turpitudō. nā exq. l. p̄uidet fauore p̄soner ta lis p̄sona iurādo renūtiaſ fauori suo vt. S. di xi nulla repit turpitudō in otrahēte. **N**ā. l. dī h̄ nō haber p̄ turpi. vt fuet iuramētū nec ex pte otrahentis pōt argui dolus vel alīq alia deceptio nec de se mā est turpis ar. op. in simi li. in. c. ad ap̄licā. de regula. vt. S. induris. indu cendo in alia qōne. i sic sumus ertra t̄mīnos c. debitores i.c. i. i.c. si vero. S.e. ibi enī repit turpitudō ex pte recipientis i. peccatiū et mā est p̄hibita qz in se mala d̄ vsluris sup eo que oīa cessant in caū nřo. ethi qua culpa repit satis punitur in retractatione ad iuramēto nō obstante. nec v̄r dīctuz. **I**re. pbabile vt fiae absolutio ex eo qz cōtractum est contra l. vel statutū. **N**ā si hoc esset veꝝ de facili euacuaē tur dispō. h^o. c. i auč. sacramenta pubez i.c. iſ pallegratum. i in casibꝫ similibus petendo absoluīdez a iuramento nec est verisimile q̄ in aliquo istoz iurium q̄ emanauerit ita solē niter nulla fuisse facta mentio de absolutio ne sicut sit in. c. verū i. S.e. c. si vero cum si. Si militer non placet dictum vñ. i archi. et videtur hic caūs otra eos intelligendo fm cōem intelleguz videlz q̄ etiā in casu h^o. c. iuramen tum. metu extortum est obligatorium. **S**ed p̄ cedit hic argumentuz a otrario sensu habito respectu ad effectū qz hoc casu fiet absolutio

vt. S.e. si vero **S**i ergo spōte est p̄stītū nō debet spēndi absolutio qz alias nō esset dīta an spō te aut metu p̄staret. **N**ec obstat si dicat q̄ tur pitudo h̄ repit ex pte recipientis in eo q̄ con tra legē seu statutuz otraxit qz vt. S. dīxi erq̄ lex seu statutū disponit in fauore p̄sonē p̄ncipaliter otrahēdo i iurādo r̄nūtiaſ suo fauo ri et sic nulla turpitudō marie respedu dei. et in actu spirituali vbi reputat maior i discre tuſ de iudi. c. si anū. li. vi. i p̄ hoc. c. similia in qb̄ excipit nī int̄ueniat dol^e. **E**c. ergo ex solo otracdu otra legē edituz fauore p̄sonē nō p̄su mit dol^e. **N**onus caūs est qn retent. S. dīal. terminis vt qz statuto seu l. resistente otrahē tur i datur lesio in otracdu. v̄l dat lesio vltra dimidiā iusti p̄cipi statuto nō resistente vt i ca su. c. cū dilecti. de ep. i ven. et. l. i. C. de rescī. v̄. nūqđ tūc poterit peti absolutio a iuramento i dico q̄ aut lesio est modica i dicētū q̄ qz p̄ modica lesionē iura non curant dando speci ale remedium ad h̄. c. abbas q̄ me. ca. i.c. fre q̄s de resti spo. li. vi. c. i. cum nō. de in itegruz resti. i.d. l. iſ. cum si. **M**ut lesio fuit enormis i tūc si iuramentū fuit simplicit p̄stītū de nō ve niendo otra audiet allegando enormē lesio nez qz in tali enormi lesionē p̄sumit dol^e. d. l. oēs. h. lucius. ff. de his ā. in frau. cred. i. l. qui testiū. ff. de pba. **N**ō enī p̄sumit iurās hūc ca sum cogitasse ar. coꝝ q̄ nō. S.e. venīēs i.c. qn t auallis. **I**tē qz iura cōir excipiūt dolū a talibus iuramētis h̄ paria sūt q̄ dolus int̄ue niat er p̄posito vel re ipa. l. si quis cū aliter. ff. de h̄. obli. **I**tē turpitudō repit nūc ex pte recipiētis. i. hec viden̄ vera nō solū si verba v̄l iuramenta ipī sint indiffinita h̄ etiā sūt q̄ generalia vt qz iurauit nō venire otra vlla rōe vel cā dīt enim hec v̄ba intelligi civilit et ex cipi ab illis graues lesiones ar. op. in. l. credē tor. gl. luci. ff. so. ma. i in. l. laureli. ff. de li. le **S**i at verba sūt magis specifica i lata ita q̄ apte viteant excludere r̄media vt qz iurauit nō venire otra etiā rōe lesionis enormis i tūc si v̄ba excludūt ad vñ dūtarat remediu i n̄ ad aliud vt qz iurauit nō uenire contra rōne minoris etatis illud solū r̄mediū vide ex clu sū i non aliud vñ poterit otrauenē tāqz ma ior ad hoc vide gl. in. c. pe. de emp. i ven. i. C. de rescī. v̄. l. iſ. i v̄trobīqz p̄ doc. **S**i excludūt ad oīa remedia vt qz iurat nō venire contra nulla ratione neqz tāqz minor neqz vt maior et tūc t̄ do. an. q̄ iuramētū excludit maiore et otractus remanebit valid^e ex quo aliter a iure nō ipugnat. **I**dē t̄ in minori quo ad h̄ sc̄ leuē lesionē sed quo ad enormē putat nō valere otractū et iuramentū sed poterit peti absoluteionē a iuramento in casu enormi etiā enormissime lesionis q̄tūcūqz dicat et in iurā

mero specificer q nō veniet ōtra stradū rōe
 enormissime lefiois l̄ bar. i alij tenet ōtrariū
 in. d. l. h. qd̄ dicit etiā pcedere si minor dixisset
 q̄ totū illud qd̄ plus vlaet dat i donare iten
 dit ōtrahēti secū vt multoties poti i ōtradū
 qr̄ nō est sine dolo i fraude q̄ ōtrahit ne tū cū
 ōsupturo h̄ cū adū male osumēte. ff. p̄ ep̄tore
 l. si quis cū sciret. i. l. si vo nō renumerādi h̄. a.
 dolescēs. ff. mā. i. l. h. ff. q̄p̄ rez acc. nō da. **N**ū
 cū fraus sit ex pte recipentis canonica iura
 nō assistit talib̄ iuramētis i h̄ putat verum
 etiā minor iurauerit oia singula v̄a eēr illō
 eē vez p̄ciū r̄i qr̄ ōstito d̄ ōpoiso talia possūt
 fruocati q̄ eo. c. cū ip̄positiōib̄. l. vi. i qd̄ ibi nō
 qr̄ iuramētū cēset sic p̄stītū sub ōsidētia q̄ illō
 sit vez p̄ciū de quo est ōuerū. **N**ū ōstito de ō
 trario nō est piur'licz talib̄ iurauerit. S. e. quē
 admodū. i. xxiiij. q. iiij. in. c. beat' paul' cū h̄ se et
 sic dicit in facto se ōsuluisse in cā cuiusoā puel
 le q̄ fuit iouda i sic iuraret marie qr̄ talia v̄a
 ba sepe apponūt nōri. ex seip̄sis i aliqñ sub u
 uolutōe v̄boz obripiūt iuramēta talia a mi
 norib̄ marie seis q̄ n̄ intelligūt qd̄ agāt et hec
 sūt satl exq̄sita i oī ēqtati v̄sona h̄z i eo q̄ di
 stinguit inter minorē i maiorē nō ex toto pl̄z
 puto etiā q̄ maior poterit ōtrauenire q̄tūcū/
 qz illa v̄ba late fuerint ōcepta leſiōe data sal
 tē enormissima qr̄ notarij solēt hodie cōir ap
 ponere illa v̄ba ad maiorē validitatē ōtradū
 ōtrahentes tū putat illud eē vez p̄ciū rei nec
 in aliq̄ decipi. **N**ū sic posset ōtrauenire saltez
 petēdo absolutiōez v̄bi interuenit dol' ex pro
 posito ar. in. d. l. creditor ita qn̄ dol' inſuenit
 re ip̄a ar. in. d. l. si quis cū alr̄ de v̄b. obli. et h̄
 h̄m nīf in aliqb̄ cīrcūtātīs appareat ōtrahē
 tē vere voluisse illud in q̄ fuit les' donaē i sic
 p̄t intelligi. l. si q̄s donatiōis cā. ff. d̄ ōtrahen
 ep̄. In dubio ei q̄tūcūqz illa v̄ba fuerit late
 ōcepta nō p̄sumā aīmū donādi h̄ poti appoſi
 ta er ōsuetudie notariorū apponētū hec v̄ba
 valz ei ar. a cōir accidentib̄ vt. S. dīrī i ad p̄di
 da optime facit dictū spe. in ti. de ep̄. i ven. h̄.
 nunc v̄dendum. h̄. quid li vendens equum
 v̄bi poti q̄nē de illo qui v̄dedit equū dolen
 tē in spatula. nō tū ostēdētē dolorē qn̄ erat. ca
 leſad̄ i eūdo dicēdo do tib̄ istū equuz p̄ stra
 bone p̄ gibbosō dolētē spatulā i h̄ntez ūnes
 maculas nec volo ex aliquo teneri et dicit spe
 cu. q̄ nihilomius tenet exquo alias specificē
 non p̄palauit defectum Nam emptor fuit d̄ce
 ptus v̄dens q̄ falsitatē dīrerat in alijs ex
 pressatis i credit verisimilitē cū falsū dicere
 de morbo spatuloso tunc latente. sic dīro ad p̄
 posicium cum notarij et ōtrahentes soleāt ad
 cautelam ponere verba valde lata excluden
 tia oīno r̄media nō v̄dēt iste q̄ illa v̄ba gene
 ralia voluisse enormissimā pati lesionē sed po

tūs fuisse passū illa v̄ba apponi ad fūandū
 ōsuetudinē nōrioꝝ generalē facit. l. cū de inde
 bito. ff. de pba. i. c. cū venissent de insti. Et idē
 v̄ sensisse do. an. in. c. q̄ntauallis. S. e. v̄bi dīc
 se de fēo ōsuluisse q̄ q̄tūcūqz v̄ba late ōcipiā
 tur in p̄sonas arbitrop̄ v̄puta q̄ possent de
 iure v̄ni dare alteri i totuz vel i p̄tē q̄ nihilo
 min' enōmīt decept' poterit ōtranenire licet
 nō appetit de dolo ex p̄posito h̄ tū ex re ip̄a q̄
 talia v̄ba simone effuso emanata v̄dēt plāta
 sub qdā ōsidētia p̄sonae i amicitie arbitrop̄ i
 ut captēt amicitia i beniuolētia arbitrop̄ ad
 nō ledendū. Et idē tenuit disputādo do. pe. de
 achar. vt dīxit. S. in. c. q̄ntauallis et aliquenius
 sentit ibi h̄ hosti. licz multi ōtra et ibi plene dī
 xi. **N**ū h̄ nō est sine dubio. **E**x his hēs qn̄
 tū caūm qn̄ iuramētū fuit int̄positū ōtra. l. p̄
 uidētē ōtra ōceptionē q̄tuor collige et his q̄
 sup̄ dīxi in p̄n. in discussiōe itelleāt h̄. c. **D**e
 cim' cas' qn̄ turpitudo rep̄it ex pte recipiētis
 iuramētū ita q̄ loc̄ est peticiōi absolutiōis h̄
 iurāl atēq̄ soluēt icidit i piuriū dubitat nūc
 nūq̄d possit petere absolutiōez sic potuit a p̄n
 cipio et ē q̄tidian' cas' cū mīlii ōtraueniat. et
 p̄q̄ excipiēt ōtra eos de iuramēto ip̄i petunt
 absolutionē et dic de h̄ vt dīxi. S. c. i. **A**nd
 cim' cas' i vltim' est qn̄ iurat nō repetere nec
 absolutiōez petere nec aliquā q̄rimoniā sup̄
 his deponere i h̄c plene tetigi in. c. i. S. e. dīc
 vt ibi i p̄ hec hēs clare materiā h̄ absoluto
 nis. **T**ré hēs qn̄qz cas' in qbūs iuramentū
 apponit ōtra. l. **P**rim' qn̄ lex v̄saē circa bonos
 mores. **S**cđ' qn̄ circa v̄tilitatē publicā. **T**erti'
 qn̄ lex phibet aliqd̄ in oīiū alicui'. **Q**uarto
 qn̄ phibz fauore ip̄i' iurātis p̄ncipalit. h̄ secū
 dario in fauorē publicū. **Q**uit' qn̄ p̄uidet ad
 uers' ōceptionēs. vt in casu. c. cū dilecti. de ep̄.
 i ven. i. l. h̄. **T**. de rescīn. ven. i. l. paduz. **T**. de
 padis i qd̄ in eis dicēdū. sūt i alij cas' q̄s seq
 tur Bar. in. d. l. si q̄s p̄ eo. **E**t fit sert' qn̄ aliqd̄
 phibet rōe solēnitatē pbatorie q̄ casu Bar.
 dicit iuramentū nō qualidare actū si talis so
 lēnitas dīfit qr̄ iste solēnitates sūt ad publī
 cī v̄tilitatē itroducētē nec possūt padis nec iur
 amētis tolli. d. l. ius publicū. ff. de pac. i. d.
 c. si diligēt i. l. nōmo p̄t. ff. de. le. i. **A**d vnu
 tū dīcit aduertēdū q̄ iuramētū iterpoītū sup̄
 aliq̄ actū iportat idē acti diceret q̄ si nō valz
 isto modo q̄ agit valeat oīmodo q̄ valere p̄t.
 et idē si sup̄ testō iurat. **E**t ibi nō ē solēnitas
 numerus testō p̄inde est acti diceret q̄ si non
 valet iure testamenti valet iure codicilloz. l.
 cū p̄t. h̄. filius mīez. ff. de. le. i. qd̄ dīcit notādū
 do. an. dīcit se putare q̄ n̄ si solēnitas fundet
 oīno sup̄ publica v̄tilitate eius defectus non
 ip̄edit obligatiōez iuramēti exēplū i ōtrahētib̄
 i. quib̄ dāt solēnitas in fauorē mulier p̄t

minoꝝ **I**tē dicit illud dēm bar. nō pcedē et, in illis in quibꝫ solēnitās inuenta eēt ob pūblicā vtilitatē. **I**i iuramentū nō obfatu le veret aīaz vt in legatis av pias cās. **N**ō puto p hec dicta qōni sufficiēt fore respōsū. **E**t vt clariꝝ pateat ponat exꝝ in hac solēnitatē p batoria. dicit statutū ꝑ nullū iſtrumētū p̄t et sufficiēt nisi fuerit rogati duo notarii. **N**ūc pducit instrūm iuratū de q̄ fuit rogat' vn' tū taxat nōrius nūq̄d faciat fidē. **T**erte dico ꝑ in casibꝫ in qbꝫ valz statutū nō facit fidē q̄a facit si pbat stractū ita nec iuramentū ar. i. l. si. **C**. de n̄ nu. pe. **H**z si alīst ɔstaret de iuramento puta p testes opellend' est iurās suare iuramentū. **I**tē def. ciētibꝫ pbatōibꝫ tenet i fozo aīe. q̄ statutū n̄ ānullat obligati ōē i fauo rem publicū s̄ pbatōne. **H**atis ergo est ꝑ de facto alīst ɔstet. facit qđ nō. in. c. siē. d. pba. **N**ec distinguo an in fauo ē publicū an p̄uatū sta tutū pūideat q̄ idēz iuris est exq̄ nō p̄ fieri pbatō sufficiēt de iuramento. **A**n āt in ocer nentibꝫ piā cāz habeat locū tale statutū r̄mitto ad nō. in. c. relatū. de testis. i. l. i. **C**. de sa-ro sanct. eccl. **E**zeptim' cas' q̄n aliqd phibet rōne defect' solēnitatis formalis. **E**x in stipulati one in q̄ debent interuenire verba ex vtraqz pte si ex altera pte nō r̄siveat n̄ valet vt. i. i. **H**. i. ff. de ver. ob. **N**ūc dubitat qđ si inīueniat iuramentū dicit Bar. in. d. l. si q̄s p eo. qđ n̄ fir mat ꝑ sit stipulatō put agebat q̄r reficit for ma q̄ dat eē rei tñ valebit vt padū vestitum q̄r iuramentū hz vñm clausule si nō valet qđ ago vt ago ii. qđ nō. i. p h̄ dic' ꝑ l̄ fideiussor nō teneat q̄si int̄cessit in duriorē cāz. vel q̄si p̄misit aliqd aliud. l. gre. e. ff. de fideiussoribus tñ si intercessit iuramentū nō tenet vt fideiussor q̄r de iicit forma fideiussoriis. **H**vt p̄n. ipal pmissor q̄m iurādo vult ñnino teneri meliori mō q̄ mō ēt hoc dicit pcedere nisi defectus sit circa oſensū. **N**ā tūc si oſensū deficit totalit vñ limitat certo mō eotē mō intelligit iuramentū nō enī se extēdit nisi q̄ren' est oſensū. d. l. vltia. **C**. de nō nu. pe. i. l. si. ff. q̄ satisdare cogūt. i. l. si libere. ff. de. op. liber. **O**ctau' casus q̄n. oſ grad' phibet rōne rei seu māe sup q̄ stract' sit vt si strahit sup re cui' n̄ ē omertiū tūc putat bar. q̄ nō valide iuramento. q̄r vñ oceruere impossibile de iure vel de facto. l. apud iulia nū. in. fi. ff. de. l. i. i. l. inter stipulantē. s̄ sacrā. ff de ver. obli. facit regula nemo de re. iv. li. vi. i qđ nō. dy. in. regula semel deo in. vi. **M**onus casus q̄n aliqd phibet r̄ter alias. **S**bditoruz vtilitates exēplū. in. l. cū h̄. i. ff. te transact vbi phibet transactō sup alimento. i. l. padū. **C**. de pac. vbi phibet radū qđ ēs renuntiat successioni future etiā his casibꝫ purat bar. in d. l. si q̄s p eo ꝑ act' de iure canonico firmet

furamento vt in. d. c. h̄. de pac. li. vi. q̄r h̄ n̄ sūt phibita q̄r oſtra bonos mores aut vtilitatez publicā h̄ vt puidēt vtilitatibꝫ. **S**bditoruz q̄r de facili p modico remitteret illud ius futuruz iōē putat in donatione q̄ phibet inter viruz i. v. i. h̄ dicit tenere guil. de cu. in. l. h̄. i. si. p̄ori h̄. item h̄ iurauero. ff. d. iureiurā. **J**de t̄z Fr̄e d̄ leis oſilio. ccxxvij. vbi plene viō i. vñ velle ꝑ firmet iuramēto. **D**o. an. t̄z iuramētū valere h̄ nō ɔfirmare donationē. **T**u de h̄ dic vt sup plene dixi vide Jo. an. de lig. in cle. romana. p̄ eo. ti. vbi idēz t̄z Sz aduerte q̄ten' dicit h̄ bar valere iuramentū sup transactione alimento rū. **C**ontrariū t̄z in. d. l. cū h̄ q̄. in p̄ncipio idē sentit in. l. de his. ff. de trāsact quō sit trāsactō nō vñb̄s testamenti. **C**ontrariū t̄z h̄ do. an. i. meli' q̄r v̄tro qz casu p̄ncipalis vtilitas est priuatoꝫ facit. l. i. i. qđ ibi nō. **C**. de pac. **A**n āt donatio facta filiofa. p̄ p̄ez ɔfirmet iuramēto vide p̄ bal. in. l. i. j. **C**. de dona i. qđ in simili nō. **J**o. an. in addi. spe. in ti. de testa. h̄. i. b. h̄ po ne fili'. vbi q̄rit an donatio facta p̄ti p̄ filium erūtē in p̄tē valeat iterposito iuramēto viō rā in p̄tē q̄ in filio p̄. Bar. in. l. frat̄ a fratre in vltima colū. ff. de ovi. inde. i. rex. i. gl. i. l. i. j. **C**. de in offi. dona. **D**ecim' i. vltim' cas' q̄n iuāmentū int̄ponit in actu cui lex nō assilit nec exōsse r̄probat. exemplū in stipulatione alteri facta insti. de b. ob. s̄ alteri vel in pacto nudo de iure. ciūlī Bar. putat ꝑ de iure canonico ouentio valideſ ſic valz penal stipulatio sup eo appoīta. d. h̄. alteri. **A**duerte q̄n p̄cessit p̄tē nō dubito de iure canonico p. c. i. de pac. i. plen' de iuramēto extraiudiciali q̄si nō est oſtra. l. an ex eo def actio nō. in. c. cū veniſsent. de insti. dic vt vbi i. e. iā respēci iurl. ciūlī. poīt do. an. vñ nōbile i. singulare dictū dicēs ꝑ vbi qz p̄ edit obligatio nālis iuramentuz sup illa p̄tētū e. l. de iure ciūlī iducit obligatiōne p̄ ter. in. l. iureiurl. ff. de op. li. ad idē l. i. **H**. si debil ff. de oſli pec. **H**z ego dubito in stipulatione alteri facta an ɔfirmet iuramento de q̄ vide bōz gl. in. c. q̄tient. i. q. vij i. poss̄ d̄ ci ꝑ vbi oſt n̄ l̄ ɔfirmet als se'. q̄si fit colliḡt et nōc. in. l. stipulatio ita. **H**. si q̄s iſulā. ff. de b. ob. i. l. i. l. i. ff. d. pac. viō qđ plene dico sup pheio h̄ libri vbi tāgo an ve iure canonico q̄s possit alteri stipulari. **E**x p̄dictis ſuocat i. dubiū an valeat pactū iuramēto firmatū d̄ ūcedendo bonis vive. Fr̄e. oſilio. lvij. **I**tē an iuramentū obliget fideiussores. dōtū. Bar. in. d. l. si quis pro eo. dicit ꝑ nō q̄r p̄ceptū dīre gitur ad gſonā do. an. tenet istud dictū ſi alia rōne ſez q̄r est contra bonos mores. cū noteſ q̄dā pſidia i. diffidentia ier ſiugel certe pos set attentari contrariū q̄r ſi ſūt boni mores na turales ſed ciūles vt. S. dixi. **N**ā pcedit hoc

er quādā eq̄tate positiua q̄ est variabilis. Nā
sic adueniēte paup̄tate vxor sibi oſulit vt in
c.p vfas. de dote p̄ diuor. re. ita et a p̄ncipio
v̄r q̄ possit sibi oſulere qz meli⁹ est aū tempus
ocurrere q̄ post cām vulneratā remediū q̄re/
re. l. fi. T. in qui. ca. in ſtrex̄ resti. nō eſt nec. vñ
poſſet hodie lex ſtatueret trarī ita et q̄s per
iuramentū poſſet r̄nūtiare huic fauori maxie
ar. l. i. ff. so. ma. & h. et hec ſufficiāt p ſplemēto
h̄ p̄fudiffime māe. In gl. fi. itelligo gl. f̄m doc
q̄n direcē fieret in p̄iudiciū filioꝝ. Tūc eī nō
valerz puta qz bōa eēnt ſibi obligata ex teſtō
auī vel alit. Sec⁹ ſi indirecē nā ſp̄ p̄iudicat ſi
lijs qz als ſuccelſſent in re illa h̄ nō fuillz ali
enata & vide qd nō. gl. in diſto. c. h. d. pac. li. vi

Icuit et i nfra. Iides eti
ſuāda nō eſt ei q̄ fidē frāgit. Ego ōp̄/
hēdēdo eotū tex. ſumō ſic Mouēs bellū iustū
oſſellit reſtituere q̄ p̄ violētiā occupauit & eos
absoluere a quib⁹ indebitē iuramēta extorſit
h̄ p̄mo vſqz ad h̄. Juramētu. abinde vſqz ad
finē ſm ſm ſtellecū h̄ dicat. non aſtrinḡit q̄s
iuramēto ad iplētu qd iurauit ſi ab alia pte
nō ipleſ cui⁹ r̄ſpectu p̄buit iuramētu. et vt p̄
er p̄diatis ſūt due ptes. z. ibi iuramētu. Et po
ne ſic caſū literalē. quidā Hēricus iuſte mo
uit bellū oſtra quēdā iohānē in quo multa ei⁹
bona p̄ violentiā occupauit ac eu captū forte
ad iurātu induxit vt bona ſic occupata nō r̄/
peteret vel ſm aliū ſtellecū relaxat cū iuramē
tu de q̄ ter. in p̄n. loquit. demū pſcribit aliud
iuramentū de quo in fine l̄ra & n̄ apparet ſup
quo. Sz forte ſm Hōſti. iſte iohannes pmisit
Hēn. centū libras ſi ipz nō offēderet et ille lz
pmisit et iurauerit forte nō offendere diſtu
Jo. et nihilomin⁹ eu offēdit qbus padiſ iſte
Johānes ſuit oqſtus pape pet̄s ſup oib⁹ de
opportunō remedio ſibi puideri papa cōmisiſ
cām quibusdā qbus mandat r̄ſpectu p̄mi iu
menti vt hētū in l̄ra in p̄n. r̄ſpectu ſedi. r̄n
det qd iuris vt in h̄. iuramentū. & ſic clara eſt
l̄ra. Nō p̄mo ex pte p̄ori p̄ bellū mouēs te/
netur reſtituere oia occupata qd pcedit quā
do iuſte mouit bellū vt in l̄ra in h̄. iuſte als
ſi iuſte fecit nō teneſ ad reſtitutionē ſm hosti.
ſed facit ſua q̄ occupauit. xxij. q. v. diſcat. & nō
p̄ma diſ. ius gentiuz. & j. lati⁹ diſca. Nō ſcđo
ecclēſia habere iurisdiſionē in laicos r̄oe pa
cis fraſte & poſſe iuſte iuſorē oſſellere ad
reſtitutiōez. Nā ſi bene p̄oderabis hanc l̄ram
nō ſuit hic p̄ceſſū p̄ viā denūtiatiōis cū nlla
p̄ceſſ monicō ſi viā diſrecta p̄ viā q̄rele ſuit a/
diſtu papa tā ſup relaxacione iuramenti. q̄
ſup reſtitutiōe iuſorē qd ſingularit̄ notab p̄
iſtellecū. c. nouit de iuſdi. in h̄. licz. Et duplex

pt eē h̄ dīci r̄o. Prīma qz h̄ diſtu nō poterat
eē nō notoriū in loco r̄oe cui⁹ papa iurisdiſionē
ne exerçet i laicos vt dīxi i c. nouit. Scđo qz
rūpendo pacē venit q̄s diſrecte oſtra caritatez
diſto h̄. licz. & ſic delinq̄t diſrecte oſtra p̄ncipale
pceptū dei merito ipi⁹ vicari⁹ ognoscit iuxta
nō. in. c. cū ſit generale. de fo. ope. Nō etiō ee
tene menti p̄ iuſdex ecclēſiaſticuſ oſſellit laicū
relaxare iuramētu ab eo turpiſ ſeptu. nedū
ſi mā uſuraria vt in. c. i. ſ. e. h̄ etiā als q̄liſcūq̄
turpiſudo repit̄ ex quo ex pte recipientis n̄
p̄ ſuari ſine diſpēdio ſalutis etiē. Ex h̄ i ex
ter. ifero q̄ etiā iuramētu turpiſ ſeptu obli
gat p̄ ſalte ſecūdario alſ nō poſſ ſlaxari ſal
tem a pte. Nā ſolutio pſuſponit vīculū. l.
dece. ff. de vbo ob. t. c. ad diſſoluēdu de deſpō
ipu. ſacit ad ea que. ſ. diſci in. c. i. Nō q̄rto
p̄ p̄k delictū dñi pſeuerantis in cōtūmacia
p̄ ſua tra ſubiſci iuſtido donec ille ſatisfice
rit & ſic nō q̄ nō eſt ſpāle in m̄rimoio id qd ha
bet in. c. nō eſt. ſ. de ſpō. Id h̄ vide bonā glo.
xxij. q. iij. in ſūma. ſ. i. q. iij. in ſūma. Nō intel
ligendo q̄ iſte oſſtitit iuamētu redeūdi ad car
cerem & tale iuramentū eſt obligatorium qd
itelligo q̄n bellū eēt iuſtuz tūc enī peccaret ſi
redeūdo vel fugiēdo carcerē vt nō. glo. i. di.
ius gentiū & p̄ bar. in. l. relegati. ff. de peniſ.
Sec⁹ vbi detētio eēt iuſtola & timeret tūc de
picio ſpōe q̄ tūc iuramentū n̄ poſſ ſuari ſit
picio ſalutis corporalis. xxij. q. iij. h̄. fi. & nō. ſ. e
fi. vbo. Ilide gl. ſingularē i cle. pastoralis. de
re. iuſdi. i vbo p̄ violētiā & qd nō. Jo. an. ſuper
Rica h̄ tituli i addi. ſpe. & ſic limita diſta doc
h̄ vñ ož tūc intelligere iſtu tex & hec absoluto
ſit ad cauclā. ſ. q̄ ad opinionē vulgariū ar. ſ.
eo. tua. vel & hic nō erat timor ſpōe h̄ rez.
Nō ex ſcđa pre ibi ſi de aſſenſu. & p̄ iuramētu
vel padiſ null⁹ obligat niſi oſentiat ille cui ſit
iuramentū qd dīcit pe. eē nōndū qd putat ve
rū do. an. niſi ratificet poſtea. Itē h̄ veſ q̄ ad
obligatiōez ptiſ ſz q̄ ad obligatiōez q̄ dirigit
in deum ſatis obligat in abſtia p̄ nō. ſ. e. de
bitores t. c. cum otingat. ego dico ſic & aut q̄
iurat p̄ncipaliter in fauore dei. i. intendē ſp̄
cipaliter deo placere & nō requir alteri⁹ oſen
ſus. Nā de vbiqz pñs eſt vñ oſtito de iuramē
tu oſſellit ad obſuātiā. ſ. e. ethi xp̄s in h̄. imo.
facit quod nōt. Inn. in. c. er pte de censi. Aut
iurauit intendē ſp̄ncipaliter placere pti. et tūc
deus recipit ſed ad ſmodū pti ſicer abſtis
qz p̄maria obligatio dirigit i deu. ſ. e. debito
res veſ ſi p̄ ſi nō curat de iplemento nec etiā
deus in. c. iij. qd ibi nō. de ſpō. & h̄ r̄ſpectu exi
git oſensuſ pti ſed nō puto h̄c eſſe iſtellecū
hui⁹. c. qz oſensuſ pti h̄c p̄oderatur ad iſfe
rendū iſtu. Jo. nō eſſe obligatiū ſi altera pars
negligit ſuare qd pmisit. Sz credo & p̄deat

respectu tacite ostensionis s. ille. **H**o. obseruatet qd pmihi **S**z qro h d illi **J**o. nō obligari ex scdo iuramento si ille illen. negligit obfuarare ic qd si nō negligit s necessitas vel aliud iustuz speditmentu eū excusat **G**o. dicit. **H**ost. sec' eē all. **S**. co. breui. r. c. qrelā. **S**z certe illa iura nō faciūt ad ppositu nrm pbāt ei solū q speditmē tu excusat q ad h vt iurās nō incidat in piurū in nō obfuaō qd iurauit h qd alia ps te neat ad obfuantā sui iuramenti exq respe/ dīne iurauit illa iura nō pbant. nec dictū est vep qz iste v tacite sō dīcō iurare. s si alter speleret qd iurauit qd tenet h do. an. r adduc nō. in. c. fi. de dī. apposi. **E**go ad tuco tex. cum ibi nō. i. l. si vno h. certe r. h. cū qdā. ff. loca. vbi patz q ex casu contingente in psonā illius qui locat opas suas salariū nō debet ad idc. l. i. **T**. de re. mili. li. xij. r. l. sepo. ff. de ann. le. r facit qd nō. bar. in. l. defūcto. ff. de offi. assesso. r. l. in rebus. ff. smo r. l. si cū dote. h. fināt. ff. so. ma // z° qro qd si iste **H**enri. nollet istū absoluē a iuramento dic' hosti. q ecclesia absoluet vt in c. si vero. **S**. co. vel fiet p' opulso de q i lra. **T**u dic vt plene diri. **S**. c. i. gl. i. extende et declarat. vt. **S**. diri. in vno nōbili maz gl. ii. statī reassumā r dic vt dicā statī ad strariū gl. fi. dic' **J**o an. q ibi fides data fuit deo. hic at hoī declara tu latius vt diri. **S**. eo. c. ij. vbi declarat z° p' h' c. **N**ūc restat. expedire qdaz nōbilia dicta **I**nno. hic r in. c. olim. el. i. de restitu. spo que hic reseruauit. tū vt mā non essz sparsa. tū qz illud. c. satiz est oneratū sua mā intrinseca n dicta hec dērūt maz bellī d quo el. p doc in. c. p humanī. de homī. li. vi. dicam satiz. cō clusione. qz materia de se longa est. // **E**t pmo qro qz hic mandatur in qri si iniuste iste **H**en mouit bellū qd dicat bellū iustū v̄l iniustum **G**o. de hoc vide glo. xxij. q. ii. in summa. vbi ponitur qnqz spēs iusticie **H**ol. in. d. c. i. de ho mi. li. vi. et. **J**o. an. post eū ponit. vij. vbi vide. Sed tu expediendo Innocentū hic. r in. d. c. olim breuiter. dicas q duplex est bellum qd vā p̄prium r qdām impropū **B**elluz p̄prium ē qd auēte iuris seu p̄ncipis supiorem nō recognoscētes indicit vt est **I**mpator r maxime p̄m hosti. xxij. q. ii. c. i. ff. d capi. r postlimi reuer. in. l. hostes. r. ff. de h̄bo. sig. hostes. papa autem nulli subest. de iudicis nouit. r de ele licet. in. fi. r. ir. q. iii. cūda p mūdū. r pro hoc q papa et cā possit inducē bellū v̄tra laicos xpia nos. vide in. c. p humanī. de homici. li. vi. vbi ratōe delicti exponit bona laicoz qbuscqz **I**cē inducit fuiturem vt in. c. ita quozdā. de iude. r. xv. q. vltima cū multe. cū h. r in istis p̄ sertim duobus distit p̄prium bellū vt. s. capti es ficiant sui r bona efficiat capientiū **E**t ex his sequit c̄tium. s. ius postlimiū. de quo in. l. p'

luminū. r. l. si quid bello. r. l. hostes. ff. de capi. **E**c est intelligēdū q bona efficiūt capientium a p̄ncipio. cū dñt postea assignari duci belli vt ea distribuat inter pugnatores fm eoꝝ merita r ita fuit de facto **H**ic intellige qd. le. r nō in d. c. dicat. xxij. q. v. in. l. si qd bello. palle. r p̄ bar. ibi qui h̄ tenet r idē gl. i. in. v. c. dicat. r qd fit postlimiū vide tu canonista glo. i. dī. ius gentiū. r intellige p̄vita de bonis mobilibus **M**ā imobilia n̄ efficiūt capiētū h̄ publicant vt le. r nō. in. l. si captiūs. h. i. ff. de capi. r p̄ bar. in. d. l. si qd bello. **I**cē p̄dicti effect sequitur etiā ex pte illoꝝ qui mouēt bellū v̄tra ro/ manū iperū in. d. l. hostes. ita q p̄prium belluz ē **S**ive romanū iperū moueat v̄tra aliquem sive v̄tra illud moueat ab alio. qlit aut papa possit mouere bellū v̄tra ifideles vide p̄ **I**nno i. c. qd sup his de vo. **A**n at h̄ his qn recognoscit supiore de facto vt. **R**ex francie. vel reges hispāie possit indicere p̄prie bellū dic q sic qz habent iura p̄ncipis nō at possit h̄re cursū ad supiore cum illū nō habeat in tpalib' hoc v̄r de mente **I**nno. in. d. c. olim. **S**z clar' tenet bar. in. d. l. hostes. vbi dicit vnu dictū mēti te nendum q hodie et suetudine inter xpianos nō fuit iura captiūtāl. r postlimiū. **S**u capti nō efficiūt fuit s quātū ad bona obfua m̄ cui suetudini standum est fm eum vt. l. postlimiū. de cap. r h̄ de bello p̄prio sūpto **Q**odā ē bellū i p̄prie sumptū vt illud qd nō ē indicit p̄ p̄ncipē mō p̄dicto h̄ p̄ inferiores re cognoscētes supiore ethi non h̄nt iustā cāz pu gnādi vt qz nō pugnāt ad eoꝝ seu rex suarū defensionē h̄ est. iniustū bellū r dicūt isti poti us latrūculi d. l. hostes nec bo nec psone efficiūt capientiū h̄ tenēt ad restitutionē vt hic **S**i h̄o h̄nt iustā cāz pugnādi vt qz nō pugnāt n̄ ad defensionē et p̄secutionē iuris eoꝝ. r tē re fert fm **I**nno. **W**tz is qui bellū. a git h̄at iu/ risditionē vel nō **S**i enim h̄z iurisdictionem sup illis quib' guerram facit et stūmaces ei sunt et rebelles pōt slacuere et cōcedere qz l̄ vnicuiqz res eoꝝ iuadere et capere et suas sa cere et liberos etiam homines rebelles capere et detinere quousqz dño fuerint assignati vt nō. q. de sen. ercō. a nobis et fm **I**nno. h̄ et tales potius possunt dici obfides q̄ captiūi et fm **H**el. pōt intelligi. ff. de le. ij. l. i. pmo responso **H**. i. sed etiā sine aliqua stūtitione pōt tales rebelles si terrā suā iuaserint et in ea dānū dederint pūtre et dānare. **T**. vbi de crimi. agi oportet avē. qua in prouincia et patet ex eo qd legit et nō. in. c. i. de raptoribus fm hosti. **S**i at is qz tale bellū gerit nllam iurisdictionēz h̄at sup eo super q belluz gerit. r tū pugnat iuste. puta qz ali' iuadit ipm et ihe se vel res suas defendit. et tunc l̄ ei v̄m. vi repellere r

in defendendo et in repellendo homines peccatorum
etiam occidere cum moderare in culpa tutele. de
q. nō. i. d. c. olim tunc non nec bona aduersarij nec
ipsum aduersarii licet capere nec capiendo sua facere
nec etiam iusorū detinere cui tunc ius iuriū sibi ipsa
iustione spoliet vel libet acto vi bonorum ra-
ptorum et etiam iuriam denegat quod exceptio parisi
crimis obstat ei. q. de adulterio. Et huius p[ro]p[ter]e
res quibus spoliatur est vendicare quod remaneret
dicitur sicut p[ro]p[ter]e. ff. de rei v[er]dicati. l. in re addebet
fm. Iun. h[ab]et q[uod] bona sunt nondam et q[uod]. S. dixi de te
stib[us] h[ab]ent iurisdictionem ut possit ad suorum et
eorum defensionem bellum mouere dicit Iun. in. d. c.
olim procedere etiam in platis quod cunctis iurisdictione
ne tempore habent ad hoc. c. dilecto. de sen. excō.
li. vi. H[ab]et tunc iterum bello. s[ed] non pugnare p[ro]p[ter]is
maioribus clamare potest pugnare et capite. h[ab]et caue-
ant ne dicatur occidere ut non. in. c. significasti. el
ij. de homici. i. c. ex literis de excessu. p[ro]la. de q[uod] vi
de bonorum glo. in. c. sciscitur. vij. q. i. et q[uod] le. et non
in. c. ex multa. de vo. i. xxij. q. viij. hostia. i. c.
ig[is]. ethi. clericis sunt non habentes iurisdictionem tunc
dic ut. S. dixi in laicis non habent iurisdictionem
ut liceat se et bono defendere etiam iusciendo manu
in clericos s[ed] cum moderamie in culpa tutele de
q[uod] plene legitur et non in palle. c. olim non enim de tempore
fensiōne regis procedere ad occisionem vel alia seu
ut in. c. suscepimus de homini. de q[uod] dicendum ut non.
in. d. c. o[ste]ri q[uod] at bellum non idicetur a principe non de
pro[te]re bellum fm. Iun. et h[ab]et s[ed] potius defensio.
Et circa p[ro]p[ter]a quo dixi. S. pro[te]re bellum idicetur
ex ipatoris etate q[uod] si ipator mouit bellum nunc
stra papam nisi quod de iustitia et pone in termis quod
ponunt Jo. an. et hosti. in. d. c. o[ste]ri Impator est in
iquus et peccator monitus se non corrigit h[ab]et
s[ecundu]m omittit et tandem excicator p[ro]p[ter] papam et oia
tenuit mouens tandem bellum et indicet p[ro]p[ter] h[ab]et
eccliam dicetur ne iustiz bellum ex p[ro]p[ter] ipso cu[m]
ab ipatore sit indicatus et primo fm. illos q[uod] dicunt
duas habent iurisdictiones. s. tempore et spirituali
sic ad procedere una non subsistit alteri et quod nihil
ad eccliam de temporalibus oportet fateri quod sic
sed abicit h[ab]et fm. Jo. an. et hosti. a fidelium cordibus
Impator enim ex officio est adiutorius ecclie.
vnde non debet eam ipugnare sed potius a malignorum
oppressis liberare de natibus ex li. ven. c. uno
et adde bonum tex. in cle. romani. j. e. ti. q[ui]nodo tam
ta p[ro]pinacia fm. eos vir carere potest labore here
tice prauitatis ad hoc quod non debet hereticis ex
coicam et in tanta iniqtate etiam papa in
temporalibus esset inferior fieret superior p[ro]pter
peccatum ipsum ar. xl. di. multi. in fi. tunc certum est
quod papa est superior. vnde ipsum electum examinat ap
p[ro]bat et iprobat de elec. venerabilē. Et circa h[ab]et
vide quod plene dixit in. c. nouit de iudi. et finaliter
ter in hac quone dicitur tale bellum esse iustum
Et quod in h[ab]et causa contra iusque principem tenent oessi

veles et catholici ecclie adherere quod etiam p[ro]p[ter]
vasalli ipsi sunt p[ro]p[ter] ex hac causa absoluere ab ob
ligatione p[ro]p[ter] iuramenti super fidelitate ut p[ro]p[ter] p[ro]p[ter]
q. vi. nos seorsim et c. iuratos cum sibi. Ego apostolus
dico sic. s. quod papa p[ro]p[ter] ex causa ardua p[ro]uare ipato
rem et alios reges et alios eos indicere bellum pu
blicum ut in. d. c. venerabilē. de elec. et. c. nouit.
de iudi. et. xv. q. vi. aliis et in. c. pro humani.
de homi. li. vi. et nō. gl. iudicio tex. in. c. ad apostolic
de re. iudi. li. vi. et doc. in. c. ex gestis. de cleri. nō
residentibus. et hodie optime facit quod habet in ex
trauagati bonifacij. quod incipit una sciam. p[ro]p[ter] enim
papa et causa ardua iurisdictionem in temporalibus quā
a deo suscepit in habitu descendere ad actum alia
q[ui]scunt quod ut plene dixit in. d. c. nouit ubi videas
Ite dico quod non eo ipso quod ipator vel papa idicetur
bellum alia etiam inferiore de iustitia Nam
ipso peccata p[ro]p[ter] xl. di. si p[ro]p[ter] et. ix. q. iii. alioz et. d
c. ad apostolice et cle. pastoralis de re. iudi. h[ab]et
ei summi principes a deo patente pascendi et recte iudi
candi iudicatos non autem delinquendi seu oprimendi. xl
di. c. i. et. d. c. alioz ergo quod subsistit ita et nālis
ca[usa] ut p[ro]p[ter] quod sunt otumaces et rebelles ecclie
seu ipso possunt tunc admitti ut in dubio p[ro]sumatur
legitima causa in principe iuxta non. p[ro]legistas. in. l.
scriptiones et i. l. si. T. si alia ius vel uti pub
et p[ro] aliquo in. c. q[ui] in eccliam p[ro]p[ter] de ostia. puto etiam
quod ex causa legitima non possunt ipator idicere bellum
aliam personam pape non dico alia eccliam ut si p[ro]p[ter]
est hereticus et non possunt iudicari p[ro]p[ter] ecclias ut
scismaticus vel alii incorrigibilis et ecclia non habet
quod faciat de quod remitto ad ea quod habet in. c. p[ro]p[ter]
ceps et. c. regi. xxij. q. v. et in. c. i. no[n] die domini. xxij.
di. Et. c. nec licuit. xvij. di. et ad non. in. c. cum si
ab homine de iudi. et in. c. non nos et. c. de ligatu
ribus. xxij. q. v. et vide glo. in. c. tua. de deci.
Ex his inferno ad alia quoniam in dubio bellum
p[ro]sumatur iniustum vel iustum facit iste tex. quod iu
stum quod dicunt si ostiterit quod iustum mouerit se. et sic
onus p[ro]bandi incubit assentient illud iniustum
Hosti. hic tenet aliarum dicentes quod regulariter
omne bellum p[ro]sumatur iniustum et dannatum. T. de
qua. l. i. li. xi. et de pur. ca. c. i. et. h[ab]et suis oportet
istum tex. r[es]pondet duplicitate primo quod debet osti
terit poterit referri ad debet iniuste et tunc de
cet constare de iniusticia eo ipso quod non ostendat co
trarium allega. in. fi. T. qui mili. non po. l. sup
uis. l. xij. ex quo non quod istud debet ostenterit posse
tunc in aliqua dispositione non imputat ipso nam
si satis de ostendere et quod ius esse fundat in iustitiae
agenti in illo casu. Secundo h[ab]et debet ostenterit quod
poterit referri ad debet iniuste et tunc tex. non facit
ut bellum p[ro]sumatur iniustum et est tunc sensus iuste
terit quod habet iniuste bellum alia iohannem. nam f[ac]ta
non p[ro]sumatur de officio. dele. cum in iure. Et secundum hosti.
hic cum queritur de restitutione dannorum datorum
in bello debet queri quis fuerit bellum mouens. quod

illi sit iustitiam totum omissum in illo officio. T. d
vi. pub. vel pua. l. qm multa facinora. ff. ad l.
acqui. si ex plagiis. s. i. Et ideo in lfa pp mādat
iūri si iste mouz bellū. dic tu h̄ pcedere r̄spe
ctu rectōis dānoꝝ. Sed respectu eoꝝ q̄ fuerit
occupata in bello distingue vt. S. in pcedenti
qōne dixi. Itē dico pmū dēz hosti. pcedere in
bello int̄dō a recognoscere supiorē vt tūc in
dubio p̄sumat iūstū. F iāt fuit int̄dūtū a sup
mo p̄ncipe puto otrariū vt dīxi. S. in z. qōe
p ea q̄ nōn in. d. l. fi. r. l. p̄scriptiōe. T. si cōtra
ius. vel vti. pub. Quarto p̄ncipalit̄ q̄ro pōe
q̄ tu tenes equū meū q̄ mihi repetenti dne
gas aufero tibi aliqd violēt nūqd dabif tibi
actio vi. bo. rap. otra me. M̄ p̄mo q̄ sic ar. in
l. errat. ff. q̄ me. ca. B̄ i otrariū facit. q̄r a dō d
li q̄s tu qd meū est mihi reddere denegas sic
et ego qui te spolio. n̄ multū iterē iūste deti
nere vel iūadere aliq̄ vt in. c. sepe. de resti. spo
Et dic. Augustin. q̄ si qd iūenisti et nō reddi
disti rapuisti. xiiij. q. v. si quid iūeisti. ergo v̄
q̄ si in hoc caū agis otra me obstat tibi exce
ptio paris crīmīs vt dēz ē Solus dicit. Inn
hec delicta ē circa diuersa. id nō opeſantur
Itē q̄uis iūadere et detinere alienū parificēt
hoc verū i foro aie vt dī i. d. c. sepe. Nec in fo
ro iudiciale i illo ei n̄ punit detinēt et sola te
tentione nec etiā cogit restituere rē alienā nisi
p̄banti intentionē suā. l. fi. T. de rei ven. Inua
dens vero ex ipa iūauione punit et restituere
rē. l. si q̄s in tātā. T. vñ vi. r. vi. q. vi. c. i. h̄. is. q̄
detinet in otentioso foro potius negligēs v̄
culpabilis iūicāt̄ est q̄ deliquēs. is. q̄o qui
iūadit vere delinquens et crīmōsus est. De
culpa at̄ sine negligētia admittit cōpensatio
ad delictū quod culpe p̄pondrat. ff. ad. l. aq̄ le
l. si ex plagiis. s. i. fm. hosti. et fm. Inn. exceptō
culpe nō ipedit p̄secutionē actionis de dolo
vel de crīmīe. ff. so. ma. si mora. Alij dīcūt et me
lius fm. Inn. q̄ qñ spoliatus suuz spoliato
rem spoliat et si vterq; otra alterꝝ actio vi. bo
rap. et etiā iūriap. operat. obstat tñ altū ex
ceptio opeſationis inq̄tū alterius spolium
vel iūuria poterit estimari. Sic enī intelligit q̄
dolus cū dolo opeſat. et q̄ paria crīmīa mu
tua opeſatione tollūt de adul. c. pe. et vlti. et
ff. de dolo. si duo. ateo q̄ nō solū pecunia opē
sat. s. etiā redditio iūigalis debiti vt in iuri
bus palle. q̄ aut ad penas t̄pales seu spiritu
ales sue etiā pecuniarias que applicat̄ s̄i o
nulla fit opeſatio īmo oēs qui delinquunt̄ d
bent luere penas suas vt patet. T. d mo. mul
p̄ totū. et nō. in d. c. intelleximus. d. adult. que
vba nō. Et pmū dītū dīco pcedē qñ q̄s pōr
res suas recuperare p̄ iudicē alias aut̄ in dese
ctū iudicis pōt dñs rem suā etiā violentē si a/
liter facere nō pōt recuperare ar. l. nullus. T. de

iude. r. l. aut p̄tor. s. si debitorē. ff. te his q̄ in
fau. crev. Nō Inn. in. c. olim. r. bar. in. d. g. h̄
debitorē. r. gl. i. d. ius gentiū. dicit etiā nōbī
liter Inn. in. d. c. olim. q̄ si rem meā nō possū
alr recuperare licitū est mihi illā furto. Strahe
dū tñ alit a detentoē iūsto scādalū nō oriat̄
nō tñ lz eā recuperare p̄ fraudē seu mendatiuz
Et nō h̄ vltimū facit q̄r nō lz mentiri etiā pp̄t
salutē alteri. xiiij. q. ii. ne q̄s. r. c. sup. eo. d. v̄slz
z sic līmita gl. nōbile in. c. cupientes. de elec. lī
vi. i. v̄bo malignātū. Quito q̄ro an voca
ti ad bellū iūstū v̄l iūstū agere possint otra
vocatē ad expensas et dāna q̄ pp̄t h̄ passi sūt
So. hosti. r. Inn. late hic p̄sequūt̄. Cōclu
so eoꝝ est q̄ si bellū erat iūstū nō hēt actiōez
mādati. v̄l alia otra mādatē seu vocatē. quia
i re turpi n̄ orahit̄ obligatō. Insti. mā. s. illō
q̄qz. r. ff. e. l. si remumerādi. s. rei turpis. Aut e
rat bellū iūstū et tūc hēt actionē mādati. otra
vocatē nīs cā pietati. v̄l humanitatis hue pa
rente hoc faciat. ar. ff. de negl. ges. l. nensēnū
xiiij. q. iii. nō iferenda. r. c. si qñ. vel nīs ad h̄
ex debito teneat̄ xi. q. iij. si dñs. c. iulian. r. nō
bñ istos cal̄ de istis q̄ tenet̄ ex dōbito dicit Inn
q̄ excusant̄ si iūmīcīs dānū dederit nīs noto
rie eēt bellū iūstū. vt in. d. c. iulian. q̄r in du
bio obedire tenentur. xi. q. iij. quid ergo. xiiij
q. v. quid culpaf̄. Duerte itelligo enī q̄ isti q̄
ita tenet̄ etiā in dubio excusantur. nam et al
ij excusantur si cerum est bellū eē iūstū. vt in
c. dilecto. de sen. er. li. vi. r. qd nō. gl. xiiij. q. viij
in summa. Et Inn. in. d. c. si vero. de sen. ex. q̄si
in dubio isti nō excusarent̄ ex quo ex velido n̄
tenebanf. ar. c. iūuenis. d. spon. r. quod nō. gl
in. c. vno. de scruti. r. sic itelligo hoc dīctum
Inn. Sed subdit̄ in dubio excusant̄ q̄r tenē
tur obedire. d. c. quid clpaf̄ dīc̄ eti. Inn. q̄ vo
cati qui nō tenebanf possūt agere otra vocatē
tem actione mandati etiā ad dāna que oti
gune caū fortuito. dūmō v̄similit̄ otiigere po
tuissz. q̄si vocat̄ hoc dōbito cogitare a p̄ncipio
et sic dīc̄ itelligendā. l. inter cās. s. nō omnia
r. h̄impendia. ff. manda. Recus v̄bi dāna con
tigissent et casu fortuito. qui v̄similiter non
fuit cogitatus. vt. d. s. non omnia que sūt ver
ba valde nōnda marime in mā fideiūssionis
lz sit secus i omodato q̄r omodatari nō tene
tur de casu fortuito. vt in. c. vno de omo. B̄
h̄ otiiget̄ ex natura mādati. q̄r mādatarius
regularit̄ agit ad oīa īpendia. cū nō intēdat̄
facere de suo beneficiū. d. h̄impendia r. de fide/
iūl. in. c. pueit̄ r. c. otiit̄ r. circa. B̄ latī istat
hic Inn. qd. S. dīxi in vld. summa. Et itelligo
p̄dicta in eo qui gratis suscipit mādatū. Nā
si aliquid mercedis recipit nō dīc̄ mādata
rius sed locat̄. mādatū enī dīz eē gratuituz
vt in. l. i. ff. māda. T̄n puto q̄ isti q̄ veniūt̄

peio seu mercede ad bellum. Ut sicut hodie stipendiarij non possunt agere ad dāna q̄ contingunt sine culpa saltē leui mādatarij ar. l. in tradībus ff. de re. iu. Nā ibi tradit⁹ p̄fici⁹ grā vtriusqz h̄ mādatū explicat⁹ grā mādatis em. Et circa p̄dicta Inn. formata alia q̄onē nōbile de eo q̄ mādauit alicui ut faceret sibi aliquod edifici um in ̄sula circūdata mari pp̄t qd̄ mādatarii us ex caū naufragij incurrit multa dāna nū qd̄ possit ɔtra mādātē agere et in h̄ multuz in stat tādē ocludit⁹ q̄ p̄t dūmō caūs talis sit q̄ n̄ īcurrissz si mādatū nō habuissz ar. l. si pecunia. ff. de ɔdi. ob cāz. mihi v̄ h̄ dīctū ɔtra tēz q̄nō oia vbi dīc⁹ q̄ vbi mādatarii⁹ fuit spoliat⁹ in via a latronib⁹ nō agit ɔtra mādātē. Ideo placet mihi pl⁹ distictio facta. S. aut verisimiliter aut nō ē. et v̄ sentire Jo. an. i regula dā nū d̄ re. iurl. in mercu. Q. Sexto q̄rit exq̄ mandator tenet vocatis p̄ dānis vt. S. dīctū ē nū quid vocās possit agere v̄ bo. rap. ɔtra illos q̄ vocatos p̄ eū spoliauerit. Inn. ocludit⁹ q̄ nō q̄ res ablate nō erat de bonis suis nec erat ip̄e detētor ad hoc. l. i. q̄. In hac adē. ff. vi bo rap. Sed ip̄i hoīes spoliati singuli agere possunt. In his at casib⁹ et similib⁹ dat Inn. bonū filii ut mādator satissacit spoliatis. sed āte satissacationē cedi sibi faciat actiones sic enim agere poterit ɔtra spoliatores. C. māda. l. p̄el ethi post solutionē at nō p̄dest facta cessio nisi de ipsa facienda antea queissēt vt. ff. d̄ so. l. mo destinus. qd̄ nō. Ultimo hic quero an vasalli seu milites vocati teneātur ire ad bellum dicit Inn. q̄ de iure est q̄ vasalli licet teneāt esse in ɔfilio et auxilio q̄ dñs non ledatur. xxij q. v. de forma. nō tamen milites dñt ire cū armis in seruitio dñi nec aduocati tenentur p̄ eo aduocare vel alia seruitia ei exhibere nisi ex padis ad hoc teneāt ad munera psonalia cum sūptu vel fine sūptu vel nisi in casibus q̄ ponunt in v̄fib⁹ feudoꝝ vel nisi ɔsuetudine debent hec sūt v̄ba formalia Inn. satis genealía et obscura et in eadē forma hic recitata p̄ doc. de mā. Jo. an. p̄mittit ad nō. in. c. de feu. et ad sūmā hosti. eo. ti. h̄. qd̄ si fidelitas et ibi spēcifice nō tāgit de militib⁹ et alijs subditis. Ego sic dicere q̄ sub uno dño quidā sūt vasali p̄prie v̄puta tenentes ab eo feuda quidaz sūt vasalli i. p̄prie vt q̄ sūt dūtaxat subditi rōne originis vel domiciliij. nihil tñ tenet ab eo h̄ subiçciūt rōne nudi exercitij iurisdictiōis. accedat ad hanc distinctionē qd̄ nō. bar. in. l. i. ff de iudi. et melius in. l. i. q̄. et post op̄is. i. fi. de no op. nū. vbi hāc distinctionē in alia mā sentier vide qd̄ nō. hosti. in. c. primo vbi dicit q̄ non eo ip̄o q̄ quis h̄et possessionē q̄ aliquā p̄sūtā tenet dñi ad fidelitatē p̄standā q̄ res nō p̄su mūt feudales nisi p̄bent qd̄ latius ibi dicaz

Quidā sūt milites veri ut illi qui surāt ea q̄ ponunt p̄ glo. in. l. penul. ff. ex qui. ca. ma. Et ter cetera nō evitare mortē p̄ repu. et isti olim habebant salario de publico. Quidā enī sūt milites non veri sed tātū respectu honoris q̄ ista nō p̄mittūt sed viuūt vt alij ciues de quibus p̄ ey. in. l. i. T. de iurl. et fac. igno. his p̄mis̄is distinguerem sic. q̄ aut dñs vult alios p̄ libito voluntatis iuadere nō fauore rei publice et non tenentur ex debito aliqui eum sequi ad bellandum etiā sint vasalli ar. c. de forma xxij. q. v. nisi alius h̄eat ɔsuetudo vel padū et sic p̄ intelligi quod dicit. Inn. de militibus. P̄dot enim de militibus generaliter intelligi. i. de militantib⁹ seu aptis ad pugnā. aut dñs iuadit⁹ et tūc si timor est subitaneus et iprouis credo q̄ oēs apti ad pugnā seu custodiā teneantur fauore p̄ipublice. Nā et clericī hoc casu tenent ad custodiā vt in. c. puenit et qd̄ ibi nō de imur. ecclesi. facit. xxij. q. viij. oī timore et. c. si nulla. aut nō talis timor subest et tūc puto q̄ vasalli p̄prie dīcti teneantur p̄ dictum. c. de forma. Idē de militibus p̄prie sūptis. d. l. penl alios vero non puto sp̄ellendos dūmō dñs sufficiat de p̄se ex redditib⁹. quos habet a laico nā p̄pter hoc honorat dñm in redditibus gabell⁹ et h̄lib⁹ vt eos necessitatē p̄pe dñs defat ar. xxij. q. v. p̄ncipes et. c. regū. Si at nō sufficiat p̄ se tūc puto oēs teneri p̄ salute dñi et p̄prie dīcti. c. si n̄la et. c. oī tpe et hec sufficiant. **D**u M i s **T**as. Clerici nō h̄ntes tē palia a laicis nō tenētūt p̄stare iuramēta fidelitatis. p̄mo ponit factū reprehensibile. Lui scđo p̄uidet ibi q̄. Quero p̄ qd̄ si clericī tenet tpaliam a laicis nūq̄ tūc tenet eis p̄stare iuramēta fidelitatis. So. ter. hic a ɔtrario v̄ p̄ sic et sentit glo. i. dices q̄ tūc in illis tpalibus clericī eēt iſeriores de ma. et obe. solite. Duerte nō itel ligas h̄ rudit⁹ i. oīb⁹ tēpalib⁹ q̄litūqz a clericis possētis q̄ eēt ɔtra. c. nouerit. x. q. i. Sz v̄ telligas i tēpalib⁹ q̄ tenet i feudū a laicis ita q̄ laici sūt dñi feudoꝝ et h̄ v̄ iudicio meo. vel le littera ibi obtinentes ab eis ē. nō ergo sufficit q̄ obtineant tp alia in p̄uincia laicoru nisi obtineāt ab eis et hoc voluit Inn. in. c. solite. de ma. et. obe. sic intellige h̄t̄ tex. hoc etiā videt velle hosti. hic dicens q̄ non hoc ip̄o q̄ aliq̄ s tenet tpaliam q̄ regnū vel p̄nūtiā alicui⁹ d̄ illi fidelitatē nisi ipsa se habere in feendum recognoscat. q̄ nō p̄sumit feudatari⁹ nisi probet. Nā a p̄meuo iure oīs psona et oīs terra libera erat. i. di. ius autē gentiū. et facit auē. genes. quam ponit glo. in. c. quāq̄. de censi. li. vi. p̄ quā patz q̄ nō oīs res tpalis est feodal. Et nō hoc dīctūz q̄ loq̄ nō soluz in reb⁹ tem palibus possētis a clericis sed etiā a laicis

qbuscūqz. et facit qd. S. dixi in c. pr. H etiā vo
luit Inno. etiā respectu fideliū ut et ipi sū pec
cato possideat ex dispōne iuris nāl et gentiuz
ut pulcre p eū videre poteris in c. qd sup his
de vo. Ex qb collige q reges et alij dñi ter
rap nō fūdat intentionē suā sup singularib'
reb' et possessiōib' iāz puinciaz seu terrap
nec sup vtili nec sup direcō dñio. vñ illaz re
rū possessores nō pnt dici r̄spectu illaz vasal
li. Nec obstat si oponat d. c. oēs basilice. xvi.
q. vii. vbi dñ φ oēs ecclesie ex̄stet i diocesi sūt
sub p̄tate episcopi qz subsūt q ad iurisdictōez
nō āt q ad dñiū. Nā bona spūalia nō sūt i ali
cui dñio in c. si. q. de re. iurl. et insti. de re. diui.
q nulli. et ita p̄t dici fm hosti. q ad bō tpalia
ut q ad iurisdictionē subsint dominis locorū
et id vñ in incolis. et sic p̄t intelligi. ff. ad mu
ni. l. incola. et ff. de censi. forma. q. vites. et ff. d
publi. l. Impatores. et T. vbi in rem adio. l.
fi. ff. de offi. p̄fec. vr. l. q. cū vrbē. Nō āt subsūt
quo ad dominiū directū vel aliam seruitutez
nisi probet imposta vñānera. q. de censi. licz. fa
cit. x. q. iii. quia cognouim'. et xvii. q. ii. elente
rius et c. se. hec vera fm hosti. ut dñs puincie
habeat ius in tota puincia nisi aliquis p̄scri
pserit omne ius in aliqua ciuitate vel castro
intra puincia maxime si noie alteri superiori.
H possedit. et p̄scripsit ar. d p̄scrip. cū ex officijs.
p̄t enim tale castrum cū territorio ad alium
dominiū p̄tinere et sic facere p se territorium a
puincia ar. ff. de ver. signi. l. pupillus q. terri
toriū. et q. de ver. signi. c. cū in pribus. et ff. de
sig. l. si. Tu vide qd in simili nō. Jo. an. in. c. si
epus. de offi. or. li. vi. et qd dixi in c. cum dñi/
gat. de fo. ope. de eo qui p̄scripsit iurisdictionē
episcopalē in certa parte dioceſis. et dic ut ibi
Et nō hoc dictū hosti. s. qren' dicit istum pre
scribere omnē iurisdictionē in castro maxime
si possidet noie alterius videtur velle p̄ istaz
dictionē marime q noie suo posset p̄scribere
atra superiorē. Ego dicerem q si iste q vult pre
scribere erat al subdit' dñi puincie tūc hz pos
sit p̄scribere iurisdictionē in castro. nō tū p̄
scribere. q ad psonaz suā nisi passiu iuxta ea
q le. et nō. q. de p̄scrip. cū nō liceat. et facit qd di
xi post hosti. in. c. p̄ venerabilem. qui filij sunt
legitimī qz nō p̄t eē accephalus nec scipz pre
scribere facit qd nō. gl. in. c. nulla. rcij. di. Se
cū autē si erat nō subditus. quā aut iurisdi
ctionē de iure cōi habeat in se puincia ciuitas
vel castz vide pulcre p bar. in. l. i. ff. de dā. ifec
vide de castro qd dixi in. c. cū ad. sedē. de resti
spo. vñ ar dicit iuramentū fidelitatis cum oē
iuramentū tineat in se fidē et quid tineat
in se vide p. Jo. de lig. i cle. romani. q. e. ti. et xij
q. v. de forma. Sed circa p̄dicta qro. p̄de q a/
liqz castz vel ex p̄scriptiōe vel ex Impator.

cessione priuet ad aliquē. p̄modū ipator. q/
cessit totā puincia alicui q. quā est situm illud
castz nūqz sit illi p̄iudiciū circa castz. Hosti
dicit q nō qr id facere intelligit sine alteri p̄i
udicio. ff. ne qd in loco publico. l. i. q. s. a p̄ni
cipe. facit optime. c. sup eo. de offi. dele. qd ma
xime pcedit fm hosti. qn vterqz hēt ab impa
tore. naz tñ valz spāle q ad qdā q̄tū gnale q
ad multa de offi. dele. studiisti. ff. p socio. l. re
nūtiatō. q. actione. imo generalit spēs drobat
generi q. d. re. iurl. generi. li. vi. Sedo qro p̄nci
palit nūqz cleric. a cleric sit H iuamētū p̄stād
gl. ij. dicit q nō. Tu de H dic ut nō. in f̄gula si.
q. de re. iurl. et in. c. nullus. S. e. q. c. tua. Hlo
si. est in se clara et facit ad propositum. hec au
toritas iungendo quod dicebatur in prima
pte ipsius autentice vbi dicitur tu quis es q
alienū iudicas fuiū fuius suo dñio stat it. qst
dicat cum clericū non subsint laicis nō dñt p̄
stare hec iuramēta fidelitat. // Nūc extra glo
opo. etra p̄ncipiū in eo qd dicitur istos laic
eos nimis detrahere de iure diuino. Nā nul
lū ius diuiniū phibet a p̄te hec iuramēta p̄sta
ri laicis. Solutio metu ut arbitor etrarij. Hlo
sti. exponit ius diuiniū p̄ ecclesiastico vel ca
nonico p qd colligit hic ius canonicū esse de
iuriū remittit ad nō. in. c. i. de iuramento calū
nie sumptū ei est ex diuinis scripturis. q. de ac
cu. q̄liter q qn. q. in pn. et ius qd papa vicari
dei p̄mulgt ipē deus p̄mulgasse vides. fac
e. ij. de transla. p̄la. nec ob. etiā fm eu q leges
sunt p̄ ora p̄ncipiū p̄mulgate diuinitus. l. fi.
T. de. prescrīp. longi tēpo. et xvi. q. iii. in fi. q. il
lur p̄eevit largo mō s. stricte de solo papa est
intelligendū q solus est xp̄i vicarius general
fm eum. // Sed etra hoc op. d. c. nō. d. z. de q/
sang. et affi. vbi ɔstitutiones etiā totius filij
dīcūt leges humane. hinc est q possunt p̄ tpe
re uocari ut ibi. Sed ius diuiniū ē imutabile
v. di. in pn. Itē modica sunt in iure canonis
co q sūt extracta ex nouo et veteri testō maxime
respectu h. op̄ilatiois. et vi. et cle. Ideo ego ī
telligerē istū ter. pp̄. ie ut loqz de ipso mero iu
re diuino. Nā clericū etimūt a iurisdictione la
icoz de iure diuino ut in. c. si. vi. Impator iū
da glo. xcvi. di. nō. Inno. in. c. ii. de ma. et obe.
facit gl. in. c. quāqz de censib. li. vi. merito istū
detrahant iuri diuino. exquirentes hec iu
ramēta a clericis et a subditis

Dicitio vestra dīurat non
ee etra aliqz p̄ i cāis pp̄is et ecclesie
sue ee etra eu. Ita cōir sumat. Et pcedit hec
sumatō fm itellectū gl. s. habito r̄specdu ad gl.
Inn. sumo sic q̄ timenti ɔspirationē iurat d. n
ēendo etra eu p̄t tali iuramento non obstat
te in pp̄is et ecclesie sue causē itaē etra eu. S3

limita hec duo summaria ut. i. dicam cōis dī
uicio z' ibi iterptatiōe // Nō pmo qz cleric
nō debeat p̄stare laico iuramētū fidelitat. S.
c. pr. nec in maib' suis aliter iurare sine sui
superioris licentia. xxij. q. v. null' de q tñ dic ut
plene dixi in. c. i. de iura. ca. tñ si illud p̄stat in
depēdentib' a ptate sua tale iuramētū est ob
ligatorū qd tene mēti Exq nō q trās grediēs
mādatū iur. in iurādo tenet nihilomin' fua
re iuramētū Si illō fuare nō p̄t sine aie dis
pendior facit otra bar. in. l. si qz p eo. ff. de si
deiuiss. vt dixi in. c. cū otigat. S. eo. // Nō z' q
iuramētū de nō eēto otra aliq̄ e obligatori
um. // Nō vltio ex fine litere fm abb. q sp̄i
ratio e ppria federatio facta in p̄iudiciū p̄so
ne alicui vel ipi dignitatis Sz tu dic h̄ pce
dere in spiratiōe illicita. Nā spiratio est qn
qz licita de q vide p Inno. in. c. cū. i. q a. d re
sudi. qd ibi dicā. // Opp. v̄ eni q h̄ iuramē
tū nō sit obligatorū cū fuerit meru extortuz
vt inuit l̄a. q ad h̄. S. eo. c. cū otigat // Hlo. i.
i effectu soluit duplicit. Primo q h̄ allegaba
tur extorsio h̄ de ea nō ostabat. z' q iuramen
tū extortū nō obligat q ad negotia ppria vel
ecclesie ut in l̄a p̄z h̄ vt nullā spiratiōez faci
ant otra statū p̄ncipis sic. vñ ad h̄ de honesta
te q ex debito tenebat. Jo nō curādū de extor
sione q sic arguit iuramētū p̄ pte valere q p
pte n̄ duerte qr. gl. nil boni dicit. vñ dico q
tex. p̄t intelligi duplicit. pmo q loq̄ de extorsi
one p̄ iportunas p̄ces q tūc tal extorsio nō ex
cusat. S. e. ad nr̄am. iiij. q credo q de tali extor
sione loq̄ ter. iste qr de metu nulla sit mentio
in l̄a. z' p̄t intelligi q fuit extortū p̄ metu q
cadit in ostātē q tūc respectu iuriū pprioz eēt
obligatoriuz lz posset peti absolutio ut in. c. si
x. S. eo. Sz in tex n̄o non req̄it quo ad ne
gocia ppria vel ecclesie aliqua absolutio r̄de
metus. sed qr iuramentū istud nō extēdebat
ad h̄c casū vt p̄z in iterptatiōe pape q ex his
que. i. dicā Sed q ad machinatiōez nō fiēdā
vel respectu cāp̄ extraneaq̄ iuramentuz ligat
ut in litera q dīcto. c. si vero q puto qz alias
respectu machinatiōis non fiende isti tenere
tur ex debito iur. tñ exquo iurarūt p̄ metum
possent petere absolutionē a iuramēto qr tle
iuramentū aggrauat factū eoꝝ ne ex otrāc
tione incidat in p̄iurū ad quod als nō eēnt
astridi q hoc videtur in simili sentire. Jo an.
in. d. c. ad nostram Et vide qd ibi dixi. hic tñ
n̄ p̄tebat absolutō. Sz otra p̄dicta q otra
tex. opp. videtur enim q exquo iuramētū fuit
generalit p̄stitū generaliter debuit intelligi ut
i. c. solite. de ma. et obe. q. c. si romanop̄ t̄x. dī.
// So. colligit ex glo. fi. in generali fmone p
sona loquens intelligit excepta Joē in qualib
et alia p̄sona q dī adiūuari q pmoueri sicut

p̄sona ppria ut est eccia ipi loquentis seu in
rantis Itē ppria patria ut in glo. ex q elicitur
p̄ma lectura fm quā sumauit ut p̄mittēs seu
iurās qd si erit otra aliquē nō p̄t ee otra illū
etiā in iudicio nisi p̄ negocia pprijs vel eccie
sue vel patrie q in eo q glo. dicit ppria v̄r exē
dere tex. b̄ satis p̄t dici ppria exq est p̄rie sue
ar. xxij. q. viii. si nulla q c. in oī q fm h̄c itelle
dū expone tex. ibi p spālib' v̄ris lez iurib' De
expoit magis large videlicz i p̄sonis v̄ndis
vt sit senz q etiā p p̄sonis v̄ndis potuerūt
ee otra istū p̄ncipē. allegat. c. iiij. de postu. q. T.
de excus. l. h̄umanitatis. abb. sequēdo h̄c itelle
dū expoit adhuc magl. large. s. p amicis Jnn
vo p̄t aliū itelle dū itelligēdo tex. magis stri
cte dicit eni q papa iterptat h̄ stricte iuramen
tū pp̄t v̄ba p̄cedentia Nā timore spiratiōis
h̄ iuramētū fuit int̄poitū iō nō dī extēdi ad
cās pprias vel eccie Secus at si generalit age
ret vt in nullo negotio eēt otra ipm tūc ei in
negocia ecce nō teneret iuramētū fuare. S.
c. ij. h̄ in pprijs dī obtinere absolutōez si iust
metus iteruenit v̄l alia cā iusta qre fuerit iu
ramētū extortū vt nō. S. qd me ca. ad aures
fm Jnn. q sic vult Inno. vt p̄sona loquēs nō
itelligat excepta qn iuramētū fuit generalit
p̄stitū exq nō appetit ext̄isec de cā restrinē
di q lectura est p̄sus otraria p̄cedēti. do. an.
trahit simplē eūdē r̄citādo. Ego at sic distigue
re q aut v̄ba p̄cedētia q mā subiecta p̄t daē
itelle dū ad generalit p̄stitū iuramētuz q fiat
interpretatio larga q stricte fm p̄cedentia sic ē
tellige h̄ Jnn. in. c. veniens. S. e. p̄cedentia eni
informant sequētia q ecōtra p̄ sequētia qnqz
declarat p̄cedentia ut in. l. si fuus pluriū q. l.
qui filiab'. ff. de le. i. q. l. n̄is. de. le. iiij. q. c. sedes
de rescrip. et. l. si. h̄. cui dulcia. ff. de vīno. tri. et
oleo le. Et iō si prestiti iuramentum timēti o
spiratiōe q non ero otra eū non v̄det adū
vt in iudicio vel extra p̄ rebus meis vel eccie
non sim otra eūz Juramentū enim generale
nō extendit ad verisimiliter nō cogitata. S. e
veniens q. c. qntauallis Si at p̄stiti iuramē
tum de nō essendo otrā te ex eo. qr in iudicio
tecū egerā. q simicitā otrā tūc p̄cedat etiā
lect. Jnn. v̄t videat adū etiā in caus pprijs n̄
sim otrā te qr h̄ v̄ adū pp̄t p̄cedentia Jnve
tūc est necessaria absolutio si iteruenit metus
vel alia r̄nabilis cā vt dicit Jnn. q limitatē
ego hoc dictū respectu eoꝝ q inter nos erant
agenda de p̄terito Nā respectu eoꝝ que d no
uo accidūt non puto iuramētuz generale ob
ligare ar. in eo qd le. q nō. in. c. cū inter q. de re
nū. q per bar. in. l. qui rome. h̄. duo fratres de
vbo. oblī. q in. l. quero. h̄. inter locatorem. ff. lo
cati. facit. l. si vñus. h̄. illud de pac. Nam in ta
li iuramento generali dī intelligi conditio si

res in eodē statu pmaniserit. S.e. quādmodūz
n qd ibi nō. si enī sum in dubio qr nō apparet
de pcedentib vel pnt ad vtrāqz ptez deduci.
tūc pfecto cas est dubius Sed credo faciēdā
iterptationē hic ostentā Rō duplex. pma qr i
dubio nō debet qz psumi q ius suum voluit
negligere. ezz enī qdā donatio quā iura i du
bio nō psumūt. l.cū de indebito. ff.de pba .c.
sup h de renū. i qd nō. gl. nobilis in. l.cū qd.
ff. si certū pe. facit optie ter. cū gl. in auē. si qn
T. de osti. pecu. i. l. qui. ilulā. s. fi ff. locati Se
cūda ratio qre in dubio dz fieri iterptatio cō
tra stipulatē. l. qe qd astringende. ff. de h. ob. i
regula otra enī d re. iurl. li. vi. sicut in simili dī
cimus in eo qui pmisit emptorē defendere d
iure i de facto otra oēm psonā illud ei bbum
de facto restringit fm nāz otradz de q nō. in
l. fi. T. d actio. ep. i p bar. in. l. stipulatō ista. ff
de ver. obli. i sic lmito oia pvidta nō tñ placz
in hoc casu opinio pe. i abb. vt veniūt cāe cō
iunctoz i amicoz qr eēt nimir restrigere iu
ramentū sed ille cāe dūtaxat que bsimiliter
non vident icludi in iuramento generali vt
qr ad eas habet affectionē iurans tāq ad p/
priaz. ar. T. que res pīg. ob. poss. l. i. i. c. veniēs
n. c. qntauallis. S. eo. ita vt possint dici spāles
put ter. exigit h sic posset psona eē iuuncta co
gnatione vel amicicia maria vt etiam illorū
cāe excludat sicut in simili nō. in. c. nō nulli i
c. ex pte decani. de rescrīp. i. l. h i he. ff. de pecu
n. l. exigenti. T. e. Ultimo gl. ista in fine op
ponit de multis iuribus in qb psona loqz
inducit in generali platione vboz Sed dico
q nō potest dari certa i inuariata doctrina
sed fm varietatē casuū vario mō decisio seqz

E **X** **littēn** **S** pncipio cāe iua
mētū de veritate a pteb n̄ exigit i p/
cessu illud exigere poterit sic cōir sūmat Sed
h sūmarū l̄ h̄ vez in se nō tñ colligit ex l̄a
in q nō ponderat qd a pncipio nō fuerat era
du. Scđo mō fm aliū intellectū sūmat sic Cū
agit de usuris i pbationes deficiunt si fama
est pro petente in supplementū pbationis eri
git iuramentū Hec lec est nobilis i pōt esse
ha in se sed nō o gruit huic l̄e que nō loqz de
iuramento l̄is decisivo sed de veritate dicē
da que in se multū differūt vt i. patet. Ego
inherendo verbis l̄e sūmo sic Cum agitur d
usuris vōt iudex in qlibet pte l̄is ex officio
suo deficientib pbatōib exigere a pteb iu
ramentū de veritate dicēda i idē puto eadez
ratione in qlibet cā in qua iminet peccatum vt
q. vīca. in bma pte ponitur osulatō in z̄ r̄ficio
mandatū ostiens ibi ne igit. // Nō pmo ter
optimū q debitor agens ad relarationem p
gnoruz quasi sit satissaduz sorti ex fructibus

pignoris habet pbare qtitatez sortis i fru
tuū pceptoz i sic non credit sibi asserenti pi
gnorasse p certa qtitate qr dz pbare id totū
qd est cā sue intētionis simile in. l. i. T. omo
i qd ibi nō. Ego i tali dubio vbi dbitor non
pt verā sorte pbare osulerē vt agat rei vendi
catione eti creditor excipiet de pignore habe
bit ipē pbare h̄am sorte cū sit fūdamentū sue
exceptionis. l. i. ff. de except. i in. l. exceptiōib
ff. de pbatōib // Nō ibi q̄i notoriū q fama
in min' se h̄z q̄i notoriū i nimiz qr fama lepe
fall' nō sic notoriū q̄ ita se exhibz vt nlla pos
sit ēgūversatione celari. i de vtroqz dic vt ibi
nō. i. c. vīa. d coh. cle. i mu. // Nō z̄ i tene mē
ti. q̄ fama etiā diuulgatissima nō fēit plene m
pbatōez etiā cū agit de usuris seu fructibus
osputādis in sorte facit. c. cū in dioceſi. i qd ibi
nō. de usuris Nā h̄ fama iudebat q̄i notoriū
q̄ erat ex fructib satissadū pti. i tñ nō suffic
ad pbationē i vite qd de fama plene dixi in
c. veniēs. S. de testib Et. nō q̄ dīctio q̄i dīmī
nuī significatū ei' cui atīscit. vide q̄ nō. ple
ne in. c. pte. de dolo. i. o. vbi terigi. // Nō v̄l
tio q̄ iuramētū de bītate dicēda pt exīgi etiāz
in fine cāe l̄ ergo debeat fm ordinē iurl. psta
ri in pncipio tñ nō est ille ordo bītaticē vt h̄
i hodie clariss pbat tam in isto q̄ in iuramē
to calūrie vt in. c. de iura. calū. li. vi. // Nunc
intro materiā. c. hic non satis iudicio meo de
claratā p doc. i pmo quero in quibus cauf
pstatut istud iuramētū veritatis R̄ndet glo
i. q̄ solum in spiritualibus cauf. S. d elec. du
dum. in talibus enī nō iurat de calūnia. // Do
uerte qr p hoc videt sentire gl. q̄ cā usurariū
fit spiritualis. sed aliter dicit. q̄ glo. fi. l. q̄ est q̄
spiritualis. cū sit ecclesiastica i pondera rōez
i pīus vult enim q̄ omnis ecclesiastica causaz
i. ecclesiastici fori possit dici quasi spiritualis
glo. in. c. h̄ anū. de iudi. li. vi. videt dicere eam
esse spiritualē sed Jo. an. ibi in nouella sen
tit quod statim dicam. l. q̄ est spiritualis large
id est ecclesiastici fori. de iudi. cle. ii. // Eti dīces
q̄ ergo fuit rō dubitandi hic ex quo ex nā cē
pstatari debebat iuramentū d veritate dicēda
Collige responsionē ex gl. fi. in fi. que dicit q̄
dubitāt ex eo q̄ nō fuit pstatuz in pncipio lid.
sicut fieri dz i respondetur q̄ sic. qr nō est de
substātia vt pstatut in pncipio. Ex his colligē
tur pma lec. ad istū ter. quā tenent cōir doc. h̄
mīhi hec l̄a vīsa est i proportionabilis ad ter
i fūdari ex falsa rōe l̄a ei h̄c n̄ faciebat du
bitationē qr i pncipio nō fueat pstatū h̄ quā
res aliter pbari nō poterat. Itē fundatur su
p falsa ratione qr sequit er ratione glo. q̄ oīs
causa ecclesiastici fori debz tractari vt spiritu
alis. i sic debet iurari semp de veritate dicē
da quod est cōtra. c. l̄as de iurl. calū. iundō

toto titulo. **N**ā in toto illo titulo mādat iūa
ri de calūnia & solū excipiūt cāe mere spūales
vt pz in exēplis positis i dīcto.c.līas.qd.c.cū
deuiet.a re.iurū dī restrigi & solū fūari in pro
prijs termīs.als in foro ecclesiastico supfluīs
sec titul⁹ de iur. ca. **I**n dīco q̄ in cā vsluraria
cū illa nō sit mere spūalis nec ānera. b̄ solū a/
git indirecte de peccato nō dēat regularit̄ iū
rari de veritate dicēda. **E**t h̄ suit rō dubitādi
b. **H** p̄ hec mādat illud p̄stari limitatiue.s.ō
ficiētib⁹ alijs pbatōib⁹ ne occlata vītate iū
sticia pereat & peccatū vsluraz pullulet. & sic
ponit hic decīsio noua vt colligit̄ ex vbo mā
dam⁹. n̄ ei dīx⁹ rūdem⁹. sīle nō. in vbo volum⁹
in cle.vna.de offi iudi. in gl. si. Erit enī intelle
d̄ h̄. c. q̄ in cā. vsluraz vel alia in q̄ iminet p̄
culū aīaz licet et nā cāe nō sit p̄stantū iūam̄
tū de vītate. exq̄ nō est spūalis iūrea nō. hic i
pn. gl. & in.c.i.de iur.calū.li.vi.tū deficiētib⁹
alijs pbatōib⁹ & eminētib⁹ aliqb⁹ p̄sluptiōib⁹
pt iūder er offīcio erigē iūramētū d̄ vītate dī
cēda et est hec nōbīlis et noua lectura. **H**odie
autē vsluetudo introduxit modū faciendī po
sitiōes in q̄libet causa ad quas cogītur pars
rūdere de veritate. vt in.c.iij.de testi.li.vi. & nō
in.c.dūdū.iij.de elec. & in cle. sepe. de vbo. fig. & i
c.i.7.iij.de vslue.li.vi. & l.iij. **T**. de iu.calū & sic i
qualibet cā pt indīrede p̄s exigere a pte. hoc
iūramētū de veritate dicēda. **H** tū iūramētū
de vītate dicenda pt exigī a pn. d.c.i. & postea
p̄nt fieri positiōes d.c.dūdūz. **A**lia est lec. ad
istuz ter. vt premī q̄ loquāt̄ in iūramētū
ferendo in supplementum probatiōis de quo
q̄. eodem.c. fi. & poterat hic deferri quia fama
faciebat semiplenā probationēz de quo vide
quod plene dīxi in.c. veniens. de testi. **I**ste in
tellectus potest esse verus vt dīxi in. d.c. veni
ens vbi tractauī plene de effectu fame. **S**ed q̄
ad ter. nostrū non placet. quia hic loquitur d̄
iūramētū non lītis decīsio. **S**ed de verita
te dicenda. ista enī differūt inter se. **N**ā post iū
ramētū lītis decīsio nihil aliud querit. **S**e
etī x̄p̄s. & l.i. T.co. **S**ed post iūramētū de vī
tate remanet saluum iūs cuiilibet parti. quia
istud deferitur non ad decisionem lītis. sed vt
clarius habeat veritas. vt in.c.iij. d̄ testi. li.vi
& d.c. litteras. **I**te fm̄ hūc intellectū hec decre.
eset de in dubio. **N**ā de iure decīsum est an et
q̄n sit deferendū iūramētū in supplementū
probatiōis vt q̄. eo. c. fi. etī loqueretur de tali
iūramētū papa rūdet sub dīctione seu limi
tatione sc̄z vslueratis q̄litatib⁹ psonaz & cāe
dirisſet an actori an reo fūisset deferendū put
facit. **S**. c. fi. tene ergo lec. quam p̄missi. quelibet
tū istaz trīum est vera in se intelligendo vt. **S**.
& circa hāc lec. aplīco hic duas q̄ones quo/
tianas. **P**rima titius fecit otrāctū cū sempro

nīo & q̄ pecunia nō fuit soluta in p̄nto termī
no renouauit otrāctū de pluri. & tēp̄ de pluri
i fine sed i termini post mortē titiū repūtū iūra
menta cācellata & pbat̄ p̄ testes q̄ titius erat
vslurariu. et q̄ fama erat illos otrāctus vslu
rarios esse & q̄ sic illi testes credebant quere
bañ nūqd esset loc⁹ delationi iūramēti Jo. an
in.c.iij.de vsluraz.li.vi.refert Jo. de deo tenuis
se q̄ sic vslueratis tū his q̄ nō. **J**eo. i.c. fi. qd nō
Z q̄lito est. **A**n repetendo vsluras sufficit p
bare illū esse vslurariu ante otrāctū. & tēp̄ con
trāct⁹ & post otrāctū & q̄ cōsuevit velle h̄re in
strumētū de duplo. vt sic saltē sit locus delatō
ni iūramēti Archi.in.d.c.iij. Determinat q̄ nō
b̄ Jo. an. ibi dīc it h̄ dīctū n̄ recipi i scholisi in
iūdīcīs reprobari qd nō. **E**t p̄ h̄ faē. **N**ā ex
vsluetudo hoīs p̄sumit q̄litas facti de pīgn. il
lo vos & h̄ qui semisses. de vslu. &c. ethi q̄ones
de symo. **I**n saltē ex istis dīz fūdare semiple
na pbatō vt sic sit locus delatō iūramēti
h̄ intelligo fūata distīctiōe de q̄. **J**e. c. fi. **Q**uid ei si iste cui dīcit nūc gratis mutuasse
est amicissimus vel p̄ima consanguinitatis
vel affinitatis linea cōiunctus. certe non est
verisimilis p̄sūptiō q̄ otrāctus sit vslurariu
ex circūstātīs ergo iūder arbitrabitur an sic
ei iūramētū deferēdū. **C**irca p̄cedētē itellēz
q̄ro qd si p̄ iūramētū istd de vītate n̄ pt d̄ vera
sorte līq̄re vt q̄r creditor dīcīt de cētū. debitor
de. **R**olutō dīcīt Hosti. vslueratō vēp̄ p̄cūt
rei & vsluetudinē creditō. vt si cōsuevit velle
pīgn ad valētā dupli eius. qd mutuat & sic
sua b̄tilitate iūder vītate in q̄rēdo cāz dīcīt
ar. ff. de pīgno. addīo. l. sī fuol. i fine. & l. q̄ semis
ses. prealle. vel fm̄ eum h̄is consideratis. & fa
ma vtriusqz isti vel illi vslqz ad certā q̄titatē
de qua sibi vīdebit deferat iūramētū. **J**. c.
fi. oībus h̄is deficiētib⁹ oportet eū absol
ui. **J**ē. c. fi. **I**te faciūt hec ad alia q̄onē q̄tianā
quidā repetit vsluras quas soluit titiū pbat̄
de sorte & tēp̄ q̄ durauit obligatiō. **I**te q̄ ille
est solitus fenerari ad tot pone q̄tuor venari
os p libera. **S**ed de solutiōe vslurarum pbat̄
nō pt. queritur an ex p̄sumptiōne debeat cō
dēnare p̄ tēp̄ quo durauit obligatiō ad sum
mā ad quā ostendit rō q̄tuor dīnarioz p libra
J.o. an. dīcīt q̄ sic & dīcīt hoc multotiens fūa
tum fuisse in foro boī. ecclīsie ad qd faciunt
iūra supīus allegata in quibus dīcīt attēdē
dūm forē hoīs vsluetudinē vt. ff. de pbatōib⁹
si cyrographū & T. de apo. pu. quicūqz.li.vi.
Ja. de are. vt recitat cy. in. l. i. T. d̄ pbat̄. tenet
otrāctū dīcīt enī pbandā solutiōez pecunie
factā ex tali cā. sicut pbandū est iōm creditore
tātū de fructib⁹ p̄cepisse allegat istaz decret
& c. ad nostrām. el. i. S. eo. **J**.o. an. inherens o/
pinionī sue dīcīt q̄ q̄titas p̄ceptiōis fructū

nō sic venit p̄suptiue sicut q̄ticas usurariū etiā in sup̄ dictis termis et dic̄ q̄ hodie forsā p̄ libros rōnū decidēt p̄dida p̄ ele. vnicā. e. tī. et cū hoc dīcto trāscēt hīc cōter tōc. moternī. Ego dubito q̄ istaz op̄io p̄ualeat Nam otrā Jo. an. facit cā usuraz h̄z in se ānexū crimen. Ideo iudex ecclesiastic⁹ q̄ noscīt ut nō. vi. q̄ vi. si episcopum. et famiā iuxta cā q̄ nō i. hyp̄er ro. iij. q. viij. et i. l. ip̄rotū sen⁹. Et ex qui. ca. idō v̄r q̄ ex solis p̄suptiōib⁹ nō sit in cāta cā iudi cātū maxie cū nō sint vīlēte. vt ei dīxi. S. po tuit alijs mutuare sub usuris. H̄ illi nō qr̄ eāt amicus vel alias sibi fuiuerat et sic nō pb̄at hoc esse qđ ab hoc ḡtingit ab esse. c. h. d. trāslā p̄la. et l. neq̄z natales. Et de p̄ba. q̄nīmo poss̄ dubitari nūqđ sit locus velationi iuramenti p̄ea que nō. in c. tā l̄fis. de testibus facit ad p̄dida qđ nō. Inno. in. c. qr̄ v̄simile te p̄sūp. poss̄ tu avmitti p̄ ea q̄. S. dīxi. p. c. cū in dioce si. d. v̄su. et in h̄ dubio recurrat ad iuramentū fuiatis tu his cā nōn̄ et h̄nī in. d. c. fī. et sic cō cordarez has optiones. Quero q̄lit r̄ndet p̄ iu ramentū istō d. veritate So. dīcit gl. i. q̄ p̄ b̄ sc̄io vel nescio h̄ in iuramento calūnie R̄nde tur p̄ verbū credo vel non credo vīcī tamen singulariter gl. fī. q̄ eq̄z p̄iudicat confessio de credulitate sicut de veritate intellige tu d. fa do p̄prio nō alieno vt in. c. licz. te p̄ba. et c. cū causam de testi. Itē dic q̄ si respōdet p̄ v̄bum n̄ cred̄ nō incidit in p̄iurū licet postea p̄obe tur contrariū Secus in iuramento d. verita te. ar. in c. cū ip̄ositionib⁹. Je. ti. li. vi. et vide la tīus p̄ fre. osilio. xxij. in si. et idē qđ glo. ista te net speculator in. c. depoſi. h. vi. v. hoc tamen et. Ep. in. l. h. h. qđ ob fuiari. Et. de iura. calūnie dīcit enim Inno. hic quo ad p̄mā prem gl. q̄ in iuramento de veritate responde nō soluz de eo qđ sc̄it sed etiā de eo qđ non vidit h̄ in dubitatā habet de eo noticiā exēplū de xpo d̄stantinor̄ iustiniano ip̄atorib⁹ dic̄ tu Jo. an. Archy. dīxisse q̄ hec non sunt v̄ba Inno. sed certe Inno. hanc sūnam ex p̄sse etiam firmat et latius p̄sequit i. c. fī. de iura. calūnie. vbi etiā Jo. an. et hosti. tāgūt et vide qđ ibi dirī et in. c. litteras. eo. ti. Secus est in teste fm̄ Inno. ibi etiā q̄ testis h̄z deponere de his non solum que nouit seu idubitatā habz noticiā Fed de his que acta et gesta sunt in presencia ip̄i. l. testiū. Et. de testi. et optime probat. iij. q. ix. c. te s̄ez. Alia dīda gl. sunt clara ideo specialitē nō prosequor et in eo q̄ vltima glo. dīcit non esse malum vt in causa spiritualib⁹ iuret sim̄ de calūnia et de veritate dicēda dic hodie vt habetur in. c. i. de iuramento calūnie. li. vi.

Ntellecto **E**as **S**i is q̄ alienare nō valz alienatio quā post/

ea fecit etiā iurat nō otrauenire sic cōir sumat Sz hec sūmatio nimis restringit l̄ram q̄ fūdat se nō solū sup̄ iuramento sed etiā sup̄ iuris debito. vt. q̄ lati⁹ diceat ideo sūmo sic Si po sit̄ in dignitate alienat bona dignitatis nō valeat alienatio et ip̄emet reuocare debet non obstante iuramento de non reuocādo marie h̄ p̄bus h̄ iurat nō alienare hoc dīcit fm̄ v̄p intellegit Ponit p̄mo factū corrigeđū z° cor rigi mādat ibi nos. sūmittens cāz mādati ibi qr. Nō p̄mo regē nō posse alienationē facē de bonis et iurib⁹ regni. bona ei sūt dignitatē. et nō p̄pria ip̄i⁹ regis lz ip̄e hēat iurisdictionē et administrationē ip̄i⁹ hīnc est q̄ regnū v̄l co mitat̄ seu alia vīgītas nō diuidit post mor tē regis etiā inter filios defūdi vt le. et nō. in c. lz. de vo. et de h̄ aliqd̄. Nō z° q̄ sicut ad ministratōr̄ ecclesiasticus p̄t reuocare alienationē quā ip̄emet iudebitē fecit de iurib⁹ dignitatē et administratiōis sue vt in. c. si q̄s p̄sbite roz de re ecclē. non alie. Itē et polis̄ in dignitatē seculari q̄nīmo nedū p̄t sed dz vt h̄. et. xij. q. ii. nō liceat. xxxv. q. ix. qđ q̄s cōmīst. Nō z° q̄ rex coronat̄ et tpe coronatiōis iurat nō alienare bona regni Et q̄ inferit̄ q̄. Rex nō ē merus dominus iuriū regni h̄ poti⁹ p̄positus et administrator simile in ep̄o cū secrat̄ vt hic ī p̄ncipio gl. Itē tpe coronatiōis rex inūgit d. q̄ ūdīde in. c. vñco. de sacra vñct. Quero qđ si iste rex nō iurasset p̄bus sed facta alienatiōe iurauit non fūocare So. iste ter. p̄ma frōie vīdet velle q̄ tūc non posset otrauenire cū nī reveriaſ h̄c iuramentū alteri esse cōtrarium et sic cessat rō littere et hoc idem vīdet velle gl ī p̄n. dū arguit vltimū iuramentū de non re uocando esse illicitū q̄ est cōtrariū primo licēto. q̄ si vñū cōtrariop̄ est bonū et licitū reliquū malū est et illicitū. xxij. dī. hospitiolū Sed cōtrarium firmiter est tenēdū q̄ vt. S. dīxi bō regnī non sūt p̄pria ip̄i⁹ r̄gis sed dignitatē. regalis hīnc est q̄ glo. nōbīl in. c. moyse. viij. q. i. arguit p̄ illū ter. regē eligendū p̄ electiōez sicut ip̄atorem. xcij. dī. legimus lz gl. arguit ī cōtrariū. viij. q. i. deniq̄z et. xxij. q. i. c. fī. et d. ūsuetudine fuač hoc vltimū et ita p̄ba i. d. c licet de vo. dī. it tu nōbīliter Inno. in. c. grāti de supp. neg. p̄la. li. vi. ī p̄ncipio speciale esse ī regno. q̄ reges non p̄nt p̄uare nedū filios s̄ b neq̄z fratres nec alios ūsanguineos. ex stirpe paterna descendentes a regno sola voluntate licet papa vel aliis superiorib⁹ possit ip̄z p̄uare et cā. d. c. licet. de vo. hīnc qđ fortius est disputat̄ de virib⁹ donationis facte eccie p̄ dīstatiū q̄ fm̄ oēs ip̄ator nō p̄t ad libitū alie nare iura imp̄ij. licet habeat īter seculares p̄ncipes supremā potestate Et tenet cōir q̄ i p̄ator nō possit alienare ī ḡue p̄iudiciū ī ḡij licz

valuerit donatio facta ecclie. qz illa supior et
nō est prie alienatio cū papa hēat saltē i ha/
bitu a deo iurisdictionē in t̄palib⁹. de qz qōne
plene p bar. in p̄hemio. ff. 27. p̄ Jo. an. de lig
in cle. romanī q̄eo. ti. Si ergo ipator nō p̄t for
tius nec Rex. vij. q. i. in apib⁹ et. xcvi. dī. si ipa
tor Juramētu ergo de nō reuocādo alienatō
nē idēbile factā ē illictū qz ōtra ius cōe et ten
dit in alteri⁹ dignitatis p̄iudicium ergo nō ser
uādū. S. eo. cū ōtingat. in fi. 7. c. ij. de pac. li. vi.
et. c. sic n̄is. S. eo. Nā iuramētu nō d̄z eē vīn
culū ūq̄at. S. eo. q̄to. 7. xij. q. ij. aduertēdū
et h̄ vī velle gl. n̄ra in medio in h̄. hmōi ei iu
ramenta ic. v̄sqz ad finē. nō obstat iste tert⁹. a
otrario in eo p̄ p̄oderat p̄mū iuramentū qz si
bñ p̄oderet mouet p̄ duas rōes qz qlibz est
p̄ se sufficiēs. Prima qz i p̄iudicium regni. et cō
tra honorē regl. alienare nō poterat. Nā et h̄
tenebat ūocaē. vñ posito p̄ cessat vna rō nō
cessat p̄ h̄ iurisdispo isti. d̄ nup. h̄. affitai hāc
ptem succinde sentit hic do. an. et gl. in v̄bo li
berā in. c. ij. de supple. negl. p̄la li. vi. sed ego fir
miter teneo p̄ istū tex. ea que supius dixi. et fa
cit. c. si diligenti. d̄ foro ope. v̄bi dicitur nō va
lere iuramētu in p̄iudicium iurl. publici facit. c.
h̄. S. eo. et reducendo glo. nostrā ad cōcordiam
dic p̄ p̄ma p̄s fundat sup rōne iuramēti et d̄
facto collit excusationē de non reuocādo. Se
cunda p̄s fūdatur super alia ratione tex. s. p̄
de iure in p̄iudicium dignitatis alienaē nō po
terat. Et q̄ dixi regē vel Impatorē nō posse a
lienare in p̄iudicium regni. Intelligit notabili
ter hic Inno. de alienatione p̄ quā legit̄ gra
uiter dignitas regalis. non ei p̄ hoc int̄dīc
oīs donatio vel alienatō qd̄ bene nōbis. Nā
pprium regū et p̄incipū est donare in. c. i. de do
na. et idem tenet Jo. an. in dīcto. c. grāz el. i. et
facit qd̄ ibi nō. gl. et idē dic in plato qui iuāt
nō alienare incōsulto papa. non enī d̄z intelli
gi d̄ modica alienatione quia iuramentū nō
extendit ad verisimilit nō cogitata. S. eo. veni
ens et de istis modicis nō videb̄ cogitatū cū
fint exclusa a solēnitate d̄bita. xij. q. ij. terrulas
et ita determinat Ifre. d̄ filio. cciiij. et sic iunge
cū hoc dīcto Inno. et nō. Ulterius adverte
allegat cōir iste tex⁹ p̄ alienatio facta contra
iuramentū nō tenet etiāsi sit iurata. vnde gl.
nōt in. c. licet. S. eo. li. vi. p̄ istū tex. dicit p̄ si mu
lier iurat non alienare bona totalia vel sibi
donata p̄ter nuptias sine legali solēnitate si
postea alienat et iurat non ōtrauenire nō va
let alienatio quia vltimū iuramentum fuit p̄
mo licite ōtrarium. Sed ōtra ego ope. de. c.
ficut d̄ spon. v̄bi valet iuramentū contra iu
ramentū et dicit Inno. in. c. dilecto. de p̄ben. p̄ si
iuraui nō alienare libp̄ si postea alienauī va
let alienatio licet sim piur⁹. ad idē qd̄ nō. Jo.

an. in regula. qd̄ semel placuit. de re. iurl. li. vi
7. xij. q. ij. c. vnaqqz. vbi ōcludit p̄ licet qz iu
raverit n̄ mutuare testamētu tñ si mutat tenz
z⁹. licet testator sit piurus qz nullib⁹ rep̄if p̄
actus gest⁹ ōtra iuramentū nō valeat. ōtrari
um vī difficile et h̄ p̄ aliquē nō tacluz. Ego dī
co sic p̄ qñqz ad̄ dispositio dependet a mera
volūtate seu facultate iurātis et tunc pcedit
otrariū ut valeat alienatio etiā nō iurata ō
tra iuramentū p̄us p̄stitū licet iurās sit piur⁹
qñqz ad̄ dispō nō dependet a mera facultate
iurātis ut qz interdicit a lege fauoē ip̄i iurā
tis. Exclū in muliere et minore i. c. cū ōtingat
S. e. et in auē. sacra pubez. T. si aduers⁹ vēdi.
Et tūc ad̄ etiā iurat⁹ ōtra p̄mū iuramentuz
nō valet sic itelligo gl. d. c. licet Rō qz ad̄ sine
iuramento erat iſo iure nullus obstante pro
hibitiōe legis Rō aut̄ iuramenti sustineri nō
p̄t qz iā obligauerat se deo p̄ p̄us in ōtrariuz
et sic z⁹ fuit illictū. Idē et fortius qz ad̄ pro
hibet rōe publice utilitatis tūc enī scdm iuā
mētu nō valet ōtra p̄mū dupliciti rōe. Prima
qz est illictū cū sit ōtrariuz p̄mo licto. Scda
qz tendit in p̄iudicium alteri⁹ ut. S. dixi. Et iste
est ppri⁹ cal⁹ h̄. c. Et p̄ h̄ potes decidere qōne
nōbile quā poit gal. de cal. S. eo. cū ōtingat. p̄
lat⁹ iurauit nō alienare bō ecclie incōsulto pa
pa. ut cōir hōdie iurat d̄mū alienat ōtra iuā
mentū an teneat alienatio et ōcludit ip̄e ōsu
lendo in qōne facti p̄ sic ita p̄ rōe iuramenti
solī venit reuocāda qz regularit tenet adus
ōtra iuramentū exquo. l. aliter nō resistit ut. S.
declarauit et tenet etiā archy. in. c. si a seve. de p̄
ben. li. vi. et spe. de emp. et ven. h̄. tertio loco h̄.
quid ergo. in fi. Quid aut̄ si iurās nō alienare
locauit p̄ centū annos nūquid erit piurus. p̄ et
ōtra facit qd̄ nōt glo. in cle. i. de rebus ecclie. n̄
alie. Ibi tñ finalit gl. ista ōcludit p̄ ille q̄ nō
potest alienare nō p̄t locare ad centū annos
recitat tñ accur. tenuisse ōtrariū in. l. pens. ff. d̄
le. ii. Has. i. p̄allegrato loco dixit p̄ alienaciōis
h̄bū ppri⁹ ūptū itelligit qz direkte trāsseretur
dominiū et licet nō alleget. et tex. est in. l. fi. ff. d̄
fi. totali. Sed quia mā alienacionis rei ecclie
fiastice sumit lar gissime p̄hibitus alienare p̄
hibetur locare p̄ centū annos. Tē non p̄t p̄i
gnorare ut nō. xij. q. ij. in ūuma. Sed ppri⁹ sum
pto vocabulo qui locat nō alienat ut dīc gl.
i. l. i. h̄. qd̄ at. ff. d̄ ūpsi. et. l. fi. ff. si ager. vec. pet̄
iuramenta aut̄ sunt ūtri iuris. Ideo ūm euz
non extendit ad alienationē im ppri⁹ sum
ptā ut est locatio ad centū annos. locās ergo
ad tñ ūpus non est piurus. allegat qd̄ in si
mili nō. in. c. ut ūp de re. ecc. nō alie. Rō tñ dī
cit p̄ locatō teneat. Ego de hac decisioē dubē
eo et poti⁹ tenerē ūpositū qz iuramentū ūstitū
itelligit ūm qualitates māe in qua ūstat. vñ

assumit omnes tacitas ɔditiones & restrições
et apliaciones fm naturā materie in qua
p̄stat ut in. l. si. T. de ɔdi. inde. r. l. vltima. ff. q̄
satis cogā. nō. bar. in. l. si. societate. h. arbitrox
ff. p. socio. r. Inno. in. c. p. tuas. de arbi. pba
S. e. p̄avmodū. f. 3. v̄bū alienatio itelligi lar
gissime in mā alienatiōis rei ecclesiastice vt ip
semet. H. s̄. fice. r. pba. in. c. n. l. i. de re. ecc
nō alie. r. qd ibi nō. in glo. ergo iuramentum
de nō alienādo sup ea p̄stitū dēt intelligi lar
gissime & vt oueniat māe sbiede & h. credo. v̄p

Mulieri. Cal. Si mulier iuā
tū. succubuit qr alit nō. pba. ut si da
tur nec dnegat ei licētia cū alio strahēdi. Di
uīt quo ad intellectū qr p̄mo ponit qd. Fe
cūdo solutio & ratio ibi nec. // Nō. p̄mo q̄ lic̄z
m̄rimoniū sit res multū fauorabilis. vt in. c.
er. l. f. S. de pba. r. c. si. de re. iudica. cū simili
bus nō tñ in tātu vt sup eius stradū stetur
soli iuramento asserentis stradū. // Nō. z° q̄
piuriū n̄ ipedit strahi m̄rimoniū sicut nec er/
cōicatio vt le. r. nō. in. c. significasti de eo qui
duxit in marri. & criminā ipediētia m̄rimoni
um vide p glo. in. c. ij. de pe. & remiss. r. qd ibi
nō. // z°. nō iūta glo. si. q̄ vbi occurrit due p̄su
ptiones quaz vna alteri nō p̄ponerat h̄ sūt
pari potentie iūce se colludūt simile in. c. litter
ras deflūp. // Nō. q̄ regularit d̄z ecclesia pro
hibere ne quis veniat stra p̄priū iuramentū
facit. j. de spon. et l. f. pba. enī hic p locum
a spāli. // Nō. vluo q̄ vbi agit d̄ dubio pecca
to quis relinquent̄ est oscie sue. // Hlo. i. diui
dit in duas pres. in p̄ma q̄rit an vir iste sue
rie legitime absolutus & rñdet q̄ sic quia acto
re nō probante reus debet absolui vt in iuri
bus allegatis i ea. // Sed stra h̄ ego opono
sic post iuramentū delatū p̄ti nihil amplius
d̄z queri quia h̄t v̄m trāsaktionis. l. i. r. ij. ff.
e. r. l. i. T. e. r. tex. in. c. ethi x̄pus. S. e. dic q̄ dñis
strouerſie finis est iuramentū sed iusta mulier
in iudicio iurauit istum v̄z cōtraxisse secum
m̄rimoniū ergo debet sibi adiudicari cū adō
sibi operat ex iuramento. l. actori. T. eo. et. l. si
duo. h. marcell. f. e. Solutō dic strariū p̄cede
re si iuramentū fuissz delatū huic mulieri in
supplementū p̄batiōis sed ter. loquit̄ de alie/
no iuramento. forte enī exegit iudex iuramen
tū de veritate dicenda. S. c. ex litteris & ɔfessio
facta vigore talis iuramenti p̄iudicā potest
ɔfidenti nō aut p̄dēsse quia regulariter nō va
let ɔfessio ad p̄prium ɔmodū ɔfidentis. xiiij. q
ij. in p̄n. vel loquit̄ fm. Jo. an. de ɔfessione mu
lieris facta in positionibz suis q̄s suo posuit
sacramento iuxta. c. cū in positionibz. f. eo. ti.
li. vi. // Jenio nūc ɔpēnti ordine ad scđam
ptē glo. pone enim. q̄ mulier habuisset vnum

bonū testem nūq̄d fuisset sibi referendū iura/
mentū in supplementū p̄bationis & est ista qd
notabilis & difficilis in effectu ɔsistens nun
quid in cā m̄rimoniali sit locus delationi iu
ramenti in supplementū p̄bationis. glo. i. ar
guit q̄ sic p̄ iura generalia s̄ finaliter ɔcludit
op̄positū qr hec cā est ardua cū agat q̄ de sta
tu hoīs cū p̄ hoc fuitus ɔstituat in ipo. r. nō
bene hāc rōnē p̄ q̄ facit. c. nō d̄z. de ɔsāg. & assi
r. c. oēs causationes. xxij. q. vij. Idē v̄r sentire
gl. iuris ciuilis in. l. iij. h. q̄cūqz ff. e. ti. hec op̄i.
etiā v̄r placere abbati h̄c. q̄ rñd̄z ad. c. attestā
tōes. q̄ d̄ despō. ipube. vbi fuit in cā m̄rimoni
ali delatū iuramentū q̄ ibi nō deferit sup̄ p̄n
cipali actiōe. & sup̄ articulo postea oriēti sup̄
q̄ magna erat p̄suptō stra reū h̄z p̄ ɔsenfissz
post etatē vel fm eū ibi aatrī habebat p̄suptō
onē p̄ se. hic non & in hac vltima solutiōe v̄r
iūlinare in strariā opinionē h̄ glo. Jo. an. de
cit q̄ illa decretalis solū vult q̄ si p̄suptō est
stra rez qui venit absoluend̄ i cā m̄rimoni
ali nō absoluēt nisi iuret ad excludendā illaz
p̄suptōne q̄i velit dicere & bñ q̄ ibi nō loquit̄
de iuramento i supplementū p̄batiōis h̄ d̄ iu
ramēto purgatiōis qd deferit reo ɔteqz absol
uat vt sic purget p̄suptōne ortā stra eū. //
p̄ illud iuramentū nullū sit p̄iudicū m̄rimo
nio nec actori h̄ est fauorable eis cū alit ve
niret pure absoluend̄ adiore nō p̄bāte aliter
tū. Jo. an. nō declarat in hac q̄stione mētē su
am. Hosti. hic r. q̄. eo. c. fi. & idē ph̄i. tenēt cōtra
op̄i. gl. dicentes q̄ in oī cā etiā m̄rimoniālī p̄t
deferrī iuramentuz ɔsideratis tñ circūstātis
ponit ipē hosti. exempluz in muliere honesta
potenti & diuīte que petit aliquē in virz sibi
iūferiorē vel equalē qui sepius d̄ stupro illā
solicitauerat. & p̄bar p̄ vnum testē omni exce
ptione maiore q̄ iste desponsauit eam p̄ vba
de p̄nti adducit de septi. ex pte. et de testi. sup̄
eo. ij. fatek ipē hosti. & idē ph̄i. q̄ i cauf m̄rimo
nialibus & similibus in quibus verti p̄cu
luz anime sicut ibi est speciale vt nō transeat
in rem iudicatā sic oportet ibi spāle fateri q̄ si
apparet decepta eccia retradabif qd ē faduz
ratione iuramēti delati ar. j. de fri. frateritad.
r. T. e. l. i. qd est spāle stra legē. ff. e. l. nō erit. h.
dato sit ratio quia in calibus nec lex p̄uale
nec ɔsuetudo. S. de ɔsue. c. fi. p̄ que patet etiāz
in m̄rimonio posse iuramentū deferrī ita tñ
q̄ legitimō m̄rimonio nullo modo p̄iudicari
possit. nec salus anime ipediri q̄tiens de ipi
periculo ɔstaret & sic trāfit Jo. an. cū hac op̄i.
Et vide hic sentire q̄ possit deferrī cū limita
tōe p̄dida. Bar. p̄. Bn. in d. l. iij. h. q̄cūqz
dicit q̄ stanti pro matrimonio p̄t deferrī vt
iuret pro matrimonio quia hic nullum per̄
culū est cū vidat de nouo strahere s̄b ɔditōe

si ille iurauerit h[ab]stanti o[ste]ra m[at]rimoniu[m] nō est
deferendū q[uod] nō depēdet illi dissolutō a facul-
tate priū et sic v[er]o sentire bar. p[ro] rōne suā hoc
p[ro]cedere in iuramēto iudicali. q[uod] d[icit]ur a p[re]te
pti. in necessario ei q[uod] defert a iudice nō p[ro]ce-
deret p[ro]mum dictū bar. cū illud defertur p[re]te
altera non o[ste]ntiente. l. admonēdi. ff. e. Item
scdm dictū bar. nō sūdat bona rōe q[uod] licet iu-
mentū defera stanti o[ste]ra m[at]rimoniu[m] nō p[ro] h[ab]
dissolueret iugū imo q[ui]cūq[ue] ostaret de con-
trario redīegrare m[at]rimoniu[m] p[ro]c. o[ste]n[ti]a
i. c. lator de re iudi. r. S. dixi f[ac]tum hosti. o[ste]ra op[er]a
bar. v[er]o defter. in. d. c. attestatiōes. et eo mō tol-
lit rō gl. in. d. l. iij. q[uod] v[er]o velle q[uod] iō iuramētu[m] nō
est deferendū in hac cā q[uod] apli nō poss[et] queri
de legitimitate m[at]rimoniu[m] obstatē iuramento
q[uod] est falsū q[uod] si sūna nō obstat fortius nec iu-
ramentū. do. an. f. eo. c. fi. dicit q[uod] iuramētu[m] pur-
gatiōis vbi nō est p[ro]batū deferrī p[ot]est ut in. c. ac
attestatiōes. de spon. ipu. iuramentū vero neces-
sarium p[ot]est reo deferrī q[uod] venit als. absoluē-
tus d. c. attestatiōes. H[ab] certe nō differt hoc
a p[ro]cedēti articulo q[uod] istud nō p[ot]est dici iuramē-
tu[m] purgatiōis exq[uod] defert reo. nō ei defert sibi i[n]
in supplemētu[m] p[ro]bationis cū reus nō h[ab]eat p[ro]-
bae. h[ab] ut purget p[ro]sūptionē o[ste]ra eū ortā. Ado-
ri at semiplene p[ro]bant non est fm eū deferendū
iuramētu[m] necessariū. h[ab] voluntariū p[ot]est deferrī i[n]
quātū iurā stat p[ro] m[at]rimonio q[uod] p[otes]t possūt
sibi p[ro]iudicare sed necessariū non est deferendū
q[uod] cā est ardua nō ob. q[uod] posset retrādāri q[uod] for-
te non potuerūt haberi p[ro]batiōes ad retrādā-
tu[m] hec sūt que in diuersis locis scripta rep[ro]p[os]itū
q[uod] nō mīhi v[er]o ad plenū huic articulo q[ui]tidī
ano satissimū. Ego ophendēdo clare omnes
casus dico sic q[uod] aut nō o[ste]nat de m[at]rimonio ut
q[uod] de iōius o[ste]radū disputat. aut o[ste]nat sed di-
spusat de aliquo impedimento iōius pura
o[ste]n[ti]a. p[ro]mo casu aut actor plene p[ro]bat
et non est curādū de iuramento. ut in. c. sicut
de p[ro]ba. Aut nihil p[ro]bat et idē q[uod] reus veit sine
quolibet iuramento absoluētus. f. eo. c. fi.
sentit Jo. an. in. c. i. de clam. despon. M[on]itor
en. tex. in. c. i. e. ri. Aut p[ro]bat aliquid sed min[or]
q[uod] semiplene et tūc non actor sed reo deferendū
est iuramentū purgatiōis. et iste est p[ro]prius ca-
sus. c. attestatiōes palle. Nam ibi ex visu ad
copulā erat o[ste]ra p[ro]sūptio q[uod] post etatem legiti-
mā puer o[ste]nserat in mulierem facit q[uod] nōt. f.
c. fi. Adori aut nō est deferendū quia non ha-
bet semiplenā p[ro] se ut nō. in. d. c. fi. et loquor de
iuramento necessario q[uod]. s. defert a iudice p[re]te
q[uod] aut in voluntario iudicali quod. s. defert
a p[re]te p[re]te. dico q[uod] in dubie actor potest defere
reo quia sine illo veit absoluētus exquo ple-
ne non p[ro]bat Reus p[ot]est defere actori si sibi tūc
p[ro]iudicat. nā sic posset de nouo o[ste]rahē ita pos-

set defere iuramētu[m] actori līc[er]tā semiplene. v[er]o
nihil p[ro]bet ut in opinione bar. Aut semiplene
actor p[ro]bat et hic est casus magl. dubitabilis. in
quo sic distinguo q[uod] aut q[ui]rit de iuramēto vo-
lūtario aut necessario. p[ro]mū p[ot]est deferrī reo cū
veniat absoluētus exq[uod] plene nō o[ste]nat de m[at]ri-
monio. est ei h[ab] fauorabile m[at]rimonio. d. c. ac
attestatiōes. Actor at p[ot]est deferrī si reus sibi so-
li p[ro]iudicat rōe p[ro]dicta. sec[undu]s at si p[ro]iudicaret alte-
ri m[at]rimonio d[icit] q[uod] o[ste]n[ti]at q[uod] nō poss[et] trāsigere
tūc et sic nec iuramētu[m] defere in p[ro]iudiciū al-
terius m[at]rimoniu[m] iuxta nō. in. d. c. iij. de clādest
despon. Scdm. l. iuramētu[m] necessariū in dubie
p[ot]est deferrī reo. d. c. attestatiōes q[uod] actor nō p[ot]
o[ste]n[ti]at exq[uod] suā iuramētu[m] p[ro]bare nō p[ot]
nec p[ro] h[ab] iuramētu[m] p[ro]iudicat iuri suo. q[uod] q[ui]cūq[ue]
o[ste]n[ti]at de o[ste]rario retrādabit[ur] attentatū rōe
iuramenti. vt. S. dixi et facit. l. admonēdi. ff. eo.
An autē actori possit deferrī est satis dubiu[m]
p[ro] arduitatē cāe. Ego in dubie crederē p[ro] ter
c. f. i. j. eo. iūcta. l. iij. h[ab] q[ui]cūq[ue] palle. h[ab] forte relin-
quēdū discreto iudicis arbitrio ut o[ste]n[ti]at
oib[us] q[ui]litatib[us] et circūstantiis p[ro]sonaz et cāe de-
ferat vel nō defera. Quid at si actor est optime
vite. et petit puellā se inferiorē vel e[st]q[ue]lē et habet
de o[ste]radū vnu p[ro]batissimū testē vel forte h[ab]
duos testes quop vnu est nō o[ste]no integer.
et sic habet pl[ur]i p[ro] semiplenā p[ro]batiōez certe sa-
tis p[ot] ad iuramentū recurri. Nā nullū textū
dicit iuramentū nō deferendū in cā ardua sed
iudex potest i[st]p[ec]tū p[ro]sonaz et cāe circūstantiis
defere illud actori. f. eo. c. fi. h[ab] i. potest ergo sp[iritu]
q[ui]cūq[ue] circūstantie et q[ui]litates p[ro]sonarum suadet
optime facit quod habet in simili in. c. cu[er]tā
de rapto. et glo. in hoc notabilis in. c. vidua.
de regu. M[on]itor ad scdm mēbz principale
q[uod] o[ste]n[ti]at de m[at]rimonio sed disputat de aliquo
ip[er]dimēto et distingue fere p[ro] omnia ut dixi in
precedenti mēbro eo saluo q[uod] stans pro matrī
mo[ri]o non possit defere iuramentū stāti o[ste]ra
m[at]rimoniu[m] Rō quia sicut nō posset exp[er]isse trā-
sigere o[ste]ra m[at]rimoniu[m] ve in. c. fi. de trāsact. r. c.
sup eo. d[icit] eo qui co g. o[ste]n[ti]a. ita nec tacite defe-
rendo iuramentū et in hoc easu posset saluari
illo opinio Bar. non enim est recedendum a
matrimonio nisi p[ro] veras p[ro]bationes seu ple-
nas de ip[er]dimēto de testi c. licet ex quadaz
in fi. An autē iudex possit defere in quo non
cadit timor collusionis ar. c. nō de preben. d[icit]
eo arbitrariū p[ot]. S. dixi in p[ro]cedēti articulo
facit dēm. c. licet. vbi p[ro]bationes de o[ste]n[ti]a
tate nō sūt necessario o[ste]n[ti]entes et tūc dissol-
vit m[at]rimoniu[m] de q[uod] o[ste]n[ti]at Credo tūc q[uod] nō p[ro]
sūptiones p[ro] asserente ip[er]dimēto sine multū
vrgentes non debet iudex procedē ad d[icit]atio-
nē iuramenti p[ro] rōne d[icit]i. c. licet in fi. et p[ro] hec
habes hunc articulū clarissime diffinitū. Et

ex his p̄t dec̄is oſimilis qđ an i cā monacha
tionis sit locus huic delationi iuramenti gl.
in.d.l.ij. q̄cūq; tenet q̄ nō p̄t arduitatē cē
Alij vt refert Jo.an.ij.eo.c.fi. dicūt posse defer
ri **H**z si eēt iuramentū voluntariū vel iudicia
le necessaria erit supiorl. auē. sicut in alienati
onib; rex xij.q.ij. sine exceptione r.x.q.ij. hoc
ius. **S**ecus in iuramento necessario. ad h. ff.
de rebus eoz.l.ij. h. item q̄rit. et hec sūt verba
Ty.in.l.in bonefidei. **C**eo.ti.s ip̄e Ty. in ad
ditione dixit moderniores tenere iuramentū
nō deferendū in cā monachatiōis q̄ vinculū
auēte dei impressum nō p̄t p̄ inferiorē tolli.
et hec sibi placet **H**z certe hec rō tollit p ea q̄
dixi in p̄cedēti articulo Bar. i.d.l. ij. et do. an
dicūt sic. **S**. dixi i cā m̄rimoniali. **E**go dico lati
us p oia vt. **S**. dixi. q̄ in hac cā est eadē rō q̄
in cā m̄rimoniali. et vide gl.nōbilez in.d.c.vi
dua. d fgl. q̄ vult posse d̄ferri. **H**z reduco illaz
ad distictioez quā. **S**. feci in p̄cedenti q̄oe. et vi
de qđ le. et nō. in.c. cū cā. de rapto. // **H**l.ij. ē cla
ra vsq; ad b. lau. ibi tacite oppo. d.l. nālit. **H**nī
hil. ff. de adqren. poss. vbi ille qui vendicāt in
cipit rē p̄t redire ad interdītu vti possidet. n̄
obstātetrātate q̄ ex hac vicissitudine ori
eur gl. soluit h̄ nō multū clare dīc q̄ ibi nulla
est trārietate p̄t ei q̄s agere rei vendicatiōe
p̄tētū detentōis iuxta ea que hēnt et nōn i
l. officiū. ff. de rei vē. et c. exaiata. **S**. de iudi. in/
terdīto aut vti possidet. p̄t nūc agere rōne
possessionis cūlīs. et dic plenius d̄ intellectū
illi. l. ut dixi in.c. pastoralis et.c. cū dīled? de
cā poss. et p̄rie hec enī mulier nō p̄t excusari
a trārietate cū de facto p̄rio agens p̄r iu
rauit se cū illo virō trāxisse. **N**ec autē peten
do litētiā cū alio trāhendi dicit p̄lus oppo
fitum nam si vez iurauit nō p̄t trāhere cū
alio. quia m̄rimoniu p̄mū legitime trādūt
non dissoluitur ex eo q̄ alius trāsūt ad alia
vota sed p mortem. nālē dūtarat. xxij.q.vij.
c.i. q.ij. et ideo q̄ ecclesia dubitat an veruz an
falsum iurauerit assumit viā mediā vt hic dī
Sed tūc fortē opono ex quo hec mulier iu
nit non debet admitti volens veire trā
fessionē p̄priā maxime iuratam. q̄ q̄ quisq; dilu
cida voce ū. de pba. per tuas. et l. naturali. **T**
de nō nu. pe. **S**o. potest duplicit collī. ex diāl.
Inno. licet ip̄e nō formet hanc opositōez. p̄
q̄ istud est spāle in m̄rimonio propter p̄culū
quod esset si otinere cogeretur vel aliter et p̄?
sibi placet q̄ post s̄niām licet trā suam oſessi
onem venire de q̄ remittit ad nō. q̄ de excepc. cū
venerabilis. intellige hanc solutionē q̄n per
s̄niām fuit oſessio reprobata vt hic ita videt
de mente **I**nno. vt apte ip̄e ponit in.d.c. cum
venerabilis. an enim ip̄probationēz vel si esset
h̄m eā p̄nūtiātū nō licet contra eā venire vt

in oſtrario n̄ put nō. in.c. fi. de oſes. et in.d.c. cū
venerabilis et hanc solutionē nō singulariter
q̄ hēs casum in quo licet venire oſtra oſessio
nē etiā iuratā et est ratio **N**ā ex quo iudex illā
n̄ recepit nec p̄s approbavit nō potest sup illa
se fundare et cogere p̄tē ad obſeruātiā vt in r̄
gula ex eo. de re. iur. li. vi. et in.c. cū olim d̄ cēhi
vide av māz qđ nōt gl. xxx. q. v. h̄is ita et in
auē. qui po. in p̄ig. ha. **J**tē si possessor et qđ nō
spe. in ti. de excepc. h̄. viso. et b. qđ extra colū. v.
et bonū ter. in.c. iij. de eo. qui mit. in pos. iūcta
glo. tertia. **V**ltio q̄rit quid faciet iudex si
mulier voles trāhere petit bāna ponī quod
de iure est vt in.c. fi. de clādest. despō. **S**olutō
dicit hosti. q̄ ep̄us dēt illā monere ad oſinen
tiā ar. in.c. discretionē. q̄ de eo q̄ cog. oſang. **H**i
ho nō p̄t illā iūdere p̄cipiat bāna publicari
cum p̄tētatione hui⁹ decre. s. q̄ p̄ id nō inten
dit dare licentiā vel denegare h̄ illā oſcie sue
relinquere. Denegare autē bāna nō deb̄z quia
denegando p̄abula trāctus denegaret cō
tractuz oſtra hanc l̄am dicit Jo. and. dīci pos
se q̄ l̄ p̄tētatio p̄dicta sit utlis in hoc casu
nō tū est necessaria. all. ff. d̄ iudi. nō vīdet dīc
clarious q̄ missio bānoz nō fit ad dādā licen
tiā sed potius vt ex cā legitima si qua subest
interdicatur matrī monium. et.

O **L**erius **C**as⁹ Qui iurauit seruare statuta edī
ta et postea p̄ illud iuramentū aliter
nō iurādo p̄misit seruare edēda seu postea edī
ta nō tenet ex iuramento ad nouiter edīta h̄
dicit h̄m vez intellectū. **P**rimo ponit qđ z°. so
luto ibi l̄. // **N**ō p̄mo clericū licite iurare de h̄
uādis statutis ecclēsie sue. **I**dem v̄t dīcētū
de ep̄o ar.. viij. q.ij. artaldus. **Q**uid autē
si in volumē statutor̄ repūt̄ aliqua. illicita
dic vt hēt in.c. i.eo. ti. li. vi. **N**ō z°. q̄ iurāſt
cum de seruandis statutis ecclēsie ſertur ad
statuta ſubſtētū ſm tempus iuramenti et
non ad statuta postea edīta ita colligit h̄ do.
an. qđ non colligitur ex l̄ra nec est vez quoni
am reſtrīnxit ſe iurāſt ad statuta edīta vt pa
tet in ter. ibi edīta merito iuramentū nō extē
debat ad poſtea edēda ar. in.c. ſicut. q̄ de ſpō
Quid autē ſi indistincte ſe obligasset ad ob
ſeruantia statutor̄ dicā latius. **N**ō q̄ lic̄z
quis teneat ad obſeruantia nude promissiōis
ſ. de pac. c. i. et ſecūdo q. xij. q. v. iuramenti. a
deo vt dīcā ibi deum nō facere trāz inter iu
ramentū et ſimplicem p̄missionē tñ ſolidius ē
pactum ſeu p̄missio vbi in tūenit iuramentuz
vt exp̄ſſius pba xij. q. i. c. i. et ea cā. q.ij. aīad
uerendū et c. ſup eo d̄ oſag. et affi. vbi bo. rex
cū gl. et rō. ū. ſbiſciet // **O**p̄. et vīdet q̄ deat iu
mentuz extēndi ad edīta et edēda p. l. ſi. **T**
q̄ res p̄ig. ob po. vbi dīcīt q̄ ſi q̄ ſi obligat bōa

sua vñ obligare nedū pñctia h̄ etiā futura. **S**o
glo. sentit h̄ otrariū t̄ dicit q̄ ideo nō extēdīt
ad futura qr̄ nō d̄z extēndi iuramentū ad ea d̄
quibus nō fuit h̄isimilē cogitatū t̄ q̄ postea
accidūt h̄c dicit̄ in trāslatione. l. cū aqliana
ff. de trāslac. hic enī nō fuit cogitatū. nisi de p̄
sentibus cū iurauerit solū obſuare statuta e/
vita. **N**ū nō potuit postmodū ex nudo oſen
su extēdere iuramentū ad edēda vel nouit̄ edi
ta vt l̄ra īnuit t̄ ē satis bona rñſio sic ordinā/
do glo. vt dīxi. hosti. t̄ndet magis specificē ad
otrariū dicit enī q̄ illud est fauorable. Sed
istud. s. vt iuramentū extēdat est odiosū t̄ pici
losū. t̄ eodē mō rñdet ad. c. qr̄ circa. de pñſle. t̄
ff. de fuitu. vrba. p̄di. l. qr̄ fuitus. **N**ō bñ h̄
vñ q̄ iuramentū est strīcti. iuris. vñ nō debz
d̄ facili extēdī p̄t̄ p̄iculū piuri. **J**o. nō. **H**as.
S. eo. cū otingat dīxi in. c. itellecto. **S**. eo. optie
facit tex. in. c. cū clericī. de ver. fig. t̄. **S**. eo. veni
enz. t̄. c. q̄ntauallis. **J**o. an. nō placet hec solu
tio hosti. q̄ ad istū tex. qr̄ h̄bū edita pōtū ī iu
ramento soluit otrariū. facit f̄m̄ eu. ff. de h̄. sig
cū stipulamur. **E**x hoc sentit **J**o. an. t̄ clariss
do. **T**ar. q̄ si non fuit aþoitū h̄bum edita sed
simpliciter iurass̄ huare statuta obligaretur
etiā ad edenda qđ mihi nō placet. quia ppter
metū piuri iuramentū est grauis pñudicij et
strīcte interpretationis vt predīci. ideo non est
extēndendū īmo potius restringendū vt non
prehendat id qđ ex lata h̄bōꝝ significatione
posset oþhendere. d. c. cū clericī. t̄. **S**. e. ad nr̄az
ii. t̄. c. q̄ntauallis voluit Archi. in. c. ne quis
xxij. q. ii. posset tñ sic distingui q̄ aut illa statu
ta que postmodū fiunt nō sūt multū pñudicia
lia et extēndi iuramentū ad illa ar. illius. l.
fi. **T**. que res pig. ob. po. t̄ qđ ibi nō. quamq̄
piuri sit in se grauissimi pñudicij. tñ debem̄
attendere non ad id qđ venit accessorie h̄ ad
id ad qđ iuramentū obligat pñcipaliter. s. ad
statuta fienda que sūt modici pñudicij sicut si
obligo bona mea simpliciter. veniūt etiam fu
tura quomō in obligatione agit de modico
pñudicio ad pñmissa. facit. l. i. ff. de auē. tu. t̄ hoc
exp̄sse voluit bar. in. l. si stipulatus. **S**. cū stipu
lamur. ff. de ver. ob. **A**ut sūt grauis pñudicij t̄
iuramentū ad illa nō extēndit ar. in. dicto. **S**.
cū stipulamur t̄ in. l. si mādauero. **S**. is cui. ff.
mādati. t̄. c. felicis. **S**. verū de penis. li. vi. vbi
habetur q̄ publicatis bonis alicuius simp̄r
nō veniūnt bona futura t̄ hoc ppter grauita
tē pñudicij. t̄ sic reducit ad ocordiaz cū d. l. fi.
T q̄ res pig. vt ibi nō. t̄ hec nōb̄s. **H**z alīc
stra hoc t̄ stra tex. oppo. videt enī q̄ licet nō
teneat vigore pñmi iuramenti. debz tñ obliga
ri vigore sc̄di. nā pñmittendo p̄ pñmū iuramen
tu vñ iurare salē p̄ creaturā valz enī iuram
tu int̄poitū p̄ creaturā seu creata t̄ facta vt. **S**.

eo. ethi xps. **S**o. **J**o. tal. sūt h̄c ī mirabili opū
nione fatendo otrariū. dicit enī q̄ licet iste trāſ
grediendo nouū statutū nō faciat otrā pñmuz
iuramentū. tñ qr̄ t̄ sc̄dm fuit iuramentū qr̄ rē
creatā vel factā adiecit sc̄z iuramentū iste cle
ricus d̄z dici piurus ad h̄ pñderat istū tex. in
fi. ibi et debito pñstī iuramenti. do. an. dicit h̄
h̄ d̄cm p̄cedere si ostaret q̄ egerit iurare. Sed
putat ip̄e q̄ iste iurare nō intenderit sed iura
mentū āiquū pñstī ad h̄ extēdere ex pñmissi
one q̄ nō sufficit t̄ h̄ tenet archi. in. d. c. ne q̄s
vult idē. **J**o. an. in addi. spe. e. ti. in fi. vbi. d. q̄
si subditus qui pñmo iurauit dñō suenit q̄ il
lud iuramentū postea extēdat ad alia nō tñ
fit extēnsio vt h̄ sicut p̄ adū possū obligaē suc
cessorē nō tñ p̄ iuramentū vt nō. **S**. co. **V**itatis
q̄ iuramentū nō extēdat ex simplici oſensu h̄
exigit exp̄ssa iuratio q̄i forma iurati fit de ſt/
stantia vt hic melius q̄ alibi nōb̄liter pbaſ
p̄ hoc etiā dīxit abbas h̄ q̄ si q̄s asserit aliqd
dñō p̄ sacramētu qđ pñus fecit nō est piurus
licet fit illud falsū qđ intelligit. **J**o. an. t̄ bene
qñ ad h̄ pñmū iuramentū nō extēdebat als
secus p̄ h̄ etiā nōt dicit do. an. q̄ si def̄ licen
tia nōtio vel iudici vt extēdat iſtr̄m̄ put vult
q̄ nō possit ibi addere iuramentū vel stipula
tiōeſ ſi formaliter n̄ incesſit qr̄ possit hec ſim
plici oſensu ſuppleri cū h̄eant certā formaz qđ
nō. t̄ generaliſ qđ possit addere ſapiēs qñ in
ſtrumentū est ad oſiliū ſapientis extēduz
remitto ad **B**ar. in. l. ex ea pte. ff. de h̄. ob. t̄ la
tius in. l. illa iſtitutio. ff. de here. insti. **E**go
q̄tū ad pñcipalē oþoppositionē ſup̄ ſadaz dīſtin
guo ſic q̄ aut is qui pñmo iurauit agit nūc ex
tendere illud iuramentū ad obſuātiā alteriſ
actus non aut de nouo iurare vt qr̄ dicit vo
lo teneri virtute pñmi iuramenti vel pñmitto p̄
pñmū iuramentū t̄ nō fit extēnsio rōne ſp̄dīt̄
nec etiā tenet ex nouo iuramento qr̄ hoc non
intendit t̄ hoc iudicio meo voluit iſta littera
ibi qđ pñmisit ic. nō aut dicit qđ iurauit quod
ſacit apte contra **T**al. t̄ ita ſentit archy. in. d.
c. ne quis. t̄ glo. noſtra h̄c. **E**ū ergo iuramē
tu dirigatur in deū. **S**. c. debitores. t̄. c. ethi xps
oportet q̄ obliget ſe deo dīrecte qđ non fit qñ
agit ſolum iuramentū extēdere nec ſirmat
pñmissū p̄ religionē deo debītā ſicut d̄z facere
iuramentū. **S**. e. c. ethi xps. **A**ut intendit nūc
iurare adhibent o pñmū iuramentū t̄ potest h̄
oſiderari duplicit̄. **U**no mō q̄ intendat iurare
p̄ pñmū iuramentū ſicut p̄ rem ſpiritualem
vt quia dicit iuro p̄ pñmū iuramentū ſicut ſi
diceret iuro p̄ euāgelia vel p̄ ſanctum petruſ
t̄ hoc caū p̄cederet dictum **T**al. **S**ed modo
p̄t̄ oſiderari q̄ intendat q̄ relationē ad pñmū
iuramentū exp̄m̄ere formaz p̄oris iuramenti
vt ſi dicat iuro p̄ pñmū iuramentū id est ſcdm

formā ibidē exp̄ssā i tūc etl. credo q̄ obligetur ex nouo iuramento nō q̄ extendat antiquum Nā video etiā q̄ vbi req̄rit nōobilis exp̄ssio n̄ refert an exp̄mat̄ noīatim an p̄ relationez ad aliud ut patet in sūia qn̄ iudex dicit 9demno vel absoluo put in actis 9tinet vt nō.in.c.pe nul.de iudi. Nel qn̄ refert se ad certū iſtrum̄ tū vt nō. Inno.in.c.ij.de libel.obla. facit tex. i l.penul. C.d sen. q̄ fine certa quāti. q̄ qd legi eur i nō.in.c.venerabilis de excep. i de reli. do cū venerabilis. i p̄cipue pcedūt p̄dicta eo ac tento q̄ p̄ iuramentū p̄ncipalis obligatio ad q̄rit̄ dō dīcto.c.debitores i.c.ethi xp̄s. qui nō respicit ad vboꝝ formā i corticē sed ad men tez se obliga ē volēt. xiiij.q.v. si qd iuenisti. ve ficut in voto.nō.in.c.litteraturā j. de Voto. et p̄ Inno.i.c.ex pte de cēsi. i.c.porredū de regu Et p̄ hec 9cludo in materia q̄ si p̄t 9sta ē quo q̄ mō i foro aīe vel iudiciali iste itendebat no uiter iurare obligabit ex iuramento. ar. S.eo ethi xp̄s. i in dubio satis v̄ voluisse iurare si exp̄ssit v̄bū iuro vel 9simile i sic limita oīa p̄ dīcta. Ultio oppo. v̄ ei q̄ hec īdagatio līre i p̄dictoz sit supflua q̄ cū certū sit istum cleri cum obligari ex p̄missiōe nō refert an etiam teneat ex iuramento q̄ int̄ iuramentū i sim plicem loq̄lā de nō facit differentiā vt i.c.iu ramento xxij.q.v. To glo. n̄a tacite sentit et soluit q̄ respectu obfuantie. nō est differētia q̄ parit̄ obligat vt in 9trario Sz in 9trauen tiōe est dīria q̄ maior peniētia ipoīt ei q̄ veit 9tra iuramētū t̄. quā solutiōe nō. Jo.an. di cī hāc eq̄uationem procedere quo ad genus nō quo ad determinatā q̄titatē reat̄ dīc clai rīus q̄ deus nō facit iter ista dīriaz. s. quo ad iteritū salutis q̄ vterqz peccat mortalit̄ iux illud os qd mentis occidit aīaz sapientie p̄mo c. i in.d.c.iuramenti rōne cui. q̄sqz meref̄ pri uari i p̄uat̄ est gratia dei i vita eterna xxv. di. hals ea demū. sed respectu q̄titatis reatus magis peccat qui venit 9tra iuramētuz i iō maiori pena afficit Rō q̄ iste magis 9tēnit deū qui firmavit p̄missuz suuz p̄ iuramentū i transgress̄ est. xxij.q.i.monet i.c.i de iudi cū nō ab homine i.c.nouit i.c. S.eo q̄rela J̄o iuramentū adiūcit maius vinculū d̄ 9sang. i affi.sup eo. i.c.p̄terea.n.de spō. i tāto maius quāto id sup q̄ p̄staf̄ ē sanctī de.c.monz. dīxi. S.eo ethi xp̄s i.l.si q̄s maior. C.d trāslat̄. q̄ nō

Juramentum Hoc. c. palit̄ duas p̄tes z̄ est in. S.lane. Et p̄ mo legā istud p̄ncipiū qd cōir nō sumat̄ Sed p̄ iueib̄ sumo sic Juramētū lītis decisoriū a iudice dīlatū fine iusta cā recusari nō potest Delatū vero a p̄te līcite recusat̄ i refert in a ctione tū famosa nō licet reo referre Dīvidit

H p̄ncipiū i tres p̄tes. p̄ma tractat de iuramento necessario qd. s. defertur a iudice parti. Sed d̄ iudicali qd. s. defert a p̄te p̄ti. z̄ retractat d̄ relatione nō fienda p̄ reū i actione famosa. Sed ibi q̄uis z̄ ibi nec liceat. Nōbilis hīc aliter nō colligo q̄r eēt replicare iā dicta i sū maro i statim dicenda Sz p̄ d̄claratiōe ip̄i totius materie oponif. v̄ enī littera sibi ip̄i 9traria. Nā p̄mo dicit iuramentū nō posse recusari z̄ dicit opositū So. dic vt i p̄ncipio gl i. quā melius ordinādo i clari. i lati. māz ex pediendo die sic q̄ ad p̄posiūm nō strūm iuramentū est duplex qdā qd defert a iudice p̄ti qd appellat̄ necessarium q̄ fine iusta cā recusari nō p̄t vt hic in p̄n. iūcta supseriptione i in.l. generalit̄ C. de nō nu. pe. Ap pellatur istud etiā lītis decisoriū seu declaratoriu. q̄r p̄staf̄ ad līl. decisionē. vt in.l.ij. i.l. ad monēdi i.l. manifeste cū si. ff. eo. i in.c.ethi xp̄s S.eo. Et hoc iuramentū p̄ducit actiōez etl. de iure cili vt i.l. aītori. C.eo.ti. i.l. si duo p̄soni S. marcellus. ff. eo. i dic vt ibi Aliud qd defert a p̄te p̄ti i istud stat in noīe sui generis i appellat̄ iudicali i istud recusari p̄t i referri vt in scđa p̄te huius p̄ncipiū qd an sit vez in distincēe vt recusari possit dicā j. latius i istd etiam iuramentū p̄ducit actiōez vt dīctis le gibis. Sed p̄ncipale. s. extra iudicali appella t̄ voluntariū quia voluntate et ex ouentione p̄tiū suscipit nec est necesse referre vt statiz dīcam in iudicali i de isto nō retractat̄ hic fm gl. Sz dic q̄ nō tractat̄ explicite sed implicite fit mentio a 9trario sensu ibi qd in iudicio t̄. q̄i dicat si ē extra iudicali n̄ p̄t referri nec etl. deferrī nisi ex ip̄az p̄tium ouentione i dic q̄ istud extra iudicali est multiplex. qdā assessorium de quo dīxi. S.e. si vero. qdā obligatiōnis introductoriu. vt qn̄ p̄ iuramētū aliqd p̄mitto Quodā 9firmatoriū exemplū in.c. cū 9tingat. S.e. et in.c.ij.de pac.li.vi.in aīc. sacra menta pubez. C.f. aduers̄ ven. An autēz ex quolibet istoz p̄ducat̄ actio non est p̄prie materia nostra de iure canonico puto q̄ etq̄ liber iuramento līcito p̄ducatur actio dūmō mā fit ad hoc apta q̄ ius diuinū et canonici mandat iuramenta fuari. S.e. ethi xp̄s i.c. cū 9tingat et.c.debitores cuz si ergo 9petit ius agendi. l.statuas. ff. de ad q̄rē. re. do. l. vna. ff de 9di. ex. l. nō. glo. in.c. cū libez. de sepul. et.c. si canonici de offi. or. li. vi. et de hoc articulo plene p̄ doc. in.c. cū venissent. de insti. vbi plenissime dīco Sz de iure ciuili Bar. fuit in sin gulari op̄i. in.l.ij. ff. e. dīcit enī q̄ si iuramentū assertoriū est lītis decisoriū. Iz extra iudicium p̄stet 9petit actio et habet executionē parat̄ Exemplū si extra iudicium aliqz detulit alteri

iuramentū sup̄ alij stradū seu stratiaria
et ille iurauit q̄ dictū fuit visū in aliq̄bus le/
gistis durū et mihi nūquā placuit q̄ iura ci/
uilia dātia in hoc actionē loquūt de iuramē
to iudiciale p̄stio ut inuit in.l. actori. **C.e.** fa/
cit ter.in.l. si duo p̄soni. ff. eo. **E**t rō quā ponit
bar.in.l. iij. h. si ex oūentioe. ff. d. re. iudi. **D**e
iuramento obligatiōis itroductorio tenuit bar.
q̄ nō opetit ius a gēdi p.l. si q̄s p eo. ff. de fid
iuss. vbi h̄ dictū. vide in hoc q̄d diri. **S.e.** cum
otigat. d. affirmatorio dic etiā vt ibi diri. **E**d
stra p̄dicta i. otra ter. fortius opo. vñ enīz q̄
iuramentū iudiciale nō possit recusari. nisi sal
tem referat deferenti alit recusans sine cā d̄z
oūenari vt oūessus. vt in.l. manifeste. ff. e. vbi
dicit q̄ manifeste turpitudinis et oūessiois ē
nō iurare vel nolle referre ius iurādū ad idem
l. delata. **C.e.** n.l. ius iurādū q̄d ex oūentioe. h.
ait p̄tor. ff. eo. vbi q̄ idē hēt. **C.o.** et sc̄da hui^o
gl. pte p̄t colligi duplex solutō. p̄ma q̄ stratiū
loq̄t q̄n ps suscepit iuramentū sibi dlatū a pte
tūc enī h̄z necesse iurare aut referre. b. solutio
nimis illa iura restringit q̄ loquūt idētūde
Ecda est q̄ de iure atiquo p̄cedit stratiū ho
die bō secus vt hic i. l. generalit. **C.e.** **E**t hāc
solutionē sentit etiā glo. in dicto h̄ ait p̄tor. q̄
dicit hoc iuramentū iudiciale hodie posse recu
sari p. d. l. generalit. hec solutō mihi nō placit
tū q̄ euitāda est iuriū corredio. vt i. c. cū erpe
diat. de elec. li. vi. **T**ū q̄ nō est bō simile q̄d l. d
lata poita in eo. c. corrigat p.l. generalit. ibi/
dē sequētē. **A**d quid enī suiss ibi poita lex d
lata. **J**o. an. ponit tertia solutionē vt straria
iura intelligat q̄n sine cā vult q̄s recusaē. l. ge
neralit et h.c. loq̄t q̄n ex cā. et sic illa iura stra
ria nō corrigūt p̄ista b̄ glosant et declarat et
hāc solutiōe tenet hic do. an. licet mentiōem
nō faciat de **J**o. an. et bar. in.l. generalit. **C.e.**
rūndo ibi ad otra. **H**ec so. abb. olim mihi
nō placuit ad istū ter. **N**ā si diligentē p̄deret
pbat q̄ etiā sine cā possit hoc iuramentū tela
tū a pte recusari. cū enī loquēs in p̄ncipio de
necessario q̄d defert a iudice dicat sine causa
iusta recusari nō posse et postmodū aduersa/
tiue veniat x. q̄uis. in quo dicit q̄ delatū a p
te pte p̄t licite recusari. dēt intelligi ut possit
recusari sine cā quia als non veniret aduersa/
tiue ad p̄cedētia. nā vidō q̄uis est p̄cedētū
aduersatiua regis. vt nō. in. c. ethi xps. **S.e.** in
gl. in b. feneret. et forte qdā moderniores legi
ste dāt quartū intellectū ad istū ter. dicētes q̄
dictio q̄uis ponit hic aduersatiue i. hoc q̄ iu
ramentum necessariū nō p̄t sine iusta causa
recusari etiā referendo. sed iudiciale p̄t recu
sari dūmō referat et sic ter. ibi ac referri. debz
intelligi b̄m eos. dūmō referat. **I**ste intellectus
vñ satis colorat. h̄ ip̄priat l̄faz dū expoit illā

ditionē ac oūicio nālīt. **N**ā ista dō acponit
copulatiue vt sit sens⁹ q̄ iudiciale p̄t recusa
ri et referri. mihi placet q̄nt̄ intellect⁹ quez in
duob⁹ v̄bis sentit hic hosti. et latius bar. liceat
nō faciat mētionē. de hosti. i. d. l. manifeste. vt
dicam⁹ q̄ iuramentū iudiciale q̄d a pte pte d
ferē possit libere sine cā recusari etiā nō referē
do vt pbat hic i. in. d. l. generaliter. h. sin autē
hō q̄ ps nō p̄t necessitate pte ad iurādū
vel ad referendū ar. eoꝝ que dixi in. c. put. de
do. et oū. sed si iudex a p̄probat iuramentū de
latū a pte iubendo vt iuret tūc teneat ps iura
re vel referre et sic pprie loq̄t tex. in. d. l. genera
liter. h. sin at. **E**t hoc casu p̄cedit straria supi
us allegata et hūc intellectū etiā sentit glo. in
d. l. delata et in. d. l. generalit et in. l. in bonefide
dei. **C.e.** in. b. p̄ iudicē etiā facit q̄d nō. insti. de
fideicōmiss. here. h. si. glo. v̄bo habere. fateor
tū q̄ lectura **J**o. an. et bar. in. d. l. generalit est
vera i. se vt ex cā possit iuramentū recusari etiā
p̄ iudicē a p̄probatū nō obstante. l. manifeste.
et **T**y. p. d. l. generalit. sed nō est simpliciter v̄a
in se nec cessante pbatōe iudicis nō possit re
cusari sine cā p. **S.d**icta. **D**ē circa p̄dicta q̄rit
q̄ possit eē iusta cā recusandi iuramentū neces
sariū vel iudiciale a iudice a p̄batū. dic q̄ m̄
triplex v̄puta si is cui defert nō est b̄n̄ informa
t̄ de mā. ar. in. l. marcellus. ff. de rex amo. vel
est talis mā sup̄ q̄ nō potest oūeniri vel actor
plene pbauit. **S.** de pbatōib⁹. c. sicut et multis
bōsimiles cās vide p̄ bar. in. d. l. manifeste. **A**n
at ex pte rei sit cā ltia recusandi q̄r̄ actor nihil
pbauit dico q̄ sic h̄ sensit **J**o. an. hic in dupli
ci loco. pmo in ter. sup̄ ver. nihil aliud p̄sticit
Hec sup̄ gl. i. j. sed iudicio meo h̄ pbat̄ in. l. in
bonefidei. **C.e.** vbi dicit q̄ cā cognita decidi
lis d̄z p̄ ius iurandū ergo nō est simplici et vo
lūtaria delatiōe. **A**d idē iura vulgaria q̄ dicit
reū absoluēdū actor nō p̄bante etiā nihil p̄
sticit vt h̄ i. c. vñico. vt ecclēsiastica benefi. cū
similibus. **E**t hoc videret sentire glo. et bar.
in. d. l. in bonefidei. et l. admonendi. et hoc intel
ligo idētūde siue deferat a iudice siue a pte
Nā si et hac cā possū recusare iuramentū ne
cessariū fortius iudiciale maxime tenendo q̄
dixi iudiciale nō artaē nihil approbet a iudice
et sic limita dicas. l. manifeste. delata. ius iurā
dū q̄d ex oūentioe. h̄ ait p̄tor. palle. et hic
nō. quia multi decipiūt credentes q̄ idifferen
ter possit actor iuramentū deferre reo. **N**ā ter
in. d. l. generaliter. apte dicit iuramentum ne
cessarium et iudiciale posse ex cā recusari. hec
aut̄ cā satiſ est legitima exquo actor nihil pro
bat vt predixi. facit q̄d sentit **J**o. an. in. c. i. de
clādes. d̄spon. et ter. in. c. i. j. es. c. i. et q̄d dixi. **S.e**
mulieri. **E**t hanc opinionē aptissime tenet spe
i. c. de iur. dela. h̄. i. b. sin aut̄ actor. nihil in caib⁹

172

in quib⁹ iura deferuntur iuramentū reo etiā si
actor nō pbat. vt in.l.fi. & sane. **C.** de his q̄ ad
ecc. & fi. & l. vltima. **C.** de fi. instru. de iure deli
l.fi. & licentia cū sī. **N** Quero vltius an post
iuramentū delatū possit recedi p nouas pro
batiōes i trariū reptas gl. ista in certa pte
distinguit q̄ aut iuramentū fuit delatū a iu
dice & p̄t postea pbari trariū aut a pte & nō
potest recedi vt.l.ad monendi. ff. eo. & qd. l. i. &
qñ ibi nō. **C.** e. qd intellige etiā si p̄t aduersa
velit pbarare p̄iuriū. Dices tu q̄ ē diuerſitatis
rō cū iuramentū necessariū deberet esse maio
ris roboris q̄ iudiciale dic q̄ rō diuerſitatis
est hec. qz deciſio litis facta p iuramentū iudi
ciale h̄z vim trāſactionis v̄ ei p̄ deferēſ trāſ
igere si alia p̄t iurauerit trāſactionē nō at iſri
git p̄tertu p̄bationū nouiter reptarū. l. sub p̄
textu. **C.** de transac. Iuramentū vero necessa
riū deferit sine oſensu p̄tis & sic nō p̄t habere
vim trāſactionis & qz ferit sīa ex p̄bationē n̄
integra sine p̄tis oſensu p̄mittūt iura vt ex p̄
batiōibus nouiter reptis possit retractari qd
actū est vigore talis iuramenti. d. l. ad monen
di & vide aliq pulca vīda q̄ circa h̄z vltimum
dixi in.c. p̄posuisti de pba. limita p̄mū mēbz
vt nō possit retractari gestū vigore iuramen
ti iudicialis nisi b̄taſ aie p̄iculū nō immissibile
oſensu p̄tū vt i m̄imoniō carnali & ſimilib⁹
vt nōn̄ dicit hic Hosti. & in.c. mulieri. S. eo. &
ibi dixi Itē fallit in caſu. l. fi. **C.** e. vbi qñ peti
tur legatū & nō apparente testamento deferit
iuramentū. Si ei postea repiat in testamento
nihil relidū p̄t a tali iuramento recedi. Et h̄z
ideo qz iuramentū vt. S. dixi h̄z vim cuiusdā
trāſactionis l. i. ff. eo. Trāſactionē vero fieri n̄
p̄t n̄i cognitis verbis testamenti vt. l. de his
ff. de trāſact. & de h̄z p̄ glo. in. v. l. fi. **N** Ex his i
ferit ad limitationē i. li. p̄me limitatiōis quā
S. dedi. fm. hosti. Nā vbi iminet peccatū non
remiſſibile p̄ ptes nō p̄t fieri irretractabilis
trāſactionē p. c. fi. & qd ibi nō. d. transact. & c. sup
eo. de eo qui cōg oſang. merito ſi post iuramē
tū oſtat de otrario d̄ fieri oīm̄ ſeradatio & te
ne menti hāc rōne. Et nōb̄is b̄i hāc glo. i eo
q̄ dicit a iuramento q̄ iudicē delato posse ſce
di p̄t nouas p̄batiōes nec facit vim int̄ ſpēſ
p̄batiōis h̄z dico nōn̄. qz tex. in. l. ad monendi
loquit̄ de instrumentis nouis reptis h̄z bar
ibi in fine format q̄ſtione an p̄ nouos testes
possit piter recedi & post gl. ibi distinguit q̄ q̄
dā ſunt cause in quib⁹ nō admittit reprobatio
per testes vt in. l. generaliter. **C.** d̄ nō nu. pecu
& in iſtis non eſt dubium. Quedā ſunt cause
in quibus admittit reprobatio p̄ testes vt in
d. l. generaliter & tūc ſi quidē fuerit in prima
cauſa eraſati & publicati testes & nō poterūt
pduci ipdiēte publicatiōe. **S**i at testes n̄ ſu

erit eraſati pſſit de nouo pduci eadez rōe q̄ i
ſtrumenta quia appellatione iſtrumētoꝝ ve
niūt testes vt. l. i. ff. de fide instru. & c. puenit.
de testi. co. **D**o. an. dicit ſe putat q̄ indiſtincte
admitat testes nō obſtantे publicatione qz
p̄ma nō fuit oīno iſtegra p̄batio vnde retrai
dari p̄ ſnia exq̄ clāe poteſt pbari trariū p̄ te
ſtes mihi plus placet d̄z bar. moueoz tali ra
tione ſi aī ſnia latam publica. l. attestatiōis
bus voluiss actor vel reus testes producere
ſup eodē articulo vel direc̄te otrario nō fuissz
admiss⁹ p̄ timorē ſubornatiōis de testi. cle
ij. ergo fortius nō debet admitti post ſnia cū
aduiciat vinculū. **N**ec ob. c. veniens. de testi.
qz loq̄ qñ ad aliuv nūc a git q̄ pmo. **N**ec ob
fi dicit q̄ appellatione instrumentoꝝ veniūt
testes qz illud ex lata & non ex p̄pria significa
tione vboꝝ vt dixi i. d. c. pueit q̄ qdē lata int̄
ſtatio nō d̄ fieri h̄z caſu in q̄ recedereſ a regl.
iurl. ſ debent vba ſumi p̄prie ar. c. ſtatutuz de
elect. li. vi. & in. l. q̄ otr. ff. de legib⁹. **H**z in alio
caſu ſz q̄ ſi nō obſtar publicatione nō int̄atum
recedit a iure merito ex pitate rōne p̄ fieri
illa larga iter ſtatio ar. in. c. cū dilecta de offir
vte. vel inuti vbi bon⁹ ter. ſic limita gl. iſtā et
h̄z nōb̄is. **N**upra viſū ē an deciſio facta p̄ter
tu iuramēti ſit retractabilis ex poſtfacto. **N**ec
q̄ro v̄p̄ ſoll appellari a p̄ncipio aī ſnia la
ta vigore iuramenti trāſeat in rem iudicatā
hec q̄ſtio p̄ pte expedit in. d. l. generalit. **C.** eo
& oclude q̄ aut lis decidit vigore iuramenti
necessarij. & p̄t appellari ſic ab illa ſnia d. l. ad
monendi. **N**ec vigore iuramenti iudicialis &
tūc is q̄ detulit appellare nō p̄ ſi alit̄ iurauit
qz v̄ ſuo oſensu trāſactuz. d. l. generalit. **N**ec
is cui ſuit p̄mo delatū retulit alteri deferenti
& ille nō vult iurare & ferit ſnia otrā eū nec p̄t
appellare qz exq̄ a p̄ncipio deferendo elegit d̄
cifionē p̄ iuramentū nō debet ſibi illud ſlatū
recuraſtida. l. generaliter quod ego intelligo
verum n̄i ex iusta cauſa recuſaret. pone exē
plū quia in archa paterna aliquis ſp̄it iſtru
mentuz debiti quod faciebat ſemiplenā pba
tionē & nō valens aliter pbaē detulit iuramē
tū reo ille refert ſibi certe licite illd̄ recuſat ne
cogat accepſ ſubire p̄iuriū cū ſit de facto alte
rius. l. marcellus. ff. rerū amo. **S**i vero is cui
refert iurat. eſt dubiū nūquid referens poſſit
appellare pla. tenet q̄ ſic ſed Jo. & azo. contra
mouent quia omnis relator eſt delator ſed d̄
lator nō poſſit appellare. d. l. generaliter ergo
nec relator h̄z p̄ opinione pla. facit qz d̄lator
ſponte detulit ſed relator non. **N**am tenebat
ad altez duoz. ſ. aut iurare aut referre cōſtat
aut plus ſubueniri neſſario agenti q̄ ſi volū
tario de offi. dele. ab arbitris. & quod ibi nō.
in glo. & hoc cōiūs approbat fm. Jo. and. &

nō. in. d. l. generaliter & vñ h sequi do. an. Ego
limitarē hāc opinionē p ea q̄ supius tixi. **A**ut
enī iudex iuramētū nō approbauerat tūc cū
referens illud fecerit voluntarie nō poterit ap
pellare. aut iudex a ppbaut & mādauit vt iu
raret & tūc securus p rōnē pōdā & hec opinio ē
idubitant̄ bā tenendo lecturā quā. S. tenui q̄
motiuā tūc limitat̄. aut is cui deferit iuramē
tūc fūsat iurare nō obstatē approbatione seu
mādato iudicis nec refert & vñ ferri sententia
atra eū p̄ tamē appellare s̄ nisi corā iudice ap
pellatiōis p̄bet iustā cāz recusationis iudex
ad quē confirmabit s̄nīaz vt p̄ba in. d. l. gene
raliter d̄z tūc iudex a q̄ ante ɔdēnationē pñū
ciare illū hñdū p̄fesso. ar. in. l. maſſeſte. pall.
iūda. l. ei⁹ q̄ delatorez. ff. de iur. fī. i. h. nō. i. d.
l. manifeste & l. ei⁹ q̄ vbi de h̄ vidas. **A**leio
nūc ad. v. nec liceat. & q̄ro de rōe q̄re i actiōib⁹
famōſis nō liceat referre ius iurātū s̄c̄ i alīs
actiōib⁹. **T**riplex rō ſolz assignari. vt nō. in. d.
l. marcell⁹. **D**rīma rō q̄ lex defert iuramentū
nā in multis casib⁹ lex defert iuramentū
in iſtis famēſis & multos enumerat glo. i. l. p̄
ſenti. h̄ ſicubi. **C**. de his que ad e. cle. cōfu. viō
in spe. de offi. in. h̄. vi. v. hec ſolutō nō eſt bo
na quia vt colligitur hic hoc habz locū etiāz
in iuramento delato ab homine le qui ur enī
iſte ter. in iuramento delato ab homine cum
h̄. nec liceat. veniat otiuative ad p̄cedentia
et ſic debet inteligi in eodem caſu cū p̄cedēti
bus iuxta ea que habent & nōn in. c. maioēſ
de bap. in. h̄. ceterū. **E**cda rō reddit in odium
criminis hec etiā mihi nō ſatiffacit quia ater
quā p̄betur delictum potius eſt p̄ſumendum
p̄ reo q̄ p̄ adto ut in. c. eſt ote. j. de re. iud. & i
c. fi. de p̄ſumptiōib⁹ & iura ſūt p̄mpriora ad ab
ſoluendū q̄ ɔdēnatū de p̄ba. ex litteris facie
qd nō glo. in. c. clerici. lxxxi. vi. **T**ertia ratō et
cōiter cōitor eſt quia ouentus melius p̄ſumit
ſcire veritatē q̄ adto ſeu accuſator. **N**ā ſi tu ſe
traxisti mihi rē meā clam & defero tibi ſup h̄
iuramentū ſi tu referres mihi nō possez cum
bona oſcientia iurare. **S**ed tu qui eſt iinforma
tus defacto tuo dēs ſubire iuramentū. **E**ideo dicit bar. in. l. ius iurātū & ad pecunias
h̄ ait p̄tor. ff. eo. & in. l. lex cornelia. h̄. hac lege
ff. de iuris ſi adto famosa eſt talis. in qua
accuſator ſeu adto p̄t eſe ita iſformatus ſi
reus p̄t iuramentū referre vt hi accuſo te & i
tuleris mihi iniuriā & tenet hic do. an. licet nō
allegat bar. & ſatis placet mihi hoc. **N**am ex
rōe diecūrata legiſ poſſumus. & obem⁹ leges
reſtrīgēre & apliare ad limites ratōis vt nō
i. l. non dubiū. **C**. de legi. p. cy. & p. bar. in. l. itez
queritur h̄. qui iplerus. ff. loca. **E**x hac rōe
iſfero ad limitationem nōbilez omnium p̄e
dictorū ve tūc liceat ei cui p̄mo iuramentū

defert illud referre q̄n deferens eſt vñ veriſimilis
ter eſſe dēt iſformatus ſicut iſ cui deferit als
at let eſſet ipoita v̄bis & nō rebus atra. c. cō
missa de elec. li. vi. q̄libet enī de facilis referret
illi q̄e ſcīt nō cē iſformatū ad iurātū vt ſic ſi
leueſ ab onere iurātū. **N**unc circa p̄dā &
circa ter. q̄ro an i actiōib⁹ famōſis. & alīs cī
minibus nō famōſis poſſit deferri iſtindincte
iuramētū iſte ter. facit q̄ ſic nō enī poſſet refer
ri niſi p̄us fuſſet delatū ſup quo varie ſūt o
piniones. **R**ecitabo p̄ncipaliores ſpe. in. ti. d
iura dela. h̄. i. k. vt at dicit tā in criminalibus
q̄ in ciuilib⁹ famōſis q̄ iuramētū neceſſarium
nō eſt a iudice deferendū in ſupplementū p̄ba
tiōis q̄ in iſtis ſequuntur p̄batōes luce clario
res. l. ſciāt cūtī. **C**. de p̄ba. iij. q. viii. ſciāt. **S**ed
iuramentuz a pte p̄t deferrī p̄t etiā ſi talis
cā in qua nō poſſit trāfigi. q̄ in delatiōe iura
menti nō vñ oſteri ſicut in trāſactiōe ſi poti⁹
negare. **S**ed a eſt opinio accur. in. l. i. boneſtī
C. e. qui vt refert Jo. an. h̄ tenet q̄ deferri p̄t
mihi tū nō vides. q̄ h̄ teneat niſi forte tacite
vando responsū ad. l. maritus. ff. de q̄ſti. **S**ed
ipſemēt accur. in. l. maritus ſimplicit tenet in
criminalib⁹ iuramētū nō deferri ſed in. l. iij. h̄.
q̄tūcūq̄z. ff. e. tenet diſtinctiōne quā. S. dixi te
nere ſpe. vt a pte poſſit deferri ſed a iudice nō
Tertia opinio diſtinguit an agat criminalē
an pecunialit̄ ut p̄mo caū deferat. **S**ed ſic p̄
vltimo facit ff. de iniuris. l. cornelia. h̄. hac. l.
Sed atra h̄ vltimū aptiſſime t̄z gl. in. c. tā l̄ſiſ
h̄. de testi. vbi p̄ illū ter. dicit q̄ vbi agit de cr
imine etiā ciuiliter nō deferri iuramentū i ſup
plementū p̄batōis. **S**ed ſi reus eſſz iſfamae
deberet ſe purgare quāl velit q̄ iuramentuz
purgatiōis poſſit reo deferri ad purgādā pre
ſuptionez atra eū orā ex p̄batione adto. nō
plena qđ quidā pleniū tentiūt h̄ic p. c. h̄. d
iura. calū. & j. de pur. ca. p̄ totū. **C**. de p̄ea incī
qui ma. iudi. in auē. nouo iure. **Q**uartā eſt
opinio. **H**oſti hic. & ſ. e. mulieri. diſcenſis in ſ
ni caſa iuramentū deferri reali pſonali p̄ea
li vel ciuiliter agat de ɔdīcioe vel iniuria
pſone vel an mulier ſi p̄gnans vel an d̄beat
fieri mīſſio in poſſeſſionē. vel non vel alia q̄cū
q̄z cā. d. l. iij. & l. ius iurātū & ad pecunias. ff. e
Quintā eſt opinio do. an. hic q̄ p̄mo pſeſq̄t
in criminalibus ſedo in famōſis. **I**n primo di
ct volūtā ſi iudiciale poſſe deferri etiā ſi
ferat adto quia reus deferens videt oſteri
ſi ille iuret & p̄ illā diſtinctiōe etiam ſentire videt
q̄ etiā reo p̄t p̄ adto deferri. neceſſarium. at
ſi agitur de crīmīne ciuiliter ſerri poſſet vbi
cā eſt leuis q̄n autē dicat leuis patebit ex hiſ
que dicam. j. in. h̄. ſane. **I**dem ſed eum ſi agi
tur ciuiliter & pecunialiter. **S**i vero aga
tur ciuiliter & non pecunialiter poſſet

deferrī reo ḥtra quē ē semiplene pbatū & ap
pellač sacramētū purgatiōis ut hic patet & q.
de pur.ca.p totū. & i auč. s nouo iure. C.de pe
na iudi. qui ma.iudi. & h̄ vbi actor semi
plene pbat **S**i at plene reus semiplene defen
sionē. putat iuramētū nō deferētū etiaz reo
qr eslet iuramentū nō purgatiōis h̄ pbatōis
actori at nō deferēt necessariū in defectū semi
plene pbatōis tū qr cā est ardua tū qr req̄rū
tur pbationes luce clariōres & hec dicit tene
re **B**ut. In scđis at. s. in famosis d̄ sacrm ne
cessariū n̄ deferrī qr cā ē ardua & pbatōes req̄
rūt luce clariōres & sic trāst **H**z ego repio bar
hanc q̄stionē tetigisse in. d.l.ijj. h̄.q̄tūqz & in. l
eū qui. h̄.in popularib. ff.e. & pleni' q̄ alibi in
l.maritus. ff.de q̄stī. vbi poit vltra p̄dicta suā
opinonē q̄ erit sexta in ordine p̄dictaq. dicit
enī q̄ aut agit de criminē ciuilē aut criminā
ter **D**rīmo caū siquidē est actio p̄uata loc⁹ est
delationi iuramenti allegat. d.l.ijj. & l. si duo
p̄soni. h̄.iulian⁹. ff.e. **S**i vo agat actione popu
lari remittit ad nōta in. d.l.eū qui. h̄.i popularib.
& ibi plene p̄ eū **S**ed caū cū agit criminā
liter aut loq̄mū de iuramēto deferēdo a pte
aut de iuramēto deferendo a iudice. p̄mo ca
su siq̄vē accusabīt de aliq̄ iudicio publico nō
est locus delationi iuramenti ante līl. & t̄. qr
negotīu at huc nō ē p̄priū ip̄i⁹ accusant. vt
l.si cui. ff.de v. fig. // **J**oē d̄ p̄lid. & t̄. rō b̄m eū
ē qr si reus in līl. & t̄. fuerit & fēl' nō p̄t sibi d̄
ferrī iuramenti ad absolutionē qr eēt actor i
manifesta calūnia. d.l.eū qui. h̄.i popularib.
Si at negauerat est verisimile q̄ itez negab̄
vt. l. si cui. ff.de accu. **J**o deferendo sibi iuramē
tū vider calūniari p̄ in iudicio publico quis
v̄ noīe publico accusaē & criminē publicū age
re **H**z ille qui agit cāz alienā n̄ potest deferre
iūsiurātū n̄ ei sp̄aliter sit mandatū vt. l. iūs
iūrandū q̄d ex ōntione. h̄.si. & l. tutor. ff.
eo. & c. qui ad agendū de pecu.li. vi. p̄terea fm
eum si quis posset reo deferre iuramētū tota
materia turpiliānī esset destrūta qr daretur
licentia accusatori deferendi iuramenti reo
& defensendi ip̄une qr tñ fieri nō p̄t sine abolis
tione & hoc vltimū vider etiā sentire. **C**y. in. l
in bonefidei. C.e.allegat in ar.l. si. C.de abo
litione. & idem q̄d. S. dixi vt actor non possit de
ferre reo. sentit **B**ar. in. d.l. eū qui. h̄.in popu
laribus si agitur de alio criminē ad vtilitatē
fisci eisde ratiōibus **A**n aut reus possit defer
re actori ad ōnētione vt quia dicit volo eē
ōnētus si actor iurabit sunt op̄i. iter **H**ui.
de cu. qui tenuit q̄ non quia in criminib⁹
dñt eē pbatōes luce clariōres. d.l. sciāt cūtā
& Ja.bu. qui tenuit ōtariū quia qui d̄fert iū
ramētū v̄ ōfiteri sub ōditione si ille iūraverit
vt. l. q̄ iūrasse circa finē. ff.e. **H**z ōfessio ē pba

tio luce clarior & h̄ dītū plac̄ bar. **S**etiā tenz
cy. in. d.l. in bonefidei **S**i vo sum' in iūdicijs
p̄uatis tūc anteq̄ pueniat ad iūdicū potest
q̄s iuramētū deferre. vt dīta. l. ij. ff. eo. ibi pe
nali ic. & ar. l. iūrisgētū. h̄. si paciscar. ff. de pac
Hz postq̄ deuentū est ad iūdicū accusator n̄
p̄t desistere vt. l. & in p̄uatis & l. si. q̄s repeterere
ff. ad turpill. **V**si dicit idē q̄d in publicl.
Si vo q̄rit de iuramento q̄d deferēt a iudice i
defectū pbatōis tūc reo ad absolutionē bene
p̄t deferri vt in. l. p̄stī. C.de his q̄ ad eccl. & fu
& dicit iuramentū purgatiōis. **A**ctori vo ad
ōnētionez nō p̄t deferri qr req̄rūt pbatōes
luce clariōres. d.l. sciāt cūtā. & in h̄ mēbro itel
ligit glo. in. d.l. maritus hoc vltimum vider
etiam tenere. **C**y. i dīta. l. bonefidei. mihi pla
cet hec opinio **B**ar. preterq̄ in criminib⁹
Prima enim sentit q̄ si agit de criminē ciuilē
& necessario. q̄d mihi videtur durum quid ei
si actio est famosa vt in iūriarum dicemus
ne vt iūdex possit deferre iuramentū actori i
supplementum probationis cū tāto discriminū
ne rei vel quid si nō est famosa sed alias ma
gna & multum p̄iudicialis. **T**erce non ē di
cendum nec credo q̄ aliter sensisset bar. si vīlē
genter aduertisset **N**ā & in mera ciuili habet
hec ōfideratio vt. l. h̄. px. **S**ed p̄cedit eius o
pinio q̄n causa non est multum p̄iudicialis
als securis sic ōcordabim⁹ glo. in. d.c.tā litteris
cu opinione sua & alioz h̄ etiā vider in. d.c.tā
litteris sentire **H**ostī. dū limitat illaz glo. nisi
ageretur ciuiliter ad pecunie ōnētione q̄i
secus si imineret aliud p̄sonale p̄iudicū puta
infamia dico etiā q̄ respectu ōnētione p̄
cuniarie debet fieri distinctio p̄missa & nō illā
opinonē hosti. **N**ā h̄ loquit̄ magis large **E**c
ad. l. ij. sup q̄ re se fundat bar. potest dici q̄ lo
quit̄ in iuramento deferendo a parte non a
iudice vt ibi apte sentit glo. **S**ecūdo non pla
cet dictum bar. q̄tenus indistincte dicit q̄ si a
gat d̄ criminē criminālē nō potest actor d̄fer
re iūsiurātū reo. **H**z dicerē sic q̄ in casibus
in quibus licitum est trāfigē potest deferri
reo iūrāmentum p̄ actorem saltem reo ōsentī
ente cum huiusmodi delatio habeat vim cu
iūs dā trāsactiōis. l. ij. ff.e. & p̄ hoc facit iste tex
i verbo n̄ licet & d.l. lex cornelia. & hac. l. **A**n
autē actor ex hoc incidat in turpiliānū vt ō
nēt pecunialiter dicerem sicut dicit in ip̄a
trāsactione iūrāmentū tamen poterit deferri
& ip̄edict p̄cessus ad instantiā ip̄i⁹ actoris d̄
q̄ remitto ad nōta p̄ bar. l. l. trāfigē. C.de trās
act. & in. c. si. S. e. ti. **E**t v̄tobiq̄ plene nō. an &
q̄n licitū sit in criminib⁹ trāfigē & ij. q. ij. p̄uarū
cator & l. ōibus in ter. & glo. **T**ertio q̄tenus
dicit bar. & multi alij q̄ reus potest actori indi

scinde deferre iuramentū qz vñ oſiteri si ille iu
rauerit. ego de h̄ dubito qz nō est vñ qz reus
ſimpliciſ oſiteat. imo potius negat vt dicit ſpe
in loco ſupiuſ allegato qz vñ deferre iuramentū
tū ſub qdā oſidentia qz ille oſitebit orariū vi
gore iuramenti. ad hoc enī deferre iuramentū
vñ ſubmittit ſe qz corpus ſuū dido vniuſ etiā
aduersarij qdā quidē nō vñ poſſe facere qm ne
mo eſt vñ mēboꝝ ſuop. l. liber homo. f. ad. l.
acquil. r. c. oſigit. de ſen. ex. Ad punitū autē
aliquē corporaliſ t maxime capitaliter r̄qriur
clara oſeffio. l. i. f. de queſti. vel pbatiōes aptiſ
fime vt ip̄e reus vix negare audat vt in. l. qui
ſniaz. C. de penis. Neut̄ at otingit in cau
nro ad idē etiā facit. l. nō tñ. f. de appel. vbi
dicit qz in cā corporali pōt qlibet appellare etiā
reo iuitio quaſi non poſſit oſentire iuitiſe cō
vēnatiōni. ita in ppoſito. ex quo iſte direcťe nō
oſitetur crimen videtur qz non poſſit ſe ſbiſcē
dido vniuſ t marie aduersarij. t ſic forie op̄i
nio Huil. de cu. eſt veriſor. licet ip̄e non move
atur bonis rōnibꝫ. Ultimū diſtum Bar.
quod eſt ſatis cōe placet. vt ibi agitur de crī
mīne criminaliter non fit p iudicē deferentū
iuramentū actori in ſupplementū pbationum
adduco rōeſ qz in criminalibus debent eē te
ſtes oīno fine ſuſpicio. vt etiā aliquaten' do
mestici: eſpellant quia alſ admittēt in ciui
libus vt pbat. xiiij. q. iiij. c. ſup prudentia. r. le. r
vñ. iiij. q. v. c. i. ergo foriux ip̄e accuſator non
d3 admitti ad facientū aliquē gradū pbatio
nis tñ qz pſumit ſūmicus de reſti. ſpo. Itēz cū
quis. iiij. q. viij. ſi q̄ ſ. tñ qz defacili iuraret oſtra
reū vt euitaret penaſ calūnie. et hec ſufficiat
de hoc articulo. Et p hoc detinat qſl io quā
ponit Ty. in. d. l. in boneſidei t Jo. an. hic vi
liz pſuſpoſito qz actor poſſit reo in illis crimi
nalibus deferre iuſiuranduz. Utruz ex h̄
incidat actor in talionē de qua pena le. r nō. i
c. ſug his. ſ. de accuſa. r nō. in. l. athletas. h. ca
lūniator. f. de his qui nō. infa. et intellige eo
caſu quo reus iuauerit illud crimen nō omi
ſiſſe. Et videtur pmo qz ſic p id qd habet. iiij. q.
iiij. qui nō pbauerit. et in. l. fi. C. de accuſo
rium tenet hic. Jo. an. ar. f. de iureiurā. l. euſ
in pn. r. C. de plus pe. l. vna. r d pben. ſi bene
ſicia. li. vi. do. an. limitat hoc i iuramento volū
tariori t iudiciali a pre delato t in hoc caſu p
prie loquitur Jo. an. In neceſſario aut̄ actor
non relenabit ab illa pena fm eū niſi dicatur
ſemiplena pbationē dediſſe iuſtā cām litigan
di. vel iſamia pcedente ſ. de calū. c. iiij. r qd ibi
nō. de elec. cū dilecti. dico qz licet in pōri cau e
uitet pena talionis. nō tñ euitat pena turpill
que eſt quinqꝫ libraꝫ auri. nō. enī pōt negari
quiñ deferendo iuramentū reo oſiſtat ab accu
ſatione. quo caſu icidit in turpilianū. l. ab ac

cusatione ff. ad turpilianū vbi dicit qz oſiſte
re viōtū qui oponit cū aduersario. pena vñ
turpilianī non eſt ſimilitudo ſupplicij ſicut pe
na talionis ſed pecuniaria cū iſamia de quo
dic vt. le. r nō. in. l. puaricationis. cum. l. ſequē
ti. ff. d. puarica. ad pōida facit quod nōt bar.
in. l. trāfigere. ff. de transac. vbi vult qz trāfigēſ
ſup criminē licet euitet pena calūnie non tam
pena turpilianī. ita diſcēdum in caſu noſtro
cum ex delatione t ſuſceptione iuramenti ſiat
quedā trāſac. vt. l. i. ff. e. Si vñ iudex detulit
iuramentū reo. quia actor fecit qcqd potuit q
nō p bauit dicit qz ex h̄ nō excusatur actor a pe
na calūnie niſi alijs aptiſſim ſumentis ex
cuſetur. vt dicit ter. bo. in. c. i. de elec. li. vi. in ſi.
et dicit qz fama publica que erat tpe accuſatiō
nis oſtra accuſatum eſt legitima cā credendi
t excusat accuſatorez a falſitate et calūnia vt
notanter dicit Bar. in. l. ii. C. ſi ſeriuſ. vel. li.
ad decu. aspi. li. r. ar. li. i. C. de testa. et facit. h.
veſ tñ. iiij. q. viij. eſt eī h̄ euſtētissim ſocumtū
t idez de ſemiplena pbatiōe t ſilbꝫ t hec nō.
Sane Quia. ſ. dixerat de iuramento
deſerendo a iudice t a pte ne a
liquis crederet h̄ iuramētū iuſtice poſſe oſter
ri ſubiſcēt h̄c. h̄ in quo poſt nōbile t ſolēnem
limitationē t hoc intendit. Actor nihil pbā
te reus eſt abſqz oī onere abſoluend. Si vñ
pſuſptio ē p eo. deſeret reo iuramentū vel ipſi a
tori oſideratis pſonaꝫ t cāe circūſtantiaſ. et
p diuidi in duas ptes. In pma ponit ſugulā
In z. ip̄i deſtaſationē. ibi pſuſptio. Nō.
ibi etiā nihil. etiā qz actor nihil pbā ſo p reo
iuitio deſerre iuramentū ſo d3 pure reus abſolu
ui h̄ pbat illud verbū etiā nihil ſ. Nā vt faci
at ad titulū d3 intelligi etiā de iuramento de
quo plenius dixi. ſ. eo. c. in pn. / S. e. c. in pn. / S. e. c. in pn.
Nō ſecondat. c. vnicū. vt eccl. benefi. r. l. qui accuſa
re. C. de edendo. r. l. fi. de rei. ven. r. vi. q. v. c. ſi
Nō tertio iuncta glo. fi. qz vnuſ testis dici
tur facere pſuſptionē t vide bonū ter. in. c. ſup
eo. h̄. i. ſ. de testi. vbi dicit qz facit pſuſptio
nem nō modicā ſt eſt ille bonus ter. maxie ad
ſ. dicenda. Quarto nō iuramentū nō eſt oſ
neceſſitate deſerendū reo vel actori. etiam pre
ſuſceptione faciente pro actori. ſed iudex habet h̄
arbitrari oſideratis circūſtantiaſ cāe t pſona
rū t pro hoc facit vñbz pōt poſitū in ter. Nā
nō qcquid iudicis ptaſi relinquit iur. neceſſi
tati ſubiſcēt. l. non qcquid. f. de iudi. r. c. ſu
luit de offi. dele. t hoc voluit hosti. hic qui vi
detur voluisse hoc fore arbitrarū nedū i cui
deſerendo ſed etiā an deſerat dicit Jo. an. qz
quidā habentes in. l. in boneſidei. C. e. litterā
eportet tenent oſtrarium ſed ip̄e dicit ſe habē

& bū pōt i sic ocorrēt huic i sic vī trāsire cu3
 epi. hosti. H̄ doc. iuris ciuilis in. d.l. i bone/
 fidei. et bar. i. d.l. admonēdi tenēt otrariū. qā
 ter. ibi dicit' o3r̄ ideo si iudex n̄ defert vbi ad
 h̄ ocurrēt necessaria poterit appellari sūm eos
 qd mihi satis placet Nā sic p̄ appellari qn̄ d̄
 fert. h̄nti iustā cāz nō iurandi. l. generaliē. C.
 e. ita qn̄ nō vult deferre suggestente legitimā
 cā i vide in aliq̄b̄ libris q̄ ter. in. d.l. i bone/
 fidei dicit q̄ pp̄ p̄bationū iopīa. lītē cā q̄gūta
 p̄ iusfirāduz decidi o3 i sic inducit necessita
 tē i nō. ex h̄ dicto doctoꝝ q̄ & bū oportz iduc̄
 necessitatē. facit. viii. q.i.c. oportet ad istū tex.
 dico q̄dat arbitriū i deferendo reo n̄ oſidera
 tis circūstancijs ī. i sic inspecto fine loq̄t d̄ ar
 bitrio in cui deferendo Itē o3 iste ter. reduci
 ad ēmios illi'. l. in boneſidei do. an. dicit sibi
 placere opī. legistaꝝ in iuramento necessario
 opinio & canonistaꝝ pcedat in sacramento
 purgatiōis q̄ i causa crīmali purgationes
 sūt arbitrarie. H̄ vltimū nō est vēz q̄ licet pur
 gationes sūt arbitrarie respectu numeri cō/
 purgatoꝝ nō tñ respectu purgatiōis indicen
 ve vbi cā suggestit sic loq̄t. c.oibus. ii. q.v. fac
 e. q̄. de pur. canon. i. c. inter. i. ii. q.v. presbyter
 si a plebe. Opp. ora ter. videf enī q̄ nūq̄ sic
 locus delations iuramenti. aut enī actor ple
 ne probat i reus debet odenari. S. de pba. c.
 sicut Aut nō pbat i reus debet absolui. l. q̄
 accusare. C. de eden. gl. fi. ta. ite ientit otrariū
 i non formalitet r̄n̄der. tu. dic. ar. nō pcedere
 quia sit a p̄tib̄ nō sufficientē enumeratiꝝ. dic
 enim q̄ aut actor plene pbat i deb̄ obtinere
 aut nihil probat i reus absoluīt etiāz sine iu
 ramento Aut aliquid probat seu ē aliqua p
 eo presumptio i recurrēt ad iuramentū vt
 hic i. d.l. admonēdi. i. l. in boneſidei et ito i
 eis nota i sic suppleas p̄mā p̄tē gl. Circa quā
 pmo quero quando dicat actor nihil p̄basse
 ad hoc vt reus possit diffinitiue absolui. R̄n̄/
 do vt norant̄ dicit bar. in. d.l. admonēdi qn̄
 qz enim iurisdictio iudicis aut instantia cē
 habet ēminū p̄fixū a lege i tūc ad h̄ q̄ dicat
 actorem nihil probasse ad effectum vt possit
 sequi absolutio diffinitiue est necesse q̄ ei sit
 statutus terminus ad probandū q̄ si statut̄
 nō esset puta q̄ semp fuit a sens tūc nō dīcē
 tur actorem nihil probasse sūt dicere nihil suf
 ficienter agitatū esse. i seq̄t̄ absolutō ab ob
 suarione iudicij non a cā vt. C. de iudi. p̄te/
 rādū. H̄ etiā quidē et dixi in. c. put d̄ dol. i oti.
 i nō. q̄ Inn. in. c. oſuluit de offi. dele. Qn̄qz iu
 risdictio seu instantie statut̄ est terminus a/
 pribus vt i ſpromissis fit tota die vel depe
 rat iudex cū certo termio de oſensu p̄tūz i h̄
 caū terminus aſpoſit̄ h̄z vim termini p̄p̄toꝝ
 dati ad pbandū ita q̄ si actor j̄. terminūz nil

pbauerit reus o3 absolui i de hoc dicit eē ca
 ſu in. l. si de meis. H̄. fi. ff. d̄ arbi. iuncta glo. ſup
 h̄ bo liq̄re. allegat etiā Jno. in. c. ſup eo. ij. de
 apel. H̄. o3 vltimū eēt valde ſingulare ſi n̄ p̄
 to vēz v̄ ſalte magnā restrictionē expoſit. et
 p̄mo ſpediu arbitroꝝ p̄ pcedē q̄n̄qz data
 absentia p̄tū nō p̄ arbit̄ p̄nūtiare niſi fuerit
 in ſpromiſſo diſtū vt. l. diē p̄ferre. H̄. etiā q̄ ſi li
 tigatoꝝ. ff. de arbi. ſed cōmittit pena ſpromiſſ
 ſi vt ibi i in. l. ij. C. de arbi. et ibi p̄ bar. Itē
 o3 q̄ lis ſit oſel. alias non valeret ſuia diffini
 tūa maxime in iudice delegato vt p̄ totum
 titulu vt liel. nō oſel. o3 ergo q̄ diſtū bar. ſtrī
 gaꝝ i intelligaꝝ qn̄ ſuit ſeruaꝝ ordo iudicia
 riū i corā arbitro p̄tes ſūt p̄tē ſpe p̄nūti
 ationis vnde terminus aſpoſit̄ ab hoīe opaꝝ
 ſoluz vt hēat vim termini p̄p̄toꝝ dati ad pro
 bādū nō ā ſupplet defectū aliaꝝ ſolēnitatum
 a ſic intellige oia allegata p̄ Bar. i Jno. Q
 Scđo q̄rit qn̄ dicit plene p̄batū. So. bar. m̄l
 tum iſkat in. d.l. admonēdi i vide qd dixi i
 c. tertio loco de pba in. fi. i in ſuma dic q̄ tūc
 ſt plene p̄batū qn̄ iudex ex his q̄ ſibi oſela
 ſūt ſt adoucāt ad fidē i credulitatē ei' qd in
 tendit. ff. de teſ. l. ad fidē. i de pba. l. qn̄q̄gūta
 i fi. i q̄lit adoucāt ad iſtā fidē i credulitatē n̄
 p̄t vari certa doctrina i qn̄qz adoucāt p̄ testes
 qn̄qz p̄ ſlūptiōes qn̄qz p̄ oſeſionē ſt p̄ ſlū
 ptionē de ſucces. ab iſtel. c. fi. S. d̄ pba. c. cum
 cāz. i vide qd ibi dixi i in. l. ij. ff. de teſti. Ex
 his p̄t elici qn̄ dicit ſemiplene p̄batū vel mū
 nus q̄ ſemiplena vel magis. nā dicit ſemipl
 ne minus vel magis habitō ſtpectu ad extre
 mum gradū p̄bationis. l. ipſam fidē i credu
 litatez. Tertio quero nūquid ſemp ſit ſe
 rendū ad iuramentū dato aliquo gradū pro
 bationis dic q̄ ſic. cā ſt cognita vt dicit ter.
 in. d.l. in boneſidei. poſſit enī eē ita leuiffimūz
 iudicij p̄ actore vt nō eſſ locuſ huic iuramē
 to i forte ob h̄ dicit ter. hic ſt etiā i nō enim
 hic terminat q̄lis debet eſſ ſlūptio ſed in ge
 nere loquit̄ q̄ ſlūptione faciente p̄ actore ſt
 deferri iuramentū. ſlūptionis āt infinite ſūt
 ſpēs vt. nō. S. d̄ ſlūptiōib̄ quāto. camen eſſ
 adoucendū q̄ ſi ſlūptio pro actore nō ſacit
 ſemiplenā. nō p̄t deferri iuramentum actori
 R̄atio eſſ in p̄mptū quia ipſe actor maxime
 in cā ſt r̄ia non p̄t facere vltra ſemiplenā. et
 ſic nō p̄t resultare olena probatio qd etiā ſe
 tit bar. in. l. in boneſidei h̄ tūc ſi viðbif iudic
 deferet iuramentū reo ad purgādū illā ſlūm
 ptionē vt hic i p̄ hoc. c. tā litter. de teſti. i. d.l
 in bōe ſidei vbi generaliter dicit q̄ p̄pter pro
 bationū iopīa ſeurrēt ad iusfirāduz h̄z nūc
 q̄ro cui deferet iusfirād̄ actori. ſ. an reo ſlūp
 poſito q̄ actor hēat ad min⁹ ſemiplenā p̄ ſe
 So. hec gl. fi. in. ij. p̄te ſuia attūgit tacite h̄ du⁹

et clare si decidit. sed dicit quod si quis reo qualiter est
actor ut tam magis velle quod reo regulariter
Hoc actor si visum fuerit iudicii et habeat pro se unam
bonam presumptionem vel unum bonum testem. et qualitas
non sit magna et sic sentit quod. Sed dixi videlicet non
deferendum actori ut habeat pro se ad minus semiplenam
probationem hoc reo sic quod sibi defert non ad amplem
probationem hoc ad purgandum illam presumptionem et sic non
est necesse quod occurrat semiplena hoc sufficit qualis
cumque virgines ne remaneat suspicio altera eum. Et in
principali questione cuius si sit deferendum quod capita tot
repiunt sine hosti. clare non eligit sed ut velle
quod reo nisi esset vilis et obsecriss deierare ut ne
sciret virtutem quod ex facto alieno litigat. tunc enim
est deferendum actori. si hoc unum bonum testem pro se. et
est bona fame. et cum non sit magna et dicit causam
magnam vel priam ex qualitate personarum et regionum
et sic intelligit tex. dum dicit iuramentum deferendum
reco. nisi consideratis circumstantias deferat actori
et hanc opinionem sentiunt glo. ceteri iuri civilis
ut non. in. l. admonendi. et l. in bonefidi preall.
abbas refert hic Odofredus. dixisse deferentum ei
pro quod facit semiplena presumptione cuius virtute defertur
ut aliquid sibi proficit. ar. ff. de le. primo
si quando. ad istum tex. dicit procedit qualiter
reus est honestior et melius nouit veritatem
dicit et. quod si actor semiplene probauit intentionem
et reus semiplene defensionem adhuc deferetur
reco dato quod in omnibus sit pietas quia reus est
favorabilior et iura sunt promptiora ad absolvendam
quod ordinandum est. de pba. ex litteris et idem Huil
in spe. de iura. dela. ad si. bsi. quid si actor. vbi
etiam recitat super hoc quatuor opes. Tex. in. d. l. in
bonefidei. dicit doctores tenere quatuor attē
venda in perligendo scilicet cui defera. primo attē
venda est redditio personae. Hoc natura causarum
Tertio questione rerum. Quarto qualitas factorum.
Redditio personae attendit circa legalitatem
ut legaliori deferatur legalitas aut ista ostendatur
ex origine ex reprobatione accidentia. et ex origine
personae. quod si est natus ex bonis et legalibus pa
rentibus presumitur bonus et legalis. ut. ff. de
edili. edic. quod si nolit. h. qui macipia. melius fa
cit. l. si quis. Tex. ad. l. Jul. ma. et vi. q. i. vep. h. si
quis cum militibus. iuxta illud sepe soli filii
similis est patri. ex reprobatione accidentia ut ex tuitiis
vel paupertatibus. Nam pauperes faciliter deierant
quod diuites. ff. de testi. l. iii. q. iii. testium fides
quod procedit in diuitiis iuste adquisitis. Si autem
quod sine usurari praudentia vel rapina non
est sic presumetur quia sicut danauit animam
suam in acquirendo. sic est nunc presumendum
quod deieraret ut obtineret in causa ar. c. semel malum
de re. iuri. li. vi. Secundum principaliter attenditur nam
causa ut sint criminales vel civiles exigentes
specie probationem de his dixi. Sed in prima parte
tertio accedit qualitas reprobationis ut si magna sit res

que petit opus est maioribus iudicij Magistrum
ut vel punitas rex attendenda est secundum eum ex odi
tione personarum litigantium et ex diversitate locorum
Nam in quibusdam locis res vilis reputat prece
sa et cara. xiiij. di. legim. Quod debet attendi quod
litas factorum et magis scienti factum deferatur
iuramentum et ignoranti. ff. ad vels. quamquam. Et. l.
marcellus. ff. rex amo. Si vero causa hec sit hic
inde ecclesia cui sit deferendum. Refert ipse quod sit de
cere quod aut unus petit quod sibi defera et alterum
et tunc non petenti est deferendum. quod ille qui ingredit
se est suspectus. ff. de pcul. l. q. oia. Aut ut terque
se ingredit vel neuter et tunc actor dicunt deferen
dui qui laborauit in probando semiplene hec ratione
non placet. Tex. quod non est hic renuntiatio facienda
Nam etiam actor nihil probasset quantumque laboras
set nulli defera iuramentum. Refert alios dicere
reco esse deferendum quod fauoabilior et quod non sit a
ctori deferendum utrum. quod nemo est testis idoneus in causa
propria. iiii. q. iii. oib. vni. d. zo. habuit pro absurditate
et hac ratione ut ipse actor defera. Refert etiam
Tex. canonistas dicere quod reo sit deferendum. Re
fert ultimo petrum quod ipse sequit tenere ut omnibus
existentibus probatur actor sit deferendum. et
non reo probatur ratione quia iuramentum est defera
endum ei de quod videlicet est quod minus facile piuerit ar
in. l. iiij. Tex. d. indic. vidui. tollen. facit. c. clericos
de vi. et ho. cle. Sed magis est verisimile quod de
ieraret reus quod si actor quia grauius est poterit
quod non adquirere. l. si. sponsus. h. si maritus. ff
de dona. inter vi. et vii. Bar. in. d. l. admonendi
dicit quod aut actor hoc pro se tantum quod facit suspi
cionem non presumptionem vel semiplenam pro
bationem et tunc non sibi defertur iuramentum
quod iuramentum suum non perficeret probationem. ut
S. dixi. sed isto casu defera reo ad purgationem
sui allegat istum tex. et hoc potest actor quia
admitte etiam post suam ex nouis instrumentis
d. l. admonendi et dixi. S. in prima parte. Ideo dicit
in reo si actor plene probasset intentionem suam
et reus probasset solutionem pro aliquo indicium le
ue non enim defertur iuramentum ipse reo quia
non perficeret probationem suam sed defera actor ea
decepcionem ratione qua. S. Si vero actor haberet semiplene
nam probationem tunc siquidem actor nescit verita
tem propter veram scientiam que habet pro sensu positio
quod sciret propter firmam credulitatem et non deferret et
iuramentum quod videtur tenere glo in. d. l. in boe
fidei. Ratione quia hoc procederet etiam in extraneo te
ste cum habeat deponere de his que cepit suo
sensu. l. testium. Tex. de testi. i. iii. q. ix. c. testes mul
to fortius in facto proprio et hoc casu defertur
reco. si vero actor haberet perfectam scientiam de eo
quod queritur ut quia agit de mutuo de se feco
et tunc siquidem ipse est vilis persona vel als infamis
tunc non defertur sibi iuramentum eadem
ratione. quia si etiam est extraneus testis huius

poteris non perficeret probacionem & sic defenseret reo iuramentum idem dicit extra si reus probasset de se fuisse suam semiplene & actor probasset intentionem suam plene non defenseret iuramentum reo eo causa quod. S. dixi si defenseret actor si oia ista cessant quod causa non est magna & actor scit plene veritatem et est persona honesta. si huius propositio se vnu bonum testem defenseret sibi iuramente & perficeret probationem. & idem econtra si reus semiplene probasset de confessionem suam tunc sibi defenseret iuramente cum illa regulam in eae duorum scilicet videntis & testis adhibiti stat ostendit quod quia regulam rite ad illud absurdum agere videlicet quod causa non debet esse testis in causa propria huius enim non est absurdum secundum eum. Nam dicit. S. dicit. nouit. perficeret vero deus in euangelio dicentem. si peccaverit in te frater tuus. & in quodcumque auerte innuit ut unius testis sufficiat cum dicente clari huius huius in. c. in omni. de testi. quod bar. non a legato & illud inserviunt alternatus loquens interpretatio ius civile cum eum quod in causa grauibus & magnis regradunt duo testes cum dicente. in causa non magnis rebus non possunt huius alie probationes sufficere unius testis cum dicente. i. d. l. i. bonefidei. causa tamen cognita ut ibi & in causa cognitione versatur quodcumque. S. dicit est Joannes tenet potius per reo per haec decretale quod prius propositio etiam faciente pro auctore defenserit potius reo et quod succubere oprobriosus est actor quod prouocauit ideo de piurio plausus est suspensus & per hec tollit motiuum. Pe. & ep. Ideo vult dominus an alia ratione. dicit enim quod si actor semiplene probavit. reus deberet ex iuri regula absolvi quia auctore non probante. C. de eden. qui accusare et. c. ut nostrum ut ecc. bene. Inde actor relevat & reus grauatur quia pure non absolvitur merito debet reus in hoc relevari ut sibi et non auctori defenseret iuramente per hanc rationem Idem inservit si auctor plus quam semiplene probavit ut hic auctor ad predicta i. l. e. u. qui. ff. e. o. Si vero auctor plene probasset & reus semiplene defensionem tunc cum eum defenseret est sibi auctor fidata ratio quod deberet de iure reus defendari ex quo plene non probat defensionem suam & auctor plene probat intentionem suam Et cum haec opinio dicit quod non quod quis regit testis in facto proprio non obstat. c. in omni. & c. nouit quia loquuntur in materia pecuniarum & denuntiationis quidam alii tenuerunt oppositum cum opinione. huius. ut auctor sit defenseret per e. si de testi. li. vi. ubi solum dicit de auctore Ego considero non posse negari quidam in causa propria actionis circumstantias personarum & causas quodcumque testificetur ut hic in factu. & in. d. c. f. & expositus in e. ex ratione de pecunia. ubi fuit iuramentum delatum auctori in causa revocationis procuratorum. per quam quodcumque reuocationem oia gesta venientia annullanda & sic optime procedit consideratio huius. dico tamen illud indistincte non admittendum sed placet ut prima fronte iuramento defenserit reo nisi consideratis

circumstantias personarum & causae iudex arbitretur deferendum auctori ut quod auctor melius scit veritatem & sic procedit dictum. c. ex insinuatione vel est legalior ita. ve. S. dixi in opere. Hosti. // Probat aperte siue hoc hic non cauillando litera nec obstat c. de testi. li. vi. quod loquitur ne gatine dicentes non defenserentur indistincte auctori huius consideratis circumstantias ita. & sic in effectu puidet ut hic & fecit mentione de auctore & non de reo. quod iudex ibi deferebat indistincte appellanti eum fouendo quod causa ad eum detulerat. Unde propter illum reprehendit huius ut ibi non. Jo. an. in nouella quodcumque huius & alibi scribat huius ut arbitrarium & raro ostingere per quod oia utriusque sunt paria huius quod supra incidenter tetigimus in iuramento sit defenseret eo causa quod auctor plene probauit intentionem & reus semiplene defensionem // Quero an huius sit veritas indistincte solutione docet. i. url. civilis i. d. l. in bonefidei. l. ad monedam doctores nostri huius considerant dicitur quod aut in his quod sunt directe contraria occurrit plena & semiplena. ex parte duos testes probant quod mutuari possunt. taliter loco & tempore tu per unum testem probas quod eras eo tempore absens ab illo loco & si est locus delacionis iuramenti huius plena tunc perficit semiplene & illa elidit in totum & huius causa procedunt iura videntia illi debere obtinere qui huius iuris potiora ut probat in. c. in nostra de testi. & c. l. d. probat. & l. ii. C. de edic. diuini adri. non. gl. in. c. sugestum de iure priorum. Huius si plena & semiplena sunt impossibilia Ex parte probo per duos testes de mutuo tu per unum probas solutionem vel pactum non intercedo & non recurrit ad iuramentum alterum sequentem absurdum secundum Jo. an. quia in nulla causa in qua fundata esset de iure consensu intentio agentis posset deferriri iuramento per semiplenam probatorem factam a reo super defensionem sua. Cui atque huius casu sit iuramento defenseretur. Bar. in questione procedenti sentit quod ipsi reo si est idoneus Item sentit huius Jo. an. dum dicit huius casu ad iuramentum incursum si conscientias certe & alicuius circumstantie de quibus in predicti questione huius suadetur. Nam respondeat auctori hec non sunt consideranda quod si non defenseretur ipse obtinet vigore sue plene. do. An. sentit quod auctori quod grauatur in huius reus pure non defendatur. ut debet relevari ut iuramento sibi defenseretur ut dixi. S. mihi placet hoc dictum quod in defensione res est auctore ut in. l. in excepto nibus. ff. de proba. si ergo huius semiplenam deferas per primam frontem ipsi auctori ad purgandam presumptionem ortam contra eum nisi consideratis circumstantias iudex defenserit idem reo sicut dixi in auctore // Nunc quero quod S. plurimes facta est mentione de semiplenam probatione non quid unius testis sufficientem semiplenam probationem gl. dicit hic quod sic idem dicit glo. l. admonendam. & in. l. in bonefidei non alle. Nam si duo faciunt plena ergo unius semiplenam. Ex quo depositum super eodem factum nam fidem

de aliquo habere est diuiduū. non obstat qđ
 dicit vox vnius vox nullius. quia illud pce
 dit qđ ad plenā pbationē non quo ad semiple
 nā hoc pbaſ in.c.ex iſinuatione de pcu. et in.
 c.fi.de success. ab in testa. facit.l.ijij.ij. cāe. ff. ad
 carboni. et hoc cōter tenent legi. et cano. Sed
 aduerte ad aliquas limitationes. dic enī h
 dictū pcedere qñ vnuſ testis depoſit ſup ſeo
 ſecuſ li ſup iudicio faſtū tūc euim faceret a v
 ſemiplenā pbatiōe de iudicio et nō de facto
 ut nō. per glo. et bar. in.l.fi. C. fami. hercl. et in.l
 fi. ff. de queſti. qđ nō. Ite pcedit fm bar. in.d.l
 admonendi. et glo. et doc. hic qñ testis eſt ſoni
 exceprione maior. Si vero testis eſſet alicui
 oſiōis ppter quā fides eius vaſillaret in a
 liquo vtputa oſaguineus vel multū amicus
 parti et ſimilia. tūc non faceret ſemiplenam p/
 bationem ad hoc qđ nōt glo. in.l. etiam m̄ris
 de proba. Item hoc verum fm Bar. niſi cir/
 ca idē poſſent veriſimiliē haberi plures testes
 vtputa cum aliquid eſt p batū p famā. Et ei
 pſuptō oſra pducēt et oſra testē ſi ſolū pduci
 tur vnuſ testis ſup ea. Ite pcedit illud dictum
 niſi teſti. deficiat aliq̄ten⁹ in dīcto vel qđ requi
 rat ultra duos. Nā tūc in ſimilibus caſib⁹
 vnuſ nō faceret ſemiplenā pbatiōem. Ex hiſ p̄
 instari ſup multis limitatiōib⁹ ſimilibus. qđ
 hic breuitatis cā omitto. Ulterius qđiſ ex
 qbus ppter depositionē testis resultat ſemiple
 na pbatio. Hoc eſſet valde longum et mai
 gis laboriosum qđ ſubtile et circa h vide mul
 ta que ponit bar. in.d.l.admonendi. et l.fi. ff. d
 qđti. gl. in. dicta. l. admonendi. et d.l. i boneſidiē
 ponit exemplū in domētica ſcriptura. et in ſu
 ga rei. De pmo vide tu qđ plene dixi in.c.ij. d
 fide instru. de ſecūdo in.c. veritatē. de tol. et
 ſtu. de vtroqz p bar. in.d.l.admonedi. Jo. an

hic ſimpliciter approbat hic glo. accur. vnum
 notabile diuiz ponit. bar. in.d.l.admonendi
 inter alia dicit enim qđ vīda testium recepta
 examinata inter alias pſonas faciunt ſemi/
 plenam pbationē ſicut dicimus de ſnīa quod
 limitat ſi modo illi testes de nouo exaiari nō
 poſſut alias eſt pti iputanduſ ar. in.l.fi. C. de
 testi. et c. pſentata. eo.ti. et vīde qđ dixi in. c. ve
 niēs. ij. de testi. Quero v̄r pſ poſſit vſ obe
 at petere ut hoc iuramentū ſibi deferat Bar.
 in.d.l.admonendi. dicit qđ ſic p.l.ijij.ij. hoc autē
 iudicium. ff. d. damp. ifec. vbi dicitur qđ iux
 nō tenerur impendere officiū ad omodum
 ptis nō petentiſ et dicit qđ hoc petē poſſit vſqz
 ad oclusionē in cā et ſic dicit ſuaē oſuetudinē
 Ego puto qđ fine qlibz petitiōe poſt eſt iudex et
 debet hoc iuramentum uererre p ter. in. d. l. ē
 boneſidei i. v. oportet. Et facit hic ter. in. v. pōr
 et in fi. in. v. viðat qñimo ex petitione vīdetur
 pſ aliquāculū ſucepta. Si enī extraneus te
 ſtiſ ſe ingeſento redveretur ſuceptus ut dixi
 in.c.ij. de testi. fortius pars p hoc quod dixi i
 alijs questionib⁹. Itez orīt euident pſuptō
 qđ p ſe iurabit ex quo illud petet et id ſibi ut
 ſucepto nō eſſet deferendū iuramentum. ſor
 tus alteri pti non petenti. ut quidā dixerunt
 ut refert C. vbi. ſ. ſed nec ob. fi. dicatur iudic
 em nō tenere impendere officiū ſuū nō peten
 ti qđ ſatiſ eſt pte a p̄n. petiſſe iuſticiā iudex aē
 d. cūcta rimari et modis omib⁹ ſlaborare ad
 veritatē habendā. xxx. q.v. iudicante et. C.
 de teſ. nullus ē. . . . .

Etat hic finis ptis ſcde dñi Nicolai Abba
 tis ſup z⁹ dcretaliuſ p me Johannem koel
 hoff d Lubeck Colonie ciuē diligēt correde
 ac im̄pſſe anno dñi M. i288.

